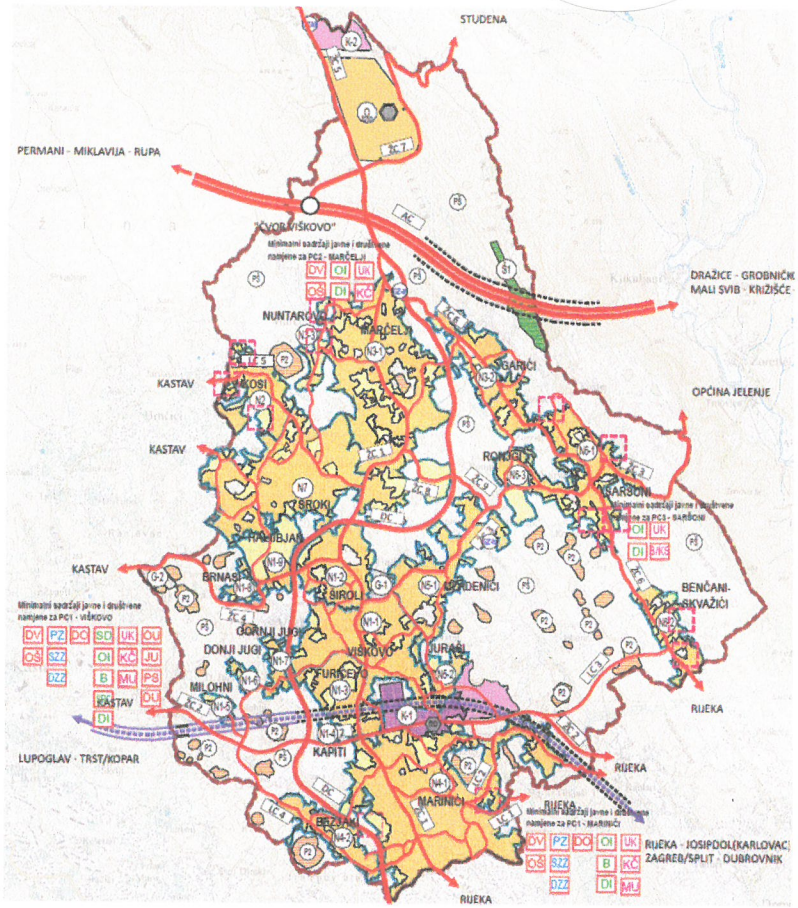
PLANIMETAR d.o.o.
Gornji Dragonožec

PLANIMETAR

III. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE VIŠKOVO

Odluka o donošenju

Na temelju članka 109. stavka 4. i članka 113. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine" br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19), članka 59. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine" br. 67/23) i članka 34. Statuta Općine Viškovo („Službene novine Općine Viškovo" br. 3/18, 2/20, 4/21, 10/22, 9/23, 24/24 i 3/25-pročišćeni tekst), Općinsko vijeće Općine Viškovo na 3. sjednici održanoj 24. srpnja 2025. godine, donijelo je

O D L U K U
o donošenju III. Izmjena i dopuna
Prostornog plana uređenja Općine Viškovo

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Odlukom (u daljnjem tekstu: Odluka) donose se III. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Viškovo („Službene novine Primorsko-goranske županije" br. 49/07 i 04/12, „Službene novine Općine Viškovo" br. 7/20 i Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, „Narodne novine" br. 28/25).

III. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Viškovo (u daljnjem tekstu: III. Izmjene i dopune PPUO Viškovo) izradila je tvrtka Planimetar d.o.o. iz Zagreba.

Obuhvat III. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo jednak je administrativnoj granici Općine Viškovo.

III. Izmjenama i dopunama PPUO Viškovo obuhvaćena je izmjena tekstualnog dijela plana (Odredbe za provedbu) i grafičkog dijela plana (kartografski prikazi).

Članak 2.

Sastavni dio ove Odluke je Elaborat pod naslovom „III. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Viškovo" koji sadrži:

I - TEKSTUALNI DIO PLANA - Odredbe za provedbu

II - GRAFIČKI DIO PLANA - kartografske prikaze

1.	Korištenje i namjena površina	1:25 000
2.1.	Infrastrukturni sustavi i mreže-Energetski sustav-Elektroopskrba, pošta i telekomunikacije	1:25 000
2.2.	Infrastrukturni sustavi i mreže-Energetski sustav-Plinoopskrba	
2.3.	Infrastrukturni sustavi i mreže-Vodnogospodarski sustav-Vodoopskrba	1:25 000
2.4.	Infrastrukturni sustavi i mreže-Vodnogospodarski sustav-Odvodnja	1:25 000
3.1.	Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja	1:25 000
3.2.	Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju	1:25 000
3.3.	Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih	1:25 000

	ograničenja u korištenju-koridori	
3.4.	Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja primjene planskih mjera zaštite	1:25 000
4.1.	Građevinska područja - Viškovo, Marinići, Mladenići	1:5 000
4.2.	Građevinska područja – Kosi, Sroki, Marčelji, Saršoni	1:5 000

III – OBVEZNI PRILOZI - III-1 Obrazloženje
- III-2 Sažetak za javnost
- III-3 Izvješće o javnoj raspravi.

Sadržajem Elaborata „III. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Viškovo" zamjenjuju se odgovarajući dijelovi Prostornog plana uređenja Općine Viškovo („Službene novine Primorsko-goranske županije" br. 49/07 i 04/12, „Službene novine Općine Viškovo" br. 7/20 i Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, "Narodne novine" br. 28/25).

II. ODREDBE ZA PROVOĐENJE

Članak 3.

U članku 27. stavku 4. iza alineje 3. dodaje se alineja 4. koja glasi:

„ - socijalne skrbi".

Dosadašnje alineje 4. i 5. postaju alineje 5. i 6.

Članak 4.

U članku 28. pod točkom „3. Veličina građevine" u alineji 2. broj: „0,6" zamjenjuje se brojem: „0,9".

U alineji 3. broj: „7,5" zamjenjuje se brojem: „8,0".

U alineji 4. riječi: „2 etaže" zamjenjuju se riječima: „dvije nadzemne etaže i jedna podzemna etaža".

U alineji 5. broj: „600" zamjenjuje se brojem: „2400".

Članak 5.

Iza članka 31. dodaju se naslov iznad članka i članak 31.a koji glase:

„Građevina u funkciji socijalne skrbi

Članak 31.a

Ovim planom određuju se sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje, rekonstrukciju građevina u funkciji socijalne skrbi - domova za starije osobe:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine u funkciji socijalne skrbi - domovi za starije osobe se mogu graditi u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena-građevina u funkciji socijalne skrbi - dom za starije osobe. Na građevnoj čestici je moguće planirati i pomoćne građevine koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.

3. Veličina građevine

Veličina građevine određuje se na temelju sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,3
- najveći koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (kis) je 0,9
- najveća visina građevine je 7,5 m
- najveći dopušteni broj etaža su dvije nadzemne etaže i jedna podzemna etaža
- najveća površina GBP-a iznosi 800 m^2
- pri projektiranju građevine potrebno je zadovoljiti uvjete iz posebnih propisa.
- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Arhitektonsko oblikovanje građevina javne i društvene namjene treba biti suvremenog tipa, prema načelima suvremenog građenja, primjenom kvalitetnih i postojanih materijala.

Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º. Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m^2, iznimno kod interpolacija u izgrađena građevinska područja naselja 600 m^2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Smještaj građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od granice građevne čestice i to:

- Površina za građenje nove građevine udaljena je od: granice građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od granice građevne čestice prema javnoj prometnoj površini;
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice građevne čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice

Neizgrađeni dio građevne čestice mora biti uređen, a najmanje 30% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila od čega dio zelene površine mora biti namijenjen sadnji autohtonih stablašica. Potrebno je zadovoljiti uvjete za organizaciju

vanjskih prostora sukladno posebnim propisima.

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto uz uvjet da udaljenost između potpornih zidova nije manja od 1,0 m.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10 m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50 m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8 m.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta mora se osigurati na vlastitoj građevnoj čestici.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u građevinu u funkciji socijalne skrbi - dom za starije osobe određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati (uključuje i prenamjenu u građevinu socijalne skrbi) i uvažavajući ostale uvjete ovog Plana;
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku za nove građevine, mogu se rekonstruirati (uključuje i prenamjenu u građevinu socijalne skrbi) u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz sljedeće dodatne uvjete:

• prilikom rekonstrukcije se dopušta zadržavanje postojeće udaljenosti građevine od granice građevne čestice prema javnoj prometnoj površini i ostalim granicama građevne čestice, ali se zabranjuje njezino smanjenje prema svim navedenim granicama;

• ukoliko je postojeća udaljenost manja od pola visine građevine (h/2), postojeća visina građevine se ne može povećavati.".

Članak 6.

U članku 33. pod točkom „2. Namjena građevine" u podstavku 3. iza riječi: „trgovačko-uslužne" stavlja se zarez i dodaju se riječi: „javne i društvene".

Pod točkom „3. Veličina građevine" u alineji 5. broj: „600" zamjenjuje se brojem: „800".

Članak 7.

Iza članka 33. dodaju se naslov iznad članka i članak 33.a koji glase:

"Rekonstrukcija građevine boćališta u naselju Marinići

Članak 33.a

U naselju Marinići N4-1 planirana je rekonstrukcija građevine u funkciji sporta i rekreacije - zatvorene građevine boćališta za koju se određuju sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje (rekonstrukciju):

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevnu česticu građevine boćališta potrebno je formirati na dijelu k.č. 1352/2 k.o. Marinići, a moguće je formirati i veću građevnu česticu koja će osim navedenog dijela k.č. uključivati i dijelove ili cijele površine susjednih katastarskih čestica. Dozvoljeno je formirati jednu građevnu česticu unutar površine izgrađenog dijela građevinskog područja naselja.

S obzirom na mjerilo Plana, u postupku izdavanja odgovarajućeg akta kojim se odobrava gradnja precizno će se odrediti površina građevne čestice, prema geodetskoj izmjeri.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena, građevina u funkciji sporta i rekreacije - zatvorena sportsko rekreacijska građevina - boćalište. Na građevnoj čestici je moguće planirati i pomoćne građevine (spremište, čvrste ili montažno-demontažne tribine, privremene i montažne građevine u funkciji održavanja sportsko-rekreacijskih i sličnih aktivnosti, pergole, nadstrešnice i slično) koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.

Zatvorena sportsko rekreacijska građevina - boćalište može imati i prateće sadržaje trgovačko-uslužne i ugostiteljsko-turističke namjene.

Omogućava se smještaj sadržaja otvorenih sportsko-rekreacijskih igrališta - otvorenog boćališta i dječjeg igrališta na kojima se dozvoljava postavljanje svih naprava i opreme potrebnih za privođenje njihovoj namjeni.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se na temelju sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,6;
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (kis) građevne čestice je 0,6;
- najveća visina građevine je 9 m;
- najveći dopušteni broj etaža je jedna nadzemna etaža;
- najveća površina GBP-a iznosi 1000 m^2;

- najveća visina naprava i opreme sportsko-rekreacijskih igrališta - otvorenog boćališta i dječjeg igrališta određuje se u skladu s njihovim funkcionalnim zahtjevima i lokalnim uvjetima;

- pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara;

- omogućuje se etapno/fazno građenje unutar građevne čestice.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevine moraju biti u skladu s funkcijom uz upotrebu postojanih materijala i boja, a uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru.

Krov može biti izveden kao kosi ili kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 1500 m^2, a najveća se ne određuje.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Na građevnoj čestici moguće je graditi jednu ili više građevina koje čine jedinstvenu funkcionalnu cjelinu (složena građevina).

Površina za građenje (rekonstrukciju) postojeće građevine udaljena je od ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4,0 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4,0 m od pristupnog puta. Postojeće udaljenosti koje su manje od propisanih mogu se zadržati, ali se zabranjuje njihovo daljnje smanjenje.

Sadržaji otvorenih sportsko-rekreacijskih igrališta moraju biti udaljeni najmanje 3,0 m od ruba građevne čestice osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4,0 m od pristupnog puta. Postojeće udaljenosti koje su manje od propisanih mogu se zadržati, ali se zabranjuje njihovo daljnje smanjenje.

Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice građevne čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Najmanje 10% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10 m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50 m) i/ili zelenila.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevine mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta mora se osigurati na građevnoj čestici i/ili u okviru javnog parkirališta u okruženju.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.".

Članak 8.

U članku 34. pod točkom „3. Veličina građevine" alineja 3. mijenja se i glasi:

„- najveća visina naprava i opreme sportsko-rekreacijskih terena i igrališta, dječjih igrališta i sl. određuje se u skladu s njihovim funkcionalnim zahtjevima i lokalnim uvjetima;".

Pod točkom „5. Oblik i veličina građevne čestice" broj: „2500" zamjenjuje se brojem: „5000".

Pod točkom „6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici" u alineji 1. iza riječi: „ali ne manje od" broj: „4" zamjenjuje se brojem: „3".

Pod točkom „7. Uvjeti za uređenje građevne čestice" iza riječi: „visina ograde je 2,5 m" dodaje se zarez i riječi: „a iznimno 5,0 m za košarkaške i slične sportsko-rekreacijske terene uz uvjet da se oblikovno moraju uklopiti u lokalni ambijent. Ograda svojim položajem, visinom i oblikom ne smije ugroziti prometnu preglednost prometnice i time utjecati na sigurnost prometa.".

Članak 9.

Iza članka 34. dodaju se naslov iznad članka i članak 34.a koji glase:

"Otvoreno sportsko-rekreacijsko igralište u naselju Saršoni

Članak 34.a

U naselju Saršoni N6-1 planirana je izgradnja građevine u funkciji sporta i rekreacije - otvorenog sportsko-rekreacijskog igrališta za koju se određuju sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Propisuje se obveza formiranja građevne čestice na dijelu ili cijeloj površini k.č. 2128 k.o. Viškovo, a moguće je formirati i veću građevnu česticu koja će osim navedene k.č. uključivati i dijelove ili cijele površine k.č. 2127, 2129 i 2130 sve k.o. Viškovo. Na navedenoj površini moguće je formirati jednu ili dvije građevne čestice.

S obzirom na mjerilo Plana, u postupku izdavanja odgovarajućeg akta kojim se odobrava gradnja precizno će se odrediti površina građevne čestice, prema geodetskoj izmjeri.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena - građevina u funkciji sporta i rekreacije – otvoreno sportsko-rekreacijsko igralište (sportsko-rekreacijski tereni i igrališta, dječja igrališta, skate park i sl. izuzev streljane otvorenog tipa). Na građevnoj čestici moguće je planirati i pomoćne građevine (sanitarni čvorovi, spremišta, svlačionice, uslužne djelatnosti (caffe bar), čvrste ili montažno-demontažne tribine, privremene i montažne građevine u funkciji održavanja sportsko-rekreacijskih i sličnih aktivnosti) koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene. Na sportsko-rekreacijskim terenima i igralištima, dječjim igralištima i sl. dozvoljava se postavljanje svih naprava i opreme potrebnih za privođenje njihovoj namjeni.

3. Veličina građevine

Veličina građevine određuje se na temelju sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (kig) je 0,8;

- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (kis) građevne čestice je 0,8;

- najveća visina naprava i opreme sportsko-rekreacijskih terena i igrališta, dječjih igrališta i sl. određuje se u skladu s njihovim funkcionalnim zahtjevima i lokalnim uvjetima;

- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara. Dopušta se izgradnja max dvije pomoćne građevine u koje se ne uračunavaju tribine ukoliko se formira građevna čestica površine veće od 2000 m^2, odnosno jedne pomoćne građevine u koju se ne uračunavaju tribine ukoliko je površina građevne čestice 2000 m^2 i manja. Najveća dozvoljena površina tlocrtne projekcije pojedinačne pomoćne građevine je 60 m^2. Izgradnja pomoćnih građevina dopušta se nakon izgradnje osnovne građevine.

4. Uvjeti za oblikovanje građevina na građevnoj čestici

Pri oblikovanju građevina treba posebnu pažnju posvetiti odnosu s građevinama u okruženju.

Arhitektonsko oblikovanje građevina treba biti suvremenog tipa i uklopiti se u naselje slijedom zatečenih lokalnih uvjeta: izgrađenosti i iskoristivost parcela, visine, dok je u oblikovnom dijelu moguće ponuditi i suvremenija rješenja.

Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º .

Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja dopuštena površina građevne čestice se ne određuje. Najveća dozvoljena površina građevne čestice je 5000 m^2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Površina za građenje nove građevine udaljena je od: granice građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 3 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini.

Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od granice građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4,0 m od pristupnog puta.

Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice građevne čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl.).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice

Neizgrađeni dio građevne čestice namjene mora biti uređen, a najmanje 20% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila (osim za igrališta s travnatom podlogom).

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto uz uvjet da udaljenost između potpornih zidova nije manja od 1,0 m.

Na površini građevne čestice omogućuje se uređenje pješačkih, biciklističkih i trim staza.

Ograde se mogu izvoditi kao transparentne metalne ograde, ograde u kombinaciji niskog punog zidića i transparentne metalne ograde ili zelenila. U slučaju kada se ograda izvodi u kombinaciji niskog punog zida, zid može biti visine do 1.00 m. Najveća dozvoljena ukupna visina ograde je 5,0 m za košarkaške i slične sportsko-rekreacijske terene, ali se oblikovno moraju uklopiti u zatečeni lokalni ambijent. Dopušta se postavljanje više različitih vrsta ograda na jednoj građevnoj čestici, a može se ograditi dio ili čitava površina građevne čestice. Ograda svojim položajem, visinom i oblikom ne smije ugroziti prometnu preglednost prometnice i time utjecati na sigurnost prometa.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta mora se osigurati na građevnoj čestici.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina društvene namjene - građevina u funkciji sporta i rekreacije omogućava se pod istim uvjetima kao za nove građevine.".

Članak 10.

U članku 52. dodaje se nova alineja 4. koja glasi:

„- Omogućava se izgradnja četverostaznog boćališta unutar obuhvata Plana".

Iza dosadašnje alineje 4. koja postaje alineja 5. dodaje se nova alineja 6. koja glasi:

„- Omogućava se izgradnja sportske dvorane s pratećim sadržajima trgovačko-uslužne, javne i društvene (udruge i sl.) i ugostiteljsko-turističke namjene (restorani, caffe barovi i slično te hostel sukladno Pravilniku o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine ostali ugostiteljski objekti za smještaj) i sličnim pratećim sadržajima u funkciji osnovne namjene. Maksimalni smještajni kapacitet hostela iznosi 80 ležajeva. Navedene sadržaje je potrebno planirati u skladu s posebnim propisima.".

Dosadašnja alineja 5. postaje alineja 7.

Članak 11.

U članku 53. alineja 3. briše se.

Dosadašnje alineje 4. do 8. postaju alineje 3. do 7.

Članak 12.

U članku 64. stavku 2. riječ: "parkirlališta" zamjenjuje se riječju: "parkirališta".

Članak 13.

U članku 108. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) U građevinskim područjima naselja je, osim građevine utvrđene u stavku 2. ovog članka, dozvoljeno smještanje dodatnih građevina u funkciji socijalne skrbi u skladu s potrebama i to:

- na području za koje se ne izrađuje urbanistički plan uređenja, a sukladno uvjetima gradnje propisanima u članku 31.a (neposredna provedba);

- na području za koje se izrađuje urbanistički plan uređenja koji su određeni ovim Planom, a za koje će se uvjeti gradnje propisati tim urbanističkim planom uređenja.".

Članak 14.

U članku 183. stavku 5. alineja 3. briše se.

III. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

Elaborat „III. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo" izrađen je u 5 (pet) izvornika ovjerenih pečatom Općinskog vijeća Općine Viškovo i potpisom predsjednika Općinskog vijeća Općine Viškovo.

Izvornici Elaborata „III. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo“ čuvaju se u pismohrani Općine Viškovo, Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko-goranske županije, Javnoj ustanovi Zavodu za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije i Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Članak 16.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Službenim novinama Općine Viškovo”.

KLASA: 011-02/25-01/7
URBROJ: 2170-35-04/04-25-7
VIŠKOVO, 24. srpnja 2025. godine

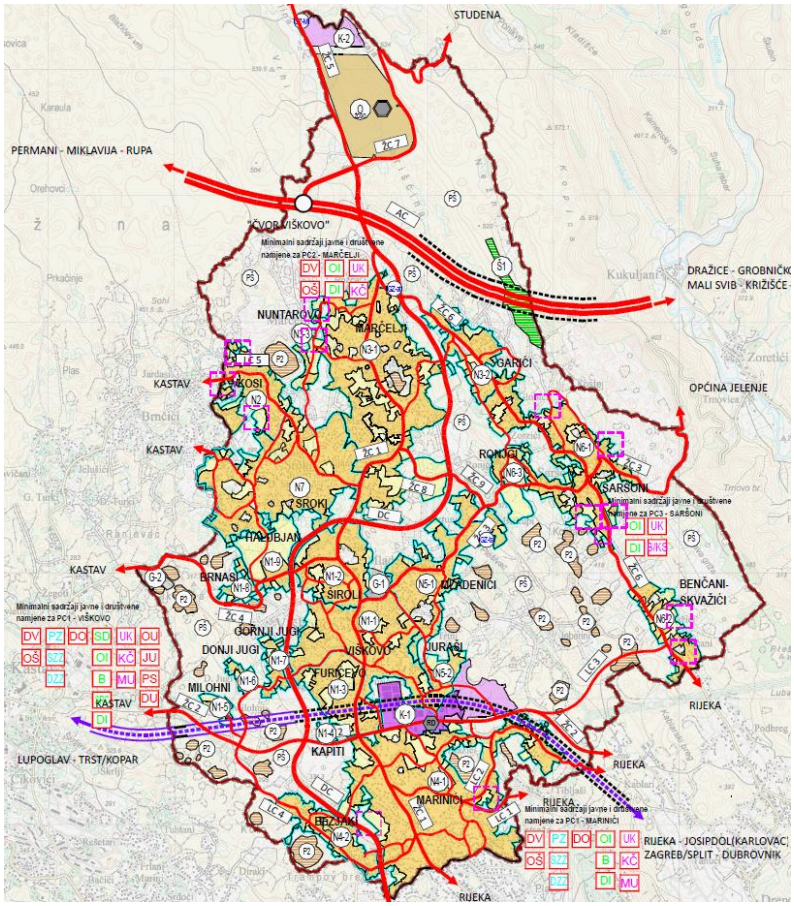
OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE VIŠKOVO

Predsjednik Općinskog vijeća

Goran Petrc, prof.

PLANiMETAR

III. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE VIŠKOVO

I – Odredbe za provedbu

Županija: **PRIMORSKO - GORANSKA ŽUPANIJA** Općina/grad: **OPĆINA VIŠKOVO**	
Naziv prostornog plana: **III. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE VIŠKOVO**	
Odluka o izradi plana (službeno glasilo): „Službene novine Općine Viškovo" br. 4/21	Odluka predstavničkog tijela o donošenju plana (službeno glasilo): „Službene novine Općine Viškovo" br. 12/25
Javna rasprava (datum objave): Dnevne novine „Novi list" - 27.2.2025. Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine - 24.2.2025. Mrežne stranice Općine - 24.2.2025. Oglasna ploča Općine - 24.2.2025.	Javni uvid održan od: 28.veljače 2025. do: 14.ožujka 2025.
Pečat tijela odgovornog za provođenje javne rasprave:	Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave: Robert Simčić, dipl.oec.
Suglasnost na plan prema članku 107. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19 i 67/23) KLASA: 350-02/25-11/1; URBROJ: 2170-72-03/2-25-4; datum: 31. ožujka 2025.g.	
Pravna osoba/tijelo koje je izradilo plan: PLANIMETAR d.o.o. Gornji Dragonožec, Pučki 75	PLANIMETAR d.o.o. PUČKI 75 GORNJI DRAGONOŽEC
Pečat pravne osobe/tijela koje je izradilo plan: PLANIMETAR d.o.o. Gornji Dragonožec	Odgovorna osoba: Romana Di Giusto, dipl.ing.arh. Mladen Kardum, ing.građ.
Odgovorni voditelj izrade Plana: Sandra Smiljanić, mag.ing.arch.	SANDRA SMILJANIĆ mag.ing.arch. OVLAŠTENA ARHITEKTICA URBANISTICA A-U 571
Stručni tim u izradi plana: Romana Di Giusto, dipl.ing.arh. Mladen Kardum, ing.građ. Sandra Smiljanić, mag.ing.arch. Mirsad Navrboc, struč.spec.ing.aedif.	Nikola Di Giusto, dipl.ing.el. Ivka Kardum, dipl.oecc. Ivana Najman, dipl.iur.
Pečat predstavničkog tijela:	Predsjednik predstavničkog tijela: Goran Petrc, prof.
Istovjetnost ovog prostornog plana s izvornikom ovjerava: (ime, prezime i potpis)	Pečat nadležnog tijela:

II. ODREDBE ZA PROVEDBU

Članak 3.

U članku 27. stavku 4. iza alineje 3. dodaje se alineja 4. koja glasi:

„ - socijalne skrbi”.

Dosadašnje alineje 4. i 5. postaju alineje 5. i 6.

Članak 4.

U članku 28. pod točkom „3. Veličina građevine” u alineji 2. broj: „0,6” zamjenjuje se brojem: „0,9”.

U alineji 3. broj: „7,5” zamjenjuje se brojem: „8,0”.

U alineji 4. riječi: „2 etaže” zamjenjuju se riječima: „dvije nadzemne etaže i jedna podzemna etaža”.

U alineji 5. broj: „600” zamjenjuje se brojem: „2400”.

Članak 5.

Iza članka 31. dodaju se naslov iznad članka i članak 31.a koji glase:

„Građevina u funkciji socijalne skrbi

Članak 31.a

Ovim planom određuju se sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje, rekonstrukciju građevina u funkciji socijalne skrbi - domova za starije osobe:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine u funkciji socijalne skrbi - domovi za starije osobe se mogu graditi u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena-građevina u funkciji socijalne skrbi - dom za starije osobe. Na građevnoj čestici je moguće planirati i pomoćne građevine koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.

3. Veličina građevine

Veličina građevine određuje se na temelju sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,3
- najveći koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (kis) je 0,9
- najveća visina građevine je 7,5 m
- najveći dopušteni broj etaža su dvije nadzemne etaže i jedna podzemna etaža
- najveća površina GBP-a iznosi 800 m^2
- pri projektiranju građevine potrebno je zadovoljiti uvjete iz posebnih propisa.
- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se

grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Arhitektonsko oblikovanje građevina javne i društvene namjene treba biti suvremenog tipa, prema načelima suvremenog građenja, primjenom kvalitetnih i postojanih materijala.

Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º. Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m^2, iznimno kod interpolacija u izgrađena građevinska područja naselja 600 m^2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Smještaj građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od granice građevne čestice i to:

- Površina za građenje nove građevine udaljena je od: granice građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od granice građevne čestice prema javnoj prometnoj površini;
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice građevne čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice

Neizgrađeni dio građevne čestice mora biti uređen, a najmanje 30% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila od čega dio zelene površine mora biti namijenjen sadnji autohtonih stablašica. Potrebno je zadovoljiti uvjete za organizaciju vanjskih prostora sukladno posebnim propisima.

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto uz uvjet da udaljenost između potpornih zidova nije manja od 1,0 m.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10 m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50 m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8 m.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina

prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta mora se osigurati na vlastitoj građevnoj čestici.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u građevinu u funkciji socijalne skrbi - dom za starije osobe određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati (uključuje i prenamjenu u građevinu socijalne skrbi) i uvažavajući ostale uvjete ovog Plana;
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku za nove građevine, mogu se rekonstruirati (uključuje i prenamjenu u građevinu socijalne skrbi) u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz sljedeće dodatne uvjete:

• prilikom rekonstrukcije se dopušta zadržavanje postojeće udaljenosti građevine od granice građevne čestice prema javnoj prometnoj površini i ostalim granicama građevne čestice, ali se zabranjuje njezino smanjenje prema svim navedenim granicama;

• ukoliko je postojeća udaljenost manja od pola visine građevine (h/2), postojeća visina građevine se ne može povećavati.”.

Članak 6.

U članku 33. pod točkom „2. Namjena građevine” u podstavku 3. iza riječi: „trgovačko-uslužne” stavlja se zarez i dodaju se riječi: „javne i društvene”.

Pod točkom „3. Veličina građevine” u alineji 5. broj: „600” zamjenjuje se brojem: „800”.

Članak 7.

Iza članka 33. dodaju se naslov iznad članka i članak 33.a koji glase:

“Rekonstrukcija građevine boćališta u naselju Marinići

Članak 33.a

U naselju Marinići N4-1 planirana je rekonstrukcija građevine u funkciji sporta i rekreacije - zatvorene građevine boćališta za koju se određuju sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje (rekonstrukciju):

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevnu česticu građevine boćališta potrebno je formirati na dijelu k.č. 1352/2 k.o. Marinići, a moguće je formirati i veću građevnu česticu koja će osim navedenog dijela k.č. uključivati i dijelove ili cijele površine susjednih katastarskih čestica. Dozvoljeno je formirati jednu građevnu česticu unutar površine izgrađenog dijela građevinskog područja naselja.

S obzirom na mjerilo Plana, u postupku izdavanja odgovarajućeg akta kojim se odobrava gradnja precizno će se odrediti površina građevne čestice, prema geodetskoj izmjeri.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena, građevina u funkciji sporta i rekreacije - zatvorena sportsko rekreacijska građevina - boćalište. Na građevnoj čestici je moguće planirati i pomoćne građevine (spremište, čvrste ili montažno-demontažne tribine, privremene i montažne građevine u funkciji održavanja sportsko-rekreacijskih i sličnih aktivnosti, pergole, nadstrešnice i slično) koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.

Zatvorena sportsko rekreacijska građevina - boćalište može imati i prateće sadržaje trgovačko-uslužne i ugostiteljsko-turističke namjene.

Omogućava se smještaj sadržaja otvorenih sportsko-rekreacijskih igrališta - otvorenog boćališta i dječjeg igrališta na kojima se dozvoljava postavljanje svih naprava i opreme potrebnih za privođenje njihovoj namjeni.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se na temelju sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,6;

- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (kis) građevne čestice je 0,6;

- najveća visina građevine je 9 m;

- najveći dopušteni broj etaža je jedna nadzemna etaža;

- najveća površina GBP-a iznosi 1000 m^2;

- najveća visina naprava i opreme sportsko-rekreacijskih igrališta - otvorenog boćališta i dječjeg igrališta određuje se u skladu s njihovim funkcionalnim zahtjevima i lokalnim uvjetima;

- pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara;

- omogućuje se etapno/fazno građenje unutar građevne čestice.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevine moraju biti u skladu s funkcijom uz upotrebu postojanih materijala i boja, a uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru.

Krov može biti izveden kao kosi ili kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 1500 m^2, a najveća se ne određuje.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Na građevnoj čestici moguće je graditi jednu ili više građevina koje čine jedinstvenu funkcionalnu cjelinu (složena građevina).

Površina za građenje (rekonstrukciju) postojeće građevine udaljena je od ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4,0 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4,0 m od pristupnog puta. Postojeće

udaljenosti koje su manje od propisanih mogu se zadržati, ali se zabranjuje njihovo daljnje smanjenje.

Sadržaji otvorenih sportsko-rekreacijskih igrališta moraju biti udaljeni najmanje 3,0 m od ruba građevne čestice osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4,0 m od pristupnog puta. Postojeće udaljenosti koje su manje od propisanih mogu se zadržati, ali se zabranjuje njihovo daljnje smanjenje.

Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice građevne čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Najmanje 10% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10 m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50 m) i/ili zelenila.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevine mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta mora se osigurati na građevnoj čestici i/ili u okviru javnog parkirališta u okruženju.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.”.

Članak 8.

U članku 34. pod točkom „3. Veličina građevine” alineja 3. mijenja se i glasi:

„- najveća visina naprava i opreme sportsko-rekreacijskih terena i igrališta, dječjih igrališta i sl. određuje se u skladu s njihovim funkcionalnim zahtjevima i lokalnim uvjetima;”.

Pod točkom „5. Oblik i veličina građevne čestice” broj: „2500” zamjenjuje se brojem: „5000”.

Pod točkom „6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici” u alineji 1. iza riječi: „ali ne manje od” broj: „4” zamjenjuje se brojem: „3”.

Pod točkom „7. Uvjeti za uređenje građevne čestice” iza riječi: „visina ograde je 2,5 m” dodaje se zarez i riječi: „a iznimno 5,0 m za košarkaške i slične sportsko-rekreacijske terene uz uvjet da se oblikovno moraju uklopiti u lokalni ambijent. Ograda svojim položajem, visinom i oblikom ne smije ugroziti prometnu preglednost prometnice i time utjecati na sigurnost prometa.”.

Članak 9.

Iza članka 34. dodaju se naslov iznad članka i članak 34.a koji glase:

“Otvoreno sportsko-rekreacijsko igralište u naselju Saršoni

Članak 34.a

U naselju Saršoni N6-1 planirana je izgradnja građevine u funkciji sporta i rekreacije - otvorenog sportsko-rekreacijskog igrališta za koju se određuju sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Propisuje se obveza formiranja građevne čestice na dijelu ili cijeloj površini k.č. 2128 k.o. Viškovo, a moguće je formirati i veću građevnu česticu koja će osim navedene k.č. uključivati i dijelove ili cijele površine k.č. 2127, 2129 i 2130 sve k.o. Viškovo. Na navedenoj površini moguće je formirati jednu ili dvije građevne čestice.

S obzirom na mjerilo Plana, u postupku izdavanja odgovarajućeg akta kojim se odobrava gradnja precizno će se odrediti površina građevne čestice, prema geodetskoj izmjeri.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena - građevina u funkciji sporta i rekreacije – otvoreno sportsko-rekreacijsko igralište (sportsko-rekreacijski tereni i igrališta, dječja igrališta, skate park i sl. izuzev streljane otvorenog tipa). Na građevnoj čestici moguće je planirati i pomoćne građevine (sanitarni čvorovi, spremišta, svlačionice, uslužne djelatnosti (caffe bar), čvrste ili montažno-demontažne tribine, privremene i montažne građevine u funkciji održavanja sportsko-rekreacijskih i sličnih aktivnosti) koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene. Na sportsko-rekreacijskim terenima i igralištima, dječjim igralištima i sl. dozvoljava se postavljanje svih naprava i opreme potrebnih za privođenje njihovoj namjeni.

3. Veličina građevine

Veličina građevine određuje se na temelju sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (kig) je 0,8;

- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (kis) građevne čestice je 0,8;

- najveća visina naprava i opreme sportsko-rekreacijskih terena i igrališta, dječjih igrališta i sl. određuje se u skladu s njihovim funkcionalnim zahtjevima i lokalnim uvjetima;

- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara. Dopušta se izgradnja max dvije pomoćne građevine u koje se ne uračunavaju tribine ukoliko se formira građevna čestica površine veće od 2000 m^2, odnosno jedne pomoćne građevine u koju se ne uračunavaju tribine ukoliko je površina građevne čestice 2000 m^2 i manja. Najveća dozvoljena površina tlocrtne projekcije pojedinačne pomoćne građevine je 60 m^2. Izgradnja pomoćnih građevina dopušta se nakon izgradnje osnovne građevine.

4. Uvjeti za oblikovanje građevina na građevnoj čestici

Pri oblikovanju građevina treba posebnu pažnju posvetiti odnosu s građevinama u okruženju.

Arhitektonsko oblikovanje građevina treba biti suvremenog tipa i uklopiti se u naselje slijedom zatečenih lokalnih uvjeta: izgrađenosti i iskoristivost parcela, visine, dok je u oblikovnom dijelu moguće ponuditi i suvremenija rješenja.

Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º .

Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja dopuštena površina građevne čestice se ne određuje. Najveća dozvoljena površina građevne čestice je 5000 m^2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Površina za građenje nove građevine udaljena je od: granice građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 3 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od granice građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4,0 m od pristupnog puta.

Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice građevne čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl.).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice

Neizgrađeni dio građevne čestice namjene mora biti uređen, a najmanje 20% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila (osim za igrališta s travnatom podlogom).

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto uz uvjet da udaljenost između potpornih zidova nije manja od 1,0 m.

Na površini građevne čestice omogućuje se uređenje pješačkih, biciklističkih i trim staza.

Ograde se mogu izvoditi kao transparentne metalne ograde, ograde u kombinaciji niskog punog zidića i transparentne metalne ograde ili zelenila. U slučaju kada se ograda izvodi u kombinaciji niskog punog zida, zid može biti visine do 1.00 m. Najveća dozvoljena ukupna visina ograde je 5,0 m za košarkaške i slične sportsko-rekreacijske terene, ali se oblikovno moraju uklopiti u zatečeni lokalni ambijent. Dopušta se postavljanje više različitih vrsta ograda na jednoj građevnoj čestici, a može se ograditi dio ili čitava površina građevne čestice. Ograda svojim položajem, visinom i oblikom ne smije ugroziti prometnu preglednost prometnice i time utjecati na sigurnost prometa.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta mora se osigurati na građevnoj čestici.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina društvene namjene - građevina u funkciji sporta i rekreacije omogućava se pod istim uvjetima kao za nove građevine.”.

Članak 10.

U članku 52. dodaje se nova alineja 4. koja glasi:

„- Omogućava se izgradnja četverostaznog boćališta unutar obuhvata Plana”.

Iza dosadašnje alineje 4. koja postaje alineja 5. dodaje se nova alineja 6. koja glasi:

„- Omogućava se izgradnja sportske dvorane s pratećim sadržajima trgovačko-uslužne, javne i društvene (udruge i sl.) i ugostiteljsko-turističke namjene (restorani, caffe barovi i slično te hostel sukladno Pravilniku o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine ostali ugostiteljski objekti za smještaj) i sličnim pratećim sadržajima u funkciji osnovne namjene. Maksimalni smještajni kapacitet hostela iznosi 80 ležajeva. Navedene sadržaje je potrebno planirati u skladu s posebnim propisima.”.

Dosadašnja alineja 5. postaje alineja 7.

Članak 11.

U članku 53. alineja 3. briše se.

Dosadašnje alineje 4. do 8. postaju alineje 3. do 7.

Članak 12.

U članku 64. stavku 2. riječ: “parkirlaišta” zamjenjuje se riječju: “parkirališta”.

Članak 13.

U članku 108. stavak 4. mijenja se i glasi:

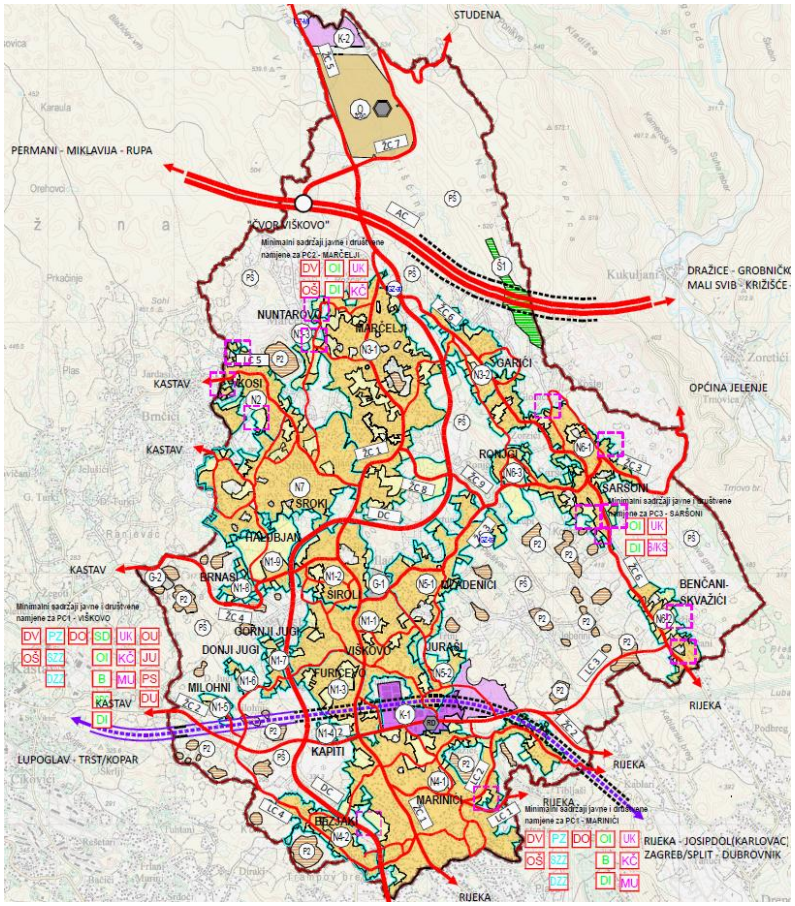
„(4) U građevinskim područjima naselja je, osim građevine utvrđene u stavku 2. ovog članka, dozvoljeno smještanje dodatnih građevina u funkciji socijalne skrbi u skladu s potrebama i to:

- na području za koje se ne izrađuje urbanistički plan uređenja, a sukladno uvjetima gradnje propisanima u članku 31.a (neposredna provedba);
- na području za koje se izrađuje urbanistički plan uređenja koji su određeni ovim Planom, a za koje će se uvjeti gradnje propisati tim urbanističkim planom uređenja.”.

Članak 14.

U članku 183. stavku 5. alineja 3. briše se.

PLANiMETAR

III. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE VIŠKOVO

III-1 – Obrazloženje

Županija: **PRIMORSKO - GORANSKA ŽUPANIJA** Općina/grad: **OPĆINA VIŠKOVO**	
Naziv prostornog plana: **III. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE VIŠKOVO**	
Odluka o izradi plana (službeno glasilo): „Službene novine Općine Viškovo" br. 4/21	Odluka predstavničkog tijela o donošenju plana (službeno glasilo): „Službene novine Općine Viškovo" br. 12/25
Javna rasprava (datum objave): Dnevne novine „Novi list" - 27.2.2025. Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine - 24.2.2025. Mrežne stranice Općine - 24.2.2025. Oglasna ploča Općine - 24.2.2025.	Javni uvid održan od: 28.veljače 2025. do: 14.ožujka 2025.
Pečat tijela odgovornog za provođenje javne rasprave:	Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave: Robert Simčić, dipl.oec.
Suglasnost na plan prema članku 107. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19 i 67/23) KLASA: 350-02/25-11/1; URBROJ: 2170-72-03/2-25-4; datum: 31. ožujka 2025.g.	
Pravna osoba/tijelo koje je izradilo plan: PLANIMETAR d.o.o. Gornji Dragonožec, Pučki 75	PLANIMETAR d.o.o. PUČKI 75 GORNJI DRAGONOŽEC
Pečat pravne osobe/tijela koje je izradilo plan: PLANIMETAR d.o.o. Gornji Dragonožec	Odgovorna osoba: Romana Di Giusto, dipl.ing.arh. Mladen Kardum, ing.građ.
Odgovorni voditelj izrade Plana: Sandra Smiljanić, mag.ing.arch.	SANDRA SMILJANIĆ mag.ing.arch. OVLAŠTENA ARHITEKTICA URBANISTICA A-U 571
Stručni tim u izradi plana: Romana Di Giusto, dipl.ing.arh. Mladen Kardum, ing.građ. Sandra Smiljanić, mag.ing.arch. Mirsad Navrboc, struč.spec.ing.aedif.	Nikola Di Giusto, dipl.ing.el. Ivka Kardum, dipl.oecc. Ivana Najman, dipl.iur.
Pečat predstavničkog tijela:	Predsjednik predstavničkog tijela: Goran Petrc, prof.
Istovjetnost ovog prostornog plana s izvornikom ovjerava: (ime, prezime i potpis)	Pečat nadležnog tijela:

SADRŽAJ:

UVOD

1. POLAZIŠTA (ANALIZA)

2. CILJEVI

3. PLAN – III. IZMJENE I DOPUNE PPUO VIŠKOVO

UVOD

Prostorni plan uređenja Općine Viškovo donesen je 2007. godine („*Službene novine Primorsko-goranske županije*“ br. 49/07), njegove I. izmjene i dopune 2012. godine („*Službene novine Primorsko-goranske županije*“ br. 04/12), II. izmjene i dopune 2020. godine („*Službene novine Općine Viškovo*“ br. 7/20) te Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske 2025. godine (“Narodne novine” br. 28/25).

U periodu nakon donošenja II. izmjena i dopuna Plana izrađena je „Analiza razvoja javne i društvene infrastrukture na području Općine Viškovo“ (u daljnjem tekstu: Analiza) kao osnova za daljnje urbanističko planiranje na području Općine Viškovo, a sukladno potrebama razvoja društvenih djelatnosti. Navedenom Analizom zaključeno je da je potrebno izvršiti određene korekcije u postojećem Planu, u prvom redu korekcije građevinskih područja u cilju omogućavanja realizacije potrebnih javnih i društvenih infrastrukturnih projekata, a kojima će se omogućiti daljnji razvoj te podizanje kvalitete života na području Općine.

III. Izmjene i dopune PPUO Viškovo izrađuju se na temelju Odluke o izradi III. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo koja je objavljena u “*Službenim novinama Općine Viškovo”* br. 4/21. Obuhvat izmjena i dopuna Plana određen je administrativnom granicom Općine Viškovo.
Razlozi pristupanju izradi III. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo iz kojih su proizišla planska rješenja koja su ugrađena u ove izmjene i dopune su sljedeći:

- preraspodjela građevinskog područja naselja za potrebe javne i društvene infrastrukture te srodnih gospodarskih djelatnosti, odnosno redefiniranje manjih prostornih cjelina u pretežito javnoj namjeni,
- vezano uz prethodnu alineju, preraspodjela postojećih građevinskih područja naselja uvažavajući kriterije pogodnosti za gradnju te opremljenost komunalnom infrastrukturom,
- korekcija odredbi za javnu i društvenu namjenu kao i smjernica za izradu te obuhvata planova nižeg reda.

III. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Viškovo izrađene su sukladno Zakonu o prostornom uređenju (*"Narodne novine" broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19 i 67/23*).

III. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Viškovo predstavlja elaborat “III. Izmjena i dopune PPUO Viškovo" sastavljen od: Odluke o donošenju III. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo, I - Tekstualnog dijela plana (Odredbi za provedbu), II - Grafičkog dijela plana i III - Priloga (III-1 Obrazloženja, III-2 Sažetka za javnost, III-3 Izvješća o javnoj raspravi).

Nositelj izrade Plana je Jedinstveni upravni odjel Općine Viškovo.

Grafički dio Plana sastoji se od sljedećih kartografskih prikaza:

KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA - MJERILO 1:25000

1. Korištenje i namjena površina

INFRASTRUKTURNI SUSTAVI - MJERILO 1:25000

2.1. Infrastrukturni sustavi i mreže-Energetski sustav-Elektroopskrba, pošta i telekomunikacije
2.2. Infrastrukturni sustavi i mreže-Energetski sustav-Plinoopskrba
2.3. Infrastrukturni sustavi i mreže-Vodnogospodarski sustav-Vodoopskrba
2.4. Infrastrukturni sustavi i mreže-Vodnogospodarski sustav-Odvodnja

UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA- MJERILO 1:25000

3.1. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja
3.2. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju
3.3. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju-koridori
3.4. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja primjene planskih mjera zaštite

GRAĐEVINSKA PODRUČJA – MJERILO 1:5000

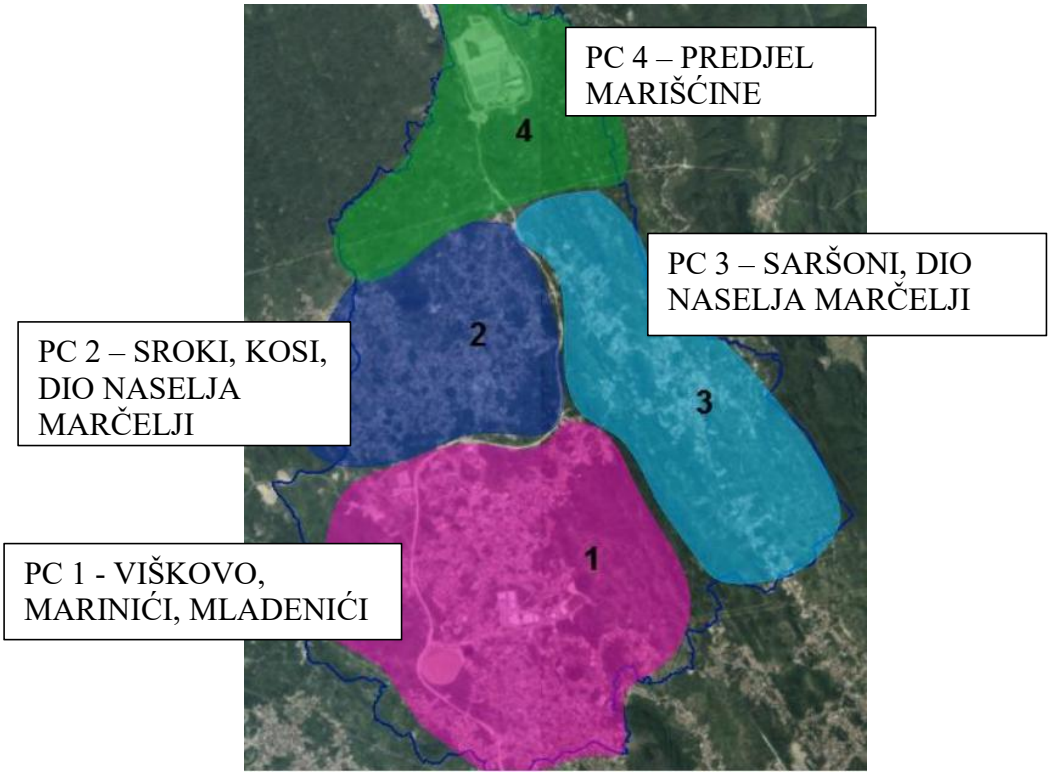
4.1. Građevinska područja - Viškovo, Marinići, Mladenići
4.2. Građevinska područja - Kosi, Sroki, Marčelji, Saršoni

1. POLAZIŠTA (ANALIZA)

Tijekom izrade II. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo (cjelovite izmjene Plana), utvrđeno je da se i u budućem periodu očekuje daljnji rast broja stanovnika te posljedično i potreba za daljnjim razvojem javne i društvene infrastrukture. U navedenoj Analizi, prepoznate su potrebe za povećanjem postojeće javne i društvene namjene i ograničenja koja proizlaze iz važeće prostorno – planske dokumentacije. Za raspoložive površine građevinskog područja naselja u važećem Planu ocijenjeno je da nisu u potpunosti dostatne ili pogodne za realizaciju svih potrebnih sadržaja te je slijedom navedenog potrebno izvršiti preraspodjelu građevinskog područja naselja.

Obuhvat III. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo određen je administrativnom granicom Općine Viškovo. Razlozi pristupanju izradi III. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo iz kojih su proizišla planska rješenja koja su ugrađena u ove izmjene i dopune su sljedeći:

- preraspodjela građevinskog područja naselja za potrebe javne i društvene infrastrukture te srodnih gospodarskih djelatnosti, odnosno redefiniranje manjih prostornih cjelina u pretežito javnoj namjeni,
- vezano uz prethodnu alineju, preraspodjela postojećih građevinskih područja naselja uvažavajući kriterije pogodnosti za gradnju te opremljenost komunalnom infrastrukturom,
- korekcija odredbi za javnu i društvenu namjenu kao i smjernica za izradu te obuhvata planova nižeg reda.

Prostorne cjeline (Obrazloženje važećeg PPUO Viškovo)

Pojmovnik je dio Temeljnih Odredbi II. ID PPUO Viškovo te se u nastavku navode izvadci iz Odluke o II. Izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Općine Viškovo koje su objavljene u "Službenim novinama Općine Viškovo" br. 7/20:

Članak 3.

Članak 5. mijenja se i glasi:

„U smislu ovog plana, pojmovi koji se upotrebljavaju imaju slijedeće značenje:

1. **Općina Viškovo** je jedinica lokalne samouprave sa statusom Općine
2. **Naselje** je struktura oblika stanovanja i pratećih funkcija u planiranom ili zatečenom (izgrađenom) opsegu; Naselja su u planu označena sa oznakom N i brojem (npr. N1, N2 …)
3. **Građevina osnovne namjene je** građevina na građevnoj čestici iste namjene koja je i predviđena ovim Prostornim planom
4. **Građevine stambene namjene** su obiteljske kuće, višeobiteljske građevine te višestambene građevine.
5. **Pomoćne građevine** su građevine u funkciji građevine osnovne namjene i grade se na građevnoj čestici građevine osnovne namjene.
6. **Građevine gospodarske namjene** su građevine s pretežno zanatskim, skladišnim, uslužnim, trgovačkim, ugostiteljskim i sl. djelatnostima koje ne smetaju okolini i ne umanjuju uvjete stanovanja i rada na susjednim građevnim česticama sukladno pozitivnim zakonskim propisima.
7. **Poljoprivredne gospodarske građevine (bez izvora zagađenja)** su: sjenici, pčelinjaci, staklenici, plastenici, gljivarnici, spremišta poljoprivrednih proizvoda, alata i sl.
8. **Poljoprivredne gospodarske građevine (s izvorima zagađenja)** su: staje, svinjci, kokošinjci, kunićnjaci i sl.
9. **Podrum** je dio građevine koji je potpuno ili djelomično ukopan sa svih strana u teren s time da kota gornjeg ruba stropne konstrukcije ne može ne može biti viša od 100 cm od najniže kote prirodnog terena kojeg pokriva građevina
10. **Potkrovlje** - dio građevine ispod krovne konstrukcije. Najveća visina nadozida je 150 cm, a najviša visina sljemena je 3,5 metara
11. **Etaža** jesvaki nivo građevine. Po vrsti etaže mogu biti podzemne (podrum) ili nadzemne (suteren, prizemlje, kat i potkrovlje). Za novu stambenu izgradnju etaža mora imati minimalnu svjetlu visinu 2,40 m, a za pomoćne prostorije minimalno 2,10 m. Potkrovna stambena etaža mora imati visinu na najnižem dijelu minimalno 1,5 m. U postojećim građevinama mogu se zadržati postojeće visine etaža.
12. **Gradivi dio čestice** - dio građevne čestice na kojem je dozvoljena gradnja građevina osnovne namjene i pomoćnih građevina prema Odredbama ovog Plana.
13. **infrastrukturni koridor** je prostor namijenjen za smještaj građevina i instalacija infrastrukturnih sustava unutar ili izvan građevinskog područja.
14. **Koeficijent izgrađenosti - kig**je odnos izgrađene površine zemljišta pod građevinom i ukupne površine građevne čestice (zemljište pod građevinom je vertikalna projekcija svih dijelova građevine na građevnu česticu). U izgrađenu površinu ne ulaze cisterna, septičke jame, spremnici plina, bazeni i slične građevine, ukoliko su ukopane u zemlju i odrađene kao okolni teren, terase na terenu, i parkirališne površine.
15. **Koeficijent iskorištenosti - kis** je odnos ukupne (bruto) izgrađene površine građevine i površine građevne čestice.
16. **Visina građevine je** udaljenost mjerena od konačno zaravnatog okolnog zemljišta uz obod građevine do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine. Ukoliko se građevina gradi s ravnim krovom, visina građevine mjeri se od najniže kote zaravnatog okolnog zemljišta uz obod građevine do gornjeg ruba konstrukcije ravnog krova.
17. **Regulacijski pravac** je granica između čestice javne površine (ulica, prilazni put, javna cesta, trg i dr.) i građevne čestice.
18. **Građevinski pravac** - određuje položaj osnovne građevine u odnosu na susjedne građevne čestice i građevine, te prometnicu ili drugu javnu površinu, a sve vodeći računa o lokalnim uvjetima
19. **Kolno pristupni put** je posredni pristup građevne čestice na javnu prometnu površinu
20. **Poluukopane građevine** su građevine ili dijelovi građevine čija je najmanje jedna strana ukopana u okolni teren do visine najviše 100 cm od visine stropne ploče a suprotna strana na razini konačno zaravnatog terena.
21. **Samostalna uporabna cjelina** je skup prostorija namijenjen za stanovanje ili poslovnu djelatnost s potrebnim sporednim prostorijama koje čine jednu zatvorenu građevinsku cjelinu i imaju poseban ulaz.

Planovi šireg područja

Za navedeno područje na snazi je sljedeći plan šireg područja:

- **Prostorni plan Primorsko - goranske županije** *("Službene novine Primorsko-goranske županije" broj 32/13, 7/17 – ispravak Odluke, 41/18, 18/22, 40/22 – pročišćeni tekst, 35/23 i 12/24 - pročišćeni tekst).*

II. Izmjene i dopune PPUO Viškovo bile su sveobuhvatne izmjene Plana. PPUO Viškovo usklađen je s planom šireg područja – PPPGŽ-om. Posljednje III. Izmjene i dopune PPPGŽ-a donesene u listopadu 2023. godine su tzv. „točkaste“ izmjene Plana te se odnose na izmjene uvjeta vjetroelektrane Ruševo Krmpotsko, ribogojilišta Veli Bok i ribogojilišta Podno Osoršćice i izmjenu uvjeta gradnje sportskog centra-golf igrališta na području Općine Jelenje.

Analiza razvoja javne i društvene infrastrukture na području Općine Viškovo

Analizom razvoja javne i društvene infrastrukture na području Općine Viškovo izvršen je pregled postojećeg i planiranog stanja javne i društvene infrastrukture te su prepoznate potrebe i mogućnosti za daljnji razvoj. Analiza je donesena u studenom 2021. godine, a izradila ju je Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Primorsko – goranske županije. Rezultati Analize su predstavljali polazište odnosno stručnu podlogu za pristupanje izradi III. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo.

Između ostaloga, Analizom je zaključeno da prema važećem PPUO Viškovo nije ostvaren kriterij Prostornog plana Primorsko-goranske županije za širenje građevinskih područja naselja (izgrađenost minimalno 80%) što znači da je u slučaju planiranja novih područja javne i društvene namjene potrebno preraspodijeliti postojeća građevinska područja naselja.

Iz navedenog zaključka proizlaze ciljevi III. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo, tj. omogućavanje razvoja javne i društvene infrastrukture na području Općine.

Postupak strateške procjene utjecaja na okoliš i prethodna ocjena prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu

Prije upućivanja Odluke o izradi III. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Viškovo na donošenje na Općinsko vijeće Općine Viškovo, pozivom na odredbu članka 86. stavka 3. Zakona, od Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko - goranske županije, sukladno odredbi članka 66. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša *„Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18*) pribavljeno je Mišljenje o potrebi provedbe postupka ocjene, odnosno strateške procjene utjecaja plana na okoliš KLASA: 351-01/21-04/10; URBROJ: 2170/1-03-08/7-21-4 od 15. ožujka 2021.g.), a kojim je ocijenjeno da za planirane III. Izmjene i dopune PPUO Viškovo nije potrebno provoditi postupak ocjene niti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš.

Očitovanja javnopravnih i ostalih tijela na Odluku o izradi

U tijeku procedure izrade i donošenja III. IiD PPUO Viškovo, upućeni su zahtjevi prema javnopravnim i ostalim tijelima za dostavom prijedloga, podataka, planskih smjernica i ostalih dokumenata sukladno Zakonu o prostornom uređenju. Zaprimljena su sljedeća očitovanja:

- Ministarstvo turizma i sporta, Prisavlje 14, 10000 Zagreb
- HAKOM, Ulica Roberta Frangeša-Mihanovića 9, 10110 Zagreb,
- HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.; Elektroprimorje Rijeka, Ulica V.C. Emina 2; 51000 Rijeka
- HOPS d.o.o., Sektor za razvoj, priključenja, izgradnju i upravljanje imovinom, Kupska 4, 10000 Zagreb
- Hrvatske šume, Uprava šuma podružnica Delnice, Odjel za ekologiju i zaštitu šuma, 51300 Delnice
- Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za slivove Sjevernog Jadrana, Đure Šporera 3, 51000 Rijeka
- Komunalno društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju Rijeka, Dolac 14, 51000 Rijeka
- Ministarstvo obrane, Uprava za materijalne resurse, Sektor za vojnu infrastrukturu i zaštitu okoliša, Služba za vojno graditeljstvo i energetsku učinkovitost, Trg kralja Petra Krešimira IV 1, 10000 Zagreb.
- Ministarstvo poljoprivrede, Ulica grada Vukovara 78, 10 000 Zagreb
- MUP, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Rijeka, Služba inspekcijskih poslova, Riva 10, 51000 Rijeka

2. CILJEVI

Obuhvat III. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo određen je Odlukom o izradi, a izmjenama se pristupa s ciljem:

- omogućavanja daljnjeg razvoja javne i društvene infrastrukture na području Općine,
- racionalnije preraspodjele građevinskog područja naselja.

3. PLAN – III. IZMJENE I DOPUNE PPUO VIŠKOVO

U III. Izmjenama i dopunama PPUO Viškovo pristupilo se preraspodjeli građevinskog područja naselja za potrebe javne i društvene infrastrukture te su izmijenjeni dijelovi odredbi za javnu i društvenu namjenu i smjernice za izradu planova užih područja.

- **ODREDBE ZA PROVEDBU (javna i društvena namjena te smjernice za izradu obuhvata planova užih područja)**

Izmjene postojećih uvjeta gradnje za građevine društvene djelatnosti

- **Građevine u funkciji predškolskog odgoja**

U članku 28. (građevina u funkciji predškolskog odgoja - vrtić i/ili jaslice koje je moguće graditi neposrednom provedbom) izmijenjeni su sljedeći uvjeti gradnje:

- koeficijent iskorištenosti je povećan s 0,6 na 0,9;

- najveća visina građevina je povećana sa 7,5 m na 8,0 m;

- najveći dopušteni broj etaža je povećan s 2 etaže na dvije nadzemne i jednu podzemnu etažu;

- GBP je povećan sa 600 m^2 na max 2400 m^2.

- **Građevine u funkciji sporta i rekreacije**

U članku 33. (građevina u funkciji sporta i rekreacije - zatvorene sportsko-rekreacijske građevine) GBP zatvorene sportsko-rekreacijske građevine koju je moguće graditi neposrednom provedbom povećan je sa 600 GBP na max 800 m^2 GBP. Također, dodana je mogućnost sadržaja javne i društvene namjene u zatvorenim sportsko rekreacijskim građevinama.

U članku 52. su nadopunjene smjernice za Urbanistički plan uređenja 10, a koje se odnose na mogućnost realizacije četverostaznog boćališta unutar obuhvata Plana i smjernica za izgradnju sportske dvorane.

Ugrađen je novi članak 33.a s naslovom "Rekonstrukcija građevine boćališta u naselju Marinići" koji propisuje uvjete gradnje za navedenu građevinu boćališta.

U članku 34. (građevina u funkciji sporta i rekreacije-otvorena sportsko-rekreacijska igrališta), najveća dozvoljena površina građevne čestice povećava se s 2500 na 5000 m^2. Također, izmijenjen je način propisivanja visine građevine/tribine da se ona određuje u skladu s funkcionalnim zahtjevima i lokalnim uvjetima. Udaljenost površine za građenje nove građevine od ruba građevne čestice u funkciji sporta i rekreacije – otvorenih sportsko-rekreacijskih igrališta smanjuje se s 4 na 3 metra. Povećava se max visina ograde te se propisuju dodatni uvjeti.

U Odredbe za provedbu ugrađen je novi članak 34.a koji propisuje uvjete gradnje za izgradnju otvorenog sportsko - rekreacijskog igrališta u naselju Saršoni s obvezom formiranja građevne čestice na dijelu ili cijeloj površini k.č. 2128 k.o. Viškovo kojoj je moguće priključiti i dijelove ili cijele površine susjednih k.č. 2127, 2129 i 2130 sve k.o. Viškovo.

Tema socijalne skrbi

U poglavlje **2.2.1.2. Građevine društvene namjene**, članku 27. stavku 4. kojim se omogućava gradnja građevina društvene namjene neposrednom provedbom PPUO Viškovo ugrađene su građevine socijalne skrbi.

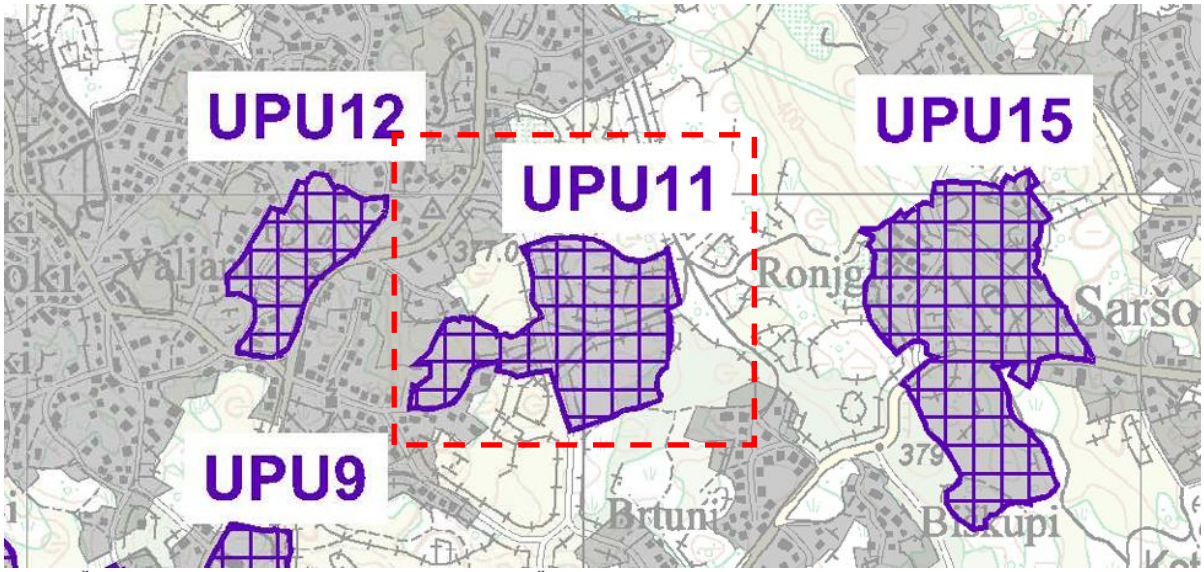
U Odredbe za provedbu ugrađen je novi članak 31.a s naslovom „Građevina u funkciji socijalne skrbi“ koji propisuje uvjete gradnje za izgradnju građevine u funkciji socijalne skrbi - doma za starije osobe neposrednom provedbom plana. Ugrađene su dopune odredbi i u članku 108.

Groblje – smjernice za UPU 11

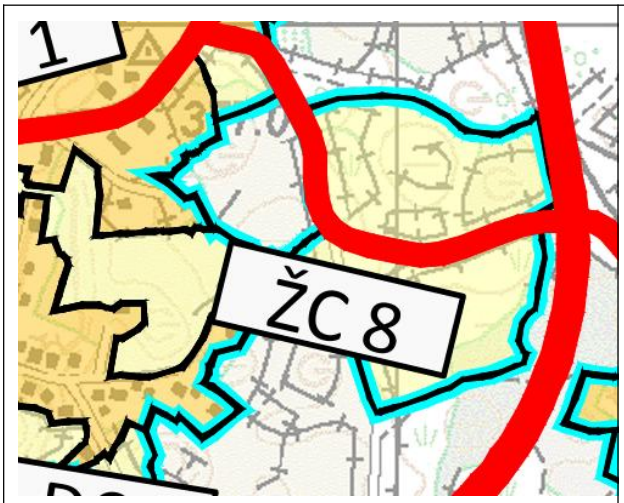
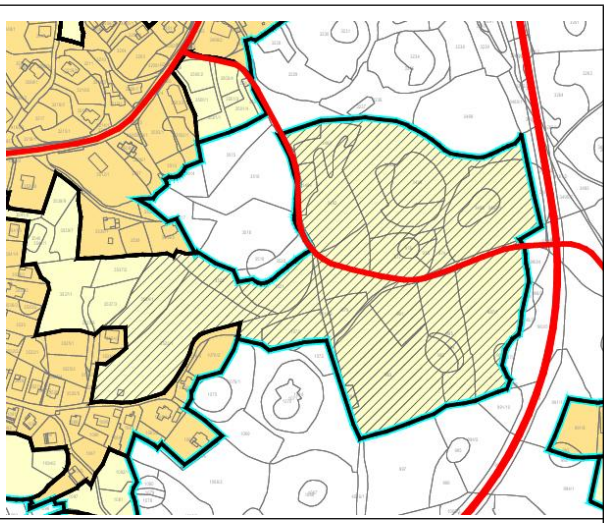
Općina Viškovo i Grad Kastav pristupaju izgradnji zajedničkog groblja – Novo groblje Kastav i Groblje Ćikovina na području njihovih administrativnih granica. Područje groblja Ćikovina oznake G-2, određeno je kao građevinsko područje groblja izvan naselja. Iz tog razloga, u članku 53. smjernicama za izradu Urbanističkog plana uređenja dijela naselja Marčelji: Bujki - UPU 11 briše se dio koji glasi:

- „Urbanističkim Planom obavezno osigurati prostor za površinu groblja, u okviru programa izrade urbanističkog plana uređenja obavezno izrađuje i program uređenja groblja koji sadrži proračun potreba, proračun dimenzija groblja i sadržaja sa iskazom površina, brojem i kapacitetom potrebnih ukupnih mjesta“.

Kao posljedica izmjene, također se briše odredba u članku 183. koja navodi groblje na području Bujki kao pogodnu lokaciju za ukop većeg broja ljudi i životinja.

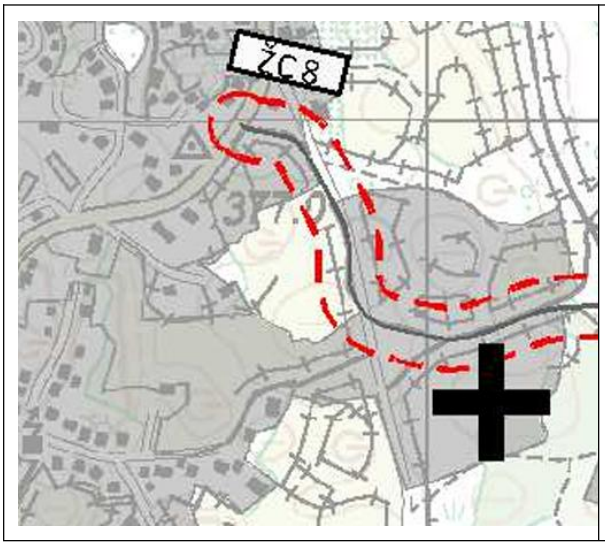
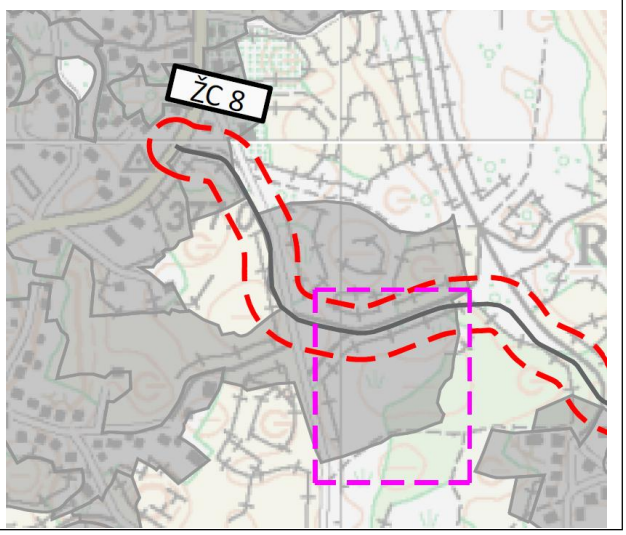

Izvadak iz kartografskog prikaza br. 3.4. „Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora – Područja primjene planskih mjera zaštite“ važećeg PPUO Viškovo

	
PROSTORI ZA RAZVOJ I UREĐENJE RAZVOJ I UREĐENJE POVRŠINA NASELJA IZGRAĐENO NEIZGRAĐENO N1-1 **GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA**	**PROSTORI ZA RAZVOJ I UREĐENJE** RAZVOJ I UREĐENJE POVRŠINA NASELJA IZGRAĐENO NEIZGRAĐENO N1-1 **GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA** **GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA - neizgrađeni neuređeni dio**
Kartografski prikaz br. 1. „Korištenje i namjena površina“	Kartografski prikaz br. 4.1. „Građevinska područja - Viškovo, Marinići, Mladenići“
važeći PPUO Viškovo *“Službene novine Općine Viškovo”7/20*	

Područje UPU 11 - UPU dijela naselja Marčelji:Bujki određeno je kartografskim prikazom 4.1. „Građevinska područja - Viškovo, Marinići, Mladenići“ kao neizgrađeni neuređeni dio građevinskog područja naselja. Iz tog razloga, na navedenom kartografskom prikazu te kartografskom prikazu br. 1. „Korištenje i namjena površina“ nema izmjena.

Nastavno na korekciju u odredbama za provedbu, na kartografskom prikazu br. 3.3. „Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora – Područja posebnih ograničenja u korištenju - koridori“ briše se oznaka mjere posebne zaštite – mjesta za ukop većeg broja ljudi i životinja s obuhvata UPU 11.

MJERE POSEBNE ZAŠTITE MJERE KOJE OMOGUĆAVAJU UČINKOVITIJE PROVOĐENJE CIVILNE ZAŠTITE	
+ MJESTA ZA UKOP VEĆEG BROJA LJUDI I ŽIVOTINJA	III. IZMJENE I DOPUNE PLANA BRIŠE SE OZNAKA MJERE POSEBNE ZAŠTITE - MJESTA ZA UKOP VEĆEG BROJA LJUDI I ŽIVOTINJA S OBUHVATA UPU 11
Kartografski prikaz br. 3.3. „Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora – Područja posebnih ograničenja u korištenju - koridori“	
važeći PPUO Viškovo *“Službene novine Općine Viškovo”7/20*	***III. Izmjene i dopune PPUO Viškovo***

- **PRERASPODJELA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA (GPN)**

Ovim izmjenama se preraspoređuju sljedeće površine građevinskih područja naselja prema prostornim cjelinama, a radi osiguravanja javnih i društvenih sadržaja:

Prostorna cjelina 1 (PC1) – područje koje približno obuhvaća statistička naselja Viškovo, Marinići i Mladenići:

- **MARINIĆI N4-1 – vrtić;**

Prostorna cjelina 2 (PC2) – područje koje približno obuhvaća statistička naselja Sroki, Kosi i dio naselja Marčelji (sjeverozapadno od državne ceste), dio statističkog naselja Mladenići (područje Bujki):

- **MARČELJI N3-1 – boćalište;**
- **KOSI N2 – igralište na otvorenom;**

Prostorna cjelina 3 (PC3) – područje koje približno obuhvaća statistička naselja Saršoni i dio naselja Marčelji (istočno od državne ceste):

- **SKVAŽIĆI N6-2 – igralište na otvorenom;**
- **SARŠONI N6-1 – sportsko i dječje igralište.**

Ukupna površina GPN-a na području Općine Viškovo je ostala ista te su sve površine koje su priključene GPN-u, odnosno koje su izuzete iz GPN-a, neizgrađeni (neuređeni/uređeni) dijelovi građevinskog područja naselja (GPN-a).

Usklađenost s Odredbama za provedbu Prostornog plana Primorsko-goranske županije

Karta osjetljivosti kao obveza propisana Prostornim planom uređenja Primorsko-goranske županije

Prema članku 373. Odredbi Prostornog plana Primorsko-goranske županije, izmjena građevinskih područja mora se uskladiti s kartom osjetljivosti prostora. PPŽ razlikuje 4 kategorije zaštite koje se određuju u prostornom planu uređenja općine pomoću 9 sastavnica prostora (izvorišta, more, vode, poplavna područja, šume, poljoprivredno tlo, geotehnička prikladnosti za građenje i zaštita prirode - zaštićena područja i ekološka mreža).

Za pojedine kategorije zaštite prema PPŽ-u su određeni slijedeći uvjeti gradnje i korištenja prostora:

I. kategorija	Zabranjeno je građenje.
II. kategorija	Zabranjeno je širenje postojećih i formiranje novih građevnih područja. Dopuštena je gradnja izvan građevnog područja građevina (u funkciji primarne djelatnosti).
III. kategorija	Zabranjeno je formiranje novih građevnih područja. Dopuštena je gradnja izvan građevnog područja.
IV. kategorija	Dopuštena je sva vrsta gradnje, širenje i formiranje novih građevnih područja i gradnja izvan građevnog područja

Zastupljenost kategorija zaštite na području Općine Viškovo

Na području prostora Općine Viškovo nema područja koja bi bila svrstana u I. kategoriju osjetljivosti. U Općini Viškovo nalaze se površine vrijednog obradivog tla (P2) koje se svrstavaju u II. kategoriju osjetljivosti te Kapitov dol i Bezjakov dol koje se zbog svojih prirodnih vrijednosti svrstavaju u III. kategoriju osjetljivosti u skladu s uvjetima iz Prostornog plana Primorsko-goranske županije. Preostali prostor svrstan je u IV. kategoriju osjetljivosti prostora ili nije zastupljen kao sastavnica prostora.

Lokacije koje su predmet III. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo

Promatrajući lokacije koje su predmet III. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo, zaključujemo da se lokacije Marinići i Skvažići nalaze unutar III. zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće, a lokacija Saršoni unutar IV. zone te se prema sastavnici Izvorišta za piće sve tri lokacije nalaze unutar IV. kategorije gdje je dopuštena sva vrsta gradnje, širenje i formiranje novih GP-ova. Ostale sastavnice prostora nisu zastupljene na promatranim lokacijama, odnosno promatrane lokacije nisu unutar kategorija koje podliježu zaštiti.

Tabelarna usporedba sastavnica prostora i kategorija zaštite - zastupljenost na području Općine Viškovo u odnosu na lokacije koje su predmet III. ID PPUO Viškovo

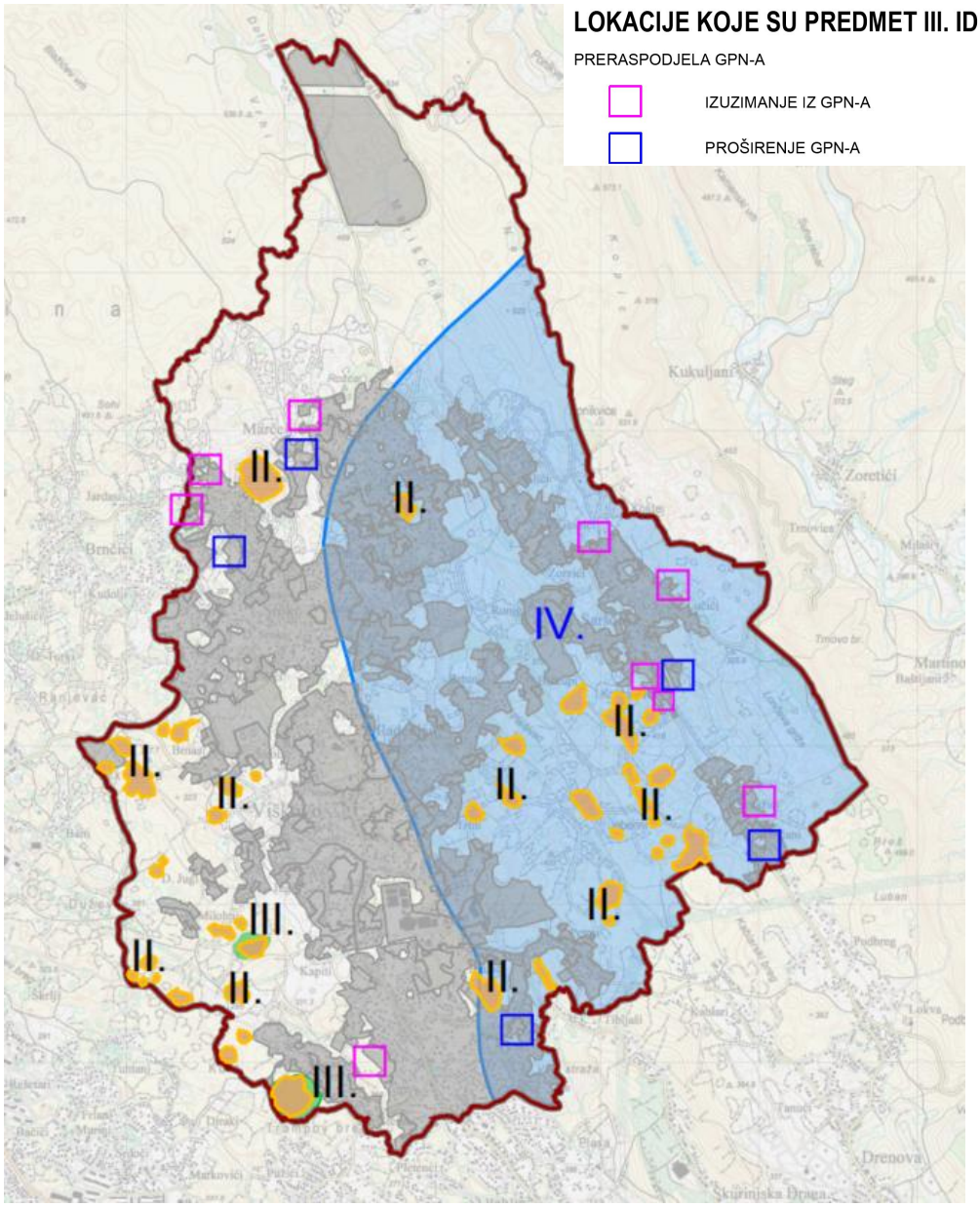
Sastavnice prostora	**Osjetljivost prostora - kategorije zaštite**			
	I.kategorija	II.kategorija	III.kategorija	IV.kategorija
Izvorišta vode za piće	-	-	-	III. i IV.zona sanitarne zaštite
	promatrane lokacije Marinići i Skvažići - III.zona; promatrana lokacija Saršoni - IV.zona sanitarne zaštite izvorišta vode za piće			
More	sastavnica nije zastupljena			
Vode - jezera, akumulacije, vodotoci	sastavnica nije zastupljena			
Poplavna područja	sastavnica nije zastupljena			
Šume	-	-	-	gospodarske šume (Š1)
	promatrane lokacije su izvan kategorije gospodarske šume (Š1)			
Poljoprivredno tlo	-	vrijedno obradivo tlo (P2)	-	-
	promatrane lokacije su izvan kategorije vrijedno obradivo tlo (P2)			
Geotehnička prikladnost za građenje	-	-	-	karbonatne stijene - dolomiti i vapnenci (PPŽ)
	područje cijele Općine uključujući promatrane lokacije			
Zaštita prirode - zaštićena područja	-	-	Spomenici prirode (SP) Bezjakov dol i Kapitov dol	-
	promatrane lokacije su izvan zaštićenih područja			
Zaštita prirode - Nacionalna ekološka mreža	sastavnica nije zastupljena			

Na sljedećoj slici prikazan je shematogram osjetljivosti prostora. Označene su II. i III. kategorija osjetljivosti prostora dok je preostali prostor svrstan u IV. kategoriju osjetljivosti prostora ili nije zastupljen kao sastavnica prostora.

Od ostalih kategorija, grafički su naznačene samo lokacije III. i IV. zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće (pod kategorijom IV.) jer se odnose na dio lokacija koje su predmet III. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo. Navedene zone sanitarne zaštite pripadaju IV. kategoriji zaštite gdje je dopuštena sva vrsta gradnje, širenje i formiranje novih GP-ova. Sve predmetne lokacije se nalaze i unutar IV. kategorije prema geotehničkim karakteristikama koja nije označena na karti osjetljivosti jer pokriva cijelo područje Općine.

Na slici su označene lokacije koje su predmet III. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo i preraspodjele građevinskog područja naselja.

Slika: Karta osjetljivosti prostora

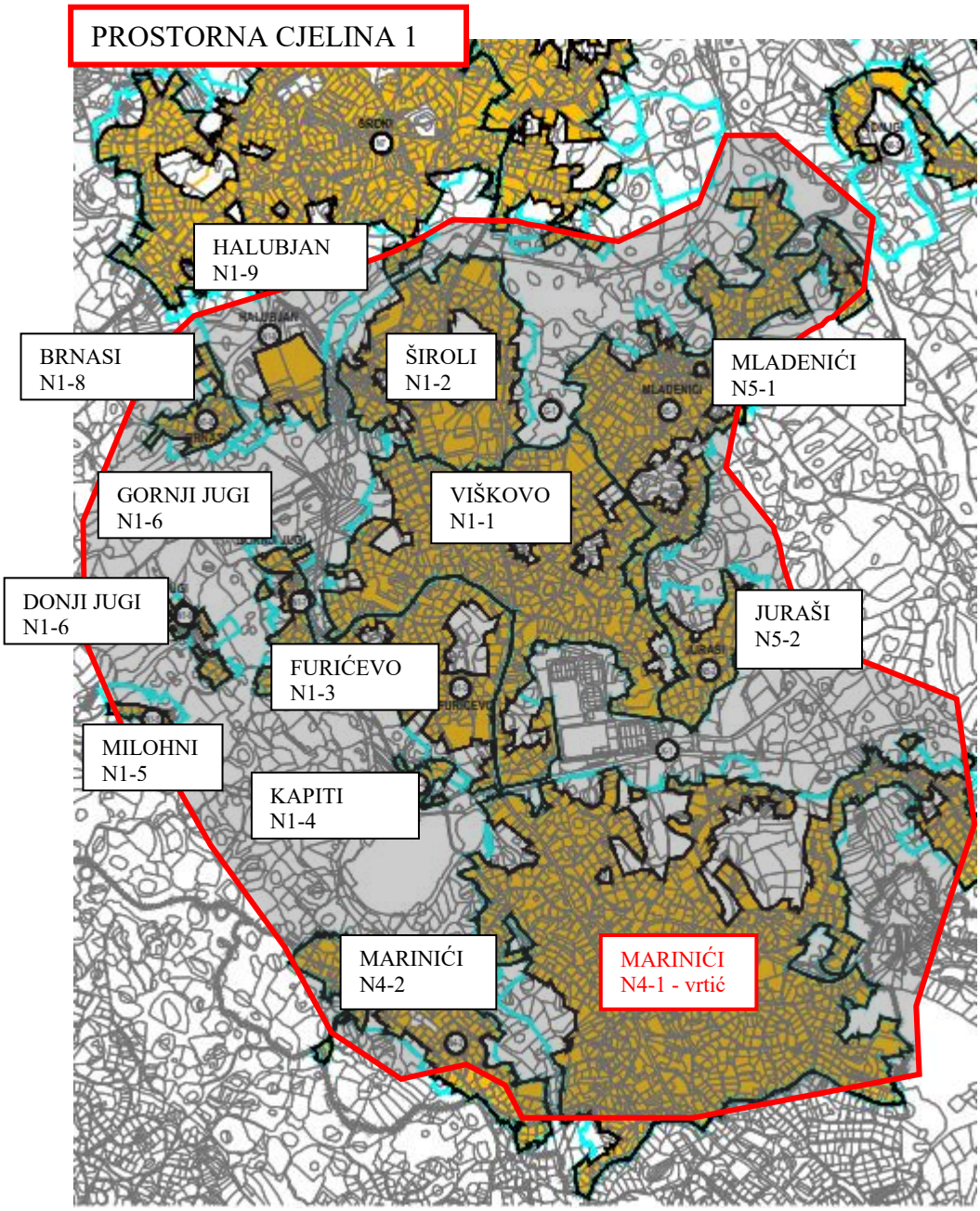

SASTAVNICE PROSTORA

KARTA OSJETLJIVOSTI TEMATSKA PODRUČJA	KATEGORIJA I.	KATEGORIJA II.	KATEGORIJA III.	KATEGORIJA IV.
1. IZVORIŠTA VODE ZA PIĆE				IV.
6.POLJOPRIVREDNO TLO		II.		
8.ZAŠTITA PRIRODE - ZAŠTIĆENA PODRUČJA			III.	

zastupljena na promatranim lokacijama

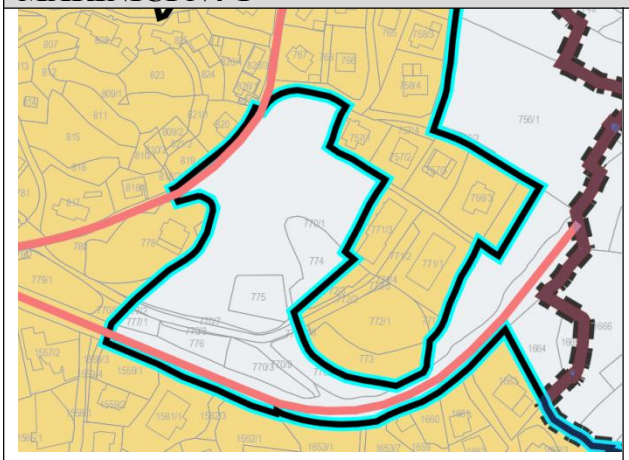
II. i III. kat.zaštite zastupljene na području Općine

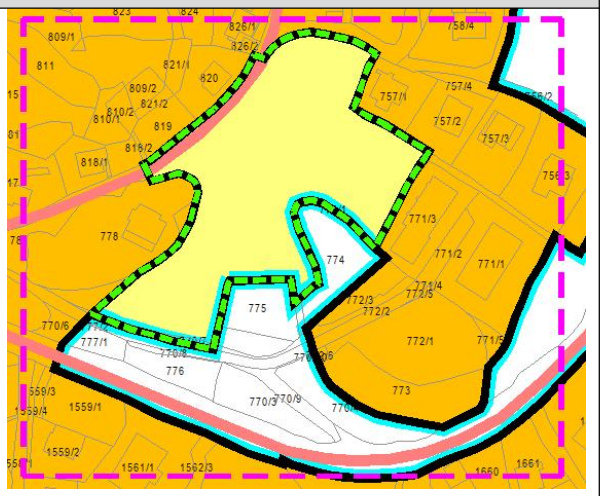

Na području prostorne cjeline 1 – Marinići (N4-1), ovim Planom se GPN-u priključuje lokacija predložena Analizom u svrhu osiguranja površine za dječji vrtić.

Izmjene i dopune grafičkog dijela PPUO Viškovo:

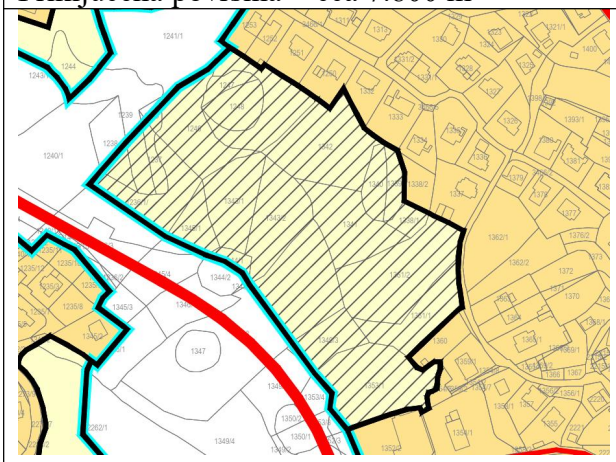
MARINIĆI N4-1

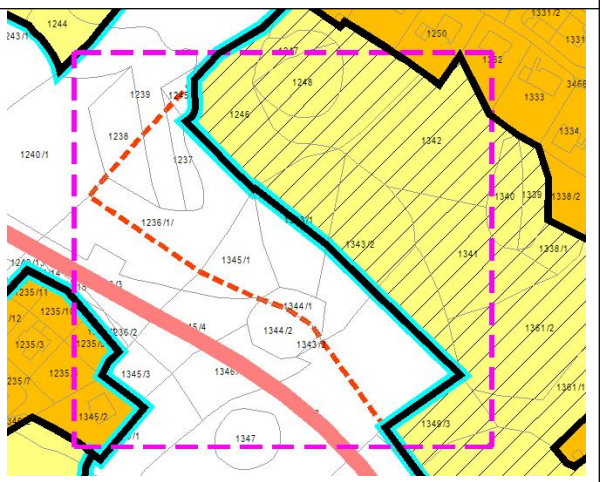

POVRŠINE PRIKLJUČENE GPN-u

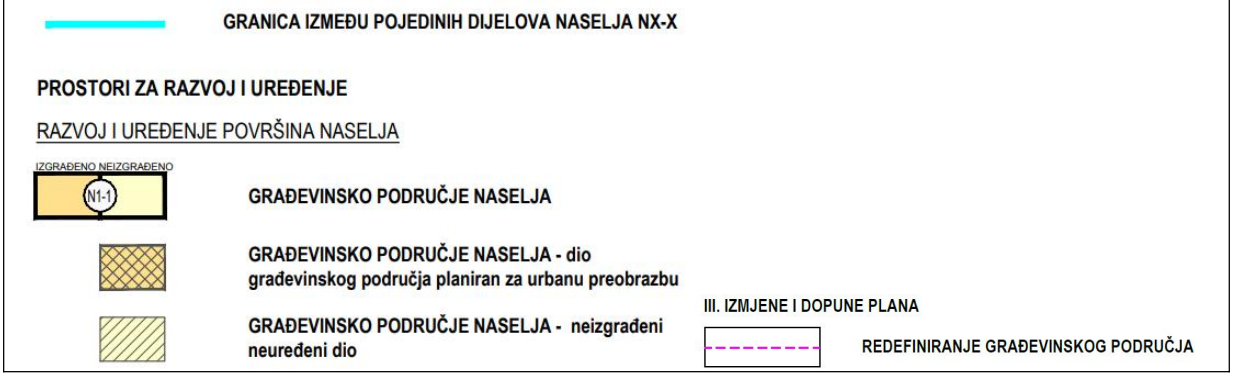
U GPN SU PRIKLJUČENI:
dio k.č. 770/1 i dijelovi k.č. 770/7 sve k.k. Marinići
Priključena površina = cca 7.800 m^2

POVRŠINE IZUZETE IZ GPN-a

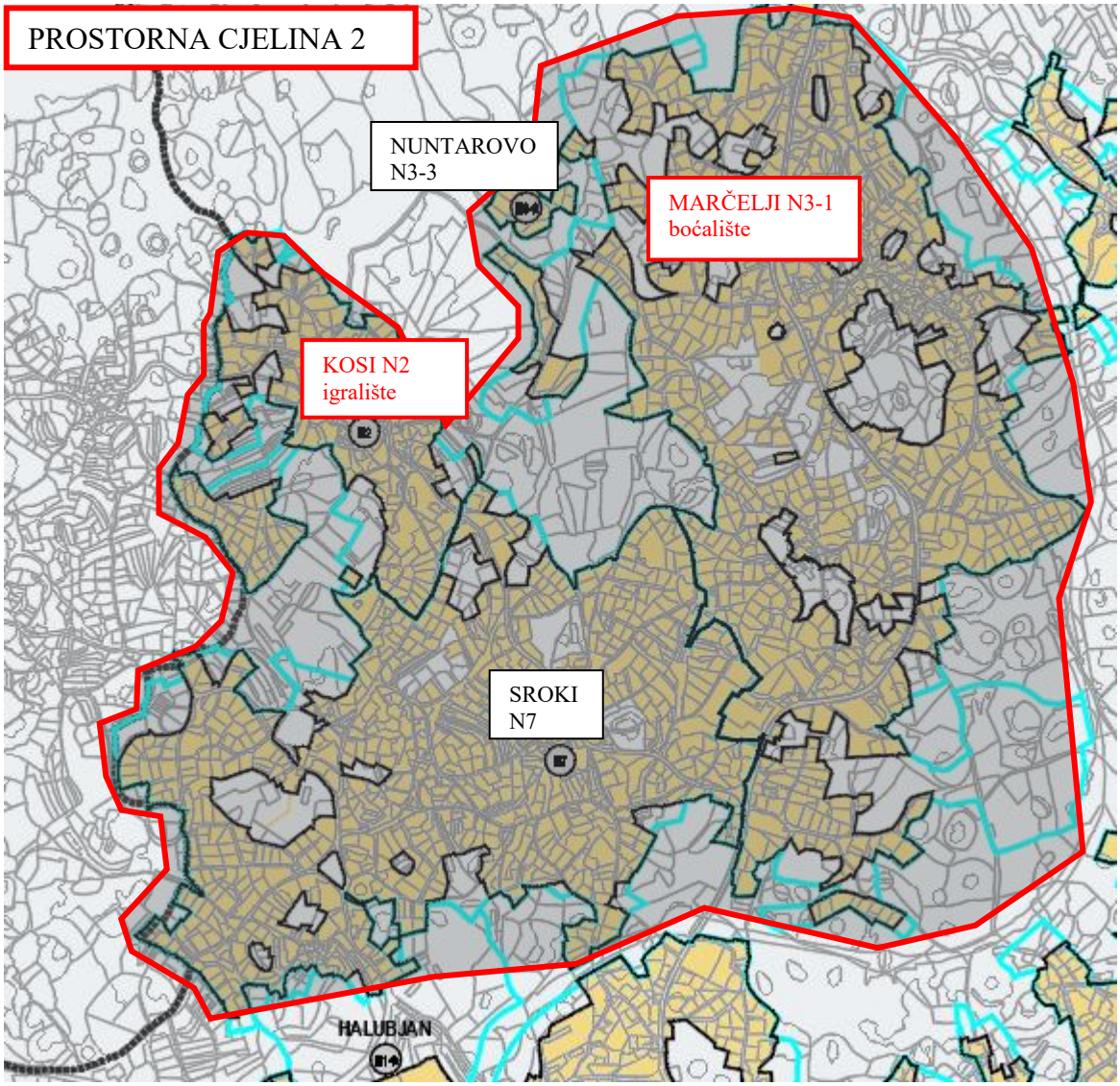
IZ GPN-a SU IZUZETI:
dijelovi k.č. 1245, 1236/1, 1237, 1238, 1239, 1343/1, 1343/2, 1344/1, 1345/1 i 1348 sve k.o. Marinići
Izuzeta površina = cca 7.800 m^2

Važeći PPUO Viškovo *"Službene novine PGŽ"br. 49/07 i 04/12 i "Službene novine Općine Viškovo"7/20*	***III. Izmjene i dopune PPUO Viškovo***
Kartografski prikaz br. 4.1. "Građevinska područja – Viškovo, Marinići, Mladenići"	

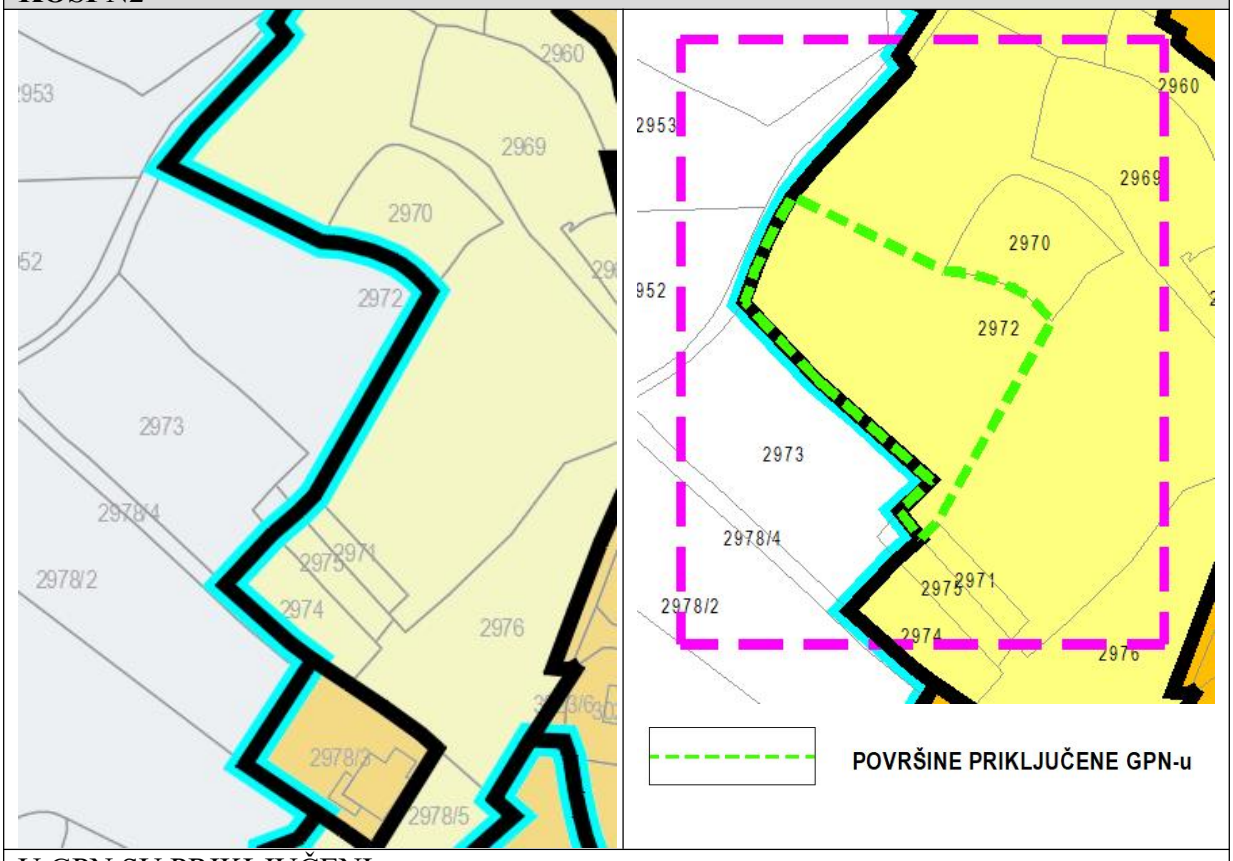
Pogled sa jugoistočne strane

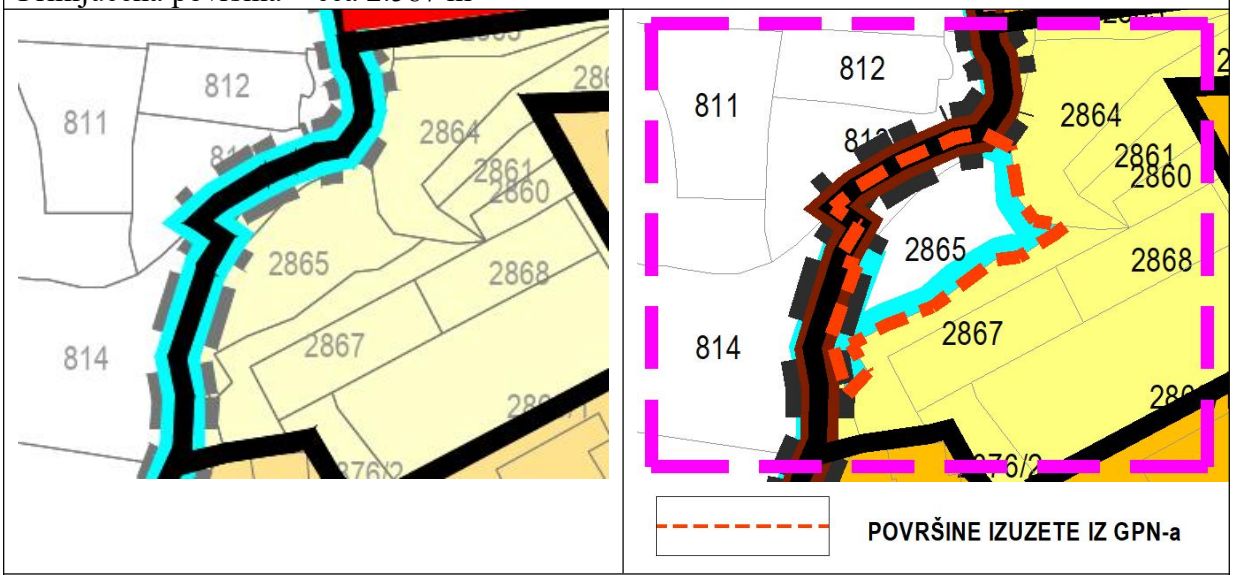
Na području naselja Kosi (N2) proširena je površina k.č. 2972 k.o. Marčelji za smještaj igrališta na otvorenom.

Na području naselja Marčelji (N3-1) osigurana je površina za boćalište.

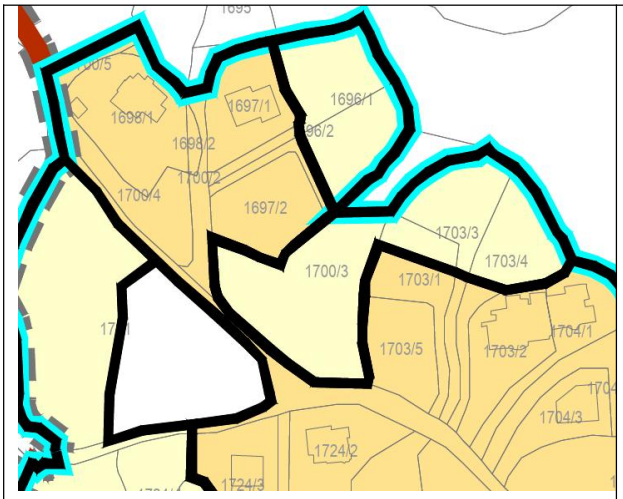
KOSI N2

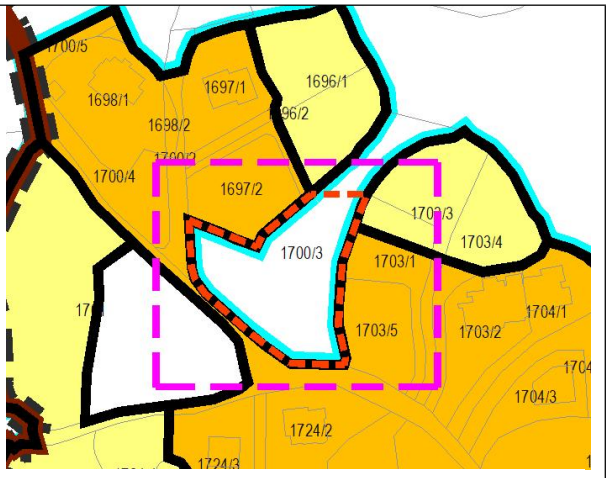

U GPN SU PRIKLJUČENI:
dio k.č. 2972 k.o. Marčelji u odnosu na GPN
Priključena površina = cca 2.587 m^2

IZ GPN-a SU IZUZETI:
k.č. 2865 i dio k.č. 2889 sve k.o. Marčelji
Izuzeta površina = cca 709 m^2

POVRŠINE IZUZETE IZ GPN-a

IZ GPN-a JE IZUZET:
dio k.č. 1700/3 k.o. Marčelji
Izuzeta površina = cca 1.878 m²

GRANICA IZMEĐU POJEDINIH DIJELOVA NASELJA NX-X

PROSTORI ZA RAZVOJ I UREĐENJE

RAZVOJ I UREĐENJE POVRŠINA NASELJA

IZGRAĐENO NEIZGRAĐENO
N1-1 GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA

GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA - dio građevinskog područja planiran za urbanu preobrazbu

GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA - neizgrađeni neuređeni dio

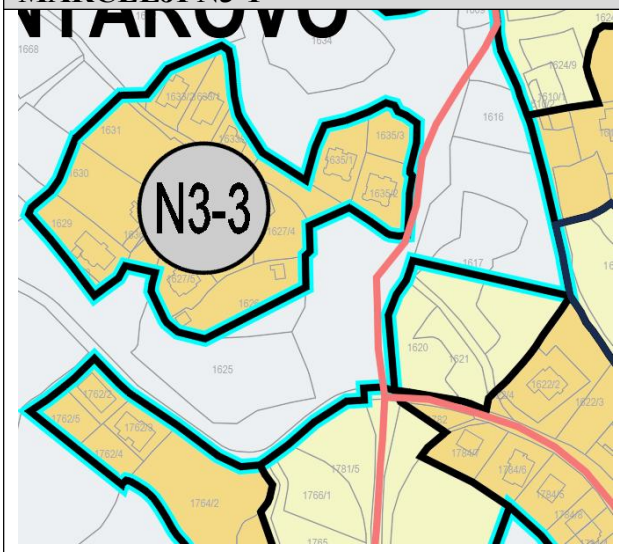
III. IZMJENE I DOPUNE PLANA

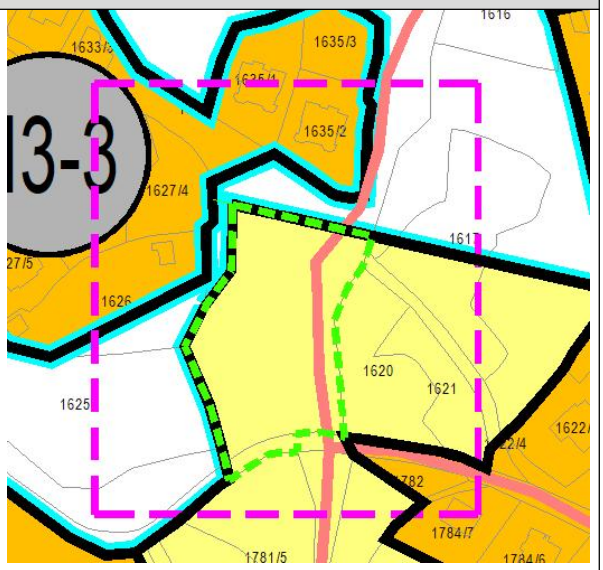
REDEFINIRANJE GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

Važeći PPUO Viškovo UPU središta Osijeka *"Službene novine PGŽ"br. 49/07 i 04/12 i "Službene novine Općine Viškovo"7/20*	***III. Izmjene i dopune PPUO Viškovo***

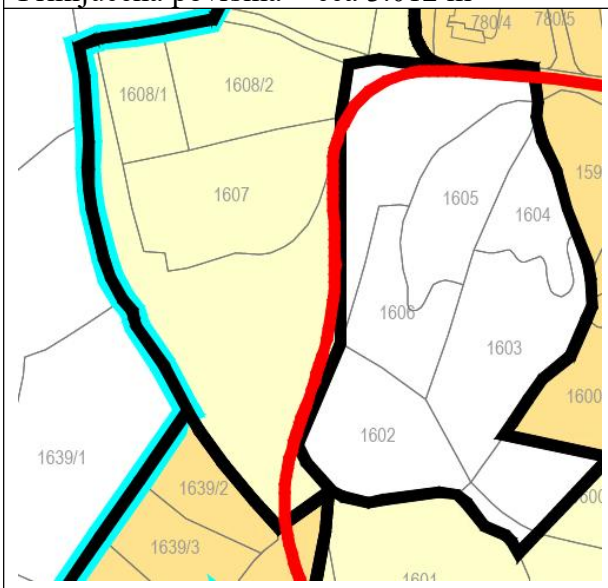
Kartografski prikaz br. 4.2. "Građevinska područja – Kosi, Sroki, Marčelji, Saršoni"

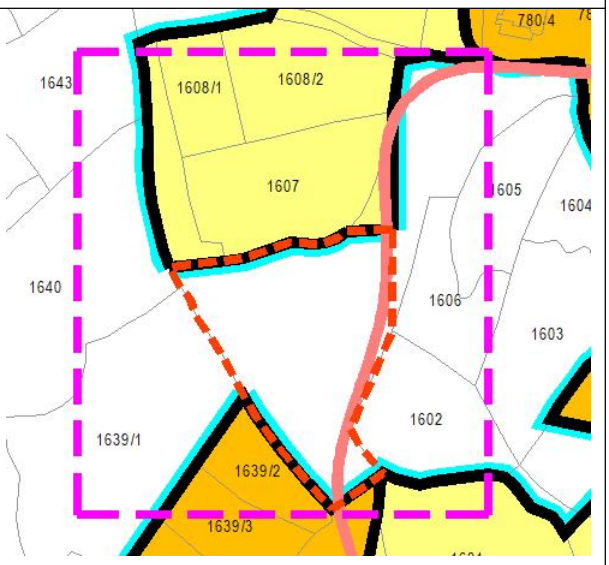
MARČELJI N3-1

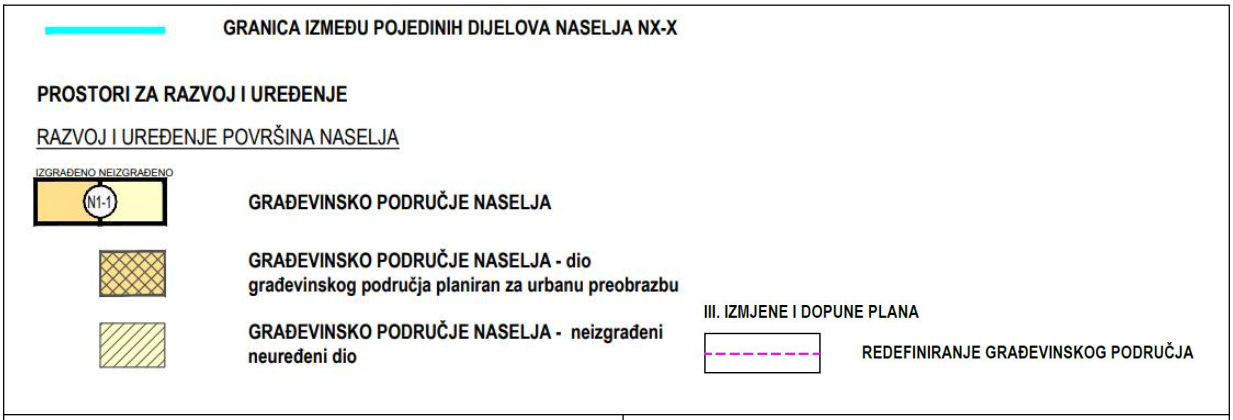

U GPN JE PRIKLJUČEN:
dio k.č. 1636/1 i dio k.č. 4163/1 k.o. Marčelji
Priključena površina = cca 3.012 m^2

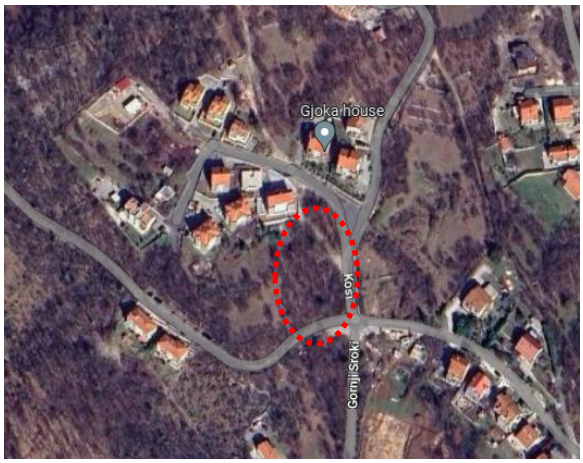

IZ GPN-a JE IZUZET:
dio k.č. 1624/1 k.o. Marčelji
Izuzeta površina = cca 3.012 m^2

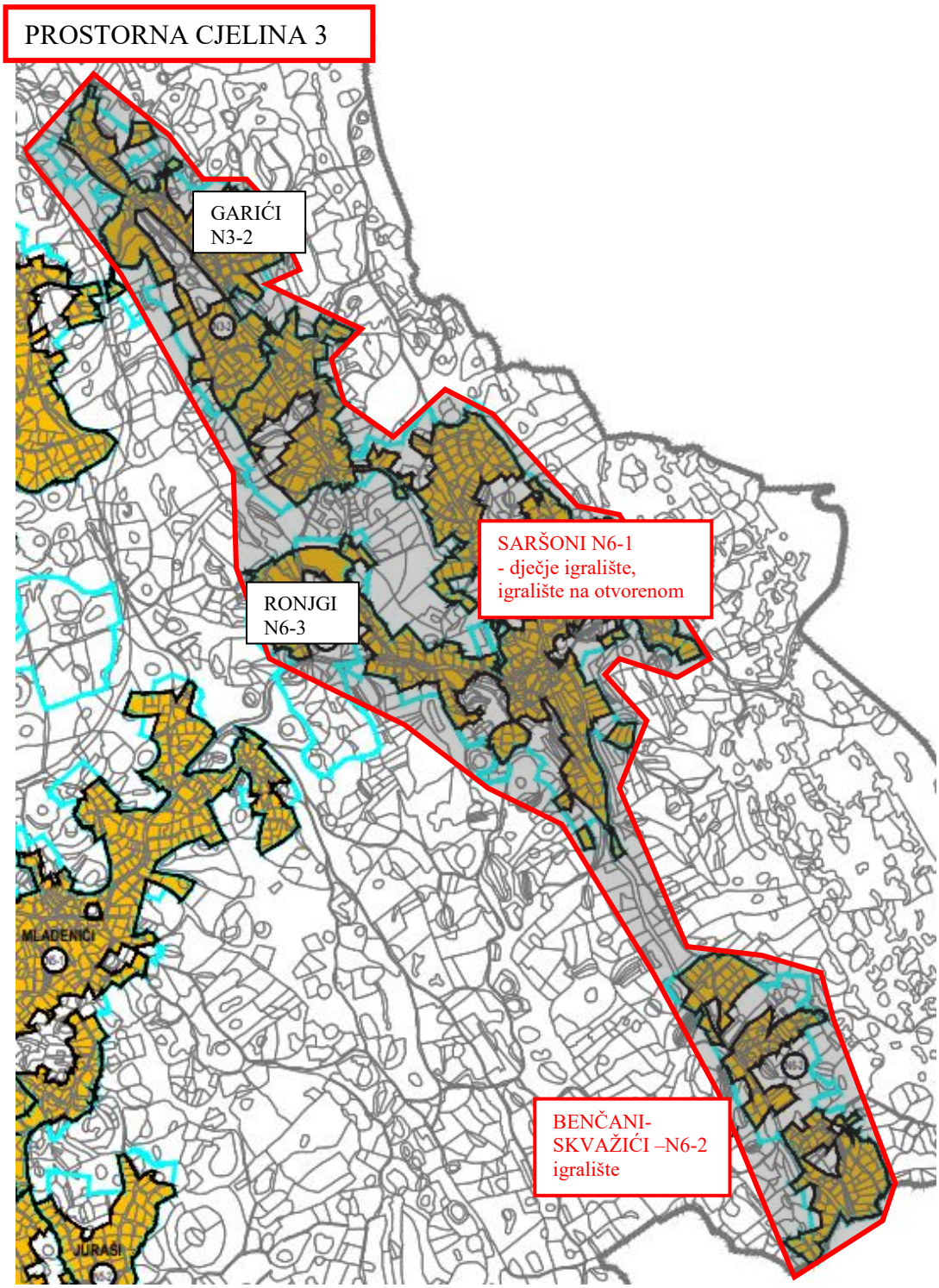
Važeći PPUO Viškovo UPU središta Osijeka *"Službene novine PGŽ"br. 49/07 i 04/12 i "Službene novine Općine Viškovo"7/20*	***III. Izmjene i dopune PPUO Viškovo***

Kartografski prikaz br. 4.1. "Građevinska područja – Viškovo, Marinići, Mladenići"

Nuntarovo– boćalište

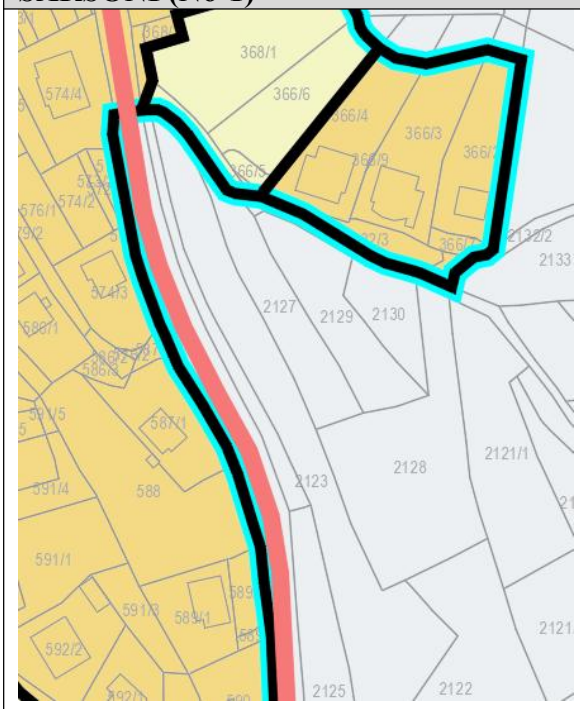

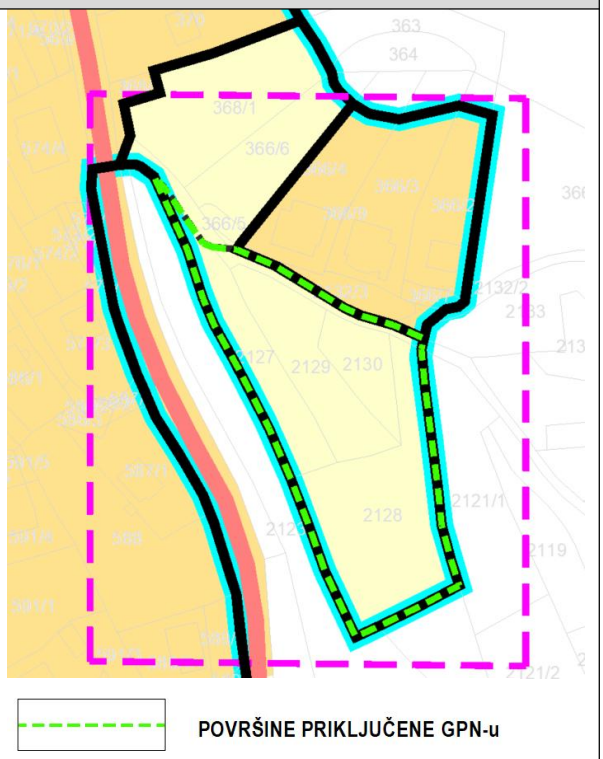
Na području naselja Saršoni (N6-1) osigurana je površina za sportsko i dječje igralište.

Na području naselja Skvažići (N6-2) osigurana je površina za igralište na otvorenom.

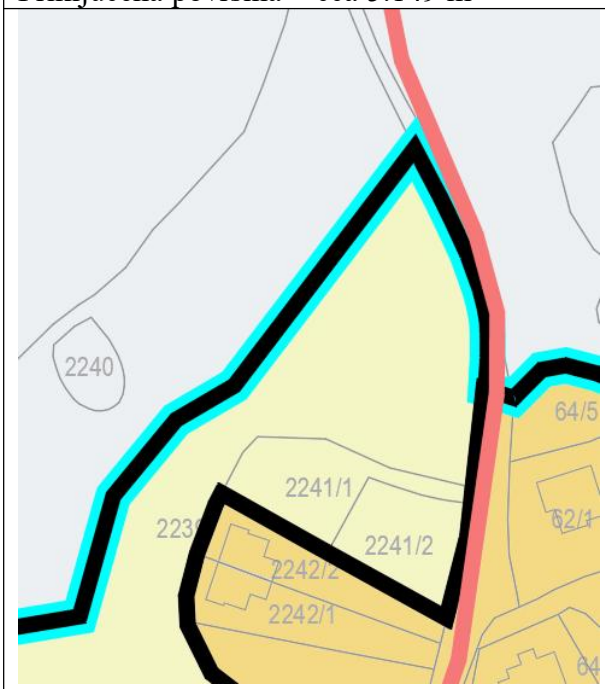
Izmjene i dopune grafičkog dijela PPUO Viškovo:

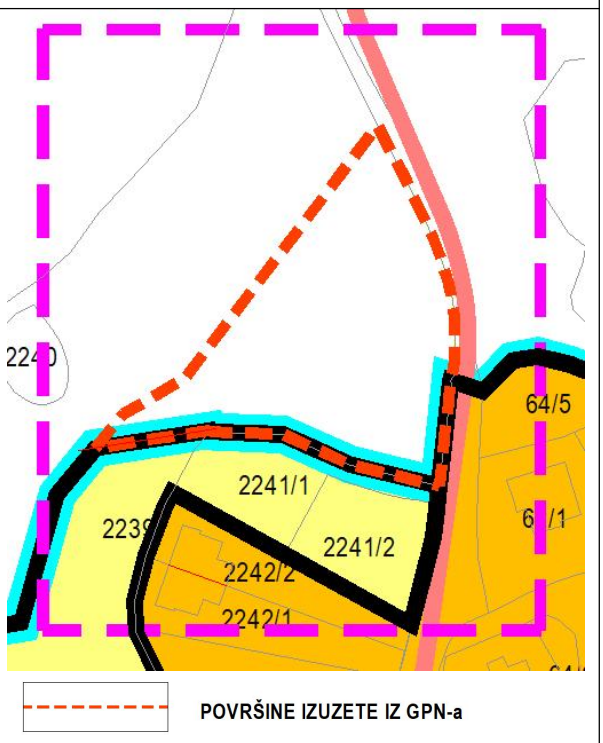
SARŠONI (N6-1)

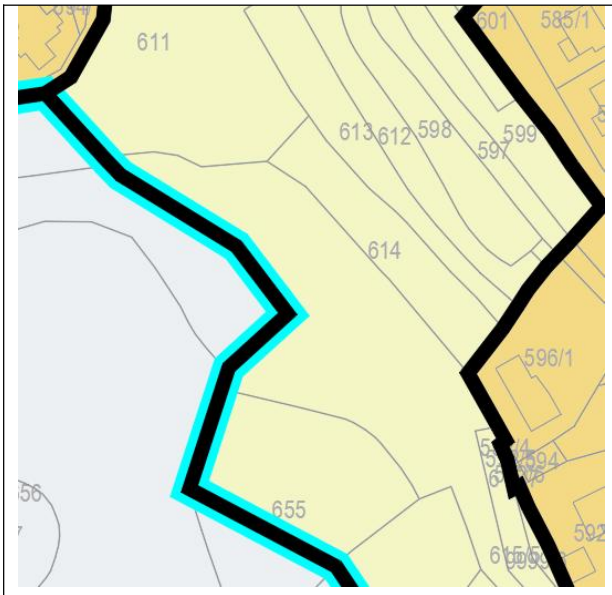

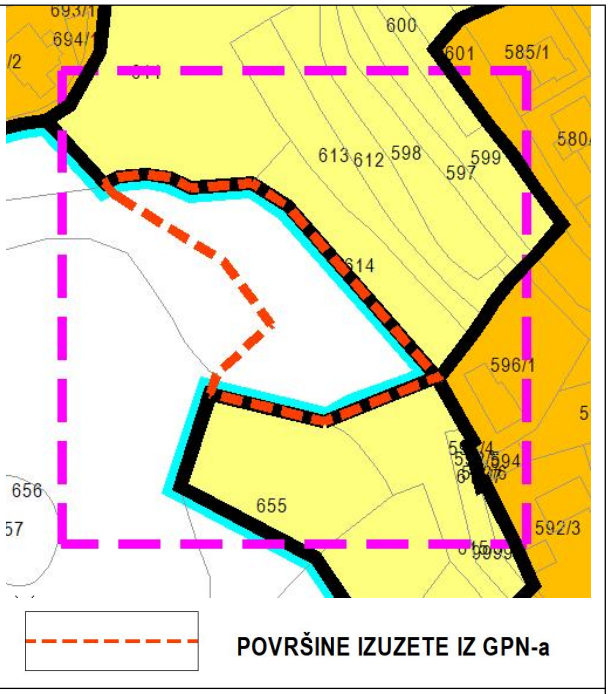
U GPN SU PRIKLJUČENI:
k.č. 2127, 2128, 2129, 2130 i dio k.č. 2131 sve k.o. Viškovo
Priključena površina = cca 5.149 m^2

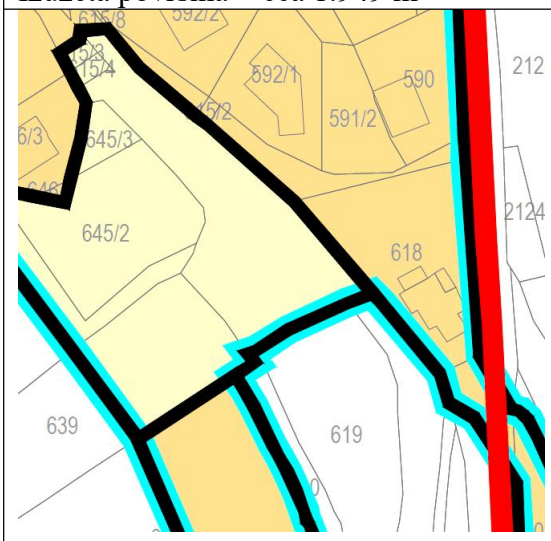

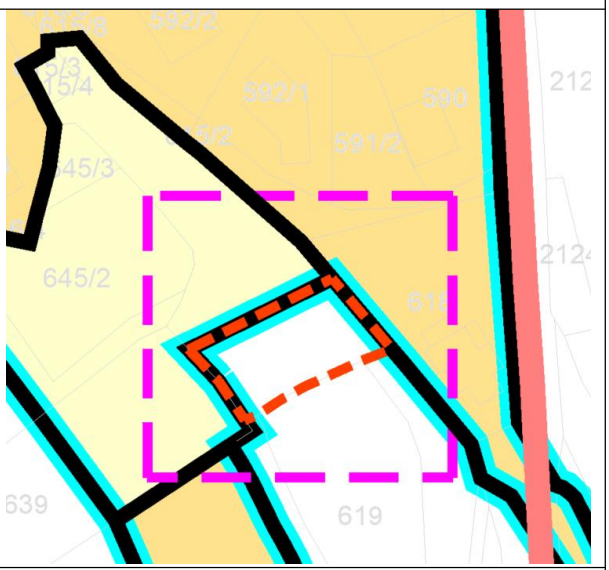
IZ GPN-a JE IZUZET:
dio k.č. 2239/1 k.o. Marčelji
Izuzeta površina = cca 2.168 m^2

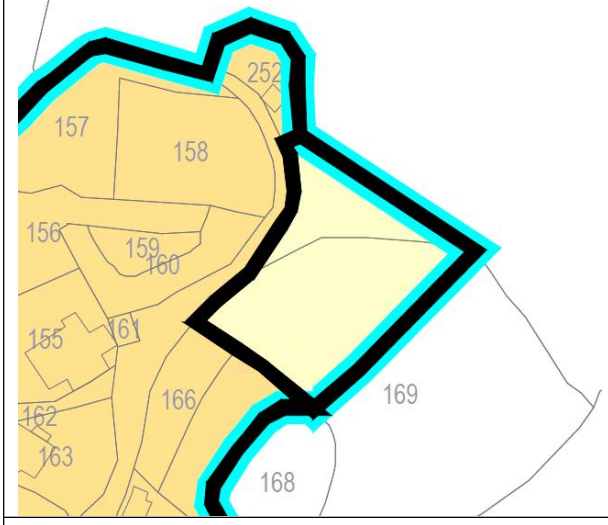

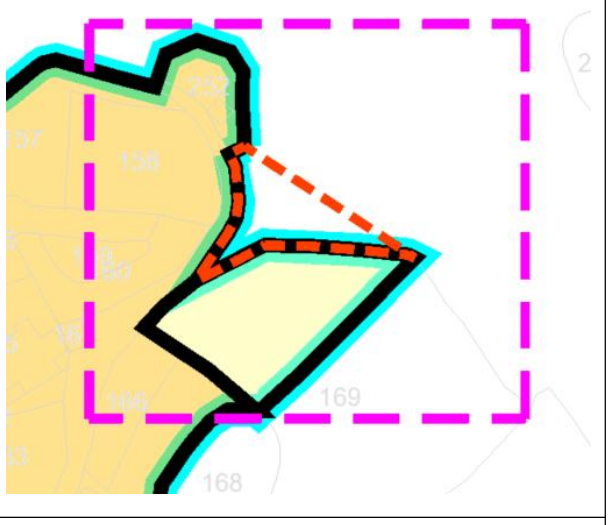
IZ GPN-a JE IZUZET:
dio k.č. 615/1 k.o. Viškovo
Izuzeta površina = cca 1.949 m^2

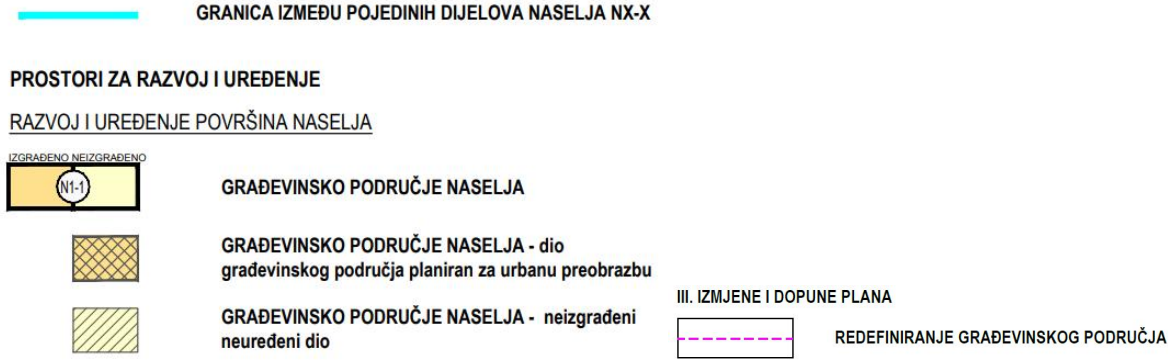

IZ GPN-a JE IZUZET:
dio k.č. 615/1 k.o. Viškovo
Izuzeta površina = cca 577 m^2

IZ GPN-a JE IZUZET:
dio k.č. 213/1 k.o. Viškovo
Izuzeta površina = cca 454 m^2

Važeći PPUO Viškovo UPU središta Osijeka *"Službene novine PGŽ"br. 49/07 i 04/12 i "Službene novine Općine Viškovo"7/20*	***III. Izmjene i dopune PPUO Viškovo***

Kartografski prikaz br. 4.2. "Građevinska područja – Kosi, Sroki, Marčelji, Saršoni"

Saršoni, pogled s južne strane prema lokaciji vrtića

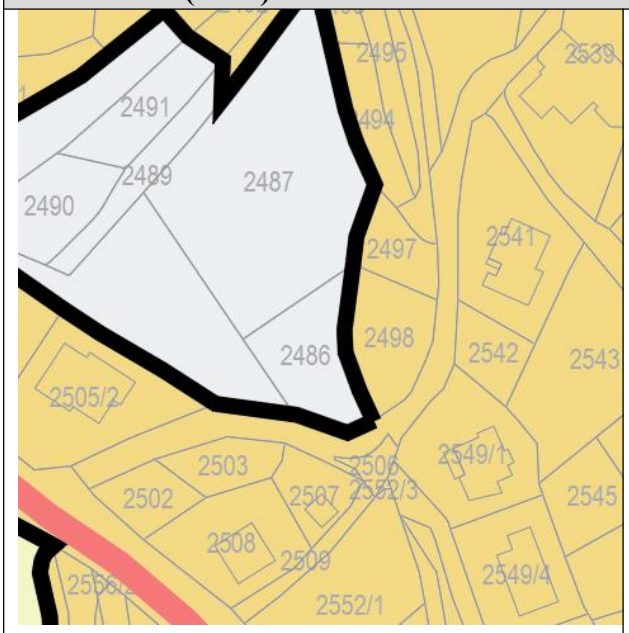

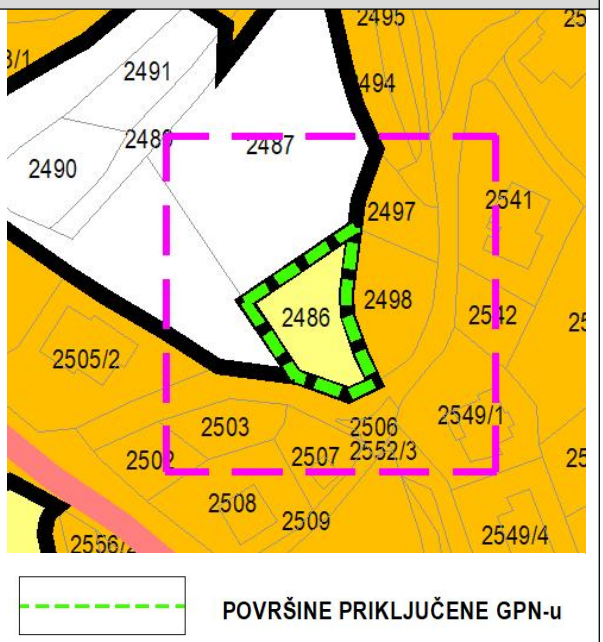

Skvažići, lokacija dječjeg igrališta

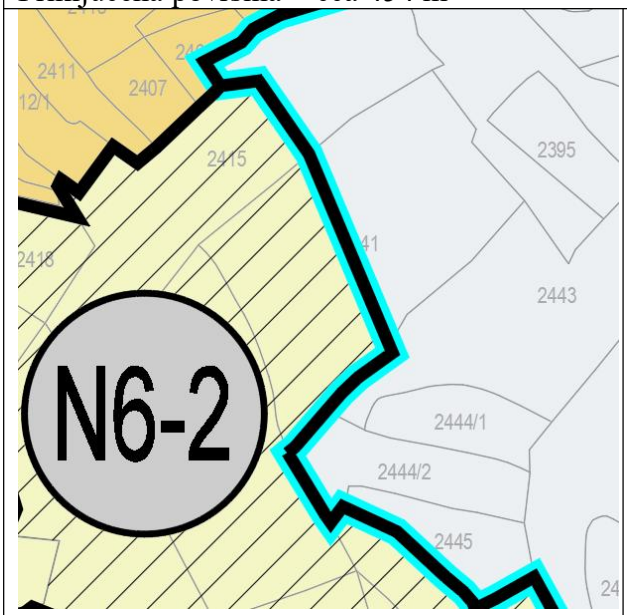
Izmjene i dopune grafičkog dijela PPUO Viškovo:

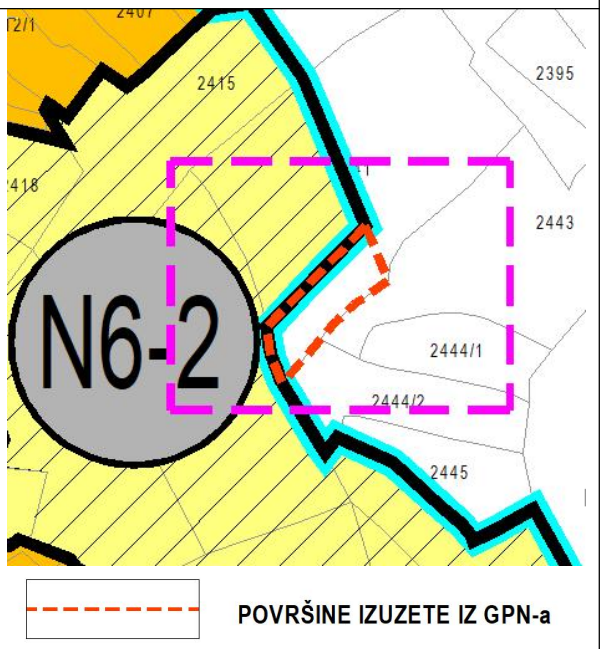
SKVAŽIĆI (N6-2)

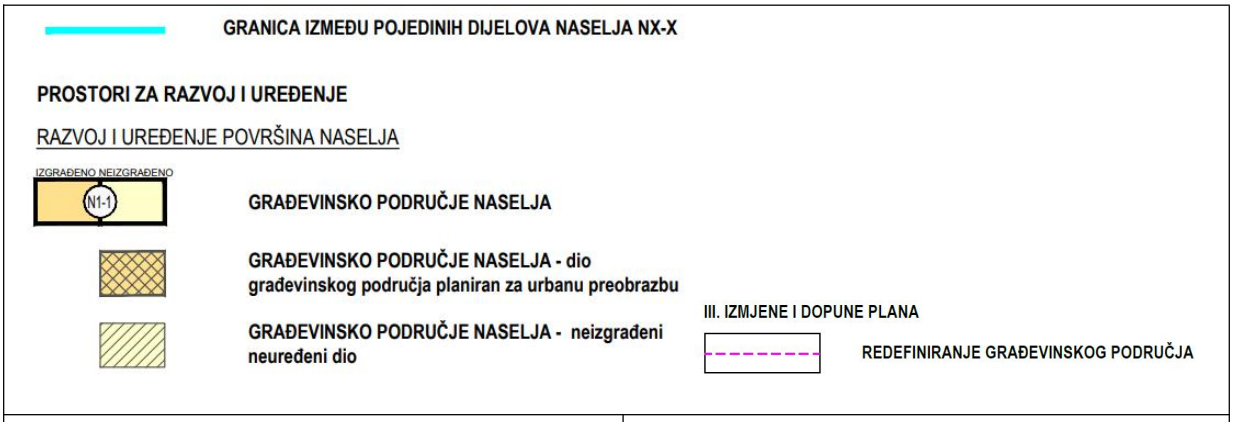

U GPN JE PRIKLJUČENA k.č. 2486 k.o. Viškovo
Priključena površina = cca 454 m^2

IZ GPN-a JE IZUZET:
dio k.č. 2441 k.o. Viškovo
Izuzeta površina = cca 454 m^2

Važeći PPUO Viškovo UPU središta Osijeka *"Službene novine PGŽ" br. 49/07 i 04/12 i "Službene novine Općine Viškovo" 7/20*	***III. Izmjene i dopune PPUO Viškovo***
Kartografski prikaz br. 4.1. "Građevinska područja – Viškovo, Marinići, Mladenići"	

Iskaz površina građevinskih područja naselja

Kao posljedica preraspodjele površina, ukupna površina odnosa izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja naselja ostala je ista. Na području naselja Marinići, smanjena je površina neuređenog neizgrađenog dijela građevinskog područja naselja za cca 7.800 m^2 što je prikazano u sljedećoj tablici. Također, smanjena je površina neuređenog neizgrađenog dijela građevinskog područja naselja na području naselja Benčani-Skvažići za cca 454 m^2.

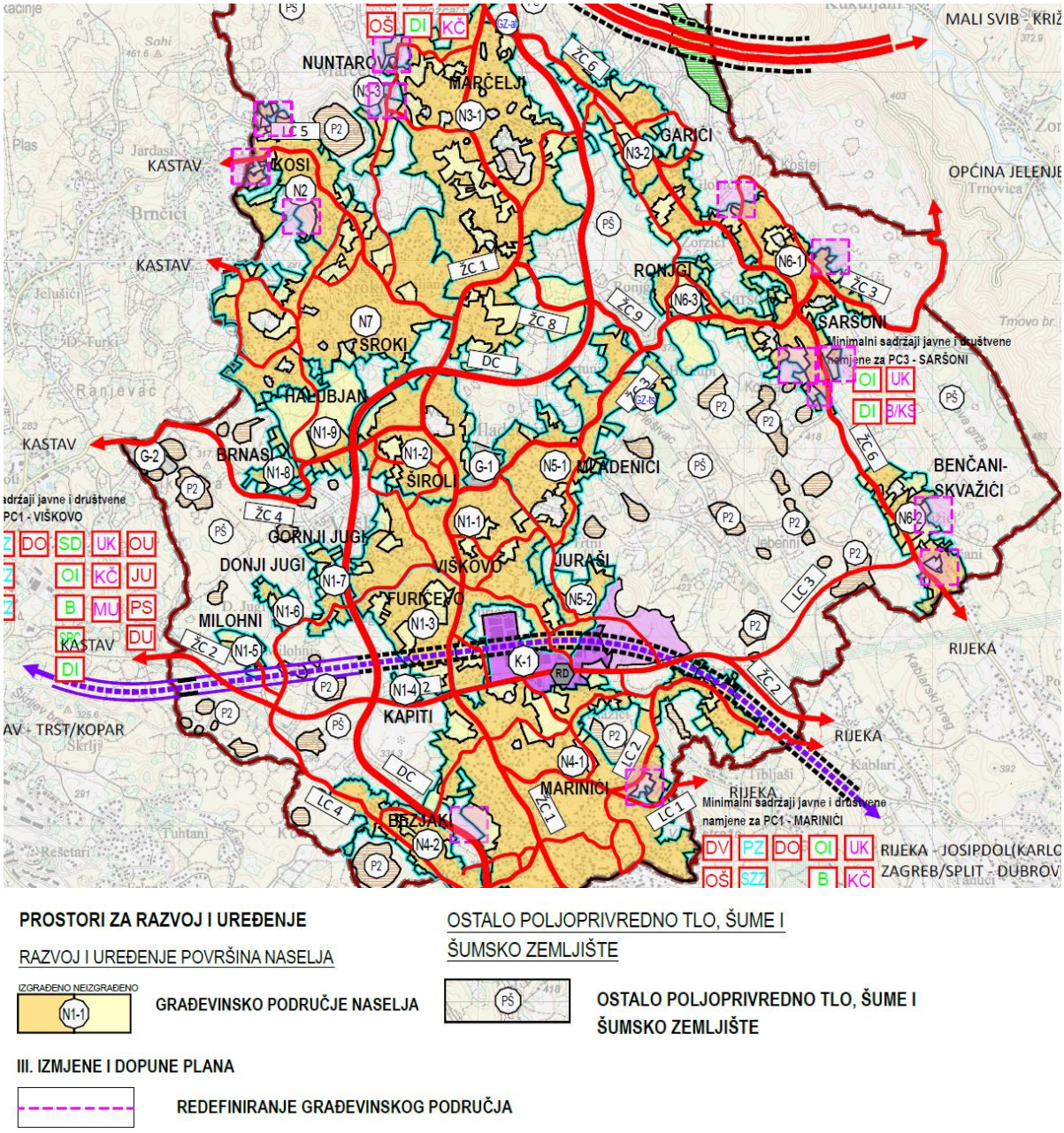
Tablica 1: Iskaz površina građevinskih područja naselja (po izdvojenim dijelovima GP naselja i ukupno)

NASELJE	OZNAKA	IZGRAĐENI DIO	NEIZGRA-ĐENO - UREĐENI DIO	NEIZGRAĐENO - NEUREĐENI DIO	NEIZGRAĐENI DIO	UKUPNO GP
		(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)
Marinići	N4-1	101,99	14,31*	2,53	16,84	118,83
Bezjaki	N4-2	16,27	2,0	0,00	2,0	18,27
UKUPNO MARINIĆI	**N4**	**118,26**	**16,31**	**2,53**	**18,84**	**137,10**
Saršoni	N6-1	39,60	11,35	0,65	12,00	51,60
Benčani-Skvažići	N6-2	10,84	2,28	2,70	4,98	15,82
Ronjgi	N6-3	3,46	0,63	7,61	8,24	11,7
UKUPNO N6 SARŠONI	**N6**	**53,90**	**14,26**	**10,96**	**25,22**	**79,12**

*- crvenom bojom su označene izmjene u iskazu površina koje su rezultat preraspodjele GPN-a

Ostale površine GPN-a na području Općine Viškovo se ne mijenjaju.

Područja koja su priključena GPN-u su površine ostalog poljoprivrednog tla, šume i šumsko zemljište.

PROSTORI ZA RAZVOJ I UREĐENJE

RAZVOJ I UREĐENJE POVRŠINA NASELJA

IZGRAĐENO NEIZGRAĐENO N1-1 — **GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA**

OSTALO POLJOPRIVREDNO TLO, ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE

PŠ — **OSTALO POLJOPRIVREDNO TLO, ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE**

III. IZMJENE I DOPUNE PLANA

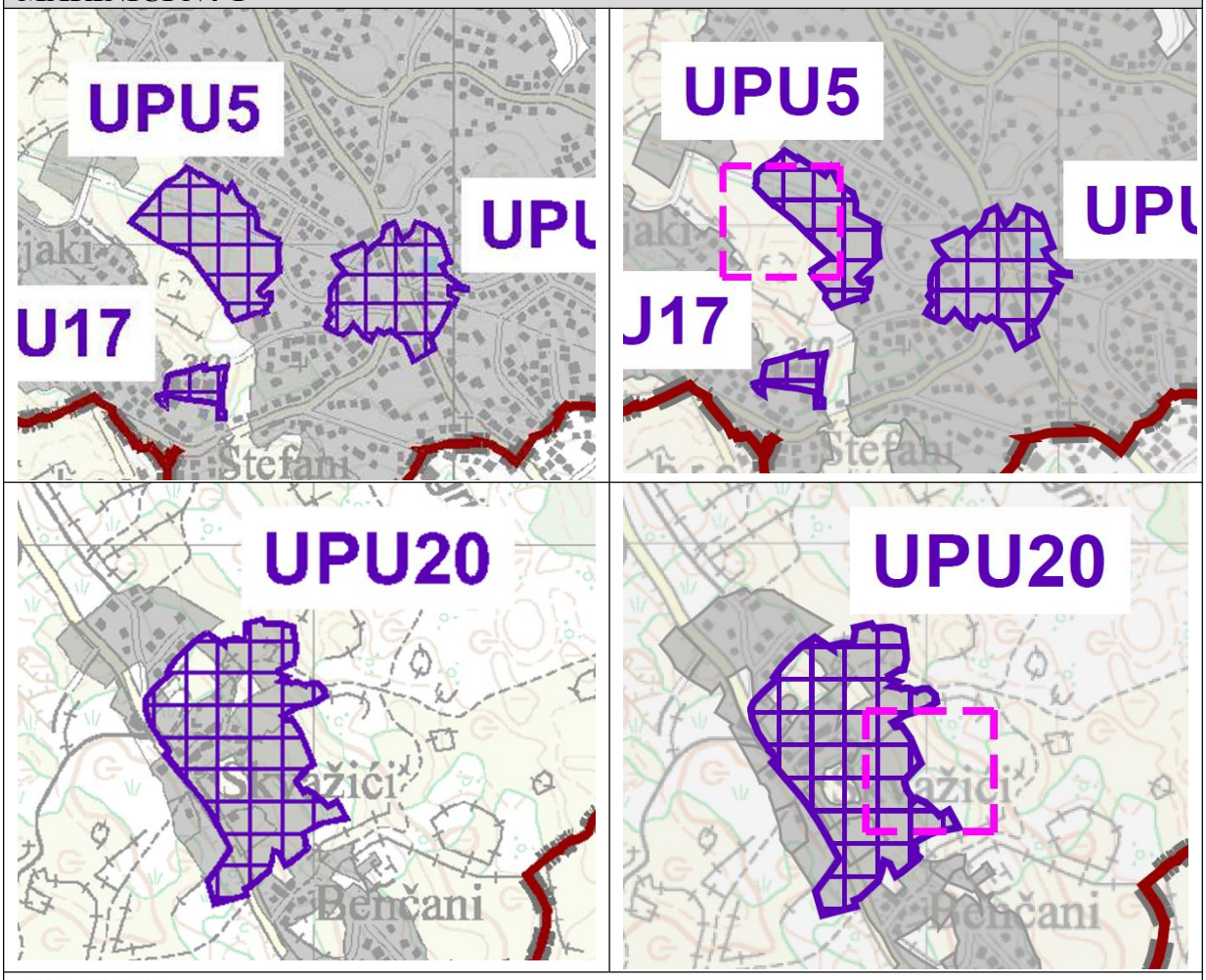
REDEFINIRANJE GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

Izvadak iz kartografskog prikaza br. 1. "Korištenje i namjena površina" prijedloga III. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo s označenim lokacijama preraspodjele GPN-a

- **IZMJENA OBUHVATA UPU-OVA KAO POSLJEDICA PRERASPODJELE GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA**

Radi izuzimanja dijelova neizgrađenog neuređenog građevinskog područja naselja na dva područja, Marinići N4-1 i Benčani-Skvažići N6-2 izmijenjeni su obuhvati dva urbanistička plana uređenja – Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marinići - UPU 5 i Urbanistički plan uređenja dijela naselja Saršoni: Benčani-Skvažići - UPU 20.

MARINIĆI N4-1

OSTALE GRANICE

GRANICA OBUHVATA

KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA

GRAĐEVINSKA PODRUČJA

PODRUČJA I DIJELOVI PRIMJENE PLANSKIH MJERA ZAŠTITE

UPU1 OBUHVAT IZRADE URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA

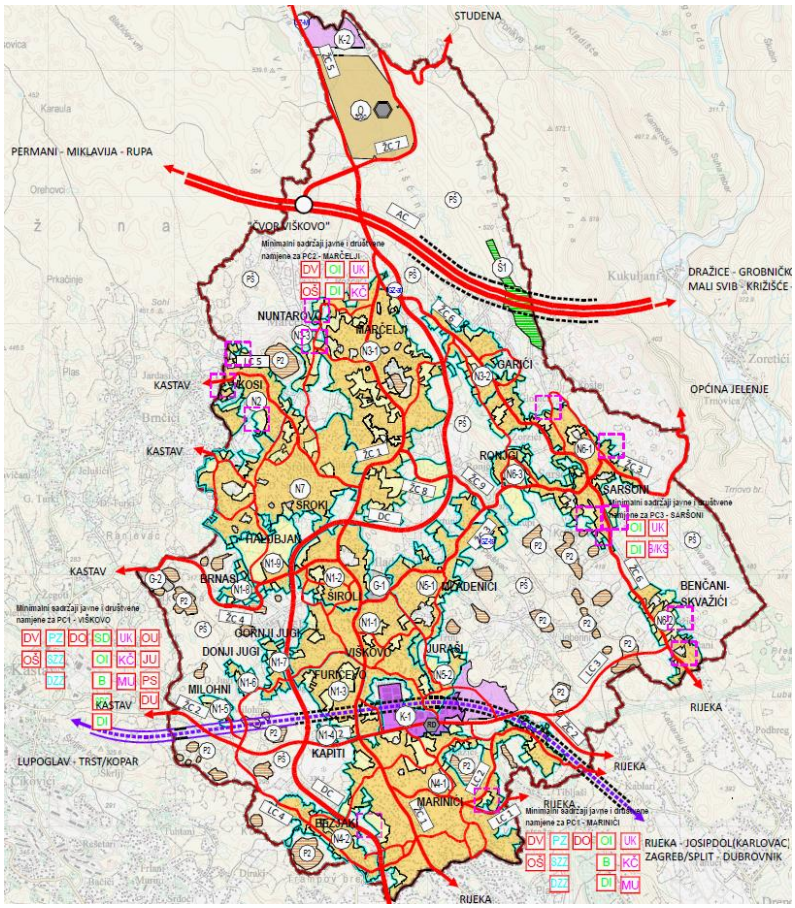
UPU 5 - URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA DIJELA NASELJA MARINIĆI

III. IZMJENE I DOPUNE PLANA

KOREKCIJA OBUHVATA UPU-ova RADI REDEFINIRANJA GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

Važeći PPUO Viškovo *"Službene novine PGŽ"br. 49/07 i 04/12 i "Službene novine Općine Viškovo"7/20*	***III. Izmjene i dopune PPUO Viškovo***

Kartografski prikaz br. 3.4. „Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora – Područja primjene planskih mjera zaštite"

Prilog III-1a

Obrazloženje II. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo (Službene novine Općine Viškovo broj 7/20) s ugrađenim III. Izmjenama i dopunama PPUO Viškovo

Na obrazloženju važećeg Plana korigirani su podaci koji se odnose na III. Izmjene i dopne PPUO Viškovo.

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA VIŠKOVO

II. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE VIŠKOVO

- OBRAZLOŽENJE –

KNJIGA 2

OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
(Izrada II. izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Viškovo)

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2014. – 2020.

Udio u sufinanciranom dijelu: 85% EU, 15% RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaže u ruralna područja

Elaborat:
II. Izmjene i dopune prostornog plana uređenja Općine Viškovo – Obrazloženje

Nositelj izrade Plana:
Općina Viškovo

Općinska načelnica:
Sanja Udović, dipl.oec.

Odgovorni stručni predstavnik Nositelja:
Zvonimir Vidović, dipl.ing.građ.

Izrada:
Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije

Ravnatelj JU Zavod-a za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije:
Adam Butigan, mag.ing.geod.

Odgovorni voditelj izrade:
Sanja Turk, dip.inž.arh.

Stručni tim u izradi:
Sanja Turk, dipl.inž.arh. – JU Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije
Vedran Radić, dipl.ing.građ. – JU Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije
Vedrana Petrović, mag.oec.spec. – JU Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije
Zlatko Magdalenić, dipl.san.ing. – RiEko Lab d.o.o., Rijeka

Suradnici:
Dado Jakupović, mag.geogr. – JU Zavod
Zvonimir Jelušić, mag.ing.aedif. – JU Zavod
Vana Rodin Kružić, dipl.ing.arh. – JU Zavod
mr. sc. Marko Randić, dipl. ing. biol. – JU Priroda
Anton Vuleta, dipl.ing.el.
Ana Jurjević, dipl.ing.preh.teh (član stručnog tima u izradi plana do studenog 2018.g -RiEkoLab.)
Mladen Brajan, dipl.ing.agr.
Alfa Atest d.o.o.

Vrijeme izrade: lipanj 2020.g.

Županija: **Primorsko-goranska županija**	Općina: **Općina Viškovo**
Naziv: **II. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE VIŠKOVO**	
Naziv prikaza: **OBRAZLOŽENJE**	
Odluka o izradi: **Službene novine Općine Viškovo br. 4/2017**	Odluka predstavničkog tijela o donošenju: **Službene novine Općine Viškovo br. 7/20 od 4. lipnja 2020.**
Javna rasprava (datum objave): **19.3.2019. (Novi List)**	Javni uvid održan: **15.4.2019. – 29.4.2019.**
Ponovna javna rasprava (datum objave): **28.2.2020. (Novi List)**	Javni uvid održan: **9.3.2020. – 16.3.2020.**
Pečat tijela odgovornog za provođenje javne rasprave:	Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave: **Robert Simčić, dipl.oec.**
Suglasnost na Plan prema čl.108. Zakona o prostornom uređenju (NN br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19): Ne pribavlja se prema čl. 108. Zakona o prostornom uređenju (NN br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19)	
Pravna osoba koja je izradila Plan: **Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije**	
Pečat pravne osobe koja je izradila Plan:	Odgovorna osoba: **Adam Butigan, mag.ing.geod.**
Odgovorni voditelj izrade: **Sanja Turk, dipl.inž.arh.**	
Stručni tim u izradi: **Sanja Turk, dipl.inž.arh.** **Vedrana Petrović, mag.oec.spec.**	**Vedran Radić, dipl.ing.građ.** **Zlatko Magdalenić, dipl.san.ing.**
Pečat predstavničkog tijela:	Predsjednik predstavničkog tijela: **Ksenija Žauhar, mag.paed.**
Istovjetnost s izvornikom ovjerava:	Pečat nadležnog tijela:

Knjiga 2 – sadržaj

1. Polazišta
2. Ciljevi prostornog uređenja
3. Obrazloženje planskih rješenja

1. POLAZIŠTA

1. POLAZIŠTA 6

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja općine u odnosu na prostor i sustave Županije i Države 6

1.1.1. Položaj područja Općine Viškovo u odnosu na prostor i sustav Županije i Države 6

1.1.2. Posebnosti područja Općine Viškovo 9

1.2. Osnovni podaci o stanju u prostoru (tablica 1 i 2) 10

1.2.1. Prirodni sustavi 11

1.2.1.1. Geološka obilježja 11

1.2.1.2. Pedološke značajke 13

1.2.1.3. Geotehničke značajke 15

1.2.1.4. Seizmičnost 16

1.2.1.5. Mineralne sirovine 18

1.2.1.6. Hidrološka i hidrogeološka osnova 19

1.2.1.7. Klimatska obilježja 20

1.2.1.8. Biljni i životinjski svijet 23

1.2.2. Stanovništvo i stanovanje 30

1.2.2.1. Demografska struktura 30

1.2.2.2. Demografska perspektiva 37

1.2.2.3. Struktura i oblici stanovanja 47

1.2.3. Naselja 49

1.2.3.1. Broj, veličina i prostorni raspored naselja 49

1.2.3.2. Sustav naselja 52

1.2.3.3. Funkcionalna opremljenost naselja 54

1.2.3.4. Naselja prema vrsti 55

1.2.4. Korištenje prostora 59

1.2.4.1. Građevinska područja 59

1.2.4.2. Izgrađenost naselja 60

1.2.4.3. Izgrađenost izdvojenih građevinskih područja izvan naselja 79

1.2.4.4. Izgrađene površine izvan građevinskih područja 88

1.2.4.5. Šumske, poljoprivredne i vodne površine 89

1.2.5. Sadržaji javnih funkcija 90

1.2.5.1. Državna uprava i područna (regionalna) samouprava 90

1.2.5.2. Lokalna samouprava 90
1.2.5.3. Predškolsko i školsko obrazovanje 91
1.2.5.4. Zdravstvena zaštita i socijalna skrb 93
1.2.5.5. Sport i rekreacija 94
1.2.5.6. Kultura 96
1.2.5.7. Vjerske zajednice 97
1.2.5.8. Udruge građana i sportska društva 97
1.2.5.9. Ocjena stanja društvenih djelatnosti 100
1.2.6. Gospodarstvo 103
1.2.6.1. Tržište rada / zaposlenost i nezaposlenost 103
1.2.6.2. Struktura gospodarskih djelatnosti 109
1.2.6.3. Značajne gospodarske grane 110
1.2.6.4. Financijski rezultati gospodarstvenika 114
1.2.6.5. Obrtništvo 115
1.2.6.6. Turizam 117
1.2.6.7. Razvojni položaj Općine Viškovo 120
1.2.7. Infrastrukturni sustavi 121
1.2.7.1. Prometni sustav i veze 121
1.2.7.2. Sustav telekomunikacija i pošte 128
1.2.7.3. Vodnogospodarski sustav 129
1.2.7.4. Energetski sustav 130
1.2.8. Gospodarenje otpadom 132
1.2.8.1. Postojeća infrastruktura za gospodarenje otpadom 136
1.2.8.2. Status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom 139
1.2.8.3. Lokacije odbačenog otpada 140
1.2.9. Zaštita prostora 141
1.2.9.1. Zrak 141
1.2.9.2. Vode 145
1.2.9.3. Tlo 147
1.2.9.4. Buka 148
1.2.9.5. Prirodna baština 149
1.2.9.6. Krajobrazne osobitosti 154
1.2.9.7. Kulturno-povijesna baština 159

1.3. Prostorno razvojne i resursne značajke 160

1.4. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova 163

1.4.1. Obaveze iz Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske (N.N. br. 106/17) 163

1.4.2. Obaveze iz Prostornog plana Primorsko-goranske županije (SN 32/13) 166

1.4.3. Ocjena postojećih provedbenih prostornih planova 168

1.5. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje 178

1. POLAZIŠTA

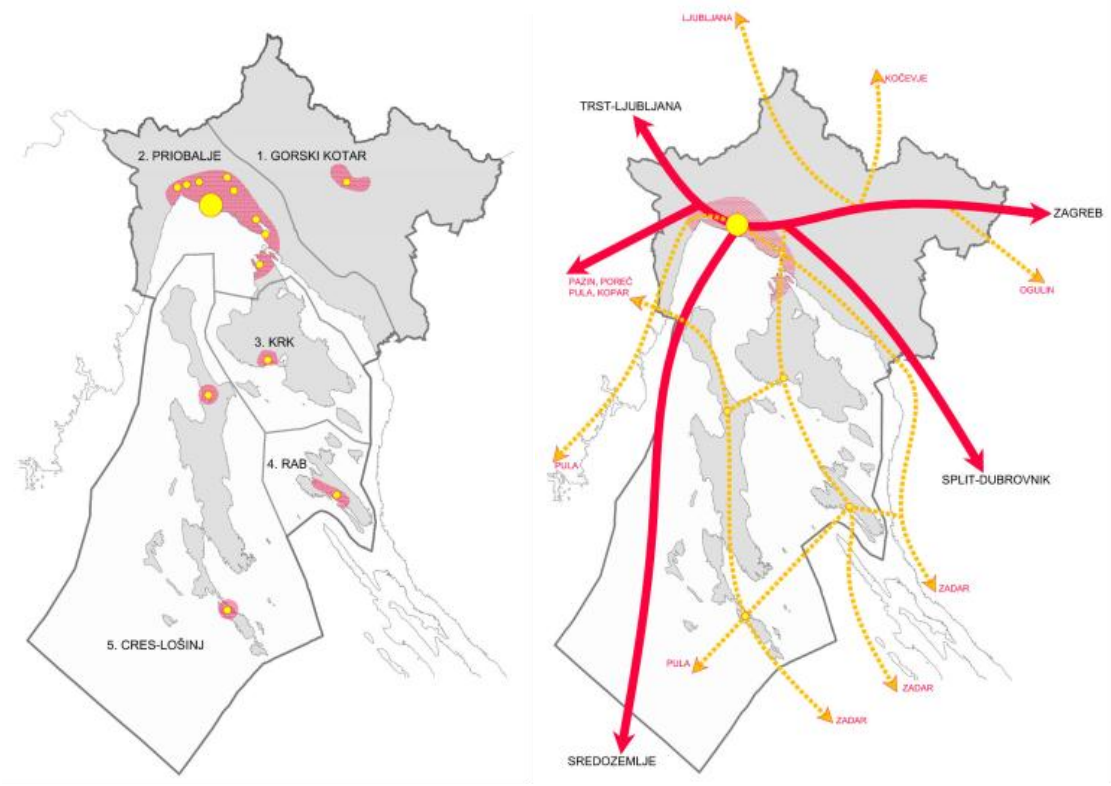
1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja općine u odnosu na prostor i sustave Županije i Države

1.1.1. Položaj područja Općine Viškovo u odnosu na prostor i sustav Županije i Države

Područje Općine Viškovo nalazi se u sjeverozapadnom dijelu priobalnog prostora Primorsko-goranske županije i zauzima površinu od 18.65 km^2. Obuhvaća sedam statističkih naselja; Kosi, Marčelji, Marinići, Mladenići, Saršoni, Sroki te Viškovo kao administrativno središte. Općina Viškovo osnovana je Općina Viškovo osnovana je 15. travnja 1993. godine, a do tada je njeno područje bilo u sastavu Općine Rijeka. Graniči sa susjednim jedinicama lokalne samouprave: Gradom Rijekom, Gradom Kastvom, Općinom Klanom i Općinom Jelenje.

U Prostornom planu Primorsko-goranske županije (SN PGŽ 32/13, 07/17) je razgraničenje prostora prema namjenama te definiranje polova razvitka i njihove povezanosti, izrađeno funkcionalno-nodalnom metodom. Formiranjem relevantnih prostornih zona te ustrojavanjem žarišta i funkcija te brojnih kriterija (fizionomski i funkcionalni) i parametara iz područja prirodnih, društvenih i gospodarskih sustava, utvrđena su tri osnovna težišta razvitka: Gorski kotar, Priobalje i Otoci. Prostornim planom Županije formirano je pet mikroregija.

Slika 1: Žarišta razvitka i vezni pravci na području Primorsko-goranske županije

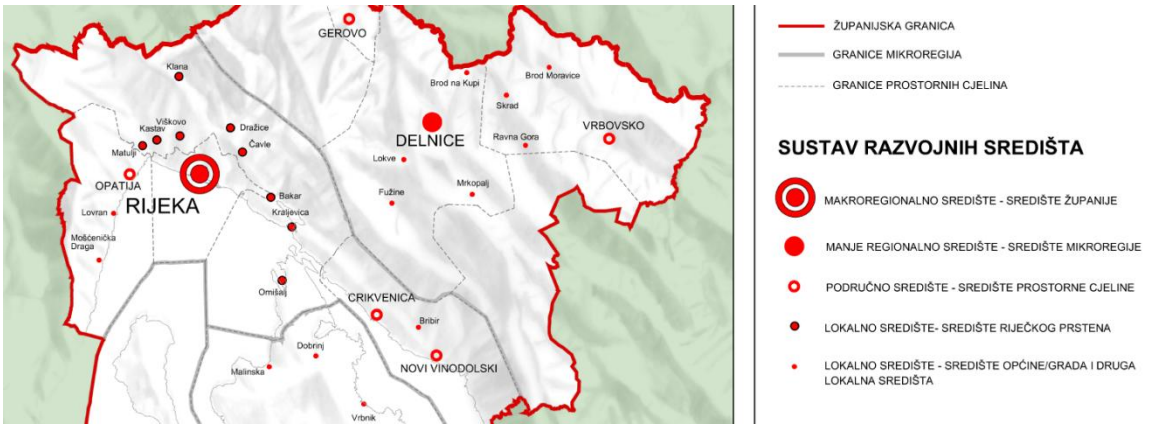
Izvor: Prostorni plan Primorsko-goranske županije (SN PGŽ 32/13)

Sukladno navedenoj podjeli, prostor Općine Viškovo pripada mikroregiji Priobalje. Ono obuhvaća područje uz more, od istočne do zapadne granice Županije, i sjeverni dio otoka Krka. Priobalje predstavlja najvažnije težište razvitka i najperspektivniji dio Županije, iako se to područje susreće s

određenim problemima, prvenstveno zbog oskudnosti prostora. Stoga su na tom stiješnjenom prostoru neminovni sukobi kao i opasnosti za okolinu.

Prostor Općine Viškovo funkcionalno pripada prostornoj cjelini Riječki prsten, koji se sastoji od grada Rijeke i njenog okruženja. Riječki prsten s Rijekom čini zasebni urbani sustav organizacije prostora.

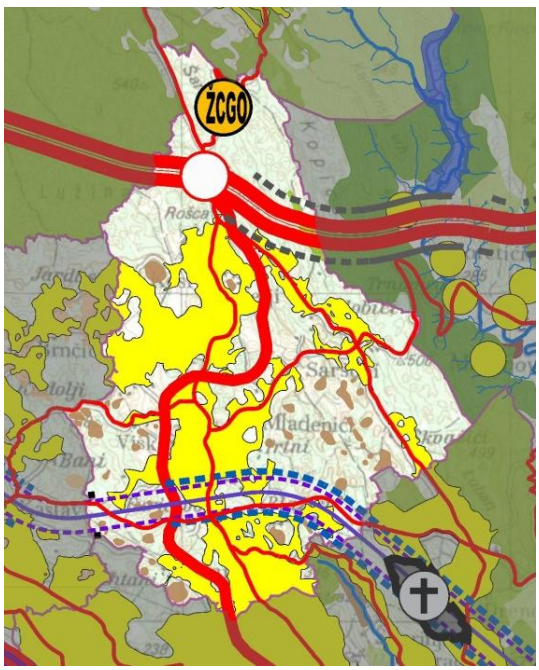
Slika 2: Prikaz prostorne cjeline Riječki prsten u Sustavu razvojnih središta

Izvor: Prostorni plan Primorsko-goranske županije (SN PGŽ 32/13)

Korištenje i namjena površina Općine Viškovo, određena Prostornim planom Primorsko-goranske županije, temelji se na veznim pravcima (povijesnim i suvremenim) koji osiguravaju protok robe i ljudi na ovim prostorima. Područje Općine Viškovo omeđeno je glavnim prometnim pravcima: na sjeveru planiranom autocestom prema Ljubljani i Trstu, a na jugu planiranom prugom visoke učinkovitosti prema Trstu i Puli. Time je ograničeno njezino prostorno širenje (Slika 3)

Slika 3: Izvod iz PP PGŽ, kartografski prikaz Korištenje i namjena površina

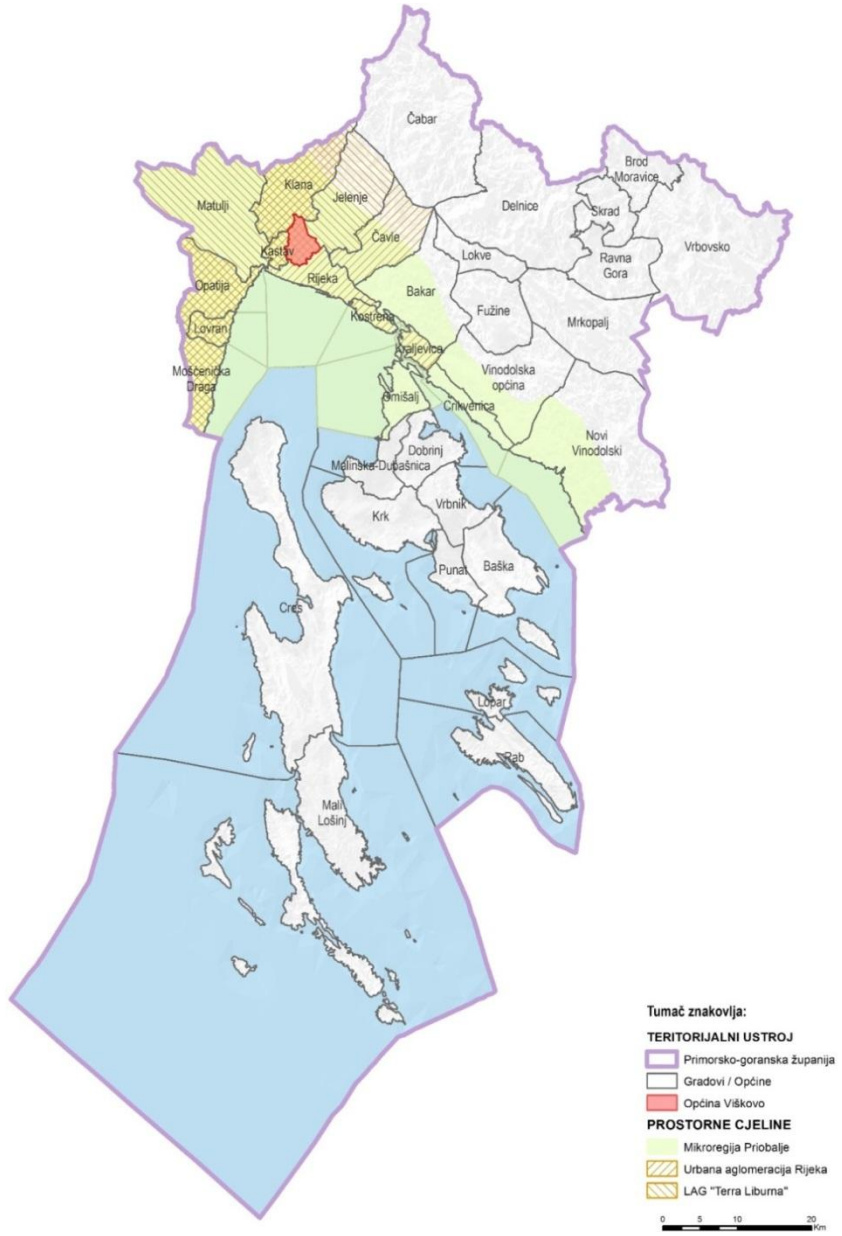

Izvor: Prostorni plan Primorsko-goranske županije (SN PGŽ 32/13)

U novije vrijeme Općina Viškovo povezana je s ostalim jedinicama lokalne samouprave te dionicima iz privatnog i civilnog sektora kroz partnerstva usmjerena na razvoj ruralnih (LAG „Terra Liburna“) i urbanih područja (Urbana aglomeracija Rijeka).¸

Sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, Općina Viškovo pristupila je Urbanoj aglomeraciji Rijeka koja je osnovna Odlukom ministra Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije 21. 9. 2015. godine, a čine je sljedeći gradovi i općine: Grad Rijeka, Grad Kastav, Grad Kraljevica, Grad Opatija, Općina Čavle, Općina Klana, Općina Kostrena, Općina Lovran, Općina Mošćenička Draga i Općina Viškovo. Namjera ovakvog ulaska u urbanu aglomeraciju je provedba aktivnosti održivog urbanog razvoja s ciljem jačanja uloge gradova i općina kao pokretača gospodarskog razvoja, ali i zajedničkog planiranja i razvoja prostora.

Slika 4: Položaj Općine Viškovo u Primorsko-goranskoj županiji

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Općine Viškovo za razdoblje od 2012. do 2016. godine

1.1.2.Posebnosti područja Općine Viškovo

Cjelokupni teritorij Općine Viškovo nalazi se u sklopu Kastavske zaravni. Sjeveroistočni rub te zaravni čine padine desnog boka kanjona Rječine. To je ujedno i granica Općine Viškovo. Kastavska zaravan u padu je prema Riječkom zaljevu, odnosno prema jugu i jugozapadu. Nadmorska visnina terena Općine Viškovo u pravilu je manja je od 300 m / oko Bezjaka, a prelazi 500 m na vrhovima sjeveroistočno od Marčelja i Saršona. Druga značajka reljefa Kastavske zaravni brojne su ponikve / vrtače, odnosno ljevkasta udubljenja koje daju predjelu tipičan krški izgled. Većina ponikava je promjera do 50 m i dubine do 10 m, ali one najveće su šire od 200m i duboke do 50m. Zbog brojnih ponikava, reljef se može smatrati jako rasčlanjenim, iako je prosječni nagib terena - padine tek oko 0.5%. Strmiji nagibi javljaju se samo lokalno.

Postanak i razvoj Općine Viškovo, u uskoj su vezi s prometno-geografskim položajem Rijeke u srednjeeuropskom prostoru. Kvarnerski zaljev je od zaleđa odvojen uskim "gorskim pragom" s relativno niskim prijevojima, koji preko područja riječkog prstena omogućuje prijelaz iz Zapadne i Srednje Europe u Sredozemlje. Područje Općine Viškovo je smješteno uz prometnicu koja je još u 16. stoljeću povezivala Rijeku s Trstom i Ljubljanom.

Blizina velikih civilizacijskih i razvojnih žarišta na Mediteranu i u Srednjoj Europi, te mogućnost relativno lakog i uspješnog prometnog povezivanja tih žarišta bili su okosnice geografskog okvira za razvoj Rijeke i riječkog prstena.

Promjene u razvoju infrastrukture dolaze s razvojem riječke luke i to od početka 18. do početka 20. stoljeća. U ovom razdoblju postoje dvije faze: prva do polovice 19. stoljeća, u kojoj Rijeka dobiva određene privilegije za razvoj pomorske trgovine i industrije i prve prometne veze sa zaleđem, i druga, kada se izgrađuje velika luka, razvija industrija i naglo širi gradsko i prigradsko područje.

Najznačajniji događaji za Grad Rijeku i riječki prsten su: dovršenje Lujzinska ceste 1810. godine, koja je povezala Rijeku s Karlovcem i Zagrebom, i izgradnja željezničke pruge Budimpešta - Zagreb - Rijeka, koja je dovršena 1873. godine. Iste godine Rijeka je povezana i sa željezničkom prugom Trst - Beč (odvojak Rijeka - Pivka). Na prometu se zasniva cjelokupni razvoj i prostorna organizacija Županije primorsko goranske. Rijeka kao središte regije jedan je od četiri glavna gradska centra u Republici Hrvatskoj, a po prometnom značaju ona predstavlja, iza Zagreba, drugo prometno čvorište Republike Hrvatske.

U posljednjih 20tak godina Općinu je obilježio trend povećanja broja stanovnika. Prema posljednjim službenim podacima Državnog zavoda za statistiku iz 2011. godine, na području općine Viškovo registrirano je 14.445 stanovnika, a procjenjuje se da taj broj u 2016. godini premašuje 16.500. (Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Općine Viškovo za razdoblje od 2012. do 2016. godine) Trend povećenja broja stanovnika treba pripisati izrazitim migracijskim procesima koji su posljedica povoljnog položaja prostora općine u odnosu na okolne gradove i općine, blizine i dostupnosti društvenih i gospodarskih sadržaja okruženja, blizine obale, ali i demografske i socijalne politike općine u poslijednjih 20 godina. Promatrajući broj stanovnika tijekom posljednja 3 popisna razdoblja, razvidan je demografski uzlet na području općine posebice u razdoblju 2001. - 2011. godine kada je broj stanovnika povećan više od 60%. Dobna struktura stanovništva izrazito je povoljna, udio mladih veći je od udjela starih, a prosječna dob od 37,4 godina znači da je Općina Viškovo „najmlađa“ Općina Primorsko-goranske županije i jedina s prosječnom starošću ispod 40 godina.

Prirodni prirast u Općini Viškovo jedan je od najviših u Republici Hrvatskoj. Viškovo karakteriziraju i velike dnevne migracije prvenstveno na relaciji Općina Viškovo – Grad Rijeka, ali i prema Gradu Kastvu i Općini Klana.

Svi navedeni podaci su u dijametralnoj suprotnosti s općim demografskim trendovima, kako na županijskoj tako i na državnoj razini. Osim izrazito pozitivnih demografskih pokazatelja, u Općini Viškovo značajni su i gospodarski rezultati.

1.2. Osnovni podaci o stanju u prostoru (tablica 1 i 2)

U nastavku iznosimo pregled osnovnih pokazatelja o stanju u prostoru

Tablica 1: Osnovni pokazatelji o stanju u prostoru prema popisu iz 1991.g.

Primorsko-goranska županija OPĆINA VIŠKOVO	POVRŠINA		Popis 1991.					
			STANOVNICI		STANOVI		DOMAĆINSTVA	GUSTOĆA NASELJENOSTI
	km²	%	broj	%	broj	%	broj	broj st/km²
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	3.595,35	100	323.130	100	141.836	100	114.884	89,87
OPĆINA VIŠKOVO	18,647	0,52	6918	2,14	2286	1,61	2210	371

Tablica 2: Osnovni pokazatelji o stanju u prostoru prema popisu iz 2001.g.

Primorsko-goranska županija OPĆINA VIŠKOVO	POVRŠINA		Popis 2001.					
			STANOVNICI		STANOVI		DOMAĆINSTVA	GUSTOĆA NASELJENOSTI
	km²	%	broj	%	broj	%	broj	broj st/km²
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	3.595,35	100	305.505	100	159.354	100	111.162	84,97
OPĆINA VIŠKOVO	18,647	0,52	8.907	2,92	3.226	2,02	2.896	477,7

Tablica 3: Osnovni pokazatelji o stanju u prostoru prema popisu iz 2011.g.

Primorsko-goranska županija OPĆINA VIŠKOVO	POVRŠINA		Popis 2011.					
			STANOVNICI		STANOVI (za stalno stanovanje)		DOMAĆINSTVA (privatna kućanstva)	GUSTOĆA NASELJENOSTI
	km²	%	broj	%	broj	%	broj	broj st/km²
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	3.587,23	100	296.123	100	144.701	100	117.009	82,55
OPĆINA VIŠKOVO	18,647	0,52	14.445	4,88	6.066	4,19	5.118	774,6

Tablica 4: Osnovni pokazatelji o stanju u prostoru prema prvim rezultatima popisa iz 2011.g. po naseljima

Primorsko-	POVRŠINA	Popis 2011.

			STANOVNICI		STANOVI*		DOMAĆINSTVA*	GUSTOĆA NASELJENOSTI
	km²	%	broj	%	broj	%	broj	broj st/km²
Kosi	1,402	7,5	808	5,6	359	5,8	281	576,32
Marčelji	4,437	23,8	2148	14,7	938	15,3	785	484,11
Marinići	2,917	15,6	3894	26,8	1.673	27,2	1.396	1334,93
Mladenići	1,853	9,9	1254	8,4	523	8,5	444	676,74
Saršoni	3,605	19,3	1532	10,6	630	10,3	535	424,97
Sroki	1,001	5,4	1741	11,8	699	11,4	603	1739,26
Viškovo	3,432	18,4	3068	21,1	1.236	20,1	1.058	893,94
Naknadno popisani	/	/		/	*85*	/	*82*	/
UKUPNO:	18,647	100	14.445	100	6.143	100	5.184	777,34

* Budući da službeni rezultati popisa stanovništva nisu dali podatak o broju stanova i domaćinstava po naseljima, prikazani su prvi rezultati Popisa stanovništva 2011.g.

Tablica 5: Stanovnici i stanovi prema popisu 2001. i popisu iz 2011. u Općini Viškovo, područje županijskog priobalja u čijem je sastavu Općina Viškovo i Županija ukupno

PODRUČJE	POVRŠINA		STANOVNICI				GUSTOĆA NASELJENOSTI	
			POPIS 2001.		POPIS 2011.		POPIS 2001.	POPIS 2011.
	km2	%	broj	%	broj	%	broj	broj
OPĆINA VIŠKOVO	18,647	0,52	8.907	2,92	14.445	4,88	477,7	774,6
PRIOBALJE *	1.269,04	35,38	240.698	78.79	233.714	78,92	189,67	184,17
ŽUPANIJA UKUPNO *	3.587,23	100,00	305.505	100,00	296.123	100,00	85,16	82,55

* Izvor: Prostorni Plan Primorsko-goranske županije (SN PGŽ 32/13), temeljem Prvih rezultata Popisa stanovništva 2011.g.

1.2.1.Prirodni sustavi

1.2.1.1. Geološka obilježja

U području Općine Viškovo ustanovljene su naslage isključivo sedimentnog tipa koje po geološkoj starosti pripadaju donjoj i gornjoj kredi, paleogenu te kvartarnim i recentnim tvorevinama. Neogenske naslage do sada nisu ustanovljene.

Kredne naslage su litofacijelno različite, ali isključivo karbonatnog razvoja. Ustanovljene su u neprekinutom slijedu od barema ili alba do senona i to:

-Naslage donje krede. Ovaj litostratigrafski član vidljiv je na površini u rubnom, jugozapadnom dijelu Općine Viškovo.

-Prijelazne kredne naslage. Ovaj litostratigrafski član površinski nije rasprostranjen. Nalazi se u uskim pojasevima jugozapadno od Viškova i Marinića te od Marčelja do Saršona.

-Naslage gornje krede pripadaju cenomanskom, turonskom i senonskom katu.

-Naslage cenomana do turona

-Naslage turonsko-senonske starosti

Opisane gornjokredne naslage, posebice dolomiti i vapnenci u izmjeni zauzimaju površinski najveći dio Općine Viškovo.

Naslage paleogena leže transgresivno na gornjokrednima, a dodirne zone obilježene su pojavama boksita i paleokršk im reljefom. Starije paleogenske naslage: foraminiferski vapnenci i fliš, nisu vidljivi na površini u sklopu teritorija Općine Viškovo. Najmlađe paleogenske naslage su krupnoklastične eocensko-oligocenskim breče (E3Ol1) koje leže transgresivno na krednoj i paleogenskoj podlozi. Breče sadrže slabo sortirane do nesortirane odlomke uglastog do poluuglastog oblika porijeklom iz naslaga krede i naslaga starijeg paleogena te kalcitno, rjeđe dolomitno do glinovito vezivo koje može biti onečišćeno limonitom. U litostratigrafskom pogledu imaju značajke Jelar i Prominskih naslaga. Kalcitične breče ustanovljene su mjestimično, u krajnjem zapadnom i sjeverozapadnom dijelu Općine Viškovo.

Kvartarne i recentne tvorevine čini crvenica koja je vjerojatno pleistocenske starosti te recentni nabačaj antropogenog podrijetla.

Crvenica (ts) često se susreće kao pokrivač na karbonatnim naslagama, posebice vapnencima. Široko je rasprostranjena na području Općine Viškovo. Naslage su različite debljine: od vrlo tankih na uzvišenjima i padinama do debljine više metara u ponikvama. Crvenica je po sastavu pretežito glinovito-prašinasti materijal znakovite smeđecrvene boje. Prema dosadašnjim istraživanjima, naslage koje se smatraju crvenicom nastale su miješanjem aluminijskih i željeznih hidroksida, kao netopivog ostatka u procesu okršavanja, s materijalom denudiranim s flišnih terena i lesom. Naslage koje se smatraju crvenicom vjerojatno nemaju istu pedogenezu na različitim lokacijama. Neke od tih naslaga imaju značajke recentnih, druge reliktnih, a treće paleo-tala. Zato njihove sedimentološke i mineraloške značajke mogu biti različite. U ovisnosti o sadržaju i vrsti ishodišnih komponenti te organskih primjesa, boja crvenice može varirati od tamnije smeđe preko ljubičastosmeđe do ciglasto i žućkastocrvene. U ponikvama se obično nalaze naslage crvenice bez krupnijih frakcija. Na uzvišenjima i padinama crvenica sadrži odlomke podrijetlom iz stjenovite podloge. Ti odlomci su najčešće uglasti do poluuglasti i centimetarskih dimenzija. Njihovo učešće u ukupnom volumenu može doseći 50 %. Starost crvenice teško je datirati jer su te naslage nastajale u dugom vremenskom rasponu.

Nabačaj (AF) tvore naslage antropogenog podrijetla. U naseljima to je miješani i kameni nasip najčešće male debljine. Na lokacijama odlagališta komunalnog odpada procjenjena debljina je nekoliko desetaka metara.

Prema novijim geotektonskim koncepcijama smatra se da je na području sjeveroistočnog Jadrana došlo do subdukcije Jadranske karbonatne platforme (Adrijatik) zajedno s labilnim međuplatformskim pojasom (Epiadrijatik) pod Dinarsku karbonatnu platformu (Dinarik). Zbog toga se upravo na području Kvarnera susreću naslage koje po svojim litofacijelnim značajkama pripadaju jednoj i drugoj karbonatnoj platformi. U skladu s navedenim, na području Riječkog zaljeva

razlikuju se tri regionalne strukturne jedinice: Dinarik, Adrijatik koji obuhvaća kvarnersko područje i Istra. Zato se na regionalnom planu pojavljuje slijedeći odnos: navlačenje jedinice Dinarika na Adrijatik, te jedinice Adrijatik na Istru.

Unutar Adrijatika nalazi se više navlačnih struktura čije rubove obilježavaju rubovi navlaka i morfološki markantni reversni rasjedi. Područje Kastavske zaravni i doline Rječine nalazi se u sklopu navlačnih struktura Rijeka-Krk (jugozapadno) i Klana-Bakar-Vinodol (sjeveroistočno).

Navlačna jedinica Rijeka-Krk obuhvaća najveći dio Općine Viškovo. U starijim tektonskim interpretacijama smatralo se da je ova strukturna jedinica relativno autohtona te da se idući od svoje sjeveroistočne granice, sastoji od: antiklinale Studena-Marčelji-Katarina, sinklinale Škurinjska draga te antiklinorija na zapadu. Za razliku od antiklinalnih struktura koje su kredne karbonatne građe, u jezgri škurinjske sinklinale (izvan područja općine) ustanovljene su i paleogenske karbonatne i klastične naslage. Na temelju rezultata trasiranja podzemnih voda provedenih u sklopu hidrogeoloških istraživanja, došlo se do tumačenja o tzv "navlaci Rijeke". Naslage su nepravilno borane, te višestruko poremećene. Primjetan je velik broj uzdužnih i dijagonalnih reversnih rasjeda, zbog kojih je mjestimično reducirano površinsko pojavljivanje naslaga. Značajni su i poprečni do dijagonalni rasjedi pretežito subvertikalnih paraklaza. Oni su prouzročili mjestimično horizontalno pomicanje istovrsnih litoloških članova.

Navlačna jedinica Klana-Bakar-Vinodol nalazi se na krajnjem sjevroistočnom, rubom dijelu Općine Viškovo. Ova tektonska jedinica u osnovi smatra se sinklinorijem. Jezgre sinklinala uglavnom izgrađuju karbonatne i klastične (flišne) naslage paleogena, a jezgre antiklinala gornjokredne naslage. Eocensko-oligocenske breče leže transgresivno na prethodno navedenim krednim i paloeogenskim naslagama.

Zbog tektonskog suženja prostora prouzročenog tangencijalnim pokretima nastale su duboke, poput graba ukliještene sinklinale te uzdignute antiklinale, sa strmo nagnutim i mjestimice prebačenim krilima. Strukture imaju naglašeno linearno protezanje pravcem SZ-JI. Najmarkantnija pojava je sinklinala koja se proteže pravcem: dolina Rječine-Orehovica-Draga-Bakar.

1.2.1.2. Pedološke značajke

Bonitiranje zemljišta bila je osnova za razvrstavanje tala u određene kategorije. Na temelju unutarnjih i vanjskih značajki tala, reljefa i klime te drugih korekcijskih čimbenika (stjenovitost, kamenitost, poplave, zasjenjenost i dr.) vrednovana su zemljišta po ukupnom broju bodova i svrstana u bonitetne klase i potklase.

Na području Općine Viškovo dosadašnjim istraživanjima evidentirani tipovi tla pripadaju uglavnom III bonitetnoj grupi, te III i IV kategoriji zaštite.

Tek kategorija, u kojoj prevladava crvenica je značajnija za poljodjelstvo, te je uvrštena u I kategoriju zaštite i I bonitetu grupu. Srednje duboke, a pogotovo duboke crvenice se nalaze u ponikvama i čine najvrednije poljoprivredne površine. Zbog same morfologije terena takova zemljišta su malih pojednačnih površina i međusobno rascjepkana u području Općine Viškovo.

Ova tla su na kartografskom prikazu br 1 "Korištenje i namjena površina" svrstana u P2 - vrijedna poljoprivredna tla. Vrijedna poljoprivredna tla na prostoru Općine Viškovo pokrivaju površinu od 50 ha (2,68% površine).

Na području Općine evidentan je trend smanjenja poljoprivrednih površina te je najvećim dijelom njihova prenamjena iz poljoprivrednog u građevinsko. Zbog napuštanja poljoprivrede na mnogim se površinama koje su do nedavno bile obrađivane ili su služile kao pašnjaci i livade razrasla mlada šikara ili šuma. Smanjivanje i napuštanje poljoprivredne proizvodnje dovodi i do smanjenja prirodne raznolikosti.

Prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju na području Općine Viškovo, na dan 31.12.2017. godine, u ARKODU je evidentirano 46 ARKOD parcela, koje obuhvaćaju ukupno 3,41 ha poljoprivrednog zemljišta upisanog u ARKOD sustav. ARKOD parcela je neprekinuta površina poljoprivrednog zemljišta koju obrađuje samo jedno poljoprivredno gospodarstvo, klasificirana obzirom na vrstu uporabe zemljišta.

Tablica 6: Prikaz broja i površine ARKODA po naseljima i vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta za 2017. godinu

Naziv naselja		Kosi	Marčelji	Marinići	Mladenići	Saršoni	Sroki	Viškovo	UKUPNO
ORANICA	Broj ARKOD parcela	1	3	1	0	3	0	7	**15**
	Površina ARKOD	0,05	0,24	0,06	0,00	0,16	0,00	0,47	**0,99**
STAKLENIK NA ORANICI	Broj ARKOD parcela	3	0	0	0	3	0	4	**10**
	Površina ARKOD	0,03	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00	0,09	**0,15**
LIVADA	Broj ARKOD parcela	0	3	0	1	1	0	1	**6**
	Površina ARKOD	0,00	0,26	0,00	0,30	0,06	0,00	0,06	**0,69**
KRŠKI PAŠNJAK	Broj ARKOD parcela	0	0	1	0	0	0	0	**1**
	Površina ARKOD	0,00	0,00	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00	**0,08**
VINOGRADI	Broj ARKOD parcela	5	1	0	0	0	0	0	**6**
	Površina ARKOD	0,39	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	**0,45**
VOĆNE VRSTE	Broj ARKOD parcela	0	0	2	0	0	2	0	**4**
	Površina ARKOD	0,00	0,00	0,13	0,00	0,00	0,14	0,00	**0,27**
MJEŠANI TRAJNI NASADI	Broj ARKOD parcela	0	0	0	0	0	2	2	**4**
	Površina ARKOD	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,36	0,42	**0,78**
UKUPNO	Ukupan broj ARKOD	9	7	4	1	7	4	14	**46**
	Ukupna površina	0,47	0,56	0,27	0,30	0,26	0,50	1,04	**3,41**

Izvor: APPRRR, Prikaz broja i površine ARKOD-a po naseljima i vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta za 2017. godinu, stanje na dan 31.12.2017.

1.2.1.3. Geotehničke značajke

Na području Općine Viškovo naslage, opisane u prethodnom poglavlju, pripadaju karbonatnom kompleksu. Matičnu stijensku masu izgrađuju tri osnovna litološka tipa: vapnenci, dolomiti i vapnenci u izmjeni kao i kalcitične do dolomitične breče. Prema postojećim inženjersko-geološkim klasifikacijama navedeni litološki tipovi pripadaju grupi očvrslih do dobro očvrslih sedimentnih stijena. Kod toga varijeteti dolomita i vapnenaca pripadaju podgrupi mikritskih kristalasto-zrnastih, a breče podgrupi cementiranih klastičnih stijena. Postoji litološka homogenest i heterogenost, kao i anizotropija i kvaziizotropija karbonatnih naslaga. Međutim, u usporedbi s naslagama paleozojskih i trijskih klastita kao i paleogenskog fliša, ovo svojstvo je slabo izraženo.

Značajke karbonatnog kompleksa je česta ogoljelost, pa su i relativno velike površine bez pokrivača, odnosno pedološkog sloja. Najčešći pokrivač na stijenama karbonatnog kompleksa tvore naslage crvenice. Različite debljine: od onih tanjih od 10 cm na uzvišenjima i padinama, do nakupina debljine više metara u ponikvama. Prema dosadašnjim ispitivanjima, crvenica je mješavina glinovito-prašinastog materijala najčešće niske (CL) do visoke plastičnosti (CH). U ponikvama se obično nalaze naslage bez krupnijih frakcija. Na padinama učešće kamenih odlomaka doseže i više od 50 %.

Tereni oblikovani u naslagama karbonatnog kompleksa općenito imaju malu deformabilnost, pri čemu je ona znatno slabija na lokacijama pokrivenim crvenicom ili drugim litogenetskim tipom kvartarnih tvorevina. Padine na takovim naslagama imaju pretežito povoljnu stabilnost, osim dijelova na kojima se nalaze aktivni sipari, što uglavnom nije slučaj na području Općine Viškovo. Stabilnost višemetarskih nakupina crvenice, koje se nalaze na dnu ponikava nije upitna. Prema podacima iz topografskih podloga 1:5.000, najstrmiji nagib padina pokrivenih crvenicom je 10 do 11 stupnjeva. Također je vidljivo da su to isključivo poljoprivredne površine ograđene suhozidovima. Bez takve zaštite vjerojatno bi većina glinovitog materijala bila erodirana. Mjestimično su primjetna sufozijska udubljenja u glinovitom pokrivaču iznad karbonatne podloge pa i povremeno kolapsiranje terena. To se može obkasniti postupnim ispiranjem gline kroz uski otvor prema šupljini u karbonatnoj podlozi, zatim stvaranjem lučnog svoda u glini, koji poprima takve dimenzije da se urušava.

U cjelini uzevši, karbonatni kompleks je geotehnički najpovoljniji u smislu izvođenja geotehničkih zahvata zbog povoljne stabilnosti bilo u prirodnim uvjetima ili kod zasjecanja. Tereni oblikovani u naslagama ovog kompleksa, također su u cjelini vrlo pogodni za temeljenje građevina jer ima relativno dobru nosivost i malu deformabilnost kod dodatnih opterećenja. Veći inžinjerski zahvati, kao što su zasjecanja i nasipavanja, geotehnički su lako savladivi. Rasjedne zone i speleološke pojave su mjesta lošijih geotehničkih značajki od prosječnih. Međutim mjestimično vrlo raščlanjen reljef odnosno brojne ponikve, često je ograničavajući činbenik. Nepovoljna morfologija terena uvjetuje veće inžinjerske zahvate, što je osobito naglašeno kod gradnje prometnica. Pogodnost terena oblikovanih u karbonatnom kompleksu je relativno laka i jeftina izgradnja podzemnih prostora.

Lokacije gdje je prisutan pokrivač na karbonatnoj stijenskoj podlozi, imaju drugačije, u pravilu slabije geotehničke značajke od ogoljelih dijelova terena. Jasno je da se to odnosi samo na naslage veće debljine, koje nije moguće zanemariti prilikom geotehničkih zahvata. Naslage pokrivača su vrlo različite litogeneze, pa zato i vrlo različitih geotehničkih značajki.

1.2.1.4. Seizmičnost

Seizmički hazard, odnosno vjerojatnost pojave potencijalno štetnih potresa u nekom periodu i na nekom prostoru je definiran za cijelo područje Primorsko-goranske županije u skladu s najnovijim znanstvenim saznanjima i u skladu s propisima Europske unije. Od 2012. godine koriste se:

- Karta potresnih područja Republika Hrvatske za poredbeno vršno ubrzanje tla tipa A (osnovna stijena) za povratno razdoblje T = 95 godina,
- Karta potresnih područja Republika Hrvatske za poredbeno vršno ubrzanje tla tipa A (osnovna stijena) za povratno razdoblje T = 475 godina.

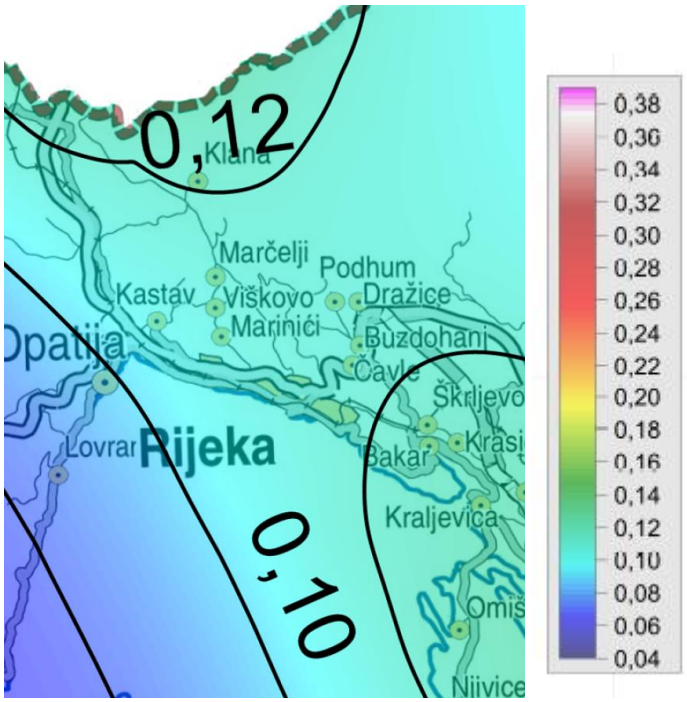
Navedene karte s tumačem su sastavni dio Nacionalnog dodatka za niz normi HRN EN 1998-1:2011/NA:2011, Eurokod 8: Projektiranje potresne otpornosti konstrukcija - 1.dio: Opća pravila, potresna djelovanja i pravila za zgrade. Stoga je njihova primjena obavezna prilikom projektiranja novih građevina, kao i rekonstrukcije postojećih.

Zona pojačane seizmičke aktivnosti praćena izrazitom koncentracijom epicentara potresa, pruža se paralelno sjevernoj obali Riječkog zaljeva na potezu Ilirska Bistrica-Klana-Rijeka-Vinodol-Senj, dakle u području najvećih tektonskih deformacija tangencijskog tipa. Ta zona ima prosječnu širinu od 30 km.

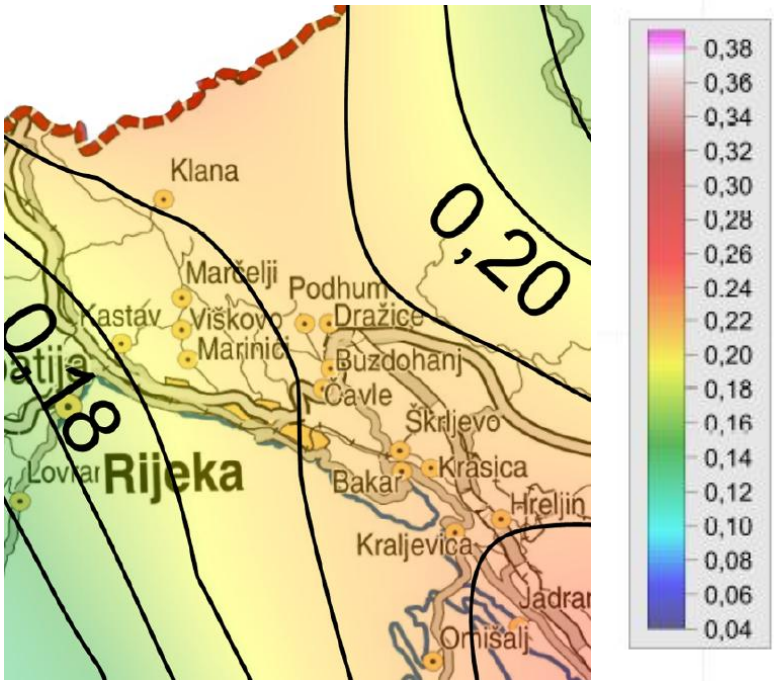
Osnovna značajka seizmičnost riječkog područja je pojava većeg broja relativno slabijih potresa u seizmički aktivnim razdobljima. Hipocentri odnosno žarišta potresa nalaze se na dubini od svega 2 do 30 km, što je relativno plitko. Zato su potresi lokalni i obično ne zahvaćaju šire područje. Epicentralna područja su u Klani, samoj Rijeci, istočno od Omišlja i između Bribira i Grižana u Vinodolskoj dolini. Pružanje izoseista potresa paralelno je pružanju glavnih tektonskih struktura. Većina epicentralnih područja nalazi se također na mjestima gdje glavne, uzdužne deformacije presijecaju poprečni rasjedi, dakle na mjestima gdje i danas postoji velika razlika u koncentracijama naprezanja.

Na području općine Viškovo jaki potres ali bez mateijalnih šteta evidentiran je 2003. godine (M= 4.0; Io = 5o MCS).

Slika 5.: Izvod iz karte potresnih područja Republika Hrvatske iz 2012. godine za poredbeno vršno ubrzanje tla tipa A s vjerojatnosti premašaja 10 % u 10 godina za povratno razdoblje 95 godina izraženo u jedinicama gravitacijskog ubrzanja, g

Slika 6: Izvod iz karte potresnih područja Republika Hrvatske iz 2012. godine za poredbeno vršno ubrzanje tla tipa A s vjerojatnosti premašaja 10 % u 50 godina za povratno za povratno razdoblje 475 godina izraženo u jedinicama gravitacijskog ubrzanja, g

Tablica 7: Prikaz poredbenih vršnih opterećenja a_{gR} (tlo tipa A) za važnija naselja Općine Viškovo

Naselje	T= 95 g	T = 475 g
Viškovo	0,104	0,2
Marinići	0,104	0,201
Mladenići	0,105	0,204
Marčelji	0,107	0,206
Kosi	0,105	0,201
Saršoni	0,106	0,207
Sroki	0,105	0,203

1.2.1.5. Mineralne sirovine

Rudarsko-geološkom studijom potencijala i gospodarenja mineralnim sirovinama na području Primorsko-goranske županije analizirane su grupe mineralnih sirovina s određenom geološkom potencijalnošću. Na temelju geološke građe i litoloških karakteristika stijena koje mogu sadržavati korisnu nakupine mineralne tvari (sirovine) i istraživanja na postojećim eksploatacijskim poljima i bazi podataka o napuštenim kopovima i ležištima te njihovim vrstama i učestalosti, studijom su izdvojene grupe mineralnih sirovina s određenom geološkom potencijalnošću. Studijom su prepoznate površine koje po vrstama mineralne sirovine u gradovima i općinama Primorsko-goranske županije zauzimaju potencijalne mineralne sirovine odnosno „nulte“ ili geološke potencijalnosti. Točnije, prikazano je prostiranje geoloških formacija nosilaca pojedinih sirovina na prostoru županije i njihovi udjeli na prostoru Gradova i Općina.

Nakon primjene svih zabrana u prostoru koje se odnose na mineralne sirovine Studijom je određen prostor kojeg se može smatrati potencijalnim za istraživanje i eventualnu eksploataciju mineralnih sirovina. Određene su tzv. ograničene potencijalnosti mineralnih sirovina u kojima su uvažena sva ograničenja proizašla iz zakonskih propisa i prostorno-planske dokumentacije.

U nastavku slijedi pregled studijom ustanovljene nulte geološke potencijalnosti i ograničene geološke potencijalnosti mineralnih sirovina, po grupama mineralnih sirovina, u Općini VIškovo:

- Metalne mineralne sirovine – nisu nađene
- Nemetalne mineralne sirovine:
  - tehničko-građevni kamen (dolomit, vapnenac, magmatske stijene):
    - na području Općine ustanovljeno je postojanje geološke potencijalnosti za tehničko-građevni kamen-vapnenca krede u površini 17, 4 km^2, dok ograničena potencijalnost iznosi 4,2 km^2. Ustanovljeno je i postojanje geološke potencijalnosti za tehničko-građevni kamen- vapnenca paleogena u površini 0,2 km^2 , a ograničena geološka potencijalnost iznosi također 0,2 km^2.
  - arhitektonsko-građevni kamen:
    - na području Općine ustanovljeno je postojanje geološke potencijalnosti za arhitektonsko-građevni kamen gornjokredni vapnenci (senon, kampan, mastriht) u površini 0,9 km^2 , dok ograničena geološka potencijalnosti iznosi 0,5 km^2
  - građevni pijesak i šljunak – nije nađen
  - ciglarska glina – nije nađen

- barit – nije nađen
- peloidi – nisu nađeni
- karbonatna sirovina za industrijsku proizvodnju
  - najčešće se koristi za proizvodnju vapna, na području Općine Viškovo ustanovljeno je postojanje ograničene geološke potencijalnosti prostora za arhitektonsko-građevni kamen - gornjokredni vap. (senon, kampan, mastriht) u površini 0,5 km^2 , tehničko-građevni kamen-vapnenca krede u površini 4,2 km^2 i tehničko-građevni kamen- vapnenca paleogena u površini 0,2 km^2
- cementna sirovina – nije nađeno

- Energetske mineralne sirovine – nije nađeno

1.2.1.6. Hidrološka i hidrogeološka osnova

Osnovno hidrogeološko obilježje šireg područja Rijeke, gdje pripada i teritorij Općine Viškovo, su dva litogenetska kompleksa koji su ujedno i dvije kontrastne sredine specifičnog nastanka i kretanjem površinske i podzemne vode. To su:

- vodopropusni karbonatni stijenski kompleks,
- vodonepropusni flišni stijenski kompleks.

Vodopropusnost karbonatnih stijena je različita.

Smatra se da su dobre vodopropusnosti vapnenački litološki tipovi:

- pločasti do dobro slojeviti,
- bankoviti do gromadasti te
- brečasti i
- fosiliferni.

U srednje vodopropusne karbonatne naslage ubrajaju se dolomiti i vapnenci u izmjeni te vapnenci s lećama dolomita.

Karbonatni stijenski kompleks u slivnom području je kolektor podzemnih voda. Jugozapadni dio Općine Viškovo dijelom pripada slivu izvora u Rijeci, a sjeveroistočni slivu izvorišta Zvir. Za razliku od koncentriranog izvora Zvir, istjecanje vode sliva izvora u Rijeci disperzirano je na više stalnih i povremenih priobalnih izvora od uvale Preluka do lokacije Potok u središu Rijeke. Unutar karbonatnih stijena dinamika vode vrlo je složena i događa se u dubokom krškom podzemlju što se posebice odnosi na sliv izvorišta Zvir. Dreniranje se zbiva iz dubokog retencijskog karbonatnog kompleksa, nastalog u podlozi navlačne strukture. Radi toga se izvorišne zone prihranjuju prodorom vode iz podloge u krovinsku strukturu. Kretanje podzemnih voda različito je na pojedinim lokacijama što zavisi o prostornom odnosu vodopropusnih i vodonepropusnih stijena. Prisutnost rasjednih zona i pratećih sustava pukotina kao i međuslojne plohe imaju hidrogeološku funkciju usmjeravanja tečenja podzemne vode prema mjestima stalnog ili povremenog istjecanja. Punjenje i pražnjenje krškog vodonosnika ovisi o klimatskim i meteorološkim prilikama, odnosno o količini i raspodjeli padalina u hidrološkom ciklusu.

Karbonatni stijenski kompleks, koji izgrađuje praktično cjelokupno područje Općine Viškovo, odlikuje se pukotinsko-kavernoznom poroznošću. Upojnost terena često je velika, a najbolji dokaz je gotovo potpuna površinska bezvodnost premda prosječne godišnje količine oborina premašuju 1500 mm, oborinske vode poniru u duboko krško podzemlje, gdje se odvija duboka kraška cirkulacija vode.

Cjelokupni teritorij Općine Viškovo je bez površinskih vodnih pojava što je karakteristično za krške terene. Iznimka je lokva na lokaciji Kapiti, jugoistočno od mjesta Viškovo. Naime, u vrtači Kapitovac može se u vrijeme saturiranosti krških vodonosnika utvrditi izviranje malenih izvora na zapadnoj strani neposredno iznad dna vrtače, a ove se vode, natapajući tlo vrtače, dreniraju u lokvu koja nikad ne presuši.

1.2.1.7. Klimatska obilježja

Na području Jadranskog mora sukobljuju se klimatski utjecaji europskog, azijskog i afričkog kontinenta te Atlantskog oceana i Sredozemnog mora. Sjeverni Jadran se nalazi približno na 45° sjeverne geografske širine u području prevadavajuće zonalne cirkulacije zraka iz zapadnoga smjera. Zbog toga u većem dijelu godine ovim područjem prolaze ciklonalni poremećaji koji donose znatne količine vlage. Međutim, u ljetnom razdoblju granica zapadnog strujanja pomiče se prema sjeveru i nastupa dugotrajnije sušno razdoblje. Uz navedenu opću cirkulaciju atmosfere, pojavljuju se i sekundarni centri cirkulacije prouzročeni nejednolikim zagrijavanjem kopna i mora. Zbog toga područje Kvarnera ima vrlo promjenljive klimatske značajke s općenito toplijim ljetnim i hladnijim i vlažnijim zimskim razdobljem, tipičnim za submediteransku klimu. Na površinski nevelikom području Općine Viškovo nazire se prostorna diferencijacija kao posljedica modifikatorskog utjecaja reljefa, odnosno prevladavajućeg utjecaja mora u nižem južnom i jugozapadnom dijelu i nešto naglašenijeg utjecaja planina Gorskog kotara u višem, sjevernom i sjeveroistočnom dijelu.

Za prikaz klimatskih prilika na području Općine Viškovo mjerodavni su jedino podaci s meteorološke postaje Rijeka koja ima dovoljno dug (barem 30 godina) neprekinuti niz mjerenja. Nažalost za hiposmetrijski viši dio općine ovi podaci nisu u cijelosti realni.

Za tipizaciju klime najčešće se upotrebljava Koeppenova klasifikacija klime. Ta klasifikacija temelji se na točno određenim brojčanim vrijednostima srednjih mjesečnih i srednjih godišnjih temperatura zraka i količina oborina, a granične vrijednosti pojedinih klimatskih tipova odabrane su s obzirom na vegetaciju koja se promatra kao prirodni meteorološki instrument koji u najvećoj mjeri reagira na klimatske prilike. Uski priobalni pojas Kvarnera (Opatija, Rijeka, Bakar, Kraljevica, Crikvenica, Novi Vinodolski) ima umjereno toplu kišnu klimu s vrućim ljetom, ali bez izrazitog suhog razdoblja (klasifikacijska oznaka Cfa). Najtopliji mjesec u godini ima srednju temperaturu veću od 22°C, ali nema izrazitog suhog razdoblja. Najmanje oborina ima ljeti, a najviše u kasnoj jeseni i proljeću. Prema Koeppenu ova klima se naziva klima kamelije. Planinsko zaleđe ima uglavnom planinsku klimu s kratkim i svježim ljetom, te oštrom i dugom zimom s dosta snježnih oborina ali, općenito, bez izrazitog suhog razdoblja. To je prema Koeppenovoj klasifikaciji umjereno topla kišna klima s toplim ljetom (Cfb) ili klima bukve. Njezine karakteristike su da je srednja temperatura najtoplijeg mjeseca u godini manja od 22°C, uz barem četiri mjeseca u godini sa srednjom temperaturom iznad 10°C. Najmanje oborina i kod ove klime ima ljeti. Područje Općine Viškovo, većim dijelom

ima dijelom pripada umjereno toploj vlažnoj klimi s vrućim ljetima (oznaka Cfa), gdje je srednja temperatura najtoplijeg mjeseca ≥ 22°C. Zbog opisanog modifikatorskog utjecaja reljefa, najviši dijelovi Općine Viškovo mogu imati i obilježja umjereno tople vlažne klime s toplim ljetima (oznaka Cfb), gdje je srednja temperatura najtoplijeg mjeseca < 22°C. Postoje barem četiri mjeseca sa srednjom temperaturom ≥ 10°C.

Tablica 8: Srednja sezonska i godišnja temperatura zraka za period 1960.-1994.

Postaja	Srednja temperatura zraka u °C				
	Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	Godišnje
Rijeka-grad	12.6	22.1	14.5	6.2	13.8

Tablica 9: Srednja sezonska i godišnja maksimalna i minimalna temperatura zraka za period 1960.-1994.

Postaja	Srednja maksimalna temperatura zraka u °C					Srednja minimalna temperatura zraka u °C				
	Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	Godiš.	Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	Godiš.
Rijeka-grad	16.5	26.6	18.6	9.4	17.8	9.1	17.8	11.2	3.3	10.3

Napomena: proljeće - ožujak, travanj, svibanj
ljeto - lipanj, srpanj, kolovoz
jesen - rujan, listopad, studeni
zima - prosinac, siječanj, veljača

Tablica 10: Srednji sezonski i godišnji broj dana s različitim temperaturnim karakteristikama u C, za Postaju Rijeka-grad, 1960.-1994.

	Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	Godišnje
Hladni dani	2.1	0.0	0.8	16.3	19.2
Ledeni dani	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Studeni dani	0.1	0.0	0.0	1.4	1.5
Vrući dani	0.0	18.1	0.8	0.0	18.9
Dani s toplim noćima	0.1	22.3	1.4	0.0	23.8

Tablica 11: Ukupne sezonske i godišnje količine oborina u mm

Postaja	Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	Godišnje
Rijeka-grad	316.1	293.1	521.1	392.4	1522.7

Tablica 12: Srednji sezonski i godišnji broj dana s kišom (količina oborine ≥ 0.1 mm) u mm

Postaja	Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	Godišnje
Rijeka-grad	34.2	29.9	32.7	30.6	127.4

Snijeg se javlja rijetko i neredovito (oko 50% zima). Najduže se može očuvati tijekom siječnja.

Tablica 13: Srednji sezonski i godišnji broj dana sa snijegom (količina oborine ≥ 0.1 mm) u mm

Postaja	Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	Godišnje

Rijeka-grad	0.7	0.0	0.2	3.3	4.2

Tablica: Sezonski i godišnji broj dana s visinom snijega ≥1 cm

Postaja	Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	Godišnje
Rijeka-grad	0.3	0.0	0.0	2.1	2.4

Tablica: Srednja sezonska i godišnja relativna vlaga u %

Postaja	Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	Godišnje
Rijeka-grad	63	60	67	65	64

Tablica: Srednji sezonski i godišnji broj dana s relativnom vlagom ≥ 80%

Postaja	Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	Godišnje
Rijeka-grad	12.4	4.5	14.9	22.0	53.8

Tablica: Srednja sezonska i godišnja naoblaka, u desetinama pokrivenosti neba

Postaja	Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	Godišnje
Rijeka-grad	6.1	4.5	5.5	6.1	5.6

Tablica: Srednji sezonski i godišnji broj vedrih dana

Postaja	Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	Godišnje
Rijeka-grad	13.5	25.0	22.1	18.5	79.1

Tablica: Srednji sezonski i godišnji broj oblačnih dana

Postaja	Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	Godišnje
Rijeka-grad	33.1	15.3	30.8	38.2	117.4

Tablica: Srednji sezonski i godišnji broj sati sijanja sunca

Postaja	Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	Godišnje
Rijeka-grad	537.7	805.0	470.7	321.0	2134.4

Tablica: Srednji sezonski i godišnji broj dana s jakim vjetrom

Postaja	Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	Godišnje
Rijeka-grad	11.0	6.3	11.0	12.1	40.4

Tablica: Srednji sezonski i godišnji broj dana s olujnim vjetrom

Postaja	Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	Godišnje
Rijeka-grad	2.5	1.6	3.2	3.8	11.1

(Jak vjetar je je vjetar jačine 6 i 7 Beauforta, i brzine između 10.8 i 17.1m/s. Olujni vjetar je vjetar brzine 17.2m/s ili veće.)

Tablica: Srednji sezonski i godišnji broj dana s grmljavinom

Postaja	Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	Godišnje
Rijeka-grad	6.9	16.2	10.0	2.1	35.2

Tablica: Srednji sezonski i godišnji broj dana s maglom

Postaja	Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	Godišnje
Rijeka-grad	1.0	0.0	0.5	2.1	3.6

Potrebno je naglasiti kako gore izneseni podaci (temperatura zraka, naoblaka, oborine itd.) ne odgovaraju u potpunosti stvarnom stanju poslijednjih nekoliko godina. Razlog tome pretppostavlja se da su klimatske promjene uzrokovane "efektom staklenika" koji je posljedica zagrijavanja Zemlje, odnosno globalnog zagađenja i stanjivanja ozonskog omotača. Međutim, nije moguće opisati navedene klimatske promjene, obzirom da se meteorološki podaci mogu valorizirati samo u vidu dovoljno dugačkog niza podataka (30-godišnji period).

1.2.1.8. Biljni i životinjski svijet

Biljni i životinjski svijet na području općine Viškovo ima tipična obilježja svojti karakterističnih za submediteranska i mediteransko-montana šumska listopadna staništa i suhe travnjake. Termofilne šume se s jedne strane nadovezuju na ostatke takvih šuma koje se (danas u prekidima) protežu duž obala Riječkog zaljeva, a to su šume hrasta medunca i bijelog graba (as. Querco-Carpinetum orientalis), dok su s druge strane nastavak sklopljenog i prostranog šumskog sustava šume Lužine u kojoj dominira mediteransko-montana šumska zajednica hrasta medunca i crnog graba (as. Aristolochio-Quercetum pubescentis). Submediteranski suhi travnjaci i mediteransko-montani pašnjaci uglavnom su prepušteni sekundarnoj sukcesiji tj. zarastaju. Životinjski svijet uobičajen je za šumovito-travnjačka područja submediterana kao i za urbanizirana područja s izmjenama manjih prirodnih oaza i individualnih kuća s vrtovima i okućnicama.

Šumovitost i šume

Krajobrazi općine Viškovo, barem oni dijelovi koji su ostali izvan izgrađenih područja, daju dojam dobre pošumljenosti. U njima se izmjenjuju sklopljene šume sa šumarcima i dijelovima obraslim travnjacima na kojima se odvijaju procesi zarastanja šumom. Zarastanje je osobito izraženo u dolcima udaljenijim od naselja, gdje se zbog napuštanja poljoprivrednih aktivnosti, ali i zbog vlažnijeg, plodnog i dubljeg tla lakše naseljava i razvija drvenasta vegetacija.

Glavne i najzastupljenije vrste drveća u šumovitim dijelovima su hrast cer (Quercus cerris), hrast medunac (Quercus pubescens), crni grab (Ostrya carpinifolia), crni jasen (Fraxinus ornus) i javor maklen (Acer monspessulanum). Nešto rjeđe i samo na određenim tipovima staništa zastupljeni su lipa (Tilia platyphyllos), koja se redovito pojavljuje na terenima s većom stjenovitošću i u zarastajućim dolicma; javor klen (Acer campestre), osobito u dnima vlažnijih i hladnijih dolaca; brekinja (Sorbus torminalis) na dubljim tlima; gorski javor (Acer pseudoplatanus) u vlažnim dolcima na višim nadmorskim visinama; mukinja (Sorbus aria), uobičajeno na terenima gdje prevladava izmjena vapnenaca i dolomita. Sasvim rijetko na zasjenjenim padinama dolaca pojavljuje se i bukva (Fagus sylvatica). Trepetljika (Populus tremula) ponegdje se razrasla (u obliku gustih klonova) u dnima zapuštenih dolaca. Crni bor (Pinus nigra) je na ovom području primarno sađena vrsta četinjača, ali se tu i tamo može naići na samonikla stabla koja su iznikla prirodnim širenjem sjemena vjetrom.

Slika 7: Obični grab (Carpinus betulus) karakteristična je „kontinentalna" vrsta u vlažnijim dolcima.

Od nižeg drveća i grmlja dosta se često pojavljuje raševljka (Prunus mahaleb), osobito na kamenitijim mjestima, primjerice oko kamenitih griža, a takva mjesta bira i rujevina (Cotynus cogyggria), pa je češće nalazimo na platou jugoistočno od Plešivca prema Petrcima. Vrlo je čest drijen (Cornus mas), pa ga se može naći po gotovo svim tipovima termofilnih šuma, dok je svib (Cornus sanguinea) mnogo rjeđi i nalazimo ga uglavnom u zarastajućim dolcima i na iskrčenim mjestima. U dnima većih dolaca također često nailazimo na grmove lijeske (Corylus avellana).

Guste šikare trnine ili crnog trna (Prunus spinosa) možemo naći ponegdje u dnima zapuštenih dolaca, dok se manje skupine šibike (Coronilla emeroides) i kupine (Rubus ulmifolius) razrastaju oko zapuštenih poljoprivrednih terasica. Ove tri vrste obično ne zauzimaju veće površine. Borovica ili kleka (Juniperus communis) nađe se tu i tamo na zarastajućim travnjacima, ali i unutar prorijeđenih šumaraka. Od povijuša mjestimice je česta pavitina (Clematis vitalba), a oko griža oštrolisna šparožina (Asparagus acutifolius), koja bira toplija mjesta. Njeni su mladi izdanci cijenjeno proljetno divlje povrće.

Najvažnija vrsta prizemnog rašća na šumovitim površinama je trava jesenska šašika (Sesleria autumnalis). Ona u sklopljenim šumama potpuno prerasta velike površine šumskog tla. U prorijeđenim šumama i šumarcima, uz jesensku šašiku ponegdje se gusto razrasta i trava kostrika (Brachypodium sp.). Proljetnice, kao što su visibabe, jaglaci, šafrani, dvolisni procjepak, kukurijek i druge biraju također posebna staništa, pa su često više ili manje koncentrirane oko pojedinih njima odgovarajućih staništa dolaca ili na padinama. Tako, primjerice, proljetna crnjuša ili žrnovac (Erica carnea) (Slika 8) koja uz kukurijek i visibabu cvate najranije, redovito bira položaje s dolomitnom podlogom, a slično je i sa šumaricom jetrenkom (Anemone hepatica). Ponegdje se na šumskom tlu i na stijenama razrastaju razne vrste mahovina. Na grižama su česti lišajevi.

Slika 8: Proljetni vrijes (Erica carnea) pokazatelj je dolomitne geološke podloge i razmjerno je rijetka biljka na području općine Viškovo.

Travnjaci

Travnjaci na području općine Viškovo nisu do sad bili detaljnije istraživani, pa nema ni pisanih botaničkih podataka o njihovom flornom sastavu. Osim nekolicine floristićkih zapisa starijih botaničara koji su danas dostupni na pregledniku Bioportal, ali su prikupljani u vremenu kad se na ovoim prostorima intenzivno gospodarilo travnjacima, pa imaju uglavnom povijesnu vrijednost .

Koliko smo terenskim istraživanjima mogli utvrditi na većini istraženih površina radi se o termofilnim (toploljubnim) submediteranskim suhim travnjacima i mediteransko-montanim pašnjacima razmjerno bogatim brojem vrsta trava i zeljastog bilja. U tim travnjacima nalazi se i zamjetljiv broj medonosnih i ljekovitih vrsta biljaka (Slika 9).

Zbog sekundarne sukcesije, odnosno napuštanja košnje i paše, pojedine površine travnjaka su više ili manje zarasle raznim vrstama grmova i mladicama drveća, ali najveće površine travnjaka održale su se u području plitkih udolina i dolaca koji se između šumskih površina protežu od Saršona do Benčana. U njihovom botaničkom sastavu pretežu mediteransko-montane vrste kao uspravni ovsik (Bromus erectus), žuta krška zečina (Centaurea rupestris), šaš crljenika (Carex humilis), planinski vrisak (Satureja subspicata), glavulja (Globularia bellidifolia), itd.

Drugo značajnije područje travnjaka proteže se od Plešivca prema Petrcima (Slika 9) i u njihovom sastavu pretežu termofilnije vrste poput sjajne smilice (Koeleria spelndens), bijele glavatke (Cephalaria leucantha), ljubičastog kotrljana (Eryngium amethystinum), primorskog vriska (Satureja montana), Tommasinijeve petoprste (Potentilla tommasiniana), južne petoprste (Potentilla australis), rane čestike (Thlaspi praecox), majčine dušice (Thymus longicaulis), Willkommove glavulje (Globularia willkommi) i drugog, pa pokazuju izraženiji utjecaj submediterana.

Slika 9: „Pjege“ majčine dušice (Thymus longicaulis) na submediteranskom travnjaku južno od Plešivca.

Posebno se izdvajaju travnjaci na dolomitnoj podlozi i plitkom tlu, ali oni u istraživanom području (zbog procesa zarastanja travnjaka) zauzimaju vrlo malene površine i u njima nalazimo rijetke biljne vrste poput planinske trave uskolisne šašike (Sesleria junicfolia), uskolinsnog zvonca (Edraianthus tenuifolius), nekih rijetkih vrsta orhideja (Ophrys, Orchis i Gymnadenia) i dr.

Travnjake s populacijama orhideja zatekli smo osobito u predjelu jugoistočno od Plešivca te sjeverno od Kosi, na rubu prostrane vrtače Kosov dol te na još nekim manjim lokalitetima.

U zarastajućim dolcima razvijaju se također, uobičajeno prije nego što ih zaraste šuma, različiti tipovi travnjaka gdje važnu ulogu ima trava kostrika (Brachypodium rupestre), trava vlasnjača (Festuca rupestris), uskolisna zečina (Centaurea weldeniana), kasni čistac (Betonica serotina), mala presličica (Muscari botryoides), ponegdje gospina trava (Hypericum perforatum) i dr.

Kao na svojevrsni preostatak i botanički raritet iz vremena kad je paša bila intenzivna, na nekim travnjačkim površinama može se i danas naići na grmove endemične okruglolisne krkavine (Rhamnus orbiculatus). Ovaj „pašnjački relikt“ štiti se od odgrizanja životinja na paši snažnim i oštrim trnovima.

Stijene i grize

Na području općine Viškovo nema razvijenih većih stijena, ali su izražene grize i škrape. Poneke manje šumske stijene ne nedostaju na padinama dolaca, osobito na rubu doline Rječine. Za stjenovita mjesta značajne su endemične biljne vrste kao piramidalni zvončić (Campanula pyramidalis), mrežasta lukica (Peltaria alliacea), tršćanski karanfil (Dianthus tergestinus) i neke druge, uobičajenije biljne vrste, poput purpurne iglice (Geranium purpureum), kao i brojne mahovine i lišajevi.

Lokve

Jedino u manjem broju lokvi pronađeno je vodeno bilje u znatnijoj količini, i to, u prvom redu, kovrčavi mrijesnjak (Potamogeton crispus) u lokvi Jesenovica te žabočun (Alisma plantago-aquatica) u Lokvi uz cestu na Lončevoj griži. U ostalim lokvama prevladavaju zelene nitaste alge ili su u vrijeme naših posjeta bile bez vegetacije.

Slika 10: Lokva Jesenovica u šumskoj vrtači iznad naselja Kosi. Ograđena je polukružnim suhozidom. Nalazi se na rubu prostranog kompleksa šume Lužine uz zapadnu granicu općine Viškovo.

Biljne zajednice

Tijekom rada na terenu pri izradi II. Izmjene i dopune Plana, u Općini Viškovo zabilježeno je desetak biljnih zajednica ne računajući ruderalne i korovne koje su na terenu nestalne, znatno ovisne o ljudskim aktivnostima (npr. obrada tla, nasipavanje, odbacivanje otpada i sl.).

U prostornom planiranju najvažnije su šumske zajednice i zajednice travnjaka. Od šumskih, najraširenija je zajednica hrasta medunca i cera s crnim grabom (as. Aristolochio luteae-Quercetum pubescentis subass. quercetosum cerris). Ona obrasta većinu šumskih terena na dubljem tlu, na padinama dolaca i na zaravnima, a od drveća u njoj preteže hrast cer. Nešto plića i kamenitija tla na vapnencima obrasta tipična zajednica hrasta medunca s crnim grabom (as. Aristolochio luteae-Quercetum pubescentis subass. quercetosum pubescentis). Raširena je na vapnenačkom platou između Plešivca i Petrci. Od drveća u njoj hrast medunac preteže nad cerom, a cjelokupni florni sastav je termofilniji nego kod prethodne šumske zajednice. Tla su plića i kamenitija. Samo na

nagnutim, prisojnim ekspozicijjama i najtoplijim mjestima nailazimo na zajednicu hrasta medunca s crnim i bijelim grabom (as. Aristolochio luteae-Quercetum pubescentis subass. carpinetosum orientalis). To su najtermofilniji oblici šume hrasta medunca i crnog graba razvijeni primjerice na rubovima šume Lužine iznad mjesta Kosi. U pojedinim dubljim dolcima, na svježijim i dubljim tlima razvija se zajednica hrasta medunca s crnim i običnim grabom (as. Aristolochio luteae-Quercetum pubescentis subass. carpinetosum betuli).

Sađeni borovi šumarci nalaze se na brdu Plešivac, između naselja Brtuni, Biškupi i Ronjgi, na brdu Rožca, kod Ponikvice, naselja Lučići, na uzvišenju kod Jeberini i na rubu doline Rječine kod Lončeve griže. Njihov florni sastav grmlja i prizemnog rašća odgovara flornom sastavu šume hrasta medunca s crnim grabom (as. Aristolochio luteae-Quercetum pubescentis), pa proizlazi da se ove šumske kulture putem vegetacijskih sukcesija „preobražavaju“ u prirodne tipove šume značajne za ovo (mediteransko-montano) područje.

Među značajnijim travnjačkim zajednicama mogu se izdvojiti kamenjarski pašnjaci šaša crljenca i žute krške zečine (as. Carici-Centaureetum rupestris) te kamenjarski pašnjak vriska i travolisnog zvonca (as. Saturejo subspicatae-Edraeanthetum tenuifoliae), kao i jedna termofilnija zajednica pašnjaka koja zasad nije određena. U dolcima se nalaze suhi submediteranski travnjaci šiljke i vlasastog zmijka (as. Scorzonero villosae-Danthonietum), kojima je zbog prestanka košnje florni sastav znatno izmijenjen i danas su većim dijelom zarasli šumskom vegetacijom.

Životinjski svijet

Životinjski svijet je uobičajen za submediteranska kraška šumska i travnjačka staništa, pa na neurbaniziranim dijelovima područja općine Viškovo možemo pronaći srne, lisice, divlje svinje, zečeve, kune, jazavce, dok se u sjevernom, šumovitom dijelu koji se nadovezuje na prostranu šumu Lužinu mogu zateći i jeleni, a od ptica šljuke (u prolazu), divlji golubovi i druge šumske životinje.

Iznad većih vrtača kao što je Kosov dol i na još nekim mjestima često se vide kako ih nadlijeću škanjci, a zimi u prorijeđenim šumama među stablima love kopci i jastrebovi. Borove kulture, s ponekim osušenim deblom crnog bora osobito privlače crne žune, a neke vrste djetlića nalaze obilje hrane na polu istrunulim deblima raznog drveća kojih u ovim krajevima ima razmjerno mnogo. Urbanizirane dijelove s vrtovima i voćkama u okućnicama pohode brojne ptice pjevice. Ovdje kao i u šumskim staništima se često nalaze šojke ali i jedna od najčešćih vrsta ptica na području općine Viškovo – crni kos (po kojoj je možda dobio naziv Kosov dol).

Duboka ponikva Kapitovac koja se odlikuje očuvanom lokvom stanište je i mrijestilište vodozemca smeđe krastače (Slika 11) koje se u rano proljeće ovdje okupe u većem broju radi mrijesta. U nekim manjim lokvama može se u proljetno vrijeme vidjeti i mrijest još nekih vrsta vodozemaca, pa svi tipovi lokvi zavređuju status područja od posebne važnosti u zaštiti prirodnih vrijednosti.

Na suhim deblima žive mnoge vrste potkornjaka i drugi ksilofagni kukci koji se, osobito u ličinačkoj fazi, tamo i hrane. Šarolikim leptirima, opnokrilcima i kornjašima su osobito bogati travnjaci, a uz njih je vezana i fauna brojnih vrsta paukova koji se hrane kukcima.

Slika 11: Vodozemci u lokvi – smeđa krastača i mrijest smeđe žabe u lokvi Kapitovac

1.2.2. Stanovništvo i stanovanje

1.2.2.1. Demografska struktura

U sedam statističkih naselja Općine Viškovo 2011. godine živjelo je 14.445 stanovnika ili 4,9 % stanovništva Primorsko-goranske županije. To ju čini Općinom s najvećim brojem stanovnika u cijeloj Republici Hrvatskoj.

Broj statističkih naselja (7) Općine Viškovo predstavlja tek 1,4 % ukupnog broja naselja na području Primorsko-goranske županije. Koncentraciju naseljenosti potvrđuje činjenica da od ukupnog broja naselja, njih čak šest (85,7 %), ima više od 1.000 stanovnika, a u njima živi 94,4 % stanovništva. Samo naselje Kosi pripada skupini naselja srednje veličine s manje od 1.000 stanovnika. Naselja s najvećim brojem stanovnika, Marinići i Viškovo, nalaze se u južnom dijelu Općine, uz samu granicu s Gradom Rijekom. Ostala naselja razvila su se uz osi prometnica prostornim širenjem Općine prema njezinom sjevernom dijelu.

Razmještaj i struktura stanovništva na području Općine Viškovo rezultat je demografske dinamike i procesa u novije vrijeme. Demografska propulzivnost Općine u posljednja dva međupopisna razdoblja vezana je uz jačanje suburbanizacije na području županijskog Priobalja, odnosno uz preseljenje stanovništva iz primarnog centra rada (Grad Rijeka) u prigradska naselja riječkog suburbanog prstena. Navedena redistribucija stanovništva prije svega je odraz privlačnosti riječke okolice za naseljavanje. Jačanje ponude nekretnina i prestanak društvene stambene izgradnje 90-ih godina prošlog stoljeća utjecao je na komparativno niže cijene građevinskog zemljišta i stambenu izgradnju u okolici Grada Rijeke. Upravo rješavanje stambenog pitanja, ali i ulazak u bračnu zajednicu, najvažniji su privlačni čimbenici preseljenja u riječku prigradsku okolicu (Lajić i Klempić Bogadi, 2012.). Sekundarni faktori preseljenja su ugodniji okoliš za stanovanje te blizina grada Rijeke, odnosno dostupnost njezinih centralnih funkcija i funkcije rada.

Navedeni procesi rezultirali su demografskom eksplozijom Općine u posljednjih 20-ak godina, pri čemu se ukupno stanovništvo više nego udvostručilo. U razdoblju između popisa 1991. i 2011. godine relativno najveće povećanje populacije zabilježila su naselja Kosi (indeks=362,3) i Sroki (indeks=323,6), dok su Marinići (indeks=142,1) jedino naselje gdje se broj stanovnika nije barem udvostručio. Važno je istaknuti kako opisana dinamika kretanja broja stanovnika predstavlja specifičnost nekolicine jedinica lokalne samouprave riječkog urbanog prstena i nalazi se u dijametralnoj suprotnosti s općim demografskim trendovima, kako na županijskoj tako i na državnoj razini.

Tablica 14: Kretanje broja stanovnika naselja Općine Viškovo od 1991. do 2011. godine

Naselje	Broj stanovnika			Udio (%) u broju stanovnika Općine Viškovo		Indeks promjene 2011./2001.	Međupopisna promjena 2011./2001.	Prosječna godišnja promjena 2011./2001.	Stopa godišnje promjene 2011./2001.
	1991.	2001.	2011.	2001.	2011.				
Kosi	223	366	808	4,1	5,6	220,8	442	44,2	7,53
Marčelji	860	1.186	2.148	13,3	14,9	181,1	962	96,2	5,77
Marinići	2.741	3.139	3.894	35,2	27,0	124,1	755	75,5	2,15
Mladenići	613	774	1.254	8,7	8,7	162,0	480	48	4,73
Saršoni	524	781	1.532	8,8	10,6	196,2	751	75,1	6,49
Sroki	538	929	1.741	10,4	12,1	187,4	812	81,2	6,08
Viškovo	1.419	1.732	3.068	19,4	21,2	177,1	1.336	133,6	5,57
Općina Viškovo	**6.918**	**8.907**	**14.445**	**100,0**	**100,0**	**162,2**	**5.538**	**553,8**	**4,74**

Demografski trendovi posljednjeg međupopisnog razdoblja (Tablica 14) nastavljeni su i u razdoblju nakon popisa 2011. godine po svim sastavnicama kretanja, ali smanjenim intenzitetom. Uzevši u obzir podatke vitalne statistike i vanjske migracije stanovništva u posljednjih pet godina, procjenjuje se da je krajem 2016. godine na području Općine Viškovo živjelo 16.557 stanovnika, odnosno 14,6 % stanovnika više nego u vrijeme Popisa stanovništva 2011. godine (
Tablica 15).

Tablica 15: Sastavnice kretanja i procjena ukupnog broja stanovnika Općine Viškovo u razdoblju od 01.04.2011. do 31.12.2016. *

Godina	Prirodno kretanje stanovništva			Vanjska migracija stanovništva			Procjena broja stanovnika (31.prosinca)
	Rođeni	Umrli	Prirodna promjena	Doseljeni	Odseljeni	Migracijski saldo	
2011.	125	63	62	584	377	207	**14.714**
2012.	185	92	93	740	444	296	**15.103**
2013.	192	83	109	737	446	291	**15.503**
2014.	189	98	91	880	519	361	**15.955**
2015.	180	99	81	692	548	144	**16.180**
2016.	172	109	63	702	597	105	**16.348**
Ukupno	**1.043**	**544**	**499**	**4.335**	**2.931**	**1.404**	

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, DZS RH, Zagreb; Statistika migracije Općine Viškovo 2011.-2016., DZS RH, Zagreb; Tablogrami rođenih i umrlih po naseljima 2011.-2016., DZS RH, Zagreb

** Sastavnice ukupnog kretanja stanovništva nakon Popisa stanovništva 2011. godine dobivene su ponderiranjem službenih podataka vitalne statistike za 2011. godinu s koeficijentom 0,714 za rođene i 0,787 za umrle kako bi se podaci prilagodili*

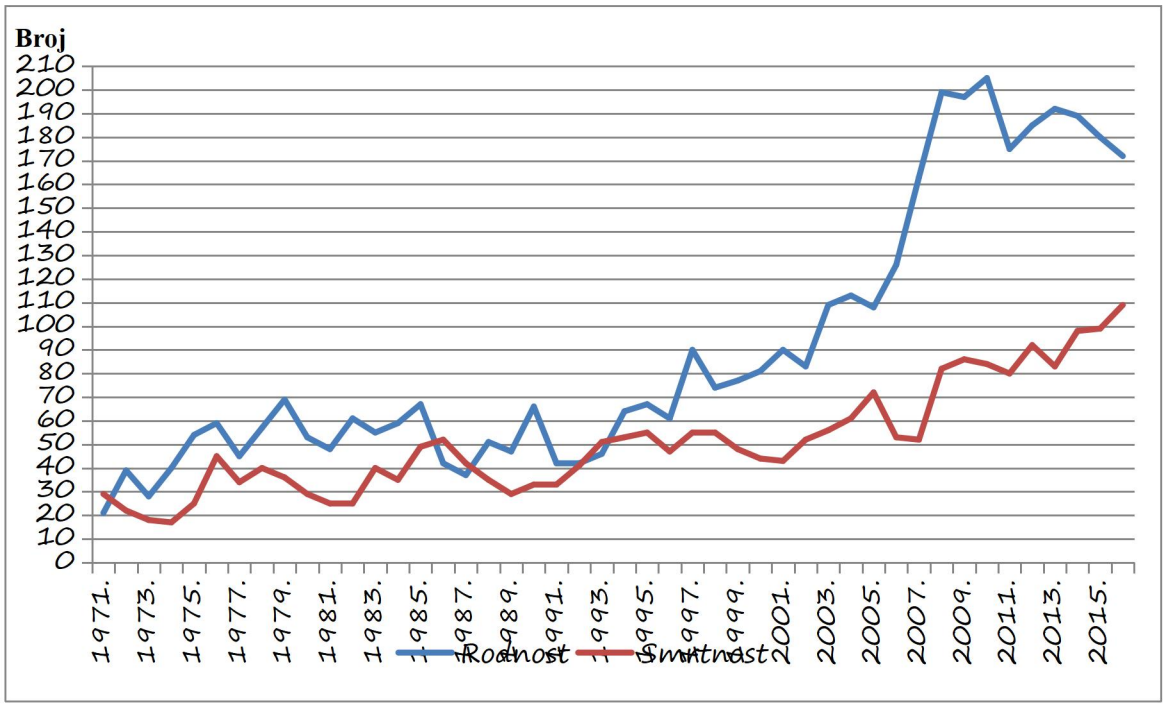
razdoblju nakon kritičnog trenutka Popisa (31. ožujka 2011.). Navedeni koeficijenti dobiveni su iz statistike o broju rođenih i umrlih prema tromjesečju navedenih događaja (Prirodno kretanje stanovništva u 2011., Statističko izvješće br. 1466, DZS RH, Zagreb, 2012.). Statistika migracija prilagođena je vremenu nakon Popisa 2011. ponderiranjem s koeficijentom 0,75

Prirodno kretanje stanovništva

Osnovno obilježje prirodnog kretanja stanovništva Općine Viškovo je ekspanzija broja rođenih, intenzivirana sredinom prošlog međupopisnog razdoblja (2001.-2011.). Razlog naglog porasta broja živorođene djece prije svega je doseljenje mlađeg zrelog stanovništva s velikim bioreproduktivnim potencijalom. Tako se u razdoblju od nekoliko godina (2005.-2008.) razina rodnosti udvostručila s razine od 100 na 200 živorođene djece godišnje. Navedeni rast je u razdoblju od 2011. do 2016. godine zaustavljen i u posljednjih nekoliko godina bilježi kontinuirani pad (Slika 12). Buduće kretanje broja rođenih u kratkoročnom smislu treba promatrati u skladu s očekivanim migracijskim kretanjima. Ukoliko se nastave recentno zabilježeni migracijski trendovi na području Općine, valja očekivati nastavak smanjenja broja živorođene djece. Broj rođenih mogao bi značajnije porasti tek ulaskom „baby boom" generacija (2005.-2008.) u fertilni kontingent, što će se dogoditi krajem projektivnog razdoblja (2026.-2031.).

Porast rodnosti u novije vrijeme prati i porast broja umrlih osoba, vezan prije svega uz starenje stanovništva koje na području Općine živi od rođenja te starenje imigracijskog kontingenta koji je najranije doselio na područje Općine.

Slika 12: Prirodno kretanje stanovništva Općine Viškovo od 1971. do 2016. godine

Izvor: Tablogrami rođenih i umrlih po naseljima 1971.-2016., DZS RH, Zagreb

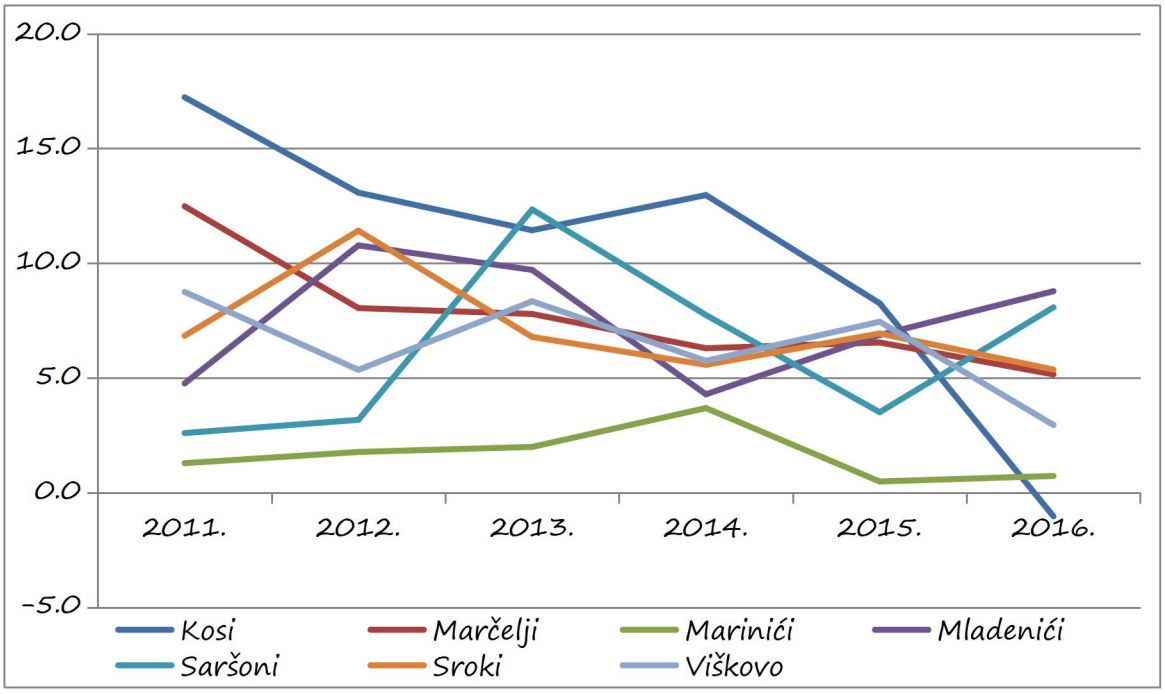
Odnos pozitivne (rodnost) i negativne (smrtnost) sastavnice prirodnog kretanja po naseljima Općine Viškovo svojevrsni je pokazatelj smjera imigracije, odnosno njezinog prostornog širenja. Brojem stanovnika najveće naselje Marinići tako bilježi najniže stope rodnosti (8,9 ‰) i najviše stope smrtnosti (7,2 ‰) što je očekivano s obzirom da je riječ o naselju koje je najbliže Rijeci i koje je

najranije zahvaćeno imigracijskim procesima. Prosječno više stope smrtnosti iz istih razloga imaju i naselja Viškovo (6,8 ‰) i Mladenići (6,3 ‰).

Sva naselja, izuzev Marinića, bilježe prosječne stope rodnosti > 11 ‰, pri čemu najviše stope rodnosti imaju naselja Kosi (14,3 ‰) i Mladenići (13,9 ‰)**Error! Bookmark not defined.**. Ipak, navedene prosječne vrijednosti valja promatrati u njihovom vremenskom kontekstu, sukladno promjenama koje su se događale proteklih pet godina. Primjerice, znakoviti pad broja rođenih i porast broja umrlih na ukupnu prirodnu promjenu naselja Kosi odrazio se tako da je u samo pet godina naselje s najpovoljnijim reproduktivnim odrednicama postalo jedino s negativnom prirodnom promjenom[1]. Smanjenje stopa prirodnog prirasta u promatranom periodu karakterizira i naselja Marčelji, Sroki i Viškovo. Pozitivan trend kretanja stopa prirodne promjene može se uočiti u slučaju naselja Mladenići i Saršoni, iako su kod njih izraženi znatni godišnji skokovi (promjene).

Kao što je već napomenuto, Marinići su jedino naselje stabilnih stopa obiju sastavnica prirodnog kretanja. Približavanje nultoj stopi prirodne promjene izravna je posljedica starosne strukture imigracijskog kontingenta i približavanja nultoj stopi neto migracija zbog iskorištenosti prostora za naseljavanje.

Slika 13: Stope prirodne promjene po naseljima Općine Viškovo 2011. - 2016. godine

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, DZS RH, Zagreb; Tablogrami rođenih i umrlih po naseljima 2011.-2016., DZS RH, Zagreb, Statistika migracije Općine Viškovo 2011.-2016., DZS RH, Zagreb

Mehaničko kretanje stanovništva

Važnost migracijske komponente u ukupnom kretanju broja stanovnika Općine Viškovo potvrđuje udio doseljenog u ukupnom stanovništvu. Čak 81 % stanovništva utvrđenog popisom 2011. godine

[1] *Kod naselja Kosi treba uzeti u obzir i činjenicu da je riječ o naselju s najmanjim ukupnim brojem stanovnika pa svaka apsolutna promjena može prouzročiti značajnije promjene kod relativnih pokazatelja.*

doselilo je u naselje trenutačnog boravka. S obzirom na približno jednaki udio žena i muškaraca u doseljenom stanovništvu, može se pretpostaviti slabije izražena selektivnost migracije prema spolu, što potvrđuje tezu o doseljenju uglavnom zrelog i mlađe zrelog stanovništva, odnosno većeg broja mladih bračnih parova. Također, veliki udio doseljenih iz drugih općina unutar iste županije (74 %) potvrđuje pretpostavku kako je primarno ishodište migracija Grad Rijeka i ostali centri rada županijskog Priobalja. Slijede doseljeni iz inozemstva (12 %), drugih županija (9 %) te doseljeni iz drugih naselja Općine (5 %).

Migracije stanovništva Općine Viškovo u razdoblju između 2011. i 2016. godine nastavak su trendova od sredine prošlog desetljeća s pozitivnim saldom vanjske migracije. U novije vrijeme može se uočiti značajnije smanjenje intenziteta doseljavanja stanovništva te povećanje broja odseljenih Tablica 16

Zanimljiva je analiza prema ishodištu/odredištu samih migracija, koju možemo podijeliti na trogodišnja razdoblja prije (2011.-2013.) i poslije (2014.-2016.) ulaska RH u Europsku uniju. Kod unutaržupanijskih (sa drugim općinama/gradovima u županiji) i međužupanijskih migracija Općina i dalje bilježi pozitivan migracijski saldo, ali valja primijetiti promjenu u distanci emigracijskih kretanja. U samo nekoliko godina inozemna migracijska bilanca promijenila je predznak i intenzitet te pokazala gubitak od 335 stanovnika. Broj odseljenih u inozemstvo odnosi se na redistribuciju emigracijskog kontingenta (smanjeni broj odseljenih u druge općine i gradove) ali neosporno pokazuje promjenu migracijskih trendova. U posljednje tri godine neto migracijski saldo iznosio je +610 stanovnika, što je za 253 stanovnika manje u odnosu na prethodno trogodišnje razdoblje. (Tablica 17 i Tablica 18)

S obzirom da promjene u migracijskim distancama (povećanje inozemne emigracije) bilježe i druge općine/gradovi na području PGŽ-e, za pretpostaviti je kako se time gubi znatan dio potencijalnog imigracijskog kontingenta Općine Viškovo.

Tablica 16: Vanjska migracija stanovništva Općine Viškovo u razdoblju od 2002. do 2016. godine

Godina	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Doseljeni	633	763	753	731	949	1081	1010	898	759	779	740	737	880	692	702
Odseljeni	269	305	217	256	294	295	341	350	406	503	444	446	519	548	597
Migracijski saldo	364	458	536	475	655	786	669	548	353	276	296	291	361	144	105

Izvor: Statistika migracija Općine Viškovo 2002.-2016., DZS RH, Zagreb

Tablica 17: Migracije stanovništva u naseljima Općine Viškovo od 2011. do 2016. godine (doseljeni)

Naselje	DOSELJENI							
	iz drugog naselja Općine Viškovo		iz drugoga grada/općine iste županije		iz druge županije		iz inozemstva	
	2011.-2013.	2014.-2016.	2011.-2013.	2014.-2016.	2011.-2013.	2014.-2016.	2011.-2013.	2014.-2016.
Kosi	26	26	141	120	19	17	9	10
Marčelji	48	71	284	309	39	48	37	22
Marinići	42	24	399	409	60	80	35	32
Mladenići	53	41	141	180	22	42	21	16
Saršoni	26	35	178	173	27	38	21	11
Sroki	50	47	241	207	53	51	37	23
Viškovo	90	79	368	342	91	98	33	46
Općina Viškovo	**335**	**323**	**1.752**	**1.740**	**311**	**374**	**193**	**160**

Tablica 18: Migracije stanovništva u naseljima Općine Viškovo od 2011. do 2016. godine (odoseljeni)

Naselje	ODSELJENI							
	u drugo naselje Općine Viškovo		u drugi grad/općinu iste županije		u drugu županiju		u inozemstvo	
	2011.-2013.	2014.-2016.	2011.-2013.	2014.-2016.	2011.-2013.	2014.-2016.	2011.-2013.	2014.-2016.
Kosi	21	17	93	57	20	16	7	37
Marčelji	39	58	150	149	27	21	27	55
Marinići	81	71	280	237	43	57	11	116
Mladenići	49	25	77	88	13	22	15	44
Saršoni	13	25	96	111	30	17	8	44
Sroki	49	45	101	95	21	38	25	78
Viškovo	83	82	266	196	50	65	33	121
Općina Viškovo	**335**	**323**	**1.063**	**933**	**204**	**236**	**126**	**495**

Analiza migracijskih kretanja u spomenutim trogodišnjim intervalima na razini naselja pokazuje nekoliko značajnih karakteristika:

Sva naselja u posljednjem trogodišnjem periodu bilježe pozitivnu migracijsku bilancu, ali u posljednje dvije godine postoje tri naselja koja su zabilježila negativan godišnji saldo migracija: Viškovo 2015. te Kosi i Marinići 2016.,

Sva naselja izuzev Marčelja i Mladenića[2] bilježe trend smanjenja neto stopa migracije,

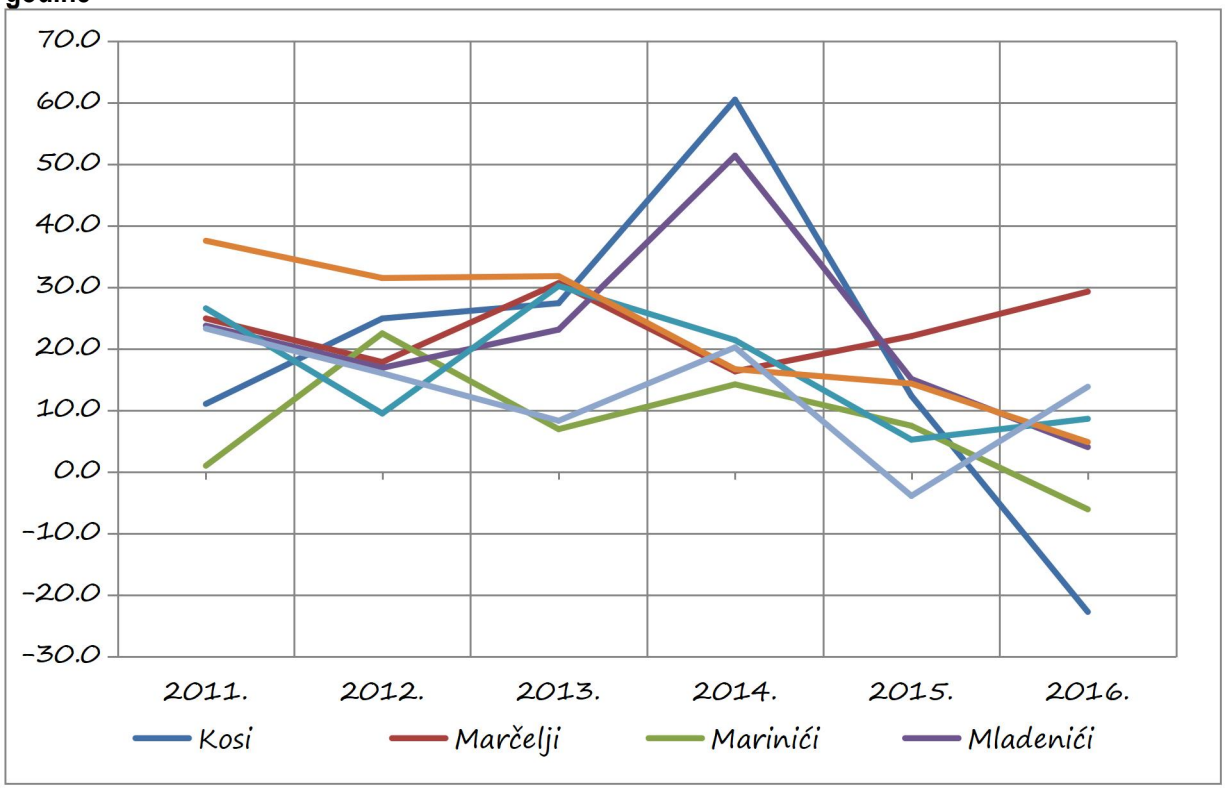
[2] *Kod naselja Mladenići i Kosi valja istaknuti neprirodnu imigracijsku „eksploziju" zabilježenu 2014. godine. Za pretpostaviti je da je riječ o useljenju većeg broja obitelji u objekte društveno poticane stanogradnje ili drugih oblika institucionalne potpore.*

Naselja Saršoni i Sroki u posljednje tri godine zabilježila su smanjenje neto stopa migracije s drugim općinama/gradovima županije, dok su Sroki i Viškovo jedini sa smanjenjem međužupanijskih stopa neto migracije,

Unutrašnje migracije (između naselja same Općine) pokazuju očekivanu redistribuciju stanovništva iz najnapučenijih (Marinići, Viškovo) u ostala naselja.

Upravo navedene karakteristike vidljive su i na Slika 14 te služe kao temelj hipotezama za izradu projekcija, pri čemu je stav autora najveće značenje pridijeliti upravo migracijskim kretanjima zabilježenim u posljednjih nekoliko godina.

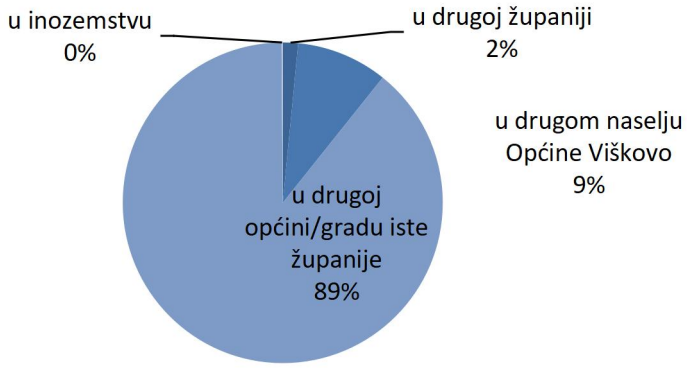
Slika 14: Neto stopa migracija naselja Općine Viškovo u razdoblju od 2011. do 2016. godine

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, DZS RH, Zagreb; Tablogrami rođenih i umrlih po naseljima 2011.-2016., DZS RH, Zagreb, Statistika migracije Općine Viškovo 2011.-2016., DZS RH, Zagreb

Dnevna cirkulacija predstavlja primarni pokazatelj razvijenosti funkcija i centraliteta naselja unutar nekog prostora. Na području Općine Viškovo 2011. godine gotovo polovica stanovništva (47,6 %, 6.877) sudjelovala je u dnevnim migracijama. Od njihovog ukupnog broja 73,4 % čini aktivno zaposleno stanovništvo, 21 % čine učenici a 5,7 % studenti. S obzirom na maleni udio dnevnih migracija aktivnog stanovništva unutar općinskih granica u vremenu odlaska i povratka s radnog mjesta, postoji izraziti pritisak na prometnu infrastrukturu i sustav javnog prijevoza građana.

Slika 15: Aktivno stanovništvo Općine Viškovo koje obavlja zanimanje i dnevno migrira na rad prema mjestu rada 2011.
godine

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Općine Viškovo 2012.-2016.g. (Prema: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2011., dnevni i tjedni migranti, po naseljima,DZS RH, Zagreb)

1.2.2.2. Demografska perspektiva

Kvaliteta projekcije stanovništva nekog područja ovisi o velikom broju faktora, ponajviše o odabiru metode i postupaka u samoj izradi. Općenito govoreći, razlikujemo dva osnovna tipa projekcija, matematički i analitički. Matematički modeli počivaju na pretpostavci da će demografska budućnost nalikovati na bližu demografsku prošlost. Iako je ova metoda kod određenih kratkoročnih projekcija i većih populacija opravdana, u slučaju Viškova nije prihvatljiva zbog recentne demografske eksplozije i zabilježenih promjena u smjeru i distanci migracijskih kretanja. Nije realno očekivati da će se stanovništvo nastaviti kretati eksponencijalnim stopama rasta zabilježenim u posljednjem međupopisnom razdoblju. S druge strane, analitički modeli („metode komponenata“) polaze od aktualne dobne i spolne strukture, a za budući fertilitet, smrtnost i migracije postavljaju hipoteze koje se zasnivaju na dosadašnjim tendencijama, ali i na njihovom očekivanom razvoju, ovisno o općim društvenim i ekonomskim kretanjima.

S obzirom na dinamiku i utjecaj migracija na ukupno kretanje stanovništva Općine Viškovo, projekcije su izrađene kohortno-komponentnom metodom otvorenog tipa, što znači da uključuju i migracije stanovništva.

Polazište projekcija je dobno-spolni sastav stanovništva utvrđen Popisom 2011., dok su za procjenu broja stanovnika po dobnim skupinama 2016. godine iskorištene statistikom utvrđena rodnost i neto migracija, prilagođeni razdoblju nakon Popisa (31.ožujka 2011.).

Imigracijski kontingent uključuje dobne skupine stanovništva u omjeru:

• 0-19 godina : 15%

• 20-44 godina: 80%

• 45-54 godina: 5%

Kod distribucije broja rođene djece korišten je standardni diferencijalni natalitet u omjeru 51,5% (M) : 48,5% (Ž).

Projekcije stanovništva nakon 2016. godine počivaju na tri osnovna parametra (hipoteze):

• Smrtnost stanovništva sukladno tablicama doživljenja na razini Republike Hrvatske[3]

• Hipotezama o neto stopi migracije temeljenim na dostupnim podacima za posljednjih 6 godina

- Inicijalno najnižim stopama migracije za središnja (najveća) naselja Mariniće i Viškovo

- Inicijalno višim stopama migracije za propulzivna naselja Marčelji i Saršoni

- Usporavanju dinamike useljavanja na razini svih naselja kroz petogodišnje projekcijske periode

• Hipotezama o stopi fertiliteta temeljenim na popisanom fertilnom kontingentu 2011. i procijenjenom kotingentu za 2016. godinu

U Tablica 19 dane su očekivane vrijednosti kretanja stopa migracije i fertiliteta za petogodišnje projekcijske intervale, zaključno s 2031. godinom. Statistička baza svakog projektivnog koraka je dobno—spolna struktura populacije za svako dostignuto petogodište.

Iako je u sličnim projekcijama običaj pretpostaviti više varijanti (niska, srednja i visoka) kretanja fertiliteta i/ili migracija, u ovom slučaju odabran je jednostavniji pristup kako bi rezultati projekcija bili što jasniji i pregledniji. Kod dinamičnih mlađih populacija, poput Općine Viškovo, izrazito je teško pretpostaviti promjene u stavovima migranata; kao i opće društvene modifikatore koji bi mogli utjecati na preseljenje stanovništva (npr. ponuda radnih mjesta, ponuda i cijene prostora za stanovanje, izmjena prostorno-planske dokumentacije, izgradnja sadržaja društvenog i zabavnog karaktera, socijalni programi i sl.).

Mišljenja smo da je odabrani pristup potrebno periodično korigirati, ovisno o vitalnoj statistici i zabilježenim promjenama u migracijskim kretanjima. Ovo se posebice odnosi na razdoblje nakon sljedećeg Popisa stanovništva 2021. godine, kada ćemo dobiti stvarnu demografsku sliku na prostoru Općine Viškovo, a samim time i potvrdu/negaciju odabranih hipoteza o migracijama.

Tablica 19: Hipoteze o fertilitetu i migracijama korištene za izradu projekcija u razdoblju od 2016. do 2031. godine

Naselje	Neto stopa migracije (u ‰)			Opća stopa fertiliteta (u ‰)		
	2016.-2021.	2021.-2026.	2026.-2031.	2016.-2021.	2021.-2026.	2026.-2031.
Kosi	7,5	5,0	0,0	40,0	35,0	30,0
Marčelji	20,0	16,0	12,0	48,0	44,0	40,0
Marinići	5,0	0,0	0,0	33,0	33,0	33,0
Mladenići	10,0	7,5	5,0	50,0	46,0	42,0
Saršoni	15,0	10,0	5,0	48,0	44,0	40,0
Sroki	10,0	7,5	5,0	40,0	36,0	32,0
Viškovo	10,0	5,0	0,0	40,0	36,0	32,0

Izvor: obrada autora

[3] *Tablice mortaliteta Republike Hrvatske od 2010. do 2012., DZS RH, Zagreb*

Projekcija ukupnog broja stanovnika

Korištenjem opisane metodologije dobiven je projicirani broj ukupnog stanovništva naselja Općine Viškovo u završnim godinama petogodišnjih projekcijskih intervala. Rezultati ove projekcije za 2021. godinu pokazuju povećanje broja stanovnika na 17.124, odnosno za 6,6% u odnosu na procjenu za 2016. godinu. Pri tome se najveće povećanje očekuje u naseljima Marčelji (13,3%) i Saršoni (10,5%) (Tablica 20). Naselje Marinići 2021. godine dosegnulo bi svoj demografski maksimum (4.072 st.).

U sljedećem petogodišnjem razdoblju (2021.-2026.) povećanje populacije nastavilo bi se smanjenim intenzitetom (+3,7%) i dosegnulo broj od 17.758 stanovnika. Naselja Kosi (1.063 st.) i Viškovo (3.668 st.) dosegnula bi svoj demografski maksimum. Sukladno nultoj stopi migracija, u Marinićima bi započeo proces depopulacije stanovništva.

U posljednjem projekcijskom razdoblju porast stanovništva iznosio bi samo 1,1% i Općina bi dosegnula demografski maksimum od 17.944 stanovnika. Uz Mariniće (-3,1%), u ovom razdoblju broj stanovnika smanjivao bi se i u naseljima Kosi (-0,2%) te Viškovo (-1,3%).

Sumarno gledajući, u narednih 15 godina broj stanovnika Općine Viškovo trebao bi se povećati za 1.881 stanovnika, odnosno za 11,7%. U Marčeljima bi taj porast bio najveći, odnosno iznosio bi 1/3 trenutne populacije. Slijede Saršoni[4] (21,5%) i Mladenići (16,9%). Marinići (-4,7%) bi bili jedino naselje depopulacijskog karaktera.

Tablica 20: Kretanje broja stanovnika naselja Općine Viškovo do 2031. godine

Naselje	2011.	2016.	2021.	2026.	2031.
Kosi	808	962	1.023	1.063	1.061
Marčelji	2.148	2.475	2.803	3.090	3.307
Marinići	3.894	4.048	4.072	3.980	3.858
Mladenići	1.254	1.474	1.590	1.677	1.724
Saršoni	1.532	1.711	1.891	2.021	2.080
Sroki	1.741	2.027	2.166	2.259	2.294
Viškovo	3.068	3.365	3.578	3.668	3.621
Općina Viškovo	**14.445**	**16.063**	**17.124**	**17.758**	**17.944**

Izvor: obrada autora prema: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, DZS RH, Zagreb; Statistika migracije Općine Viškovo 2011.-2016., po naseljima, DZS RH, Zagreb; Tablogrami rođenih i umrlih po naseljima 2011.-2016., DZS RH, Zagreb, Tablice mortaliteta Republike Hrvatske od 2010. do 2012., DZS RH, Zagreb

Projekcije funkcionalnih skupina stanovništva

Dobno-spolna struktura stanovništva predstavlja važan pokazatelj trenutnog i budućeg demografskog razvoja te ekonomskog potencijala nekog prostora, s obzirom da definira ključne populacijske kontingente koji sudjeluju u biološkoj reprodukciji i pokazuju dostupnost radne snage. Koeficijenti dobne ovisnosti starih i mladih, odnosno udjeli navedenih kontingenata u ukupnoj

[4] *Projicirano povećanje broja stanovnika u Saršonima ne temelji se isključivo na zabilježenim migracijskim kretanjima, nego je stav autora s obzirom na zahtjeve građana za izdavanje akata za gradnju te utvrđene rezerve u građevinskom području naselja (Izvješće o stanju u prostoru Općine Viškovo za razdoblje od 2012. do 2016. godine, JU Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije, 2017.)*

populaciji, izravno utječu i na funkcionalnu raspodjelu financijskih i materijalnih ulaganja lokalnih jedinica.

Veći udio mlađeg stanovništva implicira nužnost ulaganja u "ljudski kapital", odnosno u obrazovnu djelatnost te osiguranje većeg broja radnih mjesta potencijalnoj radnoj snazi. Suprotno tome, visok udio starog stanovništva implicira namjensku raspodjelu proračunskih sredstava za potrebe zdravstvenog, mirovinskog i socijalnog zbrinjavanja tih osoba.

Dobna struktura stanovništva Općine Viškovo utvrđena Popisom 2011. godine izrazito je povoljna i proizlazi iz već opisanih demografskih kretanja. S prosječnom dobi od 37,4 godina, Općina Viškovo je najmlađa općina Primorsko-goranske županije i jedina s prosječnom starošću ispod 40 godina. Udio mladih veći je od udjela starih što je rezultiralo gotovo dvostruko nižim indeksom starosti (60,4) i koeficijentom dobne ovisnosti starih (14,4), u odnosu na državni prosjek.

Procjenjeni kontingent stanovništva predškolske dobi 2016. godine temelji se na ukupnom rađanju unazad šest godina (2011.-2016.), odnosno ne uvažava migracije induktivnog tipa te mortalitet mlađih dobnih skupina. Procjena kontingenta školoobvezatne i srednjoškolske dobi za 2016. godinu, te sve daljnje projekcije ovih funkcionalnih skupina počivaju na natalitetu projiciranog fertilnog ženskog stanovništva u razdoblju od 2016. do 2031. godine. Navedene projekcije pritom uključuju vjerojatnost doživljenja određenih godina života (mortalitet) te okvirnu induktivnu migraciju u iznosu od 15% ukupne neto migracije.

Rezultati ove projekcije pokazuju da se kontingenti stanovništva predškolske i školoobvezatne dobi ne bi trebali značajnije mijenjati zbog pretpostavljenog smanjenja imigracije na područje Općine, kao i činjenice da je broj djece školoobvezatne dobi 2016. već izrazito visok jer obuhvaća „boom“ generaciju s kraja prošlog desetljeća (rođeni 2003.-2010.)(Tablica 21). Povećanje stanovništva mlađe dobi (0-14 godina), a samim time i potrebe za organizacijom predškolske i osnovnoškolske djelatnosti valja očekivati u naseljima sjevernog i istočnog dijela Općine.

Ulaskom generacija rođenih početkom ovog desetljeća (2011.-2016.) u adolescentsku dob, 2031. godine značajnije bi se trebao povećati broj srednjoškolaca u svim naseljima Općine Viškovo (izuzev Marinića). Ovo će staviti dodatan pritisak na sustav javnog prijevoza, obzirom da u neposrednoj blizini ne postoji ustanova srednjoškolskog obrazovanja.

Tablica 21: Projekcija predškolske, školoobvezatne i srednjoškolske populacije 2031. godine

Naselje	Predškolska dob (0-6)		Školoobvezatna dob (7-14)		Srednjoškolska dob (15-19)	
	2016.	2031.	2016.	2031.	2016.	2031.
Kosi	76	61	111	87	48	72
Marčelji	184	246	214	306	117	186
Marinići	215	212	347	265	192	192
Mladenići	114	127	127	162	64	108
Saršoni	111	150	160	192	67	108
Sroki	135	132	172	181	100	132
Viškovo	258	210	322	294	170	238

Naselje	Predškolska dob (0-6)		Školoobvezatna dob (7-14)		Srednjoškolska dob (15-19)	
	2016.	2031.	2016.	2031.	2016.	2031.
Općina Viškovo	1.093	1.137	1.453	1.487	759	1.036

Izvor: obrada autora prema: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, DZS RH, Zagreb; Statistika migracije Općine Viškovo 2011.-2016., po naseljima, DZS RH, Zagreb; Tablogrami rođenih i umrlih po naseljima 2011.-2016., DZS RH, Zagreb, Tablice mortaliteta Republike Hrvatske od 2010. do 2012., DZS RH, Zagreb

Radnoaktivni kontingent obuhvaća žensku populaciju između 15 i 59 godina života te mušku populaciju između 15 i 64 godina starosti. Donja granica radnoaktivnog stanovništva tradicionalno se postavlja na 15 godina, iako je poznato da prag ulaska u radni odnos u Hrvatskoj najčešće nastupa nakon navedene dobi (punoljetnošću ili čak i kasnije). Povoljna dobna struktura i nastavak pozitivne migracijske bilance odraziti će se na apsolutno povećanje radnog kontingenta u svim naseljima osim u Marinićima (Tablica 22).

Tablica 22: Projekcija stanovništva radnoaktivne dobi do 2031. godine

Naselje	2016.		2021.		2026.		2031.	
	M (15-64)	Ž (15-59)	M (15-64)	Ž (15-59)	M (15-64)	Ž (15-59)	M (15-64)	Ž (15-59)
Kosi	327	319	345	341	372	360	383	367
Marčelji	885	814	964	896	1.076	998	1.155	1.100
Marinići	1.350	1.256	1.344	1.244	1.328	1.237	1.297	1.212
Mladenići	528	485	536	491	556	514	584	545
Saršoni	630	571	645	602	690	645	694	672
Sroki	749	671	775	696	813	715	834	727
Viškovo	1.122	1.107	1.189	1.168	1.242	1.206	1.244	1.178
Općina Viškovo	**5.590**	**5.224**	**5.798**	**5.438**	**6.077**	**5.675**	**6.189**	**5.801**

Izvor: Obrada autora prema: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, DZS RH, Zagreb; Statistika migracije Općine Viškovo 2011.-2016., po naseljima, DZS RH, Zagreb; Tablogrami rođenih i umrlih po naseljima 2011.-2016., DZS RH, Zagreb, Tablice mortaliteta Republike Hrvatske od 2010. do 2012., DZS RH, Zagreb

Tablica 23 prikazuje očekivani broj stanovnika umirovljeničke dobi. Vidljivo je kako će 2031. godine broj muških umirovljenika biti 37 % veći nego 2016. godine, dok će povećanje za ženski kontingent iznositi 39 %. Navedeno stavlja naglasak na potrebu promišljanja o socijalnom i stambenom zbrinjavanju ove osjetljive skupine stanovništva.

Tablica 23: Projekcija stanovništva umirovljeničke dobi 2016. i 2031. godine

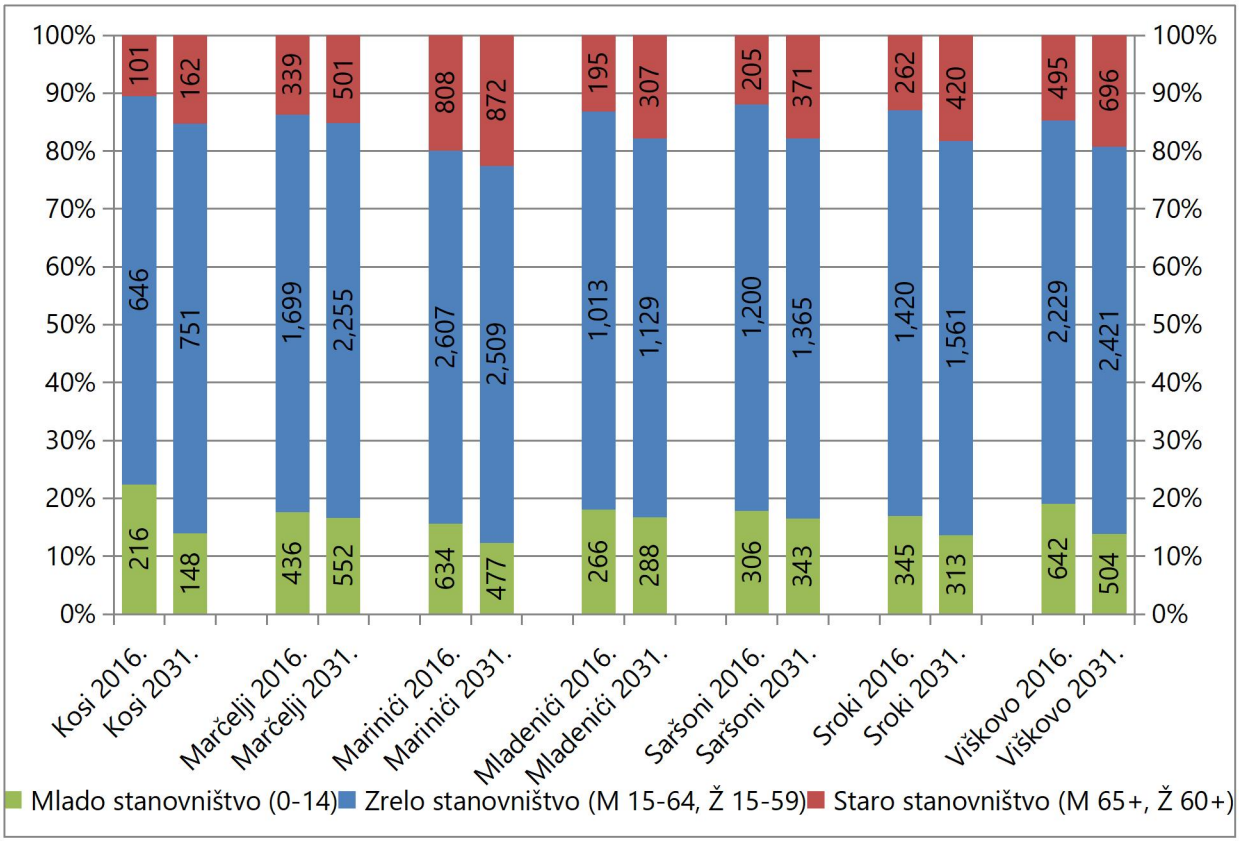
	2016.	2031.

	M (65+)	Ž (60+)	M (65+)	Ž (60+)
Kosi	38	63	56	106
Marčelji	120	219	186	315
Marinići	303	505	321	552
Mladenići	81	114	115	191
Saršoni	77	128	147	225
Sroki	84	178	147	273
Viškovo	182	312	243	453
Općina Viškovo	**884**	**1.519**	**1.214**	**2.115**

Izvor: Obrada autora prema: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, DZS RH, Zagreb; Statistika migracije Općine Viškovo 2011.-2016., po naseljima, DZS RH, Zagreb; Tablogrami rođenih i umrlih po naseljima 2011.-2016., DZS RH, Zagreb, Tablice mortaliteta Republike Hrvatske od 2010. do 2012., DZS RH, Zagreb

Relativni udio populacije radnoaktivne (zrele) dobi u ukupnom stanovništvu varirati će na razini naselja Općine. Usporedbom dobnih struktura za 2016. (procjena) i 2031. (projekcija) godinu (Slika 16), naselje Kosi trebalo bi zabilježiti relativno najveći pad (-8,5%) mladog stanovništva pri čemu će udio starog stanovništva porasti za 4,8%. Naselje Marčelji doživjeti će najmanje promjene u starosnoj strukturi; nauštrb smanjenja mladog (-0,9%) i zrelog (-0,5%) povećati će se udio starog stanovništva. U Marinićima će doći do apsolutnog smanjenja mladog i zrelog stanovništva, ali će zbog postojeće starosne strukture doći do manjeg povećanja udjela zrelog (0,6%) i starog stanovništva (2,6%). Mladenići i Saršoni zabilježiti će slične promjene. Značajnom smanjenju udjela zrelog stanovništva (Mladenići -3,2%, Saršoni -4,5%) manjim dijelom će pridonijeti smanjenje mladog stanovništva (-1,3%), a većim dijelom izlazak brojnih generacija iz radnoaktivnog kontingenta. Udio starog stanovništva povećati će se za 4,6% (Mladenići) i 5,9% (Saršoni). U Srokima će starenje populacije biti izraženije zbog prelaska značajnijeg broja stanovnika u viši starosni tip. Povećanje udjela umirovljenika (+5,4%) dogoditi će se primarno nauštrb smanjenja udjela mladog stanovništva (-3,4%). U središnjem naselju Općine, Viškovu, povećati će se udio stanovništva radnoaktivne i (+0,7%) umirovljeničke (+4,5%) dobi. To će, uz naselje Kosi, za posljedicu imati najizraženije smanjenje udjela mladog stanovništva (-5,2%).

Slika 16: Dobna struktura stanovništva naselja Općine Viškovo 2016. i 2031. godine

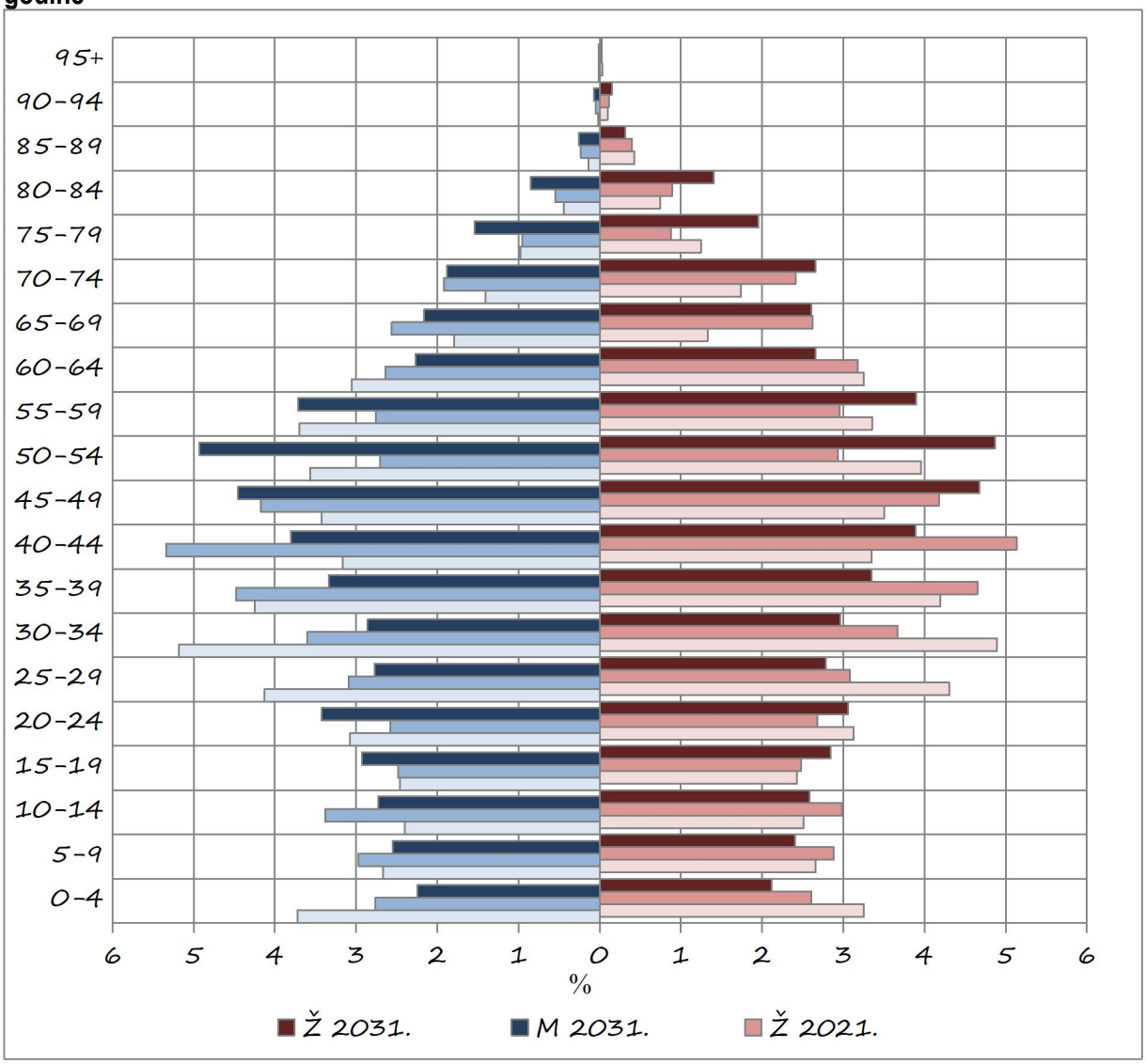

Izvor: Obrada autora prema: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, DZS RH, Zagreb; Statistika migracije Općine Viškovo 2011.-2016., po naseljima, DZS RH, Zagreb; Tablogrami rođenih i umrlih po naseljima 2011.-2016., DZS RH, Zagreb, Tablice mortaliteta Republike Hrvatske od 2010. do 2012., DZS RH, Zagreb

Na razini cijele Općine, dobno-spolna piramida (Slika 17) pokazuje najvažnije odrednice očekivanog kretanja stanovništva:

- Blago povećanje osnovno i srednjoškolske populacije (posebno dobne skupine 10-14 i 15-19),
- Značajno smanjenje fertilnog kontingenta prelaskom sadašnjeg mlađe zrelog (dobne skupine 20-39) u starije zrelo stanovništvo (40-59 godina),
- Povećanje broja starih osoba (65+).

Slika 17: Dobno-spolna piramida stanovništva Općine Viškovo 2011., 2021. i 2031. godine

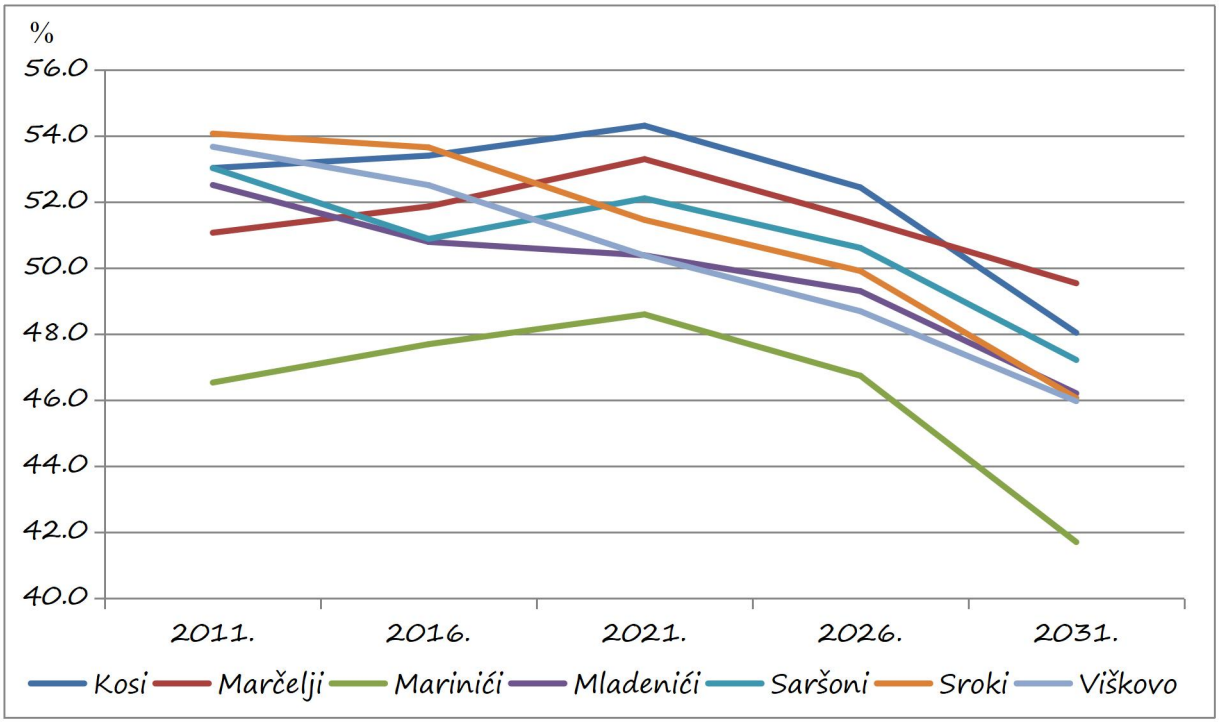

Izvor: Obrada autora prema: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, DZS RH, Zagreb; Statistika migracije Općine Viškovo 2011.-2016., po naseljima, DZS RH, Zagreb; Tablogrami rođenih i umrlih po naseljima 2011.-2016., DZS RH, Zagreb, Tablice mortaliteta Republike Hrvatske od 2010. do 2012., DZS RH, Zagreb

Očekivani pritisak na zapošljavanje, odnosno znatne demografske rezerve aktualizirati će i pitanje broja dostupnih radnih mjesta, kao i povećanje obujma cirkulacije u naselja s većom ponudom rada. Nemogućnost zaposlenja u mjestu stanovanja i produljenje putovanja u mjesto rada, u kombinaciji s trendom produljenja distanci migracije (u inozemstvo), mogla bi rezultirati iseljavanjem djece migranata („lančana migracija“) koji su na područje Općine doselili u prethodnih 10-ak godina. Također, isključivo niže cijene stanovanja - primarni čimbenik useljavanja; mogle bi prouzročiti selektivniju migraciju u smislu doseljenja većeg broja samaca, bez lančanih (induktivnih) ili ženidbenih migracija. Navedeno bi značilo potencijalno smanjenje bioreproduktivnog potencijala na razini Općine.

Dugoročno gledajući, jedan od znakovitijih pokazatelja očekivanih demografskih kretanja na području Općine Viškovo je broj i udio fertilnog kontingenta u ukupnom broju žena. U apsolutnom smislu broj fertilnih žena trebao bi rasti narednih pet godina, nakon čega će u svim naseljima (osim Marčelja) uslijediti pad ili stagnacija navedenog broja. Izlaskom najbrojnijih skupina stanovništva (25-39 godina, utvrđeno Popisom 2011.) iz fertilnog kontingenta, relativni udio fertilnih žena trebao bih značajno opadati. Na kraju projekcijskog razdoblja pretpostavlja se da će u svim naseljima udio fertilnih žena biti ispod 50% (Slika 18).

Slika 18: Udio fertilnog kontingenta (15-49) u ukupnom broju žena 2011.-2031. godine

Izvor: Obrada autora prema: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, DZS RH, Zagreb; Statistika migracije Općine Viškovo 2011.-2016., po naseljima, DZS RH, Zagreb; Tablogrami rođenih i umrlih po naseljima 2011.-2016., DZS RH, Zagreb, Tablice mortaliteta Republike Hrvatske od 2010. do 2012., DZS RH, Zagreb

Tablica **24** prikazuje odabrane pokazatelje dobnog sastava stanovništva do 2031. godine. Oni pokazuju blago intenziviranje procesa starenja općinske populacije, prvenstveno u razdoblju nakon 2021. godine. Pokazatelji su svojom definicijom usporedivi s drugim znanstvenim istraživanjima i publikacijama koje objavljuje Državni zavod za statistiku RH.

Tablica 24: Odabrani pokazatelji* biološkog sastava stanovništva naselja Općine Viškovo 2011., 2021. i 2031. godine

Naselje	Godina	Koeficijent starosti (X_s)	Indeks starosti (I_s)	Indeks mladosti (I_m)	Koeficijent dobne ovisnosti mladih ($K_{d,m}$)	Koeficijent dobne ovisnosti starih ($K_{d,s}$)
Kosi	2011.	11,6	42,2	237,2	31,5	9,0
	2021.	14,1	52,3	191,2	30,4	13,9
	2031.	17,5	84,3	118,7	19,1	18,0
Marčelji	2011.	15,1	69,0	144,9	23,0	13,3
	2021.	17,8	77,3	129,4	26,2	17,3
	2031.	16,9	75,9	131,8	23,8	18,6
Marinići	2011.	22,4	110,1	90,8	22,7	21,3
	2021.	24,3	121,7	82,2	22,3	26,9
	2031.	25,3	145,9	68,5	18,3	29,5
Mladenići	2011.	14,8	72,8	137,3	22,1	9,8
	2021.	19,3	81,9	122,1	27,7	18,8
	2031.	19,5	84,9	117,8	24,8	23,3
Saršoni	2011.	12,8	58,5	170,9	22,5	10,2
	2021.	18,6	80,5	124,2	26,2	16,9
	2031.	20,1	92,7	107,8	24,3	23,0
Sroki	2011.	13,8	60,9	164,3	22,8	11,1
	2021.	17,7	81,6	122,5	24,1	17,5
	2031.	20,5	105,8	94,5	19,2	21,6
Viškovo	2011.	16,3	69,4	144,1	25,6	14,2
	2021.	18,3	76,9	130,0	26,9	19,0
	2031.	21,8	106,5	93,9	19,7	22,0
Općina Viškovo	**2011.**	**16,7**	**75,6**	**132,3**	**23,8**	**14,4**
	2021.	**19,4**	**86,1**	**116,1**	**25,6**	**19,8**
	2031.	**20,8**	**102,1**	**98,0**	**21,1**	**22,9**

Izvor: Obrada autora prema: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, DZS RH, Zagreb; Statistika migracije Općine Viškovo 2011.-2016., po naseljima, DZS RH, Zagreb; Tablogrami rođenih i umrlih po naseljima 2011.-2016., DZS RH, Zagreb, Tablice mortaliteta Republike Hrvatske od 2010. do 2012., DZS RH, Zagreb

* Koeficijent starosti (Xs) - postotni udio osoba starih 60 i više godina u ukupnom stanovništvu

Indeks starosti (Is) - postotni udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba starih 0 – 19 godina

Indeks mladosti (Im) - postotni udio osoba starih 0-19 godina u odnosuna broj osoba starih 60 i više godina

Koeficijent dobne ovisnosti mladih (Kd,m) - broj mladih (0-14) na 100 radno sposobnih stanovnika (15-64)

Koeficijent dobne ovisnosti starih (Kd,s) - broj stanovnika umirovljeničke dobi (65+) na 100 radno sposobnih stanovnika (15-64)

1.2.2.3. Struktura i oblici stanovanja

Struktura kućanstava i stambenih jedinica

Ukupan broj popisom utvrđenih kućanstava na području Općine Viškovo iznosi 5.118 privatnih kućanstava i u njima živi 14.363 stanovnika. Preostala 82 stanovnika članovi su jedinog institucionalnog kućanstva na području Općine, Doma za starije i nemoćne osobe.

Analiza privatnih kućanstava prema broju članova pokazuje kako prosječni broj članova po kućanstvu iznosi 2,81, što je najveći broj članova po kućanstvu na razini općina i gradova Primorsko-goranske županije. Najveći broj članova po kućanstvu imaju naselja Viškovo (2,9), Kosi (2,87) i Sroki (2,87), a najmanji naselja Marčelji (2,72) i Marinići (2,75), (Tablica 25). Najmanji udio samačkih kućanstava ima središnje naselje Viškovo (15,8 %), dok najveći udio kućanstava s jednim članom imaju naselja Marčelji (19,7 %) i Marinići (19,1 %). Otprilike polovica kućanstava ima dvoje ili troje članova, što je u skladu s trendovima gdje se mlade obitelji opredjeljuju za manji broj djece. Najveći udio kućanstava, s više od pet članova, nalazi se u naselju Kosi (3,9 %), dok je najmanji udio velikih kućanstava zabilježen u naseljima Marčelji (1,3 %) i Mladenići (1,8 %).

Dvije trećine kućanstava (66,3 %) na području Općine posjeduje osobno računalo, što je više od prosjeka Županije (57,7 %). Također, udio kućanstava koja se koriste internetom (61,3 %) veći je od županijskog prosjeka (53,8 %).

Tablica 25: Broj kućanstava po naseljima Općine Viškovo 2001. i 2011. godine

Naselje	Broj kućanstava		Udio u broju kućanstava Općine Viškovo		Indeks promjene broja kućanstava 2011./2001.	Prosječan broj članova kućanstva	
	2001.	2011.	2001.	2011.		2001.	2011.
Kosi	113	282	3,9	5,5	249,6	3,24	2,87
Marčelji	373	790	12,9	15,4	211,8	3,18	2,72
Marinići	1.064	1.387	36,7	27,1	130,4	2,95	2,81
Mladenići	247	455	8,5	8,9	184,2	3,13	2,76
Saršoni	242	538	8,4	10,5	222,3	3,23	2,85
Sroki	289	607	10,0	11,9	210,0	3,21	2,87
Viškovo	568	1.059	19,6	20,7	186,4	3,05	2,90
Općina Viškovo	2.896	5.118	100,0	100,0	176,7	3,08	2,82

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Općine Viškovo 2012.-2016.g. (Prema: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2011., Privatna kućanstva prema broju članova, po naseljima, DZS RH, Zagreb; Popis stanovništva 2001., Privatna kućanstva prema broju članova, po naseljima, DZS RH, Zagreb)

Kao posljedica intenzivnog useljavanja i stambene izgradnje, ukupan broj stambenih jedinica u posljednjem međupopisnom razdoblju gotovo se udvostručio. Broj ukućana po nastanjenom stanu u isto vrijeme smanjio se s 3,17 na 2,85. Analiza stanova prema načinu korištenja potvrđuje rezidencijalni karakter Općine, pri čemu je velika većina stambenih jedinica namijenjena stalnom

stanovanju, odnosno vrlo mali broj stanova koristi se u svrhu odmora i rekreacije, sezonskih radova ili za obavljanje djelatnosti (Tablica 26). Prosječna veličina nastanjenih stanova iznosi 83,2 m^2.

Tablica 26: Stanovi Općine Viškovo prema načinu korištenja 2001. i 2011. godine

Broj stanova		Godina		Promjena	
		2001.	2011.	aps.	%
Ukupno		3.226	6.094	2.868	88,9
Za stalno stanovanje	nastanjeni	2.809	5.067	2.258	80,4
	privremeno nenastanjeni i napušteni	393	999	606	154,2
Za povremeno korištenje	odmor i rekreacija	16	24	8	50,0
	sezonski radovi	1	1	0	0,0
Za obavljanje djelatnosti		7	3	-4	-57,1
Broj nastanjenih stanova na 1000 stanovnika		315,4	350,8		
Broj kućanstava na 1000 nastanjenih stanova		1.031,0	1.010,1		

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Općine Viškovo 2012.-2016.g. (prema :Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2011., Stanovi prema načinu korištenja, po gradovima/općinama, DZS RH, Zagreb; Popis stanovništva 2001., Stanovi prema načinu korištenja, po gradovima/općinama, DZS RH, Zagreb, Tablica 10: Broj kućanstava po naseljima Općine Viškovo 2001. i 2011. godine)

Tablica 27: Nastanjeni stanovi prema pomoćnim prostorijama i opremljenosti instalacijama 2001.g. i 2011.g.

Godina popisa	Nastanjeni stanovi								
	Ukupno	stanovi koji imaju			stanovi s instalacijama				Stanovi s klimatiza-cijom
		zahod	kupaonicu	kuhinju	vodovoda	kanalizacije	El. energije	plina	
2001.	2.809	2.741	2.724	2.806	2.790	2.787	2.804	Nema podataka	Nema podataka
2011.	5.067	5.066	5.047	5.065	5.066	5.066	5.067	620	1.982

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2011., DZS RH, Zagreb; Popis stanovništva 2001., DZS RH, Zagreb,

Razmatrajući nastanjene stanove prema opremljenosti instalacijama, vidljivo je da gotovo svi stanovi imaju instalacije vodovoda, kanalizacije i električne energije, a usporedbom s podacima za 2001.g. vidljivo je da je broj priključaka na instalacije vodovoda i električne energije gotovo udvostručen (narastao za cca. 81%). Uvidom u vrstu vodovodnih i kanalizacijskih priključaka (Tablica 28) vidljivo je da je većina stanova priključena na javnu vodovodnu mrežu, dok se kanalizacijske instalacije spajaju isključivo na septičke jame – nema javne mreže odvodnje.

Tablica 28: Stanovi za stalno i povremeno stanovanje prema vodovodnim i kanalizacijskim instalacijama i vrsti priključaka, Popis 2011.g.

	Ukupno	Vodovodne instalacije				Kanalizacijske instalacije				
		javna mreža	hidrofor i sl.	Nema	nepoznato	javna mreža	septička, crna jama i sl.	ispust u okoliš	nema	nepoznato
Stanovi za stalno stanovanje	6066	6014	12	10	30	-	6022	-	10	34
Stanovi za povremeno stanovanje	25	20	4	-	1	-	24	-	-	1

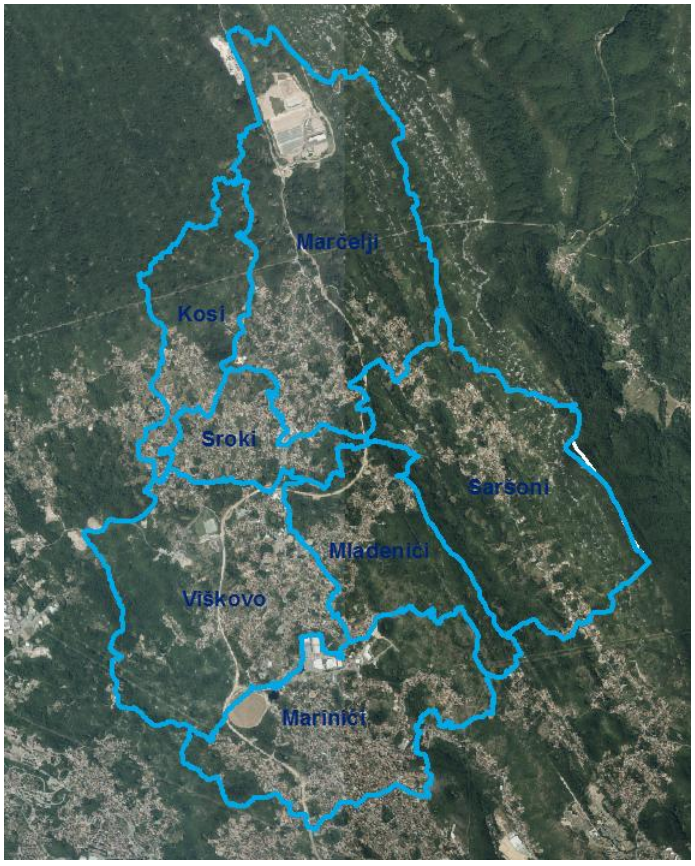
Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2011., DZS RH, Zagreb

1.2.3. Naselja

1.2.3.1. Broj, veličina i prostorni raspored naselja

U sedam statističkih naselja Općine Viškovo 2011. godine živjelo je 14.445 stanovnika ili 4,9 % stanovništva Primorsko-goranske županije. To je čini Općinom s najvećim brojem stanovnika u cijeloj Republici Hrvatskoj. Osnovno obilježje razmještaja stanovništva je njegova relativno ravnomjerna koncentracija unutar sustava naselja.

Slika 19: Statistička naselja Općine Viškovo

Specifičnost sustava naselja je i činjenica da naselje s najvećim brojem stanovnika (Marinići, 3.894) nije i središnje naselje Općine (Viškovo, 3.068). Prosječna veličina naselja na području Općine iznosi 2.064 stanovnika, što višestruko nadmašuje županijski (581 st.) i državni (634 st.) prosjek.

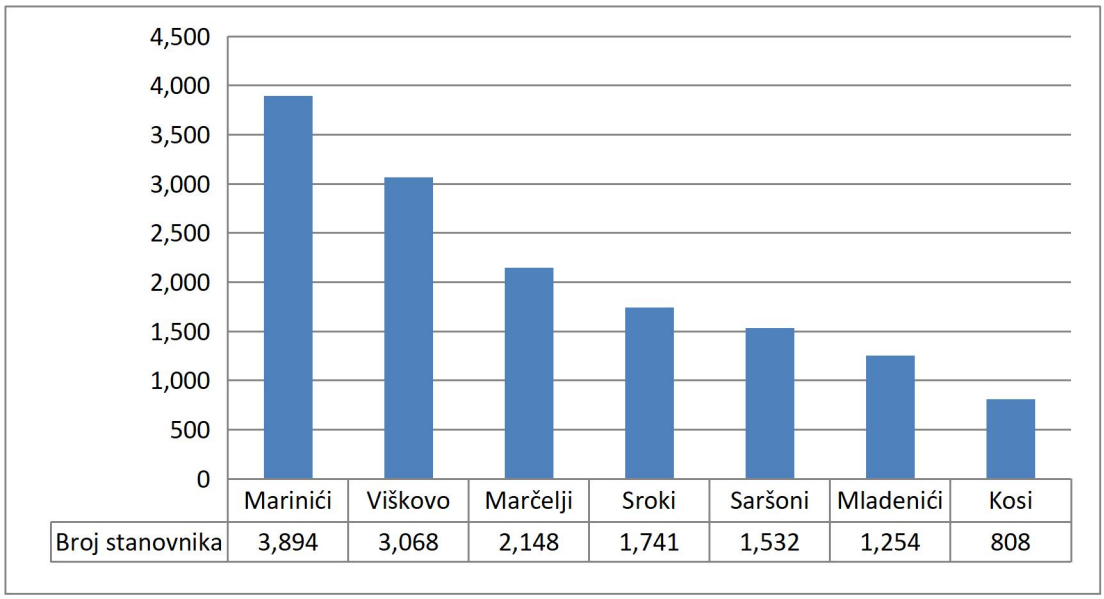
Broj statističkih naselja (7) Općine Viškovo predstavlja tek 1,4 % ukupnog broja naselja na području Primorsko-goranske županije. Koncentraciju naseljenosti potvrđuje činjenica da od ukupnog broja naselja, njih čak šest (85,7 %), ima više od 1.000 stanovnika, a u njima živi 94,4 % stanovništva.

Prema veličini, tj. broju stalnih stanovnika 2011.godine naselja se na području Općine Viškovo mogu svrstati u četiri grupe:

- naselja od 501 - 1000 stanovnika: naselje Kosi (808 st.)
- naselja od 1001 – 1500 stanovnika: naselje Mladenići (1254 st.)
- naselja od 1501 – 2000 stanovnika: naselja Saršoni (1532 st.) i Sroki (1741 st.)
- naselja od 2001 – 5000 stanovnika: naselja Marčelji (2148 st.) , Viškovo (3068 st.) i Marinići (3894 st.)

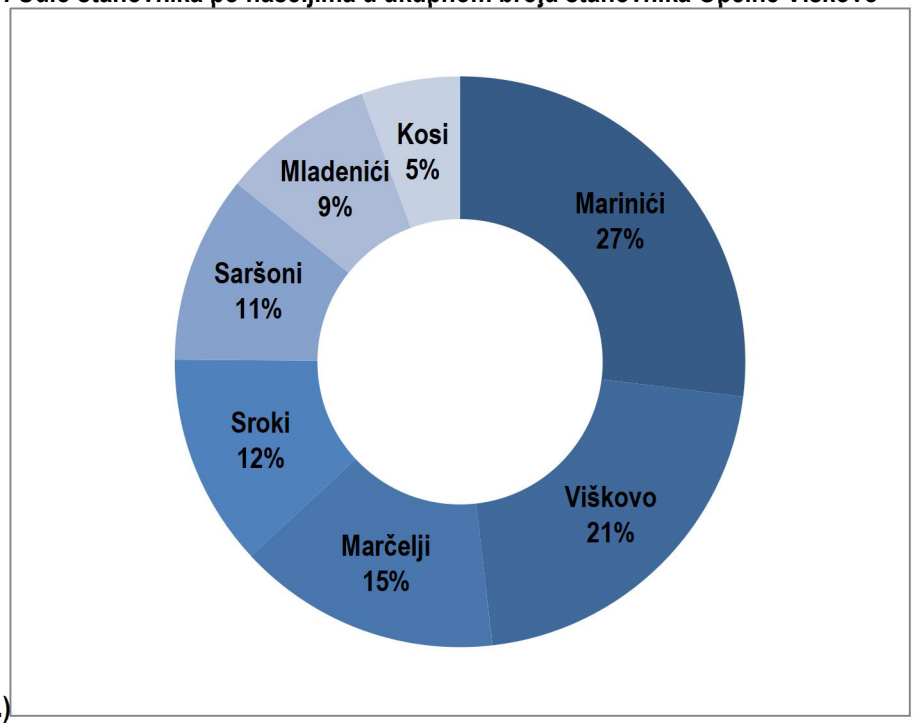
Naselja s najvećim brojem stanovnika, Marinići i Viškovo, nalaze se u južnom dijelu Općine, uz samu granicu s Gradom Rijekom. Ostala naselja razvila su se uz osi prometnica prostornim širenjem Općine prema njezinom sjevernom dijelu.

Slika 20: Naselja prema broju stanovnika, Popis 2011.g.

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2011., DZS RH, Zagreb

Slika 21: Udio stanovnika po naseljima u ukupnom broju stanovnika Općine Viškovo (2011.g.)

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2011., DZS RH, Zagreb

Tablica 29: Broj stanovnika po naseljima, 1991., 2001.g. i 2011.g. i udio u broju stanovnika Općine Vlškovo

Naselje	Broj stanovnika			Udio (%) u broju stanovnika Općine Viškovo	
	1991.	2001.	2011.	2001.	2011.
Kosi	223	366	808	4,1	5,6
Marčelji	860	1.186	2.148	13,3	14,9
Marinići	2.741	3.139	3.894	35,2	27,0
Mladenići	613	774	1.254	8,7	8,7
Saršoni	524	781	1.532	8,8	10,6
Sroki	538	929	1.741	10,4	12,1
Viškovo	1.419	1.732	3.068	19,4	21,2
Općina Viškovo	**6.918**	**8.907**	**14.445**	**100,0**	**100,0**

Sedam statističkih naselja obuhvaćaju naseljena područja sa slijedećim toponimima: Ferenci, Kosi, Garići, Klići, Marčelji, Mavri, Ilovca, Melišća, Pogled, Vršak, Vrtače, Benaši, Lučinići, Stupari, Štefani, Trampov breg, Marinići, Mučići, Draga, Petrci, Bezjaki, Straža, Blažići, Biškupi, Brtuni, Bujki, Mladenići, Trtni, Benčani, Globići, Lučići, Marićeva draga, Ronjgi, Saršoni, Skvažići, Zorzići, Donji

Sroki, Gornji Sroki, Kulići, Pešćićići, Vajani, Brnasi, Donji Jugi, Dovičići, Furićevo, Gornji Jugi, Juraši, Kapiti, Milohni, Široli, Viškovo, Vozišće

Dosadašnji razvoj naselja na području Općine Viškovo karakterizira intenzivno građenje uz postojeće prometnice.

Intenziviranje gradnje u rubnim zonama bivše općine Rijeka, te širenje tog trenda na zone iznad naselja Viškovo rezultirali su naglim porastom površine izgrađenog područja.

1.2.3.2. Sustav naselja

Sustav naselja je planska kategorija koju čini planirana mreža naselja kojoj se namjenjuje uloga generatora razvitka svojih gravitacijskih područja. U naseljima se moraju razviti funkcije koje potiču razvojne aktivnosti i osiguravaju standard života na području koje im gravitira. Pod time se prvenstveno misli na ustroj državnih i županijskih ustanova (prosvjeta, zdravstvo, kultura, šport, državni uredi, upravni odjeli, itd.) kao i ostalih poticajnih funkcija i aktivnosti koje nisu od državnog ili županijskog interesa. Što je planirani rang razvojnog središta veći, to je veće njegovo gravitacijsko područje, jača njegova razvojna (gospodarska) snaga i opremljenost uslužnim funkcijama. Središnja naselja imaju značajnu ulogu jer osiguravaju opskrbu i usluge stanovništvu gravitacijskog područja, što neposredno utječe na stabilnost naseljenosti i standard života, a posredno na privredni razvitak.

Sukladno ocjeni stanja, postavljenim općim i posebnim ciljevima te usvojenim načelima organizacije prostora, sustav razvojnih središta utvrđen je u Prostornom planu Primorsko-goranske županije (SN PGŽ 32/13) na načelima policentričnog razvitka, uz promjene u mreži i strukturi urbanih središta.

Policentrizam podrazumijeva razvitak snažnijih proizvodnih, uslužnih i rezidencijalnih gradskih središta, kao glavnih polova žarišta razvitka koji bi trebali rasteretiti Rijeku i njezino aglomeracijsko područje, od daljnjeg koncentriranja, prvenstveno nelitoralnih sadržaja i osigurati svojem i stanovništvu svojih gravitacijskih područja (mikroregija), bolje stambene i komunalne uvjete života, odgovarajući broj radnih mjesta i potrebne uslužne funkcije.

Uspostavom planiranoga policentričnoga urbanog sustava osnažena odabrana centralna naselja generirat će razvitak unutar svojih težišta, što bi u konačnici imalo za cilj brži, svestraniji, ali u prvom redu ravnomjerniji razvitak na području Županije i odgovarajuću prostornu organizaciju. Razvojna središta određena sustavom jesu:

Središte regije/središte Županije je Rijeka, najveće i najznačajnije gradsko središte županijskog područja. Osim funkcije županijskog (regionalnog) središta, ona obavlja funkciju makroregionalnog središta zapadne Hrvatske, najvažnija je hrvatska luka i snažno industrijsko središte.

Aglomeracijsko područje Rijeke je žarište razvitka određeno prostorno-difuznim nizom jače urbaniziranih naselja koja zajedno sa središnjim naseljem (gradom Rijekom) čine specifični urbani okvir organizacije prostora i urbane opreme. Gospodarski, društveni i demografski razvitak grada i njegovoga okolnog područja rezultirao je razvitkom funkcionalne cjeline u kojoj su stopljene funkcije brojnih obodnih naselja. Ta se naselja razvijaju u sjeni snažnih (gospodarskih, upravnih, kulturnih i

ostalih) potencijala Rijeke, pa njihova pozicija u sustavu središnjih naselja/razvojnih središta ne prelazi rang lokalnog središta. Zbog specifične korelacije s makroregionalnim središtem, određena su kao lokalna središta posebnog statusa, specifična razvojna središta (lokalna središta u „Riječkom prstenu“) u aglomeracijskom području Rijeke. **Naselje Viškovo jedno je od lokalnih središta u „Riječkom prstenu“.**

Sustav razvojnih središta županijskim je Prostornim planom definiran do razine središta prostorne cjeline. Lokalna središta predmet su dogradnje sustava u PPUO/G. Ipak, zpog specifičnog funkcioniranja urbanog sustava u priobalnom dijelu Županije, tim su Planom prepoznata i specifična lokalna središta riječkog prstena, koja se razvijaju uz Rijeku, i koja zbog specifične korelacije s njom predstavljaju razvojna središta koja imaju poseban status „lokalnih središta u Riječkom prstenu“. Iako iste kategorije (VII) kao i ostala lokalna središta, ova se središta planiraju s jačim (minimalnim) središnjim funkcijama nego li je to propisano za ostala lokalna središta.

Sustav razvojnih središta predstavlja temelj na kojem Županija mora razraditi sve programske akcije koje će sustavno poduzimati i provoditi tijekom čitavoga planskog razdoblja radi ostvarenja zacrtanih opredjeljenja i ciljeva.

1.2.3.3. Funkcionalna opremljenost naselja

Naselje Viškovo, središnje naselje Općine, zbog specifične pozicije unutar funkcionalne mikroregije Priobalje, određeno je Prostornim planom Primorsko-goranske županije kao lokalno središte Riječkog prstena. Iako iste kategorije (VII. kategorija) kao i ostala lokalna županijska središta, lokalna središta Riječkog prstena planiraju se s jačim (minimalnim) središnjim funkcijama nego li je to propisano za ostala lokalna središta.

Tablica 30: Ostvarenost središnjih funkcija na području Općine Viškovo 2016.g.

Grupa djelatnosti	Vrsta građevine	Minimalni sadržaji propisani PP PGŽ (SN PGŽ 32/13)	Ostvarenost sadržaja propisanih PP PGŽ (SN PGŽ 32/13)	Minimalni sadržaji propisani PPUO Viškovo (SN PGŽ 49/07, 4/12)	Ostvarenost sadržaja propisanih PPUO Viškovo (SN PGŽ 49/07, 4/12)
ŠKOLSTVO	Osnovna škola	+	-	+	+
ZDRAVSTVO	Građevine primarne zdravstvene zaštite	+	+	+	+
	Građevine sekundarne zdravstvene zaštite	+	+	+	+
	Građevine zdravstvenih Zavoda	+	+	NP*	
	Ljekarna	+	+	+	+
SOCIJALNA SKRB	Centri socijalne skrbi	NP*		+	-
	Domovi za odrasle osobe	+	+	+	+
SPORT I REKREACIJA	Zatvoreni sadržaji (sportske dvorane)	+	-	+	-
	Otvoreni sadržaji (nogomet, košarka, rukomet, atletika)	+	+	+	+
	Boćališta	-	-	+	+
	Sportsko-rekreacijski centri i zone	+	+	+	+
KULTURA	Ustanova u kulturi	+	+	+	+
	Galerije, zbirke	+	+	+	+
	Knjižnice i čitaonice	+	+	+	+
UPRAVA	Općinska uprava	+	+	+	+
	Javnobilježnički uredi	+	+	+	+

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Općine Viškovo 2012.-2016.g., (prema: Prostorni plan Primorsko-goranske županije (SN PGŽ 32/13); Prostorni plan uređenja Općine Viškovo (SN PGŽ 49/07 i 4/12); Popis ugovorenih djelatnosti zdravstvene zaštite, HZZO, Zagreb; Hrvatska javnobilježnička komora, Popis javnobilježničkih ureda, www.hjk.hr; Općina Viškovo, www.opcina-viskovo.)
**Nije planirano*

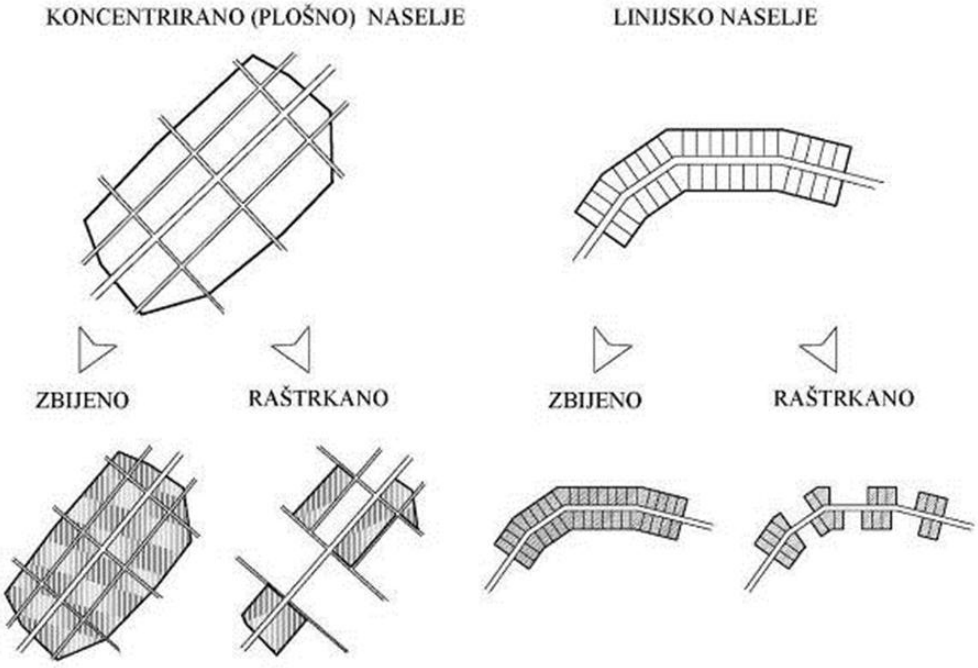
Nisu ostvareni minimalni sadržaji propisani za broj osnovnih škola određeni u Prostornom planu PGŽ (SN PGŽ 32/13). Županijskim planom propisano je da je u Općini Viškovo minimalni broj razrednih odjeljenja 69, prema standardu minimalno 4 škole, odnosno 3 u prostornom rasporedu temeljem gravitacijskih odnosa iz sustava razvojnih središta prema PPŽ. Također, nije zadovoljen minimalni sadržaj sporta i rekreacije – zatvorena sportska dvorana.

1.2.3.4. Naselja prema vrsti

Naselja se prema obliku građevinskog područja mogu podijeliti na koncentrirana (plošna) i linearna naselja.

- **Koncentrirano naselje** reprezentirano je građevinskim područjem koje je poligon čije osnovne dimenzije (duljina i širina) nisu u značajnoj međusobnoj disproporciji.
- **Linearno naselje** karakteristično je po linijskoj formi koje u pravilu nastaje uz prometnicu, tzv. „cestovno naselje“. Građevinsko područje je izduljeno, a njegova je širina minimalna, nerijetko obuhvaća samo prometnicu i red građevinskih čestica s jedne i druge strane.

Slika 22: Tipologija naselja

Izvor: PP PGŽ (SN 32/13- Plan)

Prema strukturi građevinskog područja razlikujemo zbijena i raštrkana naselja.

- **Zbijeno naselje** je ono u kojem je struktura građevinskog područja „gusta“.
- **Raštrkano naselje** je ono koje ima nepravilnu strukturu zbog koje u građevinskom području ima neizgrađenih površina.

Obzirom na strukturu izgradnje i koncentrirano i linearno naselje mogu biti zbijeno ili raštrkano.

Sva naselja Općine Viškovo, svojim obilježjima, pripadaju skupini koncentriranih naselja nepravilne tlocrtne strukture, iako neka od njih (Mladenići, Saršoni, istočni dio naselja Marčelji-Garići) imaju dijelom i karakteristike linearnog naselja, odnosno imaju izduženiji smjer pružanja uz glavne prometnice. Također, neki od izdvojenih dijelova naselja (Gornji i Donji Jugi, Milohni, Brnasi) imaju izduženiji smjer pružanja uz pripadajuće prometnice.

Tablica 31: Struktura i oblik naselja Općine Viškovo

NASELJE	OBLIK GRAĐEVINSKOG PODRUČJA (koncentrirano/linearno)	STRUKTURA GRAĐEVINSKOG PODRUČJA	IZDVOJENI DJELOVI NASELJA (DA/NE)
VIŠKOVO	koncentrirano	raštrkano	DA
MARINIĆI	koncentrirano	raštrkano	NE
MLADENIĆI	koncentrirano	raštrkano	DA
SARŠONI	koncentrirano	raštrkano	DA
SROKI	koncentrirano	raštrkano	NE
KOSI	koncentrirano	raštrkano	NE
MARČELJI	koncentrirano	raštrkano	DA

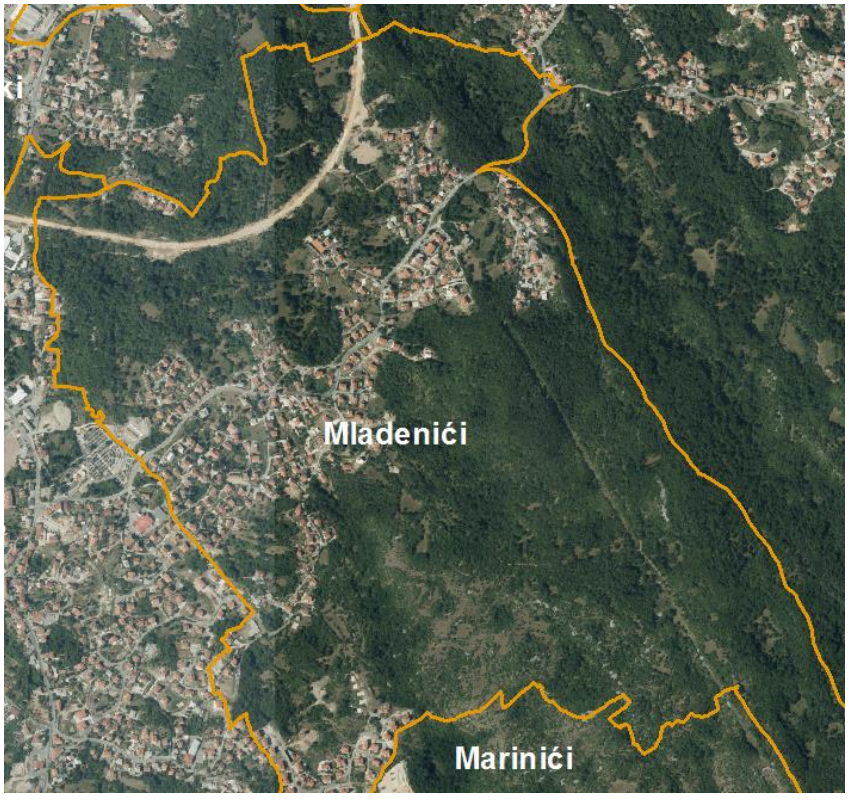
Slika 23: Naselje Viškovo – koncentrirano, raštrkano

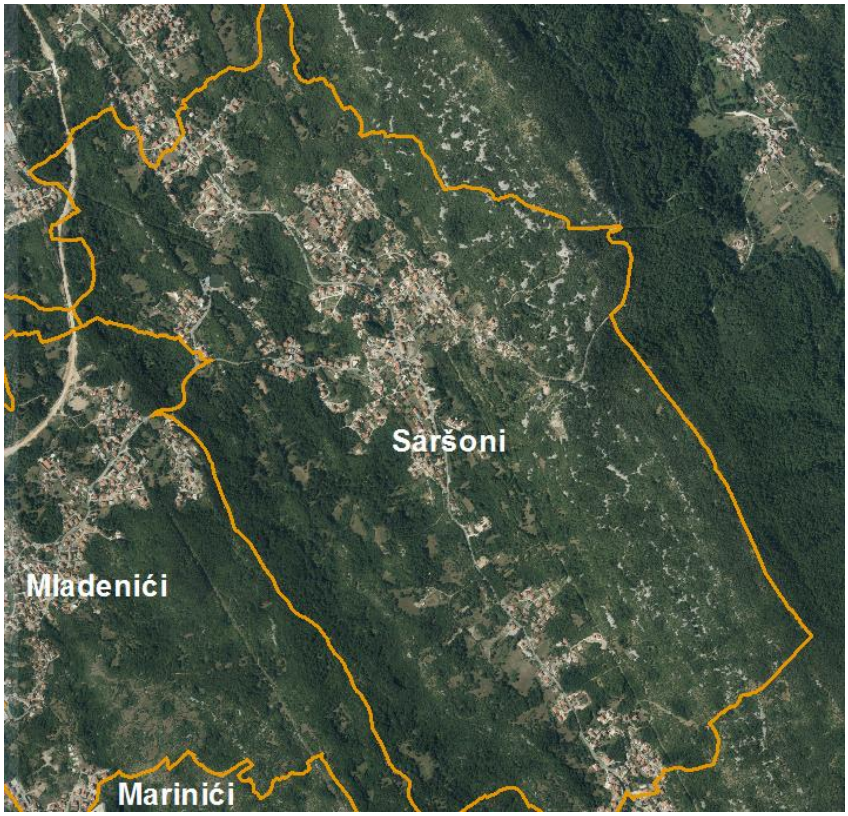
Slika 24: Naselje Marinići- koncentrirano, raštrkano

Slika 25: Naselje Mladenići – koncentrirano, raštrkano

Slika 26: Naselje Saršoni - koncentrirano, raštrkano

Slika 27: Naselje Sroki i naselje Kosi - koncentrirano, raštrkano

Slika 28: Naselje Marčelji - koncentrirano, raštrkano

1.2.4. Korištenje prostora

1.2.4.1. Građevinska područja

Prostornim planom Općine Viškovo (SN PGŽ 49/07 i 07/12) definirana su sljedeća građevinska područja:

a) Građevinska područja naselja

b) površine izvan naselja za izdvojene namjene

- gospodarska namjena – poslovna
- ugostiteljsko turistička namjena
- sportsko-rekreacijska namjena
- površine infrastrukturnih sustava
- površine groblja

U izradi ove izmjene i dopune Plana će se analizirati postojeća građevinska područja, odnos izgrađenog i neizgrađenog dijela te namjena.

1.2.4.2. Izgrađenost naselja

Prostornim planom Općine Viškovo (SN PGŽ 49/07 i 07/12) planirano je ukupno 558,3 ha površine za građevinska područja naselja, što predstavlja oko 30% ukupne površine Općine Viškovo. Planom je određeno da je od toga ukupno 490,6 ha površine izgrađeno.
Izvješćem o stanju u prostoru za razdoblje 2012. do 2016.g. utvrđeno je da se unutar Planom određenih izgrađenih površina nalaze i površine koje su u naravi neizgrađene.
Temeljem smjernica koje su određene u Izvješću, ovom Izmjenom Plana izvršena je analiza stvarnog stanja izgrađenosti građevinskih područja naselja. U analizi su preklopljena građevinska područja osnovnog Plana sa digitalnim ortofoto snimkom (DOF snimak rađen u razdoblju između 2014-2016.g.)). Navedena analiza dopunjena je uvidom u stanje na terenu te podacima o pozitivno izdanim aktima za gradnju za razdoblje od 1.1.2014.g. do 1.2.2018.g (izdanim građevinskim dozvolama, rješenjima o uvjetima građenja te rješenjima za građenje i potvrde glavnog projekta) kako bi se evidentirala eventualna gradnja koja je započeta, a nije vidljiva na digitalnom ortofoto snimku. U analizi iskorištenosti zemljišta u obzir su uzeti i uvjeti izrađenih urbanističkih i detaljnih planova uređenja. Polazna teza je da nema potrebe daljnjeg širenja naselja (povećavanja površina građevinskog područja naselja) ukoliko postoji mogućnost širenja naselja u smislu popunjavanja neizgrađenih površina unutar već postojeće izgrađene strukture.

Prilikom izrade analize, utvrđeno je da je potrebno nadograditi kriterije za utvrđivanje stvarnog stanja izgrađenosti, koji su korišteni prilikom izrade Izvješća o stanju u prostoru, uvažavajući uvjete za minimalnu površinu građevinske čestice koji su bili određeni Prostornim planom (minimalno 800 m^2), kao i konfiguraciju terena te sam oblik neizgrađenih površina. Cilj analize je da se realno sagleda koliko je zaista slobodnih površina u naselju na kojima bi u narednom periodu bilo moguće graditi.

Također u analizi je potrebno voditi računa i o činjenici da građevinsko područje naselja ne čine samo površine namijenjene stanovanju s centralnim funkcijama, već je, sukladno stručnim preporukama, u strukturi naselja potrebno osigurati i površine namijenjene odmoru (sportsko-rekreacijska namjena, parkovi, dječja igrališta i površine zaštitnog zelenila) s udjelom od minimalno 10-20%.

Primjenom navedenih kriterija, analizom je utvrđeno da u građevinskim područjima naselja koji su u PPUO Viškovo (PGŽ 49/07 i 07/12) određeni kao izgrađeni zaista postoje značajnije površine koje su neizgrađene, i to u površini od oko 39 ha.

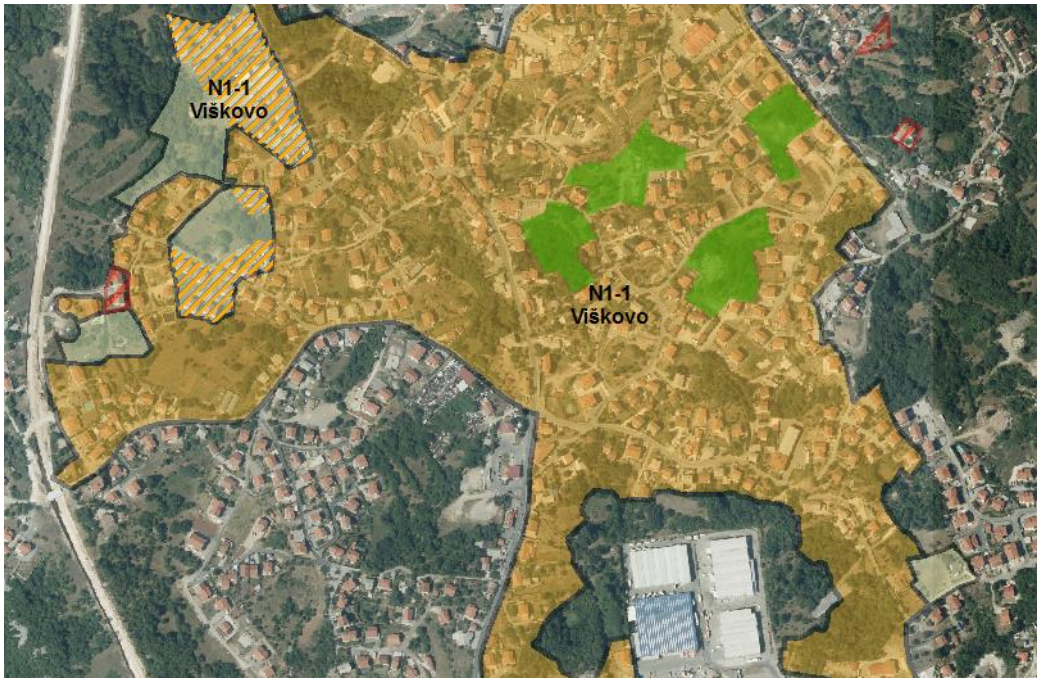
Prilikom analize evidentirane su i površine unutar Planom određenih neizgrađenih dijelova koje su u razdoblju nakon donošenja Plana 2007.g. izgrađene.

Opisana analiza temelj je za izmjenu granica građevinskih područja.

Prilikom razmatranja građevinskih područja uočene su i pojave gradnje izvan građevinskih područja. U izvršenoj analizi evidentirani su i postupci ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada izvan građevinskog područja koji su provedeni do početka izrade analize.

Tumač:
zeleno: neizgrađeni dijelovi u Planom određenim izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
narančasto crtkano – izgrađeni dijelovi u Planom određenim neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
crveno crtkano – izgrađeno izvan građevinskog područja

Slika 29: GP naselja N1-1 Viškovo

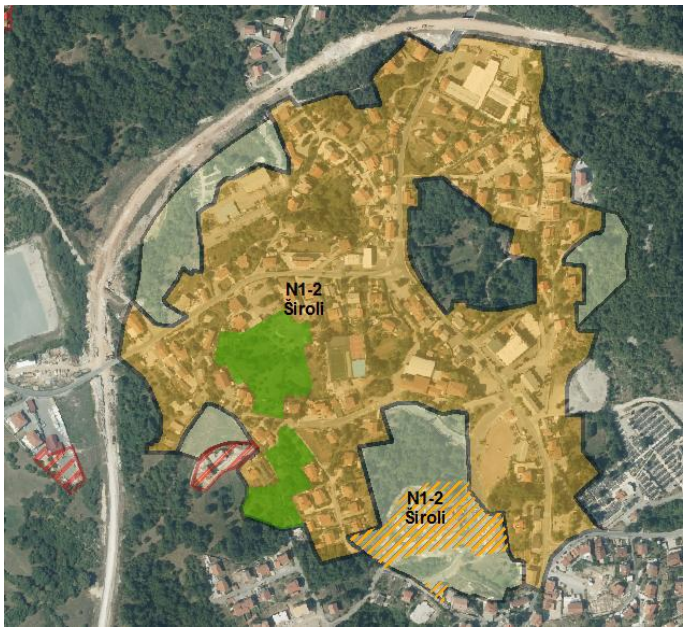

Tumač:
zeleno: neizgrađeni dijelovi u Planom određenim izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
narančasto crtkano – izgrađeni dijelovi u Planom određenim neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
crveno crtkano – izgrađeno izvan građevinskog područja

Promatrajući **građevinsko područje naselja N1-1 Viškovo** uočava se da se u proteklom razdoblju od izrade osnovnog Plana, gradnja širila na planirane neizgrađene dijelove građevinskog područja. Uočene su i „rezerve“ odnosno neizgrađene površine u izgrađenom dijelu građevnog područja koje je određeno Planom. U analizi „rezervi“ uzeta je u obzir i namjena određena u Urbanističkom planu uređenja za naselje Viškovo, tj. površine koje su urbanističkim planom određene kao zelenilo, nisu se u analizi ubrajale u „rezerve“. Ukupno je ustanovljeno cca. 2,8 ha „rezervi“ u izgrađenom dijelu GP naselja. Prema podacima o pozitivno izdanim aktima za gradnju za razdoblje od 1.1.2014.g. do 1.2.2018.g, na nekim od površina u neizgrađenom dijelu započeti su pripremni postupci za gradnju.

Uočena je i gradnja izvan granica građevnog područja, uz GP naselja N1-1 Viškovo, no u znatno manjem obimu nego što je to uočeno uz druga građevna područja.

Slika 30: GP naselja N1-2 Široli

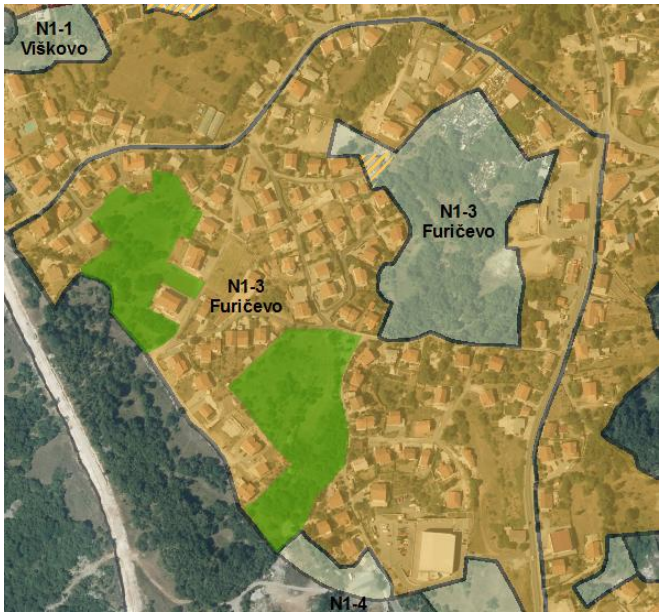

Tumač:
zeleno: neizgrađeni dijelovi u Planom određenim izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
narančasto crtkano – izgrađeni dijelovi u Planom određenim neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
crveno crtkano – izgrađeno izvan građevinskog područja

Promatrajući **građevinsko područje naselja N1-2 Široli** uočava se da se u proteklom razdoblju od izrade osnovnog Plana, gradnja širila na planirane neizgrađene dijelove građevinskog područja. Uočene su i „rezerve“ odnosno neizgrađene površine u izgrađenom dijelu građevnog područja koje je određeno Planom u površini od cca 1,6 ha.

Uočena je i gradnja izvan granica građevnog područja, uz GP naselja N1-2 Široli, no u znatno manjem obimu nego što je to uočeno uz druga građevna područja.

Slika 31: GP Naselja N1-3 Furićevo

Tumač:
zeleno: neizgrađeni dijelovi u Planom određenim izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja

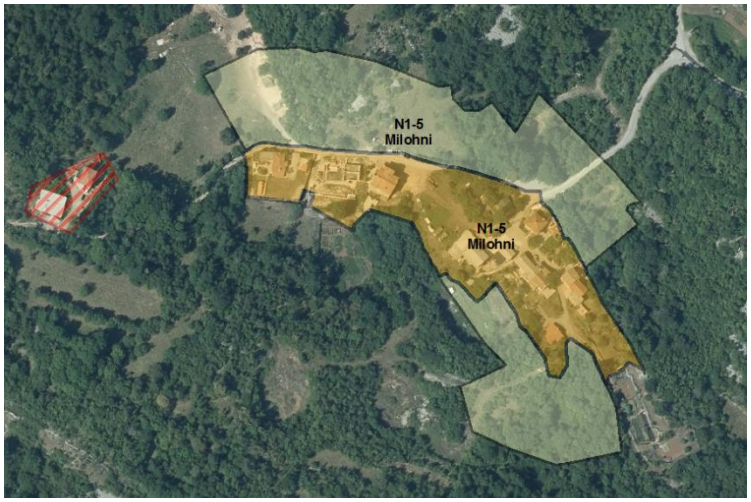
Gradnja u **građevinskom području naselja N1-3 Furićevo** nije se u značajnijoj mjeri širila na neizgrađene dijelove određene Planom. Analizom su ustanovljene značajne neizgrađene površine u dijelu građevnog područja koje je Planom određeno kao izgrađeno – u površini od cca. 2,6 ha.

Slika 32: GP naselja N1-4 Kapiti

Građevinsko područje naselja N1-4 Kapiti nema neizgrađenih dijelova, a iako su unutar građevinskog područja postoje neizgrađene površine one oblikom i položajem nisu idealne za gradnju te se ne mogu smatrati značajnom „rezervom“ u građevnom području.

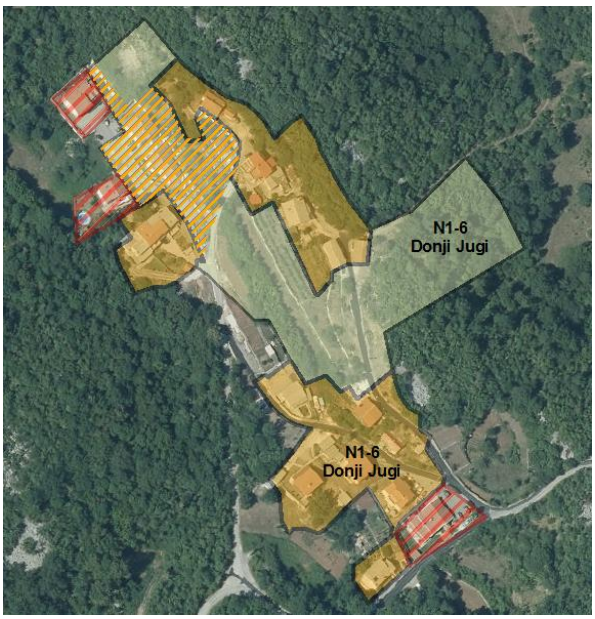
Slika 33: GP naselja N1-5 Milohni

Tumač:
crveno crtkano – izgrađeno izvan građevinskog područja

Gradnja u **građevinskom području naselja N1-5 Milohni** nije se širila na neizgrađene dijelove određene Planom. Analizom su utvrđene određene neizgrađene površine unutar izgrađenog dijela građevnog područja, no one se zbog veličine i položaja ne mogu smatrati značajnom „rezervom“ u građevnom području. U blizini ovog građevnog područja naselja utvrđena je i gradnja na području izvan GP.

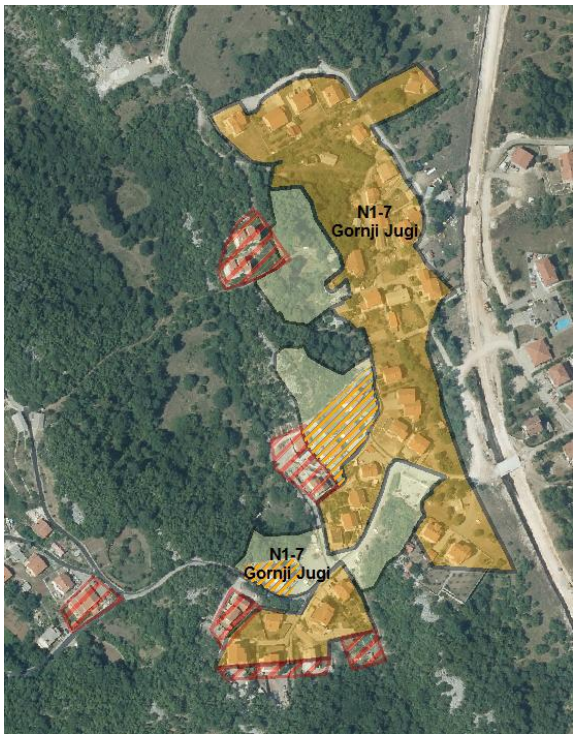
Slika 34: GP naselja N1-6 Donji Jugi

Tumač:
narančasto crtkano – izgrađeni dijelovi u Planom određenim neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
crveno crtkano – izgrađeno izvan građevinskog područja

Gradnja **se u građevinskom području N1-6 Donji Jugi** djelomično širila na neizgrađene dijelove određene Planom, a značajna je i pojava gradnje izvan građevnog područja, neposredno uz granicu GP. Analizom su utvrđene određene neizgrađene površine unutar izgrađenog dijela građevnog područja, no one se zbog veličine i položaja ne mogu smatrati značajnom „rezervom“ u građevnom području.

Slika 35: GP naselja N1-7 Gornji Jugi

Tumač:
narančasto crtkano – izgrađeni dijelovi u Planom određenim neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
crveno crtkano – izgrađeno izvan građevinskog područja

U građevinskom području N1-7 Gornji Jugi gradnja se djelomično širila na neizgrađene dijelove određene Planom, a značajna je i pojava gradnje izvan građevnog područja, neposredno uz granicu GP. Analizom su utvrđene i neizgrađene površine unutar izgrađenog dijela građevnog područja no one se zbog veličine i položaja ne mogu smatrati značajnom „rezervom“ u građevnom području.

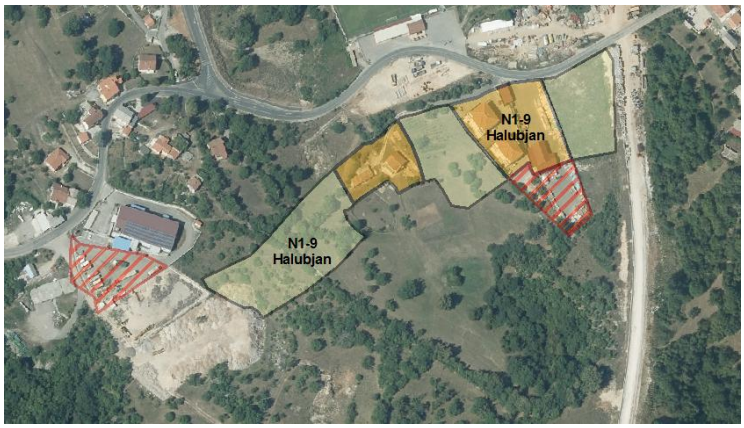
Slika 36: GP naselja N1-8 Brnasi

Tumač:
crveno crtkano – izgrađeno izvan građevinskog područja

U građevinskom području N1-8 Brnasi gradnja se nije širila na neizgrađeni dio određen Planom, a značajna je i pojava gradnje izvan građevnog područja, neposredno uz granicu GP. Analizom su utvrđene i neizgrađene površine unutar izgrađenog dijela građevnog područja no one se zbog veličine i položaja ne mogu smatrati značajnom „rezervom“ u građevnom području.

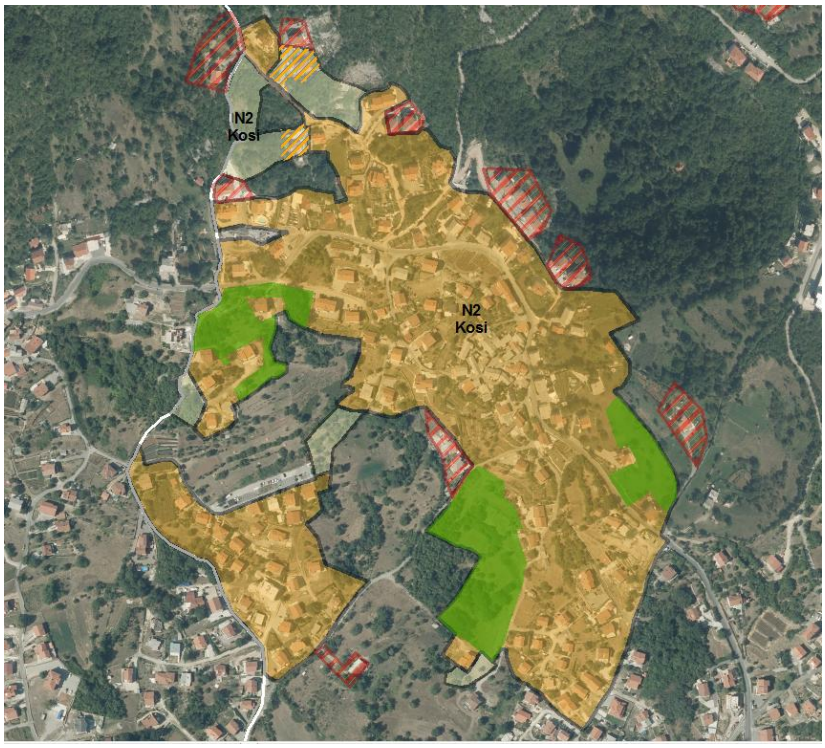
Slika 37: GP naselja N1-9 Halubjan

Tumač:
crveno crtkano – izgrađeno izvan građevinskog područja

U građevinskom području N1-9 Halubjan gradnja se nije širila na neizgrađeni dio određen Planom, a djelomično se proširila na područje izvan GP neposredno uz granicu. Analizom nisu utvrđene „rezerve“ u izgrađenom dijelu građevinskog područja.

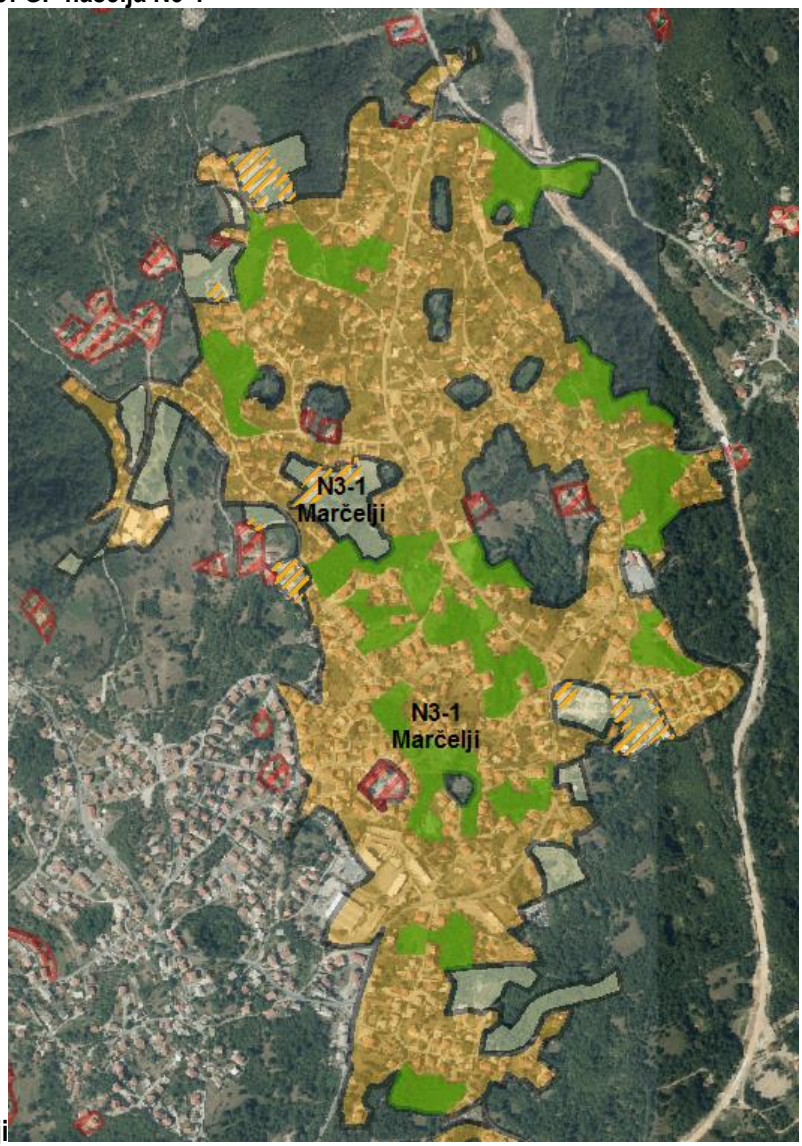
Slika 38: GP naselja N2 Kosi

Tumač:
zeleno: neizgrađeni dijelovi u Planom određenim izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
narančasto crtkano – izgrađeni dijelovi u Planom određenim neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
crveno crtkano – izgrađeno izvan građevinskog područja

U građevnom području N2 Kosi gradnja se manjim dijelom širila na neizgrađeni dio određen Planom, a značajna je i pojava gradnje izvan građevnog područja, neposredno uz granicu GP. Analizom su utvrđene i neizgrađene površine unutar izgrađenog dijela građevnog područja (cca. 2,5 ha).

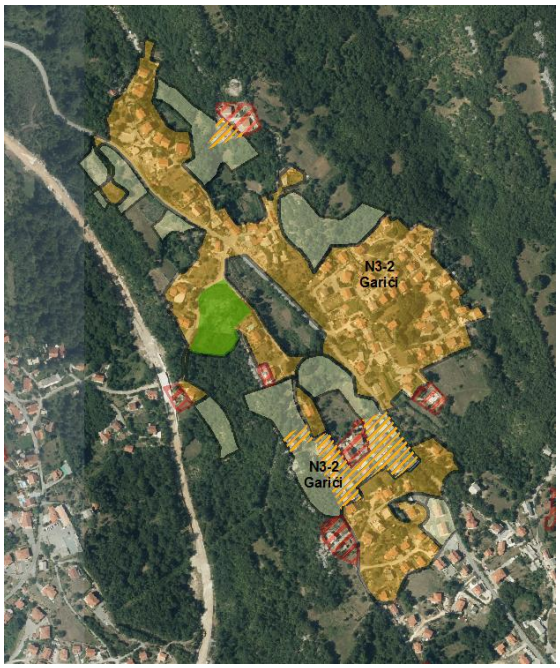
Slika 39: GP naselja N3-1 Marčelji

Tumač:
zeleno: neizgrađeni dijelovi u Planom određenim izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
narančasto crtkano – izgrađeni dijelovi u Planom određenim neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
crveno crtkano – izgrađeno izvan građevinskog područja

U građevinskom području N3-1 Marčelji gradnja se manjim dijelom širila na neizgrađeni dio određen Planom. Analizom su utvrđene značajne površine unutar Planom određenog izgrađenog dijela koje su u stvarnosti neizgrađene. Utvrđeno je cca 16,3 ha „rezerve“ u izgrađenom dijelu. Također, značajna je i pojava gradnje izvan građevnog područja, neposredno uz granicu i u blizini ovog građevinskog područja.

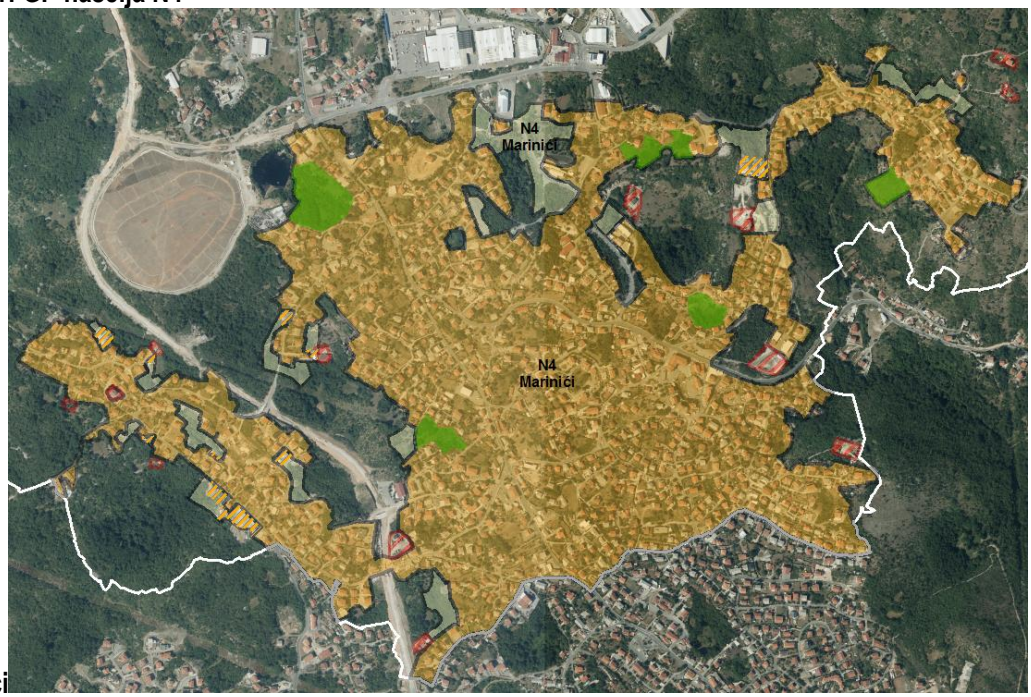
Slika 40: GP naselja N3-2 Garići

Tumač:
zeleno: neizgrađeni dijelovi u Planom određenim izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
narančasto crtkano – izgrađeni dijelovi u Planom određenim neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
crveno crtkano – izgrađeno izvan građevinskog područja

U **građevinskom području N3-2 Garići** gradnja se dijelom širila na neizgrađeni dio određen Planom. Analizom su utvrđene i površine unutar Planom određenog izgrađenog dijela koje su u stvarnosti neizgrađene. Utvrđeno je cca. 0,6 ha „rezerve“ u izgrađenom dijelu. Također, značajna je i pojava gradnje izvan građevnog područja, neposredno uz granicu ovog građevnog područja.

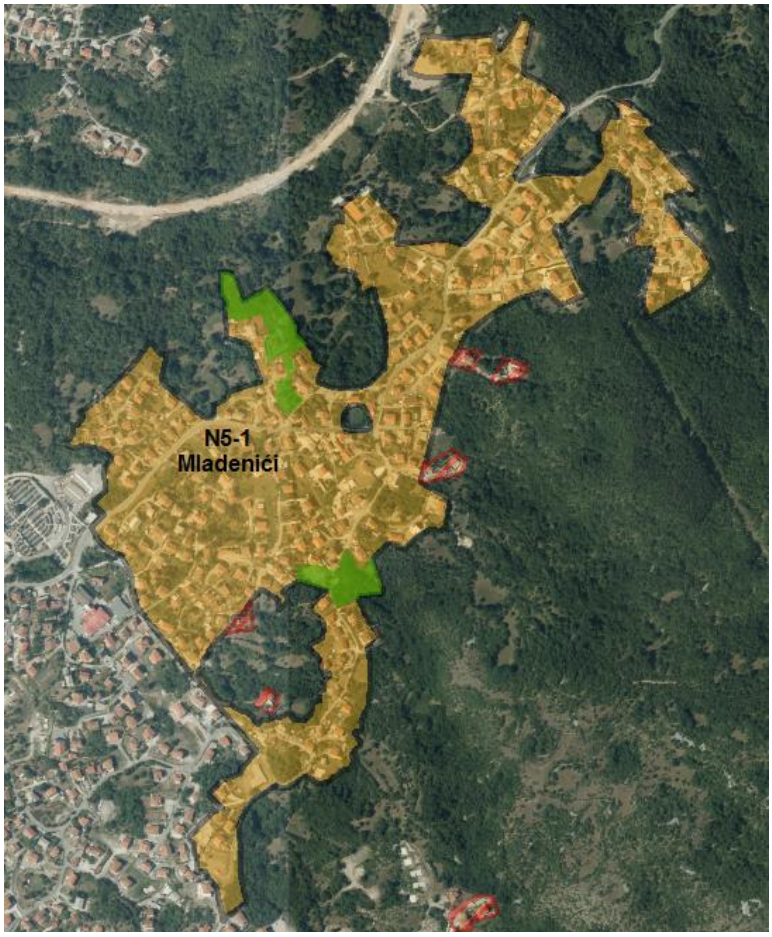
Slika 41: GP naselja N4 Marinići

Tumač:
zeleno: neizgrađeni dijelovi u Planom određenim izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
narančasto crtkano – izgrađeni dijelovi u Planom određenim neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
crveno crtkano – izgrađeno izvan građevinskog područja

Promatrajući **građevinsko područje naselja N4 Marinići** uočava se da se u proteklom razdoblju od izrade osnovnog Plana, gradnja širila na planirane neizgrađene dijelove građevinskog područja. Uočene su i „rezerve“ odnosno neizgrađene površine u izgrađenom dijelu građevnog područja koje je određeno Planom. Ukupno je ustanovljeno cca. 3,9 ha „rezervi“ u izgrađenom dijelu GP naselja. Uočena je i gradnja izvan granica građevnog područja, uz GP naselja N4 Marinići, no u znatno manjem obimu nego što je to uočeno za pojedina druga građevna područja.

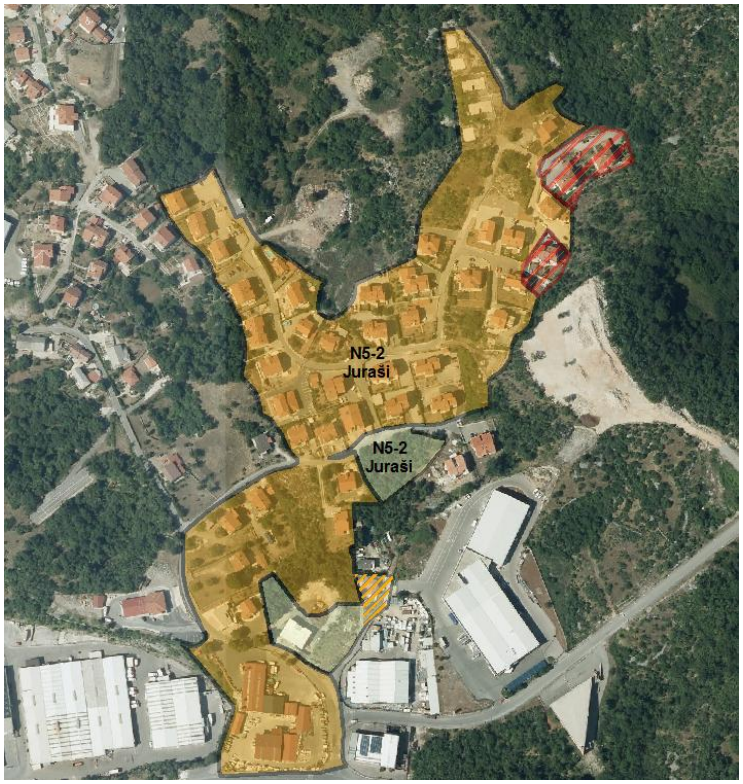
Slika 42: GP naselja N5-1 Mladenići

Tumač:
zeleno: neizgrađeni dijelovi u Planom određenim izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
narančasto crtkano – izgrađeni dijelovi u Planom određenim neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
crveno crtkano – izgrađeno izvan građevinskog područja

Analizom je za **građevinsko područje N5-1 Mladenići** utvrđeno cca. 1,4 ha „rezerve“ tj. neizgrađenih dijelova u izgrađenom dijelu GP naselja određeno Planom. Prisutne su i pojave gradnje izvan građevnog područja neposredno uz granicu ovog GP, no u znatno manjoj mjeri nego što je to uočeno za pojedina druga građevna područja.

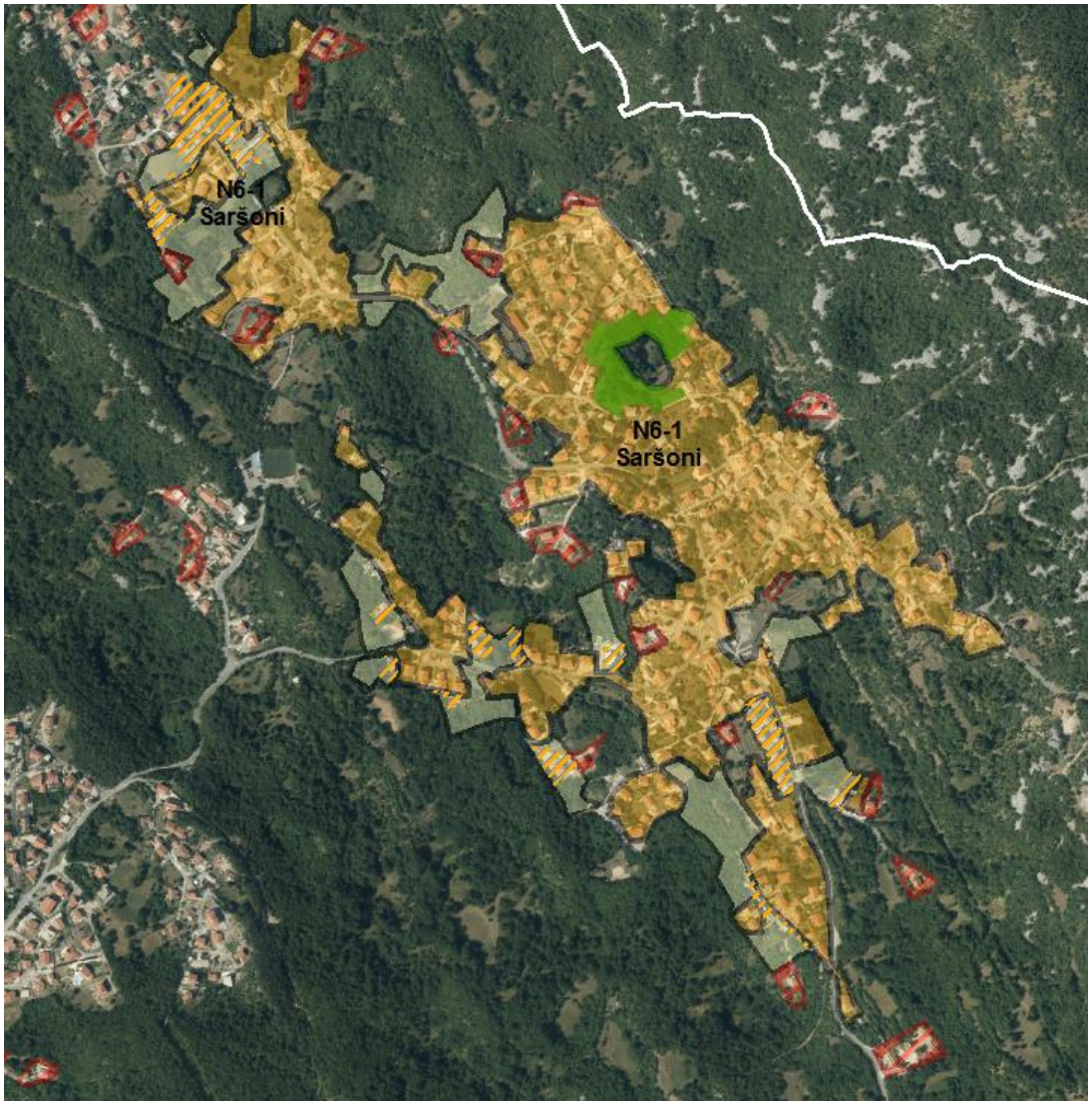
Slika 43: GP naselja N5-2 Juraši

Tumač:
narančasto crtkano – izgrađeni dijelovi u Planom određenim neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
crveno crtkano – izgrađeno izvan građevinskog područja

Za **građevinsko područje N5-2 Juraši** analizom su utvrđene određene neizgrađene površine unutar Planom određenog izgrađenog dijela, no one se površinom i oblikom ne mogu smatrati značajnom „rezervom. Prisutne su i pojave gradnje izvan građevnog područja neposredno uz granicu ovog GP, no u znatno manjoj mjeri nego što je to uočeno za pojedina druga građevna područja. Gradnja se u manjem dijelu širila i na Planom određene neizgrađene dijelove građevnog područja.

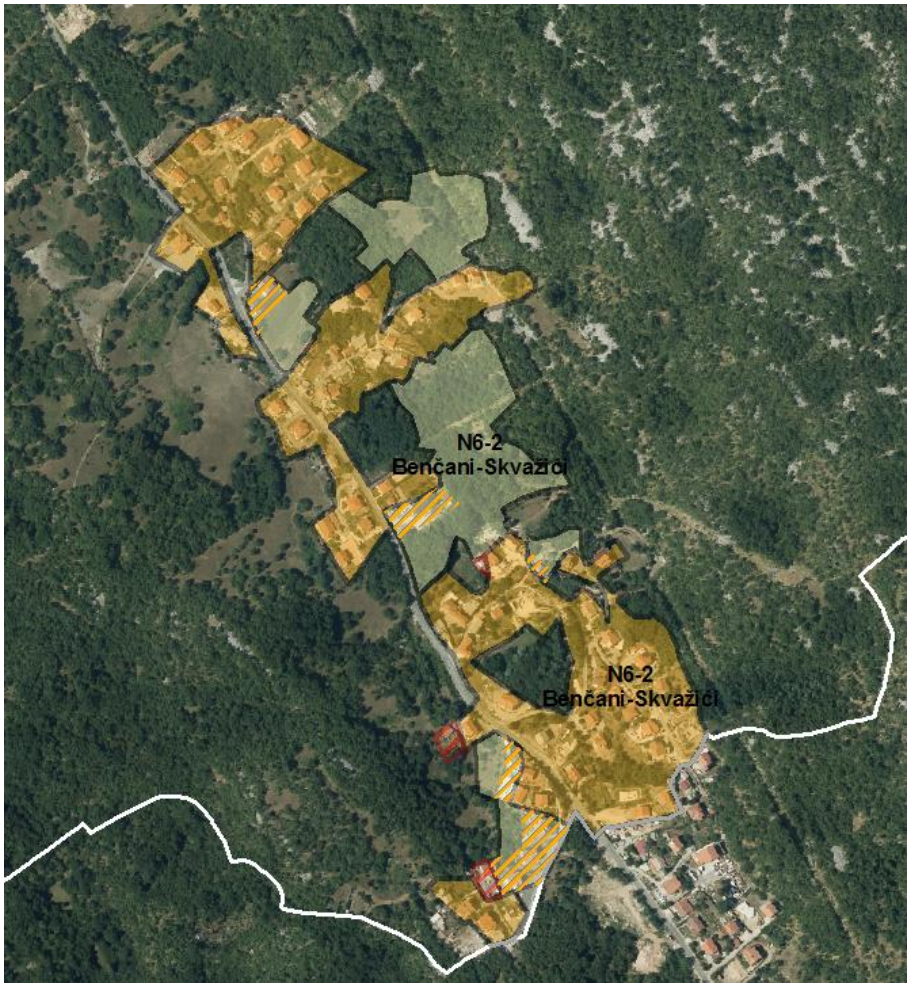
Slika 44: GP naselja N6-1 Saršoni

Tumač:
zeleno: neizgrađeni dijelovi u Planom određenim izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
narančasto crtkano – izgrađeni dijelovi u Planom određenim neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
crveno crtkano – izgrađeno izvan građevinskog područja

Na području **GP naselja N6-1 Saršoni** gradnja se djelomično širila na Planom određene neizgrađene dijelove građevnog područja. Također, značajne su i pojave gradnje izvan građevnog područja, neposredno uz granicu ovog naselja. Analizom je utvrđeno cca. 1,2 ha „rezerve“ u Planom određenom izgrađenom dijelu GP naselja.

Slika 45: GP naselja N6-2 Benčani-Skvažići

Tumač:
narančasto crtkano – izgrađeni dijelovi u Planom određenim neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
crveno crtkano – izgrađeno izvan građevinskog područja

Na području GP naselja N6-2 Benčani-Skvažići gradnja se djelomično širila na Planom određene neizgrađene dijelove građevnog područja. Također, prisutne su i pojave gradnje izvan građevnog područja, neposredno uz granicu ovog naselja, no u znatno manjoj mjeri nego što je to uočeno za pojedina druga građevna područja.. Analizom su utvrđene neizgrađene površine unutar izgrađenog dijela, no one svojom veličinom, oblikom i položajem ne predstavljaju značajnu „rezervu“.

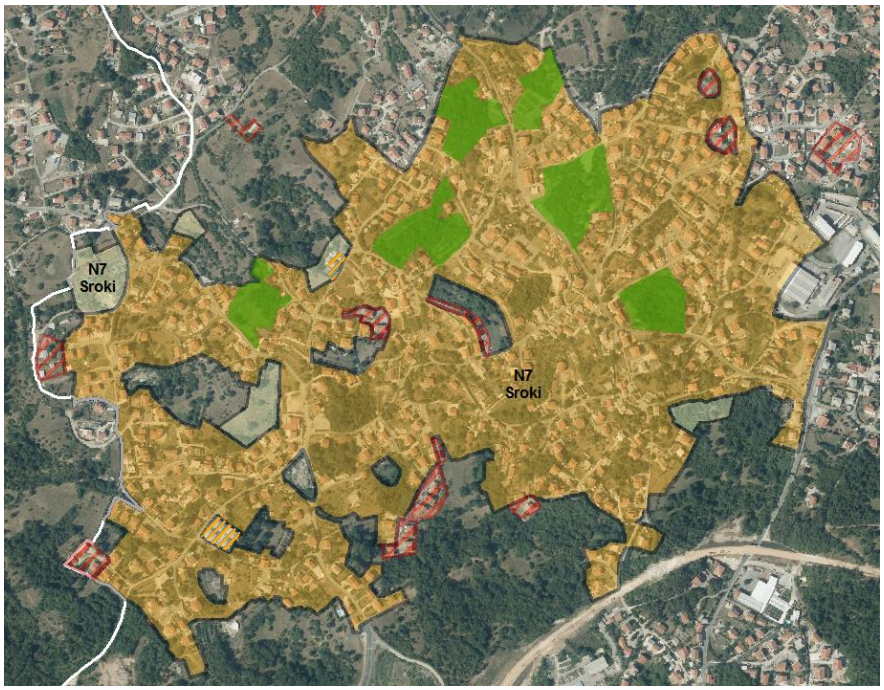
Slika 46: GP naselja N6-3 Ronjgi

Tumač:
crveno crtkano – izgrađeno izvan građevinskog područja

Za GP naselja N6-3 Ronjgi uočena je pojava gradnje izvan građevnog područja neposredno uz granicu GP te u blizini ovog građevnog područja. Planom nisu određeni neizgrađeni dijelovi naselja, a analizom nisu utvrđene značajne „rezerve“ u izgrađenom dijelu GP naselja.

Slika 47: GP naselja N7 Sroki

Tumač:
zeleno: neizgrađeni dijelovi u Planom određenim izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
narančasto crtkano – izgrađeni dijelovi u Planom određenim neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja
crveno crtkano – izgrađeno izvan građevinskog područja

Za **građevinsko područje naselja N7 Sroki** analizom su utvrđene značajne „rezerve“ u Planom određenom izgrađenom dijelu naselja i to u površini od cca. 5,5 ha. Također, prisutna je gradnja izvan građevnog područja neposredno uz granicu GP ovog naselja.

U nastavku je tablično prikazan odnos Planom određenih površina građevnih područja (izgrađeni i neizgrađeni dio) te analizom utvrđenih površina „rezervi“ te izgrađenih površina u Planom određenom neizgrađenom dijelu građevinskih područja.

Tablica 32: Usporedba Planom (SN PGŽ 49/07 i 07/12)određenih građevinskih područja (izgrađeni i neizgrađeni dio) i analizom utvrđenih neizgrađenih površina unutar Planom određenih izgrađenih dijelova

NASELJE	OZNAKA	IZGRAĐENI DIO (prema PPUO) (ha)	NEIZGRAĐENI DIO (prema PPUO) (ha)	UKUPNO GP (prema PPUO) (ha)	ANALIZOM UTVRĐENI NEIZGRAĐENO U IZGRAĐENOM (rezerva u izgrađenom) (ha)
Viškovo	N1-1	50,56	5,42	55,98	2,80
Široli	N1-2	22,52	5,48	28	1,58
Furićevo	N1-3	16,96	3,74	20,7	2,61
Kapiti	N1-4	1,84	0	1,84	0,00
Milohni	N1-5	1,26	1,99	3,25	0,00
Donji Jugi	N1-6	1,17	1,31	2,48	0,00
Gornji Jugi	N1-7	3,5	1,55	5,05	0,00
Brnasi	N1-8	3,3	0,28	3,58	0,00
Halubjan	N1-9	0,63	1,23	1,86	0,00
Kosi	N2	20,03	1,59	21,62	2,55
Marčelji	N3-1	85,66	10,91	96,57	16,33
Garići	N3-2	12,41	5,53	17,94	0,66
Marinići	N4	116,63	9,75	126,38	3,86
Mladenići	N5-1	33,92	0	33,92	1,44
Juraši	N5-2	6,61	0,65	7,26	0,00
Saršoni	N6-1	34,13	11,06	45,19	1,22
Benčani-Skvažići	N6-2	9,84	4,49	14,33	0,00
Ronjgi	N6-3	1,48	0	1,48	0,00
Sroki	N7	68,14	2,72	70,86	5,50
UKUPNO		**490,59**	**67,7**	**558,29**	**38,55**

Tablica 33: Analizom utvrđeni izgrađeni i neizgrađeni dijelovi građevinskih područja naselja i analizom utvrđeni postotak izgrađenosti

NASELJE	OZNAKA	UKUPNO GP (prema PPUO) (ha)	ANALIZOM UTVRĐENI IZGRAĐENI DIO (ha)	ANALIZOM UTVRĐENI NEIZGRAĐENI DIO (ha)	ANALIZOM UTVRĐENI POSTOTAK IZGRAĐENOSTI (%)
Viškovo	N1-1	55,98	50,29	5,69	90
Široli	N1-2	28	22,18	5,82	79
Furićevo	N1-3	20,7	14,41	6,29	70
Kapiti	N1-4	1,84	1,84	0,00	100
Milohni	N1-5	3,25	1,26	1,99	39
Donji Jugi	N1-6	2,48	1,49	0,99	60
Gornji Jugi	N1-7	5,05	3,84	1,21	76
Brnasi	N1-8	3,58	3,30	0,28	92
Halubjan	N1-9	1,86	0,63	1,23	34
Kosi	N2	21,62	17,76	3,86	82
Marčelji	N3-1	96,57	71,91	24,66	74
Garići	N3-2	17,94	12,97	4,97	72
Marinići	N4	126,38	114,05	12,33	90
Mladenići	N5-1	33,92	32,48	1,44	96
Juraši	N5-2	7,26	6,67	0,59	92
Saršoni	N6-1	45,19	35,65	9,54	79
Benčani-Skvažići	N6-2	14,33	10,59	3,74	74
Ronjgi	N6-3	1,48	1,48	0,00	100
Sroki	N7	70,86	62,94	7,92	89
UKUPNO		**558,29**	**465,74**	**92,55**	**83**

Izvršenom analizom građevinskih područja naselja ustanovljeno je da postoje „rezerve“ u Planom određenim izgrađenim dijelovima građevinskih područja. Najveće površine „rezervi“ nalaze se u naseljima Marčelji (16,3 ha) i Sroki (5,5 ha).

Iz tablice je vidljivo da ukupni postotak izgrađenosti planiranih građevinskih područja naselja iznosi 83 % čime je ostvaren uvjet za širenje građevinskih područja naselja sukladno odredbama Prostornog plana Primorsko-goranske županije. Stvarna potreba za širenjem građevinskih područja ispitana je kroz daljnje analize.

Nastavno na provedenu analizu, ispitana je postojeća gustoća naseljenosti izgrađenog dijela građevinskog područja – broj stanovnika 2016.g. na hektar izgrađenog građevinskog područja. Nadalje, ispitana je gustoća naseljenosti koja bi bila ostvarena 2031.g. pod uvjetom da se sve neizgrađene površine građevinskih područja naselja izgrade (broj stanovnika 2031.g. (projekcija) na hektar ukupnog građevinskog područja određenog Planom).

Analiza gustoće naseljenosti pokazala je da Općina Viškovo ima gustoću naseljenosti iznad 30 st./ha izgrađenog građevnog područja u svim naseljima, osim naselja Marčelji, u kojemu je i evidentirano najviše neizgrađenih površina unutar Planom određenog izgrađenog dijela.

Analiza je pokazala da, ukoliko se izgrade sve neizgrađene površine građevinskih područja naselja, gustoća naseljenosti 2031.g., bila manja od postojeće, unatoč tome što je očekivan porast broja stanovnika od oko 1900 ljudi.
Navedeno ukazuje na činjenicu da su planirane površine građevinskih područja naselja dovoljne za održavanje postojećeg stanja gustoće naseljenosti u periodu za idućih desetak godina. Temeljem navedenog, ne bi smjelo biti veće potrebe za povećanjem građevinskih područja naselja.
Pritom, treba imati na umu i da izvan Planom (SN PGŽ 49/07, 07/12) određenih građevinskih područja naselja ima znatan broj izgrađenih stambenih objekata.
Postojeća i očekivana gustoća naseljenosti prikazana je u tablici u nastavku.

Tablica 34: Gustoća naseljenosti izgrađenog dijela građevinskog područja i projekcije gustoće naseljenosti za 2031.g.

OPĆINA VIŠKOVO	ANALIZOM UTVRĐENI IZGRAĐENI DIO GP	UKUPNO PLANIRANI GP (prema PPUO)	BROJ STANOVNIKA 2016.g.	BROJ STANOVNIKA 2031.g. (projekcija)	GUSTOĆA NASELJENOSTI 2016.g. (br. stanovnika na izgrađeni dio GP) *	GUSTOĆA NASELJENOSTI 2031.g. (br.stanovnika na ukupno GP) *
	ha	ha	broj	broj	br.st/ ha izgrađeni dio GP	br.st./ha ukupno GP
Kosi	17,76	21,6	962	1061	54,17	49,12
Marčelji	84,88	114,6	2.475	3307	29,16	28,86
Marinići	114,05	126,3	4.048	3.858	35,49	30,55
Mladenići	39,15	41,2	1.474	1724	37,65	41,84
Saršoni	47,72	61,1	1.711	2080	35,85	34,04
Sroki	62,94	70,9	2.027	2294	32,21	32,36
Viškovo	99,24	122,8	3.365	3.621	33,91	29,49
UKUPNO	**465,74**	**558,5**	**16062**	**17945**	**34,49**	**32,13**

** Pri razmatranju gustoće naseljenosti pojedinih građevinskih područja naselja treba voditi računa o činjenici da se granica statističkog naselja Kosi ne poklapa s granicom građevnog područja naselja Kosi pa podatak o gustoći naseljenosti po pojedinačnim naseljima treba uzeti s rezervom.*

U svrhu određivanja kriterija za formiranje građevinskih područja, u sklopu analize građevinskih područja naselja, razmatrani su i podaci o provedenim postupcima ozakonjenja nezakonito izgrađenih objekata (izvan građevinskog područja). Analizom je utvrđeno da postupci ozakonjenja nelegalno izgrađenih građevina nisu provedeni za sve objekte izvan građevnog područja, a neki od takvih objekata izgrađeni su temeljem akata za gradnju izdanih na temelju Prostornog plana bivše Općine Rijeka, odnosno imaju urednu dokumentaciju za građenje, no prilikom izrade Prostornog plana Općine Viškovo nisu bili uvršteni u građevno područje.

Također, treba imati na umu da je rok za podnošenje zahtjeva za ozakonjenje nezakonito izgrađenih građevina je produžen, a neki od postupaka još nisu završeni te će u narednom razdoblju neki od objekata koji su trenutno „nelegalni“ biti „legalizirani.

Prisutna je i gradnja na lokacijama koje se nalaze na znatnoj udaljenosti od susjednih građevinskih područja, raspoređena točkasto u prostoru, za koje bi formiranje građevinskog područja bilo nesmisleno. Građevinsko područje se ne formira za jednu građevnu česticu, a formiranjem šireg građevinskog područja potaknula bi se daljnja gradnja na predmetnom području. Upitna je i opravdanost opremanja takvih područja komunalnom infrastrukturom.

Temeljem izvršene analize podataka o provedenom ozakonjenju nezakonito izgrađenih objekata izvan građevnog područja, te podataka iz zahtjeva mještana zaprimljenih u razdoblju od posljednje izmjene i dopune Prostornog plana, utvrđeno je da kriterij za formiranje građevnog područja za izgrađene objekte ne može biti legalnost izgrađenih objekata.

Kada bi se primijenio kriterij formiranja građevnog područja samo za objekte koji su „legalizirani“ oblik građevnog područja bio bi nepravilan te iz tog razloga neopravdan i neodrživ u smislu opremanja komunalnom infrastrukturom te ostalim potrebnim sadržajima.

1.2.4.3. Izgrađenost izdvojenih građevinskih područja izvan naselja

Prostornim planom uređenja Općine Viškovo (SN PGŽ 49/07 i 4/12) određena su izdvojena građevinska područja izvan naselja. U nastavku je prikazana tablica zona izdvojenih iz naselja s osnovnim elementima.

NAMJENA	OZNAKA NAMJENE	IZGRAĐENOST (PREMA PPUO)	NAZIV	POVRŠINA (ha)
gospodarska namjena ugostiteljsko-turistička	T-1	neizgrađeno	Turističko-ugostiteljska zona Ronjgi	9,98
gospodarska namjena poslovna	K-1	izgrađeno	Poslovna zona Marinići	27,87
gospodarska namjena poslovna	K-2	neizgrađeno	Poslovna zona Marišćina	7,11
groblje	G-1	izgrađeno	Groblje Viškovo	3,52
groblje	G-2	neizgrađeno	Groblje Bujki	3,11
površine infrastrukturnih sustava	IS-1	neizgrađeno	Marišćina	43,65
površine infrastrukturnih sustava	IS-2	neizgrađeno	Mladenići	0,95
sportsko-rekreativna namjena	R-1	neizgrađeno	Halubjan	17,18
sportsko-rekreativna namjena	R-2	neizgrađeno	Ronjgi	4,28
sportsko-rekreativna namjena	R-3	neizgrađeno	Marinići	3,54
sportsko-rekreativna namjena	R-4	neizgrađeno	Marčelji	1,69
UKUPNO				**122,88**

Građevinska područja gospodarske namjene – ugostiteljsko-turistička namjena

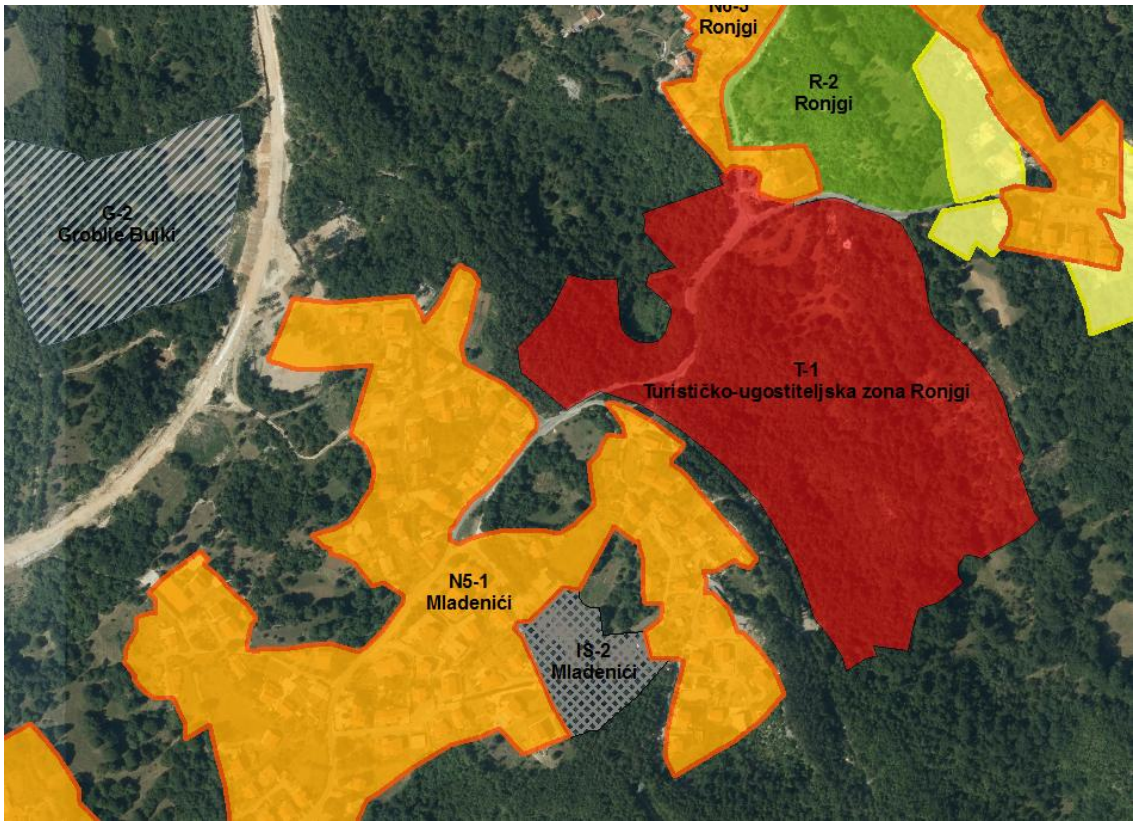
Na području Općine Viškovo definirana je jedna zona ugostiteljsko-turističke namjene, zona Ronjgi, planske oznake T-1. Zona je u potpunosti neizgrađena, ukupne površine 10 ha (**Slika 48**). Za

navedenu zonu određena je obveza izrade urbanističkog plana uređenja, međutim navedeni plan još nije izrađen.

Kako se navedena zona nalazi uz građevinsko područje naselja, te je u toku izrade Županijskog plana u suradnji sa stručnim službama i na zahtjev Općine utvrđeno da ne postoji realna mogućnost stavljanja u funkciju cijele zone, temeljem članka 71. PP PGŽ određeno je da se ista priključuje naselju Saršoni.

Ovom Izmjenom i dopunom Plana izvršiti će se potrebno usklađenje s odredbom županijskog Plana, a potrebno je ispitati potrebu planiranja građevinskog područja na cijeloj površini zone.

Slika 48: Zona ugostiteljsko-turističke namjene T-1 Ronjgi

Građevinska područja gospodarske namjene – poslovna namjena

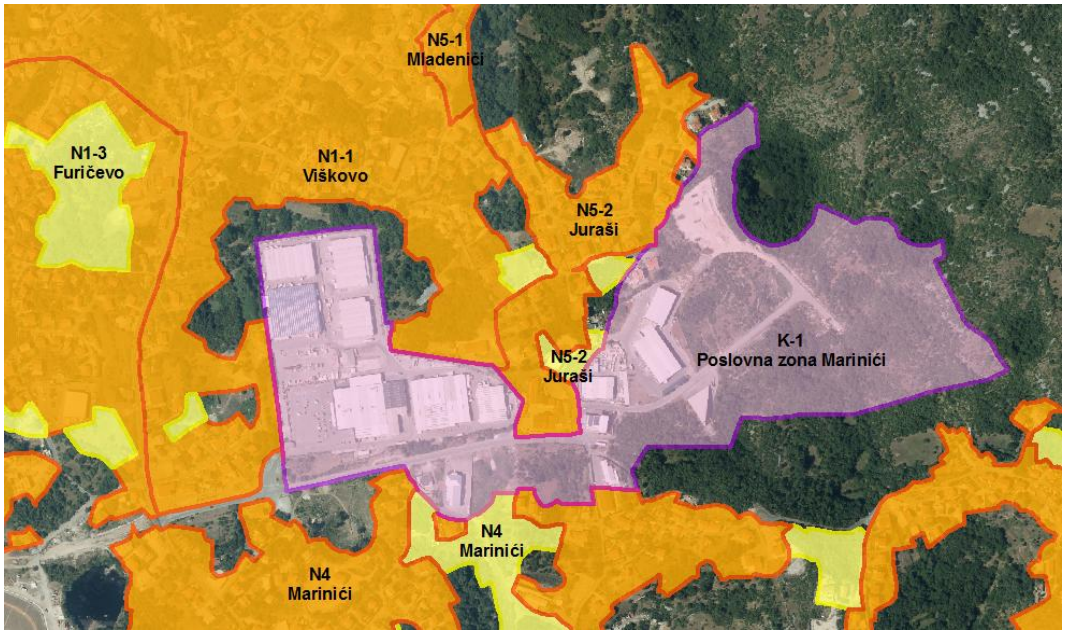
Zona poslovne namjene K-1 Marinići Planom je označena kao u potpunosti izgrađena zona, obuhvaća 27,88 ha, međutim velik dio zone čine neizgrađene površine. Većim jer dijelom izgrađena (59%) te je namijenjena malim i srednjim poduzetnicima koji se bave proizvodnjom i pružanjem usluga.

Za cijelu je zonu izrađen Urbanistički plan uređenja Radne zone Marinići K-1 /UPU 2/ (SN 17/12), a na području obuhvata ovog urbanističkog Plana izrađeni su i sljedeći detaljni planovi uređenja koji su i dalje na snazi:

- Detaljni plan uređenja zone RZ-7 Zona Gramat i Panon (SN PGŽ 2002-06, 2003-26)
- Detaljni plan uređenja zone Čakovečki mlinovi u zoni Marinići (SN PGŽ 2003-26)

- Detaljni plan uređenja dijela zone RZ-8 u Viškovu (SN PGŽ 2003-31)
- Detaljni plan uređenja Juraši (SN PGŽ 37/2011) – preklapanje obuhvata rubno

Slika 49: Zona poslovne namjene K-1 Marinići

U ovoj zoni djeluje više od 50 poduzetnika, a među većima su: PLODINE d.d.; MD PROFIL; CENTAR FASADA i ŽBUKA RIJEKA; MRAMOTERM; BAUSTOFF+METALL Hrvatska d.o.o.; UNIMAR RIJEKA d.o.o.; STO Ges.m.b.H.; PERUTNINA PTUJ-PIPO d.o.o.; GROS d.o.o.; DOMAR JADRAN d.o.o.; RICAMBI ROSSI d.o.o.; INOX ADRIA d.o.o.; CROATIA-IMPEX d.o.o.; VRLJIĆ d.o.o.; ELEKTROMAX d.o.o.; ZEKIĆ d.o.o.; SAGOVI ZAGREB d.o.o.; PIVAC d.o.o.; NEGOTIUM d.o.o.; STANIĆ d.o.o.; ELEKTRONIK d.o.o.; GASKET d.o.o.; ALMES d.o.o.; KMD BABIĆ d.o.o.; ELEKTRONIK d.o.o.; PRISTAN COLOURS; CAFFE BAR ITEA; AUTOMEHANIKA BUTORAC; HUGAL d.o.o.; TREA TRADE d.o.o.; AUTOKAROSERIJA KUNDIĆ; AUTO USLUGA d.o.o.; CIAK AUTO d.o.o.; KLESARIJA KAMIK; PANON d.o.o.; DRINKOMATIC d.o.o.; "MEBLO TRADE KERAMIKA" i dr.

Ova zona u potpunosti je opremljena energetskom, komunalnom, prometnom i komunikacijskom infrastrukturom. U cilju poboljšanja uvjeta poslovanja planira se uložiti dodatna sredstva u sustav vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda te izgradnja dodatnih prometnica unutar zone.

Poslovna zona **K-2 Marišćina** u potpunosti je neizgrađena ukupne površine 7,11 ha. Za navedenu zonu izrađen je Urbanistički plan uređenja Radne zone Marišćina K-2 /UPU 3/ (SN 17/12) te je izrađena I. Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja Radne zone Marišćina (SN 16/17). Izmjena Plana izrađena je kako bi se omogućilo infrastrukturno priključenje na susjednu poslovnu zonu – Kunfin, na području Općine Klana.

Urbanističkim planom uređenja radne zone planirana je površina za upravljanje poslovnom zonom pretežito trgovačko uslužnog karaktera, predviđena za izgradnju građevine administrativno-upravnog, proizvodnog, trgovačko-ugostiteljskog i izložbeno-kulturnog karaktera.

Građevine gospodarske djelatnosti koje se mogu graditi su poslovne građevine sljedećih djelatnosti:

- proizvodni pogoni - proizvodnja, prerada i obrada prehrambenih, tekstilnih, metalnih, betonskih, drvenih i dr. proizvoda
- skladišno-prodajni prostor
- trgovina na veliko
- komunalne djelatnosti
- servisne djelatnosti i dr.

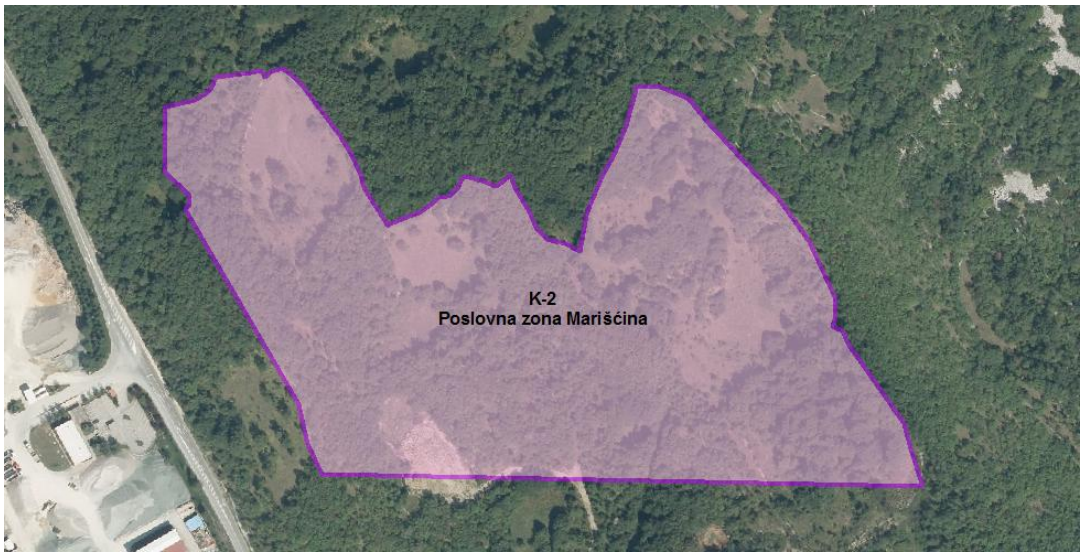
U sklopu zone Marišćina planirana je izgradnja poduzetničkog inkubatora i ReUse centra.

U pogledu komunalnog opremanja radne zone, Općina Viškovo izradila je projektno-tehničku dokumentaciju za izgradnju infrastrukture i formiranje platoa u RZ Marišćina, te je u postupku ishođenja građevinske dozvole.

Radna zona Marišćina se nalazi između CZGO Marišćina i RZ Kunfin u općini Klana s intencijom da se RZ Kunfin i RZ Marišćina objedine u jednu zonu. Sukladno navedenome, u listopadu 2016. godine sklopljen je Sporazum o suradnji na provedbi projekta povezivanja poslovne zone Kunfin i radne zone Marišćina između Primorsko-goranske županije, Općine Klane i Općine Viškovo koja će imati povezanu komunalnu infrastrukturu, a RZ Marišćina predstavlja prvu fazu realizacije.

Izgradnja prometnice i platoa u radnoj zoni Marišćina, a kojim će biti obuhvaćeno izgradnja pristupne prometnice sa dva prometna traka i obostranim nogostupom, vodovodne opskrbne mreže, hidrantske mreže sa hidrantima, sanitarne kanalizacijske mreže sa tipskim kompaktnim uređajem za pročišćavanje i crpnom stanicom sa tlačnim cjevovodom, sustava odvodnje oborinskih voda sa separatorom i upojnom građevinom, javne rasvjete, plinovoda i DTK mreže sa centralom. Projektom je predviđeno formiranje platoa izjednačavanjem ukupnih masa iskopa i nasipa.

Slika 50:Poslovna zona K-2 Marišćina

Građevinska područja sportsko rekreacijske namjene

Prostornim planom uređenja Općine Viškovo planirane su sljedeće zone sportsko-rekreacijske namjene:

- R-1 Halubjan (neizgrađeno) površine 17,18 ha
- R-2 Ronjgi (neizgrađeno) površine 4,28 ha
- R-3 Marinići (neizgrađeno) površine 3,54 ha
- R-4 Marčelji (neizgrađeno) površine 1,69 ha

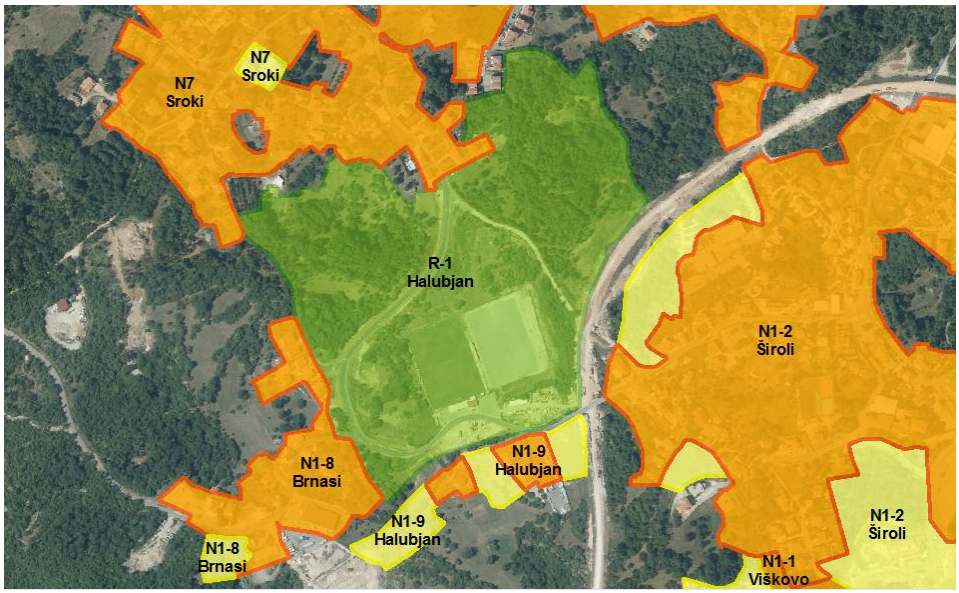
Potrebno je naglasiti da se sukladno Prostornom planu Primorsko-goranske županije (SN PGŽ 32/13), za građevine sportsko-rekreacijske namjene ne formira građevno područje, već se one u pravilu grade u naselju. Iznimno, građevinska područja izvan naselja planiraju se za sportske centre koji su određeni županijskim Planom.

Nadalje, sportsko-rekreacijske građevine sukladno županijskom Planu, a ovisno o njihovim karakteristikama, mogu se smještati i na građevinska zemljišta ili na prirodne površine, pod uvjetima određenim tim Planom.

Obzirom da u Općini Viškovo županijskim Planom nisu planirana građevinska područja za sportske centre, potrebno je ovom izmjenom i dopunom Plana sadržaje sportsko-rekreacijske namjene određene u PPUO Viškovo (SN PGŽ 49/07, 07/12) planirati na drugačiji način - kao dio građevinskog područja naselja ili izvan građevnog područja, ukoliko udovoljavaju uvjetima iz PPŽ. Također potrebno je preispitati potrebu planiranja svih predviđenih zona u cijeloj površini.

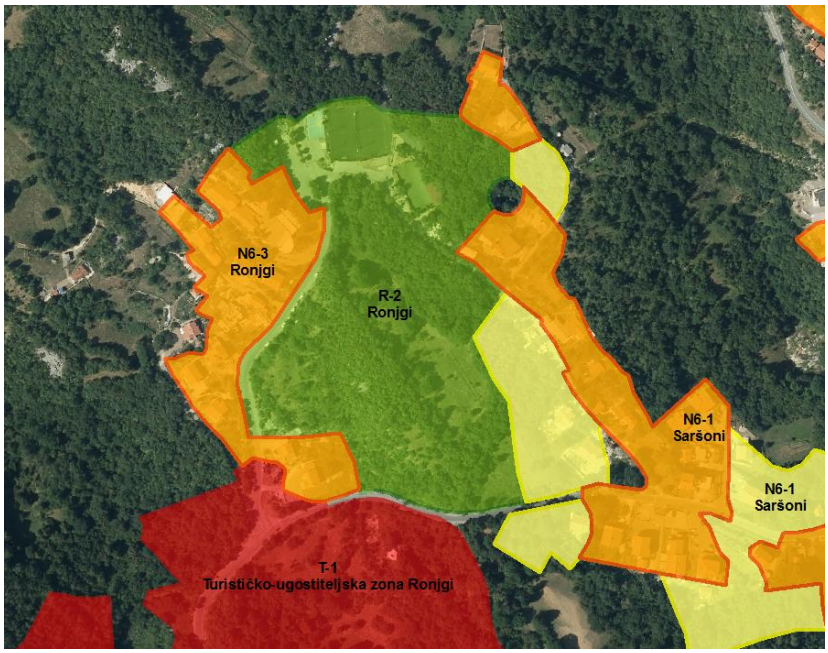
Zona sportsko rekreacijske namjene R1 Halubjan, Planom je označena kao neizgrađena, međutim na području ove zone izgrađen je dio sportsko-rekreacijskih terena. Za navedenu zonu izrađen je Detaljni plan uređenja DPU 8/ Športsko rekreacijska zona Halubjan (R-1), (SN PGŽ 11/37, 5/16). Potrebno je preispitati opravdanost planiranja navedene zone u cijeloj površini.

Slika 51: Zona sportsko rekreacijske namjene R1 Halubjan

Zona sportsko rekreacijske namjene R2 Ronjgi, planske oznake R2, Planom je označena kao neizgrađena, međutim zona je danas djelomično izgrađena. Za zonu i dio građevinskog područja naselja izrađen je urbanistički plan uređenja (SN Općine Viškovo 2018/08) .

Slika 52: Zona sportsko rekreacijske namjene R2 Ronjgi

Zona sportsko-rekreacijske namjene R3 Marinići, Planom je označena kao neizgrađena, no na dijelu zone izgrađeno je boćalište. Za dio zone izrađen je Detaljni plan uređenja dijela sportsko-rekreacijskog centra Marinići - prostor Dječjeg vrtića (SN PGŽ 27/01). Potrebno je preispitati opravdanost planiranja navedene zone u cijeloj površini.

Slika 53: Zona sportsko rekreacijske namjene R3 Marinići

Zona sportsko rekreacijske namjene R4 Marčelji. Planom je označena kao neizgrađena ali dio zone je sada izgrađen. Za dio zone koji je u naravi izgrađen, izrađen je DPU naziva Detaljni plan uređenja rekreacijskog centra u Marčeljima (SN PGŽ 8/05). Potrebno je preispitati opravdanost planiranja cijele zone.

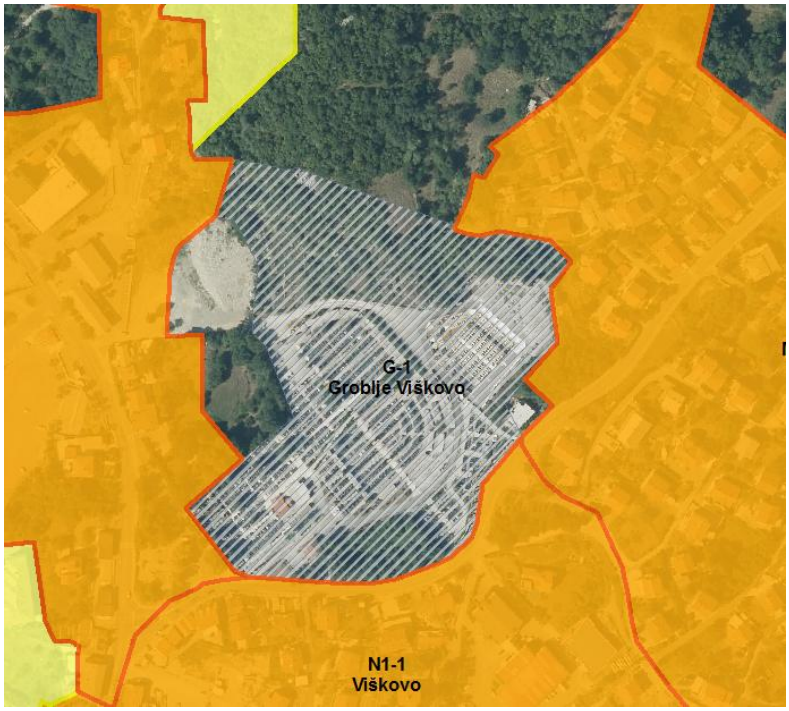
Slika 54: Zona sportsko rekreacijske namjene R4 Marčelji

Građevinska područja groblja

Groblje planske oznake G-1 označeno je kao u potpunosti izgrađeno, iako u naravi to nije. Analizom je utvrđeno da postoje neizgrađeni dijelovi unutar prostora groblja te je potrebno izvršiti reviziju izgrađenosti**.** Ovo područje je planski uređeno, izrađen je Detaljni plan uređenja Groblja (G-1) (SN PGŽ 4/12) /DPU 29/.

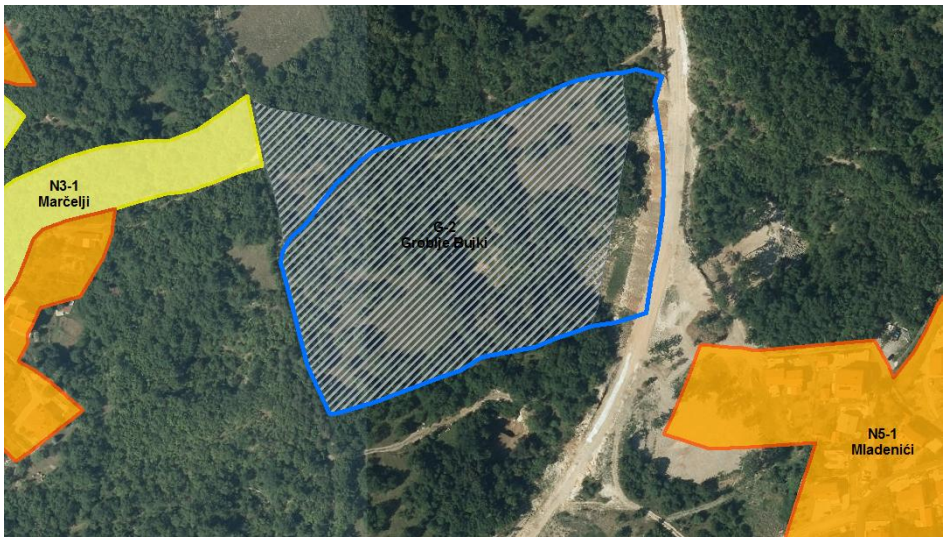
Slika 55: Groblje G-1 Viškovo

Groblje G-2 Ćikovina u potpunosti je neizgrađeno. Za ovo područje izrađen je Detaljni plan uređenja Groblja (G-2) /DPU 13/ (SN PGŽ 37/11), međutim granica obuhvata DPU-a ne podudara se s granicama građevinskog područja. U izrađenom detaljnom planu uređenja na predjelu građevinskog područja groblja koje je izvan obuhvata tog detaljnog plana, planira gradnja pristupne prometnice. Potrebno je ovom Izmjenom i dopunom Plana preispitati mogućnosti korekcije granice građevinskog područja ili granice obuhvata provedbenog Plana.

** U III. Izmjenama i dopunama PPUO Viškovo ukinuta je obveza planiranja groblja na području Bujki koja je bila određena smjernicama za izradu Urbanističkog plana uređenja dijela naselja Marčelji: Bujki - UPU 11.*

Slika 56: Groblje G-2 Ćikovina i granica Detaljnog plana uređenja (plavom bojom)

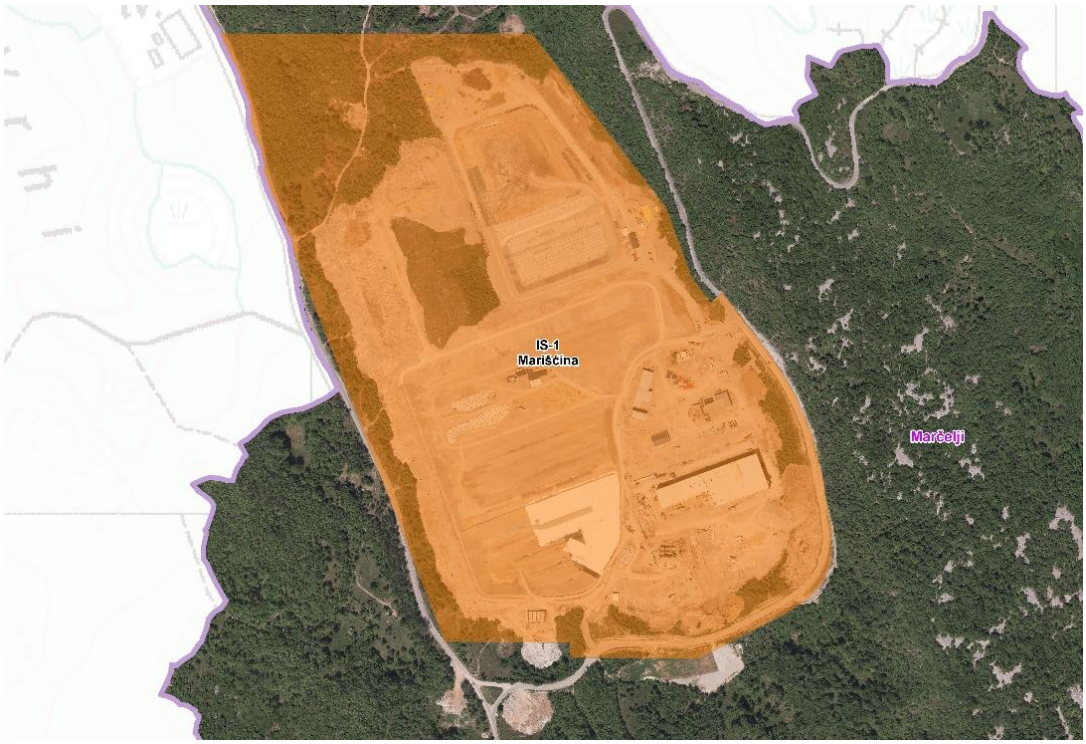
Površine infrastrukturnih sustava

U PPUO Viškovo je navedeno kako se neposrednom provedbom u skladu s obvezama iz Prostornog plana Primorsko-goranske županije i programom uređenja mogu graditi građevine na površinama infrastrukturnih sustava i to:

• IS-1 Građevine za postupanje s otpadom - Centralna zona za gospodarenje otpadom u Marišćini,

• IS-2 Trafostanica.

Slika 57: Površina infrastrukturne namjene planske oznake IS-1

Slika 58: Površina infrastrukturne namjene planske oznake IS-2

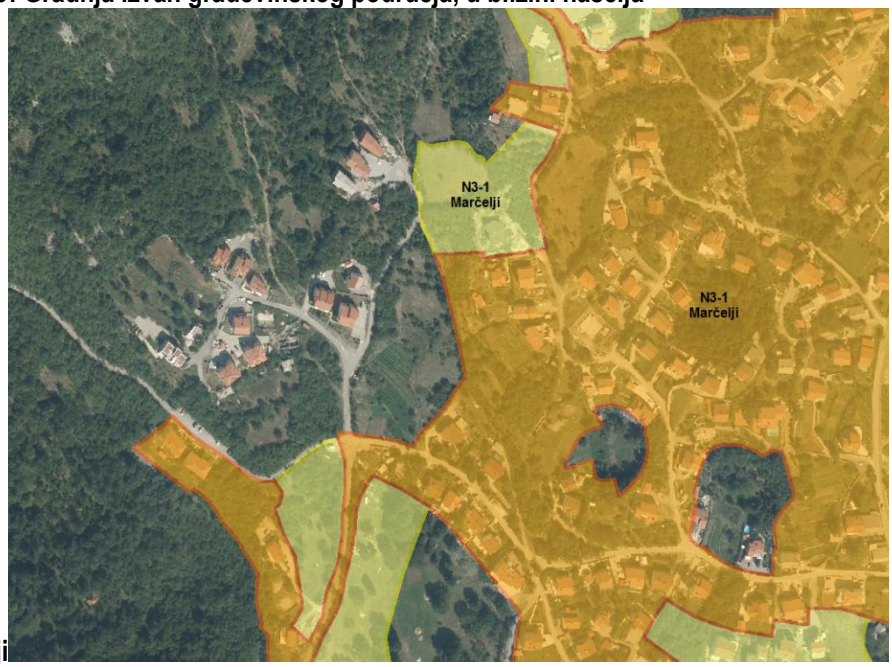
1.2.4.4. Izgrađene površine izvan građevinskih područja

Kao što je i ranije napomenuto, prisutna je pojava gradnje izvan građevinskih područja i to pretežno gradnje građevina stambene namjene. Dijelom je to posljedica činjenice da je do 2007.g. za područje Općine na snazi bio Prostorni plan „bivše“ Općine Rijeka, koji je planirao znatno šira građevinska područja naselja. Izradom Prostornog plana Općine Viškovo, a u skladu s odredbama tada važećeg Prostornog plana Primorsko-goranske županije, građevinska područja naselja su smanjena. Međutim, u periodu izrade i do donošenja Prostornog plana Općine, izdavale su se lokacijske dozvole i drugi akti za gradnju temeljem tada važećeg Plana, a koje prilikom izrade općinskog Plana nisu uzete u obzir. Građevinska područja formirana su obuhvaćajući izgrađene objekte, a oni koji su tek bili u postupcima priprema za gradnju nisu bili evidentirani. Opisana situacija dovela je do posljedice da trenutno postoje objekti izgrađeni izvan građevinskog područja, a koji imaju uredne dozvole za gradnju.

Također, prisutne su i pojave nelegalne gradnje izvan građevinskih područja, na lokacijama koje su na znatnoj udaljenosti od susjednih građevinskih područja i raspoređena točkasto u prostoru.,

Ovom izmjenom i dopunom Plana potrebno je izvršiti usklađivanje uvjeta gradnje izvan građevinskih područja sa odredbama Zakona i Prostornog plana PGŽ.

Slika 59: Gradnja izvan građevinskog područja, u blizini naselja Marčelji

Slika 60: Točkasto rasprostranjena gradnja izvan građevinskog područja

1.2.4.5. Šumske, poljoprivredne i vodne površine

Površina utvrđene poljoprivredne namjene iznosi 50 ha što je 2,7 % od površine Općine, a odnosi se na vrijedno obradivo zemljište planske oznake P2.

Na području Općine utvrđena je površina od 10 ha gospodarske šume što čini 0,5 % površine Općine.

Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište obuhvaćaju 1.124,3 ha što je 60,3 % površine Općine.

Ovom izmjenom i dopunom Plana potrebno je u Planu odrediti uvjete gradnje izvan građevinskih područja na prirodnim površinama te ih uskladiti s uvjetima određenim u županijskom Planu. Prema županijskom Planu, na prirodnim površinama mogu se graditi građevine koje su isključivo u funkciji iskorištavanja prirodnih resursa, a svojom funkcijom, veličinom, tehnologijom i ostalim obilježjima ne utječu bitno na svojstva prirodnih površina. Karakteristika je ove gradnje da se građevine grade na čestici osnovne namjene (poljoprivredno zemljište, šuma itd.), a bez da se formira zasebna građevinska čestica za izgrađenu građevinu.

Za navedene građevine i zahvate potrebno je ovim Planom odrediti namjenu, položaj, vrstu, veličinu, kapacitet i ostale uvjete za građenje građevina i uređenje javnih površina izvan građevinskog područja.

1.2.5. Sadržaji javnih funkcija

1.2.5.1. Državna uprava i područna (regionalna) samouprava

Na području Općine Viškovo nema ispostava državne i područne samouprave. Temeljem definiranog mjesečnog rasporeda (jednom mjesečno), na području Općine djeluje prijenosni šalter Ministarstva unutarnjih poslova RH za obavljanje upravnih poslova kojim je omogućeno obavljanje poslova prijavništva, matičnog broja građana, osobnih iskaznica, vozačkih dozvola i registracije vozila.

1.2.5.2. Lokalna samouprava

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine Viškovo, utvrđenih zakonom i Statutom, te obavljanje poslova državne uprave koji su zakonom prenijeti na Općinu, u Općini Viškovo ustrojen je Jedinstveni upravni odjel (JUO) kojim upravlja pročelnik. U okviru JUO ustrojene su sljedeće službe/odsjeci: Odsjek ureda načelnika, Odsjek za proračun, financije i računovodstvo te Odsjek za urbanizam, komunalni sustav i ekologiju.

Predstavnička tijela Općine Viškovo su Općinsko vijeće koje broji 17 članova s jednim predstavnikom srpske nacionalne manjine, te vijeća nacionalnih manjina i to Vijeće bošnjačke nacionalne manjine koje broji osam članova, te Vijeće srpske nacionalne manjine koje broji 10 članova.

Izvršno tijelo vlasti u Općini Viškovo je općinska načelnica.

S ciljem da se omogući izravno sudjelovanje građana u donošenju odluka od svakodnevne važnosti za njihov život i rad, statutom Općine Viškovo predviđeno je osnivanje mjesnih odbora. Mjesni odbori imaju pravo predlagati mjere i aktivnosti za unapređenje komunalnih usluga, vrtića, škola, zdravstvene skrbi, kulturnih i sportskih ustanova na njihovu području, a također mogu utjecati na radno vrijeme javnih službi, objekata za opskrbu hranom i pićem, te regulaciju prometa.

Kako bi na kvalitetan i pravovremen način odgovorila na rastuće komunalne potrebe lokalnog stanovništva, Općina Viškovo osnovala je i Komunalno društvo Viškovo d.o.o. koje je započelo s radom 2016. godine. Komunalno društvo Viškovo, Temeljem Odluke Općinskog vijeća Općine Viškovo, obavlja povezanu uslugu odvojenog sakupljanja komunalnog otpada putem reciklažnog dvorišta Viškovo na području Općine Viškovo. Također, obavlja i usluge čišćenja javnih i prometnih površina i mjesnog groblja te skupljanje otpada sa tih površina (košarice za smeće, zeleni otpad i sl.), poslove održavanja i čišćenja mjesnog groblja Viškovo i dijela javnih površina, održavanje javne rasvjete i iluminacije Općine Viškovo, elektroinstalacija na objektima u vlasništvu Općine Viškovo te održavanje bike-sharing stanica i čišćenja prostora Općinske uprave.

1.2.5.3. Predškolsko i školsko obrazovanje

Predškolski odgoj i obrazovanje

Predškolski odgoj i obrazovanje odvija se u Općini Viškovo u pet vrtića: Dječji vrtić „Viškovo“, „Loptica“, „Malik“, „Maza“ i „Zvončica“.

Dječji vrtić „Viškovo“ djeluje još od 1996. godine, a Općina Viškovo kao osnivač Dječjeg vrtića izgradila je novu zgradu koja je službeno otvorena 2013. godine. Dječji vrtić prostire se na 2.500 m2 neto površine, a raspolaže bazenom površine 24 m2 i modernim parkom s dječjim igralištem. Njegov kapacitet prihvata je za 290 djece.

Redovni program u Dječjem vrtiću Viškovo namijenjen je djeci od navršene prve godine do polaska u školu. Provodi se kroz cjelodnevni vrtićki i jaslički program te smjenski vrtićki program. Vrtić provodi i programe javnih potreba: program predškole i program za potencijalno darovitu djecu.

Iz godine u godinu povećava se potreba roditelja za smještajem djece predškolske dobi u Dječji vrtić „Viškovo“ i to osobito za djecu jasličke dobi. Nakon zadnjeg povećanja kapaciteta, kroz prenamjenu prostora dvorane u prostor za boravak dvije skupine djece, ukupan kapacitet narastao je na 290 djece. Time je samo djelomično zadovoljena potreba roditelja za upisom u DV Viškovo. Na listi čekanja za jaslice ostalo je 57 zahtjeva, a na listi za Vrtić 31 zahtjev. Navedeni podaci posebice su značajni za djecu jasličke dobi iz razloga što niti jedan drugi vrtić koji djeluje na području Viškova ne prima djecu rane dobi (do tri godine života).

Općina Viškovo planira uz postojeći objekt Dječjeg vrtića „Viškovo“, izgradnju još jedne slobodnostojeće zgrade dječjeg vrtića kapaciteta za cca 100 djece, podijeljenih u sedam odgojno-obrazovnih grupa; i to četiri grupe za jaslički program te tri grupe za vrtićki program. Planirana bruto površina budućeg objekta iznosi 1.871 m2.

Osim navedenog, izrađena je i projektna dokumentacija za rekonstrukciju postojećeg objekta u Marčeljima za potrebe područnog vrtića. Realizacijom projekta postojeća nedovršena zgrada bez namjene, u naravi prizemnica površine cca 100 m2, rekonstruirati će se za potrebe područnog dječjeg vrtića sa dvije vrtićke grupe, etažnosti P+1. Ukupna bruto površina vrtića iznositi će oko 300 m2 te će omogućavati smještaj, sukladno Državnom pedagoškom standardu, za nešto manje od 50 djece. Osim rekonstrukcije postojeće zgrade, projektom je predviđeno i opremanje vrtića kao i uređenje pratećeg okoliša i dječjeg igrališta. Za projekt je odobreno EU sufinanciranje.

Također, planirana je i izgradnja područnog dječjeg vrtića u naselju Marinići.

Dječji vrtić „Loptica“ djeluje od 2004. godine, a svake pedagoške godine upisuje četiri odgojno-obrazovne skupine djece u dobi od tri godine do polaska u školu. Smještajni kapacitet dječjeg vrtića iznosi 95-ero djece. Pored veselo uređenog unutarnjeg prostora, bogatog didaktičkim materijalom i opremom, posjeduje i lijepi vanjski prostor s brojnim dječjim spravama.

Dječji vrtić "Malik" prvi je privatni vrtić u Primorsko-goranskoj županiji osnovan 1991. godine. Od 2005. godine djeluje u novoizgrađenom objektu unutarnje površine 200 m2, te 2.000 m2 vanjskog prostora u sklopu kojeg se nalazi travnjak, povrtnjak i dječje igralište opremljeno potrebnim spravama. Dječji vrtić raspolaže smještajnim kapacitetima za prihvat 48-ero djece u dobi od tri do šest godina u dvije odgojne skupine.

U vrtiću se provodi redovni 10-satni i poludnevni 6-satni odgojno-obrazovni program. Uz redovni program, Vrtić nudi i kraće programe: učenje engleskoga jezika u organizaciji Škole stranih jezika "Linguae", sportski program Atletske škole, program predškole te Sigurnosno-zaštitni program, koji su integrirani u redovni program.

Dječji vrtići „Maza“ djeluje u okviru Ustanove za rani i predškolski odgoj i obrazovanje koja djeluje na području Primorsko-goranske županije. Dječji vrtić raspolaže smještajnim kapacitetima za prihvat 44-ero djece.

Dječji vrtić provodi redoviti cjeloviti razvojni program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u trajanju od 10 sati dnevno, te posebne programe kao proširene redovite programe verificirane od nadležnog Ministarstva: program predškole, program ranog učenja stranog jezika i sigurnosno-zaštitni i preventivni program.

Dječji vrtić "Zvončica" je privatna odgojno-obrazovna ustanova na području Općine Viškovo koja djeluje od 2005. godine. Smješten je nedaleko od centra Marinića u zgradi s funkcionalnim i estetski uređenim prostorima na tri etaže, ukupne površine 330 m2 i kapaciteta prihvata 78-ero djece. Uz vrtić se nalazi veliki ograđeni prostor s voćnjakom i zelenim površinama bogato opremljenim spravama i rekvizitima za igru. Redoviti cjelodnevni program se organizira u tri odgojno-obrazovne skupine, a vrtić provodi i kraće programe katoličkog vjerskog odgoja i ranog učenja engleskog jezika. U vrtić dolazi kineziolog koji na vanjskom prostoru i u maloj sportskoj dvorani vrtića vodi aktivnosti primjerene djeci predškolskog uzrasta.

** U III. Izmjenama i dopunama PPUO Viškovo preraspodjelom građevinskog područja naselja omogućena je realizacija vrtića na području Marinića N4-1. Izmijenjeni su uvjeti gradnje za neposrednu provedbu građevina u funkciji predškolskog odgoja - vrtić i/ili jaslice, između ostaloga povećan je GBP sa 600 na 2400 m^2, kako bi se mogli realizirati vrtići većih kapaciteta, a u skladu s rastućim potrebama na području Općine.*

Osnovnoškolsko obrazovanje

Osnovnu školu „Sveti Matej“ u školskoj godini 2016./2017. školu je pohađalo 912 učenika, a u 2017./2018. godini u 39 razrednih odjeljenja školu je pohađalo 897 učenika (u mlađim razredima 453, a u starijim razredima 444 učenika). Spomenuti broj razrednih odjeljenja suprotan je odredbama Državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (NN

63/08, NN 90/10) koji školama u kojima se odgojno-obrazovni rad odvija u dvije smjene propisuje 32 razreda kao maksimalan broj odjeljenja.

S obzirom da se svake školske godine povećava broj učenika i razrednih odjela, potrebno je prije svega osigurati kvalitetne uvjete za provođenje odgojno-obrazovnih programa za učenike. Rješenje problematike oko prostora za kvalitetno izvođenje nastave prepoznato je u projektu izgradnje nove školske zgrade na području naselja Marinići.

Nova zgrada osnovne škole planirana je za dvosmjenski rad za 16+16 obrazovnih skupina s pripadajućim vanjskim površinama, školskom sportskom dvoranom, knjižnicom i prostorima za produženi boravak učenika, za ukupno do 480 učenika po smjeni. Kompleks škole, kako je navedeno, čini složen zahvat u prostoru čija je izgradnja predviđena u etapama.

Nastava tjelesne i zdravstvene kulture odvija se u školskim sportskim dvoranama i vanjskom školskom igralištu. Dvorana je opremljena za različite sportove: odbojku, mali rukomet, mali nogomet, tenis, stolni tenis, košarku, gimnastiku i judo. Također je opremljena potrebnim pratećim sadržajima: svlačionicama sa sanitarnim čvorovima (odvojeno za djevojčice i dječake) te kabinetom za učitelje tjelesno-zdravstvene kulture. Učenici nižih razreda od ove školske godine koriste i malu školsku dvoranu koja se nalazi ispod velike dvorane.

Školsko dvorište obuhvaća površinu od 300 m2. U sklopu ulaza za učenike nižih razreda je uređen školski park s klupama i kompostištem gdje se razrađuje bio otpad.

Vanjsko školsko igralište površine je 2.000 m2. Na njemu se nalaze rukometno igralište, košarkaško igralište, igralište za odbojku i mali nogomet, staza za skok u dalj i staze za atletsko trčanje. Ispod vanjskog školskog igrališta, na površini oko 1.000 m2, uređen je školski EKO vrt.

1.2.5.4. Zdravstvena zaštita i socijalna skrb

Sustav zdravstvene zaštite Općine Viškovo odvija se na primarnoj i sekundarnoj razini te na razini zdravstvenih zavoda. Primarna zdravstvena zaštita na području Općine pokrivena je radom Centra primarne zdravstvene zaštite Pehlin-Marinići koji sadrži ordinacije opće/obiteljske medicine, dentalne medicine, ordinaciju fizikalne medicine, ginekološku ordinaciju, pedijatriju te patronažu. Na području Općine djeluje pet privatnih ordinacija opće/obiteljske medicine i deset privatnih stomatoloških ordinacija.Kućnu njegu i fizikalnu terapiju bolesnika pružaju dvije ustanove s područja Općine. Mještani Općine Viškovo i gravitirajućeg područja, u Centru za javno zdravstvo Viškovo, mogu koristiti i besplatne usluge psihologa u "savjetovalištu otvorenih vrata". Ljekarničke usluge omogućene su radom triju ljekarni. Specijalističko-konzilijarna djelatnost, kao dio sekundarne zdravstvene zaštite, provodi se u sklopu Zdravstvene stanice Viškovo. Epidemiološka i mikrobiološka zdravstvena zaštita dio je djelokruga rada Centra za javno zdravstvo Viškovo Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ-a koji u nadležnosti ima i susjedne Općinu Klanu i Grad Kastav.

Iz djelokruga zdravstveno-ekološkog odjela, provode se usluge uzorkovanja i analize tla, zraka i vode, te posebne usluge prema privatnim subjektima. Provodi se kontinuirani nadzor mjera provedbe dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na i oko odlagališta otpada, te analiza vode i zraka.

Prema podacima Zdravstveno-statističkog ljetopisa Primorsko-goranske županije za 2016.g. (NZZJZ) broj stanovnika na jednog liječnika u 2016. godini, u Općini Viškovo je 2889. Taj broj je čak deseterostruko veći od prosjeka za Primorsko- goranski županiju koji iznosi 280 stanovnika. Broj stanovnika na jednog zubnog liječnika je 1313, i gotovo je dvostruko veći od tog odnosa u Županiji (739 stanovnika).

U pogledu pružanja **usluga socijalne skrbi**, na području Općine Viškovo djeluje privatni Dom za starije i nemoćne „Vitanova“ koji je otvoren 2007. godine s namjenom trajnog i privremenog smještaja starijih i nemoćnih osoba. Osim usluga smještaja navedeni dom pruža usluge rehabilitacije nakon operativnih zahvata. Dom za starije i nemoćne raspolaže s tri objekta za smještaj pokretnih (hotelski dio), polupokretnih (predstacionar) i nepokretnih korisnika (stacionar) s ukupnim kapacitetom od 128 ležajeva.

Osim navedenih ustanova, skrb za starije i nemoćne osobe provodi se i putem modela privatnog udomiteljstva koje se realizira pod nadzorom nadležnog Centra za socijalnu skrb, a na području Općine je registriran jedan subjekt koji pruža usluge privatnog udomiteljstva.

** U III. Izmjenama i dopunama PPUO Viškovo ugrađen je novi članak 31.a. "Građevina u funkciji socijalne skrbi" koji omogućuje smještaj domova za starije osobe u građevinskim područjima naselja za koje nije propisana obveza donošenja urbanističkog plana uređenja. Navedena izmjena u PPUO Viškovo omogućiti će osnivanje domova za starije manjeg kapaciteta na području Općine, a u skladu s ostalim posebnim propisima za navedenu djelatnost.*

1.2.5.5. Sport i rekreacija

Postojeći objekt Nogometnog kluba „Halubjan“, zajedno s glavnim i pomoćnim nogometnim igralištem, nalazi se u središnjem zapadnom dijelu Općine. Postojeći objekt je slobodnostojeća zahtjevna zgrada javne namjene (sportsko-rekreacijska i ugostiteljska namjena), s dvije funkcionalne jedinice: klupski prostori nogometnog kluba (svlačionice, sanitarni čvorovi, praonica, spremišta, oružarnica, klupski uredski prostor), i ugostiteljski sadržaj (caffe bar, sanitarni čvor, skladište i natkrivena terasa).

U sklopu predmetnog objekta nalazi se i glavno nogometno igralište sa završnim travnatim slojem, dimenzija 114,96 x 76,04 m te pomoćno nogometno igralište sa završnim travnatim slojem, dimenzija 101,43 x 65,85 m na uređenom platou dimenzija 122,79 x 99,99 m, sa zaštitnom ogradom iza golova, te vanjskom rasvjetom.

Osim navedenog, uz sjeverno pročelje objekta nalaze se tribine u pokosu te s istočne strane od glavnog nogometnog igrališta, betonske tribine orijentirane prema glavnom igralištu.

Dogradnja objekta Nogometnog kluba Halubjan planirana je u dvije etaže čime bi se dobile dodatne svlačionice s popratnim sadržajima za nogometni i atletski klub. Realizacijom predmetnog projekta omogućit će se adekvatni uvjeti za održavanje i rad sportskih klubova i udruga.

Od javnih sportskih objekata, na području Općine Viškovo izgrađena je jedna sportska dvorana i to u sklopu OŠ „Sveti Matej“. Navedena dvorana izgrađena je 2003. godine, te obuhvaća površinu od cca 700 m2. U 2014. godini dodatno je uređen prostor u prizemlju dvorane za potrebe tzv. male sportske dvorane, ukupne neto površine 399,20 m2.

S obzirom da postojeća dvorana ne zadovoljava sve potrebe za kvalitetnim prostorom za sport i rekreaciju, Općina Viškovo planira izgradnju sportske dvorane Halubjan, sjeverno od nogometnog igrališta „Halubjan“. Lokacija se nalazi unutar obuhvata Detaljnog plana uređenja (DPU8) Sportsko-rekreativne zone Halubjan (SN PGŽ 37/11). Za investiciju izgradnje sportske dvorane Općina Viškovo izradila je Idejni projekt.

Osim sportskih igrališta, na području Općine Viškovo izgrađena su i tri boćališta. Postojeći objekt Boćarskog kluba Marinići (zatvoreno četverostazno boćalište s gledalištem i pratećim klupskim prostorom, kotlovnicom i prostorom ugostiteljske namjene) zajedno s otvorenim boćalištem s dvije staze nalazi se u naselju Marinići.

** U III. Izmjenama i dopunama PPUO Viškovo ugrađen je novi članak 33.a. s naslovom "Rekonstrukcija građevine boćališta u naselju Marinići". Navedeni članak omogućava rekonstrukciju postojeće zatvorene građevine boćališta.*

Boćalište u okviru Boćarskog kluba Halubjan smješteno je neposredno pored javnog parkirališta Milihovo. Objekt je prizemni a građevina se sastoji od boćarskog igrališta s dvije staze, te tribina i pješačke komunikacije između tribina. Boćalište je dimenzija 7,65 x 28,0 m. Izvedena je energetska obnova i sanacija pročelja objekta.

U kompleksu Boćarskog centra u Marčeljima, uz ostale sadržaje, smješteno je natkriveno boćalište i vanjsko boćalište. Gabarit hale je 10,30 x 30,52 m, a neto površina samog igrališta iznosi 261,00 m2.

Objekt vanjskog boćališta izveden je kao igralište na otvorenom, s četiri natjecateljske staze, neto površine 400,16 m2. Dimenzije boćališta su 14,14 x 28,30 m.

U sklopu Boćarskog centra nalazi se i vanjsko košarkaško igralište, neto površine 391,20 m2. Dimenzije objekta su 15,80 x 24,68 m.

** U III. Izmjenama i dopunama PPUO Viškovo preraspodjelom građevinskog područja naselja omogućena je realizacija zatvorene dvorane boćališta na području Marčelja N3-1. Izmijenjeni su uvjeti gradnje za neposrednu provedbu zatvorenih građevina u funkciji sporta i rekreacije na način da je povećan GBP sa 600 na 800 m^{2}.*

Od privatnih sportskih objekata, na području Općine djeluje sportsko-rekreacijski centar u Marinićima koji raspolaže prostorima i opremom za raznovrsne sportske sadržaje. Uz sportske, u centru su smješteni i ugostiteljski sadržaji za korisnike.

Uz navedeni, na području Općine djeluje sportsko-rekreacijski centar u Ronjgima koji pruža usluge najma tenis terena, dva malonogometna terena na umjetnoj travi, organizira i provodi školu tenisa za djecu i odrasle, organizira rekreacijske lige i turnire te sportske susrete. Također, u sklopu Centra nalaze se i svlačionice s tuševima, parking za korisnike, te ugostiteljski sadržaji.

Uz navedene sportske centre postoje centri u Gornjim Jugima i u Marinićima. Na području Donjih Juga predviđeno izgrađeno je igralište.

Izgradnja sportskog igrališta za mali nogomet, košarku i odbojku, s betonskim tribinama i parkiralištem planira se i na području Gornji Sroki.

Od ostalih sadržaja za sport i rekreaciju, Općina Viškovo postavila je dva fitness parka na otvorenom i to u sklopu dječjeg igrališta u Gornjim Srokima i na parkiralištu Milihovo. Na području Općine djeluje i Fitness centar u Stuparima.

Što se tiče sadržaja za najmlađe uzraste, Općina Viškovo izgradila je i uredila 18 dječjih igrališta na području Općine koja su opremljena kvalitetnim raznovrsnim spravama i elementima za dječju igru.

** U III. Izmjenama i dopunama PPUO Viškovo preraspodjelom građevinskog područja naselja omogućena je realizacija dva igrališta na otvorenom na području naselja Kosi N2 i Skvažići N6-2 te većeg sportskog i dječjeg igrališta na području naselja Saršoni N6-1. U Odredbe za provedbu ugrađen je novi članak 34.a. s naslovom "Otvoreno sportsko-rekreacijsko igralište u naselju Saršoni" koji propisuje detaljnije uvjete gradnje za navedenu lokaciju.*

1.2.5.6. Kultura

Najvažnije ustanove u kulturi na području Općine Viškovo su Narodna knjižnica i čitaonica "Halubajska zora" koja djeluje na dvije lokacije (Središnja knjižnica Marinići i Ogranak Viškovo) te Ustanova u kulturi „Ivan Matetić Ronjgov" koja djeluje u Spomen domu Ronjgi. Ustanova se bavi organizacijom glazbeno-scenskih nastupa, muzejskom, izložbenom, izdavačkom te bibliotekarskom djelatnošću, kao i istraživanjem i zaštitom kulturne baštine. S ciljem očuvanja i promoviranja kulturnog identiteta i glazbenog stvaralaštva Istre i Hrvatskog Primorja osmišljen je projekt „Interpretacijski centar Ronjgi" koji obuhvaća uređenje kompleksa uz Rodnu kuću Ivana Matetića Ronjgova. U sklopu projekta će se izgraditi centar za posjetitelje, te će se koristiti i za istraživanje zvuka, imati će i stalni postav koji će djelomično ostati u spomen domu, a planirana je i gradnja popratne građevine i ljetne pozornice. Za navedeni projekt izrađena je potrebna projektno-tehnička dokumentacija, ishođene su dozvole za gradnju, te je izrađena studija izvodljivosti.

"Dom" u Marinićima građevina je javne polivalentne namjene, izgrađena prije više desetljeća. U navedenom periodu, Dom Marinići zbog održavanja raznih komercijalnih i društvenih programa postao je središte društvenih zbivanja. Tijekom vremena, razvojem lokalne zajednice, pojavila se potreba o preispitivanju stanja i redefiniranju programske strukture Doma s osnovnim ciljem formiranja suvremenijeg društvenog polivalentnog centra. U tom smislu, pristupilo se izradi nove koncepcije rekonstrukcije Doma kojom će prostor postojeće građevine biti u funkciji suvremenog društvenog centra lokalne zajednice. Uz dom u Marinićima, Općina Viškovo planira centra sa javnim i društvenim objektima, a završetkom ovog projekta središte naselja dobit će sasvim novu vizuru. U dva rekonstruirana objekta, koja se planiraju spojiti središnjim ostakljenim prostorom, smjestit će se prostorije za rad Općinske uprave, nova Općinska vijećnica, podružnica Knjižnice i čitaonice „Halubajska zora" te Kulturni dom. U centru naselja Viškovo, u istoj građevini, nalazi se Dom zdravlja i Knjižnica „Halubajska zora". Stara škola u Marčeljima koristi se za razna kulturna događanja.

Od društvene infrastrukture na području Općine, potrebno je istaknuti i postojeći objekt, površine 164 m2 s jednom etažom, a koji se nalazi u Viškovu, te je u istome smještena Delavska katedra – Kiparska udruga Mato Tijardović koja se bavi umjetničkom obradom drva, izradom kipova i reljefa.

S ciljem očuvanja i promoviranja Halubajskih zvončara kao dijela kulturnog identiteta područja Općine Viškovo osmišljen je projekt pod nazivom „Zavičajna kuća zvončara“ kao multimedijalni muzej u kojim će biti prezentirani Halubajski zvončari, ali i zvončari i pusni običaji općenito, kao i običaji ovoga kraja. U sklopu projekta planirani su i prostori i aktivnosti vezane uz izradu maski – radionice za djecu, prostor restorana – konobe, prostori udruge Halubajski zvončari, te polivalentni prostori za konferencije, izložbe i slično, ukupne neto površine cca 1.300 m2. Vanjski prostori planirani su na način da obuhvate i izložbeni prostor.

Za potrebe realizacije projekta, ishođena je građevinska dozvola.

1.2.5.7. Vjerske zajednice

Na području Općine organizirano djeluje samo katolička crkva, u okviru Župe Svetog Mateja. Redoviti liturgijski život Župe odvija se u župnoj crkvi sv.Mateja i u prostorima Župe sv. Mateja u Viškovu.

1.2.5.8. Udruge građana i sportska društva

Udruge su svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih, odnosno pravnih osoba, koje se, radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu okoliša i prirode i održivi razvoj te za humanitarna, socijalna, kulturna, odgojno-obrazovna, znanstvena, sportska, zdravstvena, tehnička, informacijska, strukovna ili druga uvjerenja i ciljevi koji nisu u suprotnosti s Ustavom i zakonom, a bez namjere stjecanja dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja. Zakon o udrugama stupio je na snagu 1. listopada 2014. godine. Sukladno navedenom Zakonu Udruge se upisuju u Registar udruga Republike Hrvatske koji vode uredi državne uprave u županiji odnosno gradski ured Grada Zagreba nadležan za poslove opće uprave, a kojima se, prema sjedištu udruge, podnosi zahtjev za upis u registar.

Na području Općine Viškovo registrirano je i djeluje 111 udruga građana, od kojih je većini sjedište u naselju Viškovo, no zastupljena su i ostala naselja. Udruge građana na različite načine doprinose očuvanju lokalne tradicije i kulturne baštine te potiču na volonterski angažman i okupljanje unutar zajednica. Najveći broj registriranih udruga djeluje u kulturno-umjetničkom i sportsko-rekreativnom području.

U nastavku je popis registriranih udruga na području Općine Viškovo.

Tablica 35.: Popis registriranih udruga u Općini Viškovo

BROJ	NAZIV UDRUGE	NASELJE SJEDIŠTA
1.	KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO "IZVOR"	Kosi
2.	ODBOJKAŠKI KLUB "SVETI MATEJ 06" - VIŠKOVO	Kosi
3.	"PLESNA RADIONICA M"	Kosi
4.	UDRUGA ZA OSOBNI RAZVOJ I PROMICANJE ZDRAVLJA VITAL	Kosi
5.	UDRUGA "PUNI KRUG"	Kosi

6.	KLUB NORDIJSKOG HODANJA - PERUN	Kosi
7.	UDRUGA STARI PUT	Marčelji
8.	UDRUGA UDJELNIČARA "DIONICA" - CESTE RIJEKA	Marčelji
9.	UDRUGA MARČEJI	Marčelji
10.	BOĆARSKI KLUB "MARČELJI"	Marčelji
11.	UDRUGA VJEROVNIKA BIVŠIH RADNIKA STEČAJNOG DUŽNIKA "TORPEDO" D.D. U STEČAJU	Marčelji
12.	UDRUGA ZA PROMICANJE KVALITETE ŽIVLJENJA DJECE I OBITELJI "DIO"	Marčelji
13.	UDRUGA KRIZNI EKO STOŽER MARIŠĆINA	Marčelji
14.	UDRUGA "HAL"	Marčelji
15.	UDRUGA "PIRUETA"	Marčelji
16.	DRUŠTVO SPORTSKE REKREACIJE "BUDI FIT"	Marinići
17.	UDRUGA HRVATSKIH DRAGOVOLJACA DOMOVINSKOG RATA OPĆINE VIŠKOVO	Marinići
18.	DRUŠTVO ZA SPORT I REKREACIJU "GUSTUS"	Marinići
19.	INSTITUT ZA POSLOVNU KOMUNIKACIJU I ORGANIZACIJU	Marinići
20.	UDRUGA SYNERGIA	Marinići
21.	DRUŠTVO SPORTSKE REKREACIJE ZUMBA VIŠKOVO	Marinići
22.	SKIJAŠKI KLUB "FRAN"	Marinići
23.	BOĆARSKI KLUB "BANDEROVO"	Marinići
24.	TENISKI KLUB "VIŠKOVO" VIŠKOVO	Marinići
25.	UDRUGA ZA KULTURU DJEČJI ZBOR HALUBAJČIĆI VIŠKOVO	Marinići
26.	ŽENSKI PJEVAČKI ZBOR MARINIĆI	Marinići
27.	UDRUGA PRAĆKA RIJEKA	Marinići
28.	BOĆARSKI KLUB "MARINIĆI"	Marinići
29.	KARATE KLUB "NEVERA"	Marinići
30.	KARNEVALSKA UDRUGA "KUNPANIJA Z HALUBJA"	Marinići
31.	PIKADO KLUB "NEVERA" VIŠKOVO	Marinići
32.	UDRUGA ZA KULTURU "ČA?"	Marinići
33.	NOGOMETNI KLUB VETERANA "SVETI MATEJ 2008"	Marinići
34.	DRUŠTVO SPORTSKE REKREACIJE "CORE GYM"	Marinići
35.	KINOLOŠKA UDRUGA VIŠKOVO	Marinići
36.	UDRUGA ZA PLES I REKREACIJU "TANAC" VIŠKOVO	Marinići
37.	PRVI HRVATSKI ŠKODA KLUB	Mladenići
38.	STOLNONOGOMETNI KLUB KVARNER	Mladenići
39.	SKIJAŠKI KLUB "SVETI MATEJ"	Saršoni
40.	ŠAHOVSKI KLUB "VIŠKOVO"	Saršoni
41.	UDRUGA ZA PREVENCIJU MOŽDANOG UDARA "TIA"	Saršoni
42.	UDRUGA ZA REKREACIJSKE I ZDRAVSTVENE AKTIVNOSTI MAS	Saršoni
43.	BRDSKO BICIKLISTIČKI KLUB "KVARNER"	Saršoni
44.	MOTO KLUB "SCOOTER INSIDE"	Saršoni
45.	DRUŠTVO SPORTSKE REKREACIJE 4 NA 4	Saršoni
46.	PLANINARSKO DRUŠTVO "VIŠKOVO"	Sroki
47.	KIPARSKA UDRUGA "MATO TIJARDOVIĆ VIŠKOVO"	Sroki
48.	UDRUGA UZGAJIVAČA NJEMAČKIH OVČARA "HALUBJE 2011" VIŠKOVO	Sroki
49.	KLUB LIJEČENIH ALKOHOLIČARA "SVETI MATEJ" VIŠKOVO	Sroki
50.	UDRUGA ZA UNAPREĐENJE KULTURE ŽIVLJENJA ANTROPHOS	Viškovo
51.	HRVATSKA UDRUGA PROFESIONALNIH BOKSAČKIH SPORTOVA - RING POOL	Viškovo
52.	NOGOMETNI KLUB "HALUBJAN"	Viškovo

53.	LOVAČKA UDRUGA "KVARNER" VIŠKOVO	Viškovo
54.	LOVAČKO DRUŠTVO "VEPAR" NJIVICE	Viškovo
55.	ATLETSKI KLUB VIŠKOVO	Viškovo
56.	DRUŠTVO UZGAJIVAČA KOZA BERICA - VIŠKOVO	Viškovo
57.	PINZGAUER OLDTIMER KLUB	Viškovo
58.	HRVATSKI TAMBURAŠKI ZBOR "VILA HALUBJA" VIŠKOVO	Viškovo
59.	KLUB ALPSKOG SKIJANJA OSOBA S INVALIDITETOM "KVARNER"	Viškovo
60.	DRUŠTVO ZA ŠPORTSKU REKREACIJU "BORAC" VIŠKOVO	Viškovo
61.	POWERLIFTING KLUB "KRATOS"	Viškovo
62.	MOTO UDRUGA "ZELENI VITEZOVI-CROATIA I"	Viškovo
63.	UDRUGA MIĆI LIBAR - Centar za djecu	Viškovo
64.	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO "HALUBJAN"	Viškovo
65.	MALONOGOMETNI KLUB "ZVONČAR"	Viškovo
66.	KOŠARKAŠKI KLUB "VIŠKOVO"	Viškovo
67.	UDRUGA ZAŠTITARA PRIRODE "MARČELJSKA STRAŽA" MARČELJI-VIŠKOVO	Viškovo
68.	ZOO-ECO DRUŠTVO PRIJATELJA ŽIVOTINJA	Viškovo
69.	UDRUGA "SIRIUS" VIŠKOVO	Viškovo
70.	UDRUGA "HALUBAJKE" VIŠKOVO	Viškovo
71.	LIMENA GLAZBA "MARINIĆI"	Viškovo
72.	ESCRIMA WING TSUN KLUB "RIJEKA"	Viškovo
73.	PLANINARSKO DRUŠTVO SV. MATEJ	Viškovo
74.	PAINTBALL KLUB "MATRIX"	Viškovo
75.	UDRUGA ZA PREVENCIJU PATOLOŠKOG KOCKANJA - KOLUT	Viškovo
76.	UDRUGA PROIZVOĐAČA VOĆA I POVRĆA "E-VRT"	Viškovo
77.	BOB SKELETON KLUB KVARNER	Viškovo
78.	ŠPORTSKO DRUŠTVO "VIŠKOVO"	Viškovo
79.	UDRUGA ZA PROMICANJE MEĐURELIGIJSKOG I MEĐUETNIČKOG DIJALOGA I TOLERANCIJE "JEDINSTVO U RAZLIČITOSTI"	Viškovo
80.	UDRUGA ZA KREATIVNI RAZVOJ "MATEA"	Viškovo
81.	DRUŠTVO ZA ZAŠTITU PRIRODNE I KULTURNO POVIJESNE BAŠTINE KASTAVŠTINE, KLANE I OKOLICE "MAŽURAN"	Viškovo
82.	HRVATSKI SELJAČKI SAVEZ PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE	Viškovo
83.	NOGOMETNI KLUB "SVETI MATEJ"	Viškovo
84.	UDRUGA AD SALUTEM	Viškovo
85.	AUTOMOBILISTIČKI KLUB "NO LIMIT" - KVARNER	Viškovo
86.	UDRUGA ANTIFAŠISTIČKIH BORACA I ANTIFAŠISTA OPĆINE VIŠKOVO	Viškovo
87.	MOTOCIKLISTIČKI KLUB "MOTO-X"	Viškovo
88.	PIKADO KLUB "SAX"	Viškovo
89.	MUŠKA KLAPA "MISTRAGE"	Viškovo
90.	UDRUGA UMIROVLJENIKA VIŠKOVO	Viškovo
91.	KICKBOXING KLUB "DYNAMITE"	Viškovo
92.	MALONOGOMETNI KLUB "CONDOR"	Viškovo
93.	UDRUGA STUDIO PLAY	Viškovo
94.	UDRUGA LIKOVNIH UMJETNIKA AMATERA "BRAĆA BAŠTIJAN" VIŠKOVO	Viškovo
95.	AEROBIK KLUB VIŠKOVO	Viškovo
96.	OGRANAK MATICE HRVATSKE U VIŠKOVU	Viškovo
97.	ZAJEDNICA SPORTSKIH UDRUGA OPĆINE VIŠKOVO	Viškovo
98.	HALUBAJSKE MAŽORETKINJE	Viškovo

99.	"HALUBAJSKI ZVONČARI" VIŠKOVO	Viškovo
100.	BOĆARSKI KLUB "HALUBJAN"	Viškovo
101.	KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO "HALUBJAN" VIŠKOVO	Viškovo
102.	TWIRLING KLUB VIŠKOVO	Viškovo
103.	RUKOMETNI KLUB "HALUB"	Viškovo
104.	RUKOMETNI KLUB VIŠKOVO	Viškovo
105.	KULTURNO DRUŠTVO BOŠNJAKA I PRIJATELJA BOSNE I HERCEGOVINE "LJILJAN"	Viškovo
106.	UDRUGA PRIJATELJA ŽIVOTINJA VIS VITALIS	Viškovo
107.	UDRUGA RODITELJA "POKRENIMO SE" VIŠKOVO	Viškovo
108.	DRUŠTVO "NAŠA DJECA" VIŠKOVO	Viškovo
109.	KOŠARKAŠKI KLUB "SVETI MATEJ" VIŠKOVO	Viškovo
110.	KICKBOXING KLUB "SV. MATEJ"	Viškovo
111.	KULTURNA UDRUGA "RIJEČ GORE"	Viškovo

Izvor: Registar udruga Republike Hrvatske, (https://uprava.gov.hr/registar-udruga/826, stanje na dan: 6.ožujak 2018.)

1.2.5.9. Ocjena stanja društvenih djelatnosti

Zbog naglog porasta broja stanovnika razvoj sadržaja društvenih djelatnosti nije uspio dovoljno brzo popratiti potrebe, a što direktno utječe na kvalitetu života stanovništva Općine Viškovo. Također, potrebno je uzeti u obzir da projekcije broja stanovnika za naredno razdoblje do 2031.g. pokazuju daljnji rast (iako nešto manjim intenzitetom) a što je detaljnije obrazloženo u poglavlju 1.2.2.2..

Sadržaji predškolskog odgoja i obrazovanja nisu dostatni. Prema projekcijama broja stanovnika za 2016.g., djece predškolske dobi bilo je 1093, dok je ukupni kapacitet dječjih vrtića (općinskih i privatnih) bio 555 djece. Prema projekciji broja stanovnika za 2031.g. očekivani broj djece predškolske dobi iznosi 1137 što i dalje daleko premašuje trenutno ostvarene kapacitete. Čak uključujući i planirano povećanje kapaciteta općinskog vrtića za 100 djece, može se zaključiti da će pitanje kapaciteta sadržaja predškolskog odgoja biti značajno za Općinu i u narednom razdoblju.

**U III. Izmjenama i dopunama PPUO Viškovo preraspodjelom građevinskog područja naselja omogućena je realizacija vrtića na području Marinića N4-1. Izmijenjeni su uvjeti gradnje za neposrednu provedbu građevina u funkciji predškolskog odgoja - vrtić i/ili jaslice, između ostaloga povećan je GBP sa 600 na 2400 m^2, kako bi se mogli realizirati vrtići većih kapaciteta, a u skladu s rastućim potrebama na području Općine.*

Postojeći **sadržaji osnovnoškolskog obrazovanja** nisu dovoljni za trenutni broj djece osnovnoškolskog uzrasta. Broj razrednih odjeljenja u osnovnoj školi veći je od propisanog maksimuma razrednih odjeljenja u školama u kojima se odgojno-obrazovni rad odvija u dvije smjene (propisani maksimum je 32, škola trenutno ima 39 odjeljenja). Školske godine 2016./2017.g. osnovnu školu pohađalo je 912 učenika, a uspoređujući s projiciranim brojem djece osnovnoškolskog uzrasta za 2016 g. koji iznosi 1453 djece, proizlazi da kapaciteti osnovnoškolskog obrazovanja nisu dostatni te da više od 500 učenika pohađa škole izvan područja Općine. S obzirom da projicirani broje djece školoobvezatne dobi za 2031.g. iznosi 1487 može se zaključiti da trenutno postojeći sadržaji osnovnoškolskog obrazovanja neće biti dostatni za dulji period. Također, nije ostvaren minimalni standard društvene infrastrukture određen odredbama Prostornog plana

Primorsko-goranske županije (opisano u poglavlju 1.2.3.3.) (PP PGŽ određeno minimalno 69 razrednih odjeljenja u 4 škole, odnosno 3 prostorno). Kako bi se osigurali potrebni kapaciteti Općina planira izgradnju osnovne škole u Marinićima za dvosmjenski rad s kapacitetom za 480 učenika po smjeni. S obzirom na postojeći i projicirani broj stanovnika osnovnoškolskog uzrasta ovaj projekt od velike je važnosti za Općinu i njene stanovnike. Riječka nadbiskupija iskazala jeinteres za gradnju katoličke škole i vrtića na području Općine Viškovo.

Sadržaji zdravstvene zaštite - broj stanovnika na jednog liječnika u 2016. godini, u Općini Viškovo bio 2889, a broj stanovnika na jednog zubnog liječnika je 1313.

Usluge socijalne skrbi trenutno obuhvaćaju jedan privatni dom za starije i nemoćne s ukupnim kapacitetom od 128 ležajeva te pružanje usluga privatnog udomiteljstva za koje je registriran jedan subjekt na području Općine. Svakako je potrebno o kapacitetima ovih sadržaja voditi računa u narednom razdoblju s obzirom da je prema projekcijama stanovništva za 2031.g. broj stanovnika umirovljeničke dobi za skoro 1000 stanovnika veći od broja u 2016.g.

** III. Izmjenama i dopunama PPUO Viškovo planiran je smještaj domova za starije osobe u građevinskim područjima naselja neposrednom provedbom čime se omogućuje osnivanje domova za starije manjeg kapaciteta na području Općine, a u skladu s ostalim posebnim propisima za navedenu djelatnost.*

Postojeći sadržaji sporta i rekreacije, iako prilično dobro razvijeni**,** ne zadovoljavaju minimalni standard društvene infrastrukture određen odredbama Prostornog plana Primorsko-goranske županije (opisano u poglavlju 1.2.3.3.) – nedostaje zatvorena sportska dvorana. U sklopu osnovne škole izgrađena je zatvorena dvorana, no prema standardu potrebno je osigurati zasebnu građevinu kako bi se zadovoljile sve potrebe za sport i rekreaciju, a što je i planirano na lokaciji sjeverno od nogometnog igrališta „Halubjan“ za koju je izrađen idejni projekt.

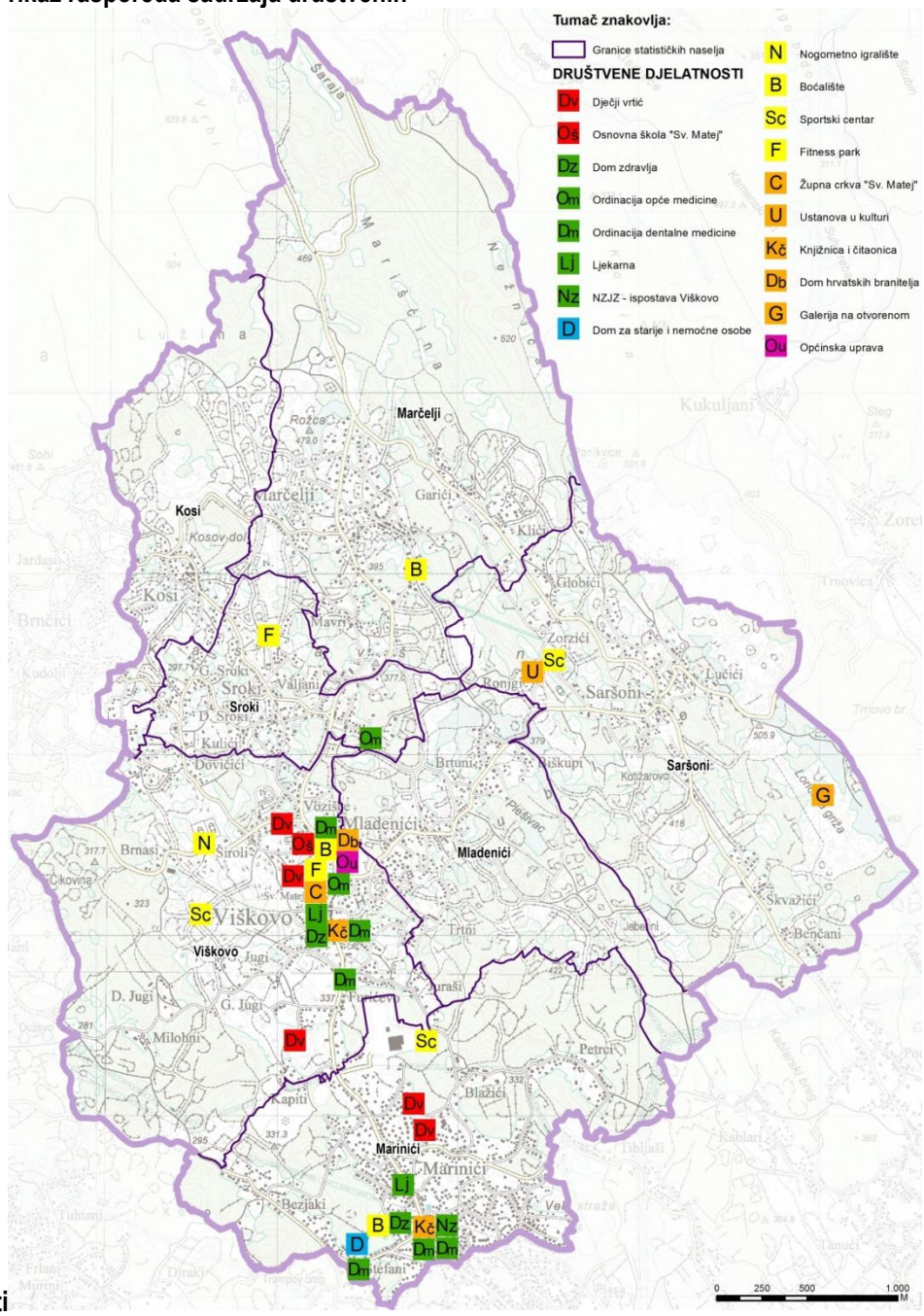
** U III. Izmjenama i dopunama PPUO Viškovo preraspodjelom građevinskog područja naselja omogućena je realizacija zatvorene dvorane boćališta na području Marčelja N3-1 te je omogućena realizacija dva igrališta na otvorenom na području naselja Kosi N2 i Skvažići N6-2 te većeg sportskog i dječjeg igrališta na području naselja Saršoni N6-1.*

Također, na području Općine Viškovo, nema ispostava državne i područne samouprave (izuzev prijenosnog šaltera Ministarstva unutarnjih poslova RH koji jednom mjesečno djeluje na području Općine) obavljanje upravnih poslova (poslova prijavništva, matičnog broja građana, osobnih iskaznica, vozačkih dozvola i registracije vozila) mještani Općine Viškovo moraju obavljati u Rijeci.

Na području Općine Viškovo djeluje samo jedan poštanski ured što nije u skladu s potrebama Općine.

Problem s područja društvenih djelatnosti predstavlja i **nedovoljna disperziranost sadržaja izvan središnjeg naselja**, odnosno u naseljima u kojima je pojačano useljavanje mlađeg stanovništva s djecom. Naročito u pogledu sadržaja obrazovanja, sporta i zdravstvene zaštite.

Slika 61: Prikaz rasporeda sadržaja društvenih djelatnosti

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Općine Viškovo za razdoblje 2012-2016.

1.2.6. Gospodarstvo

Krajem 2008. godine financijska je kriza poprimila globalne razmjere i uzdrmala svjetsku ekonomiju. Kriza nije zaobišla ni Hrvatsku. Danas, deset godina nakon, bilježi se oporavak, kako na razini zemalja EU, tako i na razini Republike Hrvatske, i nastavno njezinih županija, gradova i općina.

Temelj ukupnog razvoja prostora općine Viškovo predstavlja gospodarstvo stoga u nastavku slijedi analiza najznačajnijih gospodarskih pokazatelja.

1.2.6.1. Tržište rada / zaposlenost i nezaposlenost

Zaposlenost

Zaposleni su sve osobe koje su zasnovale radni odnos s poslodavcem na određeno ili neodređeno vrijeme neovisno o duljini radnog vremena i vlasništvu pravne osobe. U zaposlene su uključeni pripravnici (vježbenici), osobe na porodnom dopustu i bolovanju te osobe koje su iz bilo kojeg razloga odsutne s posla do prekida radnog odnosa.

Zaposlenost je veoma bitan pokazatelj ekonomske aktivnosti nekog područja. Različiti su izvori kretanja na tržištu rada; različite terminologije, definicije zaposlenosti i na koncu različite metodologije prikupljanja podataka.

U nastavku se analiziraju dostupni podaci o zaposlenosti Državnog zavoda za statistiku (DZS) te podaci Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO).

Podacima DZS-a o zaposlenim u pravnim osobama obuhvaćene su pravne osobe svih oblika vlasništva, tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Republike Hrvatske. No, nisu obuhvaćeni zaposleni u djelatnosti obrta i slobodnih profesija i osobe koje svoju aktivnost obavljaju na individualnim poljoprivrednim gospodarstvima.

S druge strane Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO) vodi evidenciju osiguranika, a ne zaposlenih koji su definirani svojim brojem u službenim statistikama Državnog zavoda za statistiku, središnjeg tijela za statistiku RH. Osiguranici koje Zavod broji u svojim statističkim evidencijama uz osiguranike kod pravnih osoba i hrvatske vojske uključuje i osiguranike sa otvorenom prijavom u osiguranje poput volontera, nezaposlenih osoba s pravom na mirovinsko, osobe na stručnom osposobljavanju, osobe s produženim osiguranjem i drugo. Te se osobe ne mogu tretirati kao zaposlene i DZS ne uključuje ih u svojim izvješćima o zaposlenosti.

U nastavku slijedi prikaz zaposlenih u Općini Viškovo, sa stanjem na dan 31. ožujka, i to za razdoblje od 2011. do 2016. godine, a sukladno podacima DZS-a.

Tablica 36: Zaposleni u pravnim osobama (stanje 31. ožujka) (prema podacima DZS-a)

Godina	Broj zaposlenih u pravnim osobama
2011.	1.807
2012.	1.867
2013.	1.759
2014.	1.666
2015.	1.962
2016.	2.114

Izvor: dzs.hr

Sukladno prikazanom u prethodnoj Tablici, može se zaključiti da ukupan broj zaposlenih u općini Viškovo raste. Broj zaposlenih u pravnim osobama u 2016. godini narastao je u odnosu na 2011. godinu za približno 15%.

Sljedeća tablica prikazuje prosječan broj zaposlenih osoba prema evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u razdoblju od 2013-2017. godine.

Tablica 37.: Prosječan broj zaposlenih općine Viškovo u razdoblju od 2013- 2017.

Godina	Broj zaposlenih
2013.	2.315
2014.	2.376
2015.	2.544
2016.	2.700
2017.	2.911

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Općine Viškovo za razdoblje 2012-2016., te podaci HZMO – a
Napomena: Osiguranici se vode prema općini rada, te obuhvaćaju osobe prijavljene u osiguranje na aktivnim subjektima, a prema Zakonu o mirovinskom osiguranju. Za 2012. godinu nisu dostupni podaci.

Kretanje broja zaposlenih imalo je pozitivan trend te je u razdoblju od 2013. do 2017. godine broj zaposlenih prema općini rada, sukladno Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje (dalje u tekstu: HZMO) rastao s prosječnom godišnjom stopom od 5,89%.

Prema posljednjim podacima od HZMO-a, u ožujku 2018. u općini Viškovo bilo je ukupno 3.040 zaposlenih. Ukoliko se taj broj promatra u kontekstu udjela u ukupno zaposlenim u Primorsko – goranskoj županiji može se uočiti da on predstavlja udio od oko 2,7% u 2018. godini (stanje na dan 26.03.2018.).

Prema HZMO radnici se mogu podijeliti prema vrsti osiguranja i to na: radnike kod privatnih osoba, obrtnike, poljoprivrednike, samostalne profesionalne djelatnosti, radnike kod fizičkih osoba, osiguranici zaposleni kod međunarodnih organizacija i u inozemstvu, osiguranici s produženim osiguranjem.

Kretanje broja zaposlenih tijekom 2017. godine prikazuje tablica u nastavku.

Tablica 38: Kretanje broja zaposlenih prema vrsti zaposlenja, 2017. godina

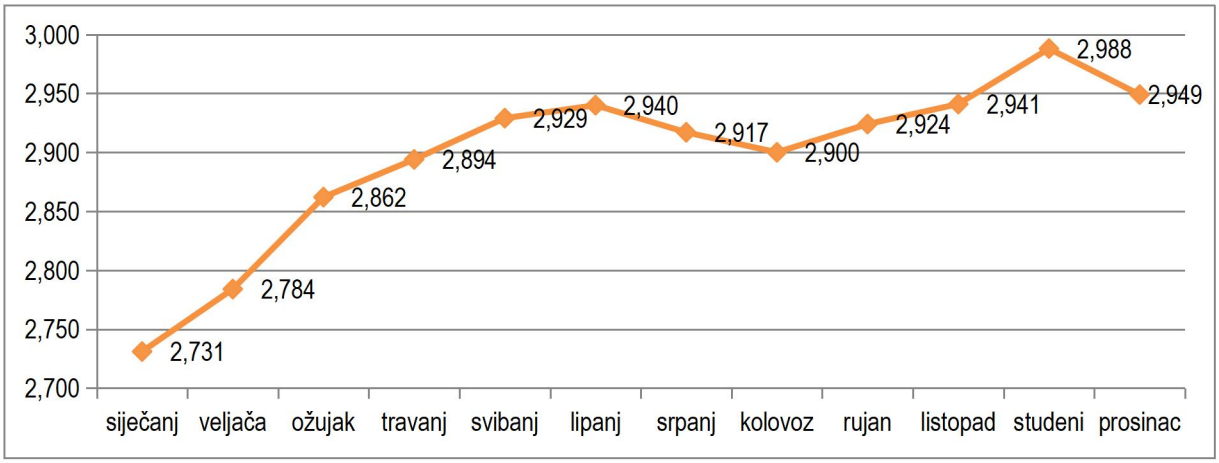
Datum	Radnici kod pravnih osoba	Obrtnici	Poljoprivrednici	Samostalne prof. djelatnosti	Radnici kod fizičkih osoba	Osig. zaposleni kod međunarodnih organizacija i u inozemstvu	Osiguranici - produženo osiguranje	UKUPNO
31.01.2017.	2.119	215	3	77	301	1	15	**2.731**
28.02.2017.	2.170	216	3	77	302	0	16	**2.784**
31.03.2017.	2.221	221	3	94	305	0	18	**2.862**
30.04.2017.	2.244	220	3	96	314	0	17	**2.894**
31.05.2017.	2.276	219	2	95	320	0	17	**2.929**
30.06.2017.	2.299	220	2	90	314	0	15	**2.940**
31.07.2017.	2.275	222	2	93	311	0	14	**2.917**

Datum	Radnici kod pravnih osoba	Obrtnici	Poljoprivrednici	Samostalne prof. djelatnosti	Radnici kod fizičkih osoba	Osig. zaposleni kod međunarodnih organizacija i u inozemstvu	Osiguranici - produženo osiguranje	UKUPNO
31.08.2017.	2.266	226	2	80	313	0	13	**2.900**
30.09.2017.	2.290	225	2	91	303	0	13	**2.924**
31.10.2017.	2.316	228	2	84	298	0	13	**2.941**
31.11.2017.	2.361	228	2	95	289	0	13	**2.988**
31.12.2017.	2.343	230	2	82	278	0	14	**2.949**
Prosjek	**2.265**	**223**	**2**	**88**	**304**	**0**	**15**	**2.897**

Izvor: HZMO Zagreb; Obrada autora

Najveći prosječni broj zaposlenih u 2017. godini nalazi se kod pravnih osoba (udio iznosi oko 78%), a zatim slijede radnici kod fizičkih osoba sa udjelom od 10,5% te obrtnici sa udjelom od 7,7%.

Grafikon 1: Kretanje broja zaposlenih tijekom 2017. godine, Općina Viškovo

Izvor: HZMO Zagreb; Obrada autora

Isto tako može se vidjeti da je broj zaposlenih osoba tijekom godine približno jednak, što znači da ne postoje značajnije sezonske oscilacije.

Navedeni broj zaposlenih nije se značajno promijenio niti u prvom kvartalu 2018. godine, pri čemu se može zamijetiti da je broj zaposlenih nastavio rasti.

U 2018. godini ukupan broj zaposlenih prešao je 3000, dok je distribucija istih ostala približna onoj godinama unazad, dominiraju radnici kod pravnih osoba (2.437; 80%), slijede radnici kod fizičkih osoba (268; 8,8%) te obrtnici (229; 7,5%).

Ukoliko se analizira struktura zaposlenih po spolu, tada se može zaključiti da je od ukupno zaposlenih u 2018. godini 61% muškaraca, dok je 39% žena. Omjer je vrlo sličan ukoliko se pogleda struktura zaposlenih po spolu radnika kod pravnih osoba gdje je 60% muškaraca, a 40% žena. Kod obrtnika zamijećena je slijedeća struktura: muškaraca je 72 %, dok je žena 28%. Konačno, radnika kod fizičkih osoba bilo je zaposleno 57% muškaraca i 43% žena.

Međutim, uzimajući u obzir metodologiju prikupljanja podataka HZMO stvarni broj zaposlenih u općini Viškovo puno je veći. Naime, prikazani broj ne uključuje zaposlenike koji žive na području općine Viškovo, ali rade na području nekih drugih općina ili pak gradova, a s druge strane uključuje one koji žive na području drugih općina ili gradova, a rade u Općini Viškovo.

Zaključno, razlika između broja zaposlenih kod HZMO i Državnog zavoda za statistiku očituje se zbog različitosti sagledavanja broja zaposlenih. Naime, HZMO vodi zaposlene prema općini rada, dok Državni zavod za statistiku popisuje sve zaposlene na području neke općine bez obzira na mjesto rada.

Naime, potpuniji podatak o ukupnom broju zaposlenih na području općine Viškovo prikazuje posljednji Popis stanovništva iz 2011. Godine, a u kojem je naznačeno da je od ukupnog broja stanovnika Općine (14.445) zaposleno 6.262 stanovnika i to: 3.426 muškaraca i 2.836 ženskih osoba. Navedeno znači da je zaposleno 43,3 % stanovništva, što predstavlja značajno učešće zaposlenih u ukupnom broju stanovnika.

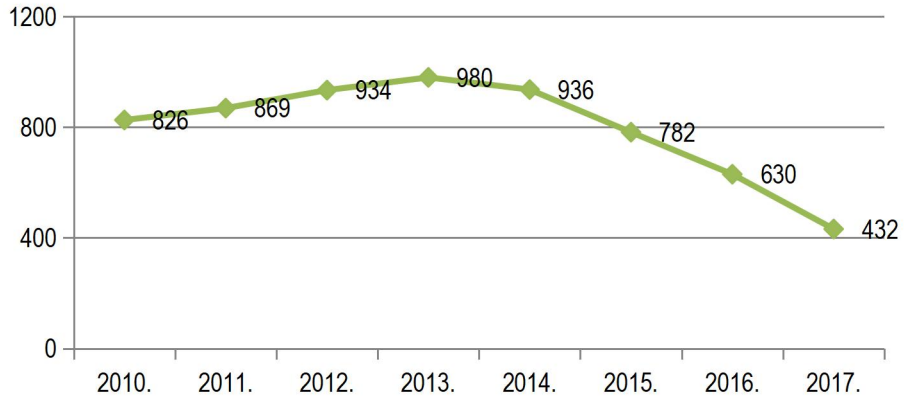
No, obzirom da je procjena stanovnika Općine Viškovo za konac 2011. godine 14.697 stanovnika, odnosno 16.331 stanovnika za konac 2016. godine, tada je za zaključiti da je stvaran broj zaposlenih mnogo veći. No, za službene podatke trebati će pričekati još neko vrijeme.

Nezaposlenost

Osim broja zaposlenih osoba potrebno je analizirati i broj nezaposlenih osoba. Nezaposlene osobe jesu osobe u dobi od 15 do 65 godina, sposobne ili djelomično sposobne za rad, koje nisu u radnom odnosu, aktivno traže posao i raspoložive su za rad.
Na području Općine Viškovo na dan 31. prosinca 2017. godine na Hrvatskom zavodu za zapošljavanje bilo je prijavljeno 432 nezaposlene osobe.

Broj nezaposlenih osoba u razdoblju od 2010.g. do 2017.g. se smanjila sa prosječnom godišnjom stopom od -8,84%, što predstavlja veoma pozitivan pokazatelj, a što se može pripisati gospodarskom oporavku, ali i jačanju poduzetničkih aktivnosti na području Općine.

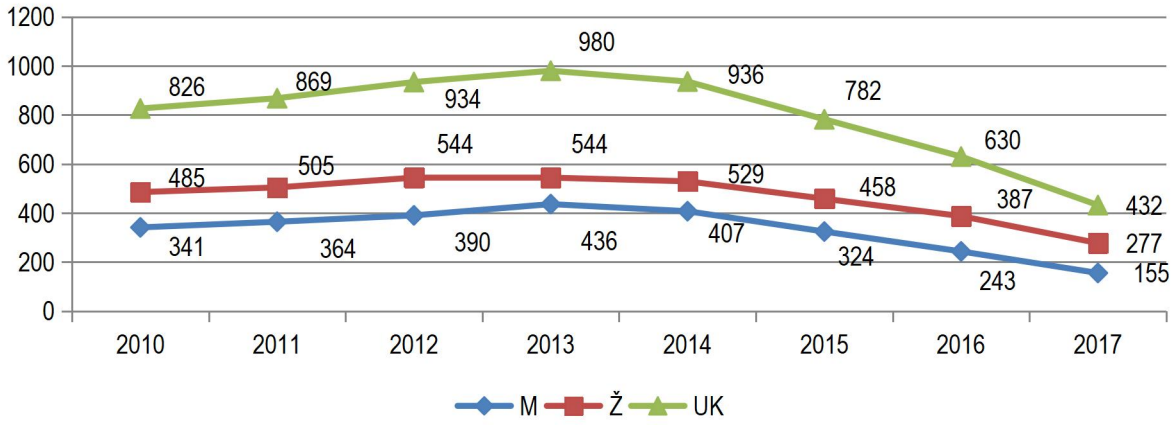
Grafikon 2: Registrirana nezaposlenost u Općini Viškovo 2010.-2017.

Izvor: Podaci HZZ, Statistika on-line – Registrirana nezaposlenost; Obrada autora

Zanimljivo je analizirati udio muškaraca i žena u nezaposlenim osobama registriranim u HZZ za područje Općine Viškovo, a što je prikazano na grafikonu u nastavku.

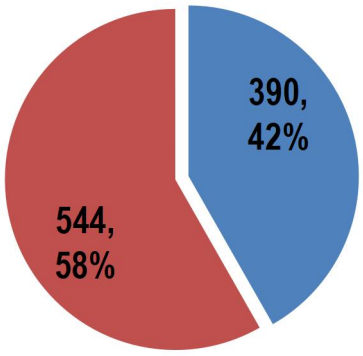
Grafikon 3: Nezaposleni u općini Viškovo prema spolu, 2010 - 2017. godina

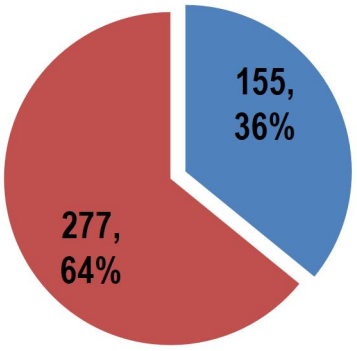
Izvor: Podaci HZZ, Statistika on-line – Registrirana nezaposlenost; Obrada autora

Iako se ukupan broj nezaposlenih u 2017. godini u odnosu na 2012. godinu i više nego prepolovio (sa ukupno 934 na 432 nezaposlena), omjer muškaraca i žena je i dalje nepovoljan gledajući sa strane nezaposlenih žena, s time da se udio nezaposlenih žena u ukupnom broj nezaposlenih u 2017. godini čak povećao u odnosu na 2012.

Grafikon 4: Spolna struktura nezaposlenih, Općina Viškovo, 2012.

Grafikon 5: Spolna struktura nezaposlenih, Općina Viškovo, 2017.

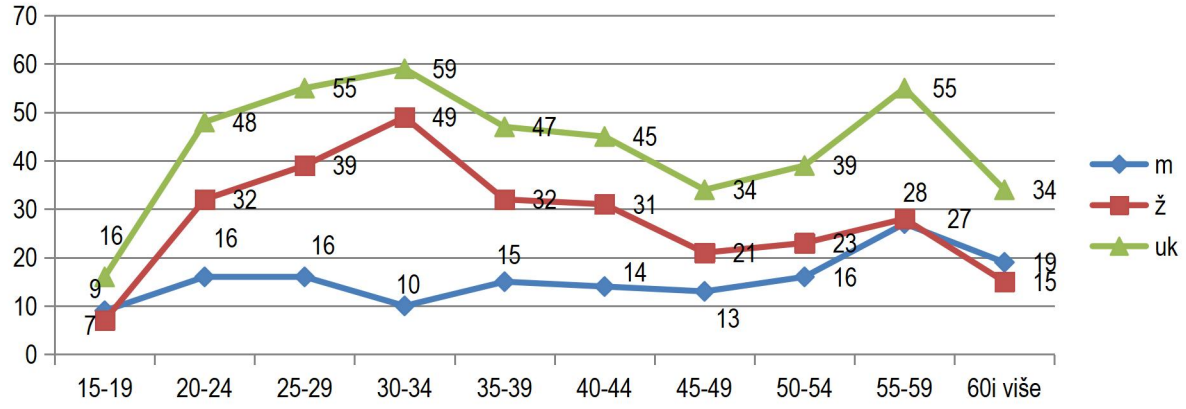

Izvor: Podaci HZZ, Statistika on-line – Registrirana nezaposlenost; Obrada autora

Analizom gore prikazanih podataka razvidno je da žene i dalje pripadaju teže zapošljivim i ranjivim skupinama na tržištu rada.

Analiza nezaposlenih prema dobi u Općini Viškovo u 2017. godini koja slijedi u prikazu slijedećeg grafikona pokazuje da i dalje najveći broj nezaposlenih u skupinama od 20-35 godina (38%), odnosno 50-60 i više godina (30%).

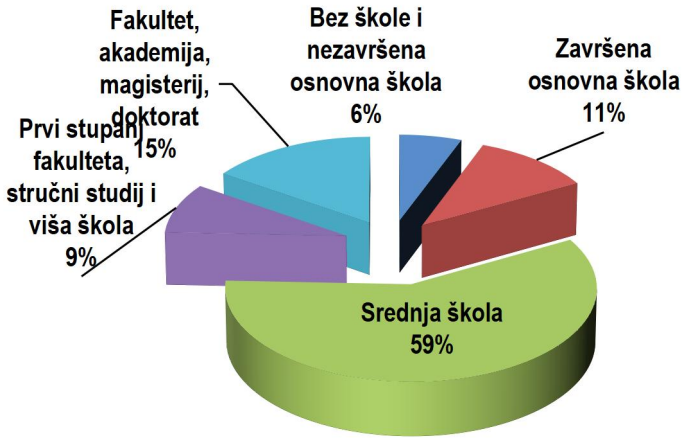
Grafikon 6: Nezaposleni u Općini Viškovo prema dobi, 2017. godina

Izvor: Podaci HZZ, Statistika on-line – Registrirana nezaposlenost; Obrada autora

Ukoliko se analiziraju podaci o nezaposlenima u Općini Viškovo u 2017. godini, tada se može doći do zaključka da je najveći dio nezaposlenih sa završenom srednjom školom (gotovo 60%), slijede nezaposleni s fakultetom, akademijom, magisterijem i doktoratom (15 %) te prvostupnici, osobe sa završenim stručnim studijima i višom školom (9%). Najmanje nezaposlenih je bez škole i nezavršene osnovne škole te završene osnovne škole. Navedeno slijedi prikazano na grafikonu u nastavku.

Grafikon 7: Nezaposleni u općini Viškovo prema razini obrazovanja, 2017. godina

Izvor: Podaci HZZ, Statistika on-line – Registrirana nezaposlenost; Obrada autora

Analiziranjem stopa nezaposlenosti u posljednjih 7 godina, može se uočiti da je ona u Općini Viškovo do 2015. oscilirala oko 12% da bi potom u posljednje dvije godine padala, da bi u 2016. godini iznosila 8,1%.

Tablica 39: Stope nezaposlenosti u Općini Viškovo i PGŽ i RH, 2010-2016 godina

Grad/ Županija/ Država	STOPE NEZAPOSLENOSTI							
	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	Prosječna stopa 2013-2016.
Viškovo	11,1%	12,2%	12,8%	12,6%	12,0%	10,0%	8,1%	10,7%
PGŽ	12,5%	12,5%	13,0%	13,8%	13,3%	11,4%	9,6%	12,0%
RH	15,6%	15,8%	16,7%	17,8%	17,0%	15,0%	12,8%	15,7%

Izvor: MRRFEU, 2018.; Obrada autora

Uspoređujući stope nezaposlenosti za predmetni period sa onima na razini Primorsko-goranske županije i Republike Hrvatske, u oba se slučaja može zaključiti da su stope nezaposlenosti u Općini Viškovo u cijelom promatranom periodu (značajno) niže.

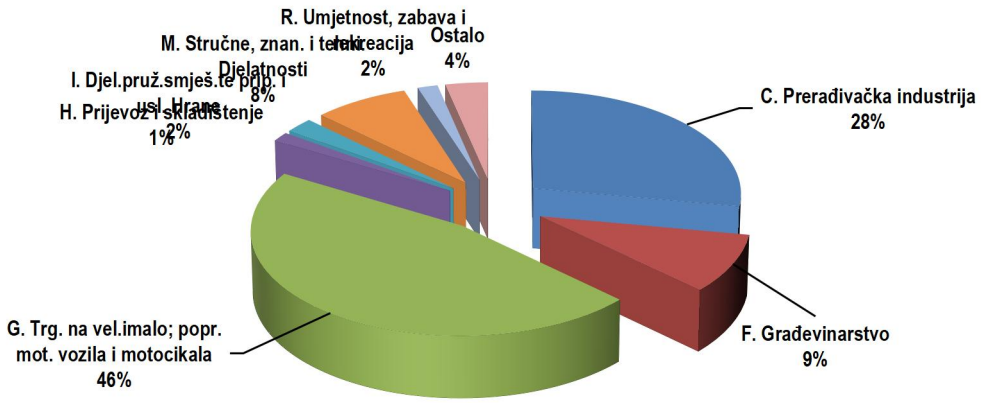
Obzirom da je nezaposlenost osnovni gospodarski i socijalni pokazatelj, gore navedeni podaci ukazuje na uspješnost Općine Viškovo u naporima da bude općina poželjna za kvalitetan život i rad, ali i uspjeh u poticanju razvoja poduzetništva i razvoja gospodarstva.

1.2.6.2. Struktura gospodarskih djelatnosti

Analizirajući gospodarsku strukturu može se uočiti da sve gospodarske grane nemaju jednako značenje za razvoj općine Viškovo, što nameće potrebu da se detaljnije analiziraju one grane koje imaju ili bi mogle imati značajniju ulogu u budućem gospodarskom razvoju. Ukoliko se razmatra važnost gospodarskih djelatnosti po najznačajnijim financijskim pokazateljima (ukupnom prihodu, ostvarenoj dobiti i zaposlenosti) može se vidjeti da su najjače slijedeće gospodarske djelatnosti kako slijedi u nastavku: G – trgovina na veliko i malo, C- prerađivačka industrija, F- građevinarstvo i M – stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti.

Udio navedenih djelatnosti u ostvarenim ukupnim prihodima poduzetnika u 2016. godini prikazuje slijedeći grafikon.

Grafikon 8: Udio u ostvarenim ukupnim prihodima poduzetnika općine Viškovo u 2016. godini

Izvor: Izvještaji FINE, podružnica Rijeka; Podaci obuhvaćaju financijske rezultate financijske rezultate poduzetnika obveznika poreza na dobit sa sjedištem u općini Viškovo prema službenom izvješću FINE; Obrada autora

Ovih prethodno nabrojanih četiri djelatnosti na području Općine ima udio od ukupno 91,2% ostvarenih prihoda.

Prema službenim podacima Hrvatske gospodarske komore (Registar poslovnih subjekata) u 2016. godini na području općine Viškovo bilo je aktivno ukupno 861 gospodarskih subjekata. Od navedenog broja prema podacima FINA-e ukupno je 547 gospodarskih subjekata koji su predali financijske izvještaje za 2016. godinu.

Ukoliko se razmotri struktura gospodarskih subjekata po djelatnostima koji su predali Izvještaje tada se može zaključiti da je najveći broj registriran u djelatnostima trgovine na veliko i malo, građevinarstvu, prerađivačkoj industriji te stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima.

Stoga se u nastavku, ukratko analiziraju te djelatnosti.

1.2.6.3. Značajne gospodarske grane

Analiza djelatnosti G – trgovina na veliko i malo, popravak mot. vozila i motocikala

Potrebno je naglasiti da trgovina ima veliki udio u prihodima Općine (46%) te je u tom smislu treba i promatrati.

Pozitivna kretanja djelatnosti G u razdoblju od 2012-2016. ostvaruju slijedeće kategorije: broj poduzeća raste po stopi od 1,66%, dobit prije oporezivanja raste sa prosječnom godišnjom stopom od 0,80%, gubitak pada sa stopom od 20,19 %, dugoročne obveze smanjuju se po godišnjoj stopi od 3,12%. Negativne trendove u djelatnosti G u razdoblju 2012-2016. prikazuju slijedeće kategorije: dugoročna imovina smanjuje se po godišnjoj stopi od 4,30%, broj zaposlenih smanjuje se po stopi od 2,83% dok neto plaće i nadnice padaju po stopi od 2,73%. Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom u kunama raste po stopi od 0,05% .

Tablica 40: Glavni financijski pokazatelji ostvareni u djelatnosti G u razdoblju od 2012 – 2016. godine (iznosi u 000)

Opis	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	Godišnja stopa rasta/pada 2016./2012.
Broj poduzeća	132	139	142	135	141	1,66%
Dugoročna imovina	165.803	169.098	144.027	138.322	139.083	-4,30%
Dugoročne obveze	56.767	50.924	52.106	49.244	50.017	-3,12%
Dobit prije oporezivanja	26.613	22.934	22.567	19.526	27.471	0,80%
Gubitak prije oporezivanja	7.279	10.165	3.173	3.169	2.953	-20,19%
Broj zaposlenih	729	654	625	615	650	-2,83%
Neto plaće i nadnice	36.831	31.837	31.266	30.127	32.902	-2,78%

Prosječna mjesečna neto plaća po zap. u kn	4.210	4.056	4.168	4.082	4.218	0,05%

Izvor: Izvještaji FINE, podružnica Rijeka; Podaci obuhvaćaju financijske rezultate financijske rezultate poduzetnika obveznika poreza na dobit sa sjedištem u općini Viškovo prema službenom izvješću FINE. Obrada autora

Tvrtke koje najviše doprinose ostvarenim rezultatima ove djelatnosti su (sukladno NKD 2007.):

Ark-Mihelić d.o.o.; Zekić d.o.o.; Kimi commerce d.o.o.; Elektromax d.o.o.; Autocentar Marinići d.o.o.; Filtom d.o.o.; Ns Agro trade d.o.o.; Croatia-Impex d.o.o.; Drinkomatic d.o.o.; Textum d.o.o.

Snagu nabrojanih tvrtki pokazuje činjenica da imaju udio od 35 % u ukupnom broju zaposlenih u ovoj djelatnosti u 2016. godini; te da su realizirale 50% ukupnih prihoda djelatnosti trgovine na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala.

Ono što je značajno za naglasiti jest da na području općine Viškovo postoje mnogi gospodarski subjekti iz djelatnosti trgovine na veliko i malo, popravak mot. vozila i motocikala kao što su primjerice Plodine d.d., Lidl i dr. koji značajno utječu na gospodarski razvoj općine, ali koji imaju registrirano sjedište na području drugog grada/općine te stoga njihovi financijski izvještaji kao takvi nisu dio ovdje analiziranih financijskih podataka. Ono što je, bez obzira na njihovo registrirano sjedište neosporno, jest njihov značaj za ukupni razvoj općine.

Analiza djelatnosti C – prerađivačka industrija

Financijski pokazatelji ove djelatnosti u razdoblju od 2012. – 2016. godine pokazuju uglavnom pozitivne i veoma povoljne predznake.

Pozitivna kretanja djelatnosti C u razdoblju od 2012-2016. ostvaruju slijedeće kategorije: dugoročna imovina raste po godišnjoj stopi rasta od 4,72%, broj poduzeća 5,05%, dobit prije oporezivanja 2,87%, broj zaposlenih 4,52%, neto plaće sa 12,01%, a dugoročne obveze se smanjuju sa stopom 2,10 %. Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom u kunama raste po stopi od 7,17% godišnje.

Negativne trendove u djelatnosti C u razdoblju 2012-2016. prikazuje samo kategorija gubitak, a koja raste s prosječnom godišnjom stopom od 4,91 %.

Tablica 41: Glavni financijski pokazatelji ostvareni u djelatnosti C u razdoblju od 2012. – 2016. godine (iznosi u 000)

Opis	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	Godišnja stopa rasta/pada 2016./2012.
Broj poduzeća	78	91	82	95	95	5,05%
Dugoročna imovina	94.311	99.274	91.225	107.218	113.409	4,72%
Dugoročne obveze	61.375	50.440	54.393	52.774	56.388	-2,10%
Dobit prije oporezivanja	22.629	27.491	37.261	29.139	25.343	2,87%
Gubitak prije oporezivanja	1.390	10.417	5.077	3.160	1.684	4,91%
Broj zaposlenih	579	684	609	745	691	4,52%

Neto plaće i nadnice	27.910	35.022	32.929	40.122	43.940	12,01%
Prosječna mjesečna neto plaća po zap. u kn	4.017	4.266	4.505	4.488	5.299	7,17%

Izvor: Izvještaji FINE, podružnica Rijeka; Podaci obuhvaćaju financijske rezultate financijske rezultate poduzetnika obveznika poreza na dobit sa sjedištem u općini Viškovo prema službenom izvješću FINE. Obrada autora.

Tvrtke koje najviše pridonose ostvarenim rezultatima ove djelatnosti su (sukladno NKD 2007.):

Euromodul d.o.o. Viškovo; Itaqua S.R.L. glavna podružnica Viškovo; Scam Marine d.o.o.; Babić Arbor d.o.o.; Trea Trade d.o.o.; Hitro-Tec d.o.o.; K.M.D. Babić d.o.o.; Drvo Delnice d.o.o.; Negotium d.o.o.; Aqua Silentium d.o.o.

Snagu nabrojanih tvrtki pokazuje činjenica da imaju udio od 44,1% u ukupnom broju zaposlenih u ovoj djelatnosti u 2016.godini; te da su realizirale 65% ukupnih prihoda djelatnosti prerađivačke industrije.

Analiza djelatnosti F – građevinarstvo

Financijski pokazatelji ove djelatnosti u razdoblju od 2012. – 2016. godine pokazuju uglavnom povoljne predznake. Tako najveću stopu rasta ima stavka dobit nakon oporezivanja od 7,41%, dok je gubitak isto padao sa stopom od 35,16%. Dugoročna imovina smanjivala se s prosječnom godišnjom stopom od 12,84 %, dok se ukupne obveze smanjuju sa godišnjom stopom od 1,63 %.

Broj zaposlenih je rastao u promatranom razdoblju sa prosječnom godišnjom stopom od 3,34 %, iznos neto plaće sa 6,33 %, a broj poduzeća sa 4,71 %. Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom u kunama rasla je sa godišnjom stopom od 2,90%.

Tablica 42: Glavni financijski pokazatelji ostvareni u djelatnosti F u razdoblju od 2012. – 2016. godine (iznosi u 000)

Opis	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	Godišnja stopa rasta/pada 2016./2012.
Broj poduzeća	104	110	114	117	125	4,71%
Dugoročna imovina	147.514	111.351	107.698	132.281	85.152	-12,84%
Dugoročne obveze	52.949	70.631	64.741	80.529	49.583	-1,63%
Dobit prije oporezivanja	6.354	9.877	7.971	8.172	8.456	7,41%
Gubitak prije oporezivanja	18.488	9.959	17.910	36.907	3.267	-35,16%
Broj zaposlenih	349	374	364	352	398	3,34%
Neto plaće i nadnice	13.018	15.432	14.833	14.709	16.641	6,33%
Prosječna mjesečna neto plaća po zap. u kn	3.108	3.438	3.395	3.482	3.484	2,90%

Izvor: Izvještaji FINE, podružnica Rijeka; Podaci obuhvaćaju financijske rezultate financijske rezultate poduzetnika obveznika poreza na dobit sa sjedištem u općini Viškovo prema službenom izvješću FINE. Obrada autora.

Tvrtke koje najviše pridonose ostvarenim rezultatima ove djelatnosti su (sukladno NKD 2007.): NI.SA.projekt d.o.o.; M.K.GRADNJA d.o.o.; ALMES d.o.o.; ANTANA j.d.o.o.; MARČIĆ GRADNJA d.o.o.; SLAVING d.o.o.; RI-INSTAL d.o.o.; EL-GO obrt za elektroinstalacije; HAUSLER d.o.o.; ŽUNIĆ - TEH d.o.o.

Snagu nabrojanih tvrtki pokazuje činjenica da imaju udio od 32 % u ukupnom broju zaposlenih u ovoj djelatnosti u 2016. godini; te da su realizirale 44,4% ukupnih prihoda djelatnosti građevinarstva.

Analiza djelatnosti M – stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti

Financijski pokazatelji ove djelatnosti u razdoblju od 2012. – 2016. godine pokazuju sve pozitivne i veoma povoljne predznake. Pozitivna kretanja djelatnosti M u razdoblju od 2012-2016. ostvaruju slijedeće kategorije: dugoročna imovina raste po godišnjoj stopi rasta od 29,28%, broj poduzeća 14,56%, dobit prije oporezivanja 5,32%, broj zaposlenih 19,97%, neto plaće sa 24,60%. Gubitak pada s prosječnom godišnjom stopom od 18,02%. Negativne trendove u djelatnosti M u razdoblju 2012-2016. prikazuje kategorija dugoročnih obveza, koje rastu s stopom od 42,23%. Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom u kunama rasla je sa godišnjom stopom od 3,86%.

Tablica 43: Glavni financijski pokazatelji ostvareni u djelatnosti M u razdoblju od 2012. – 2016. godine (iznosi u 000)

Opis	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	Godišnja stopa rasta/pada 2016./2012.
Broj poduzeća	36	49	53	52	62	14,56%
Dugoročna imovina	4.688	5.353	8.950	10.683	13.094	29,28%
Dugoročne obveze	4.861	5.124	4.889	8.458	19.891	42,23%
Dobit prije oporezivanja	4.161	10.665	5.887	6.147	5.120	5,32%
Gubitak prije oporezivanja	1.105	1.060	731	2.749	499	-18,02%
Broj zaposlenih	70	106	124	120	145	19,97%
Neto plaće i nadnice	3.298	4.979	6.562	7.032	7.950	24,60%
Prosječna mjesečna neto plaća po zap. u kn	3.927	3.914	4.410	4.883	4.569	3,86%

Izvor: Izvještaji FINE, podružnica Rijeka; Podaci obuhvaćaju financijske rezultate financijske rezultate poduzetnika obveznika poreza na dobit sa sjedištem u općini Viškovo prema službenom izvješću FINE. Obrada autora.

Tvrtke koje najviše pridonose ostvarenim rezultatima ove djelatnosti su (sukladno NKD 2007.): Duing d.o.o.; Alius Grupa d.o.o.; V.G. Elektro j.d.o.o.; Ct-Con d.o.o.; Lukina Škrinjica d.o.o.; Consing d.o.o.; Akonto Grupa d.o.o.; Geo Legal d.o.o.; Abacus d.o.o.; Think d.o.o.

Snagu nabrojanih tvrtki pokazuje činjenica da imaju udio od 54 % u ukupnom broju zaposlenih u ovoj djelatnosti u 2016. godini; te da su realizirale 88% ukupnih prihoda stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti.

1.2.6.4. Financijski rezultati gospodarstvenika

Da bi se mogli postaviti okviri ukupnog razvoja općine Viškovo, nužno je ocijeniti dostignuti stupanj te mogućnosti daljnjeg razvoja gospodarstva, temeljenog na povijesnom nasljeđu, resursnoj osnovici i trendovima prisutnim na globalnom i nacionalnom planu.

Općina Viškovo poznata je kao područje koje je jako ekonomski aktivno. Područje Općine obuhvaća 0,52% područja Primorsko goranske županije, a ostvaruje slijedeće rezultate.

Tablica 44: Ostvareni udjeli poduzetnika općine Viškovo u ukupnim pokazateljima poduzetnika PGŽ u 2016 .godini

Opis	2012.	2016.
Udio u ukupnim prihodima PGŽ	2,8 %	3%
Udio u ukupnim rashodima PGŽ	2,8 %	2,9%
Udio u ostvarenoj neto dobiti PGŽ	2,2 %	
Udio u ostvarenim gubitcima u PGŽ	2,6 %	
Udio tvrtki u PGŽ	5,2 %	5,6%

Izvor: Izvještaji FINE, podružnica Rijeka; Podaci obuhvaćaju financijske rezultate financijske rezultate poduzetnika obveznika poreza na dobit sa sjedištem u općini Viškovo prema službenom izvješću FINE. Financijski rezultati poslovanja poduzetnika Republike Hrvatske po Županijama u 2012. i 2016. godini; Obrada autora.

Dakle, na 0,52% područja Županije poduzetnici općine Viškovo u 2016. godini ostvaruju 3% ukupnih prihoda, 2,9% udjela u ukupnim rashodima PGŽ-a, te imaju 5,6% udjela u ukupnom broju tvrtki u Primorsko goranskoj županiji.

U nastavku se iznosi kratak pregled važnijih pokazatelja financijskih rezultata gospodarstvenika koji su registrirani na području Općine za razdoblje 2012.-2016.g.. Svi važniji financijski pokazatelji iskazuju pozitivan predznak.

Ukupni prihodi su u 2016. godini u odnosu na 2012. rasli sa prosječnom godišnjom stopom od 2,89%. Ukoliko se ostvareni ukupni prihodi uspoređuju po granama, može se vidjeti da je u 2016. godini grana s najviše ostvarenih prihoda G –Trgovina na veliko i malo, ali sa znatno manjim udjelom nego u 2012. godini. Nakon nje nalazi se C – prerađivačka industrija sa udjelom od 27,82%, te F -građevinarstvo sa 9,14%.

Ukupni rashodi slijedili su rast prihoda te su rasli s približnom godišnjom stopom rasta od 2,16%. Pojedinačno u 2016. godini najveće ostvarene rashode ima djelatnost G –trgovina na veliko i malo sa udjelom od 38,46% zatim C – prerađivačka industrija sa 27,07% te F – građevinarstvo sa 9,15% Ostale djelatnosti imaju manje udjele u ukupnim rashodima.

Najveću dobit prije oporezivanja u 2016. godini imala je djelatnost G –trgovina na veliko i malo sa udjelom od 38,46%, zatim C – prerađivačka industrija s 35,48%, F – građevinarstvo sa udjelom od 11,84% te M – stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti s udjelom od 7,17%.

U 2016. godini najveći gubitak prije oporezivanja iskazuje djelatnost F - građevinarstvo sa udjelom od 24,62%, te djelatnost G –trgovina na veliko i malo sa udjelom od 22,25%.

Sljedeća tablica prikazuje rezultate poslovanja trgovačkih društava registriranih na području općine Viškovo u razdoblju od 2012. – 2016. godine.

Tablica 45: Ukupni rezultati poslovanja trgovačkih društava na području općine Viškovo od 2012. – 2016. (u 000 kn)

Pozicija	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	God. stopa rasta/pada 2012./2016
Broj registriranih poduzeća	446	489	490	503	547	5,24
Ukupna dugotrajna imovina	520.857	492.209	456.412	508.502	451.936	-3,49%
Dugoročne obveze	230.208	236.589	235.171	268.389	239.146	0,96%
Neto plaće i nadnice	92.502	99.167	95.677	103.535	115.442	5,69%
Investicije	45.185	35.684	37.419	44.861	15.742	-23,17%

Izvor: Izvještaji FINE, podružnica Rijeka; Podaci obuhvaćaju financijske rezultate financijske rezultate poduzetnika obveznika poreza na dobit sa sjedištem u općini Viškovo prema službenom izvješću FINE. Obrada autora.

U promatranom razdoblju broj registriranih poduzeća raste sa prosječnom godišnjom stopom od 5,24%, što predstavlja dobar pokazatelj. Iznosi ukupne dugotrajne imovine smanjuju se sa godišnjom prosječnom stopom od -3,49%, dugoročne obveze rastu sa 0,96%, neto plaće i nadnice sa 5,69 % a investicije se smanjuju sa -23,17%.

Iako je područje općine Viškovo u ekonomskom smislu veoma aktivno, još bolja gospodarska kretanja trebalo bi potaknuti adekvatnim mjerama poslovne i razvojne politike na razini države, ali i lokalne zajednice te iznaći relevantne mjere potpore, koje će potaknuti još brži rast i razvoj gospodarstva.

1.2.6.5. Obrtništvo

Prema Zakonu o obrtu (NN 143/13) obrt je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti od strane fizičkih osoba sa svrhom postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu. Drugim riječima obrtništvo (zanatstvo), proizvodna ili uslužna djelatnost kojom se ručno, djelomice ili potpuno, pojedinačno proizvode različiti uporabni i ukrasni predmeti u manjim radionicama ili se pružaju usluge na tržištu. U tom radu obrtnik sudjeluje svojim proizvodnim sredstvima i svojom stručnom vještinom, obavljajući sam ili u suradnji s pomoćnim osobljem cijeli proizvodni ili uslužni proces, a istodobno poučava u praktičnom radu svoje učenike i pomoćnike te ih tako osposobljava za buduće samostalne obrtnike.

Obrtnici u Primorsko–goranskoj županiji, a time i na području Općine Viškovo su članovi Obrtničke komore PGŽ, te svoje interese ostvaruju preko svojih udruženja. Na području Općine Viškovo za obrtnike je zaduženo Udruženje Obrtnika Viškovo-Kastav-Klana-Jelenje.

Obzirom da se financijski pokazatelji poslovanja obrtnika sustavno ne prikupljaju, u nastavku se prikazuju podaci vezani uz statistiku broja aktivnih obrta.

U nastavku slijedi prikaz stanja u obrtništvu na području Primorsko goranske županije u posljednje dvije godine, 2016. i 2017. godini.

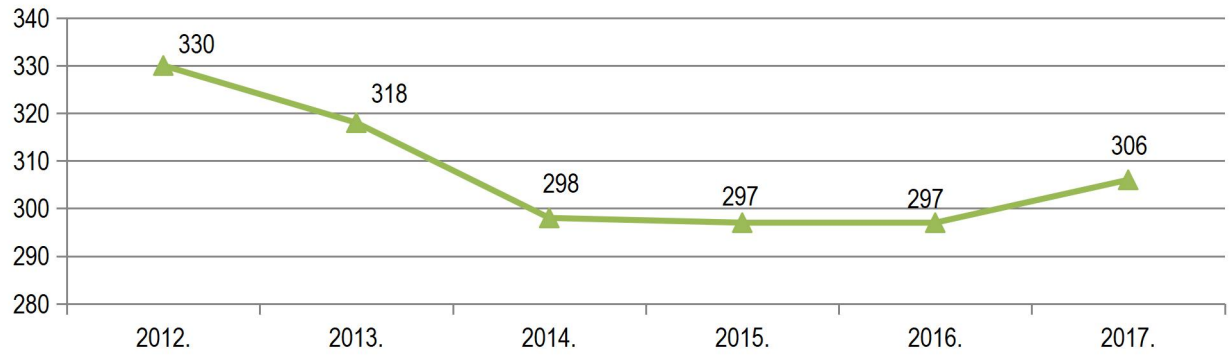
Tablica 46: Broj obrtnika na području Primorsko-goranske županije; 2016. i 2017. godina

Djelatnost	2016.	2017.
Proizvodni obrti	615	595
Uslužni obrti	3.117	3.244
Ugostiteljstvo	1.399	1.348
Trgovina	964	903
Prijevoznici	632	635
Ribarstvo	427	412
Frizeri	636	641
UKUPNO	**7.790**	**7.778**

Izvor: Podaci Udruženja Obrtnika Viškovo-Kastav-Klana-Jelenje; Obrada autora

Broj obrtnika iz godine u godinu se smanjuje, evidentan je pad broja aktivnih obrta, a ista takva kretanja obilježavaju se u i u općini Viškovo. Naime, potrebno je naglasiti da je broj obrtnika u Primorsko-goranskoj županiji smanjen, a takvi trendovi zamijećeni su i kod obrtnika u općini Viškovo, a što prikazuje slijedeći grafikon.

Grafikon 9: Broj obrtnika, Općina Viškovo, 2012-2017.godina

Izvor: Podaci Udruženja Obrtnika Viškovo-Kastav-Klana-Jelenje; Obrada autora

U sektoru obrtništva, prema podacima Udruženja obrtnika Viškovo-Kastav-Klana-Jelenje u 2017. godini na području općine Viškovo registrirano je 306 aktivna obrta. Obzirom na 2012. godinu, kada je bilo ukupno registrirano 330 obrta, može se zaključiti da broj obrta pada s godišnjom stopom od -1,50%.

Sljedeća tablica prikazuje strukturu obrtnika prema cehovima.

Tablica 47: Broj obrtnika na području općine Viškovo po djelatnostima u razdoblju od 2012. do 2017.

Ceh	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Godišnja stopa rasta/pada 2012/2017
Proizvodni obrtni	58	59	48	47	45	47	-4,12%
Uslužni obrti	153	153	152	103	105	122	-4,43%
Frizer i kozmetičari	17	17	17	20	20	23	6,23%
Trgovci	46	37	30	26	26	24	-12,20%
Prijevoznici	25	25	26	23	21	21	-3,43%
Ribarstvo i poljoprivreda	3	3	3	-	-	-	-
Ugostiteljski obrti	28	24	22	25	24	18	-8,46%
Građevinari	0	0	0	53	56	51	-
UKUPNO	**330**	**318**	**298**	**297**	**297**	**306**	-1,50%

Izvor: Podaci Udruženja Obrtnika Viškovo-Kastav-Klana-Jelenje; Obrada autora

Broj obrta raste kontinuirano u promatranom razdoblju kod frizera i kozmetičara, dok ostale djelatnosti, odnosno cehovi, uglavnom opadaju. Najveći pad ostvaren je kod ceha trgovaca.

Ukoliko se analizira struktura po cehovima u ukupnom broju obrta u 2017. godini može se vidjeti da su najzastupljeniji uslužni obrti s udjelom od gotovo 40% zatim građevinari sa udjelom od 17% te proizvodni obrti sa udjelom od 15%.

Brojni obrti veoma su važni za gospodarstvo ovog kraja. Nažalost njihove financijske pokazatelje ne može se analizirati, a zbog njihove nedostupnosti.

1.2.6.6. Turizam

Iako turizam sudjeluje s udjelom od tek 2 % u ukupnim prihodima Općine Viškovo, evidentni su napori svih sektora u tom segmentu, kao i ambiciozni planovi za budućnost, a što se može vidjeti i iz strateških dokumenata Općine (Plan ukupnog razvoja Općine Viškovo; Strateški okvir razvoja turizma Općine Viškovo).

Osim toga, ostvareni rezultati u segmentu turizma pokazuju značajan trend rasta i ukazuju na perspektivnost navedene djelatnosti te se stoga u ovom poglavlju zasebno daje osvrt na turizam Općine Viškovo.

Sukladno Pravilniku o proglašavanju turističkih općina i gradova i o razvrstavanju naselja u turističke razrede (NN broj: 122/09, 9/10, 61/10, 82/10, 36/11, 89/11, 146/11, 141/12, 144/12, 38/13 i 153/13) područje Općine Viškovo razvrstano je u turistički razred „D“, dok su naselja Marčelji, Marinići i Viškovo kategorizirani kao turistički razred „C“.

Razvrstavanje u turističke razrede temelji se na kvantitativnim i kvalitativnim kriterijima od kojih su najznačajniji: turistički i smještajni ugostiteljski kapaciteti odgovarajuće kvalitete, razina izgrađenosti

infrastrukture, prirodna i kulturna baština, a naročito povijesni i umjetnički spomenici i sadržaji, prirodne ljepote, pojave, običaji i tradicija, te druge turističke zanimljivosti, stanje organiziranosti zdravstvene zaštite, uređenost javnih površina, te dodatna ponuda kao što su sport, kultura, trgovine i sl.

Glavne turističke resurse na području općine čine atraktivni i vrijedni dijelovi prirodne i graditeljske baštine, te materijalne i nematerijalne kulturne baštine („Dvoglasje tijesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja“ i „Godišnji pokladni ophod zvončara s područja Kastavštine“).

Bogata prošlost predstavlja potencijal za definiranje specifične ponude kulturnog turizma dok postojeći prirodni resursi omogućuju intenzivniji razvoj sportsko rekreativnog turizma. Viškovo je u povijesti bilo izletište za stanovnike područja riječkog prstena koje je obilovalo ruralnim ambijentom, iznimnim pogledom prema Kvarnerskom zaljevu i gastronomijom.

U sadašnjosti TZ Općine i ljudi koji se bave turizmom tijekom godine organiziraju mnoštvo aktivnosti i događaja koji se vezuju uz kulturu, maškare, tradicijske običaje i vrijednosti, sportske aktivnosti.

Dakle, formiranjem Turističke zajednice općine Viškovo počinje se osmišljavati turistička ponuda i tijekom godina ostvaruje se sve bolji rezultati, što prikazuje i slijedeća tablica.

Tablica 48: Broj ostvarenih dolazaka i noćenja na području općine Viškovo u razdoblju 2010-2017.

Godina	Broj dolazaka			Broj noćenja		
	ukupno	domaći	strani	ukupno	domaći	strani
2010.	**425**	355	70	**957**	746	211
2011.	**633**	438	195	**1.728**	938	790
2012.	**568**	359	209	**2.204**	1.175	1.029
2013.	**716**	384	332	**2.715**	796	1.919
2014.	**894**	345	549	**4.212**	837	3.375
2015.	**1.277**	411	866	**6.197**	904	5.293
2016.	**1.881**	430	1451	**8970**	1.137	7833
2017.	**2.609**	594	2015	**13.482**	1.475	12.007

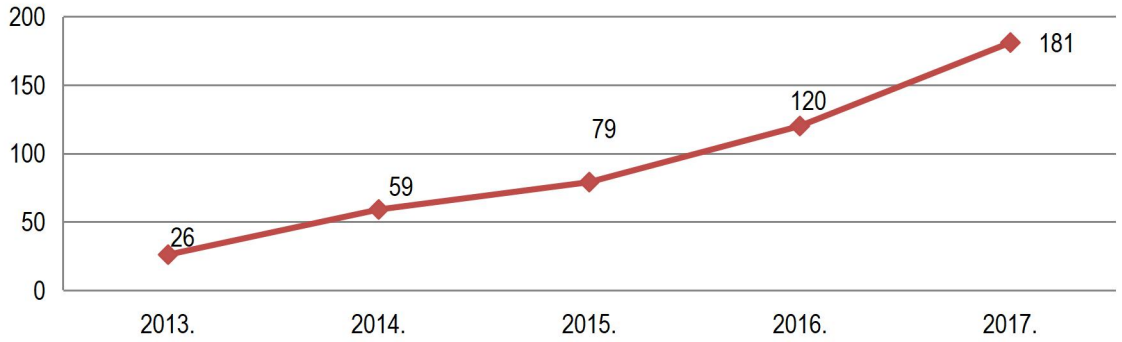
Izvor: Podaci TZ općine Viškovo

Kao što tablica prikazuje u početku promatranog razdoblja domaći gosti su prevladavali u broju dolazaka i broju noćenja. No nakon 2013. godine javlja se situacija kada se strani turisti sve više interesiraju za ponudu ovog kraja. Tako su u 2017. godini po zemlji porijekla najbrojniji turisti su iz Njemačke, Italije, Austrije te Poljske i Mađarske.

Broj prosječnog boravka po dolasku iznosi 5,1 dana u 2017. godini, što je slično kao i na razini Primorsko goranske županije gdje je taj broj 5,2, odnosno Republike Hrvatske gdje je prosječan broj noćenja po dolasku 4,9 dana. Veći broj turista (81%) u Viškovo dolazi individualno, a ne posredstvom agencija (19%).

Jedan od razloga povećanja broja dolazaka i noćenja je suradnja iznajmljivača i dentalnih ordinacija. Isto tako, u budućnosti se očekuju i slični trendovi te se planira i rast turističkih smještajnih kapaciteta.

Grafikon 10: Smještajni kapaciteti na području općine Viškovo, 2013-2017. godine

Izvor: Podaci TZ općine Viškovo; Obrada autora

Analizirajući strukturu smještajnih kapaciteta na području općine Viškovo u 2017. godini, može se zaključiti da je najveći broj istih zastupljen kod privatnih iznajmljivača. Na području općine nema registriranih hotela, kao niti ostalih oblika smještaja za turiste (hosteli, moteli, kampovi i sl.)

U 2017. godini na području Općine Viškovo djeluju 33 privatna iznajmljivača i dva društva s ograničenom odgovornošću što ukupno iznosi 181 ležaj. Struktura smještajnih kapaciteta slijedi u Tablici.

Tablica 49: Struktura smještajnih kapaciteta; općina Viškovo, 2017. godine

Vrsta smještaja	Broj ležajeva
Sobe	29
Kuća za odmor	58
Apartman/studio	94
UKUPNO	***181***

Izvor: Podaci TZ Općine Viškovo; Obrada autora

Kapaciteti više kategorije slabije su zastupljeni u turističkoj ponudi općine Viškovo te bi tu trebalo napraviti određene pomake.

U ovom se kraju danas isprepliće zanimljiv suživot prošlosti i sadašnjosti, neodoljiv kulinarski spoj autohtonih jela primorja i gorja, ali i specijaliteta moderne gastronomije.

Uređene šetnice te pješačke i biciklističke staze pozivnica su na ugodnu šetnju šumskim krajolicima, na odmor, rekreaciju, vožnju biciklom i užitak boravka u prirodi.

Na području Općine Viškovo tijekom godine održava se nekoliko manifestacija koje su od značaja za razvoj turističke ponude, posebice kulturnog turizma, a od kojih su neke i međunarodnog karaktera: *Pust; Priprema, pozor, sad; Proslava dana Općine Viškovo; Majevica; Šterne – izvor života; Ljetni pljusak; Matejna; Prošeći se s manum po zvončarskeh puteh; Martinja pul Marčelji; Advent u Viškovu.*

Može se zaključiti da se na području općine Viškovo nudi određena količina turističkih proizvoda i usluga, te da u analiziranom razdoblju turistički promet pokazuje pozitivne predznake

U cilju daljnjeg razvoja turizma na području općine potrebno je i dalje nastaviti sa kontinuiranim osmišljavanjem turističke politike te aktivno promovirati nove događaje.

1.2.6.7. Razvojni položaj Općine Viškovo

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije provodi postupak ocjenjivanja i razvrstavanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: JLP(R)S) u Republici Hrvatskoj prema indeksu razvijenosti. Indeks razvijenosti je kompozitni pokazatelj koji se računa kao prilagođeni prosjek standardiziranih vrijednosti društveno-gospodarskih pokazatelja radi mjerenja stupnja razvijenosti JLP(R)S-a u određenom razdoblju.

Za izračun indeksa razvijenosti koriste se slijedeći pokazatelji:

- prosječni dohodak po stanovniku
- prosječni izvorni prihodi po stanovniku
- prosječna stopa nezaposlenosti
- opće kretanje stanovništva
- stupanj obrazovanosti stanovništva (tercijarno obrazovanje)
- indeks starenja.

Vrijednost za razdoblje 2014.-2016. za Primorsko-goransku županiju iznosi 105,28, što je iznad hrvatskog prosjeka. Na temelju ove vrijednosti, Primorsko-goranska županija svrstava se u četvrtu kategoriju u kojoj se nalaze najrazvijenije hrvatske županije.[5]

Općina Viškovo nalazi se u najrazvijenijoj razvojnoj skupini jedinica lokalnih samouprava s iznadprosječnom vrijednošću indeksa od 112,87 posto.

Tablica 50: Pokazatelji društveno-gospodarskog razvoja (sastavnice novog indeksa razvijenosti) na razini odabranih JLS PGŽ, 2014.-2016.

Jedinica lokalne samouprave (JLS)	Razvojna skupina JLS	Indeks razvijenosti JLS	Vrijednosti osnovnih pokazatelja za JLS					
			Prosječni dohodak po st.	Prosječni izvorni prihodi po st.	Prosječna stopa nezaposlenosti	Opće kretanje stanovništva (2016./2006.)	Indeks starenja (2011.)	Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65) (2011.)
Viškovo	**8**	112,87	31.583,54	2.890,90	0,1002	142,03	75,6	0,2305
Odabrane JLS iz okruženja:								
Kastav	8	111,23	35.379,24	3.178,51	0,1017	108,33	112,2	0,307
Opatija	8	111,57	39.279,03	7.626,00	0,1047	93,35	218,4	0,3814
Rijeka	8	108,31	38.186,85	4.302,01	0,1285	89,42	169,8	0,3277
Čavle	7	106,23	31.371,98	2.591,81	0,119	104,14	111,7	0,1789
Jelenje	7	104,88	30.112,41	1.915,08	0,1029	106,97	108,4	0,1343
Klana	6	104,31	33.452,73	2.610,63	0,0829	99,11	160,5	0,1325

[5] *Jedinice regionalne (područne samouprave) se prema indeksu razvijenosti svrstavaju u četiri razvojne skupine. U četvrtoj, najrazvijenijoj skupini ukupno je pet hrvatskih županija. Po vrijednosti indeksa su (od najvećeg prema najmanjem): Grad Zagreb, Istarska županija, Dubrovačko-neretvanska, Zagrebačka te Primorsko-goranska. Ukupno devet hrvatskih županija ima vrijednost indeksa razvijenosti veću od vrijednosti prosjeka svih hrvatskih županija.*

Matulji	8	108,47	35.233,61	2.959,84	0,1074	105,45	134,9	0,2329

Izvor: sistematizacija autora prema podacima Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova EU.

Uz Općinu Viškovo u osmoj, najrazvijenijoj skupini nalaze se još gradovi i općine mikroregije Priobalje: Bakar, Crikvenica, Kastav, Opatija, Rijeka, te općine Kostrena, Matulji, Omišalj. Općina Viškovo nalazi se na visokom drugom mjestu po visini indeksa razvijenosti, nakon Općine Kostrena.

Ukoliko se promatraju gradovi i općine u neposrednom okruženju Općine Viškovo, tek su u najrazvijenijoj razvojnoj skupini uz Općinu Viškovo nalaze neke: Grad Kastav, Grad Opatija i Rijeka te Općina Matulji.

Ukoliko se analizira visina indeksa razvijenosti, za zaključiti je da je Viškovo najrazvijenija Općina, sukladno definiranim pokazateljima, a što je vidljivo iz gore prikazane tablice.

1.2.7. Infrastrukturni sustavi

1.2.7.1. Prometni sustav i veze

Cestovni promet

Osnovnu cestovnu mrežu na području Općine čini sustav razvrstanih državnih, županijskih i lokalnih cesta te nerazvrstanih cesta. Prema važećoj Odluci o razvrstavanju javnih cesta (NN 103/17) na području Općine razvrstane su sljedeće ceste:

Državne ceste

DC 427 Marčelji (nova AC7) – Viškovo- Rujevica (AC7) duljine 7,6 km na području Općine Viškovo

DC 427 trenutno je u završnoj fazi izgradnje, a pruža se od čvora Rujevica do čvora Marčelji u ukupnoj duljini 10,3 km. Državna cesta DC 427, odnosno buduća obilaznica Viškova, povezati će riječku obilaznicu s budućom autocestom od Permana, preko Viškova do Grobničkog polja i osigurati vezu županijske prometne mreže s Centralnom zonom za gospodarenje Marišćina. Cesta također ima ulogu da izdvoji tranzitni promet iz naseljenih područja te predstavlja brzu prometnicu za povezivanje naselja unutar Općine s Gradom Rijeka. Većina njezine trase je položena izvan naselja i građevinskih područja. Trenutno je izvedeno oko 75 % radova na cesti,a u prometu je dionica od čvora Rujevica – polučvor Hosti – te do raskrižja Marinići. Uz izgradnju potrebno je izvršiti rekonstrukciju raskrižja koja spajaju državnu cestu s cestama nižeg reda. Unutar granica Općine predviđena su četiri takva raskrižja. Na nekoliko mjesta duž svoje trase planirana cesta siječe postojeće lokalne prometnice i time otežava pristup naselju. Ona također utječe na promjenu tradicionalnih pješačkih putova. Na pojedinim mjestima taj će se problem pokušati riješiti izgradnjom više pješačkih nathodnika i pothodnika (nathodnik Jugi, nathodnik šetnica Marčelji - Saršoni i nathodnik Valjani) u svrhu povezivanja pojedinih naselja sa centrom Viškova, budući da trasa državne ceste DC 427 presijeca neke od nerazvrstanih cesta.

Slika 62: Podvožnjak Viškovo

Izvor: www.okolo.com

Županijske ceste

ŽC 5025 - Viškovo - Marinići- Administrativna granica Grada Rijeka- duljine 5,3 km

Najznačajnija je cesta koja prolazi samim centrom Općine Viškovo od Marinića na jugu Općine do spoja sa ŽC 5017. Stanje kolnika je uvjetno zadovoljavajuće. Duž trase nalazi se velik broj uzdužnih i poprečnih pukotina no one ne ugrožavaju sigurnost prometa. Širina kolnika kreće se od 6 - 6,5 metara. Od južne granice Općine do raskrižja sa ŽC 5021 cesta zadržava obostrani nogostup čitavom dužinom. Nakon raskrižja nogostupa nema ili se on nalazi samo s jedne strane. Treba napomenuti da na većini mjesta gdje postoji nogostup on nije odgovarajuće širine s obzirom na veliku izgrađenost i količinu pješačkog prometa.

Slika 63: ŽC 5025 – nedostatak nogostupa

ŽC 5017 – Rupa (D8) - Škalnica - Saršoni – Administrativna granica Grada Rijeka duljine 6,5 km

Prolazi sjeveroistočnim dijelom Općine. Kolnik je u dobrom stanju te na njoj ne postoji nogostup osim na kratkoj dionici kroz južni dio naselja Saršoni.

ŽC 5055 - Viškovo (ŽC 5025) - Saršoni -Trnovica - Dražice - Čavle (DC 3) duljine 3,9 km
Spaja centar naselja Viškovo sa Saršonima i nastavlja prema Dražicama u ukupnoj dužini od 3,9 km. Kolnik je u zadovoljavajućem stanju a obostrani nogostup postoji na dionici od Viškova do naselja Mladenići.

ŽC 5021 – Jurčići (ŽC 5206) - Viškovo (ŽC 5025) duljine 1,9 km
Spaja Viškovo (ŽC 5025) s gradom Kastvom. Zbog izgradnje spoja na državnu cestu DC 427 kolnik je u poprilično lošem stanju od raskrižja sa ŽC 5025 do nogometnog stadiona. Duž trase nogostup ne postoji.

ŽC 5023 – Studena (LC 58014) - ŽC 5017 duljine 1,9 km
Nalazi se na samom sjeveru te spaja Općinu Viškovo s naseljima Studena i Klana. Kolnik je u dobrom stanju i odgovarajuće širine.

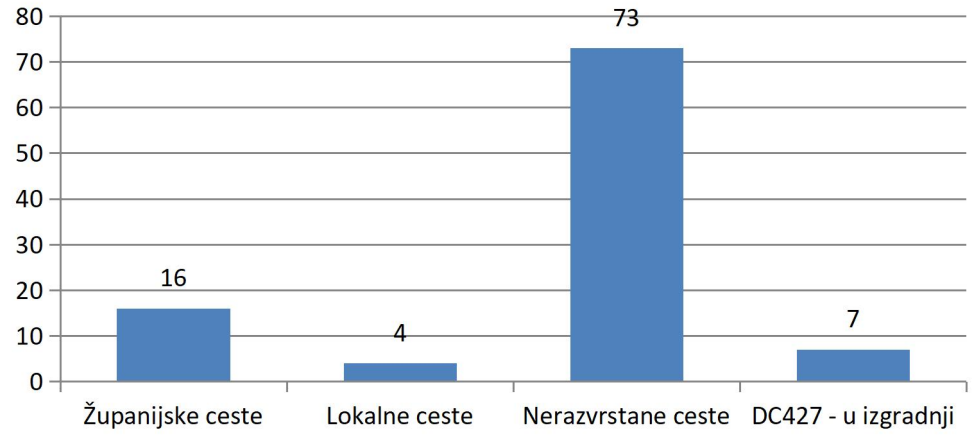
Lokalne ceste

LC 58018 – Brničići (ŽC 5020) - Kosi - Sroki - ŽC 5025 duljine 1,7 km
Spaja Općinu Viškovo (ŽC 5025) kroz naselje Sroki sa gradom Kastvom. Stanje kolnika je dobro i uglavnom na svojoj trasi nema nogostupa.
LC 58048 – Marinići (ŽC 5025) - A.G Grada Rijeka duljine 0,6 km
Nalazi se na samom jugu Općine. Kolnik je u dobrom stanju širine od 4,5 - 5,5 metara. Na svojoj trasi nema nogostupa.
LC 58047 – Mariniči (ŽC 5025) - A.G. Grada Rijeka duljine 1,0 km
Spaja Općinu sa naseljem Škurinje. Kolnik je u dobrom stanju. Većim dijelom trase nogostup postoji no on je neadekvatne širine.
LC 58046 – LC58047 - A.G. Grada Rijeka duljine 1,5 km
Trasa ceste kreće iz Marinića od LC 58047 do naselja Drenova. Kolnik je u zadovoljavajućem stanju no premale širine. Nema nogostupa.

Nerazvrstane ceste

Sve ostale ceste, ulice u naseljima su nerazvrstane ceste. Ukupna duljina nerazvrstanih cesta kroz Općinu Viškovo iznosi 89,067 km. One čine 73 % od ukupne duljine cesta unutar granica Općine. Kolnik na nerazvrstanim cestama je većinom u dobrom stanju s iznimkom pristupnih putova koji su u nešto lošijem stanju. Treba napomenuti i nedovoljnu širinu kolnika na većini nerazvrstanih cesta u Općini. Glavni problem je nedostatak mjesta za mimoilaženje vozila te nepostojanje nogostupa na većini cesta.

Slika 64: Udio pojedine ceste u prometnoj mreži na području Općine

Izvor: GIS baza Općine Viškovo

Raskrižja

Pojedina raskrižja županijskih i lokalnih cesta su loše tehnički položena u prostoru te zbog nedovoljne preglednosti i opasna. Posebno treba istaknuti tri križanja ŽC 5025 s cestama LC 58047, LC 58018 i ŽC 5017. Kod prva dva navedena raskrižja problem je nedovoljna vidljivost i nepravilan kut spajanja raskrižja (samim time dodatno se smanjuje preglednost). Kod trećeg raskrižja uz navedene razloge smanjene preglednosti i nepravilnog kuta ulaska dodatne probleme nosi i neprirodno kretanje kroz raskrižje. Na križanjima ŽC 5025 sa LC 58048 (Marinići I) , križanju „Marinići-radna zona“ te na križanju ŽC 5055 sa ŽC 5017 u naselju Saršoni izvedena su kružna raskrižja.

Slika 65: Rekonstrukcija raskrižja na križanju „ŽC 5025 - Radna zona K1“

Izvor: www.okolo.com

Slika 66: Pogled na križanje ŽC 5025 i 5017

Izvor: www.okolo.com

Slika 67: Pogled na križanje ŽC 5025 i

5018

Gustoća cestovne mreže

Ukupna duljina razvrstanih cesta na području Općine iznosi 33 km (izvor: GIS baza Općine Viškovo, Županijska uprava za ceste). Gustoća cestovne mreže iznosi 173,68 (km ceste/100 km^2 površine).

Taj podatak je dosta veći od prosjeka RH koji iznosi 47 (km ceste/100 km^2 površine- izvor Hrvatske ceste d.o.o., Brojanje prometa na cestama RH 2016. godine).

Promet u mirovanju

Na prostoru Općine nalazi se osam parkirališta ukupnog kapaciteta 308 parkirnih mjesta, od kojih 15 otpada na invalide. Tablica 51 prikazuje lokacije i oznake parkirnih mjesta te njihov kapacitet. Na prikazane su lokacije postojećih površina za parkiranje.

Tablica 51: Javna parkirališta i kapaciteti

Lokacija	Ukupno PM	Mjesto za invalide	Oznaka
Centar naselja	45	3	P1
Groblje	40	0	P2
Škola	102	5	P3
Zgrada Općine	33	4	P4
Marčelji 1	6	0	P5
Marčelji 2	3	1	P6
Marčelji-Boćarski dom Marčelji	32	2	P7
Ronjgi	32	0	P8

Izvor: GIS baza Općine Viškovo

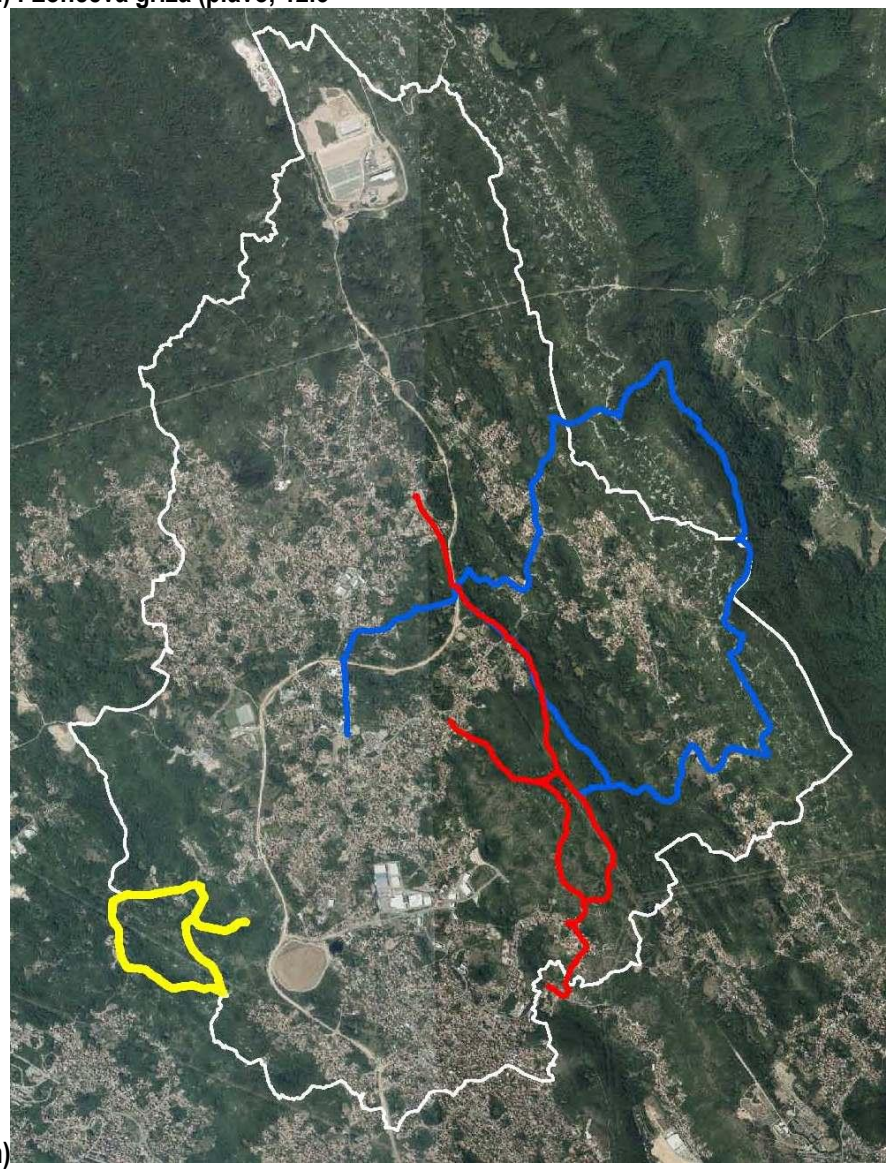
Biciklistički i pješački promet

Na području Općine Viškovo danas je nedovoljno razvijena biciklistička infrastruktura iz razloga preopterećenosti prometnica, konfiguracije terena te manjka prostornih mogućnosti. Biciklistički promet zastupljen je samo kao dio rekreativne ponude, a ne dnevnih migracija odlaska na posao, školu, trgovinu i sl.

U dijelu rekreativne ponude područjem Općine Viškovo jednim dijelom prolazi biciklistička transverzala Riječkog prstena ukupne dužine 63 km. Na području Općine ona se proteže u duljini šest kilometara trasom Kastav-Viškovo-Kablari, te područjem Ronjgi. Među brojnim biciklističkim stazama ističu se: Viškovo (9 km), Kastav (12,5 km), Studena (14,3 km), Izvor Rječine (23 km) i Breza (15 km). Biciklističke staze su označene inovativnim obavijestima o znamenitostima pojedine lokacije.

Osim spomenutih biciklističkih staza uređene su šetnice i pješačke staze: Milohni, Plešivac (ukupne dužine 8,6 km), pješačka staza Lončeva griža (ukupne dužine 8,6 km).

Slika 68: Uređene šetnice na području Općine Viškovo- Milohni (žuto, 3.4 km), Plešivac (crveno,8.6 km) i Lončeva griža (plavo, 12.3 km)

Bike sharing

U cilju smanjivanja prometnog opterećenja, ali i poboljšanju kvalitete zraka na području Općine, Općina Viškovo je sredinom 2016. godine pokrenula projekt „bike sharing“. Projekt se nalazi u pripremnoj fazi te je uz suradnju Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost izvedena i prva stanica za iznajmljivanje javnih bicikla na lokaciji postojećeg parkirališta „Milihovo“ u centru Viškova. Bike sharing točke planirane su još u naselju Marinići, Marčelji te u zonama Ronjgi i u sportsko-rekreacijskoj zoni Halubjan. Općina Viškovo planira bike sharing sustav povezati i sa sličnim sustavima susjednih općina i gradova.

Slika 69: Bike sharing točka – parkiralište Milihovo

1.2.7.2. Sustav telekomunikacija i pošte

Područje Općine Viškovo pokriveno je s područnim telefonskim centralama i dostatnim brojem telefonskih priključaka s mogućnošću proširenja. Osnovni sustav telefonske mreže zadovoljava današnje potrebe korisnika te se konstanto ulaže u njegov daljnji razvoj. Osnovna telekomunikacijska mreža sastoji se od elektrokomunikacijskih vodova ukupne dužine 3,1 km te kabelske kanalizacije 30,6 km. Udaljeni digitalni pretplatnički stupnjevi (UPS-i) su vezani optičkim kabelima na lokalnu digitalnu centralu AXES PC Centar- Rijeka. Magistralna i međunarodna TK kanalizacija izvedena je po koridoru ŽC 5025, ŽC 5017 - Viškovo - Marinići - Rijeka (DC 404) (Kartografski prikaz 8).
Razina pokrivenosti prostora u pokretnoj telekomunikacijskoj mreži je zadovoljavajuća. Na području Općine instalirano je 17 baznih postaja na 12 lokacija, četiri antenska prihvata na samostojećim stupovima i osam antenskih prihvata na objektima.
Općina Viškovo aktivno sudjeluje u sklopu projekta „E-županija“ s ciljem razvoja širokopojasne mreže na svom području. Na području Općine Viškovo dostupne su širokopojasne mreže preko fiksnih (nepokretnih) i pokretnih mreža. Prema mogućem pružanju širokopojasnog pristupa internetu u pogledu pristupnih brzina, postoje tri kategorije: 2 Mbit/s - 30 Mbit/s, 30 - 100 Mbit/s, više od 100 Mbit/s.

Tablica 52: Popis baznih postaja i antenskih prihvata u 2016. godine

Stanje na dan	2016.
Broj baznih postaja	17
Broj lokacija*	12

Broj antenskih stupova u vlasništvu operatora**	4
Broj antenskih prihvata na postojećim objektima	8
Broj unutarnjih antenskih sustava u zatvorenom prostoru	0
*Broj lokacija na kojima se nalaze bazne postaje, uzevši u obzir činjenicu da bazne postaje različitih operatera mogu biti na istom antenskom stupu	
**Broj antenskih stupova i samostojećih nosača u vlasništvu operatora javnih komunikacijskih mreža pokretnih komunikacija (VIPnet, Tele2 i HT)	

Izvor: Hakom - Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, 2016. godina

Pošta

Glavni poštanski centar za Primorsko-goransku županije je u Rijeci. U naselju Viškovo je jedinica poštanske mreže (51216) u sustavu Hrvatskih pošta. Sustav poštanskog prometa nije razvijen sukladno trenutnim potrebama stanovnika Općine Viškovo.

1.2.7.3. Vodnogospodarski sustav

Opskrba vodom

Sustavom vodoopskrbe na području Općine Viškovo upravlja Komunalno društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o. iz Rijeke. Duljina vodoopskrbne mreže iznosi nešto više od 55 km. Na vodoopskrbnu mrežu priključeni su skoro svi stanovnici, odnosno 99,56 %. Na području Općine nema izvorišta vode već se voda zahvaća na sedam od ukupno 82 izvorišta (većim dijelom sa izvorišta Zvir i Rječina) te se doprema do potrošača. Vodoopskrba se obavlja preko četiri vodospreme - VS Podbreg (1500 m3), VS Saršoni (1000 m3), VS Viškovo (1500 m3) i VS Marinići (2000 m3), te dvije crpne stanice - CS Saršoni (36 l/s, 34 kW) i CS Marinići (80 l/s, 140 kW). Trenutno je u sustavu vodoopskrbe izvedeno 5.086 priključaka. Ukupno je u 2016. godini za potrebe opskrbe vode potrošača koji se nalaze na području Općine zahvaćeno 1.230.516 m3 vode, dok je isporučeno 851.918 m3. Razlika između zahvaćene i isporučene vode predstavlja veličinu gubitaka u sustavu vodoopskrbe koja iznosi 30 % što je manje od županijskog prosjeka gdje su gubici u sustavu 36 %. Ukupna godišnja potrošnja vode na području Općine je ujednačena i kreće se oko 800.000 $m^{3.}$

Sustav odvodnje otpadnih voda

Općina Viškovo pripada području aglomeracije Rijeka koju još čine gradovi Rijeka i Kastav, te općine Jelenje, Čavle i dio Općine Matulji. Djelatnost javne odvodnje na području aglomeracije Rijeka obavlja javni isporučitelj vodne usluge Komunalno društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Rijeka. Prema podacima pružatelja usluge odvodnje otpadnih voda, postojeći javni sustav odvodnje otpadnih voda na području Općine čini samo 570 m mješovitog kolektora (Ø 80 cm i Ø 100 cm) u trupu županijske ceste ŽC 5025 (prihvaća sve otpadne vode: oborinske, sanitarne i tehnološke). Na predmetnom sustavu nalazi se samo devet priključaka, odnosno 0,16 %. Ostale građevine na području Općine odvodnju otpadnih voda rješavaju gradnjom septičkih taložnica (građevine kapaciteta do 10 ES-a) ili biodisk uređaja (građevine kapaciteta više od 10 ES). Broj septičkih taložnica i biodisk uređaja nije poznat.

Sustav odvodnje na području aglomeracije Rijeka planira se proširiti i na području Općine u duljini 40,15 km sa odvođenjem otpadnih voda na zajednički uređaj za pročišćavanje na lokaciji Delta. Proširenje sustava odvodnje za područje Općine trenutno je u fazi pokretanja javnog natječaja za izvođenje radova.

Sustav oborinske odvodnje na području Općine riješen je lokalno, raspršenim sustavom, putem upojnih bunara i oborinskih kolektora s upojnim građevinama. Oborinska odvodnja većinom je izgrađena u funkciji odvodnje županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta. Oborinski kolektori izgrađeni su u ukupnoj dužini od 5,84 km, što iznosi 6,83 % od ukupne dužine nerazvrstanih cesta. Oborinska odvodnja s javnih površina, trgova i parkirališta riješena je lokalno, putem zatvorenog sustava (oborinski kolektor i upojna građevina), dok se oborinska odvodnja javnih objekata provodi lokalnim raspršenim sustavima upojnih bunara u sklopu građevnih čestica.

1.2.7.4. Energetski sustav

Prijenosna električna mreža

Prijenosnim sustavom električne energije, koji prolazi jednim dijelom administrativnog područja Općine Viškovo, upravlja Hrvatska elektroprivreda, Operator prijenosnog sustava d.o.o. (HEP-OPS d.o.o.). Prijenosni sustav čine vodovi napona 220 kV s pripadajućim zaštitnim koridorom ukupne širine 50 m te ukupne duljine 5,9 km.

Tablica 53: Objekti za prijenos električne energije na prostoru Općine Viškovo

Naponski nivo	Dionica	Dužina (m)
DV 2x220 kV	Melina - Pehlin	160
DV 2x220 kV	Pehlin - Plomin	3.119
DV 220 kV	Divača - Pehlin	2.630
	Ukupno:	**5.909**

Izvor: HOPS

Distributivna električna mreža

Distributivnom elektro mrežom naponskog nivoa 35 KV i niže upravlja Hrvatska elektroprivreda - Operator distribucijskog sustava (HEP-ODS d.o.o.), Elektroprimorje Rijeka. Na području Općine distributivnu mrežu čine sljedeći vodovi i objekti: dalekovod 35 kV naponskog nivoa s pripadajućim zaštitnim koridorom ukupne širine 30 m te duljine 8,3 km, 10(20) kV vodovi ukupne duljine 61,1 km te trafostanica Mavri 35/20 kV te 56 trafostanica 10(20) kV. Trenutno je u izgradnji 14 trafostanica 10(20) kV. Većina vodova 35 kV mreža je nadzemna (7,8 km odnosno 94,4 %), ali se ista postepeno napušta uz gradnju podzemnih vodova. Kod elektro vodova 20 kV mreže većina je podzemna (57,5 km odnosno 94,1 %).

Kupci električne energije na području Općine Viškovo (cca 7.000 kupaca) dio su Konzuma TS 35/20 kV Mavri i TS 110/10(20) kV Turnić. Osim kupaca u Općini Viškovo, Konzum TS 35/20 kV Mavri čine i kupci u Općini Klana te u Općini Čavle. Operator distribucijskog sustava, Elektroprimorje Rijeka ne vodi statistiku potrošnje električne energije na osnovi jedinica lokalnih samouprava, već samo na razini trafostanice visoki napon/srednji napon, u ovom slučaju TS 35/20 kV Mavri i TS 110/10(20) kV Turnić te je izrađena procjena potrošnje energije za Općinu Viškovo. Procjena je obavljena za 2014. godinu i iznosi 40.000.000 kWh (Izvor: HEP ODS d.o.o. – Elektroprimorje Rijeka, 2016. godina).

Tablica 54: Duljine i udjeli elektroenergetskih vodova prema vrsti vodova

Naponska Razina voda	Nadzemni vodovi (km)	Podzemni vodovi (km)	Nadzemni vodovi (%)	Podzemni vodovi (%)	Ukupno (km)
35 kV	7,8	0,5	94,1	5,6	8,3
10(20) kV	3,6	57,5	5,9	94,4	61,1
Ukupno:	**11,4**	**57,9**	**100**	**100**	**69,4**

Izvor: HEP ODS d.o.o. – Elektroprimorje Rijeka

Tablica 55: Broj transformatorskih stanica prema prijenosnom omjeru i statusu izgradnje

Prijenosni omjer	Broj postojećih trafostanica	Broj trafostanica u izgradnji	Ukupno postojećih i u izgradnji
35/10 kV	1	0	1
10(20) kV	56	14	70
Ukupno:	57	14	71

Izvor: HEP ODS d.o.o. – Elektroprimorje Rijeka

Opskrba plinom

Distribucijom prirodnog plina na području Općine Viškovo upravlja tvrtka Energo d.o.o. Rijeka, za proizvodnju i distribuciju toplinske energije. Razvoj sustava opskrbe plina temelji se na Idejnom projektu opskrbe plina Primorsko-goranske županije. Područjem Općine prolazi trasa magistralnog plinovoda za međunarodni transport Pula - Viškovo - Kamenjak - Delnice - Vrbovsko - Karlovac. Cjevovodom upravlja tvrtka Plinacro d.o.o., Operator plinskog transportnog sustava. Magistralni cjevovod ima promjer DN500 mm te radni tlak 75 bar u duljini od 2,5 km. Osim prije spomenutog cjevovoda Plinacro održava i objekte, mjerno redukcijsku stanicu (MRS) Rijeka-zapad te blok stanicu BS-5 Marčelji. MRS Rijeka-zapad je smještena u Marčeljima te opskrbljuje područje Grada Rijeke (spojnim VT plinovodom 16 bar), Općinu Kostrena, Viškovo i Klana. Ukupna duljina izgrađene plinske mreže na području Općine iznosi 30 km (Kartografski prikaz 9). Radni tlak distribucijskog sustava na području Općine Viškovo iznosi 4 bara. Trenutno je na sustav opskrbe plinom priključeno 451 kućanstvo te 31 gospodarski subjekt. S obzirom na popis stanovništva Državnog zavoda za statistiku 2011. godine postotak priključenosti na plinsku mrežu iznosi 8,6 %. Najveća ukupna potrošnja prirodnog plina na području Općine dostignuta je 2014. godine kada je iznosila 1.001.129 m^3 , dok je najmanja potrošnja ostvarena u 2015. godini u količini 668.009 m^3. Najveća potrošnja plina u kućanstvima zabilježena je 2014. godine kada je iznosila 785.715 m^3 što je skoro dvostruko više u pogledu na prethodnu godinu. Potrošnja plina kod gospodarskih subjekata udvostručila se u 2012. godini u odnosu na posljednjih devet mjeseci prethodne godine, no 2014. i 2015. godine ukazuju na trend smanjenja potrošnje plina u gospodarstvu. Dinamika izgradnje plinska

distributivne mreža razvija se usporedno s razvojem građevinskih područja i potreba potrošača. Do 2015. godine instalirano je nešto više od 6 km plinske mreže.

Tablica 56: Potrošnja plina i broj korisnika od 2010. do 2015. godine na području Općine Viškovo

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Potrošnja plina – kućanstvo (m^3)	384.830	233.084	208.861	470.384	785.715	465.950
Potrošnja plina – gospodarstvo (m^3)	128.819	143.194	467.039	272.551	215.414	202.059
Ukupna potrošnja (m^3)	**513.649**	**376.278**	**675.900**	**742.935**	**1.001.129**	**668.009**
Broj obračunskih mjernih mjesta - kućanstvo	267	372	400	418	430	451
Broj obračunskih mjernih mjesta - gospodarstvo	21	12	19	28	31	31
Broj obračunskih mjernih mjesta - ukupno	**288**	**384**	**419**	**446**	**461**	**482**

Izvor: Energo d.o.o. Rijeka za proizvodnju i distribuciju toplinske energije i plina

Tablica 57: Dinamika izgradnje plinovoda od 2010. do 2015. godine na području Općine Viškovo

Godina	Ukupno u godini (m)
2010.	2.739
2011.	1.567
2012.	1.094
2013.	207
2014.	156
2015.	456
Ukupno:	**6.219**

Izvor: Energo d.o.o. Rijeka za proizvodnju i distribuciju toplinske energije i plina

1.2.8. Gospodarenje otpadom

U svrhu primjene politike gospodarenja otpadom koja podržava smanjenje nastanka otpada kroz razvoj funkcionalnog sustava gospodarenja otpadom, a koji ima za cilj otpad koristiti kao vrijedan

resurs, Okvirna direktiva o otpadu sukladno okolišnim koristima/troškovima jasno definira red prvenstva gospodarenja otpadom: (I) sprječavanje nastanka otpada, (II) priprema za ponovnu uporabu, (III) recikliranje, (IV) drugi postupci oporabe (npr. energetska oporaba) i (V) zbrinjavanje otpada. Kako je Republika Hrvatska svoje zakonodavstvo uskladila s pravnom stečevinom Europske unije, tako je i prihvatila navedeni red prvenstva gospodarenja otpadom kroz odredbe Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17).

Na području Općine Viškovo organizirano se prikuplja miješani komunalni otpad, krupni (glomazni) otpad, papir, staklo, plastika, metal, tekstil i višeslojna ambalaža. Prikupljanje, odvoz i zbrinjavanje otpada obavlja tvrtka KD Čistoća d.o.o. Rijeka (u nastavku KD Čistoća). Prema podacima tvrtke organiziranim odvozom obuhvaćeno je ukupno 94,5% domaćinstva.

Povezanu uslugu odvojenog sakupljanja komunalnog otpada putem reciklažnog dvorišta Viškovo na području Općine Viškovo pruža Komunalno društvo Viškovo d.o.o. za komunalne djelatnosti, Viškovo (u nastavku KD Viškovo).

K.D. Viškovo obavlja usluge čišćenja javnih i prometnih površina, te skupljanje otpada sa tih površina (košarice za smeće, zeleni otpad i sl.)

Sustav prikupljanja otpada na području Općine Viškovo dijeli se na:

1. sustav prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada iz kućanstava,

Na području Općine Viškovo postavljeni su spremnici za prikupljanje miješanog komunalnog otpada. Prikupljanje i odvoz miješanog komunalnog otpada obavlja se specijaliziranim vozilima (auto smećari) zatvorenog tipa. Prikupljanje i odvoz miješanog komunalnog otpada provodi se dva puta tjedno, osim na području naselja Marinići i u užem centru naselja Viškovo gdje se odvoz komunalnog otpada provodi tri puta tjedno. Miješani komunalni otpad prikupljen na području Općine Viškovo se do rujna 2015. godine privremeno skladištio u građevini za privremeno skladištenje otpada Faza 0-1 ŽCGO Marišćina. Projektirani kapacitet navedene građevine popunjen je do rujna 2015. godine i od tada se sav otpad prikupljen na području djelovanja KD Čistoća odvozio putem prijevozničkih tvrtki i zbrinjavao na odlagalištima otpada na području RH koja raspolažu dostatnim kapacitetima za prihvat. Početkom veljače, 2017. godine, ŽCGO Marišćina je započeo s radom te se od tad sav otpad prikupljen s područja Općine odvozi u ŽCGO gdje se isti obrađuje postupkom mehaničko biološke obrade.

2. sustav prikupljanja komunalnog otpada koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva.

Navedeni otpad nastaje u uslužnim djelatnostima (trgovina, ugostiteljstvo i dr.), institucijama (kao što su škole te objekti koje koriste javne službe i sl.). Navedeni otpad prikuplja se unutar sustava prikupljanja otpada iz kućanstva.

3. sustav prikupljanja krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,

Postoje tri mogućnosti odvoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada za mještane Općine Viškovo: putem specijaziranog vozila grajfer, putem otvorenih spremnika (baja) zapremine 5,0m^3 i predajom u reciklažno dvorište Viškovo. Prikupljeni krupni (glomazni) otpad sakupljen od strane KD Čistoća odvozi se u centralno reciklažno dvorište Mihačeva draga (kojim upravlja KD Čistoća) na razvrstavanje i daljnje adekvatno postupanje po vrstama otpada. Krupni (glomazni) otpad prikuplja se i u Reciklažnom dvorištu Viškovo (kojim upravlja KD Viškovo), a finalno se zbrinjava putem

ovlaštenog sakupljača. Također, dio navedenog otpada odvozi se i na ŽCGO Marišćina na daljnju obradu i zbrinjavanje.

4. sustav prikupljanja otpadnog tekstila,

Na području Općine Viškovo postavljeno je 6 specijaliziranih spremnika za prikupljanje otpadnog tekstila koje prazni ovlašteni sakupljač prema potrebi.

5. sustav prikupljanja otpada putem reciklažnog dvorišta,

Reciklažno dvorište na području naselja Marnići započelo je s radom u travnju 2017. Korištenje dvorišta je omogućeno samo stanovnicima Općine, uz predočenje osobne iskaznice. Unaprijed razvrstani otpad u reciklažnom dvorištu mještanin Viškova – vlasnik otpada, sam odlaže u označene spremnike prema svakoj vrsti otpada. Sav prikupljeni otpad se evidentira putem aplikacije. U reciklažnom dvorištu nije dozvoljeno zbrinjavanje i odlaganje otpada od strane tvrtki, obrtnika, pojedinaca i drugih pravnih subjekata koji obavljaju djelatnost te su dužni otpad odlagati i zbrinjavati putem ovlaštenih sakupljača otpada.

6. sustav prikupljanja otpada namijenjenog recikliranju

Na području Općine Viškovo za odvojeno prikupljanje otpada namijenjenog recikliranju koriste se posebno označeni spremnici u koje se odlažu različite vrste otpada (višeslojna ambalaža, plastika i metal / papir / staklo.) Sustav prikupljanja posebnih vrsta otpada organiziran je na način da se sav karton i višeslojna ambalaža koje skupi KD Čistoća privremeno skladišti u sklopu reciklažnog dvorišta Mihačeva draga gdje se preša, balira i skladišti do predaje ovlaštenim obrađivačima.

Prikupljanje i zbrinjavanje posebnih kategorija otpada

Od posebnih kategorija otpada za Općinu Viškovo relevantne su sljedeće vrste otpada: otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest,otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, i građevni otpad.

Postojeće stanje gospodarenja posebnim kategorijama otpada je takvo da se sve navedene vrste posebnih kategorija otpada mogu zbrinuti u reciklažnom dvorištu Viškovo. Građevni otpad moguće je zbrinuti i u ŽCGO Marišćina. Uz navedeno, neke od posebnih kategorija otpada poput otpadnih baterija i akumulatora, guma, otpadnih vozila, otpadnih ulja, otpada koji sadrži azbest i medicinskog otpada, prikupljaju i ovlašteni sakupljači preuzimanjem od posjednika otpada.

Prikupljene posebne vrste otpada koje prikupi KD Viškovo u sklopu reciklažnog dvorišta Viškovo sortiraju se te predaju na daljnju oporabu ovlaštenim tvrtkama na daljnje postupanje.

Količine prikupljenog otpada po vrstama za razdoblju od 2015.godine do 2017.godine prikazane su u tablicama u nastavku.

Tablica 58: Količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada na području Općine Viškovo u razdoblju od 2015. do 2017. godine

VRSTA OTPADA	KLJUČNI BROJ OTPADA	KOLIČINE PRIKUPLJENOG MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA (t)		
		2015.	2016.	2017.
MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD	20 03 01	1.801,66	1.983,52	2.035,37

Izvor: IZVJEŠĆE O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2017.-2022. GODINE ZA 2017. GODINU, OPĆINA VIŠKOVO, OŽUJAK 2018.

Tablica 59: Procijenjene količine biorazgradivog otpada nastale na području Općine Viškovo u razdoblju od 2015. do 2017. godine

VRSTA OTPADA	KLJUČNI BROJ OTPADA	PROCIJENJENE KOLIČINE BIORAZGRADIVOG OTPADA (t)		
		2015.	2016.	2017.
BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD	20 02 01	414,38	456,21	468,13

Izvor: IZVJEŠĆE O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2017.-2022. GODINE ZA 2017. GODINU, OPĆINA VIŠKOVO, OŽUJAK 2018.

Tablica 60: Količine prikupljenog papira, metala, stakla, plastike, višeslojne ambalaže i tekstila na području Općine Viškovo u razdoblju od 2015. do 2017. godine

VRSTA OTPADA	KLJUČNI BROJ OTPADA	KOLIČINE PRIKUPLJENOG PAPIRA, METALA, STAKLA, PLASTIKE, VIŠESLOJNE AMBALAŽE I TEKSTILA (t)		
		2015.	2016.	2017.
STAKLO	15 01 07	1,2		
	20 01 02		3	1,06
KARTON I PAPIR	15 01 01	80,25		
	20 01 01		162,36	94,96
PLASTIKA	15 01 02	5,95		
	20 01 39		2,5	6,39
TEKSTIL	20 01 10	8,86	10,58	
	20 01 11			14,58

Izvor: IZVJEŠĆE O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2017.-2022. GODINE ZA 2017. GODINU, OPĆINA VIŠKOVO, OŽUJAK 2018.

Tablica 61: Količine prikupljenog krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na području Općine Viškovo u razdoblju od 2015. do 2017. godine

VRSTA OTPADA	KLJUČNI BROJ OTPADA	KOLIČINE PRIKUPLJENOG KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA (t)

		2015.	2016.	2017.
KRUPNI (GLOMAZNI) KOMUNALNI OTPAD	20 03 07	260,35	176,44	254.44

Izvor: IZVJEŠĆE O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2017.-2022. GODINE ZA 2017. GODINU, OPĆINA VIŠKOVO, OŽUJAK 2018.

1.2.8.1. Postojeća infrastruktura za gospodarenje otpadom

Na području Općine Viškovo nalaze se sljedeće građevine za gospodarenje otpadom:

- Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina – ŽCGO Marišćina;
- Reciklažno dvorište Viškovo.

Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina središnji je dio cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Primorsko-goranskoj županiji.
U sklopu ŽCGO odvijat će se sljedeće aktivnosti:

- prihvat i obrada komunalnog otpada te odlaganje metanogene frakcije komunalnog otpada,
- prihvat i odlaganje prethodno obrađenoga neopasnoga proizvodnog otpada,
- prihvat i privremeno skladištenje odvojeno sakupljenog otpada koji se može ponovno uporabiti ili reciklirati,
- kompostiranje biootpada,
- privremeno skladištenje opasne komponente komunalnog otpada iz domaćinstava
- obrada građevnog otpada s djelomičnim odlaganjem, i
- odlaganje građevinskog otpada koji sadrži azbest.

ŽCGO Marišćina prostire se na površini od cca 42 hektara obuhvaćajući sljedeće dijelove složene građevine:

- radnu zonu
- odlagališni prostor
- interne i vanjsku prometnicu
- vatrozaštitni pojas
- zaštitnu zonu širine 50 m

Složena građevina ŽCGO Marišćina, sukladno važećoj lokacijskoj dozvoli, gradi se u fazama. Postrojenje za MBO u radu je od kraja ožujka 2017..

Slika 70. Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina

Izvor: Ekoplus d.o.o. Rijeka

Složena građevina ŽCGO Marišćina gradi se u fazama:

- faza 0: izgradnja ulazno-izlazne i radne zone, središnje transformatorske stanice i prostora odlagališta oznake 2A,
- faza 1: plato radne zone, čuvarska kućica, mosne vage s nadstrešnicom, perilište kotača, upravna zgrada, servisni centar, reciklažno dvorište, uređaj za obradu otpadnih voda, postrojenje za prikupljanje i obradu odlagališnog plina, bazen za prikupljanje oborinske vode te prateća infrastruktura – realizirano,
- faza 2: postrojenje za mehaničko-biološku obradu otpada, - realizirano,
- faza 3: izgradnja prostora odlagališta oznake "1A", "1B" i "1C",
- faza 4: izgradnja preostalih građevina reciklažnog dvorišta: hale za obradu i privremeno skladištenje elektrootpada, hale za rastavljanje namještaja, hale za prešanje reciklabilnog otpada, prostora za reciklažu građevinskog materijala s mobilnim postrojenjem za drobljenje građevinskog materijala te izgradnja nadstrešnice za potrebe skladištenja RDF, plinskih cijevi, cijevi za recirkulaciju vode u tijelo odlagališta i sl.,
- faza 5: izgradnja postrojenja za proizvodnju električne energije iz odlagališnog plina,
- faza 6: izgradnja prostora odlagališta oznake "2B",
- faza 7: izgradnja prostora odlagališta oznake "2C",
- faza 8: izgradnja prostora odlagališta otpada za otpad koji sadrži azbest.

Građevina za privremeno skladištenje neopasnog otpada faza ‘’0-1’’ ŽCGO MARIŠĆINA - prijelazna faza od zatvaranja odlagališta Viševac do otvaranja ŽCGO Marišćina.

Dana 12. rujna 2012. godine - na građevini za privremeno skladištenje neopasnog otpada faza «0-1» ŽCGO Marišćina započelo je privremeno skladištenje otpada u odlagališne kazete. Dozvola je izdana na period od 3 godine.

Vezano za samu građevinu za privremeno skladištenje otpada Faza 0-1 ŽCGO Marišćina, započeo je postupak odabira tehnologije sanacije nakon čega slijede projektiranje, ishodovanje potrebnih dozvola te izvođenje radova.

Reciklažno dvorište Viškovo

U sklopu Radne zone Marinići izgrađeno je **reciklažno dvorište** kojim upravlja Komunalno društvo Viškovo. Korištenje dvorišta je omogućeno samo stanovnicima Općine Viškovo koji besplatno mogu predati otpadni papir i karton, otpadni metal, otpadno staklo, otpadna plastika, otpadni tekstil, krupni otpad, baterije i akumulatori, električna i elektronička oprema. Također, moguće je odložiti problematičan otpad iz kućanstva: otpadna ulja i masti, fluorescentne i štedne žarulje, sredstva za čišćenje, kiseline, lužine, otapala, ambalaža od opasnih tvari, metalna ambalaža pod tlakom, boje i slično, otapala, kiseline, lužine, deterdženti. Osim toga, mještani mogu predati i otpadne tonere, otpadne gume kao i građevni otpad iz kućanstva, odnosno samo onaj koji nastaje održavanjem i manjim popravcima koje obavlja sam vlasnik u količini ne većoj od 200 kilograma u šest uzastopnih mjeseci. To su primjerice: beton, cigle, crijep/pločice i keramika te ostaci građevinskih materijala nastali od manjih rušenja ili adaptacija kuća.

Slika 71. Reciklažno dvorište Viškovo

Izvor: Komunalno društvo Viškovo d.o.o.

U reciklažno dvorište **nije dozvoljena predaja** otpada od strane tvrtki, obrtnika, pojedinaca i drugih pravnih subjekata (isti su dužni otpad predati tvrtkama koje posjeduju odgovarajuću dozvolu za gospodarenje otpadom).

1.2.8.2. Status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom

Na području Općine Viškovo nalazi se sanirano i zatvoreno odlagalište otpada Viševac, lokacija visoko onečišćena opasnim otpadom (tzv. „crna točka“) – jama Sovjak.

Sanirano i zatvoreno odlagalište komunalnog otpada Viševac u neposrednoj blizini „crne točke“, „Jame Sovjak“. Odlagalište se koristilo od 1964. godine, od kada je njime upravljalo KD Čistoća d.o.o. Rijeka, koje je sudjelovalo i u njegovoj sanaciji. Do početka sanacije odlagališta na isto se odlagao komunalni i neopasni proizvodni otpad s područja gradova Rijeke, Kastva, Bakra i Kraljevice, te općina Viškovo, Kostrene, Čavla, Klane i Jelenja. Procjenjuje se da je na odlagalištu Viševac ukupno odloženo oko 1,8 milijuna m^3 otpada.

Odlagalište je zatvoreno 31. prosinca 2011. godine, nakon čega su nastavljene aktivnosti vezane uz njegovu konačnu sanaciju. Projekt sanacije odlagališta uspješno je završen, tehnički je pregled obavljen u 2016. godini te je izdana Uporabna dozvola. U sklopu sanacije izgrađena je monitoring stanica za kontrolu kakvoće zraka i ambijentalne buke, preko cijelog odlagališta napravljena je nepropusna prekrivka te je cijela površina uređena i zatravljena odnosno ozelenjena, izbušena su 52 plinska bunara za sigurnu ekstrakciju odlagališnog plina te su izgrađene instalacije koje vode do

poostrojenja za spaljivanje istog na dvije plinske baklje. Izgrađen je i sustav za prikupljanje i odvodnju oborinskih i procijednih voda s odlagališta.

Prema količini odloženog otpada te procijenjenih godišnjih količina odlagališnog plina koji nastaje kao rezultat procesa razgradnje otpada, donesena je odluka o izgradnji postrojenja za energetsko iskorištavanje odlagališnog plina proizvodnjom električne energije. Izgrađeno je postrojenje za proizvodnju električne energije iz odlagališnog plina snage 1,2 MW kojim je predviđena proizvodnja oko 6.000 MWh električne energije godišnje. Za izgrađeno je postrojenje 2017. godine ishodovana ja uporabna dozvola.

Na odlagalištu Viševac, u skladu s rješenjem Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva iz 2000. godine, kontinuirano se obavlja monitoring zraka, uključujući deponijski plin te procjednih voda, kao i voda na korespodentnim izvorima.

Slika 72 Sanirano i zatvoreno odlagalište otpada Viševac

Crna točka-jama Sovjak korištena je za odlaganje tekućeg opasnog otpada (kiseli gudron, katran, otpadna mineralna ulja i dr.) do 1986.g. te se procjenjuje da je odloženo oko 260.000 m³ opasnog otpada. Nalazi se u vrlo dubokoj prirodnoj krškoj ponikvi te postoji opasnost od procjeđivanja tekućeg opasnog otpada i zagađenja izvorišta vode Cerovica. Strategijom gospodarenja otpadom U RH, lokacija Sovjak evidentirana je kao „crna točka" odnosno lokacija visoko onečišćena opasnim otpadom. Za sanaciju nadležno je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode (MZOIP). Projekt sanacije predviđen je Planom gospodarenja otpadom u RH za razdoblje 2017- 2022. godine. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike pokrenulo je 5. travnja 2018. postupak izravne dodjele za projekt Sanacija lokacije visokoonečišćene opasnim otpadom – jama Sovjak, u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. Svrha ovog postupka dodjele je osigurati potrebna sredstva za provedbu aktivnosti čišćenja i zatvaranja jame Sovjak, odnosno sanaciju ove lokacije, te time smanjiti količinu odloženog opasnog otpada, toksičnost i mobilnost kontaminirajućih tvari (emisije u zrak, zemlju i podzemne vode i smanjenje unosa oborinske vode u jamu) i ukloniti negativni utjecaj opasnog otpada na stanovništvo i okoliš.
Za planirani zahvat Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja izdalo dana 16. rujna 2017.godine Lokacijsku dozvolu. Predstoje daljnje aktivnosti na realizaciji projekta sanacije: natječajni postupak (radovi), ishođenje građevinske dozvole za građenje/sanaciju, faza izgradnje/ ugovora o građenju te operativna faza (monitoring voda).

1.2.8.3. Lokacije odbačenog otpada

Jedan od problema na području Općine Viškovo, vezanih uz problematiku gospodarenja otpadom, jesu tzv. divlja odlagališta ili neuređena odlagališta otpada. Na divlja odlagališta na području Općine Viškovo odlaže se najčešće građevni otpad, glomazni otpad te stare gume. Većina se lokacija odbačenog otpada redovito sanira odvozom otpada na službena odlagališta, međutim neodgovornim ponašanjem pojedinaca ponovno nastaju divlja odlagališta na istim ili drugim lokacijama.

U proteklom je razdoblju na području Općine Viškovo sanirano više od 20 lokacija divljih odlagališta. Općina ima propisane mjere Mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada koje uključuju:

- uspostavu sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- uspostavu sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja Općine Viškovo radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada,
- postavu znakova upozorenja o zabrani odbacivanja otpada,
- edukaciju i informiranje građana o načinu zbrinjavanja različitih vrsta otpada u skladu s relevantnim zakonskim odredbama.

Slika 73: Odbačeni otpad uz šetnicu Milohni

1.2.9. Zaštita prostora

1.2.9.1. Zrak

Zaštita zraka obuhvaća mjere zaštite i poboljšanje kakvoće zraka u svrhu izbjegavanja ili smanjivanja štetnih posljedica po ljudsko zdravlje, kakvoću življenja i okoliš u cjelini, očuvanje kakvoće zraka te sprječavanje i smanjivanje onečišćivanja koja utječu na oštećivanje ozonskog sloja i promjenu klime.

Problem zaštite zraka bitno se razlikuje od zaštite drugih dijelova okoliša, jer osim lokalnih aspekata, ne mali utjecaj mogu predstavljati regionalni, pa i globalni utjecaji. Lokalni utjecaji vezani su za povišene koncentracije onečišćujućih tvari u blizini izvora onečišćenja, npr. lebdećih čestica u blizini prometnica. Regionalni se problemi vežu za fotooksidanse prisutne u atmosferi (npr. ozon), i vezano uz to pojavu zakiseljavanja oborina. Globalni utjecaju odnose se za problem promjene klime, odnosno globalnog zagrijavanja, te za razgradnju stratosferskog ozona.

Emisija onečišćujućih tvari predstavlja emitiranu količinu neke tvari ili grupe tvari u nekom vremenskom razdoblju. Emisija onečišćujućih tvari na području općine Viškovo je mala u odnosu na emisije na području Primorsko-goranske županije. Prema Pregledniku registra onečišćavanja okoliša za 2017. godinu na području Općine Viškovo registriran je EKOPLUS, društvo s ograničenom odgovornošću za gospodarenje otpadom. Potencijalni onečišćivač je također i

asfaltna baza Mariščina- GP Krk koja se nalazi u općini Klana ali uz sjeverozapadnu rubnu zonu Općine Viškovo.

U općini Viškovo izuzetno je gust cestovni promet koji doprinosi onečišćenju zraka emisijama dušikovih oksida, lebdećih čestica i hlapivih organskih spojeva. Emisije ovise o tipu prometnog sredstva, korištenom gorivu i intenzitetu prometa.

Program ispitivanja kvalitete zraka obuhvaća praćenje vremenske i prostorne raspodjele onečišćujućih tvari koje se emitiraju iz industrijskih i energetskih pogona, tehnoloških procesa, kotlovnica, prijevoznih sredstava te difuznih izvora.

Praćenje kvalitete zraka na području Općine Viškovo provodi se na mjernoj postaji Viševac- u sklopu monitoringa bivšeg odlagališta Viševac i mjernoj postaji Mariščina – u sklopu monitoringa na području Županijskog centra za gospodarenje otpadom „Mariščina“.

Mjerna postaja Viševac Viškovo (N 45°22'08" E 14°23'02" 320 m/nm H=5 m L=40 m) opremljena je analizatorima vodikova sulfida, amonijaka, ugljikova monoksida, metana i lebdećih čestica PM_{10} te meteoroloških podataka (smijer i brzina vjetra, temperatura i relativna vlažnost zraka).

Mjerna postaja Mariščina Viškovo (N 45°24'08" E 14°23'18" 447 m/nm H=4 m L=20 m) opremljena je analizatorima sumporovog dioksida, vodikovog sulfida, dušikovih oksida, amonijaka, ozona, ugljikova monoksida, BTEX (benzena, toluena, etilbenzena i ksilena) te lebdećih čestica PM_{10}. Također se prate i meteorološki pokazatelji (smjer i brzina vjetra, temperatura, tlak i relativna vlažnost zraka).

Temeljem Zakona o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14, 61/17) kvaliteta zraka određenog područja svrstava se u dvije kategorije za svaki pojedini parametar koji se prati:

I kategorija kvalitete zraka – čist ili neznatno onečišćen zrak

II kategorija kvalitete zraka – onečišćen zrak

Prema rezultatima mjerenja kvalitete zraka u razdoblju od 2011-2017.godine[6] na mjernoj postaji Viševac (područje bivšeg odlagališta otpada Viševac) u Općini Viškovo, kvaliteta zraka se svrstava u II kategoriju prema izmjerenim koncentracijama vodikovog sulfida (u 2011.godini- zbog rada odlagališta) te izmjerenim koncentracijama lebdećih cestica PM_{10} (izuzev 2014. I 2016.godinu)- kao posljedica radova na sanaciji bivšeg odlagališta otpada Viševac te građevinskih radova na izgradnji nove ceste koja prolazi neposredno uz mjernu postaju (Tablica 62). Usljed zatvaranja i započete sanacije dosadašnjeg odlagališta neopasnog komunalnog otpada Viševac na Viškovu (2012.) došlo je do poboljšanja kvalitete zraka zbog smanjenja koncentracije vodikovog sulfida u zraku te je po tom pitanju kakvoća zraka nakon 2011. godine iz II. kategorije prešla u I.

[6] U navedenom razdoblju na snazi je bio Zakon o zaštiti zraka koji određuje dvije kategorije kvalitete zraka (do 2011.godine kvaliteta zraka se određivala u tri kategorije)

Tablica 62: Prikaz rezultata mjerenja kakvoće zraka na postaji Viševac za period od 2011-2017.godine

Godina	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
NH_3	NP			NP	NP		
H_2S				NP	NP		
PM_{10}				NP			
CO	NP			NP	NP		

NP	Nedovoljno podataka (obuhvat podataka <75%)
NP	Uvjetna kategorizacija (obuhvat podataka 75-90%)
	1. KATEGORIJA
	2. KATEGORIJA

Prema rezultatima mjerenja kakvoće zraka na postaji Mariščina u razdoblju od 2011.-2017.g. zrak je I. Kategorije (izuzev 2011. i 2012. godini, kada je zrak bio II.kategorije prema izmjerenim koncentracijama prizemnog ozona te 2017. Kada je zrak bio II. kategorije prema izmjerenim koncentracijama lebdećih cestica PM_{10}).

U periodu od 2012. godine do danas prema raspodjeli onečišćenja u prostoru možemo pridodati i područje Marčelja na Viškovu temeljem učestalih pritužbi stanovništva zbog neugodnih mirisa koji su se mogli osjetiti tijekom toplijeg dijela godine, kao posljedica početka rada nulte faze CZGO Marišćina, iako se u ovom slučaju radi o dodijavanju mirisom a ne o štetnom utjecaju na zdravlje stanovništva.

Provedenim epidemiološkim terenskim izvidima u razdoblju od 2012 – 2017 na tri pozicije u okruženju ŽCGO Marišćina (cesta prema Studeni iznad deponija, cesta prema Klani ispod deponija i ulaz na deponij pored porte), utvrđeno da je učestalost i intenzitet neugodnih mirisa na tom području znatno smanjena u odnosu na 2012. godinu. U dane kada se mogao osjetiti, smrad ima prepoznatljiv kiselo-slatkasti miris karakterističan za odlagališta komunalnog otpada. On se sastoji od kompleksne smjese organskih i anorganskih spojeva nastalih aerobnom i anaerobnom razgradnjom otpada. Za većinu tih spojeva nema propisanih graničnih vrijednosti, iako uzrokuju izrazito odbojan miris. Dodijavanje mirisom može narušiti kvalitetu življenja na nekom području, ovisno o mjestu na kojem se pojavljuje. Rezultati provedenih dodatnih ispitivanja ukazuju da se ne radi o prekomjernom onečišćenju zraka nekim od poznatih polutanata čija se prisutnost može utvrditi konvencionalnim kemijskim ili fizikalnim metodama, nego upravo o spomenutoj smjesi spojeva, produktima biološke razgradnje koji već na razini nekoliko molekula mogu izazvati odbojan miris.

Tablica 63: Prikaz rezultata mjerenja kakvoće zraka na postaji Marišćina za period od 2011-2017.godine

Godina	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.

SO_2	NP	NP					NP
NO2		NP					
O_3							
NH_3	NP		NP			NP	
H_2S	NP	NP					
PM_{10}			NP	NP	NP		
Benzen	NP	NP	NP	NP		NP	NP
CO			NP				NP
UTT							
Metali/TT							

	Ne mjeri se
NP	Nedovoljno podataka (obuhvat podataka <75%)
NP	Uvjetna kategorizacija (obuhvat podataka 75-90%)
	1. KATEGORIJA
	2. KATEGORIJA

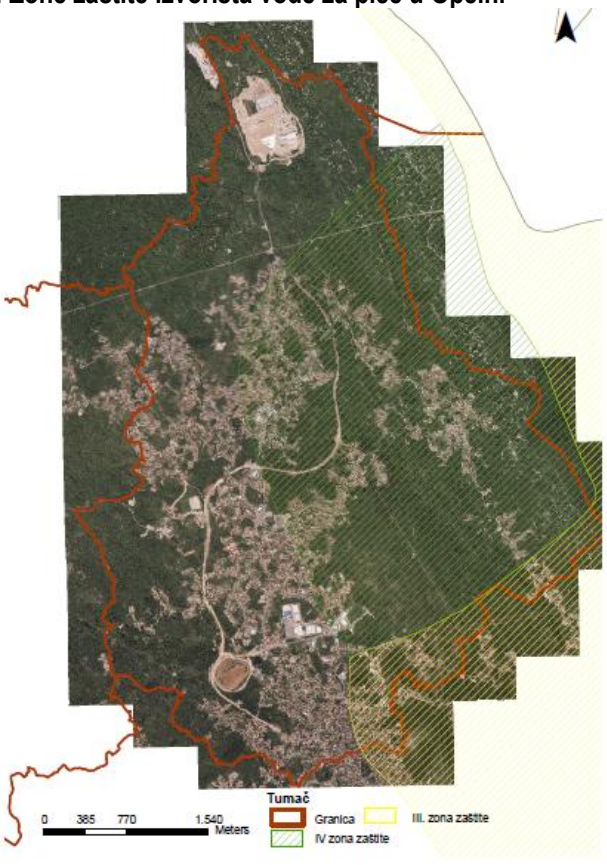
Prema podacima iz Izvještaja za razdoblje 01.01. - 31.12.2017. o praćenju kvalitete zraka na području ŽCGO Marišćina (Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Rijeka, 2018.) slijedi da je prema izmjerenim koncentracijama lebdećih čestica PM10 kvaliteta zraka na utjecajnom području ŽCGO Marišćina svrstava se u II kategoriju, odnosno onečišćen zrak. Vjerojatni razlog ovom povećanju su građevinski radovi na izgradnji priključne ceste koja prolazi neposredno uz mjernu postaju. Prema izmjerenim koncentracijama dušikovog dioksida, amonijaka, ugljikovog monoksida i prizemnog ozona kvaliteta zraka na utjecajnom području ŽCGO Marišćina svrstava se u I kategoriju, odnosno zrak je čist ili neznatno onečišćen ovim onečišćujućim tvarima. Prema rezultatima mjerenja sumporovog dioksida i benzena ovo područje može se uvjetno svrstati u I kategoriju kvalitete zraka obzirom na manji obuhvat podataka od regulatorno propisanog.

1.2.9.2. Vode

Zaštita voda provodi se radi očuvanja resursa vode za piće, zaštite vodnih ekosustava, zaštite prirode, smanjenja onečišćenja i sprječavanja daljnjeg pogoršanja stanja voda, zaštite i unapređenja stanja površinskih i podzemnih voda te osiguranja nesmetanog korištenja voda za različite namjene. Preventivne mjere zaštite su jedne od najučinkovitijih mjera i zato su sastavni dio svakog prostornog plana. Polazeći od prirodnih značajki voda na određenom području, postojećeg stanje voda i njihove ugroženosti moraju se planirati ograničenja i uvjeti izgradnje objekata i obavljanja djelatnosti, te načini i uvjeti korištenja voda. Prostornim planom treba odrediti područja posebne zaštite voda na kojima se provode dodatne mjere zaštite.

Općina Viškovo nalazi se u slivu izvora u Gradu Rijeci zahvaćenih za javnu vodoopskrbu. Granice, režim zaštite i program sanacije postojećeg stanja definirani su Odlukom o zaštiti izvorišta vode za piće u slivu izvora u Gradu Rijeci i slivu izvora u Bakarskom zaljevu (Sl. novine PGŽ 35/12, 31/13, 39/14).
Prema navedenoj Odluci područje općine Viškovo nalazi se u trećoj (površine 109,07 ha) i četvrtoj zoni zaštite (801,58 ha) izvorišta. Na području Općine nama površinskih voda (vodotoka, jezera).

Slika 74: Zone zaštite izvorišta vode za piće u Općini Viškovo

Cijelo kopneno područje Županije je Odlukom o određivanju osjetljivih područja (NN 81/10, 141/2015) svrstano u osjetljivo područje pa tako i područje općine Viškovo. Prema Pravilniku o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN 80/2013, 3/2016) osjetljivost područja je, uz

veličinu opterećenja otpadnih voda, glavni faktor koji određuje stupanj pročišćavanja komunalnih otpadnih voda.

Potencijalno mogući onečišćivači vode na području Općine Viškovo su:
- zatvoreno, nesanirano odlagalište otpada - crna točka Sovjak
- ŽCGO Marišćina
- sanirano odlagalište otpada Viševac
- neizgrađenost sustava otpadnih voda u naseljima općine
- oborinsko otjecanje iz urbaniziranih područja i sa prometnica

Crna točka „Sovjak“

Lokacija nesaniranog odlagališta otpada Sovjak nalazi se izvan zona sanitarne zaštite izvorišta vode za piće u slivu izvora u gradu Rijeci. U dosadašnjim studijama utjecaja na okoliš propisani monitoring i analize vode kroz 6 godina nisu pokazale utjecaj na izvorske vode u priobalju, što upućuje na tumačenje da infiltrirani opasni otpad iz jame Sovjak do sada nije dosegao saturiranu zonu krškog vodonosnika i da nije do sada transportiran prema priobalnim izvorima (Zvir, Mlake, Pod Jelšun, Cerovica).

Pretpostavlja se da će sanacijski radovi na jami Sovjak "uzburkati" cijelu lokaciju s mogućnošću ubrzanja procesa infiltracije dijela opasnog otpada u podzemlje i vjerojatnošću aktiviranja transporta onečišćenja prema izvorima. U skladu s tim očekivanjima predložene su i mjere zaštite i odgovarajuće praćenje cijelog sustava tijekom i nakon sanacije.

ŽCGO Marišćina

Na lokaciji ŽCGO Mariščina nastaju oborinske vode, sanitarne otpadne vode, tehnološke otpadne vode iz procesa MBO otpada, tehnološke otpadne vode iz procesa pročišćavanja otpadne zračne struje u biofiltru te procjedne vode s odlagališta otpada. Izvedenim preventivnim mjerama predviđeno je da usljed uspostave odvojenog sustava odvodnje procjednih i oborinskih voda u ŽCGO Marišćina neće doći do utjecaja na podzemne vode.

Procjedne vode s odlagališnih ploha skupljaju se drenažnim sustavom izgrađenim na dnu odlagališne plohe, povrh vodonepropusnog temeljnog brtvenog sustava, te se putem cijevi i okana vode do bazena za prikupljanje procjednih voda, te dalje u uređaj za proćišćavanje otpadnih voda ili se recirkuliraju na bioreaktorsko odlagalište.

Svi elementi sustava odvodnje procjednih voda, bilo s MBO postrojenja ili s odlagališnih ploha, izvedeni su kao vodonepropusni. Izgrađeni objekti i sustavi odvodnje procjednih voda onemogućavaju istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, u vode, podzemne vode i more.

Sa svrhom zaštite okoliša, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Rješenjem o okolišnoj dozvoli propisao je mjere praćenje emisija u okoliš (monitoring), s metodologijom mjerenja, učestalosti mjerenja i vrednovanjem rezultata mjerenja kojima je predviđeno je sprečavanje utjecaja na podzemne vode.

Sanirano odlagalište otpada Viševac

Na saniranom odlagalištu Viševac je sa svrhom zaštite podzemnih voda izgrađen sustav za prikupljanje oborinskih voda s kanalicama koje odvode vodu u obodni kanal izgrađen oko cijelog odlagališta, s upojnim bunarima za kontrolirano odvođenje u podzemlje. Izgrađen je i sustav za prikupljanje i odvodnju procjednih voda. Ta se voda u cjelosti crpi i transferira u uređaj za pročišćavanje i obradu procjednih voda i kondenzata odlagališnog plina te po završnoj obradi ispušta u obodni kanal.

Sa svrhom zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (06.srpnja 2000) tijekom i nakon sanacije odlagališta neopasnog otpada Viševac kontinuirano se prati pratila kakvoća vode korespondentnih izvora u priobalju na osnovne parametre pitke vode te na prisutstvo opasnih tvari u vodama.

Sustav otpadnih i oborinskih voda u naseljima Općine Viškovo

Sustav odvodnje otpadnih voda na području Općine trenutno ima samo 570 m kanala/kolektora te 6 priključaka (detaljnije opisano u poglavlju 1.2.7.3.). Na dijelu sustava na kojem nije izgrađen sustav javne odvodnje, prikupljanje komunalnih otpadnih voda vrši se individualno, putem septičkih taložnica.

Sustav oborinske odvodnje na području općine riješen je lokalno, raspršenim sustavom, putem upojnih bunara i oborinskih kolektora sa upojnim građevinama (detaljnije opisano u poglavlju 1.2.7.3.).

1.2.9.3. Tlo

Zaštita tla, sukladno Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13, 78/15, 12/18), obuhvaća očuvanje zdravlja i funkcija tla, sprečavanje onečišćenja tla, praćenje stanja i promjenu kakvoće tla te saniranje i obnavljanje oštećenih tala i lokacija.

Potencijalni izvori onečišćenja tla u općini Viškovo su: nesanirana lokacija odlagališta otpada Sovjak, ŽCGO Mariščina, sanirano odlagalište Viševac te neuređena odlagališta otpada tzv. divlja odlagališta - posebno onečišćenje građevinskim zahvatima i nekontroliranim odlaganjem građevinskog otpada.

Slika 75: Nekontrolirano odlaganje građevinskog otpada uz šetnicu Milohni

Posebna pažnja, u smislu zaštite tla, usmjerena je na sanaciju odlagališta (Viševac i crne jame Sovjak) te gospodarenje otpadom (ŽCGO Marišćina).

Sadašnji prostor crne jame Sovjak, prije sanacije, direktno utječe na onečišćenje tla u blizini lokacije, visoko onečišćene opasnim otpadom principom površinskog i djelomično podpovršinskog prelijevanja podpovršinskog sloja otpadne vode, odnosno površinskog sloja ugljikovodika, proporcionalno razini godišnjih padalina.

Prema Studiji utjecaja na okoliš zahvata sanacije lokacije visoko onečišćene opasnim otpadom (crna točka) "Sovjak", odlagalište opasnog otpada Sovjak sanirat će se ex situ metodom i njegov ispražnjeni prostor zapuniti inertnim građevinskim materijalom, te kapirati nepropusnom prekrivkom. Sanacija još nije započela.

Projekt sanacije odlagališta Viševac je završen. Zaštita tla provedena je na način da je preko cijelog odlagališta napravljena nepropusna prekrivka, tj. izgrađen je gornji brtveni sustav pa je cijela površina uređena i zatravljena.

1.2.9.4. Buka

Buka okoliša jest neželjen ili za ljudsko zdravlje i okoliš štetan zvuk u vanjskome prostoru izazvan ljudskom aktivnošću. Glavni izvori buke u vanjskom prostoru su promet (cestovni, željeznički, pomorski), industrija, građevinski i javni radovi, rekreacija i zabava. Prostorno planiranje ima veliku ulogu u provedbi zaštite od buke kroz definiranje prioritetnih područja kritičnih točaka ugroženosti bukom, planiranje odgovarajućeg razmještaja tihih zona i zona s povećanom razinom buke, sustavno rješavanje prometne infrastrukture kao glavnog izvora buke u naseljima.

Na području Općine Viškovo ne provode se sustavna mjerenja razine buke, pa nema ni pravih pokazatelja o pritiscima na okoliš bukom.

Zaštita od buke uglavnom se veže za naseljenost određenog područja te promet. Na području općine Viškovo na mjestima u blizini postojećih prometnica (lokalne prometnice te županijske ceste

Ž5021 i Ž5025) okoliš je opterećen bukom od prometa, dok su na drugim mjestima izvori buke slabijeg intenziteta i svode se uglavnom na aktivnosti stanovništva u naseljima ruralnog karaktera. Prema dostupnim podacima iz Prostorno-prometne studije šireg gravitacijskog područja državne ceste D427 od Marinića do Mariščine zaključuje se da je na području Općine Viškovo prometom najopterećenija dionica županijske ceste Ž 5025 od Marinića do Viškova te da na toj dionici u prosjeku ima oko 15.000 voz/dan.

S ciljem smanjivanja opterećenja bukom u izgradnji je državna cesta D427 (buduća obilaznica Viškova) koja bi preuzela prometno opterećenje ionako jako opterećene ŽC 5025.

Također, s ciljem smanjivanja opterećenja bukom predviđene su mjere zaštite od buke te program praćenja stanja okoliša tjekom sanacije za namjeravani zahvat- sanacija lokacije visoko onečišćene opasnim otpadom „Sovjak“ tijekom projektiranja i pripreme te mjere tijekom sanacije.

1.2.9.5. Prirodna baština

Na području Općine nema područja prirode zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13), a prema dostupnim podacima Državnog zavoda za zaštitu prirode, Općina Viškovo nalazi se izvan područja ekološke mreže Natura 2000.

Prostornim planom Primorsko-goranske županije lokva u Bezjakovom dolu (u PPŽ Ponikva podno Trampovog Brega) predložena je kao područje koje treba zaštititi kao spomenik prirode.

Iz terenskih istraživanja provedenih prilikom izrade II.izmjena i dopuna Plana proizlazi da na području Općine Viškovo postoji nekoliko očuvanih područja bogate prirode koja zavređuju zaštitu. Jedno od njih je Bezjakov dol koji je predložen za zaštitu i u važećem Prostornom planu Primorsko-goranske županije (u PPŽ Ponikva podno Trampovog Brega), a drugo je područje vrtače Kapitovac i predloženo je u osnovnom Prostornom planu uređenja Općine Viškovo u kategoriji spomenika prirode. Radi se o prostorno malim lokalitetima, a štite se kao lokve sa svojim perimetrima (zonama utjecaja) zbog bogatstva živog svijeta i specifičnih morfoloških oblika i mikroklimatskih značajki.

Ostale prirodne vrijednosti, koje nisu u prostorno planskoj dokumentaciji predložene za neku od kategorija zaštite temeljem Zakona o zaštiti prirode, potrebno je nastojati očuvati kako zbog lokalnih krajobraznih posebnosti tako i zbog ostalih prirodnih vrijednosti. Zapažene vrijednosti opisane su u nastavku.

Dolci - kraške vrtače i ponikve

Od lokalnih se prirodnih vrijednosti posebno ističu dolci – kraške vrtače i ponikve, kojih na području općine ima gotovo 200. Odlikuju se osebujnom mikroklimom i u pravilu dubokim i plodnim tlima, što uvjetuje da se prema prirodnim datostima znatno razlikuju od predjela s uglavnom plićim, ponekad ogoljenim kamenitim tlima, osobito na grižama, koje dolce okružuju. Dolci su mjesta povećane koncentracije biljnih i životinjskih vrsta i bogatog svijeta gljiva. Svaki je dolac svijet za sebe, a u krajobraznom smislu svaki je oblikovan naporima i radom domaćih ljudi koji su dolce, tijekom desetljeća i stoljeća, koristili za poljoprivredne aktivnosti. Stoga je dolce, kao elemente kulturnog

krajobraza, koji se odlikuje prvenstveno raznolikim strukturama i oblicima suhozidnih građevina – gromačama, suhzidima i terasama, vrijedno štititi, većinom i kao potencijalne resurse plodnog tla.

Kapitov dol

Na prvom mjestu među vrijednim prirodnim područjima općine Viškovo je duboka kraška vrtača Kapitov dol, jedna od četiri najveće vrtače na području općine Viškovo (ostale su Kosov dol, Bezjakov dol, dol istočno od Juraša i Črni dol). Osobita vrijednost Kapitovog dola je nepresušna lokva Kapitovac koja je nekad imala važnu ulogu u vodoopskrbi lokalnog stanovništva, a (i) danas služi kao mrijestilište vodozemaca, prvenstveno žaba. Kako bi takvu ulogu mrijestilišta vodozemaca i centra lokalne bioraznolikosti lokva mogla zadržati u budućnosti potrebno je štititi lokvu i okolnu šumu koja je i sama vrijedno šumsko stanište s cijelim nizom vrsta koje ukazuju na posebnu (vlažniju i hladniju) mikroklimu kraške vrtače. Vodozemci naime izvan sezone mriješćenja provode kopneni (terestički) način života na staništima udaljenim od lokve, pa im je potreban nešto širi životni prostor. Vrtača Kapitov dol također je važna i kao stanište nekolicine vrsta ptica koje ovdje imaju svoja gnijezdišta i/ili hranilišta.

Lokalna zajednica prepoznala je vrijednost predjela i uredila odmorište uz lokvu, jer lokva ima veliku rekreacijsku i estetsku ulogu u krajobrazu. Do lokve vodi markirana pješačka staza.

Slika 76: Lokva Kapitovac u dnu Kapitovog dola

Bezjakov dol

Bezjakov dol duboka je kraška vrtača sličnih osobina kao i vrtača Kapitov dol, a zbog osobitosti mikroklime i šumske vegetacije koje se znatno razlikuju od okolnih šuma, ali i kao geomorfološka i krajobrazna osobitost s lokvom na dnu, također zaslužuje očuvanje i zaštitu. Botanički je najzanimljivija sastojina šume „kontinentalnog“ predznaka – običnog graba i u primorju rijetkog grma klokočike (Staphylea pinnata).

Slika 77: Lokva u dnu Bezjakovog dola. Uokolo lokve je „kontinentalna“ šuma običnog graba i klokočike

Dol istočno od Juraša i travnjaci sjeverno od dola - staništa orhideja - prirodna vrijednost lokalnog značenja

Dol istočno od Juraša duboka je vrtača s lokvicom na zapadnoj strani dna. Svježa i duboka tla u ovoj vrtači omogućavaju razvitak bogate flore koja se po svom sastavu razlikuje od flore izvan vrtače. U lokvici se u vrijeme mriješćenja nalaze vodozemci (pronađeni su vodenjaci). Na gornjem sjevernom rubu vrtače prostiru se travnjaci koji su staništa orhideja – prevladavaju vrste stasiti kaćun (Orchis mascula) i obični kaćun (Orchis morio). Od zanimljivih i rjeđih vrsta na ovim travnjacima uspijevaju i narcise, ponikvarice ili sunovrati (Narcissus sp.). Djelomično travnjacima obraslo područje južno od podnožja brda Plešivac također se odlikuje rijetkom florom, u prvom redu nekolicinom rijetkih i zaštićenih vrsta orhideja. U dolcu nadomak zaselka Trtni nalazi se zanimljiva mala lokva. U nedalekom izduženom dvostrukom dolcu nalazi se ulaz u krašku špilju.

Slika 78: Kaćuni na travnjaku iznad Juraševog dola

Kosov dol

Najprostranija je i najveća ponikva na području općine Viškovo. Njezine su vrijednosti u prvom redu što zbog lokalnih raznolikosti u ekspozicijskoj mikroklimi ima ulogu lokalnog centra bioraznolikosti s vrlo raznolikim šumskim svijetom. Na jugoistočnoj padini, unutar šume hrasta cera, rastu čak stabla bukve, a velike su razlike zamjetljive u ekologiji i biljnom svijetu prisojnih i osojnih padina. Svijet ptica je također zanimljiv, ponikvu često nadlijeće škanjac. Ponikva u hladnijem dijelu godine ima ulogu sabirališta hladnijeg zraka pa u njoj često nastaje magla. Postoji vjerovanje da se na temelju kretanja magle, koja se u određenim vremenskim prilikama diže i izlazi iz ponikve, može pretkazati kakvo će biti vrijeme: ako se magla prelijeva prema nižim dijelovima biti će ružno vrijeme, a ako se diže prema zaleđu vrijeme će se popraviti. Zanimljivo je da ova ponikva nema pravilan kružni oblik kao mnoge druge ponikve na području općine Viškovo već su na njezinim bokovima usječene četiri vododerine kao bujične jaruge. Te jaruge odlikuju se i drugačijim biljnim svijetom što se može uočiti po obilnom podrastu veprine (Ruscus aculeatus). Botanička posebnost su grmovi božikovine (Ilex aquifolium) u dnu ove ponikve. Nažalost, zbog izgradnje dijela naselja na jugozapadnom rubu ponikve ta je padina nasuta iskopnim kamenim materijalom što je donekle izmijenilo i narušilo prirodno stanje ponikve.

Lokve (kali i kalići)

Na području općine Viškovo nalazi se nekoliko lokava (kala i kalića) koji su nekoć imali važnu ulogu u lokalnoj vodoopskrbi, a danas su važni za održavanje bioraznolikosti. U njima se mrijeste vodozemci (vodenjaci i žabe). U toku izrade II. izmjene i dopune Plana pronađeni su sljedeći lokaliteti s lokvama:

1. Kapitovac
2. Lokva u Bezjakovom dolu
3. Lokvica (kalić) u dolu istočno od naselja Juraši (lokva u Juraševom dolu)
4. Trikalići kod naselja Petrci
5. Lokvica Dušetov kalić kod naselja Trtni
6. Lokva Čapili s betoniranim dnom u zaleđu naselja Garići
7. Lokva Melniki s betoniranim dnom nedaleko naselja Brtuni
8. Lokva u predjelu Jesenovica
9. Lokva Mučići
10. Lokva Rupica – Trtni
11. Lokva Lončeva griža
12. Lokva Klići – kod lovačke kuće

Jame i ponori

Na području općine Viškovo evidentirano je desetak jama i ponora, međutim, samo su dva speleološka objekta ubilježena u javno dostupnom speleološkom katastru. U većini slučajeva ovi su speleološki objekti manjih dimenzija i izloženi su onečišćavanju zbog ubacivanja otpada. Potrebno ih je očuvati i prema mogućnostima ukloniti otpad (u nekima su pronađena minsko-eksplozivna sredstva što je dodatni problem).

1. Špilja u predjelu Žustovo
2. Jama Blažići 1 na Plešivcu
3. Jama Tuljan na rubu šume Lužina

Ostala prirodno vrijedna područja (prostrani šumski kompleksi)

Rekreacijski zanimljivo područje između Plešivca, naselja Petrci, naselja Benčani i Saršona

Krajobrazno zanimljivo i razmjerno prostrano prirodno očuvano područje s nizom prirodnih vrijednosti proteže se između Plešivca, Petrca, Benčana i Saršona. Područje ima rekreacijski potencijal pa je lokalna zajednica uredila i markirala nekoliko atraktivnih šetnica i biciklističkih staza s odmorištima.

Ponikvice-Lončeva griža

Sjeveroistočnim rubom općine Viškovo proteže se u zaleđu Klića, Globića, Saršona, Lučića, Skvažića i Benčana šumovito područje prilično razvedenog reljefa s mnogo vrtača i šumskih vapnenačkih stijena. Takva svojstva terena omogućuju raznolike (mikro- i mezo-)ekološke uvjete uz izmjenu živog svijeta koji pokazuje dijelom submediteranska (na prisojima), a dijelom „kontinentalna“ (u vlažnijim udubljenjima terena) obilježja. Stoga se u ovom području osjeća i jak utjecaj doline Rječine na koju se prostorno sjeveroistočni rub nadovezuje. Svojevrsna „središnja“ točka područja je vidikovac i dijelom kamenit teren Lončeve griže. Lončeva griža uređena je kao dio poučne staze na kojoj je prikazan rad u nekadašnjem kamenolomu (kavi), a područje je i prirodoslovno osobito zanimljivo zbog osebujne flore i malih šumskih dolaca okruženih dijelom stjenovitim padinama na kojima uspijeva nekolicina vrijednog endemičnog bilja.

Šumski predjeli Marišćine i Nežnice te ruba Lužine

Zbog nekoliko nizova ulančanih dolaca i griža koje se protežu u smjeru sjeverozapad-jugoistok područje je prirodoslovno vrlo zanimljivo. U dolcima s najdubljim tlom zastupljene su kontinentalne vrste poput bukve, a na kamenitim grižama prevladava termofilno raslinje. Pronađeni su i florni rariteti poput prizemnog ušljivca – tercijarnog relikta, planinske trave uskolisne šašike, tršćanskog encijana i drugog. Područje bi trebalo štiti prvenstveno kao tampon zonu između zone za zbrinjavanje otpada i naselja. Zaštitnoj (tampon) zoni potrebno je pridružiti i rubove šume Lužine.

Šuma Lužina najprostraniji je i najočuvaniji šumski kompleks Kastavštine, a dijelom zalazi u rubno područje općine Viškovo, iznad Kosi i Marčelji. Odlikuje se bogatom biološkom raznolikošću, a zbog velikog broja ponikava, vrtača i dolaca koji povećavaju razgibanost reljefa, odlikuju se različitim varijantama ekspozicijske mikro- i mezo-klime te različitim tlima, pa se na ovom se prostoru izmjenjuju vrste i zajednice submediteranskog, mediteransko-montanog i bukovog vegetacijskog pojasa. Tako se na rubu koji je okrenut prema jugoistoku nalaze šumske zajednice s termofilnim drvećem, primjerice bijelim grabom, a u vrtačama iznad i zapadno od Marčelji spušta se bukva.

Biokoridori – „zelene poveznice“

Projektiranje biokoridora (u smislu Zakona o zaštiti prirode), odnosno poveznica između pojedinih očuvanih prirodnih predjela, novija je praksa u prostornom planiranju, ali može biti vrlo korisno prilikom napora očuvanju živog svijeta i krajobrazne raznolikosti te održavanju „propusnosti“ pojedinih urbaniziranih područja kakvo je područje općine Viškovo. Na području općine Viškovo zasad se može izdvojiti dva uočljiva uzdužna „biokoridora“. Oni se protežu uglavnom prateći geološke strukture. Jedan je duž sjeveroistočne granice općine Viškovo (i može se smatrati dijelom najvažnijeg „biokoridora“ u Primorju – doline Rječine koji povezuje planinsko zaleđe s obalom), a drugi se proteže od Marišćine duž ceste Marčelji – Benčani te se širi prema području Plešivca i povezuje se dalje sa Škurinjskom dragom.

1.2.9.6. Krajobrazne osobitosti

Općina Viškovo odlikuje se iznimno zanimljivom strukturom krajobraza gdje se na zaravnjenom do blago nagnutom kraškom terenu, koji se postupno uzdiže od nižih jugozapadnih i južnih dijelova općine prema Nežnici i rubu doline Rječine na sjeveroistoku, nalazi preko 200 većih i manjih kraških udubljenja – ponikava, vrtača ili dolaca. Ti su kraški dolci tijekom proteklog vremena bili većinom uređeni i korišteni za poljoprivrednu proizvodnju, a također su i drugi dijelovi terena bili pogodni za neki oblik poljoprivrednog korištenja, bilo kao terasirane površine (Slika 79) ili, pak, gdje je tlo bilo pliće i kamenitije, namijenjeni uzgoju stoke, kao pašnjačke i livadne površine. Zbog toga je gotovo cijela površina terena, još i danas, kad je većina poljoprivrednih praksi napuštena, premrežena više ili manje gustim strukturama kamenih suhozida. U dolcima i oko dolaca su suhozidi uglavnom kružne strukture, nerijetko s kružnim ili polukružnim terasama na padinama dolaca, dok su izvan dolaca uglavnom linijske i pravokutne. Najduži suhozidi nalaze se uz pojedine tradicijske putove, od kojih su neki i zapušteni te se više ne koriste, a vrlo dugačak i zanimljiv suhozid je na prisojnoj strani Plešivca.

Slika 79: Zapadne strme padine Kosovog dola sa suhozidnim terasama i suhozidom danas su dijelom zarasle travnjakom i prorijeđenom termofilnom šumom

Zbog napuštanja poljoprivrede na mnogim se površinama koje su do nedavno bile obrađivane ili su služile kao pašnjaci i livade razrasla mlada šikara ili šuma. Pretezanje šume, bilo od šumskih površina koje su se od davnine koristile kao takve ili od mladom šumom zaraslih travnjaka i dolaca je, (uz izraziti reljef dolaca), druga najznačajnija osobitost ovdašnjeg krajobraza .

Danas je znatan postotak terena također urbaniziran, ali mnogi dolci očuvani su čak i unutar naselja, dok je nekolicina najvećih i najznačajnijih dolaca očuvana na samim rubovima naselja. Takvi su veliki i značajni dolci na samim rubovima naselja, primjerice, Kosov dol u Kosima, Kapitovac kod Milohni i Črni dol kod Bezjaka. Među veće dolce u blizini naselja mogli bi ubrojiti još i dolac kod Blažića, dolac zapadno od Juraši (Jurašev dol) i druge.

Nasuprot ovih udubljenja terena ističu se uzvišenja koja se protežu na rubovima i između dolaca. Neka od uzvišenja su pošumljena, a neka su i ogoljena. Najznačajnije je pošumljeno brdo Plešivac, na kojemu je zasađena gusta šuma crnog bora (

Slika 81). Na dolomitnoj podlozi reljef je blažih obrisa i očuvano je dosta travnjaka. Ovisno o reljefnim formama na dolomitima tlo može biti plitko na padinama ili, obično u konkavnim oblicima, nešto dublje, pa se već i na osnovu reljefa može naslućivati o geološkoj podlozi (Slika 80).

Slika 80: Melnik - lokvica s betoniranom dnom napravljena na mjestu gdje se nekad kopao kamen „melnik“ – tj. dolomitna stijena na podnožju Plešivca.

Na lokalitetima gdje u geološkoj podlozi iznad sloja tla izviruju vapnenci, vrhovi takvih uzvišenja između dolaca i udolina nerijetko bivaju ogoljeni, plodno tlo je s njih je isprano ili se izgubilo u šupljikavom kraškom podzemlju, pa se jako razjedeni vapnenci, u obliku škrapa, uzdižu kao griže i nerijetko izviruju iz šumskog pokrivača. Griže nalazimo na mnogo mjesta, ali najupečatljivije su one na rubu doline Rječine, a najpoznatija od njih – Lončeva griža (cca 505 m n. v.), gdje se vadio kamen za potrebe klesarstva, uređena je u sklopu rekreacijsko-izletničke šetnice. Čitav ovaj predio sjeveroistočne granice općine Viškovo premrežen je kamenitim grižama koje poput razjedene čipke prate rub doline Rječine i uz područje Nežnice (520 m) čine hipsometrijski najviše predjele na području općine Viškovo. Nadmorskom visinom niža (419 m) i manjih dimenzija, ali vrlo zanimljiva (također i kao vidikovac) je Obešena griža (

Slika 81), izduženi niz golih škrapa na šumskoj uzvisini sjeveroistočno od vrha brda Plešivca.

Slika 81: Pogled s kamenite Obešene griže prema borovom šumom pošumljenom hrbatu brda Plešivac

Karbonatni, kraški značaj terena razlog je gotovo potpune površinske bezvodnosti, jer oborinske vode, premda godišnje količine oborina premašuju 1500 mm, poniru u duboko kraško podzemlje, gdje se odvija duboka kraška cirkulacija vode. Iznimku čini nekoliko većih lokvi, kao što su lokve u dnu većih vrtača kao Kapitovac, Črni dol, Jesenovica, lokvica u Juraševom dolu, lokva u maloj vrtači u zaleđu naselja Trtni i nekoliko manjih lokvi od kojih su nekima, vjerojatno u novije vrijeme, dna betonirana kako bi (duže) držala vodu. Tradicionalno, nepropusnost dna lokvi za vodu postizala bi se nabijanjem sloja ilovače. Biološki su, koliko zasad možemo utvrditi, najznačajnije lokva u vrtači Kapitovac – važna je kao mrijestilište vodozemaca, te lokva Jesenovica nedaleko sjeverozapadne granice općine Viškovo, u rubnom dijelu šume Lužine, koja obiluje vodenom florom. Obje ove lokve odlikuju se zasjenom guste šume koja se razrasla na dubokom vlažnom i plodnom tlu u dnu vrtača i koja je zbog vlažnijeg tla u vrtačama ponešto drugačijeg flornog sastava nego šuma izvan vrtača. U dvije lokve betoniranog dna također je pronađena zanimljiva fauna.

U vrtači Kapitovac može se također u vrijeme saturiranosti kraških vodonosnika utvrditi izviranje malenih izvora na zapadnoj strani neposredno iznad dna vrtače, a ove se vode, natapajući tlo vrtače, dreniraju u lokvu koja nikad ne presuši. Lokve su nekad imale važnu ulogu u vodoopskrbi lokalnog stanovništva kao i za napajanje stoke, a danas su takvu ulogu izgubile pa su neke i zapuštene ili su potpuno presušile.

Geomorfološka, hidrološka i krajobrazna zanimljivost (bila) je i urušena vrtača Sovjak, o čijim nekadašnjim posebnostima znamo zahvaljujući zapisima poznatog istraživača Dragutina Hirca koji opisuje lokvu na dnu vrtače, daje popis flore i navodi da je vrtača dobila naziv prema sovama koje su se nekada gnijezdile na stjenovitim stranama vrtače (Hirc, 1914). Vrtača je kasnije dobila drugu namjenu – odlagališta opasnog otpada, kao što je i susjedna vrtača Viševac dobila namjenu odlagališta komunalnog otpada.

U najnovije vrijeme krajobrazne vrijednosti i šumovitost područja vrednovani su kroz trasiranje i uređenje niza pješačkih i biciklističkih šetnica koje spajaju neke od najzanimljivijih užih predjela na području općine Viškovo ali se i nadovezuju na šetnice koje posjetitelji mogu koristiti krećući se kroz širi očuvani prirodni krajobrazni prostor sve do Kastva i dalje kroz šumu Lozu i Lužinu, prema dolini i izvoru Rječine ili, s druge strane, prema Petrcima i Tibljašima ili prema Drenovi, Škurinjskoj dragi i gradu Rijeci.

1.2.9.7. Kulturno-povijesna baština

Na području Općine nalaze se četiri zaštićena nepokretna kulturna dobra upisana u Registar kulturnih dobara, a od toga su tri smještena u naselju Viškovo i jedan u naselju Saršoni. Među zaštićenim nepokretnim kulturnim dobrima su dva etno spomenika te jedna seoska cjelina i jedna memorijalna građevina.

Tablica 64: Nepokretna kulturna dobra na području Općine Viškovo

Oznaka dobra	Naziv	Vrsta	Opis dobra
Z-5032	Kuća Srok, Viškovo 234	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno	Kuća Srok nalazi se u zaseoku Brnasi, Općina Viškovo, a sastoji se od prizemne stambene zgrade s dvostrešnim krovom, pokrivenim kanalicama i od prigradnje s njene sjeverne strane, na koju se nadovezuje apsidno oblikovana prostorija za ognjište takozvana „tornica“. Tornica je poluskošenog tlocrta, skladno oblikovana prema masi objekta, pokrivena kanalicama, prvobitno s dimnjakom smještenim na sredini krovišta. Nalazi se u neposrednom okolišu kuće Širola-Kovačić, također s tornicom, s kojom zajedno tvori ambijentalnu ruralnu cjelinu i predstavlja za užu i širu Kastavštinu i Halubje jedan od danas vrlo rijetkih i posljednjih tipičnih primjera bliske prošlosti graditeljske baštine kraja.
Z-153	Kuća Širola-Kovačić, Viškovo 233	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno	Kuću Širola - Kovačić u Brnasima čine dva povezana stambena i jedan gospodarski objekt, građena kao prostorna cjelina, od kamena, dvostrešnog danas urušenog krovišta s dijelom očuvanom kanalicom. Na zidu tornice iznad malog prozorskog otvora s kamenim okvirima ugrađena je kamena, rustično oblikovana muška glava. Objektom vizualno dominira polukružna prigradnja za ognjište, tornica, s masivnim dimnjakom. Uz objekt je koncem prigrađena kamena cisterna, a veže se građevinski i tematski uz susjednu kuću Srok s kojom čini neposrednu ambijentalnu sredinu. Prema organizaciji prostora i graditeljskim oznakama kuća Širola-Kovačić predstavlja tipičnu stambeno-gospodarsku cjelinu Kastavštine iz 19.st.
RRI-0233-1970.	Rodna kuća Ivana Matetića Ronjgova	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno	Rodna kuća Ivana Matetića Ronjgova proglašena je kulturnim dobrom memorijalnog karaktera jer je ondje rođen, 10. travnja 1880. g., skladatelj, melograf i glazbeni pedagog čiji je značaj za hrvatsku glazbenu kulturu taj da je kao građu za stvaranje novih djela koristio tradicionalno glazbeno stvaralaštvo Istre i Hrvatskog primorja. Kompozicije su mu većinom pisane za zborske dionice na instrumentalan način, a prema folklornom tonalitetu, čime je po prvi puta valorizirana istarska ljestvica i narodni aerofonski glazbeni instrumenti kao sopele, mih i dvojnice. Teorijske rasprave o istarskom tonalitetu kronološki su prethodile skladateljskom radu. Preminuo je 1960. godine.
Z-5076	Ruralna cjelina Brnasi-	Nepokretno kulturno dobro-kulturno-	Ruralna cjelina Brnasi - Viškovo nalazi se uz selo Široli, nedaleko od Viškova u Kastavštini, a obuhvaća dio zaseočne cjeline Brnasi. Odlike sačuvanih kućišta unutar ove ruralne cjeline sačuvale su svoj prvobitni

Oznaka dobra	Naziv	Vrsta	Opis dobra
	Viškovo	povijesna cjelina	izgled unutar prostornih gabarita, dakle kao prizemnice, s apsidnom prigradnjom za ognjište, tzv. tornicom. Okoliš oko kuća s dolcima i suhozidima uspio je zadržati odlike tradicijski kultiviranog krajolika. Današnja ruralna cjelina Brnasi-Viškovo sužava se na kućišta obitelji Širola-Kovačić, Srok-Jandrešić, te kuću Jugo, dok su druga kućišta unutar cjeline u međuvremenu izgubila karakteristike lokalnog tradicijskog graditeljstva.

Izvor: Registar kulturnih dobara: http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=31

1.3. Prostorno razvojne i resursne značajke

Prostorno-razvojne značajke

Prostor Općine Viškovo je kulturno povijesno integralni dio Kastavštine, nalazi se u sjeverozapadnom dijelu priobalnog prostora Primorsko-goranske županije, udaljena svega 7,5 km od središta Grada Rijeka te graniči sa općinama Klana, Jelenje i Gradom Kastvom.

Prostor Općine funkcionalno pripada prostornoj cjelini Riječki prsten, koji se sastoji od grada Rijeke i njenog okruženja te čini zasebni urbani sustav organizacije prostora. Prometne značajke područja i blizina grada Rijeke značajno utječu na razvoj prostora. Rezultat je dinamičan gospodarski razvoj uzrokovan blizinom centralnog tržišta regije i tranzitnim prometom, te stalni mehanički priliv stanovnika uvjetovan istim čimbenicima. Na prostoru općine stanovanje se primarno razvija u granicama slijedećih naselja: Viškovo, Kosi, Marčelji, Marinići, Mladenići, Saršoni i Sroki.

Navedeni utjecaji povećavaju potražnju za građevinskom zemljištu, što je rezultiralo negativnim trendom proširenja granica građevinskog zemljišta većim od potrebnog za prirodni rast naselja u prostornom planu Općine Rijeka, te dodatnim proširenjem Odlukom o Prostornom planu Općine Rijeka ("Službene novine" Županije primorsko-goranske broj 19/95.- pročišćeni tekst). Rezultat navedenog je intenziviranje gradnje bez odgovarajuće pripreme zemljišta i promjenu strukture zemljišta iz poljoprivrednog u građevinsko te narušavanje vrijednih resursa područja općine.

Odredbe za provođenje Prostornog plana Općine Rijeka zbog neprilagođenosti specifičnostima mikrozona negativno su utjecale na tipologiju gradnje, te mijenjaju karakteristike krajolika prostora Općine.

Negativan je utjecaj na kvalitetu prostora bio je uzrokovan i otvaranjem deponija komunalnog otpada Viševac te odlagališta tehnološkog otpada Sovjak.

Prostorni plan Općine Viškovo izrađen je i usvojen 2007.g., a tim Planom su, u skladu s odrednicama tada važećeg Prostornog plana Primorsko-goranske županije, značajno smanjena građevinska područja koja su bila određena u Prostornom planu Općine Rijeka. Unatoč tome, u proteklom periodu, nakon vremena izrade Prostornog plana nastavio se trend intenzivne gradnje na prostoru Općine, a prisutna je i nezakonita gradnja unutar i izvan granica Planom definiranih građevinskih područja.

Općina se prostire na 18,65 km2 površine te predstavlja jedno od najpropulzivnijih područja unutar Primorsko-goranske županije. Gustoća naseljenosti iznosi 774,6 st./km2, što je značajno iznad prosjeka Primorsko-goranske županije (82,6 st./km2) i Republike Hrvatske (75,7 st./km2).

Resursne značajke

Općina je smještena na sjecištima postojećih i novo-planiranih državnih i međunarodnih prometnih pravaca i tokova roba, a ima i dobro rješenje cestovnog povezivanja sa državnom i međunarodnom prometnom mrežom preko graničnih prijelaza.

Sa državnim cestama područje je spojeno preko glavnog čvora Škurinje te preko novootvorenog čvora Rujevica (Riječka obilaznica) koji olakšava tranzit i pristup samoj Općini.

Osim toga planskom dokumentacijom i strategijama prometnog razvoja, na sjevernom dijelu općine Viškovo planirana je trasa nove obilazne autoceste (II. etapa prometnice (Trst) Pasjak – Rupa – Rijeka – Senj – Zadar – Split izvanjska dionica Rupa – Soboli – Križišće), zbog čega se može očekivati još bolja prometna povezanost promatranog područja a osobito općina Viškovo i Klana , što će svakako utjecati na razvoj gospodarstva u cjelini.

Povijesno, naselja Općine Viškovo nastala su i razvijala su se uz prometne pravce i tokove roba, koji su se u prošlosti mijenjali iz političkih, ekonomskih, administrativnih i sličnih razloga. Danas su naselja Marinići i Viškovo najznačajnija upravo iz razloga razvoja uz najznačajniji prometni pravac.

Smještaj na sjecištima postojećih i novo-planiranih državnih i međunarodnih prometnih pravaca i tokova roba predstavlja značajnu mogućnost za daljnji razvoj Općine.

Osnovu šire prometne mreže čine uzdužni prometni pravci koji povezuju glavne prometne tokove, pravce i sadržaje šireg područja, pravce Pula-Rijeka-Split i Rijeka–Zagreb te pravce prema Republikama Sloveniji i Italiji te prostora upravnog i administrativnog središta Primorsko-goranske Županije Grada Rijeke, te poprečni pravci koji povezuju susjedne gradove i općine primarno Kastav i Jelenje.

Najprometniji prometni pravac je dionica županijske cesta Ž 5025 od centra naselja Viškovo do Rijeke, no značajni su i ostali prometni pravci prema susjednim jedinicama lokalnih samouprava Gradu Kastvu i Općinama Klana i Jelenje.

U tijeku je izgradnja državne ceste DC427, koja vodi od čvora Rujevica do ŽCGO Marišćina i koja je u završnoj fazi izgradnje, a prolazi uzdužno od sjevera prema jugu kroz općinu. Puštanjem u promet nove državne ceste očekuju se brojnni pozitivni učinci i rasterećenje postojeće prometne mreže, a očekuje se i da ista postane nova „žila kucavica“ za razvoj prostora općine ali i šire. Istovremeno se očekuju i manji negativni učinci izgradnje navedene državne ceste, a koji se prvenstveno očituju u povećanju prometnog opterećenja na pojedinim dionicama postojećih cesti, posebice u centru najvećeg naselja Viškovo. Također, budući trasa državne ceste D427 presijeca urbano tkivo Općine, negativni učinci očituju se i u činjenici da je ista presjekla postojeće pješačke putove, prometnice, ali i šetnice i biciklističke staze.

Općinu Viškovo treba promatrati kao dio prostora tkz. Riječke aglomeracije koja se prostire od Kraljevice pa sve do Mošćeničke Drage, a posebno u svijetlu njezinog središnjeg položaja u aglomeraciji. U tom smislu prostor općine karakterizira i svojevrsna isprepletenost infrastrukture i zajedničkih funkcija, a središnje naselje Viškovo postalo je jedno od najznačajnijih županijskih središta. Općina Viškovo pristupila je Urbanoj aglomeraciji Rijeka koju čine je sljedeći gradovi i općine: Grad Rijeka, Grad Kastav, Grad Kraljevica, Grad Opatija, Općina Čavle, Općina Klana, Općina Kostrena, Općina Lovran, Općina Mošćenička Draga i Općina Viškovo. Namjera ovakvog ulaska u urbanu aglomeraciju je provedba aktivnosti održivog urbanog razvoja s ciljem jačanja uloge gradova i općina kao pokretača gospodarskog razvoja, ali i zajedničkog planiranja i razvoja prostora.

U ukupnoj gospodarskoj strukturi, sektor malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništvo čine okosnicu gospodarskog razvoja na području Općine, koji bilježi intenzivan rast od 90-ih godina prošloga stoljeća. Promatrajući gospodarske subjekte prema registriranim djelatnostima, vidljivo je da je najveći broj registriran u djelatnostima trgovine na veliko i malo, građevinarstvu, prerađivačkoj industriji, te stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima.

U sektoru obrtništva, najveći broj obrta registriran je kao uslužni obrt (gotovo 40%) zatim građevinari (17%) te proizvodni obrti sa udjelom (15%). U Primorsko-goranskoj županiji evidentan je pad broja aktivnih obrta, a ista takva kretanja obilježavaju se u i u Općini Viškovo.

Jedna od važnih resursnih značajki Općine Viškovo svakako je i demografska slika, s obzirom da je ona u dijametralnoj suprotnosti s općim demografskim trendovima, kako na županijskoj tako i na državnoj razini. Prema posljednjem Popisu stanovništva (2011.g.) na području općine Viškovo živi 14.445 stanovnika. Trend povećanja broja stanovnika prisutan je na prostoru Općine posljednjih 70-tak godina, a izrazit je u proteklih 20-tak. U razdoblju 2001. - 2011. godine broj stanovnika je povećan više od 60%.

Analizirajući starosnu strukturu stanovništva vidljivo je da na području Općine Viškovo djeca i mladi do 30 godina čine 37% ukupnog stanovništva, dok populacija starija od 60 godina čini udio od 17% u ukupnom stanovništvu, što su iznimno povoljni demografski pokazatelji. Također, prirodni prirast u Općini Viškovo jedan je od najviših u Republici Hrvatskoj. Općina Viškovo je najmlađa općina Primorsko-goranske županije s prosječnom dobi od 37,4 godina.

Vrijedan potencijal za Općinu VIškovo leži i u bogatoj kulturnoj baštini od koje se posebice treba izdvojiti čakavsku jezičnu baštinu. Upravo su „Dvoglasje tijesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja“ i „Godišnji pokladni ophod zvončara s područja Kastavštine“ dva istaknuta i iznimno značajna primjerka nematerijalne kulturne baštine koja su uvrštena na UNESCO-ovu reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine ustanovljenu Konvencijom o zaštiti nematerijalne kulturne baštine u 2003. godini. Na Viškovu još postoje prirodni, zeleni dijelovi prostora koje treba integrirati s okolnim prostorom te pravilno valorizirati, dati im primjerenu funkciju te ih zaštititi.

1.4. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

Obveze iz dokumenata šireg područja za područje obuhvata ovog Plana određene su u: Strategiji prostornog razvoja Republike Hrvatske (N.N. br. 106/17), Programu Prostornog uređenja Republike Hrvatske (N.N. 50/99 i 84/13) i Prostornom planu Primorsko-goranske županije (SN 32/13).

NAPOMENA: Budući da su sve odrednice Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske morale biti poštivane prilikom izrade Prostornog Plana Primorsko-goranske županije, obaveze koje proizlaze iz navedenog dokumenta neće se posebno razmatrati. Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (N.N. br. 106/17) usvojena je nakon donošenja PP PGŽ, pa je ovdje prikazana osnovna koncepcija Strategije s prioritetima i strateškim usmjerenjima određenim u tom dokumentu.

1.4.1. Obaveze iz Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske (N.N. br. 106/17)

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske je temeljni državni dokument za usmjerenje razvoja u prostoru. Strategija u svrhu ostvarivanja ciljeva prostornog uređenja u skladu s ukupnim gospodarskim, društvenim i kulturnim razvojem, potrebama i mogućnostima, izraženim u temeljnim državnim razvojnim dokumentima određuje dugoročne zadaće prostornog razvoja, strateška usmjerenja razvoja djelatnosti u prostoru i polazišta za koordinaciju njihovih razvojnih mjera u prostoru

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske usvojena je na sjednici Hrvatskog sabora, 13.listopada 2017.g.

Opći cilj prostornog razvoja određen Strategijom je uravnotežen i održiv prostorni razvoj na principima teritorijalne kohezije u funkciji poboljšanja kvalitete života i ublažavanja depopulacijskih trendova, uz očuvanje identiteta prostora

U cilju uravnoteženog i održivog razvoja, podizanja kvalitete života i ublažavanja negativnih demografskih procesa, postavke koncepcije prostornog razvoja određene Strategijom su:

1 afirmacija policentričnosti, osobito jačanjem uloge makroregionalnih središta, ali i ostalih više i srednje rangiranih središta značajnih za oblikovanje uravnotežene prostorne strukture, osnaživanjem gradova subregionalnog i lokalnog značaja u područjima ugroženima depopulacijom i poticanjem njihova umrežavanja u policentrične saveze kao osnove održivih i otpornih regija

2 ublažavanje tempa depopulacije najugroženijih područja poticanjem prirodnog obnavljanja stanovništva i stvaranjem preduvjeta privlačnosti za mlađu populaciju, prema konceptu socijalne uključenosti, ravnopravnog pristupa javnim i drugim sadržajima, prava na rad i osobni napredak, korištenjem potencijala novih tehnologija, zelenog poslovanja i turističke atraktivnosti

3 očuvanje identiteta hrvatskog prostora planskim promišljanjem cjelokupnog teritorija i cjelovito osmišljenim uključivanjem prirodne i kulturne baštine temeljenim na cjelovito sagledanom i vrednovanom krajobrazu u sustav prostornog uređenja te ravnopravnim planerskim tretmanom kopna i mora na postavkama održivog razvoja

4 korištenje prednosti geoprometnog položaja za razvoj posredničkih prometnih, gospodarskih i političkih funkcija, između zapadne i srednje Europe te jugoistočne Europe i Bliskog istoka, posebice prirodnom usmjerenošću zemalja srednjeg Podunavlja prema Jadranu i Mediteranu

5 održivi razvoj gospodarstva i infrastrukturnih sustava, odmjerenim korištenjem prostora i usmjeravanjem razvojnih aktivnosti prema već korištenom zemljištu, intenzivnijim razvojem sustava željezničkog, pomorskog, riječnog i zračnog prometa i poboljšanjem mreže cestovnih prometnih poveznica

6 povezivanje s europskim prostorom, primjenom načela teritorijalne kohezije, ostvarivanjem zajedničkih standarda zaštite okoliša, sudjelovanjem u realizaciji europskih prometnih i infrastrukturnih mreža te sudjelovanjem u izradi zajedničkih dokumenata i provedbi istraživačkih i drugih projekata vezanih uz prostorni razvoj

7 integrirani pristup prostornom uređenju usklađivanjem sektorskih politika i razvojnih dokumenata s principima zaštite i promocije uporišnih vrijednosti, prioritetima i usmjerenjima prostornog razvoja te sagledavanjem potencijalnih instrumenata provedbe planiranog prostornog razvoja u svim sektorima

8 aktivna prilagodba dinamici promjena jačanjem kapaciteta hrvatskog prostora i sustava prostornog uređenja za prilagodbu posljedicama klimatskih promjena, društvenim promjenama, gospodarskim trendovima i tehnološkom napretku te za smanjenje rizika od katastrofa.

Ostvarenje općeg cilja i postavki koncepcije planira se usmjeravanjem aktivnosti uz pomoć 5 utvrđenih razvojnih prioriteta sa strateškim usmjerenjima prostornog razvoja s projekcijom do 2030. godine.

Usmjeravajući karakter dokumenta omogućuje planersko vrednovanje mogućih varijanti i iznalaženje optimalnih načina za ostvarenje koncepcije Strategije u procesima njezine provedbe.

Strategija predstavlja sintezu zahtjeva koje pred Republiku Hrvatsku postavljaju strategije Europske unije, različiti strateški dokumenti RH, sektorski zahtjevi za prostorom te moderan pristup prostornom planiranju i zaštiti prostora kao resursa države.

U nastavku su prikazani **prioriteti i strateška usmjerenja prostornog razvoja određeni Strategijom :**

4.1. Održivost prostorne organizacije

Kroz ovaj prioritet Strategijom prostornog razvoja dana su usmjerenja za razvoj uravnotežene mreže naselja, uspostavljanje urbano-ruralnog partnerstva, planiranje ugodnih i uređenih gradova, unapređivanje vitalnosti i privlačnosti ruralnog prostora, održivi razvoj i korištenje obalnog područja i mora. Ovaj prioritet razrađen je kroz sljedeća strateška usmjerenja:

- 4.1.1. Optimiziranje sustava naselja
- 4.1.2. Usklađivanje razvoja gradova i njihove funkcionalne regije
- 4.1.3. Razvijanje ugodnih i uređenih gradova
- 4.1.4. Unapređivanje vitalnosti i privlačnosti ruralnog prostora
- 4.1.5. Održivi razvoj i korištenje obalnog područja
- 4.1.6. Smanjivanje regionalnih razlika i održivo planiranje razvojno specifičnih područja
- 4.1.7. Unapređivanje dostupnosti infrastrukturnih sustava
  - 4.1.7.1. Unapređivanje dostupnosti društvene infrastrukture
  - 4.1.7.2. Unapređivanje dostupnosti prometne infrastrukture
  - 4.1.7.3. Unapređivanje opremljenosti komunalnom infrastrukturom
- 4.1.8. Odmjereno korištenje prostora

4.2. Očuvanost identiteta prostora

Ovim prioritetom usmjerava se afirmacija obilježja i vrijednosti krajolika, očuvanje i održivi razvoj kulturnog naslijeđa i zaštićenih područja prirode te unapređivanje vrsnoće građenja i oblikovanja prostora. Ovaj prioritet razrađen je kroz sljedeća strateška usmjerenja:

- 4.2.1. Održivo razvijanje zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže
- 4.2.2. Očuvanje i održivo korištenje kulturnog nasljeđa
- 4.2.3. Unapređivanje vrsnoće građenja i oblikovanja prostora

— 4.2.4. Afirmacija obilježja i vrijednosti krajobraza

4.3. Prometna povezanost

U sklopu prioriteta prometna dostupnost daju se smjernice za razvoj prometnih podsustava kao i za njihovo intermodalno povezivanje. Ovaj prioritet razrađen je kroz sljedeća strateška usmjerenja:

— 4.3.1. Razvijanje prometnog sustava
  4.3.1.1. Razvijanje cestovnog prometa
  4.3.1.2. Razvijanje željezničkog prometa
  4.3.1.3. Razvijanje riječnog prometa
  4.3.1.4. Razvijanje pomorskog prometa
  4.3.1.5. Razvijanje zračnog prometa
  4.3.1.6. Razvijanje intermodalnih sustava
— 4.3.2. Uključivanje u europsku prometnu mrežu
— 4.3.3. Razvoj infrastrukture za širokopojasni pristup internetu

4.4. Razvoj energetskog sustava

U sklopu prioriteta razvoj energetskog sustava daju se usmjerenja za povezivanje s europskim energetskim sustavima, za povećanje udjela obnovljivih izvora energije i razvoj sustava distribucije i opskrbe, kao i za povećanje energetske učinkovitosti u svim prostornim sustavima. Ovaj prioritet razrađen je kroz sljedeća strateška usmjerenja:

— 4.4.1. Povećanje i unapređenje sigurnosti opskrbe energijom
— 4.4.2. Razvoj proizvodnje, prijenosa, transporta, skladištenja, distribucije i opskrbe energijom
— 4.4.3. Povećavanje udjela obnovljivih izvora energije
— 4.4.4. Daljnje povezivanje u EU i međunarodne energetske mreže

4.5. Otpornost na promjene

Prioritet otpornost na promjene daje usmjerenja za prilagodbu dinamici promjena – posljedicama klimatskih promjena i trendovima u gospodarstvu (posebice u turističkoj djelatnosti), kao i za prevladavanje razmjerno dugo neriješenih pitanja poput pasivnog gospodarenja napuštenim, podiskorištenim i degradiranim područjima, kako u javnom, tako i u privatnom vlasništvu. Ovaj prioritet razrađen je kroz sljedeća strateška usmjerenja:

— 4.5.1. Prilagodba klimatskim promjenama
— 4.5.2. Jačanje prirodnog kapitala planiranjem razvoja zelene infrastrukture
— 4.5.3. Povećavanje energetske učinkovitosti
— 4.5.4. Održivo gospodarenje otpadom
— 4.5.5. Održivo gospodarenje mineralnim sirovinama
— 4.5.6. Prilagođavanje promjenama uvjeta poslovanja
— 4.5.7. Razvijanje održivog turizma

1.4.2. Obaveze iz Prostornog plana Primorsko-goranske županije (SN 32/13)

Prostorni plan Primorsko-goranske županije određuje uvjete i kriterije za namjenu, uređenje, građenje, korištenje i zaštitu, koji se provode prostornim planovima užeg područja. U pravilu se detaljnija razrada, na razini uređenja prostora, provodi prostornim planovima uređenja općine/grada uz poštivanje:

- osnovnih načela organizacije prostora i
- temeljnih ciljeva razvitka,

temeljem čega su definirane smjernice koje se moraju poštivati izradi Prostornog plana uređenja općine ili grada.

Osnovna načela organizacije prostora na području Primorsko-goranske županije:

1. **Regionalni koncept.** Županija funkcionira kao jedinstvena cjelina unutar koje se ujednačuju uvjeti uređenja i razvitka. Prostor Županije je jedinstven i cjelovit, a unutar tog jedinstvenog prostora gubi se značenje različitog razmještaja radnih mjesta i stanovanja.
2. **Otvorenost prostora.** Područje Županije, osim omeđenosti upravnim granicama, otvoreni je prostor za međunarodnu i međuregionalnu suradnju. Otvorenost tog regionalnog sustava je činitelj reprodukcije tog područja i razvitka. Organizacija prostora po načelu otvorenosti mora se očitovati u svim elementima organizacije: gospodarskih, uslužnih, intelektualnih, prometnih i ostalih funkcija. Integriranje prostora je neposredno vezano na otvorenost prostora Županije. Otvorenost prostora doživljava svoj smisao i opravdanje u njegovoj integraciji s obodnim prostorima što treba ostvariti preko važnih regionalnih, europskih i svjetskih prometnih koridora i veza na kopnu, moru i zraku.
3. **Prostor kao resurs.** Prostor Županije racionalno koristi i zaštiti u svim elementima korištenja. Prostor se pojavljuje kao najvredniji resurs s pitkim vodama, šumama, poljima, morem, podmorjem, obalama i pripadajućem živom svijetu. Treba težiti oslanjanju na prirodne resurse za zadovoljavanje osnovnih egzistencijalnih potreba stanovništva. Unaprijediti veze i odnose urbanih i ruralnih dijelova Županije radi rastuće egzistencijalne međuovisnosti tih dijelova.
4. **Policentrizam.** Razmještaj ljudi i dobara u prostoru mora se temeljiti na policentričnom načelu, a to znači da organizacija regionalnog prostora ima više središta iz kojih se na određenoj razini utječe na razvitak gravitacijskog prostora. Međuodnos pojedinih središta u prostoru počivat će na suradnji i konkurenciji. Policentrizam pretpostavlja jaku inicijativu pojedinih središta, veći dinamizam i privlačenje kvalitetne gospodarske i uslužne strukture.
5. **Interaktivnost.** Preuzeti ulogu nositelja širega regionalnog razvoja, usmjeravati procese definiranja razvojnih potreba i interesa, te učinkovito upravljati zajedničkim razvojnim potencijalima. Bolje vrednovati geostrateški položaj Županije putem naglašenije pomorske orijentacije i izgradnje nedostajuće infrastrukture. Time će se potaknuti daljnji društveni i gospodarski razvoj, prioritetno zasnovan na društvu znanja i ključnim gospodarskim granama: brodogradnji i prerađivačkoj industriji, pomorstvu i prometu, energetici, turizmu i uslužnim djelatnostima. Osnaživati međuregionalnu povezanost i suradnju u okviru Jadranske Euroregije, a posebno s regijama s kojima ima najizraženije zajedničke interese (zaštita okoliša, promet, ribarstvo, kulturno-povijesno nasljeđe, i dr.).
6. **Održivi razvitak.** Održivi razvitak je sintagma suvremenog razvitka i načelo organizacije prostora. Održivi razvitak kao načelo organizacije prostora je polazište za sadašnji razvitak i jamstvo za budućnost, a to znači s gledišta korištenja prostora i prirodnih resursa, respekt prema još nerođenima. Postizati i zadržavati status Županije, regionalnog lidera u zaštiti okoliša prioritetima na izgradnji centralne zone za gospodarenje otpadom, sustava odvodnje otpadnih voda, korištenju plina kao energenta, te poticanje obnovljivih izvora energije.

Temeljni ciljevi razvitka na prostoru Primorsko-goranske Županije:

- Kvalitetno vrednovati geostrateški položaj i prirodne resurse Županije putem naglašene pomorske orijentacije i izgradnje nedostajuće infrastrukture.
- Osigurati pretpostavke za visoku stopu rasta gospodarstva koja jamči uravnotežen i održiv razvitak na području cijele Županije i povećati opću razinu razvijenosti.
- Povećati standard ljudi, zaposlenost i kakvoću življenja te uspostaviti gospodarsku i demografsku ravnotežu rasta i razvitka.
- Razviti kvalitetan prometni sustav, sukladan potrebama prometnog povezivanja na svim razinama (regija, država, EU), integrirajući sve prometne grane.
- Razvijati sustave vodoopskrbe i posebno sustave odvodnje.
- Izgraditi cjelovit županijski sustav zbrinjavanja otpada.
- Osigurati prostorno-planske preduvjete za zadovoljavanje osnovnih potreba stanovništva osloncem na vlastite snage i resurse u uvjetima koje mogu izazvati kraj ere jeftine energije i fosilnih goriva kao i/ili klimatske promjene.
- Očuvati biološku raznovrsnost ekosustava na kopnenom i podmorskim dijelu Županije, posebno područja bogata biljnim i životinjskim vrstama.

Temeljni ciljevi Prostornog razvoja provode su prostornim planovima uređenja općine ili grada.

Smjernice u izradi Prostornog plana uređenja općine ili grada

- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u naselju.
- Na razini građevinskog područja središnjih naselja mikroregija postignuti minimalnu gustoću od 30 st/ha.
- Poticati korištenje prostornih rezervi za gradnju u izgrađenom dijelu naselja.
- Poticati revitalizaciju i prenamjenu napuštenih i zapuštenih površina naselja.
- Izmijeniti strukturu smještajnih kapaciteta u korist hotelskog smještaja.
- Postići minimalnu razinu uređenja građevinskog područja koja obuhvaća pripremu zemljišta, pristupni put, vodoopskrbu i odvodnju.
- Osigurati prostor za komunalne građevine i površine, određivanjem standarda za planiranje komunalnih građevina i komunalnih površina (parkovi, dječja igrališta, tržnice na malo, površine za zbrinjavanje otpada, i ostalo).
- Za središnja naselja općina i gradova osigurati minimalno 10 m^2/stanovniku parkovnih površina.
- Vratiti izgubljeni urbanitet u štićenim povijesnim jezgrama definiranjem smjernica i kriterija za gradnju i uređenje.
- Osigurati javna parkirališna i garažna mjesta za osobna vozila na obodima urbanih središta.
- Osigurati mogućnost za komunalni privez plovila, sukladno namjeni na obalnom dijelu naselja.
- Osigurati površine za izgradnju putničkih terminala.
- U priobalnom i otočnom području uspostaviti lokalni pomorski promet.
- Osigurati minimalno jedan poštanski ured u svakom od središnjih naselja općine ili grada.
- Osigurati 100% pokrivenost telekomunikacijskim signalom.
- Usporedo graditi sustave za odvodnju i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda s izgradnjom vodovoda, te rješavati oborinsku odvodnju.
- Prilikom izgradnje linijske infrastrukture omogućiti postavljanje mreže podzemnih cijevi za smještaj elektroničkih komunikacijskih kabela.

— Osigurati primjerenu kakvoću opskrbe električne energije u svim naseljima.
— Poticati korištenje prirodnog plina kao ekološki prihvatljivog energenta.
— Osigurati pretpostavke za korištenje decentraliziranih obnovljivih izvora energije.

1.4.3. Ocjena postojećih provedbenih prostornih planova

Na području Općine Viškovo na snazi su sljedeći provedbeni prostorni planovi:

Tablica 65: Popis važećih provedbenih planova

VRSTA PLANA	NAZIV PLANA	NAMJENA	SN[7]
PPUO	Prostorni plan uređenja Općine Viškovo	Odluka o donošenju	2007-49
	Odluka o donošenju I. izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Viškovo	Odluka o donošenju	2012-04
UPU	Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Viškovo N1-1 / UPU 1 /	Naselje N-1_1	2012-17
UPU	Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Radne zone Marinići K-1 /UPU 2/	Radna/poslovna zona K1_1	2012-17
UPU	Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Radne zone Marišćina K-2 /UPU 3/	Radna/poslovna zona K1_2	2012-17
UPU	Odluka o donošenju I. Izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja Radne zone Marišćina K-2 /UPU 3/	Radna/poslovna zona K1_2	2017-16
UPU	Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja osnovne škole Marinići i dijela naselja Blažići	Mješovita zona	2016-05
UPU	Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja osnovne škole Marinići i dijela naselja Blažići	Mješovita zona	2016-12
UPU	Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja sportsko-rekreacijske zone i djela naselja u Ronjgima	Mješovita zona	2018-08
DPU	Odluka o Detaljnom planu uređenja stambeno poslovne građevine na k.č. 1552, 1553, 1554, 1555, 1556/1 u k.o. Marinići	Pojedinačni zahvat	2001-27
DPU	Odluka o detaljnom planu uređenja dijela športsko – rekreacij. centra Marinići - prostor Dječjeg vrtića	Mješovita zona	2001-27
DPU	Odluka o Detaljnom planu uređenja javnog parkirališta Milihovo	Mješovita zona	2001-29
	Odluka o autentičnom tumačenju članka 23. stavka 1. Odluke o Detaljnom planu uređenja javnog parkirališta Milihovo	Mješovita zona	2006-06
	Odluka o donošenju Izmjena i dopuna Detaljnog plana uređenja javnog parkirališta Milihovo - DPU 17	Mješovita zona	2017-13
DPU	Odluka o Detaljnom planu uređenja zone Drinkomatik u Jurašima	Pojedinačni zahvat	2002-05

[7] *Brojevi SN se odnose na Službene novine Primorsko-goranske županije za objave do dana 24.07.2014. godine, a nakon toga na Službene novine Općine Viškovo.*

	Odluka o autentičnom tumačenju članka 6.Odluke o Detaljnom planu uređenja zone Drinkomatik u Jurašima - odnosi se na Sl.n. 5/02.	Pojedinačni zahvat	2003-19
	Odluka o autentičnom tumačenju članka 15.Odluke o Detaljnom planu uređenja zone Drinkomatik u Jurašima (SN PGŽ 05/02)	Pojedinačni zahvat	2006-06
DPU	Odluka o Detaljnom planu uređenja zone RZ - 7 _ Zona Gramat i Panon	Radna zona	2002-06
	Odluka o Izmjeni i dopuni Detaljnog plana uređenja zone RZ - 7 _ Zona Gramat i Panon	Radna zona	2003-26
DPU	Detaljni plan uređenja dijela radne zone centra u Viškovu sjeverno od Društvenog doma	Mješovita zona	2003-06
DPU	Odluka o Detaljnom plan uređenja zone Čakovečki mlinovi u zoni Marinići	Mješovita zona	2003-26
DPU	Odluka o Detaljnom planu uređenja dijela zone RZ-8 u Viškovu	Radna zona	2003-31
DPU	Odluka o Detaljnom planu uređenja stambeno - poslovne zone Adria metal	Mješovita zona	2003-31
DPU	Odluka o Detaljnom planu uređenja dijela radne zone RZ-5 u Marčeljima	Radna zona	2002-23
	Odluka o Izmjeni i dopuni Detaljnog plana uređenja dijela radne zone RZ-5 u Marčeljima	Radna zona	2004-15
DPU	Odluka o Detaljnom planu uređenja zone Doma za starije i nemoćne osobe	Pojedinačni zahvat	2004-22
DPU	Odluka o Detaljnom planu uređenja "Poslovni kompleks Filtom"	Poslovna zona	2005-02
DPU	Odluka o Detaljnom planu uređenja "Poslovni kompleks Ark-Mihelić"	Poslovna zona	2005-05
	Odluka o Izmjeni i dopuni Detaljnog plana uređenja Ark-Mihelić / DPU 18/	Poslovna zona	2011-37
	Odluka o II. Izmjeni i dopuni Detaljnog plana uređenja Ark-Mihelić /DPU 18/	Poslovna zona	2014-02
DPU	Odluka o Detaljnom planu uređenja rekreacijskog centra u Marčeljima	Sport i rekreacija	2005-08
DPU	Odluka o Detaljnom planu uređenja Društveni centar Viškovo i park Milihovo	Mješovita zona	2005-30
	Odluka o Izmjeni i dopuni Odluke o Detaljnom planu uređenja Društveni centar Viškovo i park Milihovo (odnosi se na SN PGŽ 30/05)	Mješovita zona	2007-02
	Odluka o izmjenama i dopunama Detaljnog plana uređenja Društveni centar Viškovo i park Milihovo	Mješovita zona	2015-02
	Odluka o donošenju Izmjena i dopuna Detaljnog plana uređenja Društvenog centra Viškovo i parka Milihovo - DPU 15	Mješovita zona	2016-05
DPU	Odluka o Detaljnom planu uređenja područja Osnovne škole	Mješovita zona	2007-30
	Odluka o Izmjenama i dopunama Detaljnog plana uređenja područja Osnovne škole	Mješovita zona	2015-02
	Ispravak Odluke o Izmjenama i dopunama Detaljnog plana uređenja područja Osnovne škole - DPU 16	Mješovita zona	2015-09
DPU	Odluka o Detaljnom planu uređenja Groblje (G-2) /DPU 13/	Groblje	2011-37
DPU	Odluka o Detaljnom planu uređenja Vozišće /DPU 23/	Mješovita zona	2011-37

DPU	Odluka o Detaljnom planu uređenja Juraši / DPU 20/	Mješovita zona	2011-37
DPU	Odluka o Detaljnom planu uređenja Ferenčić / DPU 24/	Mješovita zona	2012-40
DPU	Odluka o donošenju Detaljnog plana uređenja groblja G-1	Groblje	2012-04
DPU	Odluka o Detaljnom planu uređenja DPU 8 Športsko-rekreacijska zona Halubjan (R-1)	Sport i rekreacija	2011-37
	Odluka o Izmjeni i dopuni Detaljnog plana uređenja DPU 8/Športsko-rekreacijska zona Halubjan (R-1)	Sport i rekreacija	2016-05

Izvor: Registar prostornih planova JU Zavod, svibanj 2018.

Urbanistički planovi uređenja

Urbanistički plan uređenja Viškovo N1-1 / UPU 1 (SN PGŽ 2012-17)

Prostorni plan usvojen je u svibnju 2012.g. Planiranim uređenjem prostora određene su zone za sljedeće namjene: zone mješovite stambeno-poslovne (pretežito stambene namjene površine), zona mješovite stambeno-poslovne (pretežito poslovne namjene površine), zone društvenih i javnih funkcija, zona gospodarske namjene (poslovna zona), zona ugostiteljsko turističke namjene, zone rekreativnih sadržaja, prometne površine osnovne namjene kolnog prometa, zona parkovnog/urbanog zelenila, zona urbanog zelenila s parkirališnim prostorom, zona rekreativnih površina dječjeg igrališta.

U srpnju 2018.g. usvojena je odluka o izradi I. izmjene i dopune ovoga Plana. Razlozi za izradu I. izmjene i dopune Plana su: omogućavanje izgradnje javne garaže u centru naselja Viškovo, redefiniranje odredbi za provođenje, provjera i redefiniranje svih rješenja prometne i komunalne infrastrukturne mreže, usklađenje sa svim važećim zakonskim i podzakonskim aktima, redefiniranje načina parkiranja i normativa parkirališnih mjesta, usklađenje i redefiniranje planirane prometne i komunalne infrastrukture na području obuhvata Plana u odnosu na izvedeno i planirano stanje, razvoj ostalog dijela obuhvata u namjeni stambeno-poslovnog, društvenog te sportsko-rekreacijskog i turističkog karaktera, omogućavanje daljnjeg gospodarskog i društvenog razvoja prostora te unaprjeđenje kvalitete života i standarda za sve mještane.

Analizom predmetnog Urbanističkog plana uočene su nesukladnosti građevinskog područja s važećim PPU Općine Viškovo. Naime, predmetnim su planom na pojedinim područjima na kojima PPUO nije odredio građevinsko područje naselja, određene namjene površina kao da se u naravi radi o građevinskom području naselja.

Također, na pojedinim mjestima uočeno je preklapanje granica obuhvata Plana s granicom obuhvata Urbanističkog plana uređenja Radne zone Marinići K-1 /UPU 2/ (SN PGŽ 2012-17).

Na području obuhvata ovog urbanističkog plana (dijelom ili u cijelosti) na snazi su i sljedeći detaljni planovi uređenja:

- Detaljni plan uređenja stambeno - poslovne zone Adria metal (SN PGŽ 2003-31) (veći dio obuhvata)
- Detaljni plan uređenja zone Drinkomatik u Jurašima – (SN PGŽ 2002-05, 2003-19-autentično tumačenje čl.6., , 2006-06-autentično tumačenje čl.15)
- Detaljni plan uređenja zone RZ – 7_ Zona Gramat i Panon (SN PGŽ 2002-06, 2003-26) - dio

Ovim Urbanističkim planom uređenja određeno je da se predmetni DPU-i primijenjuju u dijelu u kojem su u skladu s tim Planom.

Urbanistički plan uređenja Radne zone Marinići K-1 /UPU 2/ (SN PGŽ 2012-17)

Prostorni plan usvojen je u svibnju 2012.g.. U okviru obuhvata Plana planirane su slijedeće namjene i djelatnosti: proizvodno - poslovna namjena, zelene površine, površine infrastrukturnih sustava, zona parkirališnih površina, prometnice.

Analizom predmetnog Plana uočeno je, a i ranije navedeno, djelomično preklapanje granica obuhvata Plana s granicom obuhvata Urbanističkog plana uređenja Viškovo N1-1 (SN PGŽ 2012-17).

Na području obuhvata ovog urbanističkog Plana izrađeni su i sljedeći detaljni planovi uređenja koji su i dalje na snazi:

- Detaljni plan uređenja zone RZ-7 Zona Gramat i Panon (SN PGŽ 2002-06, 2003-26) – manji dio je i izvan obuhvata UPU-a Radne zone Marinići
- Detaljni plan uređenja zone Čakovečki mlinovi u zoni Marinići (SN PGŽ 2003-26) - manji dio je i izvan obuhvata UPU-a Radne zone Marinići
- Detaljni plan uređenja dijela zone RZ-8 u Viškovu (SN PGŽ 2003-31)
- Detaljni plan uređenja Juraši (SN PGŽ 37/2011) – preklapanje obuhvata rubno

Urbanističkim planom uređenja Radne zone Marinići nejasno je definiran status detaljnih planova uređenja koji su već izrađeni unutar obuhvata tog Plana. Člankom 79. UPU-a određeno je da se oni primjenjuju i dalje u dijelu koji je u suklu s odredbama tog Plana, no člankom 80., stavak 3 određeno je da se donošenjem tog plana postojeći DPU-i stavljaju van snage, no posebne odluke o stavljanju tih planova van snage nisu donesene.

Urbanistički plan uređenja Radne zone Marišćina K-2 /UPU 3/ (SN PGŽ 2012-17, 2017-16)

Prostorni plan je usvojen u svibnju 2012.g., a I. Izmjena i dopuna Plana usvojena je u prosincu 2017.g.. izrađena je kako bi se omogućilo infrastrukturno priključenje na susjednu poslovnu zonu – Kunfin, na području Općine Klana. Na području obuhvata ovoga Plana određene su: površine javnih namjena (prometne površine i površine komunalne infrastrukture) i drugih namjena (površine poslovne namjene, površine za upravljanje poslovnom zonom).

Površina za upravljanje poslovnom zonom je površina pretežito trgovačko uslužnog karaktera, predviđena za izgradnju građevine administrativno-upravnog, proizvodnog, trgovačko-ugostiteljskogi izložbeno-kulturnog karaktera. Na toj površini planirana je gradnja građevine za upravljanje poslovnom zonom – poslovnog inkubatora unutar kojeg se smještaju sadržaji proizvodnog, trgovačko –uslužnog sadržaja, a prema potrebi za smještaj sadržaja javnih komunalnih potreba (komunalno poduzeće, vatrogasna postrojba i sl.)

Unutar površina poslovne namjene planirana je gradnja građevina gospodarske djelatnosti - poslovne građevine sljedećih djelatnosti: proizvodni pogoni - proizvodnja, prerada i obrada prehrambenih, tekstilnih, metalnih, betonskih, drvenih i dr. proizvoda, skladišno-prodajni prostor, trgovina na veliko, komunalne djelatnosti, servisne djelatnosti i dr.

U srpnju 2018.g. usvojena je odluka o izradi II. Izmjena i dopuna ovoga Plana kojom se planira izmijeniti odredbe koje se odnose na uvjete gradnje i formiranje potpornog zida, vezano za spojnu prometnicu između Radne zone Marišćina i Radne zone Kunfin u Općini Klana.

Urbanistički plan uređenja osnovne škole Marinići i dijela naselja Blažići (SN 2016-05 i 2016-12 ispravak)

Plan je usvojen u lipnju 2016.g., a ispravak Odluke o donošenju Plana usvojen je u prosincu 2016. Obveza i obuhvat izrade ovog Urbanističkog plana uređenja nije neposredno definirana važećim Prostornim planom uređenja Općine, no temeljem zakonskih odredbi omogućena je izrada i usvajanje ovoga Plana.

Unutar površine obuhvata ovog Urbanističkog plana određene su površine: javnih namjena (prometne, društvene, parkovno zelenilo) i drugih namjena (stambene, poslovne, zaštitno zelenilo).

Analizom predmetnog Plana uočene su nesukladnosti građevinskog područja s važećim PPU Općine Viškovo. Naime, predmetnim su planom na pojedinim područjima na kojima PPUO nije odredio građevinsko područje naselja, određene namjene površina kao da se u naravi radi o građevinskom području naselja. Na predmetnim površinama izvan građevinskog područja naselja planirani su sadržaji parkovne površine sa sportsko – rekreativnim sadržajima u funkciji škole te javne parkirališne površine.

Urbanistički plan uređenja sportsko-rekreacijske zone i djela naselja u Ronjgima (SN 2018-08)

Prostorni plan usvojen je u travnju 2018.g., Na području obuhvata Plana određene su površine unutar građevinskog područja naselja (stambena, mješovita, infrastrukturna i zaštitne zelene površine) te na površinama za razvoj i uređenje izvan naselja za izdvojene namjene (sportski park, sportsko-rekreacijska zona te površine prometnica površine prometnica - parkirališne površine, parkiralište za kampere i trafostanice). Planom je obuhvaćen i dio izvan građevinskog područja namijenjen zaštitnim zelenim površinama.

Sjeverni dio zone obuhvata plana priveden je svrsi te se tu nalaze otvorena sportska igrališta te ugostiteljski objekt. Područje novoplanirane sportsko rekreacijske namjene namjenjuje se uređenju i gradnji sportsko rekreacijske zone. Unutar ove zone planirane su pješačke i biciklističke staze, kao i različiti sportsko-rekreacijski sadržaji, biciklistički poligoni. Također je, uz sve navedeno, moguće planirati i montažu konstrukcije za zip-line, organizaciju odmorišnih zona, uređenje otvorenih sportskih terena i pratećih objekata, planinarsko sklonište, i info punkt- i suvenirnica.

Detaljni planovi uređenja

Detaljni plan uređenja stambeno poslovne građevine na k.č. 1552, 1553, 1554, 1555, 1556/1 u k.o. Marinići (SN PGŽ 2001-27)

Predmetni detaljni plan uređenja usvojen je u listopadu 2001.g. te je odredio uvjete za gradnju stambeno poslovne građevine na predmetnim katastarskim česticama. Predmetno područje je danas izgrađeno, te je stambeno poslovnu građevinu ishodovano uvjerenje za uporabu građevine.

Detaljni plan uređenja dijela športsko-rekreacijskog centra Marinići – prostor dječjeg vrtića (SN 2001-27)

Prostorni plan usvojen je u listopadu 2001.g.. U prostoru obuhvata određene su površine za rekreacijsku namjenu (natkriveno boćalište sa pratećim sadržajima i mogućnošću pretvaranja u dvoranu, rekreativne površine igrališta i pratećih sadržaja), društvenu namjenu-građevinu dječjeg vrtića, poslovnu namjenu-građevinu komunalnog poduzeća, te za više građevina mješovite namjene-stambeno poslovne.

Na području obuhvata Plana izgrađeno je boćalište te građevina u funkciji komunalnog poduzeća te drugi planirani objekti mješovite namjene, dok dječji vrtrić nije izgrađen na planiranoj lokaciji.

Analizom je utvrđeno da se dio obuhvata Plana odnosi na područje izvan građevnog područja određenog u PPUO, a dio površine, kako i sam naziv Plana govori, sastavni je dio građevnog područja sportsko-rekreacijske namjene: Sportsko rekreacijska zona Marinići R-3 određene u PPUO.

Također je utvrđeno da se obuhvat predmetnog detaljnog plana uređenja preklapa s obuhvatom Detaljnog plana uređenja zone Doma za starije i nemoćne osobe (SN PGŽ 2004-22).

Ovim Detaljnim planom uređenja, na području na kojemu se obuhvat preklapa s DPU Doma za starije i nemoćne osobe, planirano je područje za gradnju prometnice (ceste D427 koja je u fazi izgradnje), a po utvrđivanju građevne čestice ceste ovim Planom je određeno da se preostali prostor namijeni rekreativnim površinama i otvorenim igralištima. Na dijelu prostora koji je dvostruko definiran kroz navedena dva DPU-a izgrađen je Dom za starije i nemoćne osobe te ima važeće uvjerenje za uporabu građevine.

Detaljni plan uređenja javnog parkirališta Milihovo (SN PGŽ 2001-29, SN PGŽ 2006-06-vj.tumač., SN PGŽ 2017-13)

Prostorni plan je usvojen 2001.godine, a prva izmjena Plana usvojena je u studenom 2017.g. Izmjenom i dopunom Plana izmijenjen je obuhvat Plana te je Planu dodana oznaka UPU 17 (prema čl. 200. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13 i 65/17)).

Namjena površina na području obuhvata Plana obuhvaća: javne površine (prometne površine, društvene površine), javne zelene površine, ostale površine (stambena namjene, mješovita namjena, poslovna namjena, zaštitne zelene površine)

Detaljni plan uređenja zone Drinkomatik u Jurašima (2002-05, 2003-19-autentično tumačenje čl.6., , 2006-06-autentično tumačenje čl.15)

Prostorni plan je usvojen 2002.g., a njime su određeni uvjeti za gradnju pojedinačnog zahvata - građevine poslovne namjene, te dijela prometnice. Obuhvat predmetnog detaljnog plana nalazi se unutar obuhvata UPU naselja Viškovo N1-1 (SN 2012-17). Tim urbanističkim planom određeno je da ovaj DPU ostaje na snazi u dijelu koji je sukladan s UPU-om. Na planiranom području je već izgrađena građevina koja ima važeće rješenje o izvedenom stanju.

Detaljni plan uređenja zone RZ – 7_ Zona Gramat i Panon (SN PGŽ 2002-06, 2003-26)

Osnovni plan usvojen je 2002.g., a izmjena i dopuna je usvojena 2003.g. Izmjenom i dopunom Plan je preimenovan u naziv Detaljni plan uređenja dijela radne zone RZ-7, Zona Gramat i Panon.

Obuhvat ovoga Plana nalazi se najvećim dijelom unutar obuhvata UPU Radne zone Marinići K-1 (SN PGŽ 2012-17), a manjim dijelom unutar obuhvata UPU Naselja Viškovo N1-1 (SN PGŽ 2012-17). DPU se sukladno odredbama navedenih urbanističkih planova primjenjuje u dijelu koji je sukladan tim UPU-ima. Manjim dijelom obuhvat ovog DPU-a preklapa se i s obuhvatom DPU Juraši (SN PGŽ 37/11).

Detaljni plan uređenja dijela radne zone centra u Viškovu sjeverno od Društvenog doma (SN PGŽ 2003-06)

Plan je usvojen 2003.g. Na području Plana određene su građevne čestice: mješovite namjene, poslovne namjene, poslovne-komunalne namjene te kolne i pješačke površine i infrastrukturne građevine te nerazvrstana cesta.

Obuhvat ovoga Plana u cijelosti se nalazi unutar obuhvata Detaljnog plana uređenja osnovne škole (SN PGŽ 2007-30, 2015-09) no tim DPU-om nije definiran status ovog, ranije izrađenog, Detaljnog plana uređenja dijela radne zone centra u Viškovu. Uočene su nepodudarnosti u namjeni površina određene kroz dva navedena detaljna plana uređenja.

Detaljni plan uređenja zone Čakovečki mlinovi u zoni Marinići (SN PGŽ 2003-26)

Plan je usvojen 2003.g. Planom su određene čestice gospodarske namjene (poslovne pretežito trgovačke), mješovite namjene - pretežito poslovne te površine prilazne prometnice s parkiralištem, površine parkirališta, javna kolna površina te javna parkovno uređena površina i parkovno uređena površina. Obuhvat Plana većim dijelom se nalazi u građevinskom području gospodarske – poslovne namjene – Poslovne zone Marinići. Manji dio obuhvata nalazi se unutar građevnog područja naselja N4 Marinići.

Kako je i ranije navedeno, veći dio obuhvata ovoga Plana nalazi se unutar obuvata Urbanističkog plan uređenja Radne zone Marinići K-1 /UPU 2/ (SN PGŽ 2012-17). Tim Urbanističkim planom uređenja nejasno je definiran status detaljnih planova uređenja koji su već izrađeni unutar obuhvata tog Plana. Člankom 79. UPU-a određeno je da se oni primjenjuju i dalje u dijelu koji je u suklu s odredbama tog Plana, no člankom 80., stavak 3 određeno je da se donošenjem tog plana postojeći DPU-i stavljaju van snage, no posebne odluke o stavljanju tih planova van snage nisu donesene.

Detaljni plan uređenja dijela zone RZ-8 u Viškovu (SN PGŽ 2003-31)

Plan je usvojen 2003.g. Na području obuhvata Plana određene su građevne čestice Poslovne namjene te ostale površine: kolne i pješačke površine i infrastrukturne građevine, nerazvrstana cesta te trafo stanica. Obuhvat Plana nalazi se u građevinskom području gospodarske – poslovne namjene – Poslovne zone Marinići

Kako je i ranije navedeno, ovaj Detaljni Plan uređenja cijelim se svojim obuhvatom nalazi unutar obuvata Urbanističkog plan uređenja Radne zone Marinići K-1 /UPU 2/ (SN PGŽ 2012-17). Tim Urbanističkim planom uređenja nejasno je definiran status detaljnih planova uređenja koji su već izrađeni unutar obuhvata tog Plana. Člankom 79. UPU-a određeno je da se oni primjenjuju i dalje u

dijelu koji je u suklu s odredbama tog Plana, no člankom 80., stavak 3 određeno je da se donošenjem tog plana postojeći DPU-i stavljaju van snage, no posebne odluke o stavljanju tih planova van snage nisu donesene.

Detaljni plan uređenja stambeno-poslovne zone Adria metal (SN PGŽ 2003-31)

Plan je usvojen 2003.g. Na području obuhvata Plana određene su građevne čestice poslovne namjene, mješovite namjene, stambene namjene te ostale površine: kolne i pješačke površine odnosno površine za razvoj infrastrukturnih sustava. Obuhvat Plana nalazi se unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja N1-1 Viškovo i manjim dijelom N5-1 Mladenići.

Kako je i ranije navedeno ovaj Detaljni plan uređenja većim dijelom se nalazi unutar obuhvata Urbanističkog plana uređenja Viškovo N1-1 / UPU 1 (SN PGŽ 2012-17). Tim Urbanističkim planom uređenja određeno je da se predmetni DPU-i primijenjuju u dijelu u kojem su u skladu s tim Planom.

Detaljni plan uređenja dijela radne zone RZ-5 u Marčeljima (SN PGŽ 2002-23, 2004-15)

Plan je usvojen 2002.g., a Odluka o Izmjeni i dopuni Detaljnog plana uređenja usvojena je 2004.g. Unutar obuhvata Plana određenje su sljedeće namjene površina: poslovna namjena - pretežito uslužna namjena, poslovna namjena - pretežito trgovačka namjena, komunalna, prometna, ulična i telekomunikacijska infrastrukturna mreža (ulica i kolno-pješački put). Veći dio obuhvata Plana nalazi se u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja N3-1 Marčelji, dok se manji dio obuhvata nalazi u izgrađenom dijelu gp naselja N7 Sroki. Područje Plana djelomično je izgrađeno.

Detaljni plan uređenja zone Doma za starije i nemoćne osobe (2004-22)

Plan je usvojen 2004.g. Na prostoru obuhvata Plana određene su sljedeće namjene površina: Javna i društvena - socijalna namjena, zaštitna zelena površina, komunalna, prometna, ulična i telekomunikacijska infrastrukturna mreža (nerazvrstana cesta/ulica i kolno-pješački put). Dom za starije i nemoćne osobe je izgrađen.

Kako je i ranije navedeno, obuhvat ovog detaljnog plana uređenja djelomično se preklapa s obuhvatom Detaljnog plana uređenja dijela športsko-rekreacijskog centra Marinići – prostor dječjeg vrtića (SN 2001-27).

Detaljni plan uređenja „Poslovni kompleks Filtom“ (SN PGŽ 2005-02)

Plan je usvojen 2005.g. Na području obuhvata Plana određene su građevne čestice poslovne namjene te ostale površine - Kolne i pješačke površine. Obuhvat Plana nalazi se unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja N1-3 Furičevo. Područje na prostoru obuhvata Plana je pretežno izgrađeno.

Detaljni plan uređenja „Poslovni kompleks Ark-Mihelić“ (SN PGŽ 2005-02, 2011-37 i SN OV 2014-02)

Prostorni Plan je izrađen 2005.g., a uslijedile su i dvije izmjene i dopune Plana 2011.g. i 2014.g. Obuhvat plana mijenjan je u obje izmjene, a nalazi se unutar građevinskog područja naselja N1-3 Viškovo-Furičevo. Ovim planom određene su građevne čestice za građevine poslovne namjene te kolne površine i pješački put. Planirane površine unutar obuhvata Plana su djelomično izgrađene.

Detaljni plan uređenja rekreacijski centar u Marčeljima (SN PGŽ 2005-08)

Prostorni plan usvojen je 2005.g. Unutar obuhvata Plana određene su građevne čestice društvene namjene, rekreacijske namjene, te ostale površine: kolne, zelene i pješačke površine.
Obuhvat Plana nalazi se unutar građevinskog područja sportsko-rekreativne namjene R-4. Površine u obuhvatu Plana su izgrađene.
U rujnu 2018.g. donesena je Odluka o izradi I. izmjene i dopune ovoga Plana, s ciljem omogućavanja dodatnih smještajnih kapaciteta za djecu predškolskog uzrasta te boljeg iskorištavanja postojeće sportsko-rekreacijske površine.

Detaljni plan uređenja Društveni centar Viškovo i park Milihovo (SN PGŽ 2005-30, 2007-02, SN OV 2015-02 i 2016-05)

Osnovni plan usvojen je 2005.g., a uslijedile su izmjene i dopune 2007., 2015., i 2016.g.. Obuhvat Plana nalazi se unutar građevinskog područja N1-2 Viškovo-Široli (neizgrađeni dio). Na području Plana planirane su površine društvene namjene (dječji vrtić), poslovne namjene, mješovite namjene, zelene površine i površine dječjeg igrališta, parkiralište, kolne i pješačke površine te površine za crpnu stanicu. Planirane površine unutar obuhvata Plana su danas dijelomično izgrađene.

Obuhvat Plana mijenjan je te je sada usklađen s granicom obuhvata Detaljnog plana uređenja javnog parkirališta Milihovo (SN PGŽ 2001-29, 2006-06 i SN OV 2017-13) na način da se obuhvati ne preklapaju.

Detaljni plan uređenja područja Osnovne škole (SN PGŽ 2007-30, SN OV 2015-02 i 2015-09-ispravak)

Osnovni Plan usvojen je 2009.g., a 2015.g. usvojena je Izmjena i dopuna Plana, te ispravak Odluke. Unutar obuhvata Plana planirane su površine za društvenu namjenu-osnovna škola, stambenu namjenu, mješovitu namjenu, zelene površine, poslovnu namjenu, infrastrukturnu namjenu. Obuhvat Plana nalazi se unutar građevinskog područja naselja N1-2 Viškovo-Široli.

Kako je i ranije navedeno, unutar obuhvata ovoga Plana na snazi je Detaljni plan uređenja dijela radne zone centra u Viškovu sjeverno od Društvenog doma (SN PGŽ 2003-06) no ovim DPU-om nije definiran status ovog, ranije izrađenog, Detaljnog plana uređenja dijela radne zone centra u Viškovu. Uočene su nepodudarnosti u namjeni površina određene kroz dva navedena detaljna plana uređenja. Površine unutar obuhvata Plana su danas najvećim dijelom izgrađene.

U srpnju 2018.g. donesena je Odluka o izradi II. Izmjena i dopuna ovoga Plana s ciljem omogućavanja izgradnje poslovne građevine na jednoj od površina unutar obuhvata Plana na način da svojim sadržajem poboljša javnu i poslovnu ponudu.

Detaljni plan uređenja Groblje (G-2) /DPU 13/ (SN PGŽ 2011-37)

Plan je usvojen 2011.g. Unutar granica područja obuhvata Plana definirane su sljedeće namjene; Infrastrukturna namjena - prostor parcele županijske, infrastrukturna namjena - prostor nužan za formiranje pristupnih prometnica te prostor namjenjen za groblje. Detaljni plan uređenja nema izrađene sve priloge koji su propisani Pravilnikom o grobljima (NN 99/02).

Obuhvat Plana ne prati granicu građevnog područja G-2 Groblje Ćikovina određenog u PPUO Viškovo, no takav je obuhvat Plana i bio određen općinskim Planom. Za dio GP groblja koji je izvan obuhvata Plana, tim Planom naznačeno je da se na tom području planiraju pristupne prometnice. Područje unutar obuhvata Plana je neizgrađeno, osim u dijelu planiranom za županijsku prometnicu.

Detaljni plan uređenja Vozišće /DPU 23/ (SN PGŽ 2011-37)

Plan je usvojen 2011.g. Na području obuhvata Plana određene su sljedeće namjene površina: stambena namjena, mješovita namjena, poslovna namjena, zelene površine, površine iInfrastrukturnih sustava, pristupni putevi te pješački putevi. Obuhvat Plana nalazi se unutar građevnog područja naselja N1-2 Viškovo-Široli (izgrađeni dio).

Detaljni plan uređenja Juraši /DPU 20/ (SN PGŽ 2011-37)

Plan je usvojen 2011.g. Na području obuhvata Plana planirane su sljedeće namjene površina: stambena namjena, mješovita namjena, poslovna namjena te infrastrukturna namjena.

Obuhat Plana nalazi se unutar građevnog područja naselja N5-2 Mladenići-Juraši. Ovim je Planom, izvan njegova oubuhvata, određena površina stambene namjene, koja je u naravi izvan građevnog područja naselja određenog u PPUO.

Također, obuhvat Plana se u manjem rubnom dijelu preklapa s obuhvatom Detaljnog plana uređenja zone RZ-7 zona Gramat i Panon (SN PGŽ 2002-06, 2003-26) i rubno Detaljnim planom uređenja dijela radne zone RZ-8 u Viškovu (SN PGŽ 2003-31).

Detaljni plan uređenja Ferenčić /DPU 24/ (SN PGŽ 2012-40)

Plan je usvojen 2012.g. Unutar obuhvata Plana određene su površine sljedećih namjena: gospodarsko proizvodna namjena (pretežito zanatska), stambena namjena, mješovita namjena, zaštitne zelene površine, prometne površine (lokalna prometnica, pristupne prometnice i kolno-pješačke površine).

Obuhvat Plana nalazi se unutar građevnog područja naselja N3-1 Marčelji, no dio površine za koju je ovim DPU-om određena proizvodna namjena je izvan građevnog područja određenog u PPUO. Također, u tom dijelu granica obuhvata Plana nije sukladna onoj koja je određena u PPUO.

Detaljni plan uređenja groblja G-1 (SN PGŽ 2012-04)

Plan je usvojen 2012.g. Unutar obuhvata Plana određene su površine za sljedeće namjene: površine za izgradnju i uređenje groblja – groblje, Prometne površine: prilazni trgovi, pješački (kolni) putevi,

zaštitne zelene površine. Obuhvat plana obuhvaća građevno područje groblja Viškovo G-1. Površina unutar obuhvata Plana je većim dijelom izgrađena.

Detaljni plan uređenja DPU 8 Športsko-rekreacijska zona Halubjan (R-1) (SN PGŽ 2011-37, SN OV 2016-05)

Plan je usvojen 2011.g., a izmjena i dopuna Plana 2016.g.. Na području obuhvata Plana određene su sljedeće površine: sportsko-rekreacijska namjena, javna i društvena namjena, javne zelene površine – javni park, zaštitne zelene površine, površine infrastrukturnih sustava, javno parkiralište i trafostanica. Površine u obuhvatu plana su djelomično izgrađene.

1.5. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

Ocjena stanja

Demografski podaci

Demografski pokazatelji detaljno su prikazani i analizirani u poglavlju 1.2.2., a podaci pokazuju da se u posljednjih 20-ak godina u Općini Viškovo dogodila svojevrsna demografska eksplozija, pri čemu se ukupno stanovništvo više nego udvostručilo. Ovakva dinamika kretanja broja stanovnika predstavlja specifičnost nekolicine jedinica lokalne samouprave riječkog urbanog prstena i potpuno je suprotna općim demografskim trendovima na županijskoj i državnoj razini.

Osnovno obilježje prirodnog kretanja stanovništva Općine Viškovo je kontinuirani porast broja rođenih, osobito sredinom prošlog međupopisnog razdoblja (2001.-2011.). Navedeni rast je u razdoblju od 2012. do 2016. godine zaustavljen i stagnira na razini od 185 živorođene djece godišnje.

Broj živorođene djece aktivan je pokazatelj očekivanog pritiska na školsku infrastrukturu, odnosno nužnosti razvoja obrazovne funkcije. To se posebno odnosi na porast školoobvezatnog kontingenta stanovništva u kratkoročnom razdoblju.

Migracijska komponenta važna je u ukupnom kretanju broja stanovnika Općine što potvrđuje udio doseljenog stanovništva u ukupnom broju. Čak 81 % stanovništva utvrđenog popisom 2011. godine doselilo je u naselje trenutačnog boravka. S obzirom na približno jednaki udio žena i muškaraca ukazuje da se doseljavalo uglavnom zrelo i mlađe zrelo stanovništvo, odnosno veći broj mladih bračnih parova. Viškovo karakteriziraju i velike dnevne migracije prvenstveno na relaciji Općina Viškovo – Grad Rijeka, ali i prema Gradu Kastvu i Općini Klana.

U novije vrijeme može se uočiti smanjenje intenziteta doseljavanja stanovništva te povećanje broja odseljenih što može biti posljedica globalnih trendova odlaska stanovništva u zemlje Europske unije.

Spolna struktura stanovništva pokazuje gotovo idealan omjer muškog i ženskog stanovništva, osobito unutar fertilnog kontingenta, a dobna struktura stanovništva izrazito je povoljna i proizlazi iz već opisanih demografskih kretanja. Udio mladih veći je od udjela starih što je rezultiralo gotovo dvostruko nižim indeksom starosti (60,4) i koeficijentom dobne ovisnosti starih (14,4), u odnosu na

državni prosjek. Općina Viškovo je najmlađa općina Primorsko-goranske županije s prosječnom dobi od 37,4 godina.

Općinu Viškovo karakterizira povoljna starosna struktura stanovništva, velika gustoća naseljenosti, stalno doseljavanje i povećanje broja stanovnika. Viškovo je prošlo preobrazbu iz ruralnog predgrađa većeg centra – grada Rijeke u mjesto sa obilježjima urbane cjeline.

Uvažavajući nagli demografski rast, problem predstavlja nedovoljna disperziranost sadržaja izvan središnjeg naselja, odnosno u naseljima pojačanog useljavanja mlađeg stanovništva s djecom. To se naročito odnosi na sadržaje obrazovanja, sporta i zdravstvene zaštite.

Gospodarstvo

Na području Općine **zaposleno je 3.040 osoba** u 2018. prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, a prema podacima Popisa iz 2011. bilo je zaposleno **6.262 stanovnika Općine**. Vjerojatno je ukupan broj zaposlenih stanovnika i veći od 6.282 osobe jer je nakon 2011. značajno povećan broj stanovnika općine Viškovo (procjena za konac 2016. godine iznosi 16.063 stanovnika).

Udio nezaposlenog stanovništva se kreće oko **3%** što je u okvirima Republike Hrvatske izuzetno povoljan rezultat. Kada se govori o zaposlenom broju stanovništva potrebno je za naglasiti i ukupne resurse u smislu broja stanovništva. Ono se stalno povećava i to doseljavanjem iz susjedstva i drugih područja. Prema Popisu stanovništva izu 2011.g. , u Općini Viškovo je gustoća naseljenosti 774,6 stanovnika na 1 km2, dok je na razini Županije Primorsko-goranske taj odnos 82,5 stanovnika na 1 km2. Ovaj podatak predstavlja veliki potencijal trenutnih i budućih poslovnih subjekata. **Potrebno je nastaviti djelovati u cilju daljnjeg zapošljavanja radno aktivnih stanovnika Općine.**

Na području Općine prevladavaju manji gospodarski pogoni i obrti, manje građevinske tvrtke i trgovački lanci.

Osnovne gospodarske grane na području Općine su **trgovina na veliko i malo, prerađivačka industrija, građevinarstvo te stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti.** Poduzetnici s područja Općine Viškovo posljednjih godina ostvaruju povoljne rezultate koji se mogu iščitati u povećanju prihoda te porastu rezultata koji se najčešće iskazuje kroz ostvarenu dobit. Povećanje broja poduzetnika, broja zaposlenih te investicija u dugotrajnu imovinu ukazuje na rast gospodarskih aktivnosti proteklom razdoblju. Registrirani poduzetnici navedenih djelatnosti predstavljaju kvalitetne nositelje gospodarskog razvoja Općine te je nužno nastaviti s daljnjim poticanjem razvoja malih i srednjih poduzetnika te obrtnika. Osim toga, potrebno je potaknuti stanovništvo na sveukupno stvaralaštvo i razvoj poduzetničkog duha.

Obrtništvo je bitan dio gospodarstva Općine Viškovo, ono osigurava samozapošljavanje i zapošljavanje nezanemarivom dijelu radne snage u Općini. Ono omogućava zadovoljenje mnogih malih i svakodnevnih potreba te na taj način popunjava niz tržišnih segmenata koji za veće gospodarske subjekte nisu dovoljno atraktivni. Na koncu, specifične vrste obrta, kao što su tradicijski i umjetnički obrti, jamče opstanak tradicije i očuvanje lokalnog identiteta te nadopunjavaju turističku ponudu unikatnim proizvodima i originalnim uslugama. Kako na području Hrvatske tako i

u Općini Viškovo broj obrtnika se zbog mnoštva nepovoljnih okolnosti koje se odražavaju napose u neadekvatno vođenoj gospodarskoj politici prema ovom sektoru, stalno smanjuje i tako dio stanovništva ostaje bez prihoda, a što dovodi do potrebe pružanja potpore za razvoj postojećih obrta, ali i potrebe poticanja otvaranja novih.

Turizam je jedna od najznačajnijih gospodarskih grana Primorsko-goranske županije. Značaj turizma, ali i potencijali za razvoj prepoznati su i u Općini Viškovo. S tim u vezi potrebno je dalje razvijati smještajne kapacitete uz podizanje kvalitete postojećih te je potrebno provoditi aktivnosti usmjerene na unapređenje turističke ponude s naglaskom na značajno korištenje bogate prirodne i graditeljske baštine, te materijalne i nematerijalne kulturne baštine koji predstavljaju značajan potencijal za daljnji razvoj Općine.

Primorsko-goranska županija prema **indeksu razvijenosti** spada među najrazvijenije hrvatske županije; vrijednost indeksa razvijenosti za razdoblje 2014.-2016. za Primorsko-goransku županiju iznosi 105,28, što je iznad hrvatskog prosjeka. **Općina Viškovo nalazi se u najrazvijenijoj razvojnoj skupini jedinica lokalnih samouprava s iznadprosječnom vrijednošću indeksa od 112,87 posto**. Ukoliko se promatraju gradovi i općine u neposrednom okruženju Općine Viškovo, u najrazvijenijoj razvojnoj skupini se, pored Općine Viškovo, nalaze: Grad Kastav, Grad Opatija, Grad Rijeka te Općina Matulji. Ukoliko se analizira visina indeksa razvijenosti, za zaključiti je da je Viškovo najrazvijenija Općina, sukladno definiranim pokazateljima. Indeks razvijenosti je kompozitni pokazatelj, no kada se sagleda izdvojeno osnovni pokazatelj **prosječni dohodak per capita** tada se može utvrditi da je on za razdoblje od 2014. -2016. iznosio 31.583,5 što je za gotovo **8%** više u odnosu na razdoblje 2010-2012. kada je iznosio 29.259,3, što je predstavlja iznimno pozitivan pokazatelj.

Kada se analiziraju **prihodi općine Viškovo** može se vidjeti da su oni skromni, što dokazuje izračunati pokazatelj koji u odnos stavlja ukupne prihode Općine u 2016. godini i broj stanovnika. Pokazatelj za Općinu Viškovo iznosi 3.199 kn prihoda po stanovniku, dok se usporedbom može vidjeti da niti susjedne općine nisu u boljoj poziciji (npr. 3.443 kn u općini Klana, 2.355 kn u općini Jelenje i 3.025 kn u općini Čavle). Primjerice isti pokazatelj Općine Omišalj iznosi 10.741 kn prihoda po stanovniku, Općine Kostrena 10.824 kn , Općine Lovran 6.072 kn…

Općina Viškovo raspolaže značajnim neiskorištenim **površinama namijenjenim gospodarskim aktivnostima**, a koje su velik potencijal za razvoj. Neposredna blizina grada Rijeke, ali i gospodarskih zona susjednih gradova i općina svakako pripomaže daljnjem razvoju gospodarstva Općine. Osmišljena politika upravljanja gospodarskim zonama na području Općine mogla bi doprinijeti daljnjem održivom i uravnoteženom razvoju Općine te je s time u vezi potrebno nastaviti aktivnosti na realizaciji gospodarskih zona. Razvijanjem zona pozitivno će se utjecati na daljnji gospodarski razvoj Općine i šireg područja, što će u konačnosti rezultirati povećanjem zaposlenosti lokalnog stanovništva, odnosno povećanjem životnog standarda i ukupne kvalitete života lokalnog stanovništva.

Prostorni pokazatelji

Jedna od značajki Općine Viškovo je gustoća naseljenosti (774,6 st/km2) koja je značajno iznad prosjeka Županije (82,6 st./km2) i Republike Hrvatske (75,7 st./km2). Kao posljedica intenzivnog

useljavanja i stambene izgradnje, ukupan broj stambenih jedinica u posljednjem međupopisnom razdoblju gotovo se udvostručio.

Prostornim planom Općine Viškovo (SN PGŽ 49/07 i 07/12) planirano je ukupno 558,3 ha površine za građevinska područja naselja, što predstavlja oko 30% ukupne površine Općine Viškovo. Planom je određeno da je od toga ukupno 490,6 ha površine izgrađeno.
Izvješćem o stanju u prostoru za razdoblje 2012. do 2016.g. utvrđeno je da se unutar Planom određenih izgrađenih površina nalaze i površine koje su u naravi neizgrađene.
Temeljem smjernica koje su određene u Izvješću**,** izvršena je analiza stvarnog stanja izgrađenosti građevinskih područja naselja. Polazna teza je da nema potrebe daljnjeg širenja naselja (povećavanja površina građevinskog područja naselja) ukoliko postoji mogućnost širenja naselja u smislu popunjavanja neizgrađenih površina unutar već postojeće izgrađene strukture**. Cilj analize je da se realno sagleda koliko je zaista slobodnih površina u naselju na kojima bi u narednom periodu bilo moguće graditi.**

Analizom je utvrđeno da u građevinskim područjima naselja koji su u PPUO Viškovo (PGŽ 49/07 i 07/12) određeni kao izgrađeni zaista postoje površine koje su neizgrađene i to u površini od oko 39 ha.

Pored Planom određenih površina izgrađenih građevinskih područja još je planirano 67 ha neizgrađenih dijelova građevinskih područja. Analizom je utvrđeno da je od tih područja danas u naravi izgrađeno cca 14 ha.

Ukupno gledano, na razini Općine ukupno je još na raspolaganju oko 93 ha građevinskih područja naselja koji su neizgrađeni.

Uzimajući u obzir zaključke dobivene analizom, može se zaključiti da nema realne potrebe za značajnim povećanjem neizgrađenih dijelova građevinskih područja naselja.

Na području Općine Viškovo **značajan je broj objekata (većinom stambenih) izgrađenih izvan građevinskih područja određenih Prostornim planom.** Neki od objekata izgrađeni su nezakonito, a neki od objekata izvan građevinskih područja izgrađeni su temeljem akata za gradnju izdanih na temelju Prostornog plana bivše Općine Rijeka, odnosno imaju urednu dokumentaciju za građenje, no prilikom izrade Prostornog plana Općine Viškovo nisu bili uvršteni u građevno područje.
Kako bi se ispitala mogućnost i potreba korekcije građevinskih područja zbog izgrađenih objekata izvan građevinskih područja, **analizirani su podaci o provedenim postupcima ozakonjenja nezakonito izgrađenih objekata (izvan građevinskog područja)**.

Uvidom u Planom određena izdvojena građevinska područja naselja, vidljivo **je da je potrebno strukturu uskladiti sa strukturom određenom u Prostornom planu Primorsko-goranske županije (SN PGŽ 32/13).** Za većinu zona izrađeni su detaljni i urbanistički planovi, iako za neke od zona provedbeni planovi ne obuhvaćaju zone u cijelosti. Pri izradi Plana biti će potrebno neke od zona priključiti građevinskim područjima naselja te **pritom razmotriti potrebu zadržavanja cjelokupne površine te određivanja uvjeta gradnje na predmetnim područjima.**

Pregledom usvojenih urbanističkih i detaljnih planova uređenja, utvrđeno je da postoje određene neusklađenosti s granicama građevinskih područja određenim u PPUO. Česta su međusobna preklapanja obuhvata usvojenih urbanističkih i detaljnih planova uređenja kao i neusklađenosti u pogledu uvjeta gradnje koji su određeni tim planovima.

Infrastruktura

S obzirom na porast broja stanovnika, gospodarski razvitak te povećani stupanj motorizacije, **povećalo se i prometno opterećenje svih prometnica na području Općine**. **Razvoj prometne infrastrukture nije u dovoljnoj mjeri pratio stvarni rast i razvoj što rezultira čestim prometnim gužvama**. Državna cesta u DC 427, koja vodi od čvora Rujevica do ŽCGO Marišćina, je u završnoj fazi izgradnje. Puštanjem u promet nove ceste rasteretit će se promet na županijskoj cesti ŽC 5025 i smanjiti tranzitni promet kroz centar naselja Viškovo, ali se može očekivati povećanje prometnog opterećenja na pojedinim dionicama. **Pojedina raskrižja županijskih i lokalnih cesta su loše tehnički položena u prostoru te zbog nedovoljne preglednosti i opasna.**

Na prostoru Općine nalazi se 11 parkirališta ukupnog kapaciteta 307 parkirnih mjesta, od kojih je 15 namijenjeno za osobe s posebnim potrebama. **Broj parkirnih mjesta je nedostatan sa obzirom na velik stupanj urbaniziranosti** pa je potrebno predvidjeti nove lokacije za proširenje kapaciteta parkirnih površina.

Javni gradski prijevoz ima veliki značaj u mobilnosti stanovnika, naročito za dnevne migracije stoga je cilj da se poveća broj korisnika javnog gradskog prijevoza. Za povećanje korištenja javnog gradskog prijevoza potrebno je omogućiti efikasnu brzinu putovanja, održivo vrijeme čekanja na dolazak vozila i dostupnost mreže linija (linije i stajališta) pa je **potrebno reorganizirati linije javnog gradskog prijevoza, što uključuje i planiranje novog autobusnog terminala javnog gradskog prijevoza.**

Područje Općine Viškovo **pokriveno je s područnim telefonskim centralama i dostatnim brojem telefonskih priključaka s mogućnošću proširenja**. Osnovni sustav telefonske mreže zadovoljava današnje potrebe korisnika te se konstantno ulaže u njegov daljnji razvoj. Razina pokrivenosti prostora u pokretnoj telekomunikacijskoj mreži je zadovoljavajuća.

Dinamika izgradnje elektroopskrbne i plinske distributivne mreže razvija se usporedno s razvojem građevinskih područja i potreba potrošača. Paralelno s uređenjem građevinskih područja potrebno je sustavno razvijati sustav vodoopskrbe, odvodnje, elektroopskrbe, plinoopskrbe te elektroničkih komunikacija.

Postojeći javni sustav odvodnje otpadnih voda na području Općine čini samo 570 m mješovitog kolektora (Ø 80 cm i Ø 100 cm) u trupu županijske ceste ŽC 5025 (prihvaća sve otpadne vode: oborinske, sanitarne i tehnološke) što je **nedostatno sa obzirom na potrebe**. Odvodnja otpadnih voda rješava se gradnjom septičkih taložnica (građevine kapaciteta do 10 ES) ili biodisk uređaja (građevine kapaciteta više od 10 ES).

Oborinska odvodnja s javnih površina, trgova i parkirališta riješena je lokalno, putem zatvorenog sustava (oborinski kolektor i upojna građevina), dok se oborinska odvodnja javnih

objekata provodi lokalnim raspršenim sustavima upojnih bunara u sklopu građevnih čestica**. Problem čini veći dio objekata u privatnom vlasništvu na kojima sustav nije izveden,** već se oborinske vode s tih objekata i čestica ispuštaju na nerazvrstane i lokalne ceste.

Sustav poštanskog prometa nije razvijen sukladno trenutnim potrebama stanovnika Općine Viškovo. Poštanski ured sadrži jedan terminal.

Zaštita prostora

Nesanirana lokacija onečišćena opasnim otpadom- crna jama Sovjak i ŽCGO Marišćina su potencijalni izvori onečišćenja okoliša. Pritisci su i opterećenje bukom od cestovnog prometa, opterećenje tla i podzemnih voda otpadnim vodama zbog neizgrađenosti sustava javne odvodnje te narušene kakvoće zraka obzirom na lebdeće cestice PM10.

Za sanaciju crne jame Sovjak izrađena je procjena utjecaja na okoliš i izdano je rješenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode o prihvatljivosti zahvata za okoliš s utvrđenim mjerama zaštite. Predstoje daljnje aktivnosti na realizaciji projekta sanacije: izrada glavnog projekta, te ishođenje potrebnih dozvola za građenje/sanaciju.

Sanacija crne jame Sovjak je vrlo zahtjevan projekt koji izisukuje i velika financijska sredstva. Ukupna vrijednost cjelokupnog projekta iznosi 52 milijuna eura, a financirati će se iz sredstava Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost i strukturnih fondova Europske unije. Sanacija crne jame Sovjak je izuzetno kompleksan projekt, koji u slučaju nepoštivanja mjera zaštite može kao posljedicu imati onečišćenje neposrednog okoliša.

Upravljanje bukom iz cestovnog prometa je općenito izuzetno složeno. Županijske ceste ŽC 5021 i ŽC 5025 imaju vrlo visoki godišnji promet vozila (ŽC 5021 veći od 3 milijuna, a ŽC 5025 oko 2.5 milijuna), a prolaze središtem najgušće naseljenih naselja (Viškovo i Marinići). Na određenim mjestima način izgradnje objekata ostavlja malo mogućnosti za izvedbu zaštitnih koridora.

Glavni kolektor Vukovarske ulice je na potezu preko Pehlinske ceste do Marinića izgrađen prvotno samo za priključenje oborinskih voda, a sada je na toj dionici na njega priključena fekalna kanalizacija. **Za prihvat otpadnih voda iz Općine Viškovo** neophodna je izgradnja fekalnog kolektora tj. razdjelnog sustava odvodnje.

Prekoračenje koncentracija lebdećih cestica PM10 u periodu od 2011. – 2017. povezuje se uz sanaciju odlagališta Viševac. Kako na odlagalištu u 2015. godini nije bilo značajnijih aktivnosti (odlagalište je sanirano ožujak 2016), pretpostavlja da su građevinski radovi na izgradnji nove ceste koja prolazi neposredno uz mjernu postaju bili razlog prekoračenjima koncentracijama lebdećih cestica PM10.

Prema izmjerenim koncentracijama lebdećih čestica PM10, odnosno premašenog dozvoljenog broja prekoračenja dnevne granične vrijednosti za ovaj parametar u 2017. godini, na mjernoj postaji Marišćina zrak je svrstan u II. kategoriju tj. onečišćeni zrak. Vjerojatni razlog ovom povećanju su građevinski radovi na izgradnji priključne ceste.

Područje Općine Viškovo, premda je najvećim dijelom urbanizirano, još se odlikuje predjelima s očuvanom strukturom tradicijskog krajobraza te zanimljivim i bogatim biljnim,

životinjskim i svijetom gljiva. Veći „centri“ ili središta bogate bioraznolikosti su rub šume Lužine, područje Marišćine i Nežnice, duboke vrtače u zapadnim i južnim dijelovima općine, u prvom redu Kosov dol, Kapitov dol i Bezjakov dol, te prostrana područja tradicijskog krajobraza između Juraševog dola, Plešivca, Jeberina i Lončeve griže. Ovi se predjeli ističu kontrastima u vegetaciji i živom svijetu koji su najuočljiviji između strmih padina dolaca, vrtača i ponikava, njihovih dna prekrivenih dubokim tlima i ogoljenih „škrapovitih“ okolnih kamenih griža. Uočljive su i razlike u krajobrazu i živom svijetu koje se mogu pripisati različitoj geološkoj podlozi, na području općine Viškovo to su vapnenci i dolomiti (kamen „melnik“), a zbog očuvanja bioraznolikosti zanimljive su i očuvane lokve (kali, kalići), špilje i jame.

lako naselja, prometnice, infrastruktura i radne zone presijecaju i fragmentiraju navedena prostranija i očuvana prirodna područja, postoji razmjerno dobra „protočnost“ vrsta i gena kroz krajobraze, pa su pojedine, ponekad i rijetke vrste (sisavci, vodozemci, orhideje, narcise, leptiri), zabilježene na mnogim lokalitetima, a pažljivim planiranjem postojeće bi se poveznice mogle njegovati i unaprjeđivati u budućnosti.

Mogućnosti razvitka

Općina Viškovo ima povoljan geostrateški položaj te dobru prometnu povezanost sa širim područjem. Još jedan od značajnih resursa za Općinu su i pozitivna demografska kretanja te društvena infrastruktura koja je, unatoč tome što još nije uspjela zadovoljiti rastuće potrebe, ipak dobro razvijena.

Gospodarska struktura je raznovrsna, jedna gospodarska zona je u funkciji te opremljena, a na raspolaganju su i značajne neizgrađene površine koje su planski uređene, a dijelom i infrastrukturno opremljene.

Za Općinu Viškovo u strateškim razvojnim dokumentima, kao i u Izvješću o stanju u prostoru prepoznate su sljedeće mogućnosti razvitka:

- povoljan geostrateški položaj,
- pozitivna demografska kretanja,
- dobra prometna povezanost sa širim područjem,
- postojeća komunalna i društvena infrastruktura,
- osiguravanje veće mogućnosti poprečne mobilnosti putnika nastavkom aktivnosti na reorganizaciji i uvođenju novih linija javnog prijevoza putnika, radi bolje povezanosti i standarda građana,
- raznovrsna gospodarska struktura,
- razvijene gospodarske zone,
- realizacija projekta i stavljanje u funkciju planiranog prostora za razvoj i izgradnju Radne zone Marišćina,
- povoljna biološka struktura stanovništva,
- razvijena prerađivačka industrija, stručne i tehničke djelatnosti,
- tradicionalna aktivnost stanovništva u obrtništvu i raznim djelatnostima u kojima je moguće ostvariti sinkronizirane gospodarske i razvojne učinke,

- razvoj i širenje poduzetničke klime, naročito obrtništva i obiteljskih tvrtki,
- korištenje EU fondova i drugih programa za financiranje različitih projekata,
- radišnost i samosvojnost stanovništva, mlado i obrazovano stanovništvo,
- tradicija u obrtničkim djelatnostima i samozapošljavanju te sposobnost prilagodbe novim izazovima,
- udruživanje u UA i LAG s okolnim jedinicama lokalne samouprave,
- za izgradnju i razvoj sustava odvodnje na području Općine izrađena je projektna dokumentacija i projekt je kandidiran za financiranje iz EU fondova,
- znatna mogućnost razvoja i valorizacije sportske infrastrukture, osobito one u prirodnom okruženju (biciklističke staze, šetnice i tematske staze),
- znatna mogućnost prezentacije i valorizacije zaštićene nematerijalne kulturne baštine pod zaštitom UNESCO-a i Ministarstva kulture („Dvoglasje tijesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja“ i „Godišnji pokladni ophod zvončara s područja Kastavštine“),
- znatna mogućnost razvoja turizma i valorizacije prirodnog i očuvanih dijelova okoliša.

2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA

2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA 4

2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja 4

2.1.1. Razvoj gradova i naselja, posebnih funkcija i značajnih infrastrukturnih sustava .. 4

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvoda 5

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša 6

2.2. Ciljevi prostornog razvoja općinskog značaja 7

2.2.1. Demografski razvoj 7

2.2.2. Odabir prostorno-razvojne strukture 7

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture 8

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti kulturno-povijesnih cjelina 9

2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Općine Viškovo 10

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora 10

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja 10

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture 13

2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA

Ciljevi prostornog razvitka i uređenja određuju zacrtane smjerove uređenja, korištenja i zaštite prostora, odnosno određuju ono što se želi postići.

Ciljevi se određuju temeljem analize i ocjene postojećeg stanja, strategija i planova razvitka, propisa, te razvojnih dokumenata u izradi Prostornog plana.

Temeljem navedenog, određeni su po rangu i tematskim područjima sljedeći:

- Ciljevi prostornog razvitka županijskog značenja koji su određeni temeljem ocjene stanja i strateških razvojnih opredjeljenja Primorsko-goranske županije.
- Ciljevi prostornog uređenja Općine Viškovo i prostornog uređenja naselja na području Općine Viškovo. Postavljeni su na temelju Izvješća o stanju u prostoru, ocjene stanja ovog Plana, zahtjeva tijela i osoba određenih Odlukom o izradi i ostalih strateških dokumenata Općine kao i važećih propisa.

2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja

2.1.1. Razvoj gradova i naselja, posebnih funkcija i značajnih infrastrukturnih sustava

Ciljevi razvoja gradova i naselja, te posebnih funkcija i značajnih infrastrukturnih sustava ostvarit će se sljedećim programom:

- Osigurati uvjete za realizaciju policentričnog sustava razvojnih središta, sukladno utvrđenom stanju i procesima (demografskom, gospodarskom, društvenom).
- Mrežu središnjih uslužnih funkcija uravnotežiti sukladno demografskim pokazateljima i sustavu središnjih naselja.
- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u naselju.
- Poticati korištenje prostornih rezervi za gradnju u izgrađenom dijelu naselja.
- Poticati revitalizaciju i prenamjenu napuštenih i zapuštenih površina naselja.
- Postići minimalnu razinu uređenja građevinskog područja koja obuhvaća pripremu zemljišta, pristupni put, vodoopskrbu i odvodnju.
- Osigurati prostor za komunalne građevine i površine, određivanjem standarda za planiranje komunalnih građevina i komunalnih površina (parkovi, dječja igrališta, tržnice na malo, površine za zbrinjavanje otpada, i ostalo).
- Za središnja naselja općina i gradova osigurati minimalno 10 m2/stanovniku parkovnih površina.
- Osigurati javna parkirališna i garažna mjesta za osobna vozila na obodima urbanih središta.
- Osigurati površine za izgradnju putničkih terminala.
- Osigurati minimalno jedan poštanski ured u svakom od središnjih naselja općine ili grada.
- Osigurati 100% pokrivenost telekomunikacijskim signalom.
- Usporedo graditi sustave za odvodnju i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda s izgradnjom vodovoda, te rješavati oborinsku odvodnju.
- Prilikom izgradnje linijske infrastrukture omogućiti postavljanje mreže podzemnih cijevi za smještaj elektroničkih komunikacijskih kabela.
- Osigurati primjerenu kakvoću opskrbe električne energije u svim naseljima.

- Poticati korištenje prirodnog plina kao ekološki prihvatljivog energenta.
- Osigurati pretpostavke za korištenje decentraliziranih obnovljivih izvora energije.
- Osigurati neposredno prometno priključenje velikih radnih, turističkih, sportskih i ostalih zona na mrežu prometnica visoke razine uslužnosti.
- Graditi, sanirati, rekonstruirati i modernizirati telekomunikacijske objekte i sustave na području Županije.
- Ostvariti pretpostavke za priključenje 96% stanovništva na vodoopskrbni sustav.
- Izgradnjom razdjelne kanalizacije i postupnom rekonstrukcijom postojeće mješovite u razdjelnu, omogućiti odnosno poboljšati učinkovitost uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.
- Težiti izgradnji decentraliziranih sustava odvodnje s modularnim rješenjima uređaja za pročišćavanje kao jeftinijim i fleksibilnijim rješenjima.
- Osigurati preduvjete za afirmaciju PGŽ kao značajnog energetskog čvora RH, ali i jugoistočne Europe.
- Nastaviti plinofikaciju cjelovitog područja Županije, izgradnjom regionalnih, a potom i lokalnih plinovoda, osobito vodeći računa o prelasku velikih energetskih postrojenja na prirodni plin kao pogonski energent.
- Potaknuti korištenje obnovljivih izvora energije na regionalnoj razini te povećati energetsku učinkovitost.
- Osigurati pretpostavke za korištenje decentraliziranih izvora energije, kogeneracijskih i trigeneracijskih postrojenja, energane na biomasu, itd.
- Izgraditi županijski centar za gospodarenje otpadom i pripadajući broj pretovarnih stanica.
- Sanirati i zatvoriti postojeća odlagališta komunalnog otpada, nakon uspostave županijskog centra gospodarenja otpadom.

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvoda

Ciljevi u svrhu racionalnog korištenja prirodnih izvora:

- Održati I. kategoriju kakvoće zraka u Primorsko-goranskoj županiji
- Očuvati i poboljšati stanje podzemnih voda, glavnih sadašnjih i potencijalnih resursa vode za piće, u skladu s odlukama o zonama zaštite.
- Ograničiti crpljenje podzemnih voda u priobalnom i otočnom dijelu Županije do razine kojom se ne narušava njihovo količinsko stanje.
- Postignuti dobro ekološko stanje i očuvati dobro kemijsko stanje svih površinskih voda na području Županije.
- Uređivanjem slivova očuvati i unaprijediti retencijske kapacitete zemljišta, vodotoka i poplavnih površina radi smanjivanja maksimalnog vodnog vala, te sačuvati od izgradnje poplavne površine na slivovima.
- Smanjiti pritisak na morski okoliš zbog ispuštanja komunalnih otpadnih voda, izgradnjom uređaja II. stupnja pročišćavanja za sve sustave javne odvodnje opterećenja većeg od 10.000 ES.
- U novim i postojećim (gdje je to moguće) naseljima omogućiti infltraciju oborinskih voda u tlo formiranjem mokrih zona unutar parkova i zelenih površina.

- Održivo gospodariti šumama uz očuvanje prirodne strukture i ostavljanja mogućnosti razvitka izvornih šuma.
- Očuvati prirodno značenje, estetsku, ekološku i edukacijsku ulogu šuma posebne namjene.
- Održavati i tamo gdje je narušena unaprijediti ekološku stabilnost zaštitnih šuma.
- Spriječiti prenamjenu i obrastanje vrijednoga poljoprivrednog zemljišta, a obrasla tla vratiti u funkciju poljoprivredne proizvodnje.
- Spriječiti prekomjernu buku, planiranjem položaja i kapaciteta njenog izvora (promet, industrija, terminali, pojedinačni izvori, i sl.).
- Smanjivanje razine buke na propisanu razinu uzrokovane cestovnim prometom u gradu Rijeci i dijelovima ostalih naselja smještenih uz državne i županijske ceste.

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

- Očuvati vrijednosti prirodnih i kultiviranih krajobraza Županije.
- Vratiti u prijašnje stanje kulturne krajobraze, naročito na otočju i u priobalju u skladu s Europskom konvencijom o krajobrazima.
- Vratiti u prijašnje stanje i renaturalizirati devastirane dijelove prirodnog goranskog krajobraza, posebice kamenoloma te komunalnog i građevinskog odlagališta otpada.
- Očuvati biološku raznovrsnost na kopnenom i podmorskim dijelu Županije, posebno područja sa zaštićenim biljnim i životinjskim vrstama, odnosno područja od interesa za zaštitu obuhvaćena Ekološkom mrežom RH.
- Očuvati krajobraznu raznolikost i biološku raznolikost u moru i Priobalju provedbom mjera upravljanja u područjima Ekološke mreže RH.
- U Priobalju očuvati rijetke vrste primorskih travnjaka, živi svijet primorskih slatkih voda i njihovih vlažnih i zamočvarenih obalnih područja, rijetke vrste kamenitih staništa i specifične tipove petrofilnih ptica, te živi svijet podzemnih staništa.
- Očuvati, revitalizirati i uključiti u suvremeni život kulturno-povijesno naslijeđe sustavnim uključivanjem u relevantne projekte prostorne integralne planove uređenja.
- Poticati istraživanja graditeljske baštine, osobito arheoloških zona i lokaliteta, značajnih povijesnih vrijednosti radi njihova optimalnog uključivanja u razvojne programe.

2.2. Ciljevi prostornog razvoja općinskog značaja

2.2.1. Demografski razvoj

Osnovni ciljevi demografskog razvoja su:

- planirati gradnju i uređenje novih sadržaja i namjena uvažavajući postojeća i očekivana demografska kretanja,
- opremanjem i uređenjem naselja te razvojem društvene djelatnosti i infrastrukture stvoriti preduvjete za poboljšanje kvalitete života i posljedično zadržavanje postojećih stanovnika, osobito mladih

2.2.2. Odabir prostorno-razvojne strukture

Temeljni ciljevi razvoja Općine Viškovo su:

- omogućiti daljnji razvoj prostora na načelima održivog razvitka i željom za daljnjim prosperitetom gospodarstva i uvjeta života uopće
- formirati dinamični prostor gdje se isprepliću tradicionalne i suvremene vrijednosti i obilježja te urbani i ruralni elementi
- omogućiti da Viškovo postane gospodarski i turistički razvijeno i prepoznatljivo odredište
- postići formiranje socijalno osjetljive i aktivne zajednice
- osigurati visoki standard kvalitete života
- razvijati se u skladu s europskim trendovima razvoja

S obzirom na specifičnost općine Viškovo koju karakterizira intenzivan demografski i gospodarski razvoj posljednjih godina, a koji je pratila ekspanzija stambene i poslovne izgradnje ovom Izmjenom i dopunom Plana, odabrana je prostorno razvojna struktura kojom se **želi postići ujednačen razvoj svih dijelova općine,** kako u pogledu planiranja razvoja, tako i opremljenosti komunalnom, prometnom, energetskom i telekomunikacijskom infrastrukturom. Komunalna, prometna i energetska infrastrukturna mreža mora pratiti potrebe sveukupnog razvoja općine Viškovo i to u skladu s najvišim okolišnim standardima.

Važan aspekt u ostvarenju ujednačene i kvalitetne prostorno-razvojne strukture je i **očuvanje postojećih prirodnih područja** s obzirom da je područje Općine Viškovo najvećim dijelom urbanizirano, važno je zaštititi predjele s očuvanom strukturom tradicijskog krajobraza te zanimljivim i bogatim biljnim, životinjskim svijetom te stvoriti ravnotežu između potražnje za razvojem i potrebe za zaštitom okoliša.

Glavni nositelj gospodarskih aktivnosti na području općine je sektor malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništva koji predstavlja snažan generator razvoja i stvaranja novih radnih mjesta. Dva su prioritetna područja: jačanje sektora malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva, te unaprjeđenje poduzetničke i investicijske klime na području općine koja će biti privlačna i poticajna za ulaganja i poslovanje.

Turizam kao značajna gospodarska grana također je jedno od strateških opredjeljenja općine Viškovo, koje se temelji **na postojećim resursima - kulturno povijesnim, tradicijskim, graditeljskim, gastronomskim, te prirodnim obilježjima.** Razvoj turizma u funkciji jačanja gospodarstva nužno je započeti razvojem turističke infrastrukture i turističkih sadržaja i usluga kako bi se područje općine profiliralo kao turistička destinacija koja će biti privlačna turistima. Razvoj

turističkog identiteta općina Viškovo bi trebala **bazirati na selektivnim i specijaliziranim turističkim proizvodima i uslugama, te izgradnjom imidža kao atraktivne i lako dostupne turističke lokacije.**

Cilj odabrane prostorno-razvojne strukture je i **postizanje ravnomjernije pokrivenosti sadržajima društvene infrastrukture** čime se omogućava rast standarda kvalitete života stanovnika.

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

Osnovni ciljevi razvoja su:

- središnje naselje Općine Viškovo planirati sa minimalnim funkcijama središta u riječkom prstenu
- odrediti naselja lokalne razine i značaja sa minimalnim funkcijama
- poboljšati razinu usluga i uvjeta rada javnih službi
- planirati sadržaje u sportskoj infrastrukturi i to višenamjenske sportske dvorane, otvorenih terena za nogomet, košarku, rukomet te sportsko-rekreacijski centar
- planirati građevine primarne zdravstvene zaštite, sekundarne zdravstvene zaštite te zdravstvenog zavoda (minimalno po jednu)
- planirati građevine za socijalnu skrb (staračk dom i druge vrste domova)
- unaprijediti prometni sustav u naseljima
- budući da je cestovna mreža na području Općine na pojedinim dionicama nedostatna u pogledu adekvatne širine za odvijanje dvosmjernog prometa kao i u dijelu osiguranja potrebnih površina za siguran pješački promet potrebno ju je rekonstruirati. Rekonstrukcija postojećih prometnica se u pravilu odnosi na popravljanje tlocrtnih i vertikalnih elemenata trasa, proširenje prometnog profila i dogradnju nogostupa, kao i rješavanje sustava oborinske odvodnje i javne rasvjete
- dodatno preispitati i adekvatno dopuniti prometnu mrežu iz razloga što su postojeći prometni pravci prema naselju i tradicionalni pješački putovi prekinuti zbog izgradnje državne ceste DC 427
- planirati nove lokacije javnih parkirališta, koja su u funkciji nekog javnog sadržaja ili pak javnog parkirališta i poboljšanje sustava upravljanja prometom, „Smart city“ rješenja
- planirati i razvijati mrežu pješačkih putova i komunikacija unutar i između naselja
- sanirati postojeća raskrižja županijskih i lokalnih cesta zbog loših tehničkih karakteristika
- sanirati pojedine dionice prometnica zbog oštećenja kolničke konstrukcije
- povećati broj korisnika javnog gradskog prijevoza. Za povećanje korištenja JGP potrebno je omogućiti efikasnu brzinu putovanja, održivo vrijeme čekanja na dolazak vozila i dostupnost mreže linija JGP-a (linije i stajališta)
- povećati komunalni standard u cilju poboljšanja kvalitete života stanovništva;
- kontinuirano ulagati u elektroničko komunikacijsku infrastrukturu s obzirom na ubrzani razvoj tehnologija i rastuće potrebe korisnika,
- telekomunikacijsku mrežu razvijati tako da je putem jedinstvene tt-kanalizacije za područje općine omogućeno uključivanje svih telekomunikacijskih operatera;

- osigurati 100% pokrivenost telekomunikacijskim signalom;
- paralelno s uređenjem građevinskih područja sustavno planirati razvoj vodoopskrbe, odvodnje, elektroopskrbe i plinoopskrbe;
- nastaviti aktivnosti na dogradnji/rekonstrukciji vodoopskrbnog sustava i pratećih objekata te smanjiti gubitke u vodoopskbnoj mreži;
- nastaviti aktivnosti na dogradnji/rekonstrukciji sustava odvodnje otpadnih voda;
- ulagati u razvoj sustava oborinske odvodnje s prometnica;
- predvidjeti nove lokacije za proširenje postojećeg kapaciteta parkirnih mjesta te razvijati sustav upravljanja istima;
- poboljšati sustav javne rasvjete mjerama energetske učinkovitosti;
- osigurati razvoj sustava jedinica poštanske mreže u naseljima - podcentrima i dislociranim područjima većih koncentracija stanovništva;
- nastaviti razvijati i proširivati mrežu šetnica i biciklističkih staza;
- osigurati primjerenu kakvoću opskrbe električne energije u svim naseljima;
- poticati korištenje prirodnog plina kao ekološki prihvatljivog energenta;
- poticati korištenje visoko efikasnih dizalica topline radi smanjenja potrošnje energije;
- osigurati pretpostavke za korištenje decentraliziranih obnovljivih izvora energije;
- osigurati pretpostavke za primjenu mjera energetske učinkovitosti (planiranje novih objekata isključivo kao niskoenergetskih pa čak i pasivnih te dodatno poboljšanje energetskih osobina postojećih objekata).
- sanirati lokacije onečišćene otpadom (Sanirati odlagalište opasnog otpada „Sovjak“, sanirati lokacije odbačenog otpada)
- unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom (smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada, povećati odvojeno skupljanje otpada..)
- unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada
- postići I. kategoriju kvalitete zraka u Općini Viškovo
- izgradnja i razvoj sustava odvodnje
- smanjivanje razine buke na propisanu razinu uzrokovane cestovnim prometom u naseljima smještenih uz županijske ceste

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti kulturno-povijesnih cjelina

Kako bi se ublažili antropogeni pritisci na prirodnu i krajobraznu baštinu općine Viškovo postavljeni su sljedeći ciljevi:

- Uravnotežiti nagle razvojne procese s potrebama očuvanja vrijedne prirodne i krajobrazne baštine.
- Očuvati područja i lokalitete bogate biološke raznolikosti – prvenstveno duboke dolce (ponikve, vrtače), lokve, špilje i jame, griže, travnjake te pojedine veće šumske komplekse.
- Poticati poljoprivrednu proizvodnju, posebno ekološku, kako bi se očuvale sastavnice biološke raznolikosti travnjaka i biološka raznolikost vezana uz poljoprivredu.
- Očuvati rijetke i ugrožene biljne i životinjske vrste te gljive, kao i njihova staništa i zajednice.

- Očuvati pojedine „biološke“ koridore kako bi se omogućila „protočnost“ vrsta i gena i očuvalo bogatstvo bioraznolikosti kroz širi krajobrazni okvir.
- Očuvati vrijedna svjedočanstva tradicijske suhozidne gradnje u krajobrazu – suhozide, terase, podzide, kružne terasaste strukture u dolcima i gromače.
- Očuvati lokalitete tradicijskog života i privređivanja – dolce s plodnim tlom, kamenolome (kave, primjer kave na Lončevoj griži, „melnike“ – sada lokvice, „rabe“ i dr.) koji se također odlikuju i zanimljivim biljnim i životinjskim svijetom.
- U naseljima očuvati dijelove prirodnih zelenih oaza i površina.
- Očuvati prirodnu hidrološku funkciju krša uz očuvanje jama, špilja i sitastih ponora u dnu ponikava.
- Izdvojiti dijelove vrijedne prirodne baštine županijskog i lokalnog značaja i namijeniti iz zaštiti.
- Sprječavati širenje alohtonih invazivnih vrsta sanacijom nasipa i iskopa te uređenjem trasa prometnica i onemogućavanjem opstojnosti raspoloživih staništa za potencijalno škodljive vrste.
- Očuvati, revitalizirati i uključiti u suvremeni život kulturno-povijesno naslijeđe (materijalno i nematerijalno) sustavnim uključivanjem u relevantne projekte i razvojne planove.

2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Općine Viškovo

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

- postignuti skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u naselju
- pokrenuti urbanu obnovu, putem planskih mjera i uvjeta za otklanjanje prostornih
- gospodarskih, društvenih i okolišnih nedostataka degradiranih područja naselja
- poticati korištenje rezervi za gradnju u izgrađenom dijelu naselja
- definirati detaljne uvjete gradnje u manjim naseljima koja nisu obuhvaćena izradom UPU-a
- ispitati potrebu omogućavanja gradnje drugih tipova stambenih objekata koji do sada nisu bili planirani
- spriječiti prenamjenu i obrastanje vrijednoga poljoprivrednog zemljišta, a obrasla tla vratiti u funkciju poljoprivredne proizvodnje.
- očuvati i poboljšati stanje podzemnih voda, glavnih sadašnjih i potencijalnih resursa vode za piće, u skladu s odlukama o zonama zaštite U novim i postojećim (gdje je to moguće) naseljima omogućiti infltraciju oborinskih voda u tlo formiranjem mokrih zona unutar parkova i zelenih površina

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja

- povećanje građevinskih područja naselja svesti na minimum
- težiti povećanju izgrađenosti i iskorištenosti postojećih građevinskih područja
- postojeća građevna područja naselja racionalizirati prema obliku i veličini,
- vrednovati i razvijati obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, te prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina

Ovom izmjenom i dopunom Plana izvršiti će se izmjene građevinskih područja naselja u odnosu na osnovni Plan u skladu sa kriterijima za utvrđivanje građevinskih područja naselja opisanim u nastavku.

Temeljem izvršenih analiza izgrađenosti građevinskih područja naselja (Polazišta; poglavlje 1.2.4.2. Izgrađenost naselja) utvrđeno je da je **zadovoljen kriterij propisan Prostornim planom Primorsko-goranske županije kojim je propisano da je povećanje površine građevinskih područja naselja moguće kada se postojeća izgrade u 80% ukupne površine.**

Temeljem ostvarenog postotka izgrađenosti, sukladno odredbi PPŽ moguće je povećanje građevinskih područja naselja za ukupno 20% izgrađenog dijela, no sagledavajući planirana građevinska područja naselja, utvrđene neizgrađene površine građevinskih područja naselja te projekcije broja stanovnika **utvrđeno je da nema stvarne potrebe za značajnim povećanjem građevinskih područja naselja.**

Izmjene građevinskih područja naselja ovom Izmjenom i dopunom Plana vršiti će se na sljedeći način:

Širenje građevinskih područja naselja izvršiti prvenstveno za:

a) uključenje u naselje pojedinih zona izdvojenih građevinskih područja izvan naselja (u skladu s Prostornim planom Primorsko-goranske županije)
b) omogućavanje izgradnje sadržaja javne i društvene namjene
c) postojeća izgrađena područja naselja (izvan GP) pretežno stambene namjene

Nakon na taj način izvršenog povećanja građevinskih područja naselja moguće je u okviru zakonskih odredbi i Planom određenih kriterija:

d) razmatranje daljnje mogućnosti širenja (korekcija) građevinskih područja naselja u svrhu prihvaćanja zahtjeva mještana

U nastavku je obrazloženo planirano proširenje građevinskih područja naselja po točkama:

a) Uključenje u naselje pojedinih zona izdvojenih građevinskih područja izvan naselja

Analizom je utvrđeno da Planom (SN PGŽ 48/07, 07/12) utvrđena struktura izdvojenih građevinskih područja izvan naselja nije u skladu sa strukturom propisanom u Prostornom planu Primorsko-goranske županije (SN PGŽ 32/13). Ovom izmjenom i dopunom Plana pojedine zone priključiti će se u građevinska područja naselja. Način priključenja građevinskom području naselja kao i uvjeti gradnje na tim područjima odrediti će se ovim Planom.

- Zona ugostiteljsko-turističke namjene T-1 Ronjgi
- zone sportsko-rekreacijske namjene
  - Zona R-1 Halubjan
  - R-2 Ronjgi
  - Zona R-3 Marinići

- Zona R-4 Marčelji
- Zona groblja G-2 groblje Bujki

b) Omogućavanje izgradnje sadržaja javne i društvene namjene

U proteklom razdoblju od usvajanja važećeg Prostornog plana, pojavila se potreba za značajnim povećanjem sadržaja javne i društvene namjene. Ovim planom izvršiti će se povećanja građevinskih područja naselja za potrebe gradnje tih sadržaja.

** U III. Izmjenama i dopunama PPUO Viškovo izvršena je preraspodjela građevinskih područja naselja s ciljem omogućavanja smještaja sadržaja javne i društvene namjene.*

c) postojeća izgrađena područja naselja (izvan GP) pretežno stambene namjene

Analiza stanja pokazala je da postoji značajan broj objekata (većinom stambenih) koji su izgrađeni izvan građevinskih područja od kojih su neki izgrađeni temeljem akata za gradnju izdanih u skladu s prostorno-planskom dokumentacijom koja više nije na snazi, a neki naknadno ozakonjeni u skladu s mogućnostima koje je dao zakonski okvir.

Ovom izmjenom i dopunom Plana izvršiti će se korekcija građevinskih područja naselja, kako bi se razriješile nastale problematične situacije (posebice vezano za objekte izgrađene temeljem odgovarajućih akata, a koje su izradom Prostornog plana isključene iz građevinskih područja), a u konačnici i kako bi Plan odgovarao stvarnom stanju u prostoru.

Temeljem izvršene analize podataka o provedenom ozakonjenju nezakonito izgrađenih objekata izvan građevnog područja, te podataka iz zahtjeva mještana zaprimljenih u razdoblju od posljednje izmjene i dopune Prostornog plana, utvrđeno je da kriterij za formiranje građevnog područja ne može biti „legalnost“ izgrađenih objekata.

Kriterij za formiranje odnosno korekciju postojećih građevinskih područja su:

- građevinska područja formiraju se u skladu s određenom kategorizacijom osjetljivosti tla
- građevinska područja formiraju se u skladu s predloženim prijedlozima očuvanja prirodnih područja
- građevinsko područje može se formirati samo za izgrađene objekte koji se nalaze u neposrednoj blizini postojeće ili planirane komunalne infrastrukture
- građevinsko područje može se formirati samo za izgrađene objekte koji se nalaze u blizini Planom određenih građevinskih područja, odnosno koji tvore cjelinu s Planom određenim građevinskim područjima
- građevinska područja se ne formiraju za jednu česticu
- građevinsko područje formira se na način da se oblikuje smislena cjelina za koju je opravdano opremanje komunalnom infrastrukturom i ostalim potrebnim sadržajima.

d) razmatranje daljnje mogućnosti korekcija građevinskih područja naselja u svrhu prihvaćanja zahtjeva mještana

U razdoblju od usvajanja posljednje Izmjene i dopune Prostornog plana Općini su pristizali zahtjevi mještana za izmjene i dopune Plana. Većina zahtjeva odnosila se na traženje proširenja građevinskog područja naselja. **Ovom izmjenom i dopunom Plana predmetni zahtjevi mještana će se razmatrati pod sljedećim kriterijima:**

- temeljna je pretpostavka da ne postoji potreba za značajnim proširenjem građevinskih područja naselja – proširenja građevinskih područja mogu obuhvaćati samo minimalne korekcije granica
- građevinska područja formirana nakon uvažavanja izmjena opisanih pod prethodnim točkama (a, b i c) podloga su za razmatranje daljnje mogućnosti širenja građevinskih područja u smislu zakonskih i kriterijskih okvira
- građevinska područja formiraju se u skladu s određenom kategorizacijom osjetljivosti tla
- građevinska područja formiraju se u skladu s predloženim prijedlozima očuvanja prirodnih područja
- građevinsko područje može se formirati samo za područja koja se nalaze u neposrednoj blizini postojeće ili planirane komunalne infrastrukture
- građevinsko područje može se formirati samo za područja koja se nalaze u blizini Planom određenih građevinskih područja, odnosno koja tvore cjelinu s Planom određenim građevinskim područjima
- građevinska područja se ne formiraju za jednu česticu
- građevinsko područje formira se na način da se oblikuje smislena cjelina za koju je opravdano opremanje komunalnom infrastrukturom i ostalim potrebnim sadržajima.

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

- minimalna razina uređenja građevinskog područja obuhvaća pripremu zemljišta, pristupni put, elektroopskrbu, vodoopskrbu i odvodnju,
- planiranje prostora za komunalne građevine i površine, te površine društvene infrastrukture

3. OBRAZLOŽENJE PLANSKIH RJEŠENJA

3. OBRAZLOŽENJE PLANSKIH RJEŠENJA

3.1. Prikaz prostornog razvoja na području Općine Viškovo u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu PGŽ 6

3.1.1. Razvojna opredjeljenja županije i države 6

3.1.1.1. Građevine od važnosti za državu 6

3.1.1.2. Građevine i zahvati od važnosti za PGŽ 8

3.1.2. Organizacija prostora Županije 9

3.1.3. Organizacija prostora Općine Viškovo 12

3.1.4. Planirane funkcije naselja 14

3.1.5. Osjetljivost prostora 15

3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina 19

3.2.1. Korištenje površina građevinskih područja 20

3.2.1.1. Građevinska područja naselja 21

3.2.1.2. Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene 25

3.2.2. Korištenje površina izvan građevinskih područja 27

3.2.3. Namjena i korištenje ostalih površina 29

3.2.4. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (naselja i izgrađene strukture van naselja; poljoprivredne, šumske, vodne te površine posebne namjene i ostale površine) 31

3.3. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti 32

3.3.1. Gospodarske djelatnosti 32

3.3.1.1. Mogućnosti daljnjeg razvoja, 2017. - 2026. godina 32

3.3.1.2. Scenariji razvoja ključnih djelatnosti viškovskog gospodarstva 36

3.3.1.3. Uvjeti smještaja gospodarskih sadržaja u prostoru 45

3.3.2. Razvoj društvenih djelatnosti 46

3.4. Uvjeti korištenja uređenja i zaštite prostora 53

3.4.1. Uvjeti korištenja prostora 53

3.4.1.1. Uvjeti korištenja građevinskih područja 53

3.4.1.2. Uvjeti korištenja površina izvan građevinskih područja 56

3.4.1.3. Područja posebnih ograničenja u korištenju 56

3.4.2. Uvjeti uređenja prostora 59

3.4.2.1. Neposredno provođenje Plana 60

3.4.2.2. Posredno provođenje Plana 106

3.4.3. Uvjeti zaštite prostora 114
3.4.3.1. Zaštita prirodne baštine i krajobraza 114
3.4.3.2. Zaštita kulturno-povijesnog naslijeđa 116
3.4.3.3. Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i prostorne cjeline (prirodni resursi, krajobraz, prirodne vrijednosti i kulturno-povijesne cjeline) - tablica 3. 118
3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava 120
3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav 121
3.5.1.1. Cestovni promet 121
3.5.1.2. Željeznički promet 131
3.5.2. Infrastruktura telekomunikacija i pošta 131
3.5.3. Energetski sustav 133
3.5.3.1. Elektroopskrba 133
3.5.3.2. Opskrba plinom 136
3.5.3.3. Obnovljivi izvori energije 137
3.5.4. Infrastruktura vodoopskrbe i odvodnje 137
3.5.4.1. Sustav vodoopskrbe 137
3.5.4.2. Sustav odvodnje 137
3.6. Postupanje s otpadom 140
3.7. Sprječavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš 142
3.7.1. Zaštita tla 142
3.7.1.1. Šume i šumsko tlo 142
3.7.1.2. Poljoprivredno tlo 143
3.7.1.3. Tlo na području sanacije odlagališta komunalnog otpada 143
3.7.1.4. Tlo na području CZGO Marišćina 144
3.7.1.5. Tlo za građenje 144
3.7.2. Zaštita zraka 144
3.7.3. Zaštita voda 145
3.7.4. Zaštita od buke 147
3.7.5. Mjere posebne zaštite 148
3.7.5.1. Sklanjanje ljudi 149
3.7.5.2. Mjere koje omogućavaju lokalizaciju i ograničavanje dometa posljedica prirodnih opasnosti - potresi 149

3.7.5.3. Mogući izvori tehničko-tehnoloških katastrofa i većih nesreća u gospodarstvu i prometu 150

3.7.5.1. Mjere zaštite od poplava 153

3.7.5.1. Mjere koje omogućavaju zaštitu od štetnog djelovanja voda, ekstremnih vremenskih uvjeta i erozije tla, klizišta 153

3.7.5.1. Mjere koje omogućuju opskrbu vodom i energijom u izvanrednim uvjetima katastrofa ili nesreća (kritična infrastruktura) 158

3.7.5.1. Mjere koje omogućavaju učinkovitije provođenje mjera civilne zaštite 160

3.7.5.2. Mjere zaštite od epidemija i epizootija 162

3.7.5.3. Zaštita od požara 165

3. OBRAZLOŽENJE PLANSKIH RJEŠENJA

3.1. Prikaz prostornog razvoja na području Općine Viškovo u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu PGŽ

3.1.1. Razvojna opredjeljenja županije i države

Prostorni plan Primorsko-goranske županije određuje uvjete i kriterije za namjenu, uređenje, građenje, korištenje i zaštitu, koji se provode prostornim planovima užeg područja. U pravilu se detaljnija razrada, na razini uređenja prostora, provodi prostornim planovima uređenja općine/grada.

Sukladno tom rangiranju se i određuju građevine i zahvati koji su od vitalnog značenja razvitka države i Županije. Te građevine u pravilu se nazivaju građevinama od važnosti države i županije. To su građevine koje su u funkciji aktivnosti rada, odmora i nadgradnje, te su njihov nužan i obvezan dio. One se dimenzioniraju i planiraju sukladno obimu potreba, razini gospodarskog razvitka (društveni standard – BND) i dinamici razvitka. Dakle njihova važnost je utemeljena u funkcionalnosti planiranog sustava uređenja prostora.

Osim navedenih građevina, postoje i građevine od interesa države i županije. Te građevine su strogo interesno određene, bez obzira da li je to javni ili privatni interes. Prvenstveno se odnosi na trenutni gospodarski trenutak koji potražuje bržu i učinkovitiju realizaciju planiranih generatora (značajne gospodarske investicije) gospodarskog razvitka. Stoga se izbor navedenih građevina ne rangira po razini, državna – lokalna, nego po gospodarskim učincima u pojedinim dijelovima ili u cijeloj županiji. Te i takve građevine su u bliskoj realizaciji te su i poznati njeni programski i tehnički elementi za provedbu.

3.1.1.1. Građevine od važnosti za državu

Prostornim Planom Primorsko-goranske županije, određene su sljedeće građevine od važnosti za Državu koje se nalaze na području Općine Viškovo koje se kao takve se preuzimaju u ovaj Plan:

Građevine infrastrukture

Građevine prometne infrastrukture:

- Željeznice s pripadajućim građevinama i uređajima, izuzev industrijskih kolosijeka, kolodvorskih i pogonskih zgrada:
  - planirana željeznička pruga visoke učinkovitosti: Trst/Kopar – Lupoglav – Rijeka – Josipdol – (Karlovac) – Zagreb/Split – Dubrovnik,
- Ceste s pripadajućim građevinama:

  a) autoceste:
  - Rupa – Rijeka– Žuta Lokva obilazno oko grada Rijeke,

    II. etapa: vanjska dionica sa čvorištima: Rupa – Miklavija – Permani – Viškovo – Dražice – Grobničko polje – Mali Svib – Križišće – spoj na trasu Križišće – Žuta Lokva

  b) državne ceste
  - državna cesta čvor Rujevica – čvor Viškovo (Marčelji)

Građevine pošte, javne telekomunikacije, sustav radara, radio i TV sustav veza:

a) javne telekomunikacije
- Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema

b) sustav radara
- radio-komunikacijski sustavi na frekvencijskim pojasevima VHF i MF/HF

Građevine vodnogospodarskog sustava:

1. Građevine sustava vodoopskrbe:
   - Regionalni vodoopskrbni sustav, vodozahvati površinskih i podzemnih voda, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje do stupnja sanitarne ispravnosti, glavni magistralni cjevovodi, vodospreme, industrijski transportni cjevovodi) kapaciteta većeg od 250l/s:
     - Podsustav Rijeka
2. Građevine sustava za odvodnju:
   - Građevine pripadajućih sustava za odvodnju otpadnih voda u izgradnji (kolektori, glavni odvodni kanali, rasteretne građevine, uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, ispust i dr.) kapaciteta većeg od 50.000 ekvivalentnih stanovnika (ES):
     - Sustav Rijeka

3. Regulacijske vodne građevine:
   - Hidrotehnički tunel Kukuljani - Valići

Građevine energetske infrastrukture sa pripadajućim objektima uređajima i instalacijama:

a) Elektroenergetski objekti za prijenos električne energije:
- Prijenosni dalekovodi naponske razine 2 x 220 kV:
  - Pehlin-TE Plomin
- Prijenosni dalekovodi naponske razine 220 kV:
  - Pehlin- Divača
  - Meline-Pehlin

b) Građevine za proizvodnju i transport nafte i plina:
- Plinovodi:
  - međunarodni magistralni plinovod eksploatacijska polja na Sjevernom Jadranu – Pula – Viškovo – Zlobin – Delnice – Vrbovsko – Karlovac,
  - međunarodni magistralni plinovod terminal za ukapljeni prirodni plin– Zlobin – Rupa (granice sa Republikom Slovenijom)/Karlovac – Zagreb-…,
  - kao i svi priključni plinovodi do velikih proizvodnih, energetskih ili drugih postrojenja.

Građevine za postupanje s otpadom:
- Županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO) Marišćina (Viškovo)

3.1.1.2. Građevine i zahvati od važnosti za PGŽ

Građevine infrastrukture

Ceste s pripadajućim građevinama:

- Županijske ceste:
  - ŽC 1: A.G. Grada Rijeke – Marinići – Viškovo – spoj na cestu Marčelji- Saršoni – A.G. Grada Rijeke
  - ŽC 2: Kastav – Marinići (Radna zona)- A.G. Grada Rijeke
  - ŽC 3: Viškovo – Saršoni – Trnovica – Martinovo – Dražice
  - ŽC 4: Jurčići –Viškovo
  - ŽC 5: Rupa-Lipa-Škalnica– čvor Viškovo(Marčelji)
  - ŽC 6: Marčelji- Saršoni – A.G. Grada Rijeke
  - ŽC 7: Studena – spoj na cestu (Rupa– Škalnica – Saršoni – A.G. Grada Rijeke)
  - ŽC 8: Sroki – čvor Bujki (spoj na državnu cestu Rujevica – čvor Viškovo)
  - ŽC 9: Mladenići – čvor Bujki (spoj na državnu cestu Rujevica – čvor Viškovo)

Građevine pošte, javne telekomunikacije, radio i TV sustav veza

a) pošta:
- Poštanski ured Viškovo

Građevine vodnogospodarskog sustava s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama županijskog značenja

1. Građevine sustava vodoopskrbe (građevine i instalacije vodozahvata, crpljenja, pripreme, spremanja i transporta vode kapaciteta od 50 do 250 l/s) koji pripadaju podsustavima:
   - Podsustav Rijeka

Građevine energetske infrastrukture sa pripadajućim objektima uređajima i instalacijama

1. Elektroenergetske građevine
   - elektroenergetski objekti za prijenos i distribuciju električne energije
     - Transformacijski objekti:
       - TS Mavri 110/35 kV,
     - Prijenosni dalekovodi naponske razine 2x110kV:
       - TS Pehlin – EVP Jurdani
       - TS Pehlin – TS Mavri

2. Građevine plinoopskrbe s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:
   - MRS 1 Viškovo
   - Distribucijski sustav plinovoda sa pripadajućim objektima uključujući i redukcijske stanice
   -

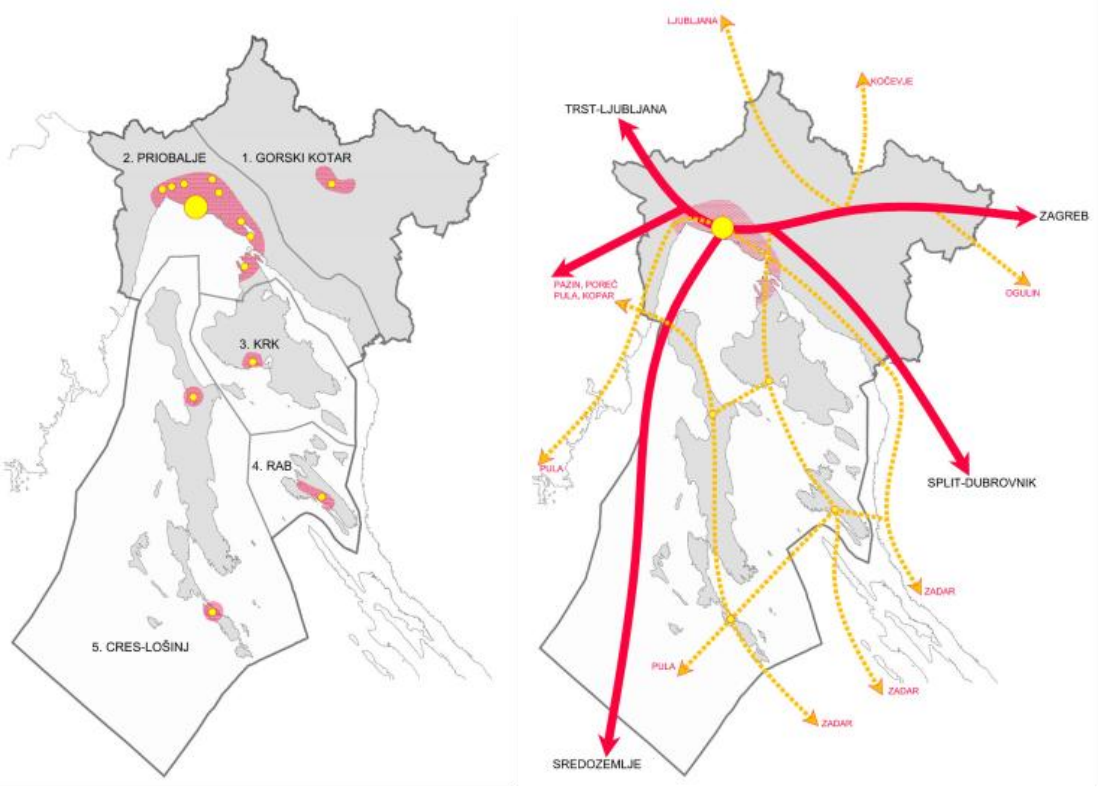
Građevine za postupanje s otpadom

- Odlagališta za građevinski otpad:
  - Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina
- Odlagališta za građevinski otpad koji sadrži azbest:
  - Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina

3.1.2. Organizacija prostora Županije

U osnovnom sustavu razvojnih područja (okosnice razvitka) težišta su temeljne cjeline prostorne organizacije Županije. Temeljem brojnih kriterija (fizionomski i funkcionalni) i parametara iz područja prirodnih, društvenih i gospodarskih sustava, utvrđena su tri osnovna težišta razvitka: Gorski kotar, Priobalje i otočno težište razvitka, od kojih je Prostornim planom Županije formirano 5 mikroregija. Tako postavljena integrirana težišta razvitka trebaju se planirati kao cjeloviti sustav, odnosno potrebno je voditi jedinstvenu politiku razvitka (otoci). S funkcionalnog gledišta organizacije prostora, težišta su pretežito okupljena oko jakoga urbanog središta (Priobalje i Gorski kotar). Na otocima se oblikuje onoliko težišta koliko ima otoka, a povezuje ih u jedinstveno težište razvitka.

Slika 1: Žarišta razvitka i vezni pravci na području Primorsko-goranske županije

Izvor: Prostorni plan Primorsko-goranske županije (SN PGŽ 32/13)

Sukladno navedenoj podjeli, prostor Općine Viškovo pripada mikroregiji Priobalje. Ono obuhvaća područje uz more, od istočne do zapadne granice Županije, i sjeverni dio otoka Krka.

Mikroregija Priobalje

Priobalje kao težište razvitka obuhvaća područje uz more od istočne do zapadne granice Županije i sjeverni dio otoka Krka.

Ovo je najvažnije težište razvitka Županije. Ono je vezano uz najznačajniju hrvatsku luku, brodogradnju i petrokemiju. Priobalje kao težište razvitka povezuje ne samo i ostala težišta u Županiji već i daleko šire prostore, posebice Istru i Liku. Priobalje je najperspektivniji dio Županije, međutim to se područje susreće s golemim problemima prvenstveno zbog oskudnosti prostora. Neminovni su sukobi na tom stiješnjenom prostoru kao i opasnosti za okolinu. Stoga je razvitak Rijeke i obalnog područja potrebno sagledavati u regionalnom području, to jest u svim težištima razvitka.

Za razvitak Priobalja od presudnog je značenja razvitak infrastrukture toga područja koja ima nacionalno značenje pa su ulaganja u to područje presudna za razvitak velikog dijela nacionalnog prostora.

Očekuje se da će razvitak naselja u Priobalju biti mnogo dinamičniji, nego u ostalim područjima Županije. Stoga je neminovno usmjeravati investicije za razvitak prema drugim težištima kako bi se smanjio demografski i drugi pritisak na priobalje.

Slijedom osnovnih prostornih odrednica i gospodarsko-demografskih projekcija, na navedenoj prostornoj cjelini prepoznatljivo je jedno snažno žarište razvitka – područje grada Rijeke. Ono je po svojem obliku prostorno-višeslojno, s obzirom da je ishodište razvitka mikroregije, regije i makroregije. Sukladno tome i intenzitet tog žarišta je dalekosežan, te njegov utjecaj, ovisno o djelatnosti, doseže znatno dalje od granice Županije. S obzirom na razinu razvitka, nužno se nameću lokalna žarišta koja će svojim aktivnostima poticati ravnomjerni razvitak mikroregije priobalja. Na istočnom dijelu to je potez između postojećih gradova Crikvenice i Novoga Vinodolskog, a na zapadnom dijelu to je područje Opatije.

S obzirom na stanje i očekivani razvitak u tom području, od velikoga je značenja zaštita prirodnih resursa, posebno zraka i mora.

Priobalni dio ima vrlo raspoznatljive prostorne cjeline:

- Rijeka. Sastoji se iz grada Rijeke i njenog okruženja – Riječki prsten. Grad Rijeka obuhvaća administrativni teritorij, a riječki prsten, kao njegov sastavni dio područje od Njivica (Omišalj) do Muna (Matulji).
- Crikvenica – Novi. Područje je to obalnog pojasa uz obalu Vinodolsko-crikveničke rivijere u sklopu kojeg je i Vinodolska dolina.
- Liburnija. Obuhvaća istočni obronak Učke od Brseča do Preluke (Rijeka).

Prostor Općine Viškovo funkcionalno pripada prostornoj cjelini Riječki prsten. Riječki prsten s Rijekom čini zasebni urbani sustav organizacije prostora.

Sukladno ocjeni stanja, postavljenim općim i posebnim ciljevima te usvojenim načelima organizacije prostora, u Prostornom planu Primorsko-goranske županije (SN PGŽ 32/13), sustav razvojnih središta utvrđen je na načelima policentričnog razvitka, uz promjene u mreži i strukturi urbanih središta.

Policentrizam podrazumijeva razvitak snažnijih proizvodnih, uslužnih i rezidencijalnih gradskih središta, kao glavnih polova žarišta razvitka koji bi trebali rasteretiti Rijeku i njezino aglomeracijsko područje, od daljnjeg koncentriranja, prvenstveno nelitoralnih sadržaja i osigurati svojem i stanovništvu svojih gravitacijskih područja (mikroregija), bolje stambene i komunalne uvjete života, odgovarajući broj radnih mjesta i potrebne uslužne funkcije. Uspostavom planiranoga policentričnoga urbanog sustava osnažena odabrana centralna naselja generirat će razvitak unutar svojih težišta, što bi u konačnici imalo za cilj brži, svestraniji, ali u prvom redu ravnomjerniji razvitak na području Županije i odgovarajuću prostornu organizaciju.

Aglomeracijsko područje Rijeke je žarište razvitka određeno prostorno-difuznim nizom jače urbaniziranih naselja koja zajedno sa središnjim naseljem (gradom Rijekom) čine specifični urbani okvir organizacije prostora i urbane opreme. Gospodarski, društveni i demografski razvitak grada i njegovoga okolnog područja rezultirao je razvitkom funkcionalne cjeline u kojoj su stopljene funkcije brojnih obodnih naselja. Ta se naselja razvijaju u sjeni snažnih (gospodarskih, upravnih, kulturnih i ostalih) potencijala Rijeke, pa njihova pozicija u sustavu središnjih naselja/razvojnih središta ne prelazi rang lokalnog središta. Zbog specifične korelacije s makroregionalnim središtem, određena su kao lokalna središta posebnog statusa, specifična razvojna središta (lokalna središta u „Riječkom prstenu“) u aglomeracijskom području Rijeke.

Mikroregija Priobalje podijeljena je na tri (P1, P2, P3), odnosno četiri prostorne cjeline. Prostorna cjelina P1 koja obuhvaća aglomeracijsko podučje Rijeke specifična je i dodatno se može podijeliti na uže gradsko područje Rijeke (P1a) i prostor koji formiraju obodna naselja koja s Rijekom formiraju specifičan organizacijski okvir (P1b). Obzirom na snagu Rijeke, ona osim uloge regionalnog i mikroregionalnog središta, na ovoj razini ima i funkciju središta cijele prostorne cjeline P1. S istočne i zapadne strane „riječke“ prostorne cjeline određene su dvije prostorne cjeline koje se (kao i prostor prostorne cjeline P1) razvijaju kroz intenzivan međuodnos s Rijekom. Međutim, ove prostorne cjeline ipak imaju i svoje razvojne specifičnosti čiji bi dalji razvitak trebala poticati dva razvojna središta:Opatija i Crikvenica – Novi Vinodolski.

Sustav razvojnih središta županijskim je Prostornim planom definiran do razine središta prostorne cjeline. Lokalna središta predmet su dogradnje sustava u PPUO/G. Ipak, zbog specifičnog funkcioniranja urbanog sustava u priobalnom dijelu Županije, tim su Planom prepoznata i specifična lokalna središta riječkog prstena, koja se razvijaju uz Rijeku, i koja zbog specifične korelacije s njom predstavljaju razvojna središta koja imaju poseban status „lokalnih središta u Riječkom prstenu“. Naselje Viškovo jedno je od lokalnih središta u „Riječkom prstenu“.

Iako iste kategorije (VII) kao i ostala lokalna središta, ova se središta planiraju s jačim (minimalnim) središnjim funkcijama nego li je to propisano za ostala lokalna središta.

Sustav razvojnih središta predstavlja temelj na kojem Županija mora razraditi sve programske akcije koje će sustavno poduzimati i provoditi tijekom čitavoga planskog razdoblja radi ostvarenja zacrtanih opredjeljenja i ciljeva.

3.1.3. Organizacija prostora Općine Viškovo

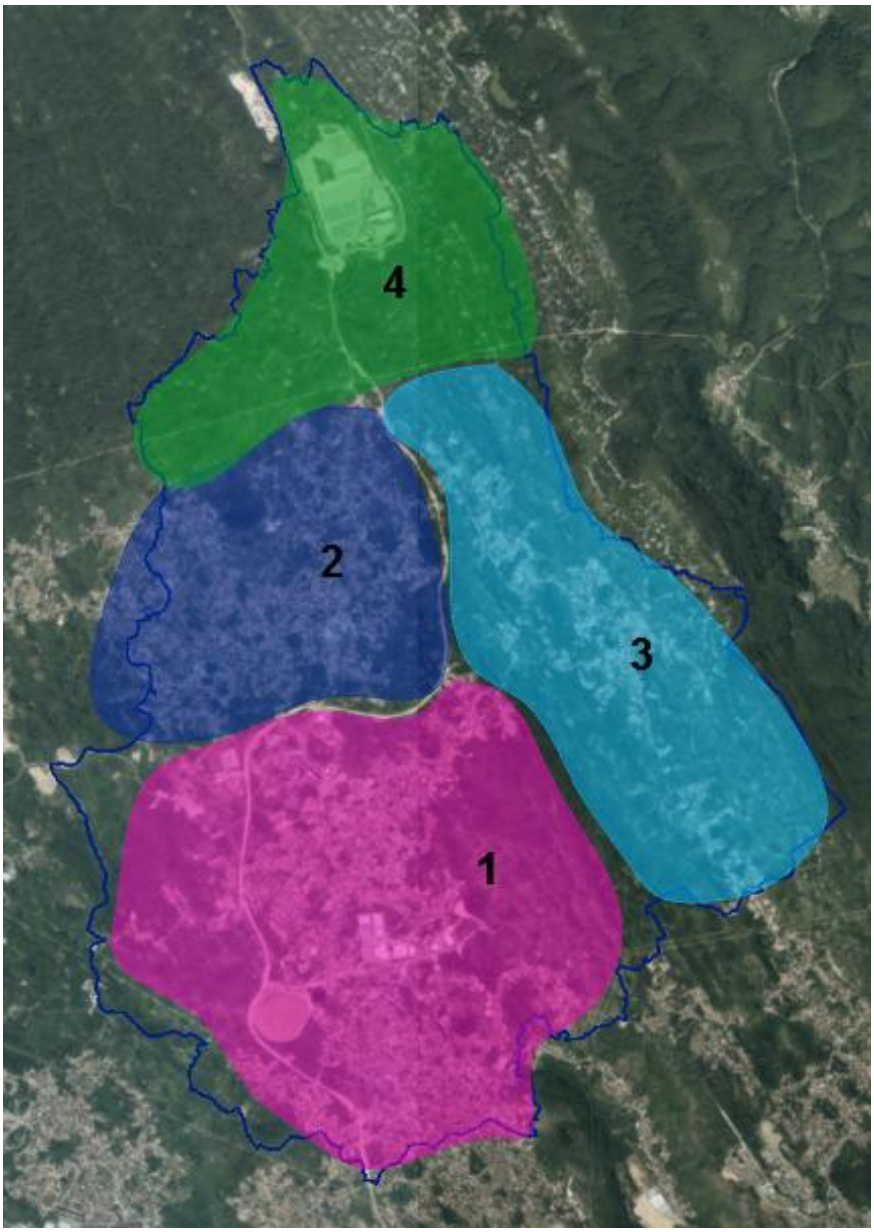
U poglavlju Ciljevi Plana odabrana je prostorno-razvojna struktura. Njome je određeno da se, zbog specifičnosti Općine Viškovo koju karakterizira intenzivan demografski i gospodarski razvoj posljednjih godina, a koji je pratila ekspanzija stambene i poslovne izgradnje, ovom Izmjenom i dopunom Plana želi postići ujednačen razvoj svih dijelova Općine, kako u pogledu planiranja razvoja, tako i opremljenosti komunalnom, prometnom, energetskom, telekomunikacijskom infrastrukturom te ravnomjernija pokrivenosti sadržajima društvene infrastrukture.

U tu svrhu ovim su Planom prepoznate četiri funkcionalne cjeline koje u stvarnosti djeluju kao homogeno područje u kojemu se zadovoljavaju (ili bi se trebale zadovoljiti) osnovne funkcije naselja (izuzev 4.cjeline koja ne obuhvaća naseljene dijelove). S obzirom na karakteristiku naselja na području Općine Viškovo koja su većinom međusobno fizički „srasla“, gravitacijsko središte svake od funkcionalnih cjelina nije nužno smješteno unutar jednog statističkog naselja.

Prepoznate prostorne cjeline su:

- **PROSTORNA CJELINA 1 (PC 1)** – područje koje približno obuhvaća statistička naselja Viškovo, Marinići i Mladenići. U ovoj je prostornoj cjelini smješten najveći broj stanovnika – procjena u 2016.g.-8887 st. (svi stanovnici naselja Viškovo, Marinići, Mladenići).
- **PROSTORNA CJELINA 2 (PC 2)** – područje koje približno obuhvaća statistička naselja Sroki, Kosi i dio naselja Marčelji (sjeverozapadno od državne ceste), dio statističkog naselja Mladenići (područje Bujki). Približna procjena broja stanovnika ove prostorne cjeline u 2016.g. je 4845 stanovnika. (svi stanovnici naselja Sroki, Kosi i djelomično naselja Marčelji (cca.3/4))
- **PROSTORNA CJELINA 3 (PC 3)** – područje koje približno obuhvaća statistička naselja Saršoni i dio naselja Marčelji (istočno od državne ceste) Približna procjena broja stanovnika ove prostorne cjeline u 2016.g. je 2330 stanovnika. (svi stanovnici naselja Saršoni, i djelomično naselja Marčelji (cca.1/4))
- **PROSTORNA CJELINA 4 (PC 4)** – predjel Marišćine – u ovoj prostornoj cjelini nema građevinskih područja naselja, pa tako niti stalnih stanovnika

Slika 2: Prostorne cjeline

Procjena broja stanovnika po prostornim cjelinama je izrađena približno, na temelju procjene broja stanovnika u 2016.g. izrađene temeljem demografskih podataka te u odnosu na prostornu strukturu naselja. Procjena broja stanovnika po PC izrađena je kako bi bila usmjeravajuća za definiranje potreba i najpovoljnijeg razmještaja društvenih sadržaja po cjelinama.

S obzirom na procjenu broja stanovnika te u odnosu na prostorni položaj te infrastrukturnu mrežu Općine, Prostorna cjelina 3 planirana je s manjim društvenim sadržajima u odnosu na PC 1 i PC 2. Očekuje se da će stanovnici naselja Saršoni i Marčelji-Garići, za neke od javnih i društvenih sadržaja gravitiriati prema sadržajima u PC 1 i PC 2, a posebnice je to olakšano prometnicama ŽC 9 i ŽC8.

Neizgrađeni prirodni prostori koji su preostali između zona intenzivne izgradnje pretežito obiteljskih kuća, ovim se prostornim planom nastoje očuvati u svrsi funkcioniranja „bioloških“ koridora kojima se omogućava „protočnost“ vrsta i gena te čuva bogatstvo bioraznolikosti kroz širi krajobrazni okvir. Time se nastoji uravnotežiti nagle razvojne procese s potrebama očuvanja vrijedne prirodne i krajobrazne baštine. Posebna pažnja u Planu posvećena je očuvanju područja i lokaliteta bogate biološke raznolikosti – prvenstveno dubokih dolaca (ponikva, vrtača), lokvi, špilja i jama, griža, travnjaka te pojedinih većih šumskih kompleksa. Planom se nastoje očuvati i prepoznate vrijednosti krajobraznih elemenata; suhozidi, terase, podzide, kružne terasaste strukture u dolcima i gromače.

Prostornim planom Općine Viškovo osigurani su preduvjeti za njen razvoj sukladno prostornoj i gospodarskoj strukturi Primorsko- goranske županije.

3.1.4. Planirane funkcije naselja

U skladu sa podjelom prostora na cjeline, ovim Planom određene su planirane funkcije za svaku prostornu cjelinu. Cilj je ostvariti potrebe za javnim i društvenim sadržajima svaku prostornu cjelinu, u skladu s brojem stanovnika koji se u tim cjelinama nalazi.

Naselje Viškovo, središnje naselje Općine, zbog specifične pozicije unutar funkcionalne mikroregije Priobalje, određeno je Prostornim planom Primorsko-goranske županije kao lokalno središte Riječkog prstena te se planira s jačim (minimalnim) središnjim funkcijama. Ovim planom je za svaku prostornu cjelinu određen minimalni sadržaj javnih i društvenih funkcija. S obzirom na veličinu naselja, te broj stanovnika, za prostornu cjelinu PC1, određeni su minimalni sadržaji i za naselje Viškovo, kao i za naselje Marinići.

Minimalne funkcije koje moraju biti zadovoljene unutar prostorne cjeline prikazane su u sljedećoj tablici i određene simbolom (koji ne određuje točnu poziciju) na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina, u mjerilu 1:25000.

Tablica 1: Planirane minimalne funkcije naselja

PROSTORNA CJELINA	SREDIŠNJE NASELJE	SREDIŠNJE USLUŽNE FUNKCIJE	
		SKUPINA	**SADRŽAJI**
PROSTORNA CJELINA 1 (Viškovo, Marinići, Mladenići)	Viškovo*	Školstvo	- osnovna škola
		Predškolski odgoj	- dječji vrtić
		Zdravstvo	- primarna zdravstvena zaštita
			- sekundarna zdravstvena zaštita
			- građevine zdravstvenih zavoda*
			- ljekarna
		Socijalna skrb	- dom za odrasle osobe*
		Sport i rekreacija	- zatvoreni sadržaji (sportske dvorane)
			- otvoreni sadržaji (nogomet, košarka, rukomet, atletika)
			- boćališta
			- sportsko-rekreacijski centri i zone
			- dječje igralište
		Kultura	- ustanova u kulturi

			- muzeji i/ili galerije, zbirke
			- knjižnice i čitaonice
		Uprava i pravosuđe	- općinska uprava
			- javnobilježnički uredi
			- policijska stanica
			- ispostave državne uprave
		Financijske i slične usluge	- banke- ispostava
		Trgovina, obrt i usluge	- specijalizirane trgovine, servisi i obrtničke radionice
	Marinići	Školstvo	- osnovna škola
		Predškolski odgoj	- dječji vrtić
		Sport i rekreacija	- otvorena igrališta
			- boćališta
			- dječje igralište
		Kultura	- ustanova u kulturi
			- muzeji i/ili galerije, zbirke
			- knjižnice i čitaonice
		Financijske i slične usluge	- banke- ispostave
		Trgovina, obrt i usluge	- specijalizirane trgovine, servisi i obrtničke radionice
PROSTORNA CJELINA 2 (Sroki, Kosi, Marčelji, dio Mladenići)	Marčelji	Školstvo	- osnovna škola
		Predškolski odgoj	- dječji vrtić
		Sport i rekreacija	- igralište na otvorenom / boćalište
			- dječje igralište
		Kultura	- ustanova u kulturi
			- knjižnica
		Trgovina obrt i usluge	- trgovine mješovitom robom - obrtničke i uslužne radionice
PROSTORNA CJELINA 3 (Saršoni, dio Marčelji-Garići)	Saršoni	Sport i rekreacija	- igralište na otvorenom
			- dječje igralište
		Kultura	- ustanova u kulturi
			- knjižnični stacionar i/ili bibliobus
		Trgovina obrt i usluge	- trgovine mješovitom robom - obrtničke i uslužne radionice
PROSTORNA CJELINA 4 (predjel Marišćina)	Marčelji	Trgovina obrt i usluge	- pomoćne djelatnosti poslovnih zona

***** dio minimalnih sadržaja koji su propisani Prostornim planom Županije zadovoljen je u GP naselja Marinići

3.1.5. Osjetljivost prostora

Temeljna osnova za utvrđivanje namjene i korištenja prostora jest osjetljivost prostora.

Osjetljivost prostora vrednovana je temeljem prirodnih pokazatelja, odnosno u skladu s polazištima i ciljevima očuvanja i zaštite prirode. Vrednovane su osnovne sastavnice prostora: voda, šume, tlo, te posebno zaštićena područja prirode, u skladu s uvjetima iz Prostornog plana PGŽ (čl. 372.).

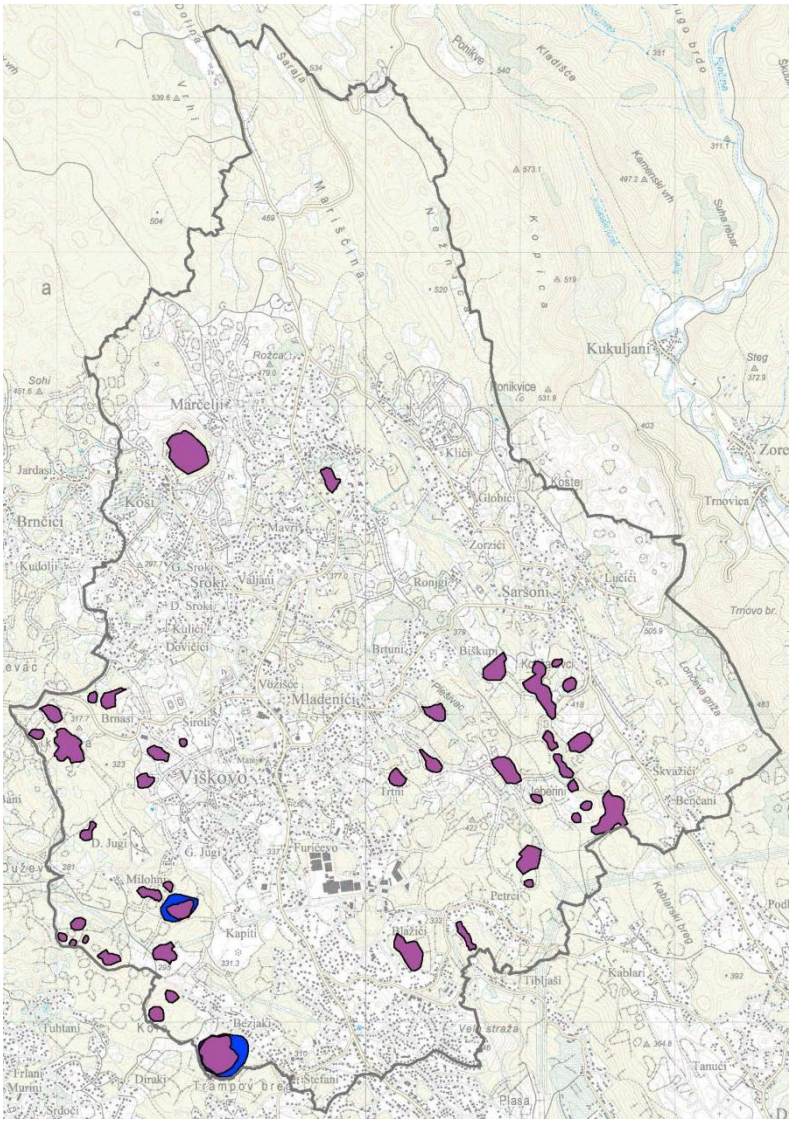
Temeljem gradacije slojeva navedenih sastavnica izrađena je karta osjetljivosti prostora. Karta osjetljivosti je u biti karta ograničenja koja provjerava prostorne mogućnosti daljnjeg razvoja na području Općine Viškovo. Gradacija se provodi na način da je tematsko područje podijeljeno u 4 razine onečišćenja, ugroženosti, značenja itd. Prva razina određuje najugroženija područja (ugrožena, onečišćena, zaštićena i sl.), a sljedeće su povoljnije, sve do zadnje, četvrte, u kojoj su uvjeti gradnje i korištenja bez posebnih ograničenja temeljem osjetljivosti prostora. Za pojedine kategorije zaštite određeni su slijedeći uvjeti gradnje i korištenja prostora:

I. **Kategorija** - Zabranjeno je građenje.
II. **Kategorija** - Zabranjeno je širenje postojećih i formiranje novih građevnih područja. Dopuštena je gradnja izvan građevnog područja građevina (u funkciji primarne djelatnosti).
III. **Kategorija** - Zabranjeno je formiranje novih građevnih područja. Dopuštena je gradnja izvan građevnog područja.
IV. **Kategorija** – Dopuštena je sva vrsta gradnje, širenje i formiranje novih građevnih područja i gradnja izvan građevnog područja

Na području prostora Općine Viškovo nema područja koja bi bila svrstana u I. kategoriju osjetljivosti. U Općini Viškovo nalaze se manje površine poljoprivrednog zemljišta vrednovanog kao P2 koja se svrstavaju u II. Kategoriju osjetljivosti, te dvije površine koje se zbog svojih prirodnih vrijednosti svrstavaju u III. Kategoriju osjetljivosti (Kapitov dol i Bezjakov dol) u skladu s uvjetima iz Prostornog plana Primorsko-goranske županije.

Na slici 2 prikazan je shematogram osjetljivosti prostora. Ljubičasta boja predstavlja II. kategoriju osjetljivosti prostora, a plava boja III kategoriju osjetljivosti prostora. Preostali prostor svrstan je u IV: kategoriju osjetljivosti prostora.

Slika 3: Osjetljivost prostora (LJUBIČASTO: II.kategorija osjetljivosti, PLAVO: III. kategorija osjetljivosti)

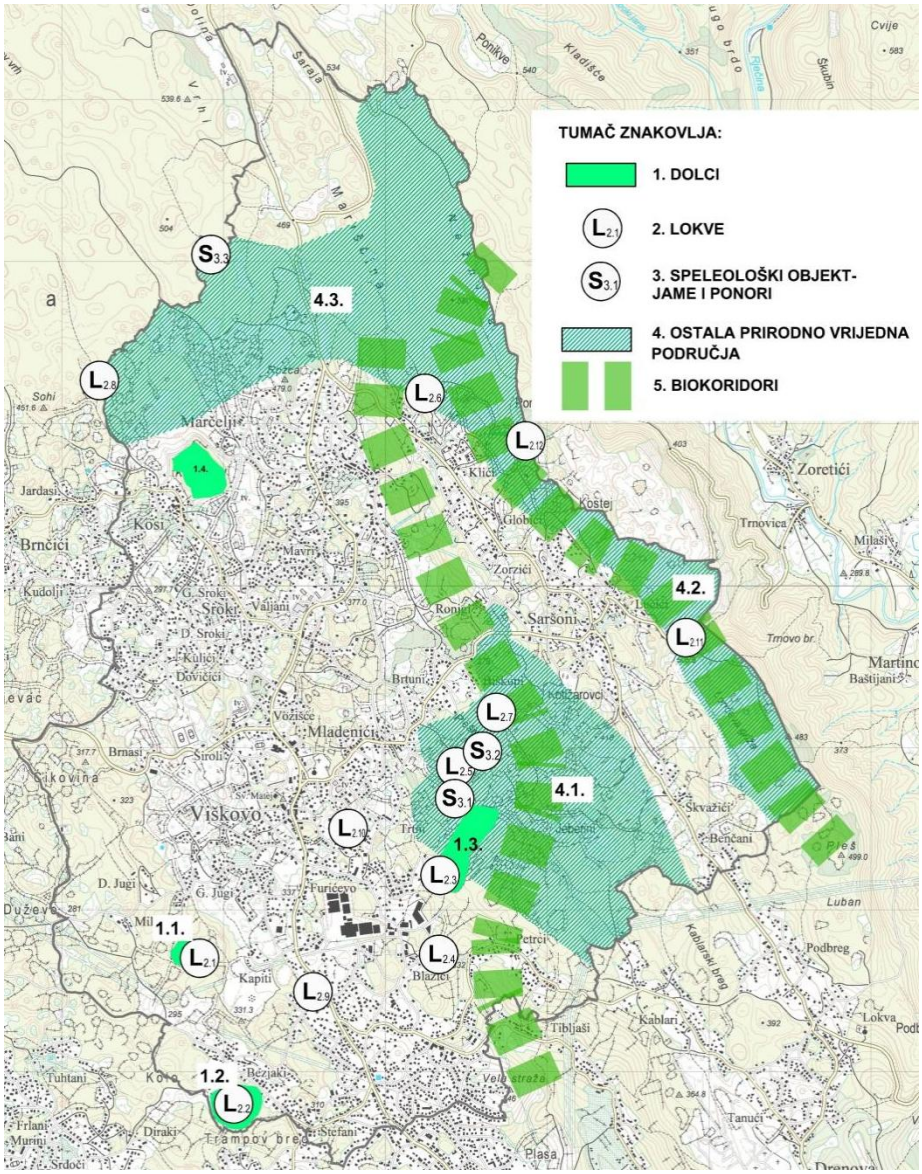

Nastavno na utvrđenu osjetljivost prostora, ovim su Planom vrednovane i prirodne i krajobrazne vrijednosti prostora od važnosti za Općinu Viškovo, a koje su, osim utvrđene osjetljivosti, temelj za određivanje načina i mogućnosti korištenja prostora, kao i za formiranje građevinskih područja:

1. Dolci (vrtače, ponikve)
2. Lokve (kali i kalići)
3. Jame i ponori
4. Ostala prirodno vrijedna područja (prostrani šumski kompleksi)
5. Biokoridori – „zelene poveznice“

Sljedeća slika prikazuje utvrđene prirodne vrijednosti na prostoru Općine Viškovo koje su, pored utvrđene osjetljivosti prostora, temelj za određivanje načina i mogućnosti korištenja prostora, kao i za formiranje građevinskih područja.

Slika 4: Utvrđene prirodne vrijednosti

3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina

Ovim se planom prostor Općine Viškovo prema načinu korištenja razgraničuje na:

- površine za građenje (antropogena područja) i
- prirodna područja (šumsko i poljoprivredno zemljište te ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (pašnjačke površine)),

Površine za građenje i uređenje prostora smještaju se unutar građevinskog područja i izvan građevinskog područja.

Građevinska područja određuju se za smještaj:

- naselja
- gospodarske namjene
- groblja
- gospodarenje otpadom

Izvan građevinskog područja građevine se grade kao:

- građevine na građevinskim zemljištima i
- građevine na prirodnim područjima

1. **Općina Viškovo** je jedinica lokalne samouprave sa statusom Općine
2. **Naselje** je struktura oblika stanovanja i pratećih funkcija u planiranom ili zatečenom (izgrađenom) opsegu; Naselja su u planu označena sa oznakom N i brojem (npr. N1, N2 …)
3. **Građevina osnovne namjene je** građevina na građevnoj čestici iste namjene koja je i predviđena ovom Prostornim planom
4. **Građevine stambene namjene** su obiteljske kuće, višeobiteljske građevine te višestambene građevine.
5. **Pomoćne građevine** su građevine u funkciji građevine osnovne namjene i grade se na građevnoj čestici građevine osnovne namjene.
6. **Građevine gospodarske namjene** su građevine s pretežno zanatskim, skladišnim, uslužnim, trgovačkim, ugostiteljskim i sl. djelatnostima koje ne smetaju okolini i ne umanjuju uvjete stanovanja i rada na susjednim građevnim česticama sukladno pozitivnim zakonskim propisima.
7. **Poljoprivredne gospodarske građevine (bez izvora zagađenja)** su: sjenici, pčelinjaci, staklenici, plastenici, gljivarnici, spremišta poljoprivrednih proizvoda, alata i i.
8. **Poljoprivredne gospodarske građevine (s izvorima zagađenja)** su: staje, svinjci, kokošinjci, kunićnjaci i sl.
9. **Podrum** je dio građevine koji je potpuno ili djelomično ukopan sa svih strana u teren s time da kota gornjeg ruba stropne konstrukcije ne može ne može biti viša od 100 cm od najniže kote prirodnog terena kojeg pokriva građevina
10. **Potkrovlje** - dio građevine ispod krovne konstrukcije. Najveća visina nadozida je 150 cm, a najviša visina sljemena je 3,5 metara
11. **Etaža** je svaki nivo građevine. Po vrsti etaže mogu biti podzemne (podrum) ili nadzemne (suteren, prizemlje, kat i potkrovlje). Za novu stambenu izgradnju etaža mora imati minimalnu

svjetlu visinu 2,40 m, a za pomoćne prostorije minimalno 2,10 m. Potkrovna stambena etaža mora imati visinu na najnižem dijelu minimalno 1,5 m. U postojećim građevinama mogu se zadržati postojeće visine etaža.

12. **Gradivi dio čestice** - dio građevne čestice na kojem je dozvoljena gradnja građevina osnovne namjene i pomoćnih građevina prema Odredbama ovog Plana.
13. **infrastrukturni koridor** je prostor namijenjen za smještaj građevina i instalacija infrastrukturnih sustava unutar ili izvan građevinskog područja.
14. **Koeficijent izgrađenosti - kig** je odnos izgrađene površine zemljišta pod građevinom i ukupne površine građevne čestice (zemljište pod građevinom je vertikalna projekcija svih dijelova građevine na građevnu česticu). U izgrađenu površinu ne ulaze cisterna, septičke jame, spremnici plina, bazeni i slične građevine, ukoliko su ukopane u zemlju i odrađene kao okolni teren, terase na terenu, i parkirališne površine.
15. **Koeficijent iskorištenosti - kis** je odnos ukupne (bruto) izgrađene površine građevine i površine građevne čestice.
16. **Visina građevine je** udaljenost mjerena od konačno zaravnatog okolnog zemljišta uz obod građevine do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine. Ukoliko se građevina gradi s ravnim krovom, visina građevine mjeri se od najniže kote zaravnatog okolnog zemljišta uz obod građevine do gornjeg ruba konstrukcije ravnog krova.
17. **Regulacijski pravac** je granica između čestice javne površine (ulica, prilazni put, javna cesta, trg i dr.) i građevne čestice.
18. **Građevinski pravac** - određuje položaj osnovne građevine u odnosu na susjedne građevne čestice i građevine, te prometnicu ili drugu javnu površinu, a sve vodeći računa o lokalnim uvjetima
19. **Kolno pristupni put** je posredni pristup građevne čestice na javnu prometnu površinu
20. **Poluukopane građevine** su građevine ili dijelovi građevine čija je najmanje jedna strana ukopana u okolni teren do visine najviše 100 cm od visine stropne ploče a suprotna strana na razini konačno zaravnatog terena.
21. **Samostalna uporabna cjelina** je skup prostorija namijenjen za stanovanje ili poslovnu djelatnost s potrebnim sporednim prostorijama koje čine jednu zatvorenu građevinsku cjelinu i imaju poseban ulaz.

3.2.1. Korištenje površina građevinskih područja

Temeljni kriterij za formiranje građevinskih područja je osjetljivost prostora i utvrđene prirodne vrijednosti od značaja za Općinu Viškovo (obrazloženo u poglavlju 3.1.5.) te funkcionalna podjela prostora na prostorne cjeline.

Građevinska područja određuju se ovim Planom za naselja i za površine izdvojenih namjena izvan naselja. Građevinsko područje čine njegov izgrađeni i neizgrađeni dio. Neizgrađeni dio sastoji se od uređenog i neuređenog dijela građevinskog područja.

3.2.1.1. Građevinska područja naselja

Naselje je urbana ili ruralna struktura koju čine stanovanje i njemu sukladne prateće funkcije u zatečenom (izgrađenom) ili planiranom opsegu. Naselje je mjesto stalnog i/ili povremenog boravka ljudi, odnosno mjesto u kojemu stanovnici stanuju i zadovoljavaju svoje osnovne potrebe vezane uz rad, obrazovanje i odmor.

U naselje se, osim stanovanja, smještaju i sve njemu sukladne funkcije u skladu s rangom ili značenjem naselja, kao što su:

- sadržaji javne i društvene namjene (obrazovni, zdravstveni, zabavni, kulturni, upravni, pravosudni,vjerski i drugi slični sadržaji),
- sadržaji gospodarske namjene (tihe proizvodne i poslovne djelatnosti bez opasnosti za okoliš, skladišta, servisi i uređaji i sl.),
- sadržaji ugostiteljsko-turističke namjene,
- sadržaji sportsko-rekreacijske namjene,
- komunalne građevine i infrastruktura,
- prometni sadržaji
- ostali sadržaji i namjene sukladne naselju.

Građevinsko područje naselja planira se za razvitak i proširenje tog naselja. Građevinsko područje naselja u pravilu čine izgrađeni i neizgrađeni dio. Neizgrađeni dio može biti uređen ili neuređen.

Ovim Prostornim planom definirana su građevinska područja naselja koja zadovoljavaju potrebe Općine Viškovo za buduće razdoblje, a stimulativna su u smislu poboljšanja kvalitete stanovanja i opremanja prometnom i komunalnom infrastrukturom te sadržajima javne i društvene namjene

Razgraničenje površine naselja obavljeno je određivanjem granice građevinskog područja, uvažavajući kriterije Zakona o prostornom uređenju, Prostornog plana Primorsko-goranske županije i smjernice Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske.

Granice građevinskih područja razgraničuju površine izgrađenog dijela naselja i površine planirane za njegov razvoj od ostalih površina namijenjenih razvoju djelatnosti koje se, obzirom na namjenu, mogu obavljati izvan građevinskih područja (poljoprivreda, šumarstvo, i dr.).

Prilikom određivanja građevinskih područja naselja uvaženi su svi kriteriji, smjernice i mjere u pogledu racionalnog gospodarenja i zaštite prostora. Definiranje građevinskog područja provodilo se prvenstveno kroz objektivno sagledavanje potreba za prostorom za svako naselje, uvažavanjem postojećih demografskih kretanja, procjenom budućih demografskih procesa, procjenom gospodarskih potencijala i potreba, te drugih obilježja ili posebnosti značajnih za pojedino naselje.

Određivanje prostora za razvoj naselja izvršeno je sljedećim postupkom:

- izvršene su analize građevinskih područja naselja (analiza stvarnog stanja izgrađenosti građevinskih područja, analiza podataka o ozakonjenju nezakonito izgrađenih objekata, analiza zahtjeva mještana za proširenjem građevinskih područja)

- formirana su građevinska područja u skladu s ciljevima i kriterijima za utvrđivanje građevinskih područja naselja (poglavlje 2.CILJEVI, 3.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja)
- Prostornim planom utvrđena su građevinska područja naselja na području Općine Viškovo za naselja Viškovo, Kosi, Marčelji, Marinići, Mladenići Saršoni i Sroki.

- Građevinsko područje naselja Viškovo N1 obuhvaća:
  - N1-1 Viškovo
  - N1-2 Široli
  - N1-3 Furićevo
  - N1-4 Kapiti
  - N1-5 Milohni
  - N1-6 Donji Jugi
  - N1-7 Gornji Jugi
  - N1-8 Brnasi
  - N1-9 Halubjan
- Građevinsko područje naselja Kosi N2
- Građevinsko područje naselja Marčelji N3 obuhvaća:
  - N3-1 Marčelji
  - N3-2 Garići
  - N3-3 Nuntarovo
- Građevinsko područje naselja Marinići N4 obuhvaća:
  - N4-1 Marinići
  - N4-2 Bezjaki
- Građevinsko područje naselja Mladenići N5 obuhvaća:
  - N5-1 Mladenići
  - N5-2 Juraši
- Građevinsko područje naselja Saršoni N6 obuhvaća:
  - N6-1 Saršoni
  - N6-2 Benčani-Skvažići
  - N6-3 Ronjgi
- Građevinsko područje naselja Sroki N7

Ukupna površina građevinskog područja naselja iznosi 644,16 ha, od čega površina izgrađenog dijela iznosi 500,20 ha, neizgrađenog dijela 143,96 ha, a od toga 41,03 ha neuređeno. Gustoća stanovanja koja će, prema projekciji broja stanovnika za 2031.g. biti ostvarena na ovim Planom određenim građevinskim područjima naselja je 27,86 st/ha.

Građevinska područja naselja prikazana su na kartografskom prikazu 1. „Korištenje i namjena površina“ u mjerilu 1:25000 i na kartografskim prikazima 4. “Građevinska područja“ u mjerilu 1:5000.

Tablica 2: Iskaz površina građevinskih područja naselja (po izdvojenim dijelovima gp naselja i ukupno)

NASELJE	OZNAKA	IZGRAĐENI DIO	NEIZGRAĐENO -UREĐENI DIO	NEIZGRAĐENO -NEUREĐENI DIO	NEIZGRAĐENI DIO (UKUPNO)	UKUPNO GP
		(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)
Viškovo	N1-1	49,91	6,03	2,0	7,73	57,64
Široli	N1-2	24,93	4,37	0,00	4,37	29,30
Furićevo	N1-3	14,60	6,90	0,00	6,90	21,50
Kapiti	N1-4	1,76	0,21	0,00	0,21	1,97
Milohni	N1-5	1,29	1,97	0,00	1,97	3,26
Donji Jugi	N1-6	1,88	1,14	0,00	1,14	3,02
Gornji Jugi	N1-7	4,80	1,77	0,00	1,77	6,57
Brnasi	N1-8	3,80	0,88	0,00	0,88	4,68
Halubjan	N1-9	4,67	0,91	13,25	14,16	18,83
UKUPNO N1 VIŠKOVO	**N1**	**107,64**	**24,18**	**15,25**	**39,13**	**146,77**
KOSI	**N2**	**19,33**	**4,99**	**0,00**	**4,99**	**24,32**
Marčelji	N3-1	77,67	23,75	8,99	32,74	110,41
Garići	N3-2	14,75	4,22	0,62	4,84	19,59
Nuntarovo	N3-3	1,38	0,00	0,00	0,00	1,38
UKUPNO N3 MARČELJI	**N3**	**93,80**	**27,97**	**9,61**	**37,58**	**131,38**
Marinići	N4-1	101,99	14,31*	2,53*	16,84	118,83
Bezjaki	N4-2	16,27	2,0	0,00	2,0	18,27
UKUPNO MARINIĆI	**N4**	**118,26**	**16,31***	**2,53***	**18,84**	**137,10**
Mladenići	N5-1	33,15	5,05	0,00	5,05	38,20
Juraši	N5-2	7,38	0,58	1,84	2,42	9,80
UKUPNO N5 MLADENIĆI	**N5**	**40,53**	**5,63**	**1,84**	**7,47**	**48,00**
Saršoni	N6-1	39,60	11,35	0,65	12,00	51,60
Benčani-Skvažići	N6-2	10,84	2,28*	2,70*	4,98	15,82
Ronjgi	N6-3	3,46	0,63	7,61	8,24	11,7

NASELJE	OZNAKA	IZGRAĐENI DIO	NEIZGRAĐENO -UREĐENI DIO	NEIZGRAĐENO -NEUREĐENI DIO	NEIZGRAĐENI DIO (UKUPNO)	UKUPNO GP
		(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)
UKUPNO N6 SARŠONI		53,90	14,26*	10,96*	25,22	79,12
SROKI	N7	66,74	10,73	0,00	10,73	77,47
UKUPNO SVA GP		500,20	102,93	41,03	143,96	644,16

** - označene su izmjene koje su posljedica III. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo*

Tablica 3: Iskaz površina građevinskih područja naselja i gustoća stanovnika 2031.g. (prema projekciji broja stanovnika)

NASELJE	OZNAKA	IZGRAĐENI DIO	NEIZGRAĐENO-UREĐENI DIO	NEIZGRAĐENO-NEUREĐENI DIO	NEIZGRAĐENI DIO (UKUPNO)	UKUPNO GP	BROJ STANOVNIKA 2031.G. - projekcija	GUSTOĆA STANOVNIKA 2031.g. (br.st./ha ukupno GP)
		(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	br.	st/ha
VIŠKOVO	N1	107,64	24,18	14,95	39,13	146,77	3.621	24,67
KOSI	N2	19,33	4,99	0,00	4,99	24,32	1061	43,63
MARČELJI	N3	93,80	27,97	9,61	37,58	131,38	3307	25,17
MARINIĆI	N4	118,26	16,31*	2,53*	18,84	137,10	3.858	28,14
MLADENIĆI	N5	40,53	5,63	1,84	7,47	48,00	1724	35,92
SARŠONI	N6	53,90	14,26*	10,96*	25,22	79,12	2080	26,29
SROKI	N7	66,74	10,73	0,00	10,73	77,47	2294	29,61
UKUPNO	N	500,20	102,93	41,03	143,96	644,16	17945	27,86

** - označene su izmjene koje su posljedica III. Izmjena i dopuna PPUO Viškovo*

3.2.1.2. Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene

Površine izdvojenih namjena izvan naselja su namijenjena za specifične funkcije koje zbog svoje veličine, namjene, načina korištenja ili svojih specifičnih zahtjeva (prirodni resursi i sl.), zahtijevaju izdvajanje iz građevinskog područja naselja. One se kao izuzeci planiraju na područjima za građenje prema pojedinim namjenama.

U građevinska područja izdvojenih namjena mogu se smještati i druge namjene u funkciji osnovne. U građevinskim područjima izdvojenih namjena ne može se planirati stambena namjena.

Građevinsko područje je u pravilu zbir građevnih čestica planom određene namjene.

U specifičnim slučajevima građevinsko područje može činiti i samo jedna građevna čestica. Ova se forma pojavljuje kod namjena izdvojenih iz naselja koje zahtijevaju gradnju više građevina koje su međusobno funkcionalno ili tehnološki povezane (složena građevina) i čine jedinstvenu funkcionalnu cjelinu. Unutar građevne čestice te jedinstvene funkcionalne cjeline grade se građevine i uređuju površine isključivo u funkciji jedne djelatnosti.

U građevinskim područjima za izdvojene namjene, osim građevina osnovne namjene, mogu se smještati pomoćne građevine u funkciji građevine osnovne namjene i prateće građevine u funkciji osnovne namjene građevinskog područja.

Pomoćne građevine su građevine u funkciji građevine osnovne namjene i grade se na građevnoj čestici građevine osnovne namjene. Građevinska (bruto) površina pomoćne građevine ne može činiti više od 40% ukupne građevinske (bruto) površine svih građevina izgrađenih na građevnoj čestici.

Pratećim građevinama smatraju se građevine u funkciji cijeloga građevinskog područja (gospodarske, ugostiteljsko turističke, sportske i druge zone), a ne samo u funkciji pojedinačne građevine osnovne namjene. Takve se građevine mogu graditi kao samostalne, na zasebnim građevinskim česticama unutar pripadajućega građevnog područja. Ukupna površina namijenjena pratećim građevinama ne može činiti više od 20% ukupne površine pripadajućeg građevinskog područja.

Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene prikazane su na kartografskom prikazu 1. „Korištenje i namjena površina“ u mjerilu 1:25000 i na kartografskim prikazima 4. “Građevinska područja“ u mjerilu 1:5000.

Razgraničenje površina za izdvojene namjene određeno je za:

- gospodarsku namjenu
  - poslovna
- groblja,
- gospodarenje otpadom

- **Građevinska područja gospodarske namjene**

Poslovna namjena obuhvaća manje proizvodne pogone, trgovačke i skladišne komplekse, servise različitih djelatnosti (uključujući i komunalnu djelatnost), i sl.

Prostorni razmještaj površina poslovne namjene baziran je na sadašnjem razmještaju gospodarskih djelatnosti, prostornim mogućnostima, planiranom sustavu središnjih naselja i povezanosti na prometnu i komunalnu infrastrukturu.

Prostornim planom planirane su sljedeće zone poslovne namjene:

- Poslovna zona Marinići (K-1) površine 28,31 ha, od čega je 15,09 ha izgrađeno i 13,22 ha neizgrađeno;
- Poslovna zona Marišćina (K-2) površine 8,43 ha, koja je neizgrađena

Ukupna površina zona poslovne namjene na području Općine Viškovo iznosi 36,74 ha od čega izgrađeni dio iznosi 15,09 ha, a neizgrađeni 21,65 ha.

Za zone poslovne namjene Marinići (K-1) i Marišćina (K-2) propisana je obavezna izrada urbanističkih planova uređenja za izdvojene namjene izvan naselja.

Građevinska područja poslovne namjene K-1 i K2 određena ovim planom namijenjena su poslovnim djelatnostima koje obuhvaćaju manje proizvodne, skladišne, uslužne, trgovačke ili komunalno servisne sadržaje.
U građevinskim područjima poslovne namjene mogu se uz građevine osnovne namjene graditi i ostale građevine kao što su: nadstrešnice i trjemovi, prostori za manipulaciju, parkirališta, potporni zidovi, komunalne građevine i uređaji, prometne građevine i uređaji, površine i građevine za sport i rekreaciju, druge građevine prema zahtjevima tehnološkog procesa.

- **Građevinska područja groblja**

Područja za razvoj groblja izvan građevinskog područja naselja na području Općine Viškovo su:

- Groblje Viškovo (G-1) površine 3,5 ha, od čega je 2,53 ha izgrađeno i 0,97 ha neizgrađeno;
- Groblje Ćikovina(G-2) površine 3,07 ha, koje je neizgrađeno;

Na prostorima groblja mogu se osim osnovnih, graditi i prateće građevine, tj. građevine namijenjene osnovnoj funkciji groblja kao što su kapele, mrtvačnice i sl., te komunalna infrastruktura, parkirališta. Uređenje groblja, gradnja pratećih građevina, te oblikovanje opreme koja se postavlja na groblju mora biti primjereno oblikovanju, uređenosti i tradiciji.

Za područja za razvoj groblja propisana je obavezna izrada urbanističkih planova uređenja.

Ukupna površina groblja (izvan građevinskog područja naselja) iznosi 6,57 ha.

- **Građevinsko područje za gospodarenje otpadom**

Građevinsko područje za gospodarenje otpadom na području Općine Viškovo oznake $O_{ŽCGO}$ obuhvaća 1 građevinsku česticu - površinu za smještaj Središnje županijske građevine za zbrinjavanje otpada Marišćina (ŽCGO Marišćina) ukupne površine područja 41,5 ha.

Tablica 4: Iskaz površina građevinskih područja izvan naselja za izdvojene namjene

	OZNAKA	IZGRAĐENI DIO	NEIZGRAĐENO -UREĐENI DIO	NEIZGRAĐENO -NEUREĐENI DIO	NEIZGRAĐENI DIO (UKUPNO)	UKUPNO GP
		(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)
1.2. GOSPODARSKA NAMJENA						
1.2.1. POSLOVNA						
Poslovna zona Marinići	**K-1**	15,09	0	13,22	13,22	**28,31**
Poslovna zona Marišćina	**K-2**	0	0	7,18	8,43	**8,43**
UKUPNO GOSPODARSKA NAMJENA		15,09	0	20,4	21,65	**36,74**
1.3. GROBLJA						
Groblje Viškovo	**G-1**	2,53	0	0,97	0,97	**3,5**
Groblje Ćikovina	**G-2**	0	0	3,07	3,07	**3,07**
UKUPNO GROBLJA		2,53	0	4,04	4,04	**6,57**
1.4. GRAĐEVINSKO PODRUČJE ZA GOSPODARENJE OTPADOM						
Središnja županijska građevina za zbrinjavanje otpada Marišćina	**$O_{ŽCGO}$**	41,5	0	0	0	**41,5**
UKUPNO GP IZVAN NASELJA		**59,12**	**0**	**24,44**	**25,69**	**84,81**

3.2.2. Korištenje površina izvan građevinskih područja

Kriteriji planiranja izgradnje izvan građevinskog područja odnose se na gradnju ili uređenje pojedinačnih građevina i zahvata. Pojedinačne građevine ne mogu biti mješovite, a određene su jednom građevnom česticom.

Pojedinačne građevine koje se nalaze izvan građevinskog područja, a izgrađene su na temelju građevinske dozvole, posebnog rješenja, ili prije 15.02.1968. godine, ili su provele odgovarajući postupak ozakonjenja, tretiraju se kao postojeća izgradnja izvan građevinskog područja.

Postojeće građevine stambene i stambeno-poslovne namjene izvan građevinskog područja mogu se rekonstruirati neposrednom provedbom ovoga Plana prema uvjetima određenim za obiteljske kuće slobodnostojeće tipologije ili višeobiteljske građevine slobodnostojeće tipologije u građevinskim područjima naselja. Nije dozvoljeno povećavanje postojeće građevne čestice.
Kada pri rekonstrukciji postojećih građevina stambene i stambeno-poslovne namjene zahvati ne zadovoljavaju uvjete određene ovim Planom, rekonstrukcija se vrši u postojećim gabaritima građevine.
Rekonstrukcija u skladu sa navedenim uvjetima moguća je samo pod uvjetom da se postojeće građevine ne nalaze unutar infrastrukturnog koridora planirane infrastrukturne građevine.

Za postojeće građevine izvan građevinskih područja koje se nalaze u dijelovima predloženim za zaštitu prirodne baštine ili na vrijednom obradivom tlu (oznake P2), dozvoljava se samo rekonstrukcija u opsegu neophodnom za poboljšanje uvjeta života i rada.

Postojeće građevine stambene i stambeno-poslovne namjene izvan građevinskih područja mogu se prenamijeniti samo u namjene koje su dopuštene izvan građevinskog područja u skladu sa ovim Planom.
Nije dozvoljena prenamjena postojećih gospodarskih i drugih građevina izvan građevinskih područja u građevine stambene namjene ili u namjenu koja nije sukladna sa namjenom prostora.

Za postojeće pojedinačne građevine drugih namjena (gospodarske: poslovne, turističko-ugostiteljske, društvene, infrastrukturne i druge građevine) izvan građevinskih područja čija namjena nije u skladu s namjenom određenom ovim Planom, dozvoljava se rekonstrukcija, adaptacija i dogradnja u opsegu neophodnom za poboljšanje uvjeta života i rada.

Izvan građevinskog područja može se graditi na građevinskom zemljištu određenom ovim Planom i na prirodnim područjima.

Građevinsko zemljište izvan građevinskog područja određeno je za izgradnju građevina koje nisu u funkciji korištenja prirodnih resursa (primarne proizvodnje) i/ili građevina koje svojom veličinom, tehnološkim procesom i drugim obilježjima, značajno mijenjaju prirodna obilježja područja na kojima se grade. Unutar građevinskog zemljišta za ove građevine utvrđuje se građevinska čestica.

Na prirodnim površinama mogu se graditi građevine koje su isključivo u funkciji iskorištavanja prirodnih resursa, a svojom funkcijom, veličinom, tehnologijom i ostalim obilježjima ne utječu bitno na svojstva prirodnih površina. Karakteristika je ove gradnje da se građevine grade na čestici osnovne namjene (poljoprivredno zemljište, šuma itd.) bez da se formira zasebna građevinska čestica za izgrađenu građevinu.

<u>GRAĐENJE NA GRAĐEVINSKOM ZEMLJIŠTU</u>

Na građevinskim zemljištima na području Općine Viškovo mogu se smještati sljedeće izdvojene namjene:

1. gospodarska namjena
   - Površina za odlaganje viška iskopa (GZ-Mi)
2. infrastrukturna namjena
   - građevine prometne infrastrukture
   - infrastrukturne građevine vodoopskrbe i odvodnje
   - građevine energetske infrastrukture

<u>GRAĐENJE NA PRIRODNIM PODRUČJIMA</u>

Na prirodnim područjima mogu se graditi gospodarske građevine prema sljedećim osnovnim kriterijima:

1. građevina mora biti u funkciji korištenja prostora (poljoprivredna, planinarska, itd);

2. građevina mora imati, ovisno o namjeni i načinu korištenja, vlastitu vodoopskrbu (cisterna, kopani bunar do 10 m dubine), odvodnju (pročišćavanje otpadnih voda) i energetski sustav (plinski spremnik, električni agregat, ili drugo);
3. građevine treba graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva;
4. građevine moraju biti udaljene od građevinskog područja, građevnog zemljišta i ostalih građevina izvan građevnog područja, izuzev građevina linijske infrastrukture, minimalno:
   a) 500 m za uzgoj bilja
   b) 2 000 m za sportsko rekreacijsku namjenu

Izgrađene objekte nije dopušteno prenamijeniti u stambene, ugostiteljsko-turističke namjene ili druge namjene koje nisu sukladne odredbama ovog Plana.

Na prirodnim površinama mogu se graditi slijedeće građevine u funkciji primarnih djelatnosti:

a) Građevine u funkciji poljoprivrede
   - građevine za potrebe uzgoja bilja,
   - staklenici i plastenici,
b) Građevine u funkciji šumarstva i lovstva
c) Sportsko-rekreacijske građevine i površine na prirodnim područjima
d) Infrastrukturne građevine

3.2.3. Namjena i korištenje ostalih površina

Razgraničenje poljoprivrednih i šumskih površina prikazano je u kartografskom prikazu 1. „Korištenje i namjena površina“ u mjerilu 1:25000, a izvršeno je na osnovne grupe: poljoprivredne površine, šumske površine i ostalo poljoprivredno i šumsko tlo.

Poljoprivredne površine

Bonitiranje zemljišta bila je osnova za razvrstavanje tala u određene kategorije. Na temelju unutarnjih i vanjskih značajki tala, reljefa i klime te drugih korekcijskih čimbenika (stjenovitost, kamenitost, poplave, zasjenjenost i dr.) vrednovana su zemljišta po ukupnom broju bodova i svrstana u bonitetne klase i potklase. Ovom izmjenom i dopunom Plana dodatno se izvršila valorizacija poljoprivrednog tla na području neposredno uz granicu s Gradom Kastvom te je korigirana bonitetna vrijednost poljoprivrednog zemljišta za područje površine 1,4 ha koje je svrstano u kategoriju PŠ – ostala poljoprivredna zemljišta.

Vrijedna poljoprivredna tla na prostoru Općine Viškovo pokrivaju površinu od 48,6 ha (2,60% površine). Ova tla su na kartografskom prikazu br. 1. Korištenje i namjena površina svrstana u P2 - vrijedna poljoprivredna tla. To su poljoprivredne površine na kojima je moguća, osim izgradnje nužne infrastrukture, i izgradnja građevina za korištenje poljoprivrednog tla. Zbog same morfologije terena takova zemljišta su malih pojednačnih površina i međusobno rascjepkana u području Općine Viškovo.

Na području Općine evidentan je trend smanjenja poljoprivrednih površina. Zbog napuštanja poljoprivrede na mnogim se površinama koje su do nedavno bile obrađivane ili su služile kao pašnjaci i livade razrasla mlada šikara ili šuma. Smanjivanje i napuštanje poljoprivredne

proizvodnje dovodi i do smanjenja prirodne raznolikosti. Poljoprivredne se površine moraju očuvati na način da se jednako koriste kao i nekad, te da se osigura njihova namjena, a ne da se dopušta devastacija što podrazumijeva sprječavanje prenamjene i obrastanje vrijednoga poljoprivrednog zemljišta, a obrasla tla je potrebno vratiti u funkciju poljoprivredne proizvodnje.

Šumske površine

Šume i šumska zemljišta prekrivaju 60,8 % površine Općine Viškovo. Šumske površine se po namjeni dijele na gospodarske šume (Š1), zaštitne šume (Š2) i šume posebne namjene (Š3). Na području Općine utvrđena je površina od 10 ha gospodarske šume što čini 0,5 % površine Općine. Šumske površine na području Općine Viškovo su šume gospodarske namjene Š1.

One se uz očuvanje i unaprjeđenje njihovih općekorisnih funkcija koriste za proizvodnju drva i drugih šumskih proizvoda. Koriste se i uređuju u skladu s šumskogospodarskim osnovama, kojima su šume i šumske površine prostorno podijeljene na gospodarske jedinice, s odjelima i odjecima, te programima i planovima gospodarenja. Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište obuhvaćaju 1.124,3 ha što je 60,3 % površine Općine.

Na području Općine Viškovo nema Zakonom o šumama (NN, 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10, 25/12, 68/12, 148/13, 94/14) proglašenih zaštitnih šuma niti šuma posebne namjene. Valorizacijom šuma na području Općine Viškovo nije utvrđena potreba njihove zaštite u smislu navedenih kategorija šuma.

U planu su svi zahvati planirani na način da se izbjeglo usitnjavanje površina obraslih šumom na manje od 1000 m2 u svrhu očuvanja stabilnosti i bioraznolikosti šumskog ekosustava.

Gospodarske šume služe za proizvodnju drva i drugih šumskih proizvoda, te osim gospodarske vrijednosti imaju i općekorisnu funkciju. U njima se vrše zahvati kojima se poboljšava struktura same šume, prvenstveno preko uzgojnih radova, njege, čišćenja i prorijede.

Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ):

Ostalo poljoprivredno i šumsko tlo čini sav preostali prostor koji se može koristiti na način predviđen za poljoprivredne ili šumske površine. Ove površine obuhvaćaju u pravilu, neobrasla šumska zemljišta, šikare, kamenjare i poljoprivredno zemljište lošije kakvoće koje nije pogodno za ratarsku proizvodnju. Područje je u IV kategoriji zaštite u kojem se određivanje građevinskih područja, planiranje i korištenje izvan građevinskog područja obavlja sukladno ovom Planu.

3.2.4. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (naselja i izgrađene strukture van naselja; poljoprivredne, šumske, vodne te površine posebne namjene i ostale površine)

Tablica 5: Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina

	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA						
	OPĆINA VIŠKOVO	OZNAKA	UKUPNO ha			% OD POV. OPĆINE*	stan /ha ha/stan*
			izg. dio	neizgr. dio	ukupno		
1.1.	**Građevinska područja naselja**	**NA**	**500,20**	**143,96**	**644,16**	**34,52**	**27,86**
1.2.1.	Gospodarska namjena						
1.2.1.1.	Poslovna	K	15,09	21,65	36,74	1,90 %	505,64
1.2.2.	Groblja	G	2,53	4,04	6,57	0,35 %	2731,35
1.2.3.	Građevinsko područje za gospodarenje otpadom	O	41,5	0	41,5	2,22 %	432,41
1.2.	**Građevinska područja za izdvojene namjene**		**59,12**	**25,69**	**84,81**	**4,55 %**	**211,59**
GRAĐEVINSKA PODRUČJA UKUPNO (1.1. + 1.2.)			**559,32**	**169,34**	**728,66**	**39,05 %**	**24,63**
1.3.1.	Vrijedno obradivo tlo	P2	48,6			2,60 %	0,0027*
1.3.	**Poljoprivredne površine**	**P**	**48,6**			**2,60 %**	**0,0027***
1.4.	**Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište**	**PŠ**	1078,39			57,79 %	0,0601*
1.5.1.	Gospodarske šume	Š1	10			0,54 %	0,00056*
1.5.	**Šumske površine**	**Š**	**10**			**0,54 %**	**0,00056***
OPĆINA VIŠKOVO	**UKUPNO**					**100%**	**9,62**

*Napomena:
površina Općine: 1865,96 ha
broj stanovnika-projekcija 2031.g. :17945

3.3. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti

3.3.1. Gospodarske djelatnosti

Strateškim razvojnim dokumentima[1] općine Viškovo zacrtane su općenite smjernice daljnjeg razvoja općine. Smjernice razvoja sadržane su u viziji razvoja općine Viškovo. Viškovo tako u nadolazećem razdoblju želi imati snažan gospodarski sektor, razvijen i prepoznatljiv sektor turizma, a sve to unutar okvira koji će osigurati da općina bude prepoznatljiva po visokom društvenom standardu i primjeni ekoloških načela u razvoju.

U tu svrhu strateškim razvojnim programom Općine za razdoblje od 2015. do 2020. godine, definirana su ukupno četiri strateška razvojna cilja, kako slijedi:

- Razvojni cilj 1: Učinkovito upravljanje i razvoj prostora općine
- Razvojni cilj 2: Zaštita i očuvanje okoliša
- Razvojni cilj 3: Održiv i konkurentan gospodarski sektor
- Razvojni cilj 4: Razvoj lokalne zajednice i rast standarda kvalitete života

Navedeni ciljevi dalje se razrađuju programom pripadajućim prioritetima i mjerama.

Glavni nositelj gospodarskih aktivnosti na području općine Viškovo je sektor malog i srednjeg poduzetništva te obrtništva kao snažan generator razvoja i stvaranja novih radnih mjesta. Aktivnosti je stoga potrebno usmjeriti na dva prioritetna područja: jačanje sektora malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva te unaprjeđenje poduzetničke i investicijske klime na području općine koja će biti privlačna i poticajna za ulaganja i poslovanje.

Gospodarske zone na području Općine predstavljaju temelj za dinamičan gospodarski razvoj jer u naravi čine uređene građevinske prostore opremljene s cjelokupnom prometnom, komunalnom i energetskom infrastrukturom. Poduzetnici i obrtnici u takvim prostorima sa sigurnošću mogu investirati u izgradnju i opremanje gospodarskih objekata jer su u zonama osigurani svi preduvjeti za građenje. Ovakvim zonama uz prateće poticajne mjere stvara se dobra poduzetnička klima, potiče se brži razvoj postojećeg gospodarstva, privlačenje poduzetnika iz okruženja, a istovremeno se prostori za stanovanje potpuno oslobađaju poduzetničkih aktivnosti.

Prostora za daljnji razvoj u gospodarskim zonama općine Viškovo neosporno ima, obzirom da Općina raspolaže značajnim neiskorištenim površinama namijenjenim gospodarskim aktivnostima, a koje su velik potencijal za razvoj.

U cilju daljnjeg razvoja lokalna samouprava treba pripomoći u stvaranju uvjeta za razvoj gospodarstva, a napose proizvodnih i uslužnih pogona u planiranim gospodarskim zonama i izvan njih. Isto tako prostornim i provedbenim planovima treba osigurati upravljanje prostorom i osigurati taj resurs i za buduće generacije.

3.3.1.1. Mogućnosti daljnjeg razvoja, 2017. - 2026. godina

Izrađena analiza stanja gospodarstva Općine Viškovo temelj je za definiranje budućeg gospodarskog razvoja. Projekcije u ovom segmentu odnose se na razdoblje do 2026. godine, a dane su u tri scenarija.

[1] *Strateški razvojni program Općine Viškovo 2015. - 2020.*

Analizom financijskih pokazatelja FINA-e utvrđeno je da je u 2016. godini na području Općine Viškovo bilo aktivno 547 poduzetnika[2], koji su zapošljavali 2.238 zaposlenih. U razdoblju od 2012. - 2016. godine broj poduzeća se povećao za 101, odnosno u prosjeku godišnje 5,24 posto. Broj zaposlenih se povećao u prosjeku godišnje po stopi od 2,8 posto (s 2.006 zaposlenih u 2012. godini na 2.238 zaposlenih u 2016. godini). Ukupni prihodi poduzetnika su u razdoblju od 2012. do 2016. godine rasli po prosječnoj godišnjoj stopi od 2,89%.

Navedena kretanja poduzetničke aktivnosti predstavljaju polazišnu točku prognoziranja budućih kretanja broja poduzetnika, broja zaposlenih kao i ukupnih prihoda poduzetnika, pri čemu su za svaki pokazatelj izrađena tri moguća scenarija.

Projekcija kretanja broja poduzeća

Prilikom izrade scenarija kretanja broja poduzeća na području Viškova u razdoblju od 2017. do 2026. godine polazište čine povijesna kretanja od 2012. do 2016. godine. Na području Viškova je u 2016. godini bilo aktivno 547 poduzeća, 22,6 posto više nego 2012. godine, što znači da se u promatranom razdoblju broj poduzeća u prosjeku godišnje povećavao za 5,24 posto. Izrađena su tri scenarija kretanja broja poduzeća od 2017. do 2026., pri čemu se u svakom pretpostavljaju pozitivne stope rasta. Prvi scenarij pretpostavlja nastavak povijesnih kretanja odnosno rast broja poduzeća po prosječnoj godišnjoj stopi od 5,24 posto, drugi scenarij pretpostavlja snažan rast tijekom 2017. i 2018. godine te zatim postupno usporavanje rasta. Prema trećem scenariju u razdoblju od 2017. do 2021. broj poduzeća raste po konstantnoj godišnjoj stopi od 5,24 posto, da bi od 2022. godine došlo do usporavanja rasta tako da se stopa rasta svake godine smanjuje za 10 posto u odnosu na prethodnu godinu. Prema prvom scenariju 2026. godine bi u Viškovu bilo aktivno 912 poduzeća, prema drugom 747 poduzeća, a prema trećem 853 poduzeća. Kao osnovni scenarij odabran je prvi scenarij, koji se zasniva na konstantnoj stopi rasta od 5,24.

Tablica 6: Projekcije kretanja broja poduzeća, Viškovo, 2017.- 2026.

god.	SCENARIJ 1	SCENARIJ 2	SCENARIJ 3
2017.	576	579	576
2018.	606	615	606
2019.	638	646	638
2020.	671	671	671
2021.	706	690	706
2022.	743	701	739
2023.	782	712	771
2024.	823	724	800
2025.	866	735	828
2026.	**912**	**747**	**853**

Izvor: Izračun autora

[2] *Poduzetnici obveznici poreza na dobit sa sjedištem u općini Viškovo prema službenom izvješću FINE*

Projekcija kretanja broja zaposlenih kod poduzetnika

Poduzetnici Viškova su u 2016. godini zapošljavali 2.238 radnika, što je u usporedbi s 2012. godinom kada je bilo zaposleno 2.006 radnika, više za 11,6 posto. Zaposlenost je tako rasla po prosječnoj godišnjoj stopi od 2,8 posto, odnosno gotovo dvostruko sporije od rasta broja poduzetnika (u prosjeku godišnje 5,2 posto). Upravo se ovaj omjer u odnosu na prosječnu stopu rasta broja poduzeća koristi kao osnova za projekciju broja zaposlenih. Prema sva tri scenarija će godišnja stopa rasta broja zaposlenih biti za 46,6 posto niža u odnosu na projiciranu godišnju stopu rasta broja poduzeća.

Uz pretpostavku ostvarenja scenarija prema kojem će 2026. godine u Viškovu biti aktivno 912 poduzeća, broj zaposlenih kod poduzetnika iznosio bi 2.950 osoba. Zaposlenost bi se u odnosu na 2016. godinu povećala za 32 posto.

Tablica 7: Projekcije kretanja broja zaposlenih, Viškovo, 2017.- 2026.

god.	SCENARIJ 1	SCENARIJ 2	SCENARIJ 3
2017.	2.301	2.307	2.301
2018.	2.365	2.385	2.365
2019.	2.431	2.450	2.431
2020.	2.499	2.500	2.499
2021.	2.569	2.538	2.569
2022.	2.641	2.559	2.634
2023.	2.715	2.581	2.694
2024.	2.791	2.603	2.749
2025.	2.869	2.625	2.799
2026.	2.950	2.648	2.846

Izvor: Izračun autora

Projekcija kretanja ukupnih prihoda poduzetnika

Poduzetnici na području Viškova ostvarili su 2016. godine ukupne prihode u visini od 1,055 milijardi kuna. Za usporedbu 2012. godine ostvareno je 941,7 milijuna kuna. Od 2012. do 2016. godine ukupni prihodi poduzetnika viškovskog gospodarstva rasli su po prosječnoj godišnjoj stopi od 2,89 posto, što je za 55,28 posto niži rast od rasta broja poduzeća. Kao i kod projekcije broja zaposlenih i ovdje se omjer između prosječne stope rasta ukupnih prihoda i prosječne stope rasta broja poduzeća od 2012. do 2016. godine koristi kao polazna osnova za projekciju budućih kretanja ukupnih prihoda poduzetnika. Sukladno scenarijima projekcija kretanja broja poduzeća i scenariji budućih kretanja ukupnih prihoda poduzetnika pretpostavljaju nastavak pozitivnih kretanja zabilježenih u prethodnom razdoblju. Kao osnovni scenarij odabran je prvi scenarij. Prema tom scenariju poduzetnici bi u 2026. godini ostvarili 33 posto veće prihode nego 2016. godine.

1. prvi scenarij - konstantna godišnja stopa rasta od 2,89 posto
2. drugi scenarij - prve dvije godine prihodi ubrzavaju s rastom (3,19 i 3,50 posto), da bi zatim uslijedilo usporavanje rasta do 2022. godine kada se stopa spušta na razinu od 0,88 posto. Od 2022. do 2026. godine ukupni prihodi rastu po konstantnoj stopi od 0,88 posto

3. treći scenarij - tijekom prvih pet godina prihodi rastu i to po konstantnoj stopi od 2,89 posto, od 2022. do 2026. godine se stopa rasta smanjila s 2,61 na 1,71 posto

Sukladno izvršenoj analizi, uvažavajući povijesna kretanja za potrebe II. Izmjena i dopuna prostornog plana Općine Viškovo odabran je scenarij 1 kao najizgledniji, a prema kojemu će se zadržati dosadašnja stopa rasta od 2,89% godišnje.

Tablica 8: Projekcija kretanja ukupnih prihoda poduzeća, (u tis. kuna), Viškovo

god.	SCENARIJ 1	SCENARIJ 2	SCENARIJ 3
2017.	1.086.067	1.089.150	1.086.067
2018.	1.117.499	1.127.321	1.117.499
2019.	1.149.840	1.158.928	1.149.840
2020.	1.183.117	1.183.298	1.183.117
2021.	1.217.357	1.201.960	1.217.357
2022.	1.252.588	1.212.574	1.249.091
2023.	1.288.839	1.223.281	1.278.396
2024.	1.326.139	1.234.082	1.305.390
2025.	1.364.518	1.244.979	1.330.197
2026.	1.404.008	1.255.972	1.352.947

Izvor: Izračun autora

Prema odabranom scenariju, očekuje se da će 2026. godine na području Viškova broj poduzeća porasti s 547 poduzeća na 912 poduzeća, a broj zaposlenih s 2.238 na 2.950 zaposlena. Ukupni prihodi poduzeća bi u 2026. godini iznosili 1,404 milijardi kuna, što u odnosu na 2016. godinu predstavlja rast od 33 posto.

I dalje će ključne gospodarske grane na području Općine biti trgovina na veliko i malo, prerađivačka industrija, građevinarstvo te stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti. Pored njih rasti će i značaj turizma, kao jedne od strateških gospodarskih grana općine Viškovo. Rast turizma temeljit će se na postojećim kulturno-povijesnim, tradicijskim, graditeljskim, gastronomskim resursima te prirodnim obilježjima. U cilju profiliranja Viškova kao privlačne i lako dostupne turističke destinacije, nužno je započeti s razvojem turističke infrastrukture i turističkih sadržaja i usluga. Razvoj turističkog identiteta Viškovo zasnivao bi se na selektivnim i specijaliziranim turističkim proizvodima i uslugama, čime bi se izgradio prepoznatljiv imidž ove destinacije. Rast će značaj stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti.

Ovim Planom, razmatraju se scenariji razvoja ključnih djelatnosti viškovskog gospodarstva: trgovine na veliko i malo, prerađivačke industrije, građevinarstva te stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti. Spomenute djelatnosti ostvaruju 91,2% ukupnih godišnjih prihoda poduzetnika s područja općine Viškovo u 2016. godini. Također, zbog strateške orijentacije Općine prema razvoju turizma, posebna se pažnja posvećuje i scenarijima kretanja turističke potražnje odnosno razvoja turističke ponude općine. Turizam je kao značajna gospodarska jedno od strateških opredjeljenja općine Viškovo, koje se temelji na postojećim resursima - kulturno povijesnim, tradicijskim,

graditeljskim, gastronomskim, te prirodnim obilježjima. Razvoj turizma u funkciji jačanja gospodarstva nužno je započeti razvojem turističke infrastrukture i turističkih sadržaja i usluga kako bi se područje općine profiliralo kao turistička destinacija koja će biti privlačna turistima. Razvoj turističkog identiteta općina Viškovo bi trebala bazirati na selektivnim i specijaliziranim turističkim proizvodima i uslugama, te izgradnjom imidža kao atraktivne i lako dostupne turističke lokacije.

Glavni nositelj gospodarskih aktivnosti na području općine je sektor mikro/malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništva koji predstavlja snažan generator razvoja i stvaranja novih radnih mjesta. Stoga je i razvojni cilj 3 - Održiv i konkurentan gospodarski sektor definiran strateškim dokumentom Općine usmjeren na dva prioritetna područja: jačanje sektora MSP i obrtništva, te unaprjeđenje poduzetničke i investicijske klime na području općine koja će biti privlačna i poticajna za ulaganja i poslovanje. Važan segment u tome čini i izgradnja poduzetničke infrastrukture i razvoj potpornih institucija, kako bi se u potpunosti iskoristili postojeći potencijali i resursi.

Upravo postojeće gospodarske zone Marinići K-1 i Marišćina K-2 predstavljaju temeljnu osnovu za dinamičan gospodarski razvoj.

Kako bi se povećala konkurentnost poduzetnika i obrtnika s područja općine, ali i njihovih proizvoda, potrebna su i kontinuirana ulaganja u tehnologije i inovacije, ali i znanje i kompetencije jer razvoj gospodarstva mora pratiti suvremene tržišne trendove. Trendovi ukazuju na to da je tehnološki napredak glavni impuls podizanja konkurentnosti poduzetnika i obrtnika. Važan segment jačanja konkurentnosti poduzetnika i obrtnika čini kontinuirano stjecanje znanja, vještina i sposobnosti koji su usklađeni s potrebama gospodarstva. Navedeno podrazumijeva ulaganja u zaposlenike, ali i same poduzetnike i obrtnike. S druge strane, održivi razvoj postao je jedan od temeljnih postulata današnjice, koje mora pratiti i gospodarski sektor na području općine, stoga je od prioritetnog značaja poticati i ulaganja u zelenog gospodarstvo i obnovljive izvore energije.

3.3.1.2. Scenariji razvoja ključnih djelatnosti viškovskog gospodarstva

Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala

Na području općine Viškovo je u 2016. godini bilo aktivno 141 poduzeće registrirano u djelatnosti trgovine na veliko i malo, i popravka motornih vozila. Za usporedbu 2012. godine u ovoj je djelatnosti bilo aktivno 132 poduzeća, odnosno tek 9 poduzeća manje. Projekcija kretanja broja poduzeća u ovoj djelatnosti temeljena je na povijesnim kretanjima odnosno prosječnoj stopi rasta broja poduzeća od 2012. do 2016. godine koja je iznosila skromnih 1,66 posto. I ovdje su projekcije dane u tri scenarija, prvi scenarij pretpostavlja nastavak dosadašnjih kretanja što znači da će se broj poduzeća u ovoj djelatnosti i dalje povećavati po stopi od 1,66 posto godišnje. Prema ovom scenariju na kraju razdoblja projekcije ova djelatnost broji 166 poduzeća. Prema drugom scenariju u 2017. i 2018. godini dolazi do ubrzavanja rasta (1,75 posto i 1,8 posto), nakon čega se rast usporava do 2022. godine te se stabilizira na razini od 1,26 posto godišnje, što bi rezultiralo s brojkom od 156 aktivna poduzeća 2026. godine. Treći scenarij također pretpostavlja pozitivne godišnje stope rasta. Tijekom prvih pet godina zadržala bi se dosadašnja stopa od 1,66 posto godišnje, te bi se od 2022. godine ona počela smanjivati u prosjeku za 5 posto godišnje. Kao rezultat ovakvih kretanja 2026. godine bi djelatnost trgovine bilježila 163 aktivnih poduzeća.

Tablica 9: Projekcije kretanja broja poduzeća u djelatnosti trgovine na veliko i malo, i popravka motornih vozila., Viškovo, 2017.- 2026.

god.	SCENARIJ 1	SCENARIJ 2	SCENARIJ 3
2017.	143	143	143
2018.	146	145	146
2019.	148	147	148
2020.	151	149	151
2021.	153	150	153
2022.	156	151	155
2023.	158	153	158
2024.	161	154	159
2025.	164	155	161
2026.	166	156	163

Izvor: Izračun autora

Poduzetnici trgovačkog sektora viškovskog gospodarstva ostvarili su 2012. godine ukupne prihode u visini od 519,57 milijuna kuna. Gledano dinamički, tijekom razdoblja od 2012. do 2016. godine uočava se pad i ukupnih prihoda poduzetnika u ovoj djelatnosti i to od ukupno 5,6 posto. Ipak, promotri li se kretanje prihoda na godišnjoj razini vidljivo je da nakon tri godine uzastopnog smanjenja ukupnih prihoda (2013., 2014. i 2015.), 2016. godina bilježi međugodišnji rast prihoda od 7,6 posto. Obzirom da su ukupni prihodi poduzetnika u 2016. godini bili iznad razine iz 2014. godine, kao referentna stopa rasta prihoda uzet će se prosječna godišnja stopa od 2014. do 2016. godine (0,8 posto).

Kao polazna osnova za projekciju budućih kretanja ukupnih prihoda poduzetnika uzima se omjer između prosječne stope rasta ukupnih prihoda[3] i prosječne stope rasta broja poduzeća ove djelatnosti od 2012. do 2016. godine (prihodi su rasli po prosječnoj godišnjoj stopi od 0,75 posto, dok se broj poduzeća povećavao po stopi od 1,66 posto godišnje). Prema sva tri scenarija ukupni prihodi poduzetnika sektora trgovine bilježit će pozitivna kretanja tijekom razdoblja od 2017. do 2026. godine. Kao osnovni odabran je prvi scenarij. Prema tom scenariju poduzetnici bi u 2026. godini ostvarili prihode u visini od 528.174 kuna što predstavlja kumulativni rast od 7,8 posto.

Pozitivna kretanja djelatnosti trgovine na veliko i malo i popravka motornih vozila utemeljena su na pretpostavki rasta potražnje kućanstava uslijed povećanja broja stanovnika na području općine, rasta turizma i cjelokupnog viškovskog gospodarstva.

Preporuka je da se poslovni subjekti aktivni u djelatnosti trgovine na veliko smjeste na području gospodarskih zona Općine Viškovo, zoni Marinići i zoni Marišćina. S druge strane, novi poslovni subjekti djelatnosti trgovine na malo poslovat će na ostalom području Općine gdje je razvijena cjelokupna infrastruktura potrebna poduzetnicima, ponajprije u blizini stambenih objekata te objekata vezanih uz sportsko-rekreacijske i turističke sadržaje.

<u>Djelatnost prerađivačke industrije</u>

[3] *Za razdoblje od 2014. do 2016.*

U prerađivačkoj industriji općine Viškovo je 2016. godine bilo aktivno 95 poduzeća. U usporedbi s 2012. godini broj poduzeća je povećan za 21,8 posto odnosno u prosjeku godišnje za 5,05 posto. Projekcija kretanja u ovoj djelatnosti zasniva se na pretpostavki daljnjeg rasta ovog sektora, a za koju se osnovni argument nalazi u implementaciji mjera definiranih Strateškim programom Općine Viškovo za razdoblje od 2015. do 2020. U svrhu ostvarenja Razvojnog cilja 3 (Održiv i konkurentan gospodarski sektor), Prioriteta 3.1. (Jačanje sektora mikro/malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništva) formulirana je mjera 3.1.1. Poticanje ulaganja u infrastrukturu i tehnološke procese koja između ostalog obuhvaća i obnovu postojećih i izgradnju novih proizvodnih, prerađivačkih i skladišnih prostora. Provedba te mjere dodatno bi pridonijela povećanju broja poduzeća u djelatnosti prerađivačke industrije i ostvarivanju pozitivnih poslovnih rezultata.

Polazište za izradu projekcija kretanja broja poduzeća prerađivačkog sektora viškovskog gospodarstva su povijesna kretanja, odnosno prosječna stopa rasta broja poduzeća u ovom sektoru od 2012. do 2016. godine (5,05 posto). Projekcije su izrađene u tri scenarija. Prvi scenarij pretpostavlja nastavak dosadašnjih kretanja što znači da će se broj poduzeća u ovoj djelatnosti i dalje povećavati po stopi od 5,05 posto godišnje. Prema ovom scenariju na kraju razdoblja projekcije ova djelatnost broji 156 poduzeća. Prema drugom scenariju u 2017. i 2018. godini dolazi do ubrzavanja rasta (6,06 posto i 7,58 posto), nakon čega se rast usporava do 2022. godine te se stabilizira na razini od 1,26 posto godišnje. Kao rezultat ovakvih kretanja 2026. godine bi u djelatnosti prerađivačke industrije bilo aktivno 144 poduzeća. Prema trećem scenariju, koji podrazumijeva nastavak povijesnih kretanja do 2022. godine (godišnja stopa rasta od 5,05 posto) te zatim usporavanje rasta na razinu od 4,04 posto do 2026. godine, sektor prerađivačke industrije Viškova bi 2026. godine brojao 148 poduzeća.

Kao osnovni scenarij odabran je prvi scenarij, koji se zasniva na konstantnoj stopi rasta od 5,05 i prema kojem bi u poduzetničkom sektoru viškovskog gospodarstva 2026. godine bilo 156 poslovnih subjekata.

Tablica 10: Projekcije kretanja broja poduzeća u djelatnosti prerađivačke industrije, Viškovo, 2017.-2026.

god.	SCENARIJ 1	SCENARIJ 2	SCENARIJ 3
2017.	100	101	100
2018.	105	108	105
2019.	110	116	110
2020.	116	123	116
2021.	122	130	122
2022.	128	132	126
2023.	134	135	132
2024.	141	138	137
2025.	148	141	142
2026.	156	144	148

Izvor: Izračun autora

Poduzetnici prerađivačkog sektora na području Viškova ostvarili su 2016. godine ukupne prihode u visini od 293,620 milijuna kuna. Za usporedbu 2012. godine ostvareno je 208,495 milijuna kuna ili

29 posto manje. Od 2012. do 2016. godine ukupni prihodi poduzetnika prerađivačkog sektora viškovskog gospodarstva tako su rasli po prosječnoj godišnjoj stopi od visokih 8,9 posto, što je za 76,9 posto viši rast od rasta broja poduzeća ovog sektora. Kao i kod prethodnih projekcija i ovdje se kao polazna osnova za projekciju budućih kretanja ukupnih prihoda poduzetnika koristi razlika između prosječne stope rasta ukupnih prihoda i prosječne stope rasta broja poduzeća od 2012. do 2016. godine. Kao osnovni scenarij odabran je prvi scenarij, u kojem se nastavlja rast ukupnih prihoda po stopi od 8,94 posto godišnje. Prema tom scenariju poduzetnici bi u 2026. godini ostvarili prihode u visini od 691,046 milijuna kuna, što u odnosu na 2016. godinu čini rast od 135,3 posto. Prema drugom scenariju ukupni bi prihodi poduzetnika u djelatnosti prerađivačke industrije iznosili 530,435 milijuna kuna, a prema trećem 560,486 milijuna kuna.
Proizvodne djelatnosti (proizvodnja, prerada i obrada prehrambenih, tekstilnih, metalnih, betonskih, drvenih i dr. proizvoda) smjestile bi se prvenstveno na područje gospodarske zone Marišćina te neiskorišteno područje zone Marinići.

Prema odabranom scenariju, očekuje se da će 2026. godine na području Viškova u djelatnosti prerađivačke industrije biti aktivno 156 poduzeća koja će ostvarivati ukupne prihode od 691,1 milijuna kuna. U odnosu na 2016. broj poduzeća u djelatnosti prerađivačke industrije u 2026. godini bit će veći za 64,2 posto (u prosjeku 5,05 posto godišnje), a ukupni prihodi poduzeća ove djelatnosti za visokih 135,3 posto (prosječni godišnji rast od 8,94 posto).

Građevinarstvo

U djelatnosti građevinarstva općine Viškovo je 2016. godine bilo aktivno 125 poduzeća. Za usporedbu 2012. godine ova djelatnost bilježi 104 poduzeća odnosno 21 poduzeće manje. Poduzetnici građevinarskog sektora na području Viškova ostvarili su 2016. godine ukupne prihode u visini od 94,986 milijuna kuna, a 2012. godine 103,472 milijuna kuna ili 8,9 posto više. Od 2012. do 2016. godine ukupni prihodi poduzetnika u ovoj djelatnosti viškovskog gospodarstva smanjivali su se tako po prosječnoj godišnjoj stopi od 2,1 posto. Usprkos negativnim kretanjima u djelatnosti građevinarstva od 2012. do 2016. godine, projekcija kretanja ove djelatnosti za područje općine Viškovo u razdoblju od 2017. do 2026. godine temelji se na pretpostavki pozitivnih kretanja u ovom sektoru. Osnovni argument za to nalazi se u oporavku ove djelatnosti tijekom 2017. godine. U 2017. godini došlo je do rasta građevinske aktivnosti u turizmu, prijevozu i industriji, povećala se izgradnja hotela, izgradnja zgrada za promet i komunikacije te izgradnja industrijskih zgrada i skladišta na razini cjelokupnog hrvatskog gospodarstva (Buturac, 2018). Također, preliminarni podaci rezultata poslovanja poduzetnika u građevinarstvu za područje viškovskog gospodarstva ukazuju na oporavak djelatnosti građevinarstva. Tako je 2017. godine u ovoj djelatnosti na području Viškova bilo aktivno 136 poduzeća, koja su zapošljavala 425 radnika i ostvarila prihode od 105,716 milijuna kuna. U odnosu na 2016. godinu broj poduzeća je porastao za 8,8 posto, broj zaposlenih za 9,8, a ukupni prihodi za 11,3 posto. Stoga se iznimno u slučaju ove djelatnosti projekcija kretanja broja poduzeća, zaposlenih i ukupnih prihoda temelji na povijesnim kretanjima od 2012. do 2017. godine.[4] Broj poduzeća u djelatnosti građevinarstva viškovskog gospodarstva se od 2012. do 2017. godine u prosjeku povećavao za 5,5 posto godišnje. Projekcije su izrađene u tri scenarija, prvi scenarij pretpostavlja nastavak dosadašnjih kretanja što znači da će se broj

[4] *Podaci za 2017. godinu su preliminarni.*

poduzeća u ovoj djelatnosti i dalje povećavati po stopi od 5,5 posto godišnje. Prema ovom bi scenariju u djelatnosti građevinarstva 2026. godine bilo aktivno 220 poduzeća. Prema drugom scenariju u 2018. godini dolazi do ubrzavanja rasta na stopu od 5,6 posto, koja ostaje stabilna tijekom naredne dvije godine, nakon čega se rast usporava sve do kraja razdoblja projekcije. Kao rezultat ovakvih kretanja 2026. godine bi u djelatnosti građevinarstva 2026. bilo aktivno 199 poduzeća. Prema trećem scenariju, koji podrazumijeva nastavak povijesnih kretanja do 2019. godine (godišnja stopa rasta od 5,5 posto) te zatim usporavanje rasta do 2022. godine, nakon čega se godišnja stopa rasta stabilizira na razini od 1,9 posto sektor građevinarstva Viškova bi 2026. godine brojao 179 poduzeća.

Tablica 11: Projekcija kretanja broja poduzeća u djelatnosti građevinarstva, 2017. – 2026., Viškovo

	SCENARIJ 1	SCENARIJ 2	SCENARIJ 3
2017.	136	136	136
2018.	143	143	143
2019.	151	152	151
2020.	160	160	158
2021.	169	169	163
2022.	178	177	166
2023.	188	184	169
2024.	198	190	172
2025.	209	195	176
2026.	220	199	179

Izvor: Izračun autora

Kao polazna osnova za projekciju budućih kretanja ukupnih prihoda poduzetnika koristi se omjer između prosječne stope rasta ukupnih prihoda i prosječne stope rasta broja poduzeća od 2012. do 2017. godine. Sva tri scenarija projekcija kretanja ukupnih prihoda poduzetnika pretpostavljaju pozitivna kretanja, a kao osnovni odabran je prvi scenarij. Prema tom scenariju poduzetnici bi u 2026. godini ostvarili prihode u visini od 109,4 milijuna kuna, što u odnosu na 2016. godinu čini rast od 3,4 posto. Prema drugom scenariju ukupni bi prihodi poduzetnika u djelatnosti građevinarstva iznosili 108,5 milijuna kuna, a prema trećem 107,7 milijuna kuna. Ovdje treba napomenuti da su kretanja u ovom sektoru u većoj mjeri uvjetovana kretanjima u ostalim djelatnostima, ponajprije turizmu i prerađivačkoj industriji.

Pozitivna kretanja u djelatnosti građevinarstvo biti će potaknuta, izgradnjom objekata poslovne namjene u radnim zonama (gospodarska zona Marišćina i neiskorišteni kapaciteti gospodarske zone Marinići), zatim izgradnjom infrastrukturnih objekata (komunalne građevine i površine infrastruktura, prometna infrastruktura, energetska infrastruktura), izgradnjom/adaptacijom objekata društvene infrastrukture (obrazovne ustanove, zdravstvo, socijalna skrb, sportsko rekreacijski sadržaji).

Prema odabranom scenariju, očekuje se da će 2026. godine na području Viškova u djelatnosti građevinarstva biti aktivno 220 poduzeća koja će ostvarivati ukupne prihode od 109,4 milijuna kuna. U odnosu na 2017. broj građevinskih poduzeća u 2026. godini bit će veći za 61,7 posto (u prosjeku

5,5 posto godišnje), a ukupni prihodi poduzeća ove djelatnosti za 3,4 posto (prosječni godišnji rast od 0,4 posto).

Djelatnost građevinarstva obavljaju se prvenstveno na području gospodarskih zona Marinići i Marišćina.

Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti

Sektor stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti bilježi pozitivna kretanja tijekom razdoblja od 2012. do 2016. godine: broj poduzetnika povećao se za 72 posto (s 36 na 62), broj zaposlenih se udvostručio (sa 70 na 145). Ukupni prihodi su porasli s 42,973 milijuna kuna koliko su iznosili u 2012. godini na 81,932 milijuna kuna u 2016. (rast od 90,7 posto).

Na temelju kretanja pokazatelja rezultata poduzetnika po ključnim gospodarskim djelatnostima općine Viškovo od 2012. do 2016. godine vidljivo je da stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti predstavljaju najbrže rastući segment gospodarstva. Pretpostavi li se da će se ovako intenzivan rast nastaviti i tijekom razdoblja od 2017. do 2021. godine, te zatim prepoloviti od 2022. do 2026. godine, u ovom bi sektoru na kraju razdoblja projekcije bilo aktivno 174 poduzeća (prvi scenarij). Pretpostavka se smatra realnom, obzirom da sektor obuhvaća pravne i računovodstvene djelatnosti, upravljačke djelatnosti; savjetovanje u vezi s upravljanjem; arhitektonske djelatnosti i inženjerstvo; tehničko ispitivanje i analiza; zatim znanstveno istraživanje i razvoj, djelatnosti vezane uz promidžbu (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta, zatim ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti. Dakle riječ je o djelatnostima za kojima potražnja raste s intenziviranjem i dinamiziranjem gospodarske aktivnosti. Nadalje, radi se o djelatnostima koje pokreću inovacije i razvoj novih tehnologija, pa bi njihov razvoj trebao osigurati gospodarski rast i razvoj na znanju utemeljenog gospodarstva. Prema drugom scenariju, koji pretpostavlja još brži rast u 2017. i 2018. godini, te zatim usporavanje rasta, ovaj bi sektor 2026. godine obuhvaćao 158 poduzeća. S druge strane, treći scenarij pretpostavlja konstantno usporavanje rasta do 2026. godine, tako da bi uslijed kretanja predviđenih tim scenarijem 2026. godine u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima bilo aktivno 146 poduzeća.

Tablica 12: Projekcija kretanja broja poduzeća u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima, 2017. – 2026., Viškovo

	SCENARIJ 1	SCENARIJ 2	SCENARIJ 3
2017.	71	73	71
2018.	81	89	81
2019.	93	104	92
2020.	107	118	103
2021.	122	130	114
2022.	131	140	124
2023.	141	148	132
2024.	151	153	138
2025.	162	155	143

2026.	174	158	146

Izvor: Izračun autora

Ukupni prihodi ove djelatnosti bilježe još brži rast od rasta broja poduzeća, i to u prosjeku 17,5 posto godišnje (1,2 puta brže). Tako da se pretpostavlja da će se ovaj odnos između rasta prihoda i broja poduzeća nastaviti i tijekom razdoblja od 2017. do 2021. godine, zatim bi se rast usporio na razini od 8,7 posto godišnje, te bi se ta stopa rasta zadržala do kraja razdoblja projekcije. Prema prvom scenariju prihodi bi u prosjeku rasli po stopi od 13,1 posto godišnje, te bi 2026. godine dosegnuli razinu od 278,6 milijuna kuna (3,4 puta veći prihodi nego 2012.). Drugi scenarij pretpostavlja visoke stope rasta u 2017., 2018. i 2019. godini, od 21,0; 26,2 i 21,0 posto, te zatim usporavanje rasta do 2025. godine kada bi stopa dosegnula razinu od 1,8 posto na kojoj bi ostala do 2026. godine. Prema ovom scenariju poduzeća sektora stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti bi 2026. godine ostvarila ukupne prihode od 247,8 milijuna kuna. Treći pak scenarij pretpostavlja usporavanje rasta od 2018. godine do kraja razdoblja projekcije (prosječna stopa rasta od 10,9 posto godišnje). Ovaj scenarij predviđa da će sektor stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti 2026. godine ostvariti prihode u visini od 227,1 milijuna kuna.

Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti mogu se obavljati u građevinskim područjima gospodarske namjene i građevinskim područjima naselja.

Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane

Rast broja dolazaka i noćenja turista na području Općine Viškovo za razdoblje od 2010. do 2017. godine upućuje na sve veće zanimanje posjetitelja za turističku ponudu ovog kraja. Uslijed rastuće potražnje dolazi i do porasta broja poduzeća registriranih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane. Dok je 2012. godine u toj djelatnosti bilo aktivno svega 24 poduzeća, 2016. godine je djelovalo 37 poduzeća. Drugim riječima, broj poduzeća se u ovoj djelatnosti u prosjeku godišnje povećavao za 11,4 posto.

Obzirom na pozitivne trendove u pokazateljima uspješnosti turističkog sektora na području i Županije i Viškova, za očekivati je da će se oni nastaviti i u narednom desetogodišnjem razdoblju.

Atraktivnost Viškova kao turističke destinacije dodatno će se unaprijediti i provedbom niza mjera definiranih Strateškim razvojnim programom vezanih uz razvojni cilj 3. Održiv i konkurentan gospodarski sektor, prioritet Razvoj selektivnih oblika turizma temeljenih na postojećim kulturno-povijesnim, tradicijskim i prirodnim resursima. U okviru tog prioriteta predviđena je provedba šest mjera . Prva mjera je Mjera 3.3.1. Razvoj i održavanje javne turističke infrastrukture, koja se provodi s ciljem stvaranja preduvjeta za razvoj kvalitetne i raznovrsne turističke ponude te povećanja turističke atraktivnosti destinacije (modernizacija postojeće turističke infrastrukture; izgradnja, uređenje i održavanje šetnica, biciklističkih staza, tematskih staza, vidikovaca, odmorišta i ostale javne infrastrukture; razvoj postojećih, izgradnja i održavanje sportsko – rekreacijskih igrališta, centara i zona te izgradnja polivalentne infrastrukture za turiste i posjetitelje (centri za posjetitelje). Zatim slijedi mjera poboljšanja postojećih i razvoja novih turističkih sadržaja i usluga (Mjera 3.3.2.), kojom se žele stvoriti preduvjeti za razvoj kvalitetne i raznovrsne turističke ponude

(turističkih sadržaji i usluge u područjima kulturnog turizma, sportsko-rekreacijskog turizma, ciklo-turizma, gastronomije i enologije; poticanje izgradnje smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta; jačanje i promoviranje tradicijskih i kulturnih manifestacija; razvoj ljudskih potencijala u turizmu; poticanje umrežavanja turističkih dionika te suradnja u pripremi i provedbi zajedničkih turističkih projekata s općinama/gradovima iz Riječkog prstena). Tu su još mjera 3.3.3. Valorizacija i uključivanje kulturne baštine u turističku ponudu te mjera 3.3.4. razvoja gastronomske ponude temeljene na tradicijskim elementima, mjera 3.3.5 Razvoj sustava interpretacije turističkih atrakcija i sadržaja te mjera 3.3.6. Marketing i integracija različitih oblika turističke ponude u jedinstveni turistički proizvod - brendiranje općine kao turističke destinacije.

Atraktivnosti Viškova kao turističke destinacije dodatno bi pridonijela i implementacija mjera vezanih uz druge ciljeve i prioritete, kao primjerice mjera vezanih uz unaprjeđenje komunalne, prometne, energetske i telekomunikacijske infrastrukture; zatim mjera vezanih uz efikasno korištenje energije, razvoj sustava upravljanja otpadom i sl. Planirana je izgradnja nove bine, prostorija uz binu i uređenje okoliša Spomen doma Ronjgi. Uvjeti za gradnju određuju se urbanističkim planom.

U cilju razvoja svojih turističkih potencijala općina Viškovo pokrenula projekt Zavičajne kuće zvončara i projekt Interpretacijskog centra Ronjgi. Planira se u sklopu Zavičajne kuće smjestiti društvena namjena s mogućnošću smještaja ugostiteljsko-turističke namjene i trgovačke namjene. U okviru cjelokupnog područja Halubjan, u planu je izgradnja sportsko-rekreativnih sadržaja koji će uz zatvorene objekte tipa dvorane za tenis, bazenskog kompleksa i trgovačkih programa, imati i vježbališta na otvorenom, parkirališta i sl. Lokacija je izolirana, na laganoj padini s koje se pruža pogled na dva nogometna igrališta u neposrednoj blizini te na Kastav i obližnje brežuljke. U blizini je županijske ceste (Rijeka-Klana-Rupa). Uvjeti za gradnju određuju se urbanističkim planom.

Interpretacijski centar Ronjgi bio bi zabavno-obrazovnog karaktera i putem njega bi se turističkim posjetiteljima komunicirao značaj određenog nasljeđa. Planira se izgradnja nove bine, prostorija uz binu i uređenje okoliša Spomen doma Ronjgi, nadstrešnice, te rekonstrukcija postojećeg sanitarnog čvora. Predviđena je i izgradnja turističke info točke. Uvjeti za gradnju određuju se urbanističkim planom.

Projekcije kretanja broja poduzeća u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane izrađene su u tri scenarija. Prvi scenarij pretpostavlja nastavak dosadašnjih kretanja (od 2012. do 2016. godine), odnosno nastavak rasta po godišnjoj stopi od 11,43 posto do 2021. godine. I naredno razdoblje bilo bi obilježeno rastom broja poduzeća u turističkoj djelatnosti, no po stopi nižoj za 40 posto, od 6,9 posto godišnje, obzirom da se pretpostavlja da bi se veći dio kapaciteta iskoristio. Drugi scenarij pretpostavlja ubrzani rast u 2017. i 2018. godini, i to po stopi od 13,71 i 17,14 posto, nakon čega slijedi usporavanje rasta 2022. godine kada se stopa rasta spušta na razinu od 4,1 posto na kojoj ostaje do 2026. godine. Treći scenarij pretpostavlja nastavak dosadašnjih kretanja od 2017. do 2020. godine (rast po stopi od 11,43 posto godišnje), te zatim usporavanje rasta (stopa rasta se svake godine smanjuje za 20 posto u odnosu na prethodnu godinu). Prema prvom scenariju djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane 2026. godine broji 89 poduzeća, prema drugom 82, a trećem 79 poduzeća.

Tablica 13: Projekcija kretanja broja poduzeća u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, 2017. – 2026., Viškovo

	SCENARIJ 1	SCENARIJ 2	SCENARIJ 3
2017.	41	42	41
2018.	46	49	46
2019.	51	56	51
2020.	57	62	57
2021.	64	67	62
2022.	68	70	67
2023.	73	73	71
2024.	78	75	74
2025.	83	79	77
2026.	89	82	79

Izvor: Izračun autora

Ukupni prihodi ove djelatnosti tijekom razdoblja od 2012. do 2016. godine bilježe još brži rast od rasta broja poduzeća, i to u prosjeku 18,9 posto godišnje. Tako da se pretpostavlja da će se ovaj odnos između rasta prihoda i broja poduzeća nastaviti i tijekom razdoblja od 2017. do 2026. godine. Prema prvom scenariju prihodi bi nastavili s rastom od 23,5 posto godišnje do 2020., te bi zatim nastavili s rastom po stopi od 14,1 posto godišnje. Tako bi 2026. godine dosegnuli razinu od 135,5 milijuna kuna. Drugi scenarij pretpostavlja visoke stope rasta u 2017., 2018. i 2019. godini, od 28,22; 35,28 i 28,22 posto, te zatim usporavanja do 2022. godine kada bi stopa dosegnula razinu od 8,5 posto na kojoj bi ostala do 2026. godine. Stoga bi prema ovom scenariju poduzeća turističkog sektora 2026. godine ostvarila ukupne prihode od 115,3 milijuna kuna. Treći pak scenarij pretpostavlja stabilan rast do 2020. godine odnosno nastavak dosadašnjih kretanja (konstantna stopa rasta od 23,52 posto godišnje), zatim od 2022. do 2026. godine ukupni prihodi poduzetnika ove djelatnosti rastu po padajućoj stopi. Tako da treći scenarij predviđa da će poduzeća djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane 2026. godine ostvariti prihode u visini od 108,9 milijuna kuna.

Razvoju turizma na području Općine Viškovo pogoduje turistička atraktivnost okolnog obalnog područja, ponajprije Opatijske ili Liburnijske rivijere (Opatija, Lovran i Mošćenička Draga). Postoji potencijal za razvoj turizma u sustavu novih, inovativnih i ambijentalno usklađenih smještajnih kapaciteta u kombinaciji s mrežom očuvanih prirodnih i antropogenih značajki prostora i sportsko-rekreativnih i kulturno-tradicijskih sadržaja. Daljnji razvoj turizma zasnivao bi se na baštini i segmentaciji turističkog tržišta. Viškovo može osigurati dobru turističku ponudu putem kvalitetne gastro ponude, bogatih kulturnih program i povijesnog nasljeđa.
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane obavljaju se prvenstveno u građevinskim područjima naselja.

Priliku razvoju predstavlja i mogućnost dobivanja sredstva iz raznih fondova EU.

Odabrani scenarij predviđa da će 2026. godine u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane na području Viškova biti aktivno 89 poduzeća koja će ostvarivati ukupne prihode od 135,5 milijuna kuna. Za usporedbu ova je djelatnost u 2016. brojala 37 poduzeća koja su ostvarila ukupan prihod u visini od 24,4 milijuna kuna.

3.3.1.3. Uvjeti smještaja gospodarskih sadržaja u prostoru

Na prostoru Općine Viškovo planira se zadržavanje postojećih gospodarskih zona kao i područja unutar građevinskih područja u kojima se obavljaju gospodarske djelatnosti koje nemaju negativan utjecaj na okoliš.

Da bi se očuvali i pravilno koristili prirodni i stvoreni resursi gospodarskog razvoja, potrebno je pridržavati se osnovnih načela rasporeda gospodarskih kapaciteta i sadržaja u prostoru, i to:

- Aktivnosti je potrebno usmjeriti na jačanje sektora malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva te unaprjeđenje poduzetničke i investicijske klime na području općine koja će biti privlačna i poticajna za ulaganja i poslovanje. Važna je izgradnja poduzetničke infrastrukture i razvoj potpornih institucija, kako bi se u potpunosti iskoristili postojeći potencijali i resursi.
- Potrebna su kontinuirana ulaganja u tehnologije i inovacije. Trendovi ukazuju na to da je tehnološki napredak glavni impuls podizanja konkurentnosti poduzetnika i obrtnika.
- Važan segment jačanja konkurentnosti poduzetnika i obrtnika čini kontinuirano stjecanje znanja, vještina i sposobnosti koji su usklađeni s potrebama gospodarstva. Navedeno podrazumijeva ulaganja u zaposlenike, ali i same poduzetnike i obrtnike.
- Poticati i ulaganja u zeleno gospodarstvo i obnovljive izvore energije.
- Preporuka je da se poslovni subjekti aktivni u djelatnosti trgovine na veliko smjeste na području gospodarskih zona Općine Viškovo, zoni Marinići i zoni Marišćina. S druge strane, novi poslovni subjekti djelatnosti trgovine na malo smještaju se prvenstveno u građevinska područja naselja.
- U građevinska područja naselja mogu se smještati sve vrste uslužnih, zanatskih djelatnosti, pružanje intelektualnih usluga, trgovačko opskrbnih djelatnosti, skladišta za obavljanje svih vrsta manjih proizvodno poslovnih djelatnosti, manjih proizvodnih obrta, servisa, komunalnih i sličnih djelatnosti koje ne ugrožavaju okoliš i ne izazivaju opasnosti od požara i eksplozija i proizvode buku unutar dozvoljenih granica.
- Proizvodne djelatnosti (proizvodnja, prerada i obrada prehrambenih, tekstilnih, metalnih, betonskih, drvenih i dr. proizvoda) smjestile bi se prvenstveno na područje gospodarske zone Marišćina te neiskorišteno područje zone Marinići. Urbanističkim planom uređenja zone K-1 Marinići potrebno je planirati namjene uvažavajući smještaj poslovne zone neposredno uz građevinsko područje naselja i vrijedna prirodna područja (Jurašev dol), nije dozvoljeno planiranje proizvodnih pogona koji zahtijevaju značajne prostorne resurse i koji mogu imati značajnijeg utjecaja na prostor i okoliš.
- Djelatnost građevinarstva obavlja se prvenstveno na području gospodarskih zona Marinići i Marišćina.

- Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti mogu se obavljati u građevinskim područjima gospodarske namjene i građevinskim područjima naselja.
- Razvijati sustav novih, inovativnih i ambijentalno usklađenih smještajnih kapaciteta u kombinaciji s mrežom očuvanih prirodnih i antropogenih značajki prostora i sportsko-rekreativnih i kulturno-tradicijskih sadržaja.
- Razvoj turističkog identiteta Viškovo zasnivati prvenstveno na selektivnim i specijaliziranim turističkim proizvodima i uslugama, čime bi se izgradio prepoznatljiv imidž ove destinacije. Viškovo može osigurati dobru turističku ponudu putem kvalitetne gastro ponude, bogatih kulturnih program i povijesnog nasljeđa.
- Započeti s razvojem turističke infrastrukture i turističkih sadržaja i usluga kako bi se područje općine profiliralo kao turistička destinacija koja će biti privlačna turistima.
- Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane obavljaju se prvenstveno u građevinskim područjima naselja.
- Priliku razvoju predstavlja i mogućnost dobivanja sredstva iz raznih fondova EU.

3.3.2. Razvoj društvenih djelatnosti

U točki *3.1.2. Organizacija prostora Županije* prikazana je funkcionalna podjela prostora Županije, a u točki *3.1.3. Organizacija prostora Općine Viškovo*. U navedenim poglavljima definirane su prostorne cjeline te je određen sustav razvojnih središta.

U skladu s podjelom prostora, naselje Viškovo je lokalno središte VII kategorije, ali je u skladu s Prostornim planom Primorsko-goranske županije, kao lokalno središte riječkog prstena planirano s jačim (minimalnim) središnjim funkcijama nego li je to propisano za ostala lokalna središta.

Ovim Planom su osigurani prostorni uvjeti smještaja i razvoja sustava društvenih djelatnosti: predškolskih i školskih građevina, građevina kulture, sporta i rekreacije, zdravstvenih i socijalnih građevina, vjerskih građevina i građevina uprave, te ostalih građevina od javnog interesa.

Ovim Planom određen je minimalan broj, vrsta i kapacitet građevina društvenih djelatnosti, a temeljem smjernica i kriterija iskazanih u Prostornom planu Primorsko-goranske Županije. Također se mogu predvidjeti i dodatni sadržaji, lokaliteti, kao i druge građevine društvenih djelatnosti.

Minimalni sadržaji i prostorni raspored po naseljima Općine Viškovo prikazani su na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina u mjerilu 1:25 000.

Detaljni uvjeti za građenje građevina društvenih djelatnosti određuju se u načelu urbanističkim planovima uređenja određenim ovim Planom, a iznimno se mogu graditi i u ostalim dijelovima građevinskih područja naselja za koje nije propisana obveza izrade urbanističkog plana uređenja.

Osim u samostalnim građevinama, društvene djelatnosti mogu se odvijati i u stambeno-poslovnim, poslovno-stambenim i gospodarskim građevinama sukladne namjene.

Predškolski odgoj

Planiranje predškolskih ustanova u nadležnosti je jedinica lokalne samouprave. Postavke na temelju kojih se planira mreža tih ustanova su:

- središta organizirane brige za predškolsku djecu su minimalno u svim središtima gradova/općina
- potreban broj ustanova, njihov razmještaj, kao i veličina grupa-jedinica ovisit će o kontingentu predškolske populacije.

Ukupni projicirani broj djece predškolskog uzrasta (0-6 g.) na području Općine za 2031.g. je 1137 djece. U skladu s podjelom prostora na prostorne cjeline (u poglavlju Planirane funkcije naselja) približno je procijenjen broj djece u 2031.g. predškolskog uzrasta po prostornim cjelinama. Unutar PC1 (naselja Viškovo, Marinići, Mladenići): 549 djece., unutar PC2 (naselja Saršini, Kosi, Marčelji) je 377 djece, dok je za PC3 (naselja Saršoni i dio Marčelji-Garići) očekivani broj djece predškolskog uzrasta 211.

Na području prostorne cjeline PC 1 ukupan kapacitet vrtića mora biti dostatan za 620 djece. Na području prostorne cjeline PC 2 potrebno je ostvariti ukupni minimalni kapacitet vrtića za 250 djece. Ovim Planom određuje se obveza planiranja predškolskih obrazovnih ustanova minimalno u građevinskim područjima naselja Viškovo, Marinići i Marčelji. Pored minimalnih kapaciteta predškolskog odgoja određenog ovim Planom, moguće je planirati dodatne kapacitete u svim građevinskim područjima naselja. Omogućena je i gradnja dodatnih građevina u funkciji predškolskog odgoja kroz uvjete za neposrednu provedbu Plana.

U naselju Marinići potrebno je ostvariti minimalni kapacitet vrtića za 120 djece (na području naselja Marinići već djeluju dva vrtića koja zadovoljavaju minimalni kapacitet).

** U III. Izmjenama i dopunama PPUO Viškovo preraspodjelom građevinskog područja naselja omogućena je realizacija vrtića na području Marinića N4-1. Izmijenjeni su uvjeti gradnje za neposrednu provedbu građevina u funkciji predškolskog odgoja - vrtić i/ili jaslice, između ostaloga povećan je GBP sa 600 na 2400 m^2, kako bi se mogli realizirati vrtići većih kapaciteta, a u skladu s rastućim potrebama na području Općine.*

Uvjeti za gradnju i smještaj građevina predškolskog odgoja u naselju Viškovo odrediti će se u Urbanističkom planu uređenja središnjeg dijela naselja Viškovo – UPU 1. Urbanistički Planom uređenja potrebno je planirati minimalni kapacitet vrtića na području naselja Viškovo za 400 djece (s minimalno 5 jasličkih grupa).

U građevinskom području naselja Marčelji planiraju se najmanje dvije građevine predškolskog odgoja-vrtića, a uvjeti za gradnju određuju se u urbanističkim planovima: Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Bujki - UPU 11 i Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Stara škola Marčelji - UPU 14. Na području naselja prostorne cjeline PC 2 potrebno je ostvariti minimalni kapacitet vrtića za 250 djece.

Urbanistički planovi mogu definirati i drugačije uvjete gradnje građevina predškolskog odgoja od onih određenih ovim Planom za neposrednu provedbu.

Pored planiranih građevina u funkciji predškolskog odgoja, ovim Planom omogućava se neposrednom provedbom, u izgrađenim i uređenim dijelovima građevinskih područja naselja

gradnja građevina društvene namjene – u funkciji predškolskog odgoja, u skladu sa uvjetima za neposrednu provedbu određenim u poglavlju 3.4.2.1. ovog Plana

Školstvo

Osnovno školstvo planira se na temelju projiciranog broja stanovnika i primjenom prihvaćenih standarda i normativa. Osnovno načelo je da moraju postojati samostalne osnovne škole u svim gradskim/općinskim središtima. Područni odjeli samostalnih osnovnih škola osnivaju se sukladno potrebama lokalnih zajednica na teritoriju jedinice lokalne samouprave.

Projicirani broj djece školoobvezatne dobi (7-14g) na području Općine Viškovo za 2031.g. je 1487 djece. Potrebno je ostvariti zadovoljavajući kapacitet osnovnih škola za projicirani broj djece. Najmanji broj razrednih odjeljenja koji treba ostvariti na području Općine Viškovo je ukupno 69 razrednih odjeljenja u 3 zasebne građevine.

Sukladno mreži društvenih djelatnosti određenoj u ovome Planu, građevine osnovnog školstva planiraju se minimalno u građevinskim područjima naselja Viškovo (32 odjeljenja – dvosmjenski rad), Marinići (32 odjeljenja – dvosmjenski rad) i Marčelji (8 razrednih odjeljenja). Moguće je mijenjati odnos broja razrednih odjeljenja među školama, no potrebno je zadovoljiti ukupan propisani kapacitet na području Općine te standard određen posebnim propisom.

Uvjete za gradnju i smještaj navedenih škola definirat će sljedeći Urbanistički planovi uređenja:
- Urbanistički plan uređenja središnjeg dijela naselja Viškovo – UPU 1
- Urbanistički plan uređenja osnovne škole Marinići i dijela naselja Blažići - UPU 4
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Bujki - UPU 11

U građevinskim područjima naselja dozvoljeno je smještanje dodatnih građevina osnovnih škola i područnih osnovnih škola, u skladu s potrebama. Za planiranje dodatnih građevina osnovnih škola obavezna je izrada urbanističkog plana uređenja koji mora obuhvatiti šire područje buduće škole na način da obuhvaća logičnu funkcionalnu cjelinu kako bi se omogućio adekvatan pristup građevini te primjeren odnos s ostatkom naselja.

Kultura

Naselje Viškovo, kao lokalno središte riječkog prstena mora sadržavati minimalno sljedeće funkcije kulture:

- ustanova u kulturi,

- muzeji ili galerije, zbirke

- knjižnice i čitaonice

Postojeće građevine u kulturi proširivat će se i adaptirati u skladu s prostornim mogućnostima (ili ograničenjima). Građevine u kulturi grade se unutar građevinskih područja naselja u skladu s veličinom naselja i standardima, na način da pridonose kvaliteti života u naselju.

Planom se omogućava izgradnja kulturnih, kulturno-umjetničkih, zabavnih i ostalih društvenih sadržaja u svim naseljima na području Općine.

Ovim Planom određena je obveza izrade urbanističkog plana uređenja za središnji dio naselja Viškovo. Tim urbanističkim Planom potrebno je planirati sadržaje javne i društvene namjene

primjerene rangu naselja, u skladu s mrežom građevina javnih i društvenih sadržaja određenom ovim Planom (poglavlje 3.1.4.)

Naselje Marinići, mora sadržavati minimalno sljedeće funkcije kulture:

- ustanova u kulturi-dom kulture
- muzeji ili galerije, zbirke
- knjižnicu

Na području naselja Marčelji, na predjelu Bujki, planirani su sadržaji javne i društvene namjene – minimalno ustanova u kulturi-dom kulture i knjižnice i čitaonice, a uvjeti za gradnju odrediti će se u Urbanističkom Planu uređenja dijela naselja Marčelji: Bujki - UPU 11.

Naselje Saršoni mora sadržavati minimalno sljedeće funkcije kulture:

- ustanova u kulturi
- bibliobus ili knjižnični stacionar

Ustanove u kulturi koje već djeluju na području Općine Viškovo su Narodna knjižnica i čitaonica "Halubajska zora" koja djeluje na dvije lokacije (Središnja knjižnica Marinići i Ogranak Viškovo) te Ustanova u kulturi „Ivan Matetić Ronjgov“ koja djeluje u Spomen domu Ronjgi. Uvjeti za gradnju i rekonstrukciju građevine ustanove u kulturi „Ivan Matetić Ronjgov“ određuju se u Urbanističkom planu uređenja naselja Ronjgi - UPU 15

Stara škola u Marčeljima koristi se za razna kulturna događanja, a namjena i uvjeti rekonstrukcije ove građevine, kao i ostali sadržaji u funkciji društvene i sportsko-rekreacijske namjene određuju se u Urbanističkom planu uređenja dijela naselja Marčelji: Stara škola Marčelji - UPU 14

U planu je i izgradnja zavičajne kuće za potrebe realizacije projekta s ciljem očuvanja i promoviranja Halubajskih zvončara - „Zavičajna kuća zvončara“ kao multimedijalni muzej. U sklopu projekta planiraju se i prostori i aktivnosti kao što su: radionice za djecu, prostor restorana – konobe, prostori udruge Halubajski zvončari, te polivalentni prostori za konferencije, izložbe i slično, vanjski izložbeni prostori itd. Uvjeti se određuju Urbanističkom planu uređenja dijela naselja Viškovo: Halubjan - UPU 10.

“Dom” u Marinićima građevina je javne polivalentne namjene. U planu je rekonstrukcija Doma na način da se formira suvremeni društveni centar lokalne zajednice. Uvjeti za rekonstrukciju dani su ovim Planom.

U građevinskim područjima naselja dozvoljeno je smještanje dodatnih građevina javne i društvene namjene u funkciji kulture, u skladu s potrebama. Sadržaji javne i društvene namjene u funkciji kulturne djelatnosti mogu se smještati i u gospodarskim građevinama ili u sklopu poslovnog dijela stambeno-poslovne građevine. Urbanistički planovi mogu definirati i drugačije uvjete gradnje građevina javne i društvene namjene u funkciji kulture od onih određenih ovim Planom za neposrednu provedbu.

Pored planiranih građevina u kulturi, ovim Planom omogućava se neposrednom provedbom, u izgrađenim i uređenim dijelovima građevinskih područja naselja gradnja građevina društvene namjene – u funkciji kulture, u skladu sa uvjetima za neposrednu provedbu određenim u poglavlju 3.4.2.1. ovog Plana

Zdravstvo

Zdravstvena djelatnost je od značaja za Republiku Hrvatsku. Obavlja se kao javna služba, a obavljaju je zdravstvene ustanove i zdravstveni djelatnici u privatnoj praksi. Način organizacije i provođenje zdravstvene zaštite utvrđuju se Zakonom o zdravstvenoj zaštiti. Postoje tri razine zdravstvene zaštite - primarna, sekundarna i tercijarna, te djelatnost zdravstvenih zavoda.

Zdravstvene ustanove osnivaju se u skladu s mrežom zdravstvene djelatnosti, a mjerila za postavljanje mreže su: zdravstveno stanje, broj, starosna i socijalna struktura stanovništva,

- jednaki uvjeti/mogućnosti za korištenje zdravstvenih usluga,
- potreban opseg/razina djelatnosti (na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini i na razini djelatnosti zdravstvenih zavoda),
- stupanj organizacije područja, prometna povezanost i specifičnost naseljenosti, te dostupnost demografski ugroženih područja (osobito na otocima),
- gospodarske mogućnosti.

Minimalni sadržaji građevina zdravstvenih djelatnosti koji moraju biti ostvareni u Općini Viškovo (minimalno u naseljima Viškovo i/ili Marinići) su:

- građevine primarne zaštite
- građevine sekundarne zaštite
- građevine zdravstvenih zavoda

Pod primarnom zdravstvenom djelatnosti podrazumijevaju se djelatnosti u okviru domova zdravlja, ustanova za zdravstvenu skrb, ustanova za zdravstvenu njegu i ustanova za palijativnu skrb. (obuhvaća djelatnosti opće/obiteljske medicine, zdravstvenu zaštitu predškolske djece, zdravstvenu zaštitu žena, patronažnu zdravstvenu zaštitu, zdravstvenu njegu u kući bolesnika, stomatološku zdravstvenu zaštitu, higijensko-epidemiološku zdravstvenu zaštitu, preventivno-odgojne mjere za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata, laboratorijsku dijagnostiku, ljekarništvo, hitnu medicinsku pomoć)
Zdravstvena djelatnost na sekundarnoj razini obuhvaća specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu i bolničku zdravstvenu zaštitu.
Zdravstvena djelatnost na razini zdravstvenih zavoda podrazumijeva djelatnost državnih zavoda, zavoda za javno zdravstvo jedinica područne (regionalne) samouprave i zavoda za hitnu medicinu jedinica područne (regionalne) samouprave)

Detaljni uvjeti za gradnju građevina zdravstva određuju se za naselje Viškovo u urbanističkom planu uređenja središnjeg dijela naselja Viškovo (UPU 1). Dodatne građevine u funkciji zdravstvene djelatnosti mogu se planirati u urbanističkim planovima uređenja određenim ovim Planom.

Urbanistički planovi mogu definirati i drugačije uvjete gradnje građevina javne i društvene namjene u funkciji zdravstvene djelatnosti od onih određenih ovim Planom za neposrednu provedbu.

U građevinskim područjima naselja dozvoljeno je smještanje dodatnih građevina javne i društvene namjene u funkciji zdravstvene djelatnosti, u skladu s potrebama. Sadržaji javne i društvene namjene u funkciji zdravstvene djelatnosti mogu se smještati u gospodarskim građevinama ili u

sklopu poslovnog dijela stambeno-poslovne građevine.

Pored navedenog, ovim Planom omogućava se neposrednom provedbom ovoga Plana, u izgrađenim i uređenim dijelovima građevinskih područja naselja gradnja građevina društvene namjene – u funkciji zdravstvene djelatnosti, u skladu sa uvjetima za neposrednu provedbu određenim u poglavlju 3.4.2.1. ovog Plana.

Socijalna skrb

Socijalna skrb je organizirana djelatnost od javnog interesa za Republiku Hrvatsku čiji je cilj pružanje pomoći socijalno ugroženim osobama, kao i osobama u nepovoljnim osobnim ili obiteljskim okolnostima, koja uključuje prevenciju, promicanje promjena, pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku pojedincu, obitelji i skupinama, u svrhu unapređenja kvalitete života i osnaživanja korisnika u samostalnom zadovoljavanju osnovnih životnih potreba te njihovog aktivnog uključivanja u društvo.

U pogledu pružanja usluga socijalne skrbi, na području Općine Viškovo potrebno je planirati minimalno građevinu doma za odrasle osobe minimalnog kapaciteta 100 korisnika.

Na području Općine Viškovo djeluje Dom za starije i nemoćne, a uvjeti za gradnju i rekonstrukciju građevine doma za starije i nemoćne određuju se u Urbanističkom planu uređenja – Dom za starije i nemoćne osobe – UPU 17 .

Djelatnosti u funkciji socijalne skrbi mogu se obavljati i u stambenim građevinama i gospodarskim građevinama na području građevinskih područja naselja, uz zadovoljavanje uvjeta iz posebnih propisa.

U građevinskim područjima naselja je, osim građevine Doma za starije i nemoćne koja se određuje UPU-om 17, dozvoljeno smještanje dodatnih građevina u funkciji socijalne skrbi u skladu s potrebama i to:

- na području za koje se ne izrađuje urbanistički plan uređenja, a sukladno uvjetima gradnje za neposrednu provedbu;
- na području za koje se izrađuje urbanistički plan uređenja koji su određeni ovim Planom, a za koje će se uvjeti gradnje propisati tim urbanističkim planom uređenja.

Sport i rekreacija

Ovim Planom određeni su minimalni sadržaji funkcija sporta po naseljima. Građevine i područja namijenjena za smještaj sportsko-rekreacijskih sadržaja smještaju se unutar građevinskih područja naselja.

Na području svih naselja Općine Viškovo potrebno je planirati minimalno igralište na otvorenom i dječje igralište.
Na području građevinskog područja naselja Viškovo potrebno je planirati minimalno: zatvorene sadržaje – sportska dvorana, otvorene sadržaje – za nogomet/košarku/atletiku/rukomet, dječja igrališta, sportsku dvoranu (zatvorenu).
Građevine za sadržaje sportske i rekreacijske namjene mogu se planirati unutar svih građevinskih područja naselja, a obavezno se određuju u sljedećim urbanističkim planovima uređenja:

- Urbanistički plan uređenja središnjeg dijela naselja Viškovo – UPU 1 (minimalno se planiraju otvoreni sadržaji – igralište/boćalište i dječja igrališta)
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marinići - UPU 5 (minimalno se planiraju otvoreni sadržaji – igralište/boćalište i dječje igralište)
- Urbanistički plan uređenja naselja Marinići - centar - UPU 6 (minimalno se planiraju otvoreni sadržaji – dječje igralište)
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo i Mladenići (Juraši) - UPU 8 (minimalno se planiraju otvoreni sadržaji – dječje igralište i sportsko-rekreacijsko igralište)
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo: Halubjan - UPU 10 (minimalno se planiraju otvoreni sadržaji (igralište za nogomet/atletiku/košarku/rukomet) i zatvoreni sadržaji – sportska dvorana)
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Bujki - UPU 11(minimalno se planiraju otvoreni sadržaji – igralište/boćalište i dječje igralište)
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Stara škola Marčelji - UPU 14 (minimalno se planiraju otvoreni sadržaji – igralište/boćalište i dječje igralište)
- Urbanistički plan uređenja naselja Ronjgi - UPU 15 (minimalno se planiraju otvoreni sadržaji – igrališta)
- Urbanistički plan uređenja za urbanu preobrazbu središnjeg dijela naselja Saršoni - UPU 16 (minimalno se planiraju otvoreni sadržaji – igralište/boćalište i dječje igralište)

Pored građevina u funkciji sporta i rekreacije koje se planiraju u navedenim urbanističkim planovima, neposrednom provedbom ovoga Plana mogu se graditi građevine u funkciji sporta i rekreacije u skladu sa uvjetima za neposrednu provedbu određenim u poglavlju 3.4.2.1. ovog Plana

Vjerske građevine

Vjerske građevine (kapele, crkve i dr.) grade se u građevinskim područjima naselja i izvan građevinskih područja naselja (na području građevinskih područja groblja u skladu s uvjetima određenim u urbanističkim planovima za ta područja, a jednostavne građevine spomeničkog ili sakralnog obilježja mogu se graditi unutar građevinskog područja naselja i izvan građevinskih područja sukladno posebnom propisu).

Detaljni uvjeti za gradnju vjerskih građevina u naselju Viškovo i u naselju Marčelji odredit će se urbanističkim planovima uređenja: Urbanistički plan uređenja središnjeg dijela naselja Viškovo – UPU 1 i Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Bujki - UPU 11.

U građevinskim područjima naselja dozvoljeno je smještanje dodatnih vjerskih građevina-crkvi u skladu s potrebama kroz urbanističke planove uređenja naselja koji su određeni ovim Planom.

Uprava i pravosuđe

Prostornim planom određen je minimalni sadržaj funkcija uprave i sudstva u skladu s rangom naselja Viškovo, a to su:
- Javnobilježnički uredi
- Policijska stanica

- Općinska uprava
-Ispostave državne uprave

Uvjeti za navedene funkcije te njihov smještaj u naselju definirati će se u Urbanističkom planu uređenja središnjeg dijela naselja Viškovo (UPU 1). Djelatnosti u funkciji upravnih i pravosudnih djelatnosti mogu se obavljati i gospodarskim građevinama te u poslovnom dijelu stambeno-poslovnih građevina na području građevinskih područja naselja, uz zadovoljavanje uvjeta iz posebnih propisa te neposrednom provedbom prema uvjetima određenim ovim Planom.

3.4. Uvjeti korištenja uređenja i zaštite prostora

3.4.1. Uvjeti korištenja prostora

Uvjetima korištenja određuje se način korištenja prostora određenog namjenom, koja je obrazložena u točki 3.2. Obrazloženja ovog Prostornog plana.

Uvjetima korištenja određuje se način korištenja prostora određenog namjenom, a to su:
- površine građevinskih područja
  a) građevinska područja naselja,
  b) građevinskih područja izvan naselja za izdvojene namjene određene Planom,
- površine izvan građevinskog područja.

3.4.1.1. Uvjeti korištenja građevinskih područja

a) Građevinska područja naselja

Prostornim planom na području Općine Viškovo utvrđena su građevinska područja naselja i izdvojeni dijelovi tih građevinskih područja naselja i to za naselja: Viškovo, Kosi, Marčelji, Marinići, Mladenići, Saršoni, Sroki.

Građevinska područja naselja na području Općine Viškovo utvrđena su na kartografskim prikazima 4 ”Građevinska područja”, mj. 1:5000.

Na građevinskim područjima naselja na području Općine Viškovo gradi se u skladu s odredbama ovog Prostornog plana i zakona te detaljnije prostorno-planske dokumentacije. Prostor se, iznimno, može koristiti protivno namjeni dok se ne privede planiranoj namjeni. Korištenje protivno namjeni isključivo se odnosi na postojeći građevinski fond.

Građevinsko područje naselja sastoji se od izgrađenog dijela i neizgrađenog dijela (predviđenog za daljnje širenje naselja).

Građevinsko područje naselja u grafičkom je dijelu Plana definirano granicom građevinskog područja naselja.
Izgrađenim dijelom građevinskog područja naselja smatra se uređeno građevinsko zemljište, na kojem su izgrađene građevine te privedene namjeni.

Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja može biti uređen i neuređen. Uređeni dio je onaj na kojem je izgrađena planirana osnovna infrastruktura.

Neuređeni dijelovi neizgrađenih dijelova građevinskih područja i izgrađeni dio građevinskog područja planiran za urbanu preobrazbu naselja označeni su na kartografskom prikazu 4 „Građevinska područja“, mj. 1:5.000.

U građevinskom području naselja mogu se graditi građevine:

a) Građevine stambene namjene:

1. obiteljska kuća, (stambena ili stambeno-poslovna građevina s najviše jednom stambenom jedinicom)
   a) slobodnostojeće tipologije (može se graditi u svim građevinskim područjima naselja)
   b) dvojne tipologije (može se planirati gradnja samo posrednom provedbom u građevinskim područjima naselja: N1-1 Viškovo, neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja N6-2 Benčani-Skvažići i neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja N3-1 Marčelji)
   c) tipologije niza (može se planirati gradnja posrednom provedbom u građevinskim područjima naselja: neizgrađenim dijelovima N6-2 Benčani-Skvažići)
2. višeobiteljska građevina, (stambena ili stambeno-poslovna građevina s dvije do tri stambene jedinice)
   a) slobodnostojeće tipologije (može se graditi u svim građevinskim područjima naselja)
   b) dvojne tipologije (može se planirati gradnja samo posrednom provedbom u građevinskim područjima naselja: N1-1 Viškovo, neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja N6-2 Benčani-Skvažići i neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja N3-1 Marčelji)
   c) tipologije niza, (može se planirati gradnja posrednom provedbom u građevinskim područjima naselja: neizgrađenim dijelovima N6-2 Benčani-Skvažići)
3. višestambena građevina slobodnostojeće tipologije s najviše 6 stambenih jedinica - može se graditi u građevinskim područjima naselja u građevinskim područjima naselja, osim u sljedećim građevinskim područjima: N1-4 Kapiti, N1-5 Milohni, N1-8 Brnasi, N1-9 Halubjan, N4-2 Bezjaki, N6-3 Ronjgi. Rekonstrukcija postojećih višestambenih građevina slobodnostojeće tipologije s najviše 6 stambenih jedinica dozvoljena je u svim građevinskim područjima naselja.
4. višestambene građevine dvojne tipologije s najviše 4 stambene jedinice: (može se planirati izgradnja posrednom provedbom u građevinskom području naselja Viškovo N-1, neizgrađenim dijelovima N6-2 Benčani-Skvažići)
5. višestambena građevina s više od 6 stambenih jedinica -slobodnostojeće, dvojne tipologije i tipologije niza (može se planirati gradnja samo posrednom provedbom u građevinskim područjima naselja: neizgrađenim dijelovima N6-2 Benčani-Skvažići).

- Građevine društvene namjene za:
  - predškolski odgoj
  - školstvo,
  - kulturu,
  - sport i rekreaciju,
  - zdravstvo,
  - socijalnu skrb,
  - vjerske zajednice i
  - uprava i pravosuđe
  - vatrogasni dom

Lokacijski uvjeti za navedene građevine određeni su u točki 3.3.2. Razvoj društvenih djelatnosti.

- Građevine gospodarske namjene
  - Poslovne građevine
  - Poljoprivredno-gospodarske građevine (samo bez izvora zagađenja)
  - Ugostiteljsko-turističke građevine
- Građevine prometne i druge infrastrukturne namjene
  Za građevine prometne, infrastrukturne i komunalne namjene lokacijski uvjeti određeni su u točki 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava
- Građevine komunalne namjene
  - groblja,
  - parkovi,
  - dječja igrališta
  - javna parkirališta unutar naselja
  - druge komunalne građevine i površine
- Ostale građevine
  - Zelene i druge javne površine
  - Druge građevine i površine sukladne rangu ili značenju pojedinog naselja.

Prostor građevinskih područja naselja se u pravilu koristi sukladno određenoj namjeni, a može se koristiti i privremeno do privođenja konačnoj namjeni (kiosci, uređaji i sl.).
Privremeno korištenje prostora se određuje za:

- privremene montažne građevine
- privremene građevine
- reklamni panoi

Ovim se Planom neposredno provodi gradnja građevina u kategoriji ostale građevine, druge građevine i površine sukladne rangu ili značenju pojedinog naselja.
Ostale građevine i površine su: kiosci, tipski manji montažni ili pokretni objekti za prodaju novina, duhana, galanterije, voća i povrća i dr., kao i za pružanje manjih ugostiteljskih ili obrtničkih usluga. Kiosci se mogu postavljati na javnim površinama, površinama u vlasništvu Općine Viškovo i drugim površinama, kao samostalne građevine ili se nekoliko kioska može povezati u jednu funkcionalnu cjelinu.
Privremene građevine su temeljem Odredbi ovog Plana montažne građevine čija postava je vremenski ograničena na najviše 30 dana, za potrebe sajmova, manifestacija i reklamiranja. Privremene građevine se mogu postavljati na javnim površinama, površinama u vlasništvu Općine Viškovo i drugim površinama.
Reklamni panoi mogu se postavljati na zelene površine, pročelja građevina, potporne i obložne zidove i dr. Mogu se postavljati unutar i izvan građevinskog područja, uz javne ili nerazvrstane ceste.
Uvjeti postavljanja građevina iz stavaka 2. i 3. ovoga članka te reklamnih panoa propisuju se posebnom odlukom Općine Viškovo.

b) Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene

Prostor se u pravilu koristi sukladno određenoj namjeni, a može se koristiti i privremeno do privođenja konačnoj namjeni temeljem odredbi koje će biti određene planom užeg područja izrađenom temeljem obaveza iz ovog Plana.

Prostor u područjima izvan naselja za izdvojene namjene određene Planom se ne smije koristiti za stanovanje (kao osnovna namjena).

3.4.1.2. Uvjeti korištenja površina izvan građevinskih područja

Površine izvan građevinskog područja obuhvaćaju poljoprivredne, šumske površine i ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište.

Vrijedno poljoprivredno tlo na prostoru Općine Viškovo je fragmentirano u vrlo malim površinama koje se namjenjuju isključivo poljoprivrednoj proizvodnji. Pri korištenju poljoprivrednih površina treba promovirati razvitak ekološke poljoprivrede. Treba inzistirati na proizvodnji bez primjene pesticida, mineralnih gnojiva i drugih agrokemija. Postojeće poljoprivredno zemljište mora se održavati sposobnim za poljoprivrednu proizvodnju što podrazumijeva sprječavanje njegove zakorovljenosti i obrastanje višegodišnjim raslinjem. Poljoprivredno zemljište potrebno je obrađivati sukladno agrotehničkim mjerama ne umanjujući njegovu vrijednost.

Korištenje **šumskih površina** u Općini Viškovo treba bazirati na temeljnom načelu da je postojeće šume potrebno održavati pravilnim gospodarenjem, te da se njihove površine ne smiju smanjivati.

Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište koristiti će se na način da ne uzrokuje smanjenje šumskih površina. Dio tih površina koristiti će se za izgradnju planirane infrastrukturne mreže.

3.4.1.3. Područja posebnih ograničenja u korištenju

Na kartografskom prikazu 3A "Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - područja posebnih ograničenja u korištenju", mj 1:25000, označeni su i prostori posebnih ograničenja u korištenju koja se odnose na krajobraz, tlo (geotehničke značajke), lovišta i vode.

Krajobraz

U području obuhvata Plana izmjenjuju se krajobrazi urbaniziranih površina naselja prožetih infrastrukturnim koridorima i drugim antropogenim strukturama koji su isprepleteni s lepezom (do)prirodnih krajobraza – s površinama šumskih kompleksa, (danas uglavnom) zapuštenih i zarastajućih travnjaka, krških dolaca, lokava/kalića i pojedinih kamenitih griža.

Pojedinačne prirodne i krajobrazne vrijednosti odnose se, u prvom redu, na očuvanje 4 značajnija dolca, 13 lokava/kalića, 4 jame i ponora, 3 značajnija šumska kompleksa, kao i na omogućavanje i očuvanje povezanosti između spomenutih očuvanih dijelova prirodnih krajobraza kroz očuvanje 2 biokoridora („zelenih poveznica“).

Za područja dolaca, lokvi, jama i ponora određene su i mjere njihove zaštite u poglavlju *3.4.3.1. Zaštita prirodne baštine* ovoga Plana te su prikazani na kartografskom prikazu 3.1. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja.

Preostala prirodna područja koja su ocijenjena kao vrijedna za Općinu Viškovo – 3 značajnija šumska kompleksa i biokoridori „zelene poveznice“ štite se ovim Planom kroz način kroz način formiranja građevinskih područja te kroz uvjete korištenja građevinskih područja kao i površina izvan građevinskih područja.

Prostrani šumski kompleksi koje se štite na području Općine Viškovo su:

- Rekreacijski zanimljivo područje između Plešivca, naselja Petrci, naselja Benčani i Saršona
- Ponikvice - Lončeva griža
- Šumski predjeli Marišćine i Nežnice te ruba Lužine

Ovim šumskim kompleksima potrebno je gospodariti na način da se očuva struktura biljnih zajednica te da se spriječi njihova degradacija. Moguće je korištenje i gradnja u skladu s uvjetima određenim u ovome Planu.

Biokoridori – „zelene poveznice“ koje se štite na području Općine Viškovo su:

- Biokoridor koji se proteže duž ruba doline Rječine (duž sjeveroistočne granice općine Viškovo)
- Biokoridor koji se proteže od Marišćine usporedno cesti Marčelji-Benčani

Ovim zelenim poveznicama treba upravljati na način da služe boljoj povezanosti živog svijeta između pojedinih kompleksa i fragmenata očuvanog krajobraza na području obuhvata Plana, kao i na širem području. Moguće je korištenje i gradnja u skladu s uvjetima određenim u ovome Planu.

Prostrani šumski kompleksi i biokoridori koji se štite ovim Planom prikazani su na kartografskom prikazu 3.2. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju u mjerilu 1:25000.

U cilju očuvanja krajobraznih vrijednosti potrebno je u čim većoj mjeri očuvati vrijedna svjedočanstva tradicijske suhozidne gradnje u krajobrazu – suhozide, terase, podzide, kružne terasaste strukture u dolcima i gromače. Očuvati lokalitete tradicijskog života i privređivanja – dolce s plodnim tlom, kamenolome (kave, primjer kave na Lončevoj griži, „melnike“ – sada lokvice, „rabe“ i dr.) koji se također odlikuju i zanimljivim biljnim i životinjskim svijetom. Poticati poljoprivrednu proizvodnju, posebno ekološku, kako bi se očuvale sastavnice biološke raznolikosti travnjaka i biološka raznolikost vezana uz poljoprivredu.

Preporuča se provođenje daljnjih istraživanja flore, faune, gljiva, vegetacije i krajobraza područja Općine Viškovo.

Opće mjere zaštite prirodnih i krajobraznih vrijednosti obuhvaćaju:

- Poticanje poljoprivrednih aktivnosti – sadnja voćaka, košnja livada, napasivanje domaćih životinja.
- Održavanje tradicijskih struktura krajobraza – terasa, suhozida, dolaca (uz poticanje obrade i tradicionalnog održavanja dolaca).
- Očuvanje i održavanje povijesnih (tradicijskih) trasa pješačkih i kolskih putova.
- Poticanje korištenja autohtonih vrsta i vrsta s jestivim plodovima i plodovima koje su hrana pticama (npr. šumskih voćkarica) kod hortikulturnog uređenja prostora.
- Planiranje, izvedba i održavanje funkcionalnih „zelenih koridora“ / „biopoveznica“ u strukturi antropogenog i prirodnog krajobraza.
- Čišćenje strojeva prije dolaska na gradilište kako bi se spriječilo unošenje sjemena i dijelova kojima se mogu razmnožiti invazivne i potencijalno škodljive vrste.
- Izbjegavanje nepotrebnog nasipavanja i iskopa prilikom građevnih i drugih zahvata kako bi se spriječio unos invazivnih i potencijalno škodljivih vrsta. Zbog istog razloga iskope i nasipe treba sanirati u što kraćem roku od njihova nastanka.

- Izbjegavanje uništavanja tradicijskih dolaca (vrtača, ponikava).
- Izbjegavanje onečišćavanja i uništavanja speleoloških objekata.
- Održavanje tradicijskih lokvi (kala, kalića).
- Poticanje istraživanja, inventarizacije, održavanja i zaštite vrijedne prirodne i krajobrazne baštine na području obuhvata Plana.

Lovišta

Područje Općine Viškovo nalazi se unutar dva ustanovljena lovišta (broj VIII/121 - »KLANA« i broj VIII/127 - »KASTAV«). Lovišta imaju gospodarsku, turističku i rekreativnu funkciju te funkciju zaštite i očuvanja biološke i ekološke ravnoteže prirodnih staništa, divljači i divlje faune i flore.

Gospodarenje lovištem i korištenje lovnog fonda obavlja se u skladu s posebnim propisima kojima su određena i ograničenja (površine na kojima se ne ustanovljavaju lovišta, vrijeme lovostaje, zaštita fonda divljači i dr.).
Iz područja lovišta izuzimaju se sljedeće površine:
- 300 m od ruba građevinskog područja,
- 200 m od građevina izvan građevinskog područja,
- javne prometnice i druge javne površine uključivši i zaštitni pojas,
- zaštićena područja prirode u kojima je aktom o proglašenju ili posebnim aktom zabranjen lov,
- druge površine u kojima je aktom o njihovom proglašenju zabranjen lov.

Tlo

Na području Općine Viškovo naslage pripadaju karbonatnom kompleksu. Matičnu stijensku masu izgrađuju tri osnovna litološka tipa: vapnenci, dolomiti i vapnenci u izmjeni kao i kalcitične do dolomitične breče. Prema postojećim inženjersko-geološkim klasifikacijama navedeni litološki tipovi pripadaju grupi očvrslih do dobro očvrslih sedimentnih stijena.

Značajke karbonatnog kompleksa je česta ogoljelost, pa su i relativno velike površine bez pokrivača, odnosno pedološkog sloja. Najčešći pokrivač na stijenama karbonatnog kompleksa tvore naslage crvenice. Različite debljine: od onih tanjih od 10 cm na uzvišenjima i padinama, do nakupina debljine više metara u ponikvama. Prema dosadašnjim ispitivanjima, crvenica je mješavina glinovito-prašinastog materijala najčešće niske (CL) do visoke plastičnosti (CH). U ponikvama se obično nalaze naslage bez krupnijih frakcija. Na padinama učešće kamenih odlomaka doseže i više od 50 %.

Tereni oblikovani u naslagama karbonatnog kompleksa općenito imaju malu deformabilnost, pri čemu je ona znatno slabija na lokacijama pokrivenim crvenicom ili drugim litogenetskim tipom kvartarnih tvorevina. Padine na takovim naslagama imaju pretežito povoljnu stabilnost, osim dijelova na kojima se nalaze aktivni sipari, što uglavnom nije slučaj na području Općine Viškovo. Stabilnost višemetarskih nakupina crvenice, koje se nalaze na dnu ponikava nije upitna. Prema podacima iz topografskih podloga 1:5.000, najstrmiji nagib padina pokrivenih crvenicom je 10 do 11 stupnjeva. Također je vidljivo da su to isključivo poljoprivredne površine ograđene suhozidovima. Bez takve zaštite vjerojatno bi većina glinovitog materijala bila erodirana.

Mjestimično su primjetna sufozijska udubljenja u glinovitom pokrivaču iznad karbonatne podloge pa i povremeno kolapsiranje terena. To se može objasniti postupnim ispiranjem gline kroz uski otvor prema šupljini u karbonatnoj podlozi, zatim stvaranjem lučnog svoda u glini, koji poprima takve dimenzije da se urušava.

U cjelini uzevši, karbonatni kompleks je geotehnički najpovoljniji u smislu izvođenja geotehničkih zahvata zbog povoljne stabilnosti bilo u prirodnim uvjetima ili kod zasjecanja. Tereni oblikovani u naslagama ovog kompleksa, također su u cjelini vrlo pogodni za temeljenje građevina jer ima relativno dobru nosivost i malu deformabilnost kod dodatnih opterećenja. Veći inžinjerski zahvati, kao što su zasjecanja i nasipavanja, geotehnički su lako savladivi. Rasjedne zone i speleološke pojave su mjesta lošijih geotehničkih značajki od prosječnih. Međutim mjestimično vrlo raščlanjen reljef odnosno brojne ponikve, često je ograničavajući činbenik. Nepovoljna morfologija terena uvjetuje veće inžinjerske zahvate, što je osobito naglašeno kod gradnje prometnica. Pogodnost terena oblikovanih u karbonatnom kompleksu je relativno laka i jeftina izgradnja podzemnih prostora.

Lokacije gdje je prisutan pokrivač na karbonatnoj stijenskoj podlozi, imaju drugačije, u pravilu slabije geotehničke značajke od ogoljelih dijelova terena. Jasno je da se to odnosi samo na naslage veće debljine, koje nije moguće zanemariti prilikom geotehničkih zahvata. Naslage pokrivača su vrlo različite litogeneze, pa zato i vrlo različitih geotehničkih značajki.

Zaštita voda

Na području Općine nema površinskih voda (vodotoka, jezera). Ograničenja u korištenju prostora u odnosu na zaštitu voda odnose se na mjere određene Odlukom o zonama sanitarne zaštite.
Dio područja Općine Viškovo nalazi se u slivu izvora u Gradu Rijeci zahvaćenih za javnu vodoopskrbu. Granice, režim zaštite i program sanacije postojećeg stanja definirani su Odlukom o zaštiti izvorišta vode za piće u slivu izvora u Gradu Rijeci i slivu izvora u Bakarskom zaljevu (Sl. novine PGŽ 35/12, 31/13, 39/14).
Prema navedenoj Odluci područje općine nalazi se dijelom u trećoj i četvrtoj zoni zaštite.
Mjere zaštite voda u zonama zaštite izvorišta provode se u skladu s navedenom odlukom.
Područja zona zaštite prikazane su u kartografskom prikazu 3.2. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju.

3.4.2. Uvjeti uređenja prostora

Uvjetima uređenja prostora određuje se razina uređenja građevinskog područja te način gradnje, korištenja i zaštite za područja ili pojedine lokalitete, odnosno građevine i zahvate.
Uređenjem građevinskog područja podrazumijeva se priprema i opremanje. Graditi se može samo na uređenom građevinskom zemljištu, koje mora imati minimalnu razinu opremljenosti. Kategorije uređenosti građevinskog područja su:

a) minimalno uređeno građevinsko područje koje obuhvaća pripremu i pristupni put, vodoopskrbu, odvodnju i električnu energiju;
b) optimalno uređeno građevinsko područje koje obuhvaća minimalno uređeno građevinsko područje, i ostale elemente opremanja .

Građenje se planira na uređenoj građevnoj čestici.

Lokacijski uvjeti se određuju za posredno i neposredno provođenje Plana. Neposredno se provodi za pojedinačne zahvate i građevine kojima se određuju uvjeti građenja prema članku 140. Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17).
Posredno provođenje plana provodi se za područja koja su u obavezi izrade prostornog plana užeg područja ili niže razine.
Urbanistički plan uređenja donosi se obavezno za neuređene dijelove neizgrađenih građevinskih područja i za izgrađene dijelove građevinskih područja planirane za urbanu preobrazbu. Granice obuhvata urbanističkih planova uređenja u ovome su Planu određene na način da obuhvaćaju smislenu cjelinu građevinskog područja, uključujući izgrađene i neizgrađene dijelove građevinskih područja kako bi planiranje potrebne infrastrukture bilo omogućeno u cjelini za područje.

Do donošenja urbanističkog plana uređenja, na neuređenim dijelovima građevinskih područja i na izgrađenim dijelovima građevinskih područja planiranim za urbanu preobrazbu ne dozvoljava se izdavanje akata za gradnju novih građevina. Iznimno se akt za građenje može izdati za rekonstrukciju postojeće građevine i za građenje nove građevine na mjestu ili u neposrednoj blizini mjesta prethodno uklonjene postojeće građevine unutar iste građevne čestice, kojom se bitno ne mijenja namjena, izgled, veličina i utjecaj na okoliš dotadašnje građevine.

3.4.2.1. Neposredno provođenje Plana

Za građevinska područja određuju se lokacijski uvjeti za građenje i rekonstrukciju za neposrednu provedbu po vrstama građevnih područja i pripadajućim građevinama i zahvatima.

Rekonstrukcija postojećih građevina čija namjena nije u skladu s namjenom utvrđenom ovim Planom

Rekonstrukcija postojećih građevina čija namjena nije u skladu s namjenom prostora utvrđenom ovim Planom moguća je u svrhu poboljšanja neophodnih uvjeta života i rada.
Rekonstrukcijom u svrhu poboljšanja neophodnih uvjeta smatraju se:

- za stambene i stambeno-poslovne građevine:
  - obnova sanacija i zamjena oštećenih i dotrajalih konstruktivnih i drugih dijelova građevine u postojećim gabaritima
  - funkcionalne preinake zbog boljih uvjeta stanovanja i rada (dogradnje sanitarnih prostorija, stubišta i sl. veličine do 30 m2, nadogradnje do visine osnovne građevine),
  - priključci na građevine i uređaje komunalne infrastrukture,
  - uređenje potkrovlja ili drugog prostora unutar postojećih gabarita u stambeni prostor.
- za građevine drugih namjena (gospodarske - poslovne, turističko-ugostiteljske, društvene, infrastrukturne i druge građevine):
  - rekonstrukcije građevina radi poboljšanja uvjeta rada,
  - zamjena dotrajalih instalacija,
  - priključci na građevine i uređaje komunalne infrastrukture,
  - sanacije postojećih ograda i gradnje potpornih zidova radi sanacije terena.

Dopuštena je prenamjena i rekonstrukcija građevina u skladu s namjenom i uvjetima određenim ovim Planom.

a) Građevinska područja naselja

Ovim Planom određuju se uvjeti za neposrednu provedbu u sljedećim građevinskim područjima naselja:

N1-1 Viškovo, N1-2 Široli, N1-3 Furićevo, N1-4 Kapiti, N1-5 Milohni, N1-6 Donji Jugi, N1-7 Gornji Jugi, N1-8 Brnasi, N1-9 Halubjan, Kosi N2, N3-1 Marčelji, N3-2 Garići, N3-3 Nuntarovo, N4-1 Marinići, N4-2 Bezjaki, N5-1 Mladenići, N5-2 Juraši, N6-1 Saršoni, N6-2 Benčani-Skvažići, N6-3 Ronjgi, Sroki N7

Uvjeti za neposredno provođenje određuju se za izgrađeni dio i uređeni dio neizgrađenog građevinskog područja naselja. U izgrađenim i uređenim dijelovima građevinskih područja naselja za koje je na snazi urbanistički plan uređenja, uvjeti za provedbu određeni su tim planom.

Za građevinska područja naselja definiraju se uvjeti za neposrednu provedbu po vrstama građevina.

U građevinskim područjima naselja ovim Planom određuju se lokacijski uvjeti za neposredno provođenje za sljedeće vrste građevina i zahvata:

- **Građevine stambene namjene:**

Određuju se lokacijski uvjeti za neposredno provođenje za gradnju i rekonstrukciju sljedećih vrsta stambenih građevina:

- obiteljska kuća slobodnostojeće tipologije (s najviše 1 stambenom jedinicom)
  - obiteljske kuće slobodnostojeće tipologije mogu se graditi neposrednom provedbom ovoga Plana u svim građevinskim područjima naselja
- višeobiteljska građevina slobodnostojeće tipologije (s najviše 3 stambene jedinice)
  - višeobiteljske građevine slobodnostojeće tipologije mogu se graditi neposrednom provedbom ovoga Plana u svim građevinskim područjima naselja
- višestambena građevina slobodnostojeće tipologije (s najviše 6 stambenih jedinica)
  - višestambene građevine slobodnostojeće tipologije mogu se graditi neposrednom provedbom ovoga Plana u građevinskim područjima naselja, osim u sljedećim građevinskim područjima: N1-4 Kapiti, N1-5 Milohni, N1-8 Brnasi, N1-9 Halubjan, N4-2 Bezjaki, N6-3 Ronjgi.

Građevina stambene namjene smješta se na jednoj građevnoj čestici. Osnovna namjena je stanovanje, a pomoćne namjene u funkciji stanovanja su spremišta, odlagališta, garaže, kuhinje, sjenice, bazeni i slično. Osnovne i pomoćne namjene smještaju se u jednu ili više građevina unutar jedne građevne čestice. Površina pomoćne namjene iznosi najviše 40% bruto razvijene površine osnovne namjene. Unutar stambene građevine može se nalaziti i poslovni prostor. Površina poslovnog prostora ne smije prelaziti 50% ukupne bruto površine građevine. Poslovnim prostorom smatra se prostor namijenjen odvijanju djelatnosti društvene, gospodarske i ostalih namjena, koje ne narušavaju standard stanovanja, odnosno ne zahtijevaju veće površine, ne privlače jači promet, ne proizvode veću buku i štetne emisije u okoliš te ne povećavaju opasnost od požara i eksplozije i sl.

Neposrednom provedbom ovoga Plana dozvoljena je rekonstrukcija postojećih stambenih građevina koje su sagrađene u dvojnoj tipologiji i u tipologiji niza u svim građevinskim područjima naselja. Rekonstrukcija tih građevina dozvoljena je unutar postojećih gabarita građevine.

Postojeće građevine stambene i stambeno-poslovne namjene, u građevinskim područjima naselja, koje ne zadovoljavaju uvjete određene ovim Planom mogu se rekonstruirati u postojećim gabaritima.

Obiteljska kuća slobodnostojeće tipologije

Ovim Planom određeni su sljedeći uvjeti neposredne provedbe za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevine obiteljske kuće slobodnostojeće tipologije:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Obiteljske kuće slobodnostojeće tipologije mogu se graditi u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Namjena obiteljske kuće slobodnostojeće tipologije je stambena ili stambeno poslovna. Slobodnostojeća obiteljska kuća ima jednu stambenu jedincu. Pored svoje osnovne građevine obiteljska kuća može imati i druge pomoćne građevine.

Pomoćne građevine mogu biti: garaže, drvarnice, sjenice, ljetne kuhinje, spremišta, manje građevine gospodarske namjene (poslovne, poljoprivredne i sl.).

Unutar stambene građevine može se nalaziti i poslovni prostor. Površina poslovnog prostora ne smije prelaziti 50% ukupne bruto površine građevine. Namjena poslovnog dijela stambene građevine ne smije narušavati standard stanovanja, ne zahtijevati veće površine, ne privlačiti jači promet te ne proizvoditi buku i štetne emisije u okoliš, te svojom djelatnošću ne ugrožavati život i rad okolnog stanovništva. Poslovna namjena može biti za tihe i čiste djelatnosti bez opasnosti od požara i eksplozije sa bukom manjom od 45 dB noću i 55 danju. Poslovni dio stambene građevine može se formirati kao zasebna funkcionalna cjelina u sklopu osnovne građevine.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (k_{ig}) je 0,3
- Najmanja dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 60 m^2
- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 180 m^2
- Najveća dopuštena građevinska (bruto) površina građevine obiteljske kuće slobodnostojeće tipologije iznosi 400 m^2
- Najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti građevinske čestice (k_{is}) je 0,9
- Najveći dopušteni broj etaža su dvije nadzemne etaže i jedna podrumska etaža
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 6,5 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca.
- Pomoćna građevina može imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,0 metra, a za poslovni prostor najviše 5,0 m.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Krov može biti ravni ili kosi, a nagib krovnih ploha smije biti najviše 25°. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 600 m^2.

Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- najmanja površina građevne čestice može biti 500 m2
- najveći koeficijent izgrađenosti kig=0,36
- najveći koeficijent iskorištenosti kis=1,08

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Smještaj građevina na građevnoj čestici, određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od ruba građevne čestice i to:

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice najmanje pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini.
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).
- Smještaj osnovne građevine na rubu građevinske čestice moguć je iznimno kod interpolacija građevina u postojeću urbanu strukturu naselja među susjednim osnovnim građevinama višim od prizemlja radi usklađenja izgleda uličnog pročelja. Za navedeno je potrebno ishoditi posebne uvjete nadležnih institucija za upravljanje cestama.

Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- najmanja udaljenost građevinskog pravca od granice građevne čestice ceste, odnosno od regulacijskog pravca, iznosi 2,0 m,

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici građevine stambene namjene uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina. Minimalna površina tla pod zelenilom je 40% površine građevne čestice. U minimalnu površinu tla pod zelenilom ne mogu se uračunavati površine namijenjene parkiranju vozila.

Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- minimalna površina zelenila za izgradnju nove građevine iznosi 30% površine građevinske čestice,

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Visina podzida ne smije prelaziti 1,5m. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m.
Unutar građevne čestice dopuštena je izgradnja dječjih i ostalih igrališta, otvorenih bazena i sl. Parkirališta se moraju osigurati na građevnoj čestici temeljem standarda propisanih ovim Planom.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina poželjno je omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 3. 5. Razvoj infrastrukturnih sustava, ovog Plana.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno uvjetima iz poglavlja 3.7. Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš, ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u stambenu ili stambeno-poslovnu namjenu određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati i prenamijeniti uvažavajući ostale uvjete ovog Plana
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku, mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz uvjet da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevina od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini te da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

Višeobiteljska građevina slobodnostojeće tipologije

Ovim Planom određeni su sljedeći uvjeti neposredne provedbe za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevine višeobiteljske građevine slobodnostojeće tipologije:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Višeobiteljske građevine slobodnostojeće tipologije mogu se graditi u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Namjena višeobiteljske građevine je stambena ili stambeno poslovna. Slobodnostojeća višeobiteljska građevina ima dvije ili tri stambene jedince. Pored svoje osnovne građevine višeobiteljska kuća može imati i druge pomoćne građevine.
Pomoćne građevine mogu biti: garaže, drvarnice, sjenice, ljetne kuhinje, spremišta, manje građevine gospodarske namjene (poslovne, poljoprivredne i sl.).

Namjena poslovnog dijela stambene građevine ne smije narušavati standard stanovanja, ne zahtijevati veće površine, ne privlačiti jači promet te ne proizvoditi buku i štetne emisije u okoliš, te svojom djelatnošću ne ugrožavati život i rad okolnog stanovništva. Poslovna namjena može biti za tihe i čiste djelatnosti bez opasnosti od požara i eksplozije sa bukom manjom od 45 dB noću i 55 danju. Poslovni dio stambene građevine može se formirati kao zasebna funkcionalna cjelina u sklopu osnovne građevine.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (k_{ig}) je 0,3
- Najmanja dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 60 m^2
- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 250 m^2
- Najveća dopuštena građevinska (bruto) površina građevine iznosi 600 m^2
- Najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti građevinske čestice (k_{is}) je 1,2
- Najveći dopušteni broj etaža su tri nadzemne etaže i jedna podrumska etaža
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 9 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca.
- Pomoćna građevina može imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,0 metra, a za poslovni prostor najviše 5,0 m.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Krov može biti ravni ili kosi, a nagib krovnih ploha smije biti najviše 25°. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m^2.

Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- najmanja površina građevne čestice može biti 700 m2
- najveći koeficijent izgrađenosti kig=0,36
- najveći koeficijent iskorištenosti kis=1,44

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini.
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).
- Smještaj osnovne građevine na rubu građevinske čestice moguć je iznimno kod interpolacija građevina u postojeću urbanu strukturu naselja među susjednim osnovnim građevinama višim od prizemlja radi usklađenja izgleda uličnog pročelja. Za navedeno je potrebno ishoditi posebne uvjete nadležnih institucija za upravljanje cestama.

Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- najmanja udaljenost građevinskog pravca od granice građevne čestice ceste, odnosno od regulacijskog pravca, iznosi 2,0 m,

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici građevine stambene namjene uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina. Minimalna površina tla pod zelenilom je 40% površine građevne čestice. U minimalnu površinu tla pod zelenilom ne mogu se uračunavati površine namijenjene parkiranju vozila.

Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- minimalna površina zelenila za izgradnju nove građevine iznosi 30% površine građevinske čestice,

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Visina podzida ne smije prelaziti 1,5m.

Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m.

Unutar građevne čestice dopuštena je izgradnja dječjih i ostalih igrališta, otvorenih bazena i sl. Parkirališta se moraju osigurati na građevnoj čestici temeljem standarda propisanih ovim Planom.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina poželjno je omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 3. 5. Razvoj infrastrukturnih sustava, ovog Plana.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno uvjetima iz poglavlja 3.7. Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš, ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u stambenu ili stambeno-poslovnu namjenu određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati i prenamijeniti uvažavajući ostale uvjete ovog Plana

- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku, mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz uvjet da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevina od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini te da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

Višestambena građevina slobodnostojeće tipologije

Ovim Planom određeni su sljedeći uvjeti neposredne provedbe za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevine višestambene građevine slobodnostojeće tipologije:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Višestambene građevine slobodnostojeće tipologije mogu se graditi u građevinskim područjima naselja, osim u sljedećim građevinskim područjima: N1-4 Kapiti, N1-5 Milohni, N1-8 Brnasi, N1-9 Halubjan, N4-2 Bezjaki, N6-3 Ronjgi.

2. Namjena građevine

Namjena višestambene građevine je stambena ili stambeno poslovna. Slobodnostojeća višestambena građevina ima najviše 6 stambenih jedinica. Pored svoje osnovne građevine višestambena građevina može imati i druge pomoćne građevine.

Pomoćne građevine mogu biti: garaže, drvarnice, sjenice, ljetne kuhinje, spremišta, manje građevine gospodarske namjene (poslovne, poljoprivredne i sl.).

Namjena poslovnog dijela stambene građevine ne smije narušavati standard stanovanja, ne zahtijevati veće površine, ne privlačiti jači promet te ne proizvoditi buku i štetne emisije u okoliš, te svojom djelatnošću ne ugrožavati život i rad okolnog stanovništva. Poslovna namjena može biti za tihe i čiste djelatnosti bez opasnosti od požara i eksplozije sa bukom manjom od 45 dB noću i 55 danju. Poslovni dio stambene građevine može se formirati kao zasebna funkcionalna cjelina u sklopu osnovne građevine.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (k_{ig}) je 0,2
- Najmanja dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 60 m^2
- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 300 m^2
- Najveća dopuštena građevinska (bruto) površina građevine iznosi 900 m^2
- Najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti građevinske čestice (k_{is}) je 0,8
- Najveći dopušteni broj etaža su tri nadzemne etaže i jedna podrumska etaža
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 9 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca.
- Pomoćna građevina može imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,0 metra, a za poslovni prostor najviše 5,0 m.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Krov može biti ravni ili kosi, a nagib krovnih ploha smije biti najviše 25°. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice je:

- 1100 m^2 za gradnju višestambene građevine s najviše 4 stambene jedinice
- 1300 m^2 za gradnju višestambene građevine s najviše 6 stambenih jedinica

Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, najmanja površina građevne čestice može biti 1200 m2

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici
   - Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini
   - Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).
7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici građevine stambene namjene uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina. Minimalna površina tla pod zelenilom je 40% površine građevne čestice. U minimalnu površinu tla pod zelenilom ne mogu se uračunavati površine namijenjene parkiranju vozila.

Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- minimalna površina zelenila za izgradnju nove građevine iznosi 30% površine građevinske čestice,

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Visina podzida ne smije prelaziti 1,5m.

Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m.

Unutar građevne čestice dopuštena je izgradnja dječjih i ostalih igrališta, otvorenih bazena i sl. Parkirališta se moraju osigurati na građevnoj čestici temeljem standarda propisanih ovim Planom.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina poželjno je omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 3. 5. Razvoj infrastrukturnih sustava, ovog Plana.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno uvjetima iz poglavlja 3.7. Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš, ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih višestambenih građevina u građevinskim područjima naselja i prenamjena u građevine stambene i stambeno poslovne namjene, određuje se pod istim uvjetima kao za nove građevine, a kada zahvati na građevini ne zadovoljavaju uvjete propisane ovim Planom, vrše se u postojećim gabaritima građevine. Rekonstrukcija postojećih višestambenih građevina dozvoljena je u svim građevinskim područjima naselja. Ukoliko postojeća višestambena građevina ima više stambenih jedinica od dozvoljenih ovim Planom, dopušta se zadržavanje postojećeg broja stambenih jedinica.

- **Građevine društvene namjene:**

Građevine društvene namjene su građevine namijenjene za predškolski odgoj školstvo, kulturu, sport, zdravstvo,socijalnu skrb,vjerske zajednice i upravu i pravosuđe. Minimalni uvjeti po naseljima za sadržaje građevina društvene namjene te način njihovog planiranja kroz urbanističke planove određeni su u točki 3.3.2. Društvene djelatnosti.

Sadržaji javne i društvene namjene mogu se smještati i u gospodarskim građevinama u građevinskim područjima naselja ili u sklopu poslovnog dijela stambeno-poslovne građevine. Urbanistički planovi mogu definirati i drugačije uvjete gradnje građevina javne i društvene namjene od ovih određenih ovim Planom za neposrednu provedbu. Djelatnosti u funkciji socijalne skrbi mogu se obavljati i u stambenim građevinama i gospodarskim građevinama na području građevinskih područja naselja, uz zadovoljavanje uvjeta iz posebnih propisa.

Za gradnju građevina društvene namjene kao osnovne namjene, ovim Planom se omogućava gradnja neposrednom provedbom ovoga Plana za građevine u funkciji:

- predškolskog odgoja
- kulturne djelatnosti
- zdravstva
- socijalne skrbi
- uprave i/ili pravosuđa
- sporta i rekreacije

Postojeće građevine društvene namjene u građevinskim područjima naselja, koje ne zadovoljavaju uvjete određene ovim Planom, mogu se rekonstruirati i/ili prenamijeniti u druge građevine društvene namjene unutar postojećih gabarita.

<u>Građevina u funkciji predškolskog odgoja – vrtić i/ili jaslice</u>

Osim građevina predškolskog odgoja određenih ovim Planom, neposrednom provedbom ovoga Plana, u izgrađenim i uređenim dijelovima građevinskih područja naselja mogu se graditi građevine društvene namjene u funkciji predškolskog odgoja – vrtići i/ili jaslice, najveće građevinske bruto površine 2400 m2. Ovim planom određuju se sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje,

rekonstrukciju građevina u funkciji predškolskog odgoja – vrtić i/ili jaslice

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine u funkciji predškolskog odgoja – vrtić i/ili jaslice se mogu graditi u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena-u funkciji predškolskog odgoja-dječji vrtići i/ili jaslice. Na građevnoj je čestici moguće planirati i pomoćne građevine koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,3
- najveći koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (kis) je 0,9
- najveća visina građevine je 8,0 m
- najveći dopušteni broj etaža je dvije nadzemne etaže i jedna podzemna etaža
- neposrednom provedbom ovog Plana moguće je graditi građevine u funkciji predškolskog odgoja (vrtić i/ili jaslice) najveće površine do 2400 m2 GBP.
- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Arhitektonsko oblikovanje građevina javne i društvene namjene treba biti suvremenog tipa, prema načelima suvremenog građenja, primjenom kvalitetnih i postojanih materijala.

Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º. Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 1000 m2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Smještaj građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od ruba građevne čestice i to:

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Neizgrađeni dio građevne čestice mora biti uređen, a najmanje 30% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila od čega dio zelene površine mora biti namijenjen sadnji autohtonih stablašica. U sklopu građevne čestice treba osigurati površine za odmor i rekreaciju, igrališta, zelene površine i dr. u skladu s posebnim propisom. Vanjski prostori namijenjeni djeci

moraju sadržavati zelene površine, osunčane i hladovite prostore za igru u skladu s posebnim propisom.

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Vanjski prostori namijenjeni djeci moraju biti ograđeni i sigurni za djecu. Ograde se mogu izvoditi kao zidane, u kombinaciji niskog punog zidića i transparentne metalne ograde sa ili bez živice ili kao transparentne metalne ograde. U slučaju kada se ograda izvodi u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1.00m) i transparentne metalne ograde, ili kao transparentna metalna ograda, maksimalna visina ograde iznosi ukupno najviše 1.80m mjereno od nivoa konačno zaravnatog terena uz ogradu s unutarnje strane građevne čestice. Maksimalna visina ograde od punog zida iznosi 1.50m.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta mora se osigurati na građevnoj čestici.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u građevinu u funkciji predškolskog odgoja određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati i prenamijeniti uvažavajući ostale uvjete ovog Plana
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku, mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz uvjet da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevina od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini te da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

Građevina u funkciji kulturne djelatnosti – „Dom“ u Marinićima

Ovim Planom dani su uvjeti za rekonstrukciju građevine “Dom” u Marinićima. „Dom“ u Marinićima je građevina javne polivalentne namjene. U planu je rekonstrukcija Doma na način da se formira suvremeni društveni centar lokalne zajednice. Uvjeti za rekonstrukciju dani su ovim Planom kako slijedi:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevina se gradi u građevinskom području naselja N4 Marinići.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena- društveni centar

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,6
- najveći koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (kis) je 2,0
- najveća visina građevine je 13,5 m
- najveća ukupna visina je 15,0 m
- najveći dopušteni broj etaža su 4 etaže.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Oblik krova se ne određuje. Broj funkcionalnih jedinica u sklopu građevine nije planom ograničen.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 1000 m2

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Dopušta se rekonstrukcija postojeće građevine na regulacijskom pravcu (kao postojeće stanje).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Postojeće stablašice na građevnoj čestici zadržati i dopuniti novim nasadima.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališta i/ili garažnih osigurava se u okviru javnih parkirališta u okruženju.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

Građevina u funkciji kulturne djelatnosti

U građevinskim područjima naselja dozvoljeno je smještanje dodatnih građevina javne i društvene namjene u funkciji kulture, u skladu s potrebama. Osim planiranih građevina u kulturi, ovim Planom omogućava se neposrednom provedbom, u izgrađenim i uređenim dijelovima građevinskih područja naselja gradnja građevina društvene namjene – u funkciji kulture, najveće dopuštene građevinske bruto površine 400 m2. Ovim Planom se određuju sljedeći uvjeti za uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevina u funkciji kulturne djelatnosti:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine u funkciji kulturne djelatnosti se mogu graditi u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena - građevina u funkciji kulture (knjižnica i čitaonica, kino, galerija, muzej, društveni dom i sl.). Na građevnoj je čestici moguće planirati i pomoćne građevine koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,3
- najveći koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (kis) je 1,2
- najveća visina građevine je 9,5 m
- najveći dopušteni broj etaža je 3 nadzemne etaže i jedna podzemna
- neposrednom provedbom ovog Plana moguće je graditi građevine u funkciji kulturne djelatnosti najveće površine do 600m2 GBP.
- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Pri oblikovanju građevine treba posebnu pažnju posvetiti odnosu sa građevinama u okruženju.

Arhitektonsko oblikovanje građevina javne i društvene namjene treba biti suvremenog tipa, uklopiti se u naselje slijedom zatečenih lokalnih uvjeta, dok je u oblikovnom dijelu moguće ponuditi i suvremenija rješenja.

Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º . Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m2, iznimno kod interpolacija u izgrađena građevinska područja naselja 600 m2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Smještaj građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od ruba građevne čestice i to:

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini

- Podzemne građevine mogu se graditi na rubu građevne čestice.
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Neizgrađeni dio građevne čestice namjene mora biti uređen, a najmanje 30% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila od čega dio zelene površine mora biti namijenjen sadnji autohtonih stablašica.

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta određen u skladu s ovim Planom, mora se osigurati na građevnoj čestici i/ili na javnom parkiralištu u okruženju.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u građevinu društvene namjene u funkciji kulture određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati i prenamijeniti uvažavajući ostale uvjete ovog Plana
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku, mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz uvjet da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevina od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini te da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

Građevina u funkciji zdravstvene djelatnosti

Ovim Planom omogućava se neposrednom provedbom, u izgrađenim i uređenim dijelovima građevinskih područja naselja gradnja građevina društvene namjene – u funkciji zdravstvene djelatnosti, najveće dopuštene građevinske bruto površine 400 m2. Ovim Planom se određuju sljedeći uvjeti za uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevina u funkciji zdravstvene djelatnosti:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine u funkciji zdravstvene djelatnosti se mogu graditi u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena- građevina u funkciji zdravstvene djelatnosti (ambulante, specijalističke klinike, ljekarne i sl.). Na građevnoj je čestici moguće planirati i pomoćne građevine koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,3
- najveći koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (kis) je 1,2
- najveća visina građevine je 9,5 m
- najveći dopušteni broj etaža je 3 nadzemne etaže i jedna podzemna
- neposrednom provedbom ovog Plana moguće je graditi građevine u funkciji zdravstvene djelatnosti najveće površine do 400m2 GBP.
- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Pri oblikovanju građevine treba posebnu pažnju posvetiti odnosu sa građevinama u okruženju.

Arhitektonsko oblikovanje građevina javne i društvene namjene treba biti suvremenog tipa, uklopiti se u naselje slijedom zatečenih lokalnih uvjeta: izgrađenosti i iskoristivost parcela, visine, dok je u oblikovnom dijelu moguće ponuditi i suvremenija rješenja.

Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º .

Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m2, iznimno kod interpolacija u izgrađena građevinska područja naselja 400 m2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Smještaj građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od ruba građevne čestice i to:

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini.

Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4m od pristupnog puta.

- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Neizgrađeni dio građevne čestice namjene mora biti uređen, a najmanje 30% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila od čega dio zelene površine mora biti namijenjen sadnji autohtonih stablašica.

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta određen u skladu s ovim Planom, mora se osigurati na građevnoj čestici i/ili u okviru javnog parkirališta u okruženju.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u građevinu društvene namjene u funkciji zdravstvene djelatnosti određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati i prenamijeniti uvažavajući ostale uvjete ovog Plana
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku, mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz uvjet da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevina od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini te da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

Građevina u funkciji uprave i/ili pravosuđa

Ovim Planom se određuju sljedeći uvjeti za uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevina u funkciji uprave i/ili pravosuđa:

1 Lokacija zahvata u prostoru

Građevine u funkciji uprave i/ili pravosuđa se mogu graditi u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena- građevina u funkciji uprave i/ili pravosuđa. To su građevine namijenjene radu državnih tijela i organizacija, radu tijela i organizacija lokalne i područne (regionalne) samouprave te radu pravnih osoba s javnim ovlastima. Na građevnoj je čestici moguće planirati i pomoćne građevine koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,3
- najveći koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (kis) je 1,2
- najveća visina građevine je 9,5 m
- najveći dopušteni broj etaža je 3 nadzemne etaže i jedna podzemna
- neposrednom provedbom ovog Plana moguće je graditi građevine u funkciji uprave i/ili pravosuđa najveće površine do 400m2 GBP.
- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Pri oblikovanju građevine treba posebnu pažnju posvetiti odnosu sa građevinama u okruženju.

Arhitektonsko oblikovanje građevina javne i društvene namjene treba biti suvremenog tipa, uklopiti se u naselje slijedom zatečenih lokalnih uvjeta: izgrađenosti i iskoristivost parcela, visine, dok je u oblikovnom dijelu moguće ponuditi i suvremenija rješenja.

Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º .

Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m2, iznimno kod interpolacija u izgrađena građevinska područja naselja 400 m2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Smještaj građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od ruba građevne čestice i to:

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4m od pristupnog puta.
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Neizgrađeni dio građevne čestice namjene mora biti uređen, a najmanje 30% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila od čega dio zelene površine mora biti namijenjen sadnji autohtonih stablašica.

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta određen u skladu s ovim Planom, mora se osigurati na građevnoj čestici i/ili u okviru javnog parkirališta u okruženju.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u građevinu društvene namjene u funkciji uprave i/ili pravosuđa određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati i prenamijeniti uvažavajući ostale uvjete ovog Plana
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku, mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz uvjet da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevina od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini te da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

Građevina u funkciji socijalne skrbi

Ovim planom određuju se sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje, rekonstrukciju građevina u funkciji socijalne skrbi - domova za starije osobe:
1. Lokacija zahvata u prostoru
Građevine u funkciji socijalne skrbi - domovi za starije osobe se mogu graditi u svim građevinskim područjima naselja.
2. Namjena građevine
Osnovna namjena je društvena namjena-građevina u funkciji socijalne skrbi - dom za starije osobe. Na građevnoj čestici je moguće planirati i pomoćne građevine koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.
3. Veličina građevine
Veličina građevine određuje se na temelju sljedećih ukupnih kriterija:
- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,3
- najveći koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (kis) je 0,9
- najveća visina građevine je 7,5 m
- najveći dopušteni broj etaža su dvije nadzemne etaže i jedna podzemna etaža
- najveća površina GBP-a iznosi 800 m^2
- pri projektiranju građevine potrebno je zadovoljiti uvjete iz posebnih propisa.
- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara.
4. Uvjeti za oblikovanje građevine
Arhitektonsko oblikovanje građevina javne i društvene namjene treba biti suvremenog tipa, prema načelima suvremenog građenja, primjenom kvalitetnih i postojanih materijala.
Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º. Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.
5. Oblik i veličina građevne čestice
Najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m^2, iznimno kod interpolacija u izgrađena građevinska područja naselja 600 m^2.
6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici
Smještaj građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od granice građevne čestice i to:

- Površina za građenje nove građevine udaljena je od: granice građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od granice građevne čestice prema javnoj prometnoj površini;
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice građevne čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice
Neizgrađeni dio građevne čestice mora biti uređen, a najmanje 30% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila od čega dio zelene površine mora biti namijenjen sadnji autohtonih stablašica. Potrebno je zadovoljiti uvjete za organizaciju vanjskih prostora sukladno posebnim propisima.
Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju

izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto uz uvjet da udaljenost između potpornih zidova nije manja od 1,0 m.
Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10 m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50 m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8 m.
8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti
Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.
9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu
Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta mora se osigurati na vlastitoj građevnoj čestici.
10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom
Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.
11. Uvjeti rekonstrukcije građevina
Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u građevinu u funkciji socijalne skrbi - dom za starije osobe određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati (uključuje i prenamjenu u građevinu socijalne skrbi) i uvažavajući ostale uvjete ovog Plana;
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku za nove građevine, mogu se rekonstruirati (uključuje i prenamjenu u građevinu socijalne skrbi) u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz sljedeće dodatne uvjete:
  - prilikom rekonstrukcije se dopušta zadržavanje postojeće udaljenosti građevine od granice građevne čestice prema javnoj prometnoj površini i ostalim granicama građevne čestice, ali se zabranjuje njezino smanjenje prema svim navedenim granicama;
  - ukoliko je postojeća udaljenost manja od pola visine građevine (h/2), postojeća visina građevine se ne može povećavati.

<u>Građevina u funkciji sporta i rekreacije</u>
<u>a) Građevina u funkciji sporta i rekreacije (zatvorene sportsko-rekreacijske građevine)</u>
Ovim Planom se određuju sljedeći uvjeti za uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevina u funkciji sporta i rekreacije:
1. Lokacija zahvata u prostoru
Građevine u funkciji sporta i rekreacije (zatvorene sportsko-rekreacijske građevine) mogu se graditi u svim građevinskim područjima naselja
2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena- građevina u funkciji sporta i rekreacije (zatvorene sportsko rekreacijske građevine- dvorane, zatvoreni bazeni i sl.). Na građevnoj je čestici moguće planirati i pomoćne građevine koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.
Unutar građevnih područja naselja mogu se graditi sve građevine namijenjene sportsko-rekreacijskim aktivnostima izuzev streljana otvorenog tipa.
Zatvorene sportsko rekreacijske građevine mogu imati i sadržaje trgovačko-uslužne, javne i društvene i ugostiteljsko-turističke namjene.
3. Veličina građevine:
Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:
- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,4
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (kis) građevne čestice je 1,2
- najveća visina građevine je 9 m
- najveći dopušteni broj etaža je 2 nadzemne i jedna podzemna etaža
- neposrednom provedbom ovog Plana moguće je graditi građevine u funkciji sporta i rekreacije (zatvorene sportsko-rekreacijske građevine) najveće površine do 800m2 GBP.
- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara.
4. Uvjeti za oblikovanje građevine
Pri oblikovanju građevine treba posebnu pažnju posvetiti odnosu sa građevinama u okruženju.
Arhitektonsko oblikovanje građevina javne i društvene namjene treba biti suvremenog tipa, uklopiti se u naselje slijedom zatečenih lokalnih uvjeta: izgrađenosti i iskoristivost parcela, visine, dok je u oblikovnom dijelu moguće ponuditi i suvremenija rješenja.
Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º .
Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.
5. Oblik i veličina građevne čestice
Najmanja površina građevne čestice iznosi 1000 m2.
6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici
- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:
Neizgrađeni dio građevne čestice namjene mora biti uređen, a najmanje 30% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila.
Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta mora se osigurati na građevnoj čestici i/ili u okviru javnog parkirališta u okruženju.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina društvene namjene –građevina u funkciji sporta i rekreacije (zatvorenih sportsko-rekreacijskih građevina) omogućava se pod istim uvjetima kao za nove građevine, a kada zahvati na građevini ne zadovoljavaju uvjete propisane ovim Planom, vrše se u postojećim gabaritima građevine.

<u>Rekonstrukcija građevine boćališta u naselju Marinići</u>

U naselju Marinići N4-1 planirana je rekonstrukcija građevine u funkciji sporta i rekreacije - zatvorene građevine boćališta za koju se određuju sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje (rekonstrukciju):

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevnu česticu građevine boćališta potrebno je formirati na dijelu k.č. 1352/2 k.o. Marinići, a moguće je formirati i veću građevnu česticu koja će osim navedenog dijela k.č. uključivati i dijelove ili cijele površine susjednih katastarskih čestica. Dozvoljeno je formirati jednu građevnu česticu unutar površine izgrađenog dijela građevinskog područja naselja.

S obzirom na mjerilo Plana, u postupku izdavanja odgovarajućeg akta kojim se odobrava gradnja precizno će se odrediti površina građevne čestice, prema geodetskoj izmjeri.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena, građevina u funkciji sporta i rekreacije - zatvorena sportsko rekreacijska građevina - boćalište. Na građevnoj čestici je moguće planirati i pomoćne građevine (spremište, čvrste ili montažno-demontažne tribine, privremene i montažne građevine u funkciji održavanja sportsko-rekreacijskih i sličnih aktivnosti, pergole, nadstrešnice i slično) koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.

Zatvorena sportsko rekreacijska građevina - boćalište može imati i prateće sadržaje trgovačko-uslužne i ugostiteljsko-turističke namjene.

Omogućava se smještaj sadržaja otvorenih sportsko-rekreacijskih igrališta - otvorenog boćališta i dječjeg igrališta na kojima se dozvoljava postavljanje svih naprava i opreme potrebnih za privođenje njihovoj namjeni.

3. Veličina građevine

Veličina građevine određuje se na temelju sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,6;
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (kis) građevne čestice je 0,6;
- najveća visina građevine je 9 m;
- najveći dopušteni broj etaža je jedna nadzemna etaža;
- najveća površina GBP-a iznosi 1000 m^2;
- najveća visina naprava i opreme sportsko-rekreacijskih igrališta - otvorenog boćališta i dječjeg igrališta određuje se u skladu s njihovim funkcionalnim zahtjevima i lokalnim uvjetima;
- pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara;
- omogućuje se etapno/fazno građenje unutar građevne čestice.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevine moraju biti u skladu s funkcijom uz upotrebu postojanih materijala i boja, a uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru.

Krov može biti izveden kao kosi ili kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 1500 m^2, a najveća se ne određuje.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Na građevnoj čestici moguće je graditi jednu ili više građevina koje čine jedinstvenu funkcionalnu cjelinu (složena građevina).

Površina za građenje (rekonstrukciju) postojeće građevine udaljena je od ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4,0 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4,0 m od pristupnog puta. Postojeće udaljenosti koje su manje od propisanih mogu se zadržati, ali se zabranjuje njihovo daljnje smanjenje.

Sadržaji otvorenih sportsko-rekreacijskih igrališta moraju biti udaljeni najmanje 3,0 m od ruba građevne čestice osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4,0 m od pristupnog puta. Postojeće udaljenosti koje su manje od propisanih mogu se zadržati, ali se zabranjuje njihovo daljnje smanjenje.

Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice građevne čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice

Najmanje 10% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10 m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50 m) i/ili zelenila.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevine mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta mora se osigurati na građevnoj čestici i/ili u okviru javnog parkirališta u okruženju.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

b) Građevina u funkciji sporta i rekreacije – otvoreno sportsko-rekreacijsko igralište

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine u funkciji sporta i rekreacije – otvorena sportsko-rekreacijska igrališta mogu se graditi u svim građevinskim područjima naselja

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena- građevina u funkciji sporta i rekreacije – otvorena sportsko rekreacijska igrališta (otvoreni bazeni, sportsko-rekreacijski tereni, igrališta, dječja igrališta i sl.). Na građevnoj je čestici moguće planirati i pomoćne građevine koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.

Unutar građevnih područja naselja mogu se graditi sve građevine namijenjene sportsko-rekreacijskim aktivnostima izuzev streljana otvorenog tipa.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (kig) je 0,8.
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (kis) građevne čestice je 0,8,
- najveća visina naprava i opreme sportsko-rekreacijskih terena i igrališta, dječjih igrališta i sl. određuje se u skladu s njihovim funkcionalnim zahtjevima i lokalnim uvjetima;
- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara. Najveća dozvoljena površina tlocrtne projekcije pomoćne građevine je 60 m2.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Pri oblikovanju građevine treba posebnu pažnju posvetiti odnosu sa građevinama u okruženju.

Arhitektonsko oblikovanje građevina javne i društvene namjene treba biti suvremenog tipa, uklopiti se u naselje slijedom zatečenih lokalnih uvjeta: izgrađenosti i iskoristivost parcela, visine, dok je u oblikovnom dijelu moguće ponuditi i suvremenija rješenja.

Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º .

Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja dopuštena površina građevinske čestice se ne određuje. Najveća dozvoljena površina građevinske čestice je 5000 m2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 3 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4m od pristupnog puta.
- Postojeće građevine koje su izgrađene na manjim udaljenostima od onih određenih ovim Planom, mogu se rekonstruirati, ali bez mogućnosti smanjenja udaljenosti, uz uvjet da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),
- Podzemne građevine mogu se graditi na rubu građevne čestice.
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Neizgrađeni dio građevne čestice namjene mora biti uređen, a najmanje 20% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila (osim za igrališta s travnatom podlogom).

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se mogu izvoditi kao transparentne metalne ograde, ograde u kombinaciji niskog punog zidića i transparentne metalne ograde ili zelenila. U slučaju kada se ograda izvodi u kombinaciji niskog punog zida, zid može biti visine do 1.00m. Najveća dozvoljena ukupna visina ograde je 2,5 m, a iznimno 5,0 m za košarkaške i slične sportsko-rekreacijske terene uz uvjet da se oblikovno moraju uklopiti u lokalni ambijent. Ograda svojim položajem, visinom i oblikom ne smije ugroziti prometnu preglednost prometnice i time utjecati na sigurnost prometa.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta mora se osigurati na građevnoj čestici i/ili u okviru javnog parkirališta u okruženju.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina društvene namjene –građevina u funkciji sporta i rekreacije omogućava se pod istim uvjetima kao za nove građevine, a kada zahvati na građevini ne zadovoljavaju uvjete propisane ovim Planom, vrše se u postojećim gabaritima građevine.

Otvoreno sportsko-rekreacijsko igralište u naselju Saršoni

U naselju Saršoni N6-1 planirana je izgradnja građevine u funkciji sporta i rekreacije - otvorenog sportsko-rekreacijskog igrališta za koju se određuju sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Propisuje se obveza formiranja građevne čestice na dijelu ili cijeloj površini k.č. 2128 k.o. Viškovo, a moguće je formirati i veću građevnu česticu koja će osim navedene k.č. uključivati i dijelove ili cijele površine k.č. 2127, 2129 i 2130 sve k.o. Viškovo. Na navedenoj površini moguće je formirati jednu ili dvije građevne čestice.

S obzirom na mjerilo Plana, u postupku izdavanja odgovarajućeg akta kojim se odobrava gradnja precizno će se odrediti površina građevne čestice, prema geodetskoj izmjeri.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena - građevina u funkciji sporta i rekreacije – otvoreno sportsko-rekreacijsko igralište (sportsko-rekreacijski tereni i igrališta, dječja igrališta, skate park i sl. izuzev streljane otvorenog tipa). Na građevnoj čestici moguće je planirati i pomoćne građevine (sanitarni čvorovi, spremišta, svlačionice, uslužne djelatnosti (caffe bar), čvrste ili montažno-demontažne tribine, privremene i montažne građevine u funkciji održavanja sportsko-rekreacijskih i sličnih aktivnosti) koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene. Na sportsko-rekreacijskim terenima i igralištima, dječjim igralištima i sl. dozvoljava se postavljanje svih naprava i opreme potrebnih za privođenje njihovoj namjeni.

3. Veličina građevine

Veličina građevine određuje se na temelju sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (kig) je 0,8;
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (kis) građevne čestice je 0,8;
- najveća visina naprava i opreme sportsko-rekreacijskih terena i igrališta, dječjih igrališta i sl. određuje se u skladu s njihovim funkcionalnim zahtjevima i lokalnim uvjetima;
- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara. Dopušta se izgradnja max dvije pomoćne građevine u koje se ne uračunavaju tribine ukoliko se formira građevna čestica površine veće od 2000 m^2, odnosno jedne pomoćne građevine u koju se ne uračunavaju tribine ukoliko je površina građevne čestice 2000 m^2 i manja. Najveća dozvoljena površina tlocrtne projekcije pojedinačne pomoćne građevine je 60 m^2. Izgradnja pomoćnih građevina dopušta se nakon izgradnje osnovne građevine.

4. Uvjeti za oblikovanje građevina na građevnoj čestici

Pri oblikovanju građevina treba posebnu pažnju posvetiti odnosu s građevinama u okruženju.

Arhitektonsko oblikovanje građevina treba biti suvremenog tipa i uklopiti se u naselje slijedom zatečenih lokalnih uvjeta: izgrađenosti i iskoristivost parcela, visine, dok je u oblikovnom dijelu moguće ponuditi i suvremenija rješenja.

Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º .

Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja dopuštena površina građevne čestice se ne određuje. Najveća dozvoljena površina građevne čestice je 5000 m^2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Površina za građenje nove građevine udaljena je od: granice građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 3 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od granice građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4,0 m od pristupnog puta.
Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice građevne čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl.).
7. Uvjeti za uređenje građevne čestice
Neizgrađeni dio građevne čestice namjene mora biti uređen, a najmanje 20% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila (osim za igrališta s travnatom podlogom).
Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto uz uvjet da udaljenost između potpornih zidova nije manja od 1,0 m.
Na površini građevne čestice omogućuje se uređenje pješačkih, biciklističkih i trim staza.
Ograde se mogu izvoditi kao transparentne metalne ograde, ograde u kombinaciji niskog punog zidića i transparentne metalne ograde ili zelenila. U slučaju kada se ograda izvodi u kombinaciji niskog punog zida, zid može biti visine do 1.00 m. Najveća dozvoljena ukupna visina ograde je 5,0 m za košarkaške i slične sportsko-rekreacijske terene, ali se oblikovno moraju uklopiti u zatečeni lokalni ambijent. Dopušta se postavljanje više različitih vrsta ograda na jednoj građevnoj čestici, a može se ograditi dio ili čitava površina građevne čestice. Ograda svojim položajem, visinom i oblikom ne smije ugroziti prometnu preglednost prometnice i time utjecati na sigurnost prometa.
8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti
Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.
9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu
Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta mora se osigurati na građevnoj čestici.
10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu
Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.
11. Uvjeti rekonstrukcije građevina
Rekonstrukcija postojećih građevina društvene namjene –građevina u funkciji sporta i rekreacije omogućava se pod istim uvjetima kao za nove građevine.

- **Građevine gospodarske namjene**

  a) Poslovne građevine

  - samostalna manja poslovna građevina

  - samostalna veća poslovna građevina – ne može se graditi neposrednom provedbom u građevinskim područjima: N1-5 Milohni, N1-6 Donji Jugi, N1-7 Gornji Jugi, Kosi N2, N3-3 Nuntarovo, N4-2 Bezjaki, N6-3 Ronjgi,

  b) Poljoprivredno-gospodarske građevine

  c) Ugostiteljsko-turističke građevine

Građevine gospodarske namjene mogu se graditi na pojedinačnim građevnim česticama koje svojom veličinom, smještajem u naselju i osiguranjem osnovnih priključaka na prometnu i komunalnu infrastrukturu omogućuju obavljanje gospodarskih djelatnosti bez štetnih utjecaja na okoliš, tj. koje ne narušavaju uvjete života i stanovanja.

a) Poslovne građevine

Građevine gospodarske namjene – poslovne koje se mogu graditi neposrednom provedbom ovog Plana u izgrađenim i uređenim dijelovima građevinskih područja naselja su: samostalna manja poslovna građevina i samostalna veća poslovna građevina prema sljedećim uvjetima:

Samostalna manja poslovna građevina

Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti neposredne provedbe za korištenje, građenje i rekonstrukciju samostalne manje poslovne građevine:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Samostalne manje poslovne građevine mogu se graditi u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Namjena poslovne građevine je poslovna ili poslovno stambena.

Poslovne građevine unutar građevinskog područja naselja namijenjene su za sve vrste uslužnih, zanatskih djelatnosti, pružanje intelektualnih usluga (uredi, ateljei, agencije i sl.), trgovačko opskrbnih djelatnosti (prodavaonice), za obavljanje svih vrsta manjih proizvodno poslovnih djelatnosti, manjih proizvodnih obrta, servisa, komunalnih i sličnih djelatnosti koje ne ugrožavaju okoliš i ne izazivaju opasnosti od požara i eksplozija i proizvode buku unutar dozvoljenih granica. U sklopu poslovnih građevina mogu se smještati i sadržaji javne i društvene namjene.

Osnovna građevina može imati pomoćnu građevinu. Pomoćna građevina mora s osnovnom građevinom činiti funkcionalnu cjelinu. U sklopu poslovne osnovne građevine može se smjestiti jedan stan kao pomoćni prostor.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem slijedećih ukupnih kriterija:

- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (k_{ig}) je 0,3
- Najmanja dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 60 m^2
- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 400 m^2
- Najveća dopuštena građevinska (bruto) površina građevine poslovne namjene iznosi 400 m^2
- Najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti građevinske čestice (k_{is}) je 1,2
- Visina građevine mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, te tehnološkim procesom. Najveći dopušteni broj etaža su dvije nadzemne etaže i dvije podrumske etaže. Najveća dopuštena visina građevine iznosi 9,0 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca. Izuzetak su građevine proizvodnih radionica i skladišta čija visina ne smije prijeći 6 metara.
- Pomoćna građevina se može graditi kao jednoetažna. Ona se gradi uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 4,0 metra.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º. Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 1000 m^2.

Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- najmanja površina građevne čestice može biti 900 m2
- najveći koeficijent izgrađenosti kig=0,33,
- najveći koeficijent iskorištenosti kis=1,32

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Smještaj građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od ruba građevne čestice i to:

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini-
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici građevine poslovne namjene uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina. Minimalna površina tla pod zelenilom je 30% površine građevne čestice. U minimalnu površinu tla pod zelenilom ne mogu se uračunavati površine namijenjene parkiranju vozila.

Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- minimalna površina zelenila za izgradnju nove građevine iznosi 20% površine građevinske čestice,

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Visina podzida ne smije prelaziti 1,5m.

Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se izgrađuju kao zidane i od zelenila, prema lokalnim prilikama do najviše 1,10m. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m. Pri ograđivanju gospodarskih građevina dozvoljena je visina do 2,2 m, ali tada treba biti izvedena kao transparentna iz metala ili drugog odgovarajućeg materijala. Ograde se mogu izvoditi i u kombinaciji niskog punog zidića i transparentne metalne ograde ili kao transparentne metalne ograde. U slučaju kada se ograda izvodi u kombinaciji niskog punog zida, zid može biti visine do 1.00m.

Privremene i montažne građevine se mogu postaviti na građevnoj čestici ako su osigurani uvjeti udaljenosti od susjednih građevnih čestica. Parkirališta se moraju osigurati na građevnoj čestici temeljem standarda propisanih ovim Planom.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina poželjno je omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovih Odredbi za provođenje. Na građevnoj čestici se mora osigurati potreban broj parkirališnih mjesta određen u skladu s ovim Planom.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u građevinu poslovne namjene određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati i prenamijeniti uvažavajući ostale uvjete ovog Plana
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku, mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz uvjet da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevina od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini te da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

Postojeće građevine gospodarske namjene koje ne zadovoljavaju uvjete određene ovim Planom mogu se rekonstruirati u postojećim gabaritima građevine.

<u>Samostalna veća poslovna građevina</u>

Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti neposredne provedbe za korištenje, građenje i rekonstrukciju <u>samostalne veće poslovne građevine:</u>

1. Lokacija zahvata u prostoru

Samostalne veće poslovne građevine grade se u građevinskim područjima naselja osim u sljedećim građevinskim područjima: N1-5 Milohni, N1-6 Donji Jugi, N1-7 Gornji Jugi, Kosi N2, N3-3 Nuntarovo, N4-2 Bezjaki, N6-3 Ronjgi,

2. Namjena građevine

Namjena poslovne građevine je poslovna ili poslovno stambena.

Poslovne građevine unutar građevinskog područja naselja namijenjene su za sve vrste uslužnih, zanatskih djelatnosti, pružanje intelektualnih usluga (uredi, ateljei, agencije i sl.), trgovačko

opskrbnih djelatnosti (prodavaonice), skladišta, za obavljanje svih vrsta manjih proizvodno poslovnih djelatnosti, manjih proizvodnih obrta, servisa, komunalnih i sličnih djelatnosti koje ne ugrožavaju okoliš i ne izazivaju opasnosti od požara i eksplozija i proizvode buku unutar dozvoljenih granica. U sklopu poslovnih građevina mogu se smještati i sadržaji javne i društvene namjene (kulturne djelatnosti, zdravstvene djelatnosti, uprava i pravosuđe i sl.)
Osnovna građevina može imati pomoćnu građevinu. Pomoćna građevina mora s osnovnom građevinom činiti funkcionalnu cjelinu. U sklopu poslovne osnovne građevine može se smjestiti jedan stan kao pomoćni prostor.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem slijedećih ukupnih kriterija:

- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (k_{ig}) je 0,3
- Najmanja dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 60 m^2
- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 600 m^2
- Najveća dopuštena građevinska (bruto) površina građevine poslovne namjene iznosi 2000 m^2
- Najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti građevinske čestice (k_{is}) je 1,2
- Visina građevine mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, te tehnološkim procesom. Najveći dopušteni broj etaža su dvije nadzemne etaže i dvije podrumske etaže.
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 9,0 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca. Izuzetak su građevine proizvodnih radionica i skladišta čija visina ne smije prijeći 6 metara.
- Pomoćna građevina se može graditi kao jednoetažna. Ona se gradi uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 4,0 metra.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º. Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 1400 m^2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Smještaj građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od ruba građevne čestice i to:

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici građevine poslovne namjene uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina. Minimalna površina tla pod zelenilom je

30% površine građevne čestice. U minimalnu površinu tla pod zelenilom ne mogu se uračunavati površine namijenjene parkiranju vozila.
Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- minimalna površina zelenila za izgradnju nove građevine iznosi 20% površine građevinske čestice,

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Visina podzida ne smije prelaziti 1,5m.
Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.
Ograde se izgrađuju kao zidane i od zelenila, prema lokalnim prilikama do najviše 1,10m. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m. Pri ograđivanju gospodarskih građevina dozvoljena je visina do 2,2 m, ali tada treba biti izvedena kao transparentna iz metala ili drugog odgovarajućeg materijala. Ograde se mogu izvoditi i u kombinaciji niskog punog zidića i transparentne metalne ograde ili kao transparentne metalne ograde. U slučaju kada se ograda izvodi u kombinaciji niskog punog zida, zid može biti visine do 1.00m.

Privremene i montažne građevine se mogu postaviti na građevnoj čestici ako su osigurani uvjeti udaljenosti od susjednih građevnih čestica.
Parkirališta se moraju osigurati na građevnoj čestici temeljem standarda propisanih ovim Planom.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina poželjno je omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovih Odredbi za provođenje. Na građevnoj čestici se mora osigurati potreban broj parkirališnih mjesta određen u skladu s ovim Planom.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u građevinu poslovne namjene određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati i prenamijeniti uvažavajući ostale uvjete ovog Plana
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku, mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz uvjet da

se ne smanjuje postojeća udaljenost građevina od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini te da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

Postojeće građevine gospodarske namjene koje ne zadovoljavaju uvjete određene ovim Planom mogu se rekonstruirati u postojećim gabaritima građevine.

b) Poljoprivredno-gospodarske građevine

Poljoprivredno-gospodarska građevina

Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti neposredne provedbe za korištenje, građenje i rekonstrukciju poljoprivredno-gospodarske građevine

1. Lokacija zahvata u prostoru

Poljoprivredno-gospodarske građevine grade se u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Poljoprivredno-gospodarska građevina je građevina namijenjena isključivo za obavljanje poljoprivredne djelatnosti i to:

- građevina poljoprivredne namjene bez izvora zagađenja (staklenici, plastenici, gljivarnici, spremišta poljoprivrednih proizvoda, alata i sl.)

Gradnja građevina poljoprivredne namjene s izvorom zagađenja nije dozvoljena unutar građevinskih područja naselja. Unutar građevinskog područja naselja ne dozvoljava se niti izgradnja otvorenih poljoprivredno-gospodarskih građevina (nadstrešnica za čuvanje stoke i slično). Pored osnovne građevine dopušta se izgradnja pomoćne građevine stambene jedinice, kao i ostale nadopunjujuće namjene.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem slijedećih ukupnih kriterija:

- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,4
- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine tipa iznosi 200 m2
- Najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti građevinske čestice (kis) je 0,8
- Visina građevine mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, te tehnološkim procesom. Najveći dopušteni broj etaža je jedna nadzemna i jedna podzemna etaža
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 4 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca.
- Pomoćne građevine mogu se graditi kao jednoetažne. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,0 metra, a tlocrtna zauzetost pomoćnih građevina nije veća od 50 m2

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 600 m^2.

6. Smještaj građevina na građevnoj čestici

-- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini.

Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4m od pristupnog puta.

- Postojeće građevine koje su izgrađene na manjim udaljenostima od onih određenih ovim Planom, mogu se rekonstruirati, ali bez mogućnosti smanjenja udaljenosti, uz uvjet da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici građevine poljoprivredno-gospodarske namjene uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina.. Minimalna površina tla pod zelenilom je 30% površine građevne čestice. U minimalnu površinu tla pod zelenilom ne mogu se uračunavati površine namijenjene parkiranju vozila.

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Visina podzida ne smije prelaziti 1,5m.

Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se izgrađuju kao zidane i od zelenila, prema lokalnim prilikama do najviše 1,10m. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m. Pri ograđivanju gospodarskih građevina dozvoljena je visina do 2,2 m, ali tada treba biti izvedena kao transparentna iz metala ili drugog odgovarajućeg materijala. Ograde se mogu izvoditi i u kombinaciji niskog punog zidića i transparentne metalne ograde ili kao transparentne metalne ograde. U slučaju kada se ograda izvodi u kombinaciji niskog punog zida, zid može biti visine do 1.00m.

Privremene i montažne građevine se mogu postaviti na građevnoj čestici ako su osigurani uvjeti udaljenosti od susjednih građevnih čestica.

Parkirališta se moraju osigurati na građevnoj čestici temeljem standarda propisanih ovim Planom.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina poželjno je omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovih Odredbi za provođenje. Na građevnoj čestici se mora osigurati potreban broj parkirališnih mjesta određen u skladu s ovim Planom.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih poljoprivredno-gospodarskih građevina u građevinskim područjima naselja, kao i rekonstrukcija u cilju promjene namjene dijela građevine, određuje se pod istim uvjetima kao za nove građevine, a kada zahvati na građevini ne zadovoljavaju uvjete propisane ovim Planom, vrše se u postojećim gabaritima građevine.

c) Ugostiteljsko-turističke građevine

Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti neposredne provedbe za korištenje, građenje i rekonstrukciju ugostiteljsko-turističke građevine iz skupine hotela- vrsta: hotel, pansion, vila i aparthotel:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine ugostiteljsko-turističke namjene grade se u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena ugostiteljsko-turističke građevine je smještaj sa prehranom. Pomoćne namjene su, jedna stambena jedinica, sportski tereni, bazeni, terase, garaže, spremišta i slično.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem slijedećih ukupnih kriterija:

- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (k_{ig}) je 0,3.
- Najmanja dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 60 m^2
- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 300 m^2
- Najveća dopuštena građevinska (bruto) površina građevine ugostiteljsko-turističke namjene iznosi 1000 m^2
- Najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti građevinske čestice (k_{is}) je 1,2
- Najveći dopušteni broj nadzemnih etaža su tri etaže i jedna podzemna etaža. Najveća dopuštena visina građevine iznosi 9,5 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca.
- Maksimalni smještajni kapacitet je 70 ležajeva
- Pomoćne građevine mogu se graditi kao jednoetažne. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,0 metra, a tlocrtna zauzetost pomoćnih građevina nije veća od 30 m^2

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 1500 m^2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici
   - Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4m od pristupnog puta.
   - Postojeće građevine koje su izgrađene na manjim udaljenostima od onih određenih ovim Planom, mogu se rekonstruirati, ali bez mogućnosti smanjenja udaljenosti, uz uvjet da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici građevine poslovne namjene uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina. Minimalna površina tla pod zelenilom je 30% površine građevne čestice. U minimalnu površinu tla pod zelenilom ne mogu se uračunavati površine namijenjene parkiranju vozila.

Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- minimalna površina zelenila za izgradnju nove građevine iznosi 20% površine građevinske čestice,

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Visina podzida ne smije prelaziti 1,5m. Unutar građevne čestice dopuštena je izgradnja dječjih i ostalih igrališta, otvorenih bazena i sl. u funkciji osnovne namjene.

Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m.

Privremene i montažne građevine se mogu postaviti na građevnoj čestici ako su osigurani uvjeti udaljenosti od susjednih građevnih čestica.

Parkirališta se moraju osigurati na građevnoj čestici temeljem standarda propisanih ovim Planom.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina poželjno je omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovih Odredbi za provođenje. Na građevnoj čestici se mora osigurati potreban broj parkirališnih mjesta određen u skladu s ovim Planom.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u građevinu ugostiteljsko-turističke namjene određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati i prenamijeniti uvažavajući ostale uvjete ovog Plana
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku, mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz uvjet da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevina od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini te da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

Postojeće građevine ugostiteljsko-turističke namjene koje ne zadovoljavaju uvjete određene ovim Planom mogu se rekonstruirati u postojećim gabaritima građevine.

- **Građevine prometne i druge infrastrukturne namjene**

Za građevine prometne, infrastrukturne i komunalne namjene lokacijski uvjeti određeni su u točki 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava. Građevine prometne, infrastrukturne i komunalne namjene jesu prometnice, infrastrukturni uređaji, komunalne građevine, uređaji i sl., a grade se temeljem uvjeta nadležnih tijela za obavljanje komunalnih djelatnosti.

- **Građevine komunalne namjene**

– Građevine komunalne namjene su groblja, parkovi, dječja igrališta i javna parkirališta unutar naselja. Groblja je potrebno planirati sukladno posebnom propisu. parkove i dječja igrališta sukladno projektu krajobraznog uređenja
– uvjeti za neposrednu provedbu za građenje javnih parkirališta unutar naselja određeni su u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana

Javna parkirališta unutar naselja odnosno uvjeti za provođenje određeni su u poglavlju 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava

- **Ostale građevine**

Ovim se Planom neposredno provodi gradnja građevina u kategoriji ostale građevine, druge građevine i površine sukladne rangu ili značenju pojedinog naselja.
Ostale građevine i površine su: kiosci, tipski manji montažni ili pokretni objekti za prodaju novina, duhana, galanterije, voća i povrća i dr., kao i za pružanje manjih ugostiteljskih ili obrtničkih usluga. Lokacije za postavu kioska na području Općine Viškovo utvrđuju se planom lokacija za postavu privremenih objekata. Kiosci se mogu postavljati na javnim površinama, površinama u vlasništvu Općine Viškovo i drugim površinama, kao samostalne građevine ili se nekoliko kioska može povezati u jednu funkcionalnu cjelinu.
Privremene građevine su temeljem Odredbi ovog Plana montažne građevine čija postava je vremenski ograničena na najviše 30 dana, za potrebe sajmova, manifestacija i reklamiranja. Privremene građevine se neposrednom provedbom mogu postavljati samo na javnim površinama u vlasništvu Općine Viškovo temeljem odgovarajuće odluke Općine Viškovo.
Reklamni panoi mogu se postavljati na zelene površine, pročelja građevina, potporne i obložne zidove i dr. Mogu se postavljati unutar i izvan građevinskog područja, uz javne ili nerazvrstane ceste. Uvjeti za postavljanje reklamnih panoa reguliraju se posebnom općinskom odlukom.

b) Izdvojena građevinska područja izvan naselja

Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja za koje se određuje neposredna provedba je građevinsko područje za gospodarenje otpadom $O_{ŽCGO}$.

Izgradnja i uređenje ŽCGO Marišćina provodi se neposrednom provedbom ovoga Plana, u skladu sa posebnim propisima, Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, Prostornim planom Primorsko-goranske županije i u skladu sa odgovarajućim postupkom i dokumentom zaštite okoliša i prirode sukladno posebnom propisu.

Građevinsko područje za gospodarenje otpadom $O_{ŽCGO}$ obuhvaća površinu za smještaj Središnje županijske građevine za zbrinjavanje otpada Marišćina (u nastavku ŽCGO Marišćina) te je određeno na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina u mjerilu 1:25000 i na kartografskom prikazu 4. "Građevinska područja" u mjerilu 1:5000.

Određeni su sljedeći uvjeti za neposrednu provedbu:

1. Vrsta radova

Određeni su uvjeti za gradnju i rekonstrukciju građevine

2. Lokacija zahvata u prostoru

Središnja županijska građevina za zbrinjavanje otpada gradi se u građevinskom području $O_{ŽCGO}$, koje je određeno u grafičkom prilogu Plana na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina u mj. 1:25.000. i kartografskom prikazu 4. Građevinska područja u mjerilu 1:5000.

3. Namjena građevine

Namjena građevine je središnja županijska građevina za zbrinjavanje otpada.

U sklopu ŽCGO Marišćina odvijat će se sljedeće aktivnosti:

- prihvat i obrada komunalnog otpada te odlaganje metanogene frakcije komunalnog otpada,
- prihvat i odlaganje prethodno obrađenoga neopasnoga proizvodnog otpada,
- prihvat i privremeno skladištenje odvojeno sakupljenog otpada koji se može ponovno uporabiti ili reciklirati,
- kompostiranje biootpada,
- privremeno skladištenje opasne komponente komunalnog otpada iz domaćinstava
- obrada građevnog otpada s djelomičnim odlaganjem, i
- odlaganje građevinskog otpada koji sadrži azbest

ŽCGO je složena građevina, a u sklopu koje se omogućava smještaj i uređenje:

- postrojenja za obradu otpada, uređaja za obradu otpadnih voda sa svim pratećim građevinama i sustavima, odlagališnih ploha sa svom pratećom infrastrukturom, postrojenja za proizvodnju električne energije iz odlagališnog plina te sve potrebne prateće infrastrukture i ostalih građevina i površina u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom.
- Omogućava se smještaj površina pratećih građevina u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom (npr. upravnih zgrada, servisnog centra, čuvarske kućice, prališta kotača i prateće infrastrukture, radionica i spremišta i sl.)

4. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, a najveća dozvoljena površina je jednaka površini građevinskog područja određenog na Kartografskom prikazu 4. Građevinska područja u mjerilu 1:5000., odnosno najviše 41,5 ha.

5. Uvjeti za oblikovanje građevine
Arhitektonsko oblikovanje građevina mora biti u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, uz upotrebu postojanih materijala i boja.
6. Oblik i veličina građevne čestice
Građevna čestica svojom veličinom i oblikom mora formirati što pravilniji oblik, a najveća dozvoljena površina je 41,5 ha.
8. Uvjeti za uređenje građevne čestice:
Prostor na građevnoj čestici uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike tehnološkog procesa. Građevina mora biti ograđena.
10. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu
Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 3. 5. Razvoj infrastrukturnih sustava, ovog Plana.
11. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom
Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš, ovog Plana te posebnim propisima.
Dopušta se etapno i/ili fazno građenje građevine.

c) Građevine na građevinskom zemljištu

Na građevinskim zemljištima na području Općine Viškovo mogu se smještati sljedeće izdvojene namjene:

1. gospodarska namjena
   - Površina za odlaganje viška iskopa Marišćina (GZ-Mi)
2. infrastrukturna namjena
   - građevine prometne infrastrukture
   - infrastrukturne građevine vodoopskrbe i odvodnje
   - građevine energetske infrastrukture

Položaj građevinskog zemljišta određen je simbolom na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina, mj. 1:25000.

Kriteriji planiranja izgradnje na građevinskom zemljištu odnose se na gradnju ili uređenje pojedinačnih građevina i zahvata. Pojedinačne građevine ne mogu biti mješovite, a određene su jednom građevnom česticom.

Kriteriji kojima se određuje vrsta, veličina i namjena građevine i zahvata u prostoru jesu:
- građevina mora biti u funkciji korištenja prostora,
- građevinu treba graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva,

- građevina može biti priključena na komunalnu infrastrukturu ili imati vlastitu vodoopskrbu (cisternom), odvodnju i energetski sustav (plinski spremnik, električni agregat i sl.).

U nastavku su uvjeti za neposredno provođenje za gradnju građevina na građevinskom zemljištu, a koji su definirani ovim Planom.

Gospodarska namjena

Površina za odlaganje viška iskopa mineralnih sirovina izvan građevinskog područja na lokaciji uz poslovnu zonu Marišćina - Površina za odlaganje viška iskopa Marišćina (GZ-Mi). Ovim planom određeni su sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevine za odlaganje viška iskopa mineralnih sirovina (u nastavku teksta: deponij mineralnih sirovina)

1. Vrsta radova

Određeni su uvjeti za gradnju odlagališta za smještaj viška iskopa mineralnih sirovina.

2. Lokacija zahvata u prostoru

Građevina poslovne namjene za deponij mineralnih sirovina gradi se na građevinskom zemljištu, koje je određeno u grafičkom prilogu Plana na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina, mj. 1:25.000.

3. Namjena građevine

Namjena građevine je za deponij minerala.

Osnovna građevina više pomoćnih građevina. Pomoćne građevine moraju s osnovnom građevinom činiti funkcionalnu cjelinu.

4. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se maksimalno temeljem slijedećih ukupnih kriterija:

- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 100 m^2
- Najveća dopuštena građevinska (bruto) površina građevine poslovne namjene iznosi 200 m^2
- Visina građevine mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, te tehnološkim procesom. Najviše je dopušteno 2 etaže.
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 7 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca.
- Pomoćna građevina se može graditi kao jednoetažna. Ona se gradi uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 4,0 metra.

Volumen, veličina i oblik deponija mineralnih sirovina mora biti u skladu sa neposrednim i širim okolišem, ne umanjujući vrijednost i kvalitetu rada ili/i stanovanja na susjednim prostorima (vizura, prašina, promet, buka, i ostalo).

5. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru.

6. Oblik i veličina građevne čestice

Građevna čestica svojom veličinom i oblikom mora formirati površinu pravilnog oblika. Najveća dopuštena površina građevne čestice iznosi 7000 m^2.

7. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Građevina se smješta unutar površine predviđene za građenje (gradivi dio građevne čestice). Površina za građenje udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 5 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 8,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini.

8. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina, uz upotrebu autohtonih biljnih vrsta. Minimalna površina tla pod zelenilom je 20% površine građevne čestice. U minimalnu površinu tla pod zelenilom ne mogu se uračunavati površine namijenjene parkiranju vozila.

Ograda se podiže unutarnjim rubom građevinske čestice, najmanje visine od najniže kote terena 1,2 m, iznimno i više, kada je određeno posebnim propisima radi zaštite sirovine.

Podzidi unutar građevne čestice grade se stepenasto sa kaskadama minimalne širine 1,0 m.

9. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Mora se omogućiti dostupnost građevini osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

10. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 3. 5. Razvoj infrastrukturnih sustava, ovog Plana.

11. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš, ovog Plana.

<u>Infrastrukturna namjena</u>

Građevine infrastrukture jesu građevine u funkciji prometnog sustava, sustava veza, sustava vodoopskrbe i odvodnje i sustava energetike, smještene na građevno zemljište.

Na građevnom zemljištu mogu se graditi sljedeće građevine infrastrukture:

1. građevine prometne infrastrukture
2. građevine vodoopskrbe i odvodnje
3. građevine energetske infrastrukture

Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i infrastrukturnih sustava određeni su u poglavlju 3.5. ovoga Plana.

d) Građevine na prirodnom području.

Na prirodnim površinama mogu se graditi slijedeće građevine u funkciji primarnih djelatnosti:

- Građevine u funkciji poljoprivrede
  - građevine za potrebe uzgoja bilja,
  - staklenici i plastenici,
- Građevine u funkciji šumarstva i lovstva
- Sportsko-rekreacijske građevine i površine na prirodnim područjima

- Infrastrukturne građevine

Slijedom navedenog u točki *3.2.2.2. Građenje na prirodnim područjima* daju se kriteriji i uvjeti za gradnju neposrednom provedbom ovoga Plana te se određuju se lokacijski uvjeti za pojedine vrste građevina i zahvata.

Građevine u funkciji poljoprivrede

Građevine poljoprivredne namjene grade se izvan građevnog područja na poljoprivrednom zemljištu. Gospodarske građevine namijenjene isključivo za poljoprivrednu djelatnost i preradu poljoprivrednih proizvoda izvan građevinskog područja smiju se graditi na vrijednim (P2) i ostalim (P3) obradivim tlima.

Pod registriranim poljoprivrednim gospodarstvom, podrazumijeva se gospodarstvo upisanim u odgovarajuće registre sukladno djelatnosti. U zemljište poljoprivredne površine pribrajaju se sve katastarske čestice izvan građevnog područja koje čine funkcionalnu poljoprivrednu cjelinu. Čestice se mogu međusobno dodirivati i/ili biti povezane cestom, kolno-pješačkim ili drugim putom, u krugu do 2000 m od gospodarskih građevina.

Građevine za potrebe uzgoja bilja koje se mogu graditi su:

a) Građevine za potrebe uzgoja bilja na zemljištu preko 1 000 m^2

b) Građevine za potrebe uzgoja bilja na zemljištu preko 5 000 m^2

c) Plastenici i staklenici

a) Građevine za potrebe uzgoja bilja na zemljištu preko 1 000 m^2

1. Vrsta radova

Određeni su jednaki uvjeti za gradnju nove građevine kao i za rekonstrukciju postojeće.

2. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine se grade na poljoprivrednom području, prema kriterijima ovog Plana.

Poljoprivredne građevine smiju se graditi na vrijednim (P2) i ostalim (P3) obradivim tlima.

3. Namjena građevine

Namjena građevine je gospodarska, za držanje alata, strojeva i poljoprivredne opreme.

4. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se maksimalno temeljem slijedećih ukupnih kriterija:

- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 30 m^2
- Visina građevine mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, te tehnološkim procesom.
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 3,0 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca, odnosno jedna etaža.

5. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru.

6. Oblik i veličina prirodnog područja

Građevina se može graditi na poljoprivrednom zemljištu minimalne površine od 1000 m^2.

U zemljište poljoprivredne površine pribrajaju se sve katastarske čestice izvan građevnog područja koje čine funkcionalnu poljoprivrednu cjelinu. Čestice se mogu međusobno dodirivati i/ili biti povezane cestom, kolno-pješačkim ili drugim putom, u krugu do 2000 m od gospodarskih građevina iz ovog članka.

7. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Građevina se smješta na cjelovitom dijelu poljoprivrednog zemljišta koje iznosi minimalno 33% pripadajućeg zemljišta poljoprivredne površine, ali ne manje od 1000 m^2.
Površina za građenje udaljenja je od ruba čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 5 m sa svih strana.

8. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici građevine poslovne namjene uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Građevna čestica mora imati neposredan pristup s javne prometne površine/nerazvrstane ceste.
Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu je autonoman. Ukoliko je potrebno građevina može imati vlastitu vodoopskrbu (cisterna, kopani bunar do 10 m dubine), odvodnju i energetski sustav (plinski spremnik, električni agregat, ili drugo);

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš ovog Plana.

b) Građevine za potrebe uzgoja bilja na zemljištu preko 5 000 m^2

1. Vrsta radova

Određeni su jednaki uvjeti za gradnju nove građevine kao i za rekonstrukciju postojeće.

2. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine se grade na poljoprivrednom području, prema kriterijima ovog Plana.
Poljoprivredne građevine smiju se graditi na vrijednim (P2) i ostalim (P3) obradivim tlima.

3. Namjena građevine

Namjena građevine je gospodarska, za držanje alata, strojeva i poljoprivredne opreme.

4. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se maksimalno temeljem slijedećih ukupnih kriterija:

- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 50 m^2
- Visina građevine mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, te tehnološkim procesom.
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 3,0 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca, odnosno jedna etaža.

5. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru.

6. Oblik i veličina prirodnog područja

Građevina se može graditi na poljoprivrednom zemljištu minimalne površine od 5000 m^2.
U zemljište poljoprivredne površine pribrajaju se sve katastarske čestice izvan građevnog područja koje čine funkcionalnu poljoprivrednu cjelinu. Čestice se mogu međusobno dodirivati i/ili biti povezane cestom, kolno-pješačkim ili drugim putom, u krugu do 2000 m od gospodarskih građevina iz ovog članka.

7. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Građevina se smješta na cjelovitom dijelu poljoprivrednog zemljišta koje iznosi minimalno 33% pripadajućeg zemljišta poljoprivredne površine.
Površina za građenje udaljenja je od ruba čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 5 m sa svih strana.

8. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici građevine poslovne namjene uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Građevna čestica mora imati neposredan pristup s javne prometne površine/nerazvrstane ceste.
Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu je autonoman. Ukoliko je potrebno građevina može imati vlastitu vodoopskrbu (cisterna, kopani bunar do 10 m dubine), odvodnju i energetski sustav (plinski spremnik, električni agregat, ili drugo);

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš, ovog Plana.

c) Plastenici i staklenici

Gradnja plastenika i staklenika kao laganih montažno-demontažnih objekata dopuštena je na svim kategorijama poljoprivrednog zemljišta za obavljanje poljoprivredne ratarske djelatnosti.

Staklenici i plastenici se mogu podizati na zemljištu većem od 2.000 m^2.

Staklenici i plastenici su lagane montažno-demontažne konstrukcije obložene staklenim ili plastičnim providnim stijenama ili sličnim materijalom, maksimalne visine do 4,50 m. Uz staklenike i plastenike dopuštena je gradnja pratećeg-pomoćnog objekta za spremanje alata i strojeva poljoprivredne opreme i slično, površine do 30m2 tlocrtne bruto površine s najviše jednom etažom, bez smještajnih kapaciteta.

<u>Građevine u funkciji šumarstva i lovstva</u>

Građevine šumarske namjene grade se izvan građevnog područja na šumskom zemljištu.
Gradnja gospodarskih i ostalih građevina namijenjenih isključivo za šumarsku djelatnost izvan građevinskog područja smiju se graditi u gospodarskoj šumi (Š1).
Građevine se razvrstavaju na:

- građevine za obavljanje šumarske djelatnosti, i
- ostale građevine.

Građevine za obavljanje šumarske djelatnosti (šumarske kuće, lovačke kuće i sl) planiraju se izvan građevinskih područja naselja.
Na površinama lovišta dopuštena je izgradnja gatera (uzgajališta divljači), postava hranilišta, pojilišta, lovačkih čeka i građevina u funkciji održavanja i uređenja lovišta.

Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju ostalih građevina šumarske djelatnosti:

1. Vrsta radova

Određeni su jednaki uvjeti za gradnju nove građevine kao i za rekonstrukciju postojeće. Gradnja je dopuštena za registrirane djelatnosti lovstva ili šumarstva.

2. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine se grade se na šumskom području, prema kriterijima ovog Plana.
Građevine za šumarsku djelatnost smiju se graditi na gospodarskoj šumi (Š1).

3. Namjena građevine

Namjena građevine je ostale građevine šumarske djelatnosti, koja obuhvaća šumarska djelatnost zaštite i održavanja flore i faune (skloništa, spremišta opreme).

4. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se maksimalno temeljem sljedećih kriterija:

- Najveća dopuštena građevinska (bruto) površina građevine iznosi 20 m^2
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 3,0 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca.

5. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru.

6. Oblik i veličina prirodnog područja

Građevina se može graditi na šumskom zemljištu.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana.

8. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

Sportsko-rekreacijske površine na prirodnim površinama

Pod sportsko-rekreacijskim površinama podrazumijevaju se površine koje se uređuju u svrhu odvijanja rekreacijskih djelatnosti koje su funkcionalno vezane za specifična prirodna područja.

Rekreacijske površine su veće samostalne cjeline namijenjene uređenju, a bez izgradnje građevina. Uređuju se na površinama čija je osnovna namjena šuma (Š1, Š2, Š3), ostalo obradivo poljoprivredno tlo (P3) i ostalo poljoprivredno i šumsko zemljište (PŠ), a koriste se i uređuju u funkciji rekreacije u slobodnom prostoru i izletničkog turizma.

U rekreacijskim područjima sukladno obilježjima prostora i uz posebno vrednovanje krajobraznih vrijednosti, mogu se uređivati razne vrste rekreacijskih površina u funkciji pasivne i aktivne rekreacije građana, a bez izgradnje, kao što su:

- pješačke, biciklističke, trim i slične staze, odmorišta, šetnice
- igrališta za rekreaciju odraslih i djece različitih uzrasta,
- površine za izletišta, i
- ostale slične površine namijenjene rekreaciji i zabavi.

U okviru zahvata se pored hortikulturnog uređenja omogućava uređenje terena preoblikovanjem topografije, izgradnja potpornih i obloženih zidova, uređenje partera, postava urbane opreme i sl.

U sklopu ovih površina mogu se graditi ili postavljati samo prizemne građevine za prehranu i piće, sanitarije i spremišta za sportske rekvizite, skloništa i slično, koje su u funkciji dnevnog izletničkog turizma i održavanja manifestacija. Građevinska (bruto) površina takvih građevina ne smije biti veća od 0,5% rekreacijske površine, a ne više od 60 m2. Građevina može imati i natkrivenu terasu čija površina ne smije prelaziti izgrađenu površinu.

Parkirališne površine moraju biti uređene prirodnim materijalom (trava ili pijesak/šljunak).

Građevine moraju biti primjereno oblikovane i uklopljene u prostor u kojem se grade odnosno postavljaju te izgrađene od autohtonog materijala.

U slučaju da ne postoji mogućnost priključenja građevine na vodove infrastrukture, građevina mora imati vlastitu vodoopskrbu, odvodnju i elektroopskrbu.

Infrastrukturne građevine

Infrastrukturne građevine su građevine u funkciji prometnog sustava, sustava veza, sustava vodoopskrbe i odvodnje i sustava energetike, smještene na prirodno područje.

Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i infrastrukturnih sustava određeni su u poglavlju 3. 5. Razvoj infrastrukturnih sustava, ovoga Plana.

3.4.2.2. Posredno provođenje Plana

Za građevinska područja određuju se uvjeti za posrednu provedbu po vrstama građevinskih područja. Uvjetima se određuju elementi programa za izradu urbanističkog plana uređenja
Posredno se provođenje određuje za sljedeće urbanističke planove unutar sljedećih vrsta građevinskog područja:

a) Urbanistički planovi uređenja unutar građevinskih područja naselja i
b) Urbanistički planovi uređenja za izdvojena građevinska područja

a) Urbanistički planovi uređenja unutar građevinskih područja naselja

Za građevinska područja naselja određuju se uvjeti za posrednu provedbu po pojedinim dijelovima naselja za koja se ovim Planom određuje potreba izrade urbanističkog plana uređenja.
Potrebno je izraditi sljedeće urbanističke planove uređenja unutar građevinskih područja naselja:

- Urbanistički plan uređenja središnjeg dijela naselja Viškovo – UPU 1
- Urbanistički plan uređenja osnovne škole Marinići i dijela naselja Blažići - UPU 4
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marinići - UPU 5
- Urbanistički plan uređenja naselja Marinići - centar - UPU 6
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo: Kapiti-Furićevo - UPU 7
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo i Mladenići (Juraši) - UPU 8
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo: Široli-Vozišće - UPU 9
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo: Halubjan - UPU 10
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Bujki - UPU 11
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Marovičino - UPU 12
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Gornji Sroki - UPU 13
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Stara škola Marčelji - UPU 14
- Urbanistički plan uređenja naselja Ronjgi - UPU 15
- Urbanistički plan uređenja za urbanu preobrazbu središnjeg dijela naselja Saršoni - UPU 16
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marinići – Dom za starije i nemoćne osobe – UPU 17

- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Saršoni: Benčani-Skvažići – UPU 20

sa sljedećim smjernicama za izradu:

Urbanistički plan uređenja središnjeg dijela naselja Viškovo – UPU 1

- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u naselju.
- Poticati korištenje prostornih rezervi za gradnju u izgrađenom dijelu naselja.
- Poticati revitalizaciju i prenamjenu napuštenih i zapuštenih površina u naselju.
- Osigurati prostor za komunalne građevine i javne površine, (parkovi, dječja igrališta, tržnice na malo, površine za zbrinjavanje otpada, i ostalo).
- Planirati infrastrukturnu mrežu na način da je moguće ostvariti minimalnu razinu opremljenosti za građevinskog zemljišta u skladu s ovim Planom
- Osigurati javna parkirališna.
- Planirati sustave za odvodnju i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda i sustave vodoopskrbe, te rješavati oborinsku odvodnju.
- Prilikom izgradnje linijske infrastrukture omogućiti postavljanje mreže podzemnih cijevi za smještaj elektroničkih komunikacijskih kabela.
- Osigurati minimalne sadržaje javne i društvene namjene (obrazovni, zdravstveni, zabavni, kulturni, upravni, pravosudni,vjerski i drugi slični sadržaji), u skladu s točkama *3.1.4.Planirane funkcije naselja i 3.3.2.Razvoj društvenih djelatnosti*
- U građevinskom području naselja Viškovo mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s točkom 3.4.1.1. ovoga Plana. Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da se radi o već izrađenom Planu, mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 3.4.2.1. ovoga Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.
- Preporuča se planirati na način da se osiguraju sljedeći standardi:
    - najmanje 15% površine naselja namijenjeno odmoru (sportsko-rekreacijska, parkovi, dječja igrališta, površine zaštitnog zelenila)
    - najviše 20% površine naselja namijenjeno radu (poslovna i ugostiteljsko-turistička namjena)
    - najviše 15% površine naselja namijenjeno prometu
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka) sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš.

Urbanistički plan uređenja osnovne škole Marinići i dijela naselja Blažići - UPU 4

- Urbanističkim Planom obavezno planirati primjeren prostor za smještaj građevine društvene djelatnosti-osnovne škole sa svim potrebnim pratećim sadržajima sukladno posebnim propisima
- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja i planirani kapacitet škole te uvjete oblikovanja i zaštite.
- Postići skladnu strukturu i odnose namjena unutar obuhvata Plana
- Planirati infrastrukturnu mrežu na način da je moguće ostvariti minimalnu razinu opremljenosti za građevinskog zemljišta u skladu s ovim Planom
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s točkom 3.4.1.1. ovoga Plana
- Budući da se radi o već izrađenom Planu mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih

za neposrednu provedbu u točki 3.4.2.1. ovoga Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka) sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš.

Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marinići - UPU 5
- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- Postići skladnu strukturu i odnose namjena unutar obuhvata Plana
- Planirati infrastrukturnu mrežu na način da je moguće ostvariti minimalnu razinu opremljenosti za građevinskog zemljišta u skladu s ovim Planom
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s točkom 3.4.1.1. ovoga Plana
- Urbanističkim Planom obavezno osigurati prostor za sadržaje javne i društvene namjene u skladu s točkom *3.3.2.Razvoj društvenih djelatnosti*
- Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Urbanističkim planom uređenja ne može se odrediti veća visina za građevine stambene i gospodarske namjene od one određene za istu vrstu građevina u točki 3.4.2.1. ovoga Plana
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka) sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš.

Urbanistički plan uređenja naselja Marinići - centar - UPU 6
- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u središnjem dijelu naselja
- Osigurati prostor za komunalne građevine i površine javne namjene, (parkovne površine, dječja igrališta i ostalo).
- Planirati infrastrukturnu mrežu na način da je moguće ostvariti minimalnu razinu opremljenosti za građevinskog zemljišta u skladu s ovim Planom
- Urbanističkim Planom osigurati prostor za sadržaje javne i društvene namjene u skladu s točkom *3.3.2.Razvoj društvenih djelatnosti*
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s točkom *3.4.1.1.* ovoga Plana
- Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka) sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš.

Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo: Kapiti-Furićevo - UPU 7
- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u naselju, a posebnu pažnju posvetiti međuodnosu površina gospodarske namjene i dijela naselja namijenjenog stanovanju
- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s točkom *3.4.1.1.* ovoga Plana
- Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da je za veći dio područja ve na snazi urbanistički odnosno detaljni plan uređenja, mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 3.4.2.1. ovoga Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.

- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka) sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš.

Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo i Mladenići (Juraši) - UPU 8

- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u naselju
- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s točkom *3.4.1.1.* ovoga Plana
- Neizgrađene neuređene dijelove naselja u urbanističkom planu uređenja potrebno je prvenstveno namijeniti sadržajima javne i društvene namjene, a obavezno je planirati minimalno zelene i parkovne površine te dječje igralište i sportsko-rekreacijsko igralište.
- Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da je za veći dio područja ve na snazi urbanistički odnosno detaljni plan uređenja, mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 3.4.2.1. ovoga Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka) sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš.

Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo: Široli-Vozišće - UPU 9

- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u naselju, a posebnu pažnju posvetiti međuodnosu površina gospodarske namjene i dijela naselja namijenjenog stanovanju
- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s točkom *3.4.1.1.* ovoga Plana
- Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da je za veći dio područja ve na snazi urbanistički odnosno detaljni plan uređenja, mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 3.4.2.1. ovoga Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka) sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš.

Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo: Halubjan - UPU 10

- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- Postići skladnu strukturu i odnose namjena unutar obuhvata Plana
- Unutar obuhvata Plana mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s točkom *3.4.1.1.* ovoga Plana, osim građevina stambene namjene.
- Urbanističkim Planom obavezno osigurati prostor za sadržaje javne i društvene namjene u skladu s točkom *3.3.2.Razvoj društvenih djelatnosti*
- Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da je za područje već na snazi urbanistički odnosno detaljni plan uređenja, mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši

prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 3.4.2.1. ovoga Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.
- Omogućava se izgradnja četverostaznog boćališta unutar obuhvata Plana
- Omogućava se izgradnja sportske dvorane s pratećim sadržajima trgovačko-uslužne, javne i društvene (udruge i sl.) i ugostiteljsko-turističke namjene (restorani, caffe barovi i slično te hostel sukladno Pravilniku o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine ostali ugostiteljski objekti za smještaj) i sličnim pratećim sadržajima u funkciji osnovne namjene. Maksimalni smještajni kapacitet hostela iznosi 80 ležajeva. Navedene sadržaje je potrebno planirati u skladu s posebnim propisima.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka) sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš.

Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Bujki - UPU 11
- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u naselju
- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja. Ovim urbanističkim Planom potrebno je formirati središnji dio naselja Marčelji koji će svojim sadržajima osiguravati potrebe za sadržajima društvene i javne namjene za stanovnike Prostorne cjeline 2 i djelomično Prostorne cjeline 3 određene ovim Planom. U skladu s navedenim, potrebno je osigurati minimalne sadržaje javne i društvene namjene u skladu s točkom *3.3.2.Razvoj društvenih djelatnosti*
- Osigurati prostor za komunalne građevine i površine javne namjene (parkovi, dječja igrališta, tržnice na malo i ostalo).
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s točkom 3.4.1.1. ovoga Plana
- Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om.
- Osigurati javne parkirališne površine
- Način priključenja građevnih čestica građevina na javne prometne površine i infrastrukturu, kao i broj parkirnih mjesta, određuje se koristeći elemente iz poglavlja 3.5. ovog Plana.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka) sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš.

Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Marovičino - UPU 12
- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u naselju, a posebnu pažnju posvetiti međuodnosu površina gospodarske namjene i dijela naselja namijenjenog stanovanju
- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s točkom *3.4.1.1.* ovoga Plana
- Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da je za veći dio područja već na snazi urbanistički odnosno detaljni plan uređenja, mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 3.4.2.1. ovoga Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka) sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš.

Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Gornji Sroki - UPU 13

- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u naselju, a posebnu pažnju posvetiti međuodnosu površina gospodarske namjene i dijela naselja namijenjenog stanovanju
- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s točkom *3.4.1.1.* ovoga Plana
- Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da je za veći dio područja već na snazi urbanistički odnosno detaljni plan uređenja, mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 3.4.2.1. ovoga Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka) sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš.

Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Stara škola Marčelji - UPU 14

- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- Postići skladnu strukturu i odnose namjena unutar obuhvata Plana
- Urbanističkim Planom obavezno osigurati prostor za sadržaje javne i društvene namjene u skladu s točkom *3.3.2.Razvoj društvenih djelatnosti*
- Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da je za područje već na snazi urbanistički odnosno detaljni plan uređenja, mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 3.4.2.1. ovoga Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka) sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš.

Urbanistički plan uređenja naselja Ronjgi - UPU 15

- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- Postići skladnu strukturu i odnose namjena unutar obuhvata Plana
- Urbanističkim Planom obavezno osigurati prostor za sadržaje javne i društvene namjene u skladu s točkom *3.3.2.Razvoj društvenih djelatnosti*
- Unutar obuhvata urbanističkog plana uređenja obavezno se, u dijelu, planiraju i sadržaji ugostiteljsko-turističke namjene koji su primjereni smještaju u naselju (objekti iz skupine „hoteli“-osim vrste turističko naselje i turistički apartmani, objekti iz skupine kampovi, te objekti iz skupine ostali ugostiteljski objekti za smještaj). Minimalni ukupni kapacitet ugostiteljsko-turističkih sadržaja na području obuhvata Plana je 50 ležajeva. Ugostiteljsko-turistički sadržaji mogu se planirati i kao prateći sadržaji sportsko-rekreacijskih i kulturnih sadržaja na području obuhvata
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s točkom *3.4.1.1.* ovoga Plana
- Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da je za veći dio područja područje već na snazi urbanistički plan uređenja, mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 3.4.2.1. ovoga Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.

- Nužno je u urbanističkom Planu težiti manjoj izgrađenosti površina i većem udjelu slobodnih i uređenih zelenih parkovnih površina, u cilju očuvanja prepoznatog „biokoridora“
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka) sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš.

Urbanistički plan uređenja za urbanu preobrazbu središnjeg dijela naselja Saršoni - UPU 16

- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- Urbanističkim Planom uređenja potrebno je formirati središnji dio naselja Saršoni da se omogući gradnja sadržaja koji su potrebni za centar naselja u skladu minimalnim sadržajima javne i društvene namjene u skladu s točkom *3.3.2.Razvoj društvenih djelatnosti.* Planom je potrebno postići skladnu struktura i odnose namjena unutar obuhvata, definirati primjerenu infrastrukturnu mrežu, osigurati prostor za komunalne građevine i površine javne namjene, (parkovne površine, dječja igrališta i ostalo).
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s točkom *3.4.1.1.* ovoga Plana
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka) sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš.

Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marinići – Dom za starije i nemoćne osobe – UPU 17

- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- Urbanističkim planom uređenja potrebno je planirati građevinu Doma za starije i nemoćne osobe u skladu s posebnim propisom

Urbanistički plan uređenja dijela naselja Saršoni: Benčani-Skvažići – UPU 20

- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- Postići skladnu strukturu i odnose namjena unutar obuhvata Plana
- Planirati infrastrukturnu mrežu na način da je moguće ostvariti minimalnu razinu opremljenosti za građevinskog zemljišta u skladu s ovim Planom
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s točkom 3.4.1.1. ovoga Plana
- Najveća dozvoljena katnost novih planiranih građevina stambene namjene tipa obiteljska kuća i višeobiteljska kuća je 3 nadzemne etaže, najviše visine 9,5m. Ostali parametri odrediti će se u urbanističkom planu uređenja.

b) Urbanistički planovi uređenja za izdvojena građevinska područja – smjernice za izradu

Potrebno je izraditi sljedeće urbanističke planove uređenja za izdvojena građevinska područja:

- Urbanistički plan uređenja Radne zone Marinići K-1 – UPU 2
- Urbanistički plan uređenja Radne zone Marišćina K-2 – UPU 3
- Urbanistički plan uređenja Groblja Viškovo G-1 – UPU 18
- Urbanistički plan uređenja Groblja Ćikovina G-2 – UPU 19

Poslovna namjena (K)

Urbanistički plan uređenja Radne zone Marinići K-1 – UPU 2

- Urbanistički plan uređenja izrađuje se za građevinsko područje poslovne namjene – poslovna zona Marinići oznake K-1
- Površine poslovne namjene namijenjene su poslovnim djelatnostima koje obuhvaćaju manje proizvodne, skladišne, uslužne, trgovačke ili komunalno servisne sadržaje.
- Na površini poslovne namjene mogu se uz građevine osnovne namjene graditi i ostale građevine kao što su: nadstrešnice i trjemovi, prostori za manipulaciju, parkirališta, potporni zidovi, komunalne građevine i uređaji, prometne građevine i uređaji, površine i građevine za sport i rekreaciju, druge građevine prema zahtjevima tehnološkog procesa.
- Ostale građevine grade se, u pravilu, unutar gradivog dijela građevne čestice. Iznimno, izvan gradivog dijela građevne čestice mogu se graditi i uređivati: potporni zidovi, prostori za manipulaciju, parkirališta, komunalne građevine i uređaji, prometne građevine i uređaji.
- Potrebno je u urbanističkom planu odrediti sve mjere zaštite (osobito mjere zaštite od buke i mjere zaštite zraka) uvažavajući smještaj poslovne zone neposredno uz građevinsko područje naselja i vrijedna prirodna područja (Jurašev dol)
  - Nije dozvoljeno planiranje proizvodnih pogona koji zahtijevaju značajne prostorne resurse i koji mogu imati značajnijeg utjecaja na prostor i okoliš.
- Granične vrijednosti građevne čestice i uvjeti gradnje na istoj utvrditi će UPU-om, ovisno o vrsti tehnološkog procesa koji se planira u navedenoj zoni.
- Način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na javno prometnu površinu i komunalnu infrastrukturu temelji se na odredbama o minimalnoj opremljenosti građevne čestice određene ovim Prostornim planom uređenja

Urbanistički plan uređenja Radne zone Marišćina K-2 – UPU 3

- Urbanistički plan uređenja izrađuje se za građevinsko područje poslovne namjene – poslovna zona Marišćina oznake K-2
- Površine poslovne namjene namijenjene su poslovnim djelatnostima koje obuhvaćaju manje proizvodne, skladišne, uslužne, trgovačke i komunalno servisne sadržaje (uključujući građevine sustava gospodarenja otpadom Općine Viškovo – reciklažni centar s postrojenjem za kompostiranje i sortiranje, Re-Use centar i sl.).
- Na površini poslovne namjene mogu se uz građevine osnovne namjene graditi i ostale građevine kao što su: nadstrešnice i trjemovi, prostori za manipulaciju, parkirališta, potporni zidovi, komunalne građevine i uređaji, prometne građevine i uređaji, površine i građevine za sport i rekreaciju, druge građevine prema zahtjevima tehnološkog procesa.
- Ostale građevine grade se, u pravilu, unutar gradivog dijela građevne čestice. Iznimno, izvan gradivog dijela građevne čestice mogu se graditi i uređivati: potporni zidovi, prostori za manipulaciju, parkirališta, komunalne građevine i uređaji, prometne građevine i uređaji.
- Granične vrijednosti građevne čestice i uvjeti gradnje na istoj utvrditi će UPU-om, ovisno o vrsti tehnološkog procesa koji se planira u navedenoj zoni.
- Način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na javno prometnu površinu i komunalnu infrastrukturu temelji se na odredbama o minimalnoj opremljenosti građevne čestice određene ovim Prostornim planom uređenja Općine

Groblja (G)

Urbanistički plan uređenja Groblja Viškovo G-1 – UPU 18

- Groblje je ograđeni prostor zemljišta na kojem se nalaze grobna mjesta, komunalna infrastruktura i u pravilu prateće građevine.
- Unutar građevinskog područja groblja mogu se graditi prateće građevine u funkciji groblja, uključujući parkirališne površine za potrebe groblja, u skladu s posebnim propisom.

Urbanistički plan uređenja Groblja Ćikovina G-2 – UPU 19

Groblje je ograđeni prostor zemljišta na kojem se nalaze grobna mjesta, komunalna infrastruktura i u pravilu prateće građevine.

- Unutar građevinskog područja groblja mogu se graditi prateće građevine u funkciji groblja, u skladu s posebnim propisom.
- Unutar građevinskog područja groblja, urbanističkim planom uređenja, obavezno se planira parkirališni prostor za potrebe groblja dimenzioniran u skladu s ovim Planom, izvan površine groblja i odvojen od javne ceste.

3.4.3. Uvjeti zaštite prostora

3.4.3.1. Zaštita prirodne baštine i krajobraza

Radi zaštite i unapređivanja stanja okoliša Prostornim su planom utvrđena osobito vrijedna područja, te su određene mjere njihove zaštite. Na području Općine nema područja prirode zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13), a prema dostupnim podacima Državnog zavoda za zaštitu prirode, Općina Viškovo nalazi se izvan područja ekološke mreže Natura 2000.

Područja predložena za zaštitu i vrijedna prirodna područja koja se štite ovim planom prikazani su na kartografskom prikazu 3.1. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja, u mj.1:25000.

Dijelovi prirode predloženi za zaštitu:

Spomenik prirode

Spomenik prirode je pojedinačni neizmijenjeni dio prirode koji ima ekološku, znanstvenu, estetsku ili odgojno-obrazovnu vrijednost. Na spomeniku prirode dopušteni su zahvati i djelatnosti kojima se ne ugrožavaju njegova obilježja i vrijednosti.

Ovim Planom se, u skladu s Prostornim planom Primorsko-goranske županije, u kategoriji spomenika prirode predlaže zaštititi lokva u Bezjakovom dolu (naselje Marinići – u Prostornom planu Primorsko-goranske županije (Ponikva podno Trampovog Brega).

Bezjakov dol duboka je kraška vrtača sličnih osobina kao i vrtača Kapitov dol, a zbog osobitosti mikroklime i šumske vegetacije koje se znatno razlikuju od okolnih šuma, ali i kao geomorfološka i krajobrazna osobitost s lokvom na dnu, također zaslužuje očuvanje i zaštitu. Botanički je najzanimljivija sastojina šume „kontinentalnog“ predznaka – običnog graba i u primorju rijetkog grma klokočike (Staphylea pinnata).

U istoj kategoriji spomenik prirode se ovim Planom predlaže i zaštita područja vrtače Kapitov dol.

Osobita vrijednost Kapitovog dola je nepresušna lokva Kapitovac koja je nekad imala važnu ulogu u vodoopskrbi lokalnog stanovništva, a (i) danas služi kao mrijestilište vodozemaca, prvenstveno žaba. Kako bi takvu ulogu mrijestilišta vodozemaca i centra lokalne bioraznolikosti lokva mogla zadržati u budućnosti potrebno je štititi lokvu i okolnu šumu koja je i sama vrijedno šumsko stanište s cijelim nizom vrsta koje ukazuju na posebnu (vlažniju i hladniju) mikroklimu kraške vrtače. Vodozemci naime izvan sezone mriješćenja provode kopneni (terestički) način života na staništima udaljenim od lokve, pa im je potreban nešto širi životni prostor. Vrtača Kapitov dol također je važna i kao stanište nekolicine vrsta ptica koje ovdje imaju svoja gnijezdišta i/ili hranilišta.

Prirodne vrijednosti za zaštitu od značaja za Općinu Viškovo

U području obuhvata Plana izmjenjuju se krajobrazi urbaniziranih površina naselja prožetih infrastrukturnim koridorima i drugim antropogenim strukturama koji su isprepleteni s lepezom (do)prirodnih krajobraza – s površinama šumskih kompleksa, (danas uglavnom) zapuštenih i zarastajućih travnjaka, krških dolaca, lokava/kalića i pojedinih kamenitih griža.

Opće mjere zaštite prirodnih i krajobraznih vrijednosti obuhvaćaju poticanje poljoprivrednih aktivnosti kao što je sadnja voćaka, košnja livada, napasivanje domaćih životinja, zatim održavanje tradicijskih struktura krajobraza – terasa, suhozida, dolaca (uz poticanje obrade i tradicionalnog održavanja dolaca) te očuvanje i održavanje povijesnih (tradicijskih) trasa pješačkih i kolskih putova. Važno je poticanje korištenja autohtonih vrsta i vrsta s jestivim plodovima i plodovima koje su hrana pticama (npr. šumskih voćkarica) kod hortikulturnog uređenja prostora. Potrebno je izbjegavati uništavanje tradicijskih dolaca (vrtača, ponikava) uz istovremeno njihovo održavanje, te izbjegavati onečišćenje i uništavanje speleoloških objekata. Također, važno je i izbjegavati nepotrebno nasipavanje i iskopavanje prilikom građevnih i drugih zahvata kako bi se spriječio unos invazivnih i potencijalno škodljivih vrsta. Zbog istog razloga iskope i nasipe treba sanirati u što kraćem roku od njihova nastanka. Na području obuhvata Plana se predlaže poticanje istraživanja, inventarizacije, održavanja i zaštite vrijedne prirodne i krajobrazne baštine te planiranje, izvedba i održavanje funkcionalnih „zelenih koridora“ / „biopoveznica“ u strukturi antropogenog i prirodnog krajobraza.

Mjere zaštite pojedinačnih prirodnih i krajobraznih vrijednosti odnose se, u prvom redu, na očuvanje četiri značajnija dolca, trinaest lokava/kalića i četiri jame i ponora.

Utvrđene prirodne vrijednosti značajnijih šumskih kompleksa kao i očuvanje povezanosti između spomenutih dijelova kroz dva prepoznata biokoridora („zelene poveznice“) štite se kroz ovaj Prostorni plan načinom formiranja građevinskih područja i kroz uvjete gradnje unutar i izvan građevinskih područja koji su definirani ovim Planom.

Zaštita navedenih pojedinačnih vrijednih prirodnih i krajobraznih područja donosi se na razini prostorno planske zaštite ovim Planom, a prikazani su na kartografskom prikazu br. 3.1. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja, u mj.1:25000.
Ovim Planom se štite sljedeća područja:

1. Dolci (vrtače, ponikve) – prirodne vrijednosti lokalnog značaja:
    1.1. Dol istočno od Juraša i travnjaci sjeverno od dola - staništa orhideja
    1.2. Kosov dol

Mjere zaštite prirodnih i krajobraznih vrijednosti za četiri posebno izdvojena dolca (vrtače, ponikve) –dol istočno od Juraši s travnjacima i Kosov dol odnose se na očuvanje njihove geomorfologije, hidrologije i živog svijeta (biljnih zajednica, flore, faune i gljiva). Nije dozvoljeno nasipavanje i odlaganje otpada u dolce te iskapanje i odnošenje zemlje crvenice.

2. Lokve (kali i kalići) – prirodne vrijednosti lokalnog značaja
Na području općine Viškovo nalazi se nekoliko lokava (kala i kalića) koji su nekoć imali važnu ulogu u lokalnoj vodoopskrbi, a danas su važni za održavanje bioraznolikosti. U njima se mrijeste vodozemci (vodenjaci i žabe).

2.1. Lokva Kapitovac
2.2. Lokva u Bezjakovom dolu
2.3. Lokvica (kalić) u dolu istočno od naselja Juraši (lokva u Juraševom dolu)
2.4. Trikalići kod naselja Petrci
2.5. Lokvica Dušetov kalić kod naselja Trtni
2.6. Lokva Čapili s betoniranim dnom u zaleđu naselja Garići
2.7. Lokva Melniki s betoniranim dnom nedaleko naselja Brtuni
2.8. Lokva u predjelu Jesenovica
2.9. Lokva Mučići
2.10. Lokva Rupica – Trtni
2.11. Lokva Lončeva griža
2.12. Lokva Klići – kod lovačke kuće

Lokve (kale i kaliće) potrebno je štititi od zatrpavanja i odlaganja otpada. U slučajevima revitalizacije pojedinih lokvi potrebno je voditi računa da se ne ošteti nepropusni sloj gline koji zadržava vodu i štiti je od procjeđivanja u krško podzemlje.

3. Jame i ponori
Na području općine Viškovo evidentirano je desetak jama i ponora, međutim, samo su dva speleološka objekta ubilježena u javno dostupnom speleološkom katastru. U većini slučajeva ovi su speleološki objekti manjih dimenzija i izloženi su onečišćavanju zbog ubacivanja otpada. Potrebno ih je očuvati i prema mogućnostima ukloniti otpad:

3.1. Špilja u predjelu Žustovo
3.2. Jama Blažići 1 na Plešivcu
3.3. Jama Tuljan na rubu šume Lužina

3.4.3.2. Zaštita kulturno-povijesnog naslijeđa

Na području Općine nalaze se četiri zaštićena nepokretna kulturna dobra upisana u Registar kulturnih dobara, a od toga su tri smještena u naselju Viškovo i jedan u naselju Saršoni. Među zaštićenim nepokretnim kulturnim dobrima su jedna ruralna cjelina, dva etno spomenika te jedna memorijalna građevina. Zaštićena kulturna dobra prikazana su na kartografskom prikazu 3.1. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja, u mj.1:25000.

Zaštićena nepokretna kulturna dobra:
Ruralna cjelina: Brnasi-Viškovo

Etno spomenik: Kuća „Srok“ u Brnasima
Kuća „Širola-Kovačić“ u Brnasima
Memorijalna građevina: Rodna kuća Ivana Matetića Ronjgova

Ruralna cjelina Brnasi-Viškovo

Potrebno je izvršiti valorizaciju postojećeg stanja, s obzirom na protekli period od vremena registracije naselja kao spomenika kullture te definirati smjernice mogućeg interveniranja u prostoru, odnosno na građevinama.
Sve građevne aktivnosti u smislu gradnje i rekonstrukcije moguće su temeljem uvjeta iz ovog Prostornog plana i u skladu s uvjetima zaštite kulturnog dobra koje u postupku ishođenja akta za građenje izdaje nadležni Konzervatorski odjel.

Etno spomenici: - Kuća „Srok“ u Brnasima i Kuća „Širola-Kovačić“ u Brnasima

Ovim planom određuje se potreba izvršavanja valorizacije stanja te definirati smjernice mogućeg interveniranja na građevinama.
Sve građevne aktivnosti u smislu gradnje i rekonstrukcije moguće su temeljem odredbi ovog Prostornog plana i u skladu s uvjetima zaštite kulturnog dobra koje u postupku ishođenja akta za građenje izdaje nadležni Konzervatorski odjel.

Memorijalna građevina - Rodna kuća Ivana Matetića Ronjgova

Uvjeti zašite memorijalne građevine Rodna kuća Ivana Matetića Ronjgova odrediti će se u Urbanističkom planu uređenja naselja Ronjgi - UPU 15.

3.4.3.3. Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i prostorne cjeline (prirodni resursi, krajobraz, prirodne vrijednosti i kulturno-povijesne cjeline)

2.0.	ISKAZ POVRŠINA ZA POSEBNO VRIJEDNA I/ILI OSJETLJIVA PODRUČJA I PROSTORNE CJELINE				
	OPĆINA VIŠKOVO	**OZNAKA**	**POVRŠINA ha**	**% OD POV. OPĆINE***	**ha/stan**
2.1.	**ZAŠTITA PRIRODNE BAŠTINE**				
2.1.1.	**Zaštićena prirodna baština**				
	Nema zaštićenih područja	-			
2.1.2.	**Područja predložena za zaštitu**				
	Bezjakov dol – Spomenik prirode	SP-1	6,57	0,35	0,000366
	Kapitov dol – Spomenik prirode	SP-2	3,09	0,17	0,000172
	UKUPNO		9,66	0,52	0,000538
2.1.3.	**Prirodne vrijednosti za zaštitu od značaja za Općinu**				
	Dol istočno od Juraša i travnjaci sjeverno od dola - staništa orhideja	D1.1	10,7	0,57	0,000596
	Kosov dol	D1.2	7,26	0,39	0,000405
	Lokve: 2.1. Lokva Kapitovac 2.2. Lokva u Bezjakovom dolu 2.3. Lokvica (kalić) u dolu istočno od naselja Juraši (lokva u Juraševom dolu) 2.4. Trikalići kod naselja Petrci 2.5. Lokvica Dušetov kalić kod naselja Trtni 2.6. Lokva Čapili s betoniranim dnom u zaleđu naselja Garići 2.7. Lokva Melniki s betoniranim dnom nedaleko naselja Brtuni 2.8. Lokva u predjelu Jesenovica 2.9. Lokva Mučići 2.10. Lokva Rupica – Trtni 2.11. Lokva Lončeva griža 2.12. Lokva Klići – kod lovačke kuće	L n.n.	-	-	-
	Jame i ponori: 3.1. Špilja u predjelu Žustovo 3.2. Jama Blažići 1 na Plešivcu 3.3. Jama Tuljan na rubu šume Lužina 3.4. Jama u dolcu u radnoj zoni u naselju Furićevo	S n.n..	-	-	-
	UKUPNO PRIRODNE VRIJEDNOSTI OD ZNAČAJA ZA OPĆINU:		**17,96**	0,96	0,001

	UKUPNO ZAŠTITA PRIRODNE BAŠTINE		**27,62**	1,48	0,01
2.2.	**ZAŠTITA KULTURNO-POVIJESNOG NASLIJEĐA**				
2.2.1.	**Zaštićene kulturno-povijesne cjelina**				
	Ruralna cjelina: Brnasi-Viškovo		-		
	Etno spomenik: Kuća „Srok“ u Brnasima		-		
	Etno spomenik: Kuća „Širola-Kovačić“ u Brnasima		-		
	Memorijalna građevina: Rodna kuća Ivana		-		
2.3.	**ZAŠTITA KRAJOBRAZA**				
	Rekreacijski zanimljivo područje između Plešivca, naselja Petrci, naselja Benčani i Saršona	1.1.	184,46	9,89	0,010
	Ponikvice - Lončeva griža	1.2.	94,31	5,05	0,005
	Šumski predjeli Marišćine i Nežnice te ruba Lužine	1.3.	261,91	14,04	0,015
	Biokoridor 1	B-1	-		
	Biokoridor 2	B-2	-		
	UKUPNO ZAŠTITA KRAJOBRAZA:		**540,68**	**28,98**	**0,0301**

3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava

Planom namjene površina osigurane su površine infrastrukturnih sustava, kao linijske i površinske infrastrukturne građevine i to za:

a) prometni sustav (kopneni i telekomunikacijski),
b) energetski sustav (elektroopskrba, plinoopskrba),
c) sustav vodoopskrbe i odvodnje.

Površine predviđene za infrastrukturne koridore su uzduž pravaca infrastrukturnih instalacija i ostalih linearnih trasa, a određuju se širinom pojasa u metrima od osi trase simetrično na jednu i drugu stranu pola širine koridora. Koridori i površine infrastrukturnih sustava prikazani su na kartografskom prikazu br. 1. Korištenje i namjena površina i kartografskim prikazima br. 2 Infrastrukturni sustavi i mreže, mj. 1 : 25 000.

Površine predviđene za infrastrukturne građevine su za smještaj uređaja, građevina instalacija i sl., a razgraničavaju se ovisno o vrsti infrastrukturnog sustava prema slijedećim veličinama:

Tablica 14: Kriteriji razgraničenja infrastrukturnih koridora

Sustav	**PODSUSTAV**		**GRAĐEVINA**	**KORIDOR GRAĐEVINE (m)**
	vrsta	kategorija	vrsta	
PROMETNI SUSTAV	Željeznica*	državna	visoke učinkovitosti	200
	ceste	državna	autocesta	200
			ostale	100
		županijska	županijska	70
		lokalna	lokalna	20
		nerazvrstane	nerazvrstane	15
TELEKOMUNIKACIJE	kablovska kanalizacija	županijski	magistralni	1
		lokalni		1-2
VODOOPSKRBA I ODVODNJA	vodovodi	županijski	magistralni cjevovod	10
		lokalni	ostali cjevovodi	4
	kolektori	županijski	kolektor	6
		lokalni	sekundarni	4
ENERGETIKA	dalekovodi	državni	dalekovodi 220 kV	100
		županijski	dalekovodi 110 kV	70
		ostali	dalekovod 35 kV	30
			kabelski vod 10 (20) kV	8
	plinovod	državni	magistralni	100
		županijski	županijski	60
		lokalni	distributivni	15

*Planirani tunelski koridor željezničke pruge visoke učinkovitosti na području obuhvata plana ne sprječava gradnju iznad tunela i na odgovarajućoj udaljenosti od portala tunela. Koridor željezničke pruge visoke učinkovitosti u građevinskom području naselja iznosi 100 m.

3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav

Prometni sustav čine međusobno povezane prometne grane radi pružanja sigurne i efikasne funkcije pružanja prijevoznih usluga. Osnovu prometnog sustava Općine čini cestovni i željeznički promet te sustav elektroničke telekomunikacije i pošte. Prometni sustav kao prateća funkcija u prostoru, treba osigurati kvalitetno djelovanje primarnih prostornih djelatnosti (stanovanje, gospodarski sadržaji, uprava i ostale djelatnosti).

3.5.1.1. Cestovni promet

Prostornim planom utvrđene su osnove cestovne mreže Općine Viškovo kao integralnog dijela Primorsko-goranske županije prikazane na kartografskom prikazu br. 1. Korištenje i namjena površina, mj. 1:25000 te označene planskim oznakama: AC – autoceste, DC – državne, ŽCx – županijske, LCx – lokalne i NCx – nerazvrstane ceste.

Linijsku cestovnu infrastrukturu čine državne, županijske, lokalne i nerazvrstane ceste. Plošnu cestovnu infrastrukturu čine prometni terminal, prateći uslužni objekti, benzinske postaje, parkirališta te drugi prateći objekti i sadržaji u funkciji prometa.

Planom je osigurano cestovno povezivanje svih građevinskih područja naselja i površina za izdvojene namjene sa sustavom cestovnog prometa.

Prostornim planom određena je osnovna mreža cesta:
- autoceste
- državne ceste,
- županijske ceste,
- lokalne ceste i
- nerazvrstane ceste

Autoceste
Prostornim planom na sjevernom području Općine, planirana je u drugoj etapi vanjska dionica autoceste Rupa – Rijeka – Žuta Lokva, obilazno oko grada Rijeke, sa čvorištima: Rupa – Miklavija – Permani – Viškovo (na području obuhvata Plana) – Dražice – Grobničko polje – Mali Svib – Križišće – spoj na trasu Križišće – Žuta Lokva.
Rješenja planiranog autocestovnog čvora „Viškovo“ kao veza na prometnice nižeg ranga unutar obuhvata Plana prikazan je simbolom unutar koridora autoceste, na kartografskim prikazima 4. Građevinska područja te na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina.

Državne ceste
Na području Općine planira se državna cesta, planske oznake DC, čvor Rujevica – čvor Viškovo (Marčelji). Paralelno uz izgradnju planira se rekonstrukcija raskrižja koja spajaju državnu cestu s cestama nižeg reda.
Planirana državna cesta ima višestruku ulogu:
- povezivanja Riječke obilaznice s budućom vanjskom dionicom autoceste od Rupe do Žute Lokve
- osiguranja prometne veze sa Županijskim centrom za gospodarenje otpadom Marišćina
- izdvajanja tranzitnog prometa iz naseljenih područja te predstavlja brzu prometnicu za povezivanje naselja unutar općine te sa gradom Rijeka

Županijske ceste
Županijske ceste su od osobite važnosti za integraciju prostora na županijskoj i međužupanijskoj razini, te tvore dopunu mreže državnih cesta odnosno hijerarhijski formiraju mrežu značajnu za razvoj županije.

Mrežu županijskih cesta na području Općine Viškovo čine:
- ŽC 1: A.G. Grada Rijeke – Marinići – Viškovo – spoj na cestu Marčelji- Saršoni – A.G. Grada Rijeke
- ŽC 2: Kastav – Marinići (Radna zona)- A.G. Grada Rijeke
- ŽC 3: Viškovo – Saršoni – Trnovica – Martinovo – Dražice
- ŽC 4: Jurčići –Viškovo
- ŽC 5: Rupa-Lipa-Škalnica– čvor Viškovo(Marčelji)
- ŽC 6: Marčelji- Saršoni – A.G. Grada Rijeke
- ŽC 7: Studena – spoj na cestu (Rupa– Škalnica – Saršoni – A.G. Grada Rijeke)
- ŽC 8: Sroki – čvor Bujki (spoj na državnu cestu Rujevica – čvor Viškovo)
- ŽC 9: Mladenići – čvor Bujki (spoj na državnu cestu Rujevica – čvor Viškovo)

Prostornim Planom planira se izgradnja sljedećih novih županijskih cesta planske oznake:
- ŽC 8 i ŽC 9 : omogućava poprečnu cestovnu vezu ŽC 1 i ŽC 3 sa državnom cestom. Na mjestu spoja sa državnom cestom planira se četverokrako raskrižje u razini. Planirane županijske ceste i novo raskrižje na državnoj cesti omogućiti će dodatno cestovno povezivanje za naselja Saršoni, Mladenići, Sroki, Kosi, Marčelji.

- ŽC 2: omogućava poprečnu cestovnu vezu između grada Kastva, preko općine Viškovo, do grada Rijeke. Trasa na svojem zapadnom dijelu prolazi nenaseljenim područjem. Započinje spojem na županijsku cestu uz zonu poslovne namjene „Žegoti“ u gradu Kastvu, te se nastavlja do spoja sa DC na mjestu raskrižja „Marinići 2“ u općini Viškovo. Druga nova planirana dionica navedenog poprečnog koridora prolazi kroz naselje Marinići u općini Viškovo Započinje spojem na DC u raskrižju „Marinići 2“, a završava na mjestu postojećeg završetka nerazvrstane ceste u radnoj zoni. Treća dionica navedenog poprečnog koridora predviđa se kao nastavak prethodne dionice produljenjem na mjestu u radnoj zoni naselja Marinići te se nastavlja do priključka na planski predviđenu gradsku prometnicu grada Rijeke.

Lokalne ceste:
Lokalne ceste povezuju ostala naselja sa sustavom županijskih cesta:
- LC 1: Marinići (ŽC1) – Škurnje (A.G.Rijeka)
- LC 2: Marinići(LC1) – Petrci- Drenova(A.G.Rijeka)
- LC 3 :ŽC2 – Skvažići (ŽC6)
- LC 4: Marinići(ŽC1) - Bezjaki- Donji Jugi
- LC 5: Sroki(ŽC1) – Kosi – Brnčići(Grad Kastav)

Prostornim Planom planira se izgradnja sljedećih novih lokalnih cesta planske oznake:
- LC 3: omogućava bolju cestovnu povezanost Općine Jelenje i južnog dijela naselja Saršoni sa ŽC 2, a samim time i sa državnom cestom. Planirana lokalna cesta je i alternativni nastavak poprečnog cestovnog pravca između Kastva i Grada Rijeke.

- LC4: u funkciji povezivanja mjesta Donji Jugi(naselje Viškovo) i Bezjaki (naselje Marinići). Na križanju sa županijskom cestom planske oznake ŽC 2 planira se četverokrako raskrižje u razini.

Za postojeće lokalne ceste potrebno je predvidjeti rekonstrukcije i proširenja, na pojedinim dijelovima trase ili u cijelosti. Također se planira uređenje odvodnje, postavljanje zaštitnih ograda, te dopuna prometne signalizacije.

Nerazvrstane ceste

Nerazvrstane ceste su u funkciji povezivanja unutar naselja te su pod upravom i nadležnošću Općine Viškovo. Sistematskim planom izgradnje i rekonstrukcija nužno ih je privesti kvalitetnijem funkcioniranju. Na kartografskom prikazu br. 1. Korištenje i namjena površina prikazane su samo važnije nerazvrstane ceste koje imaju funkcije glavnih mjesnih i sabirnih ulica unutar naselja.

Osnovni tehnički elementi za gradnju i rekonstrukciju cesta

Autoceste

Za planiranu autocestu određuje se planski koridor širine 200 m.

Sa svake strane autoceste potrebno je osigurati zaštitni pojas minimalno 40 m mjereno od vanjskog ruba zemljišnog pojasa, a prema odredbama Zakona o cestama, unutar kojeg nije dozvoljeno planiranje poslovnih, stambenih i drugih građevina visokogradnje.

Za potrebe ostalih zahvata u prostoru unutar zaštitnog pojasa autoceste, sukladno odredbama važećih Zakona, potrebno je podnijeti zahtjev za izdavanjem posebnih uvjeta građenja.

Unutar zaštitnog pojasa mogu se planirati zaštitne zelene površine , locirati i izgraditi objekti niskogradnje (prometnice, pješačke i biciklističke staze, prilazi i parkirališta) te komunalna infrastrukturna mreža (telekomunikacije, elektroenergetska mreža i javna rasvjeta, plinoopskrba, vodoopskrba, odvodnja otpadnih voda, kanalizacija), a minimalna udaljenost istih od vanjskog ruba zemljišnog pojasa definira se ovisno o vrsti i namjeni niskogradnje-infrastrukture.

Zaštitna ograda autoceste ne smije se koristiti kao ograda budućih zahvata u prostoru te se ista mora predvidjeti na k.č. u vlasništvu investitora udaljena min. 3,0 m od zaštitne žičane ograde zbog redovitog održavanja zemljišnog pojasa autoceste.

Državne, županijske i lokalne ceste

Osnovni tehnički elementi za gradnju i rekonstrukciju državne, županijske i lokalne ceste na području obuhvata ovoga Plana određuju se propisom koji definira tehničke elemente za javne ceste.
Najmanja dozvoljena širina dvostranog nogostupa za državne, županijske i lokalne ceste iznosi 1,60 m.
Iznimno, kod rekonstrukcije i gradnje državnih, županijskih i lokalnih cesta unutar izgrađenog dijela građevinskih područja naselja, ukoliko zbog postojeće izgrađenosti nije moguće zadovoljiti uvjete određene propisom iz stavaka 1. i 2., širina nogostupa te poprečni i uzdužni nagib određuju se ovisno o prostornim mogućnostima.
Prilikom rekonstrukcije i gradnje državnih, županijskih i lokalnih cesta potrebno je u cijelosti očuvati krajobrazne i spomeničke vrijednosti područja, prilagođavanjem trase prirodnim oblicima terena uz minimalno korištenje podzida, usjeka i nasipa. Obvezno je saniranje nasipa, usjeka i podzida ozelenjavanjem, formiranjem terasa i drugim radovima kojima se osigurava najveće moguće uklapanje trase ceste u krajobraz.

Nerazvrstane ceste

Osnovni tehnički elementi za gradnju i rekonstrukciju nerazvrstanih cesta određuju se sukladno sljedećim uvjetima:

- najmanja širina prometnog traka dvosmjerne ceste iznosi 2,75m,
- kod jednosmjernih jednotračnih kolnika širina voznog traka iznosi najmanje 4,5 m,
- pješački nogostup minimalne preporučene širine 1,50 m odnosno 1,60 m za slučajeve gdje prostorne mogućnosti to omogućavaju.
- zemljišni pojas s obiju strana ceste potreban za nesmetano održavanje ceste širine je prema projektu ceste, a najmanje 0,5 m računajući od crte koja spaja krajnje točke poprečnog presjeka ceste
- ulice moraju imati nogostup obostrano uz iznimke za slučaj kad zbog postojeće izgradnje nije moguće širenje postojeće prometnice te se u tom slučaju dozvoljava jednostrani nogostup,
- iznimno od gornjih odredbi kod rekonstrukcije i gradnje nerazvrstanih ceste unutar izgrađenog dijela građevinskih područja naselja, ukoliko zbog postojeće izgrađenosti nije moguće zadovoljiti uvjete određene ovim Planom širina nogostupa, zemljišnog pojasa i drugih elemenata ceste, izuzev širine prometne trake određuje se ovisno o prostornim mogućnostima.
- Ukoliko se planira formiranje zelenog pojasa pri izgradnji novih prometnica, najmanja širina zelenog pojasa za nisko zelenilo iznosi 2,0 m, a za visoko zelenilo 3,0
- drvoredi ili pojedinačna stabla sade se na udaljenosti većoj od 1,5 m od ruba kolnika,
- nadzemne građevine komunalne infrastrukture (ups-telekomunikacijskog sustava, građevine vodoopskrbnog sustava i kanalizacije i dr.) se grade na udaljenosti najmanje 6,0 m od ruba ceste,
- iznimno u gusto izgrađenim dijelovima naselja, na područjima s izrazitim nagibom terena ili u drugim ograničavajućim okolnostima se nadzemne građevine komunalne infrastrukture grade na udaljenosti najmanje 2,0 m od ruba ceste
- visina potpornih zidova, usjeka i nasipa se ne ograničava.
- odnos visina pojedinih dijelova poprečnog profila prometnica:
- površine kolnika i traka za parkiranje su (u pravilu) na istoj visini,
- nogostup nadvisuje kolnik ili trak za parkiranje za 0,15 m,

kod pješačkih prijelaza obavezna je izvedba rampe za invalidska ili dječja kolica

Kolno pristupni putovi:

- najmanja dozvoljena širina novog kolno pristupnog puta iznosi 4,50 m, a najveća dozvoljena dužina kolno pristupnog puta iznosi 50,0 m
- zemljišni pojas s obiju strana ceste potreban za nesmetano održavanje ceste širine je prema projektu ceste, a najmanje 0,5 m računajući od crte koja spaja krajnje točke poprečnog presjeka kolno pristupnog puta

Uvjeti priključenja i građenja uz ceste

Građevna čestica mora imati osiguran priključak na izgrađenu javnu cestu, nerazvrstanu cestu odnosno kolno pristupni put ili na planiranu javnu odnosno nerazvrstanu cestu te kolno–pristupni put za čiju izgradnju je izdana pravomoćna građevinska dozvola.

Širina izgrađenog kolno pristupnog puta na koji se priključak izvodi ne može biti manja od 3,0 m.

Unutar gusto izgrađenih dijelova naselja, prilikom rekonstrukcije građevine koja nema ili ne može imati kolno-pristupni put, pristupnim putem smatra se i pješački put najmanje dozvoljene širine 1,50 m te pješačke stube.

Na području obuhvata plana ceste se rekonstruiraju i grade neposrednom provedbom, izuzev izgradnje novih cesta u neizgrađenim područjima kad je propisana obavezna izrada planova užeg područja.
Ukoliko kod građenja nove građevine širina postojeće javne ili nerazvrstane ceste te kolno pristupnog puta nema širinu propisanu Planom, regulacijski pravac građevne čestice zgrade mora se utvrditi tako da se omogući širenje ceste, odnosno kolno pristupnog puta, na način da od osi postojeće ceste, odnosno kolno pristupnog puta, bude odmaknut najmanje pola propisane širine ceste, odnosno kolno pristupnog puta. Na zemljištu predviđenom za širenje ceste, odnosno kolno pristupnog puta nije moguća gradnja zidova, ograda, stuba i ostalih građevina.

Na regulacijskoj liniji javnih i nerazvrstanih cesta te kolno pristupnog puta, gradnja novih ili rekonstrukcija postojećih građevina dozvoljena je samo u slučaju interpolacije između susjednih građevina izgrađenih u nizu radi usklađenja izgleda uličnog pročelja i to uz suglasnost upravitelja ceste odnosno kolno pristupnog puta.

U koridoru planirane ceste, odnosno kolno pristupnog puta, dozvoljavaju se radovi samo na održavanju i rekonstrukciji postojeće građevine unutar postojećih gabarita. Iznimno od prethodnog uvjeta, dozvoljava se građenje infrastrukturnih građevina uz suglasnost Općine Viškovo.

Pristup svim javnim dijelovima površina i građevina mora biti izveden u skladu s važećim Pravilnikom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.
Zaštitni pojas nerazvrstane ceste, odnosno kolno-pristupnog puta, mjeri se od vanjskog ruba zemljišnog pojasa tako da je sa svake strane širok 2,0 m.

Pješački promet

Pješačke površine su staze, putovi, trgovi, stubišta, šetnice, nadhodnici i podhodnici. Namijenjene su prometovanju pješaka, životinja u pratnji ljudi, a iznimno mogu služiti za prilaz interventnih vozila i za prometovanje biciklima duž označenih traka i prema posebnoj odluci Općine.

Širina pješačkih prometnica utvrđuje se sukladno broju korisnika, prostornim uvjetima i ambijentalnim obilježjima.
Na području Općine Viškovo Planom se utvrđuje mreža pješačkih staza (šetnice).
Uređene i obilježene pješačke staze jesu:
- Milohni,
- Plešivac
- Lončeva griža

Planom se omogućava i daljnje uređenje pješačkih staza, a posebice postojećih staza i putova, rekonstrukcijom povijesnih trasa putova; starih cesta, poljskih putova, pješačkih staza.

Sve pješačke staze (postojeće ili planirane) moraju biti obilježene putokazima i drugim odgovarajućim oznakama, a mogu sadržavati i manje prostore za odmor s odgovarajućom komunalnom opremom (drvene klupe, nadstrešnice, koševi za otpad i sl.).

Mreža pješačkih staza, šumskih, poljskih putova nije prikazana u grafičkom dijelu Plana.

Autobusna stajališta

Sustavom javnog prijevoza obvezno je povezivanje svih naselja unutar Općine Viškovo korištenjem javnih i dijela nerazvrstanih cesta. Uvjeti za utvrđivanje lokacija i uvjeti za projektiranje autobusnih stajališta na javnim i nerazvrstanim cestama određuju se na temelju posebnih propisa.

Benzinske postaje

Postojeće benzinske postaje s pratećim sadržajima mogu se rekonstruirati na način da se osigura:
- sigurnost svih sudionika u prometu,
- zaštita okoliša,
- da građevina bude veličinom i smještajem prilagođena okolišu.

Planom se dozvoljava rekonstrukcija postojećih benzinskih stanica kao adaptacija isključivo u svrhu poboljšanja kvalitete usluge, a sukladno zakonskoj regulativi i posebnim tehničkim uvjetima nadležnih službi.

Biciklistički promet

Planom se omogućava daljnji razvoj te izgradnja biciklističkih staza unutar građevinskog područja naselja i izvan građevinskog područja koji uključuje uređenje staza posebno uz novo planirane prometnice.

Biciklističke staze ili trake mogu se graditi u okviru uličnog profila kao zasebna površina, odnosno prometnom signalizacijom obilježena traka na kolniku ili nogostupu, ili kao zasebna trasa izvan uličnih profila.

Dimenzije biciklističke staze i njen smještaj u poprečnom presjeku ceste definirane su na način:
- prometni profil jednosmjerne biciklističke staze min 100 cm, a dvosmjerne min 160
- uzdužni nagib biciklističke staze ne može biti veći od 8% osim u slučaju kada se staza gradi uz postojeću prometnicu.
- iznimno uzdužni nagib biciklističke staze može biti i veći od 8% sukladno tehničkim elementima postojeće ceste uz koju se gradi
- uz trase biciklističkih staza ili traka moguće je graditi površine za parkiranje bicikala.

Planom se planira sustav javnog izmjenjivanja bicikala („Bike sharing“ sustav) izgradnjom stanica „Bike sharing“ sustava sa nadstrešnicama za smještaj i punjenje električnih bicikala. Dopušta se etapno ili fazno građenje sustava.
Na području Općine Viškovo Planom se utvrđuju „BIKE SHARING“ stanice na lokacijama:
- Marinići
- Centar
- Halubjan
- Marčelji
- Ronjgi
- Saršoni
- Pogled
- Radna zona
- Donji Jugi
- Sroki

Pored navedenih lokacija, mogu se planirati i dodatne „BIKE SHARING“ stanice prema potrebi.

Promet u mirovanju

Svaka građevna čestica mora imati osiguranu površinu za smještaj vozila. Iznimno, prostornim planom užeg područja može se utvrditi drugačije rješenje i to isključivo za područja na kojima je predviđena izrada planova užeg područja.

Ovim Planom određeni su slijedeći minimalni kriteriji građenja parkirališnih površina:

- unutar građevne čestice obiteljske kuće potrebno je osigurati dva parkirna mjesta
- unutar građevne čestice višeobiteljske građevine potrebno je osigurati 2.5 parkirna mjesta po stanu
- unutar građevne čestice višestambene građevine potrebno je osigurati 2.5 parkirno mjesto po stanu
- unutar građevne čestice poslovne, stambeno-poslovne građevine i građevine javne namjene potrebno je osigurati minimalan broj parkirnih mjesta ovisno o planiranom broju korisnika prostora i korisnoj površini kako slijedi:
    - za trgovačku djelatnost, na 25 m^2 građevinske (bruto) površine potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto;
    - za industrijsku i komunalno-servisnu djelatnost, na 50 m^2 građevinske (bruto) površine potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto, odnosno jedno parkirališno/garažno mjesto na tri zaposlena u smjeni
    - za zanatsku i uslužnu djelatnost, na 35 m^2 građevinske (bruto) površine potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto;
    - za poljoprivredno-gospodarske građevine na 60 m^2 građevinske (bruto) površine potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto
    - za ugostiteljsko-turističku djelatnost potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto:
        - na četiri sjedeća mjesta u ugostiteljskom objektu,
        - na tri osobe zaposlene u hotelu motelu, pansionu i slično,
        - na jednu smještajnu jedinicu u hotelu motelu, pansionu i slično,
    - za uredsku djelatnost, na 30 m2 građevinske (bruto) površine potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto;
    - za kulturnu djelatnost potrebno je osigurati jedno parkirališno/garažno mjesto na 50 m^2 građevinske (bruto) površine
    - za zdravstvenu djelatnost na 30 m^2 građevinske (bruto) ovršine u ambulanti, poliklinici, domu zdravlja i socijalnoj ustanovi, potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto,
    - za vjersku djelatnost, na 15 sjedala u vjerskoj građevini potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto,
    - za školsku djelatnost, na jednu učionicu potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto
    - za predškolsku djelatnost, na jednu grupu djece u predškolskoj ustanovi potrebno je osigurati tri parkirališna mjesta

- za sportsku djelatnost, na 20 sjedećih mjesta u sportskoj dvorani i igralištu potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto i parkirališno mjesto za 1 autobus na 500 mjesta
- za rekreacijsku djelatnost potrebno je osigurati jedno parkirališno/garažno mjesto na svakih 500 m^2 građevinske (bruto) uređene površine za rekreaciju.

Unutar građevnog područja planiranog groblja Ćikovina potrebno je osigurati minimalno 80 parkirnih mjesta

Javna parkirališta i garaže

Minimalna veličina građevne čestice izdvojenog parkirališta ili garaže određuje se prema normativu 35 m^2 prometne površine po svakom vozilu za osobne automobile, a 120 m^2 prometne površine za autobuse. (U prometne površine uračunate su površine parkirnog mjesta 2,5 x 5,0 m, prilazna cesta 2,5 x 6,0 m, te priključenje na javnu površinu za osobe, a 12 x 4 m parkirno mjesto + 1 x 4,0 prilazne ceste, te priključenje na javnu površinu za autobuse).

Na javnim parkiralištima treba od ukupnog broja parkirnih mjesta osigurati za automobile invalida najmanje 5% parkirališnih mjesta, a najmanje jedno parkirališno mjesto na parkiralištima s manje od 20 mjesta.

Parkirališne površine treba hortikulturno urediti sadnjom visoke i niske vegetacije. Minimalan kriterij je jedno stablo na 3 parkirališna mjesta.

Prometni pristup javnog parkirališta s javne prometne površine treba izvesti na način da isti nema negativni utjecaj na odvijanje i sigurnost prometa prema uvjetima za kolne pristupne putove propisanim ovim Planom.

Dopušta se etapno ili fazno građenje građevine.

Na parkirnim i manipulativnim površinama na područjima unutar zona sanitarne zaštite se oborinska odvodnja rješava u skladu s odgovarajućom Odlukom o zaštiti izvorišta vode za piće. Na područjima izvan zona sanitarne zaštite, na parkirnim i manipulativnim površinama kapaciteta do 15 vozila ili do 1000 m^2 površine parkirnog ili manipulativnog prostora moguće je oborinske vode odvesti raspršeno u okolni teren bez prethodnog pročišćavanja na separatoru, a iznad tog broja i površine, je potrebno pročišćavanje otpadnih voda na separatoru, prije upuštanja u podzemlje putem upojnih bunara. Za javne parkirne površine kapaciteta do tri parkirna mjesta dozvoljava se odvođenje oborinskih voda ovisno o lokalnim uvjetima.

Postojeća parkirališna mjesta ne mogu se prenamijeniti u druge sadržaje ako se ne osigura drugo parkirališno mjesto na istoj građevnoj čestici ili u neposrednoj blizini građevne čestice.

Uvjeti za izgradnju građevine garaže utvrđuju se posredno provedbenim dokumentom prostornog uređenja.

Prometna vježbališta – poligoni

U građevinskim područjima naselja, dozvoljeno je posrednom provedbom ovoga Plana, planiranje prometnih vježbališta – poligona i svih potrebnih pratećih sadržaja.

Prometni terminal na lokaciji Pogled

Prostornim planom planira se izgradnja prometnog terminala neposrednom provedbom plana na građevinskom zemljištu planske oznake GZ-at na lokaciji Pogled. Površina je namijenjena gradnji građevina vezanih uz sljedeće prometne djelatnosti:

- autobusnog terminala javnog gradskog prijevoza
- osiguranja javnog parkirališta za automobile pri prelasku sa osobnih vozila na javni gradski prijevoz (model „Park and ride“)
- stajališta sustava za razmjenu bicikla (model „Bike sharing“)
- površine za smještaj turističkih autobusa

Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevine prometnog terminala „Pogled“:

1. Vrsta radova

Planom se omogućuje neposredna provedba za gradnju prometnog terminala na lokaciji Pogled

2. Lokacija zahvata u prostoru

Građevina se planira na lokaciji Pogled, a određena je simbolom građevinskog zemljišta planske oznake GZ-at na kartografskom prikazu br. 1. Korištenje i namjena površina, mj. 1:25000,

3. Namjena građevine

Osnovna namjena građevine je autobusni terminal. Autobusni terminal je složena građevina, a u sklopu koje se omogućava smještaj i uređenje:

- okretišta autobusa
- stajališta autobusa javnog gradskog prijevoza
- parkirališta za osobna vozila (model „Park & Ride“)
- parkirališta za turističke autobuse
- stanice sustava razmjene bicikla (model „Bike sharing“)
- pomoćnih objekata: info punkt, objekti s ugostiteljskim, uslužnim, trgovačkim, izložbenim, agencijskim i sličnim sadržajima, sanitarnim čvorom te drugim sadržajima u funkciji pružanja kvalitetne usluge,
- i drugih pomoćnih građevina u funkciji osnovne namjene a sve prema određenim graničnim uvjetima.

4. Veličina građevine:

- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je kig = 0,8. Koeficijent izgrađenosti podrazumijeva odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama i ukupne površine građevinske čestice
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je 1.
- Minimalne dimenzije parkirališnih mjesta za parkiranje osobnih vozila su 2,5 m x 5,0 m,
- parkiralište za osobna vozila mora imati minimalni kapacitet od 50 PM
- Provozna parkirališna stajališta za autobuse su minimalne širine 4,0 m i dubine 12,0 m mjereno okomiti na glavnu os prilaznog kolnika
- Prostor za stajalište autobusa mora biti veličine dovoljne za minimalno 2 autobusa javnog gradskog prijevoza
- parkiralište za turističke autobuse mora imati minimalni kapacitet od 2 PM

- Pomoćne građevine izvode se kao prizemne, visine do 7 metara (mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca)
- Makismalna dopuštena bruto površina pomoćne građevine je 300 m2.

5. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru. Krov građevine može biti kosi ili ravan te se Planom omogućava korištenje površine krova za terasu ili korisnu površinu za smještaj solarnih panela.

6. Oblik i veličina građevne čestice

Građevna čestica svojom veličinom i oblikom mora formirati površinu podobnu za gradnju autobusnog terminala i pomoćnih građevina.

- Najveća dopuštena površina građevne čestice iznosi 6000 m^2.

7. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Najmanja dopuštena udaljenost pomoćne građevine od granice građevne čestice mora biti 1 m, a udaljenost od granice prema građevinskoj čestici javne prometne površine mora biti najmanje 2 m.

8. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

- uz javne površine (prometnice, pješačke staze i sl.) treba osigurati zeleni pojas širine najmanje 3,0 m s visokom vegetacijom.
- parkirališne površine za osobna vozila treba hortikulturno urediti sadnjom visoke i niske vegetacije. Minimalan kriterij je jedno stablo na 3 parkirališna mjesta.
- ograda se može podizati prema ulici i na međi prema susjednim građevnim. Najveća visina ograde (ulične i prema drugim česticama) može biti 1,50 m

9. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, sukladno Pravilniku o osiguranju pristupačnosti građevina osoba s invaliditetom i smanjene pokretljivosti i zadnjim izmjenama i dopunama istog Pravilnika.

10. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Građevna čestica prometnog terminala mora imati pristup sa županijske ceste planske oznake ŽC 6 : Marčelji- Saršoni – A.G. Grada Rijeke.

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana.

11. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom

Tijekom izgradnje i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

12. Dijelovi složene građevine za koje se izdaju građevinske dozvole u slučaju etapnog građenja i/ili dijelovi građevine za koje se izdaju građevinske dozvole u slučaju faznog građenja građevine

Dopušta se etapno ili fazno građenje građevine.

3.5.1.2. Željeznički promet

Način povezivanja željeznica na peti europski koridor i opredjeljenje na tzv. Drežničku trasu željezničke pruge Rijeka - Zagreb stvorilo je potrebu ukupne redefinicije željezničkog čvorišta Rijeka po pitanju načina spajanja Istarskih pruga i povezivanje prema Trstu, zaobilaženja grada Rijeke i povezivanja na lučke bazene, te znatno manjih prostornih zahtjeva za razvoj ranžirnog kolodvora na prostoru Krasice.

Planom je na području Općine Viškovo planirana gradnja željezničke pruge "velikih učinkovitosti" od državnog značaja Trst/Kopar – Lupoglav – Rijeka – Josipdol(Karlovac) - Zagreb/Split - Dubrovnik. Pruga velikih učinkovitosti kao obilazna pruga oko Rijeke s tunelom prema Istri i nastavno prema Trstu zadržana je na koti 300 m.n/m te omogućava povezivanje željezničke mreže na TEN-T željezničke koridore.

Željeznička pruga većim dijelom obuhvata Plana općine Viškovo prolazi tunelom. Planirani tunelski koridor željezničke pruge ne sprječava gradnju iznad tunela i na odgovarajućoj udaljenosti od portala tunela. Središnja os koridora željezničke pruge prikazana je na kartografskom prikazu br. 1.Korištenje i namjena površina, mj. 1:25000 dok je površina koridora prikazana na kartografskom prikazu br. 3.3. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju" u mj. 1:25.000.

Trasa željezničke pruge preuzeta je iz Prostornog plana uređenja Primorsko goranske županije te usklađena sa trasama u Prostornim planovima Grada Rijeke i Grada Kastva.

3.5.2.Infrastruktura telekomunikacija i pošta

Prostornim planom utvrđene su osnove razvoja infrastrukture elektroničkih komunikacija i pošte Općine Viškovo kao integralnog dijela Primorsko-goranske županije prikazane na kartografskom prikazu br. 2.1. "Energetski sustav, pošta i telekomunikacije", mj. 1:25000.

Pristupna telekomunikacijska mreža

Za izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničkih komunikacijskih vodova planirati dogradnju, odnosno rekonstrukciju te eventualno proširenje radi implementacije novih tehnologija odnosno potreba novih operatera, vodeći računa o pravu zajedničkog korištenja od strane svih operatera.

Gradnja nove i rekonstrukcija pristupne TK mreže izvoditi će se postupno u skladu s potrebama za nove priključke, najprije na mjestima s nedostatkom kapaciteta u kabelskoj mreži, a potom prema starosti mreže. Nova TK mreža će se graditi kao distribucijska kabelska kanalizacija (DTK) sa kabelskim zdencima u naseljima i poslovnim zonama. Uz novo planirane javne ceste potrebno je predvidjeti gradnju DTK, kapaciteta prema odgovarajućem projektu.

U zoni obuhvata plana planira se izgradnja širokopojasne prijenosne mreže. Prilikom izgradnje i rekonstrukcija građevina, obzirom da uvođenje optičkih kabela u pretplatničku mrežu omogućava gradnju širokopojasne tk mreže sa integriranim uslugama tako da jedan priključak osigurava korištenje novih usluga u telekomunikacijama, kao i prijenos radio i televizijskog signala, potrebno je:

- izgraditi unutrašnju telefonsku instalaciju i instalaciju za kabelsku televiziju,

- izvesti koncentraciju instalacije u kabelskom ormaru, a od ormara do granice građevne čestice položiti najmanje 1 cijev ovisno o veličini građevine, kao pripremu za uvođenje podzemnih priključaka. Iznimno , u prijelaznom razdoblju, postojeće građevine s manjim brojem stanova ili interpolirane građevine mogu se priključiti zračnim kabelima od najbližeg izvodnog ormara na stupu.

Novu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničkih komunikacijskih vodova treba odrediti planiranjem koridora uz primjenu sljedećih načela:

- za sva naselja: podzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina. Iznimno na mjestima dogradnje postojeće nadzemne komunikacijske mreže istu se može izvoditi nadzemno.

- za magistralno i međumjesno povezivanje: podzemno slijedeći koridore prometnica. Iznimno kad je moguće samo radi bitnog skraćivanja trasa, koridor se planira i izvan koridora prometnica vodeći računa o pravu vlasništva.

Pokretna telekomunikacijska mreža

Novu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje komunikacijskih usluga putem elektromagnetskih valova, bez korištenja vodova, moguće je osigurati planiranjem postave baznih stanica i njihovih antenskih sustava na antenskim prihvatima na izgrađenim građevinama i rešetkastim i/ili jednocjevnim stupovima isključivo izvan GP naselja vodeći računa o mogućnosti pokrivanja tih područja radijskim signalom koji će se emitirati radijskim sustavima smještenim na antenske prihvate (zgrade ili stupove) uz načelo zajedničkog korištenja od strane svih operatera koncesionara.

Sukladno odredbama PPPGŽ, gradnja antenskih stupova nije moguća:
- unutar građevinskog područja naselja
Iznimno se građenje samostojećih antenskih stupova dopušta u izdvojenim građevinskim područjima gospodarske namjene.

Pošta

Poštanski ured je u naselju Viškovo, a prikazan na kartografskom prikazu broj 2.5. "Energetski sustavi, pošta i telekomunikacije".

Građevine sustava telekomunikacija i poštanskog prometa se mogu graditi neposrednom provedbom ovog Plana u svim naseljima Općine.

3.5.3. Energetski sustav

3.5.3.1. Elektroopskrba

Prostornim planom utvrđene su osnove razvoja elektroopskrbnog sustava Općine Viškovo kao integralnog dijela Primorsko-goranske županije prikazane na kartografskom prikazu br. 2.1. "Energetski sustav, pošta i telekomunikacije", mj. 1:25000.

Općina Viškovo napaja se el. energijom iz TS 35/10/(20) kV “Mavri”, locirana u predjelu Brtuni, koja u potpunosti zadovoljava sadašnje potrebe konzuma.

Po popunjenju kapacitera postojeće TS 35/10(20) kV “Mavri” planira se na platou do nje izgraditi nova TS 110/20 kV “Mavri” kapaciteta 2x20(40) MVA.

Prijenosna elektroenergetska mreža
Područje Općine Viškovo presjecaju tri trase 220 kV nadzemna dalekovoda i to:
- TS “Pehlin” - Divača, jednosistemski, južnija trasa
- TS “Pehlin” - Plomin, dvosistemski, sjeverna trasa
- TS “Pehlin” - TS “Meline”, dvosistemski, mali dio trase unutar granica Općine u predjelu Petrci, te trasa 35 kV dvosistemskog nadzemnog dalekovoda TS “Pehlin” - TS, “Mavri”.

Obzirom na važnost navedenih nadzemnih 220 kV dalekovoda u elektroenergetskom sistemu Republike Hrvatske isti će i ostati u funkciji i u budućnosti pa se nikako ne smije ugroziti njihove trase odnosno pogonska sigurnost. Unutar zaštićenog koridora ovih vodova izgradnja građevina ograničena je posebnim tehničkim propisima (50 m za 110 kV i 220 kV vodove, 30 m za 35 kV vodove i 10 m za 10(20) kV vodove).

Postojeće energetske i prijenosne sustave treba osuvremeniti i proširiti.

Planom su predviđeni pravci dalekovoda kao i zaštitni pojasevi te planski koridori planiranih dalekovoda, prikazani na kartografskom prikazu br. 2.1. Infrastrukturni sustavi i mreže - Energetski sustav - Elektroopskrba, pošta i telekomunikacije, i 4. Građevinska područja naselja.

Prostornim planom se određuju zaštitni pojasevi postojećih i planiranih kabela i dalekovoda, širine ovisne o naponskom nivou. U blizini prijenosnog elektroenergetskog objekta, djelomično u zaštićenom pojasu ili na njegovim granicama, ostali sudionici u prostoru smiju graditi i koristiti građevine određene namjene i obavljati određene djelatnosti sukladno posebnim uvjetima koje određuje operator prijenosne mreže, a sve u skladu sa Mrežnim pravilima prijenosnog sustava.

Zaštitni pojasevi za podzemne elektroenergetske vodove su:

Podzemni dalekovod	Postojeći	Planirani
KB 110 kV	5 m	10 m
KB 35 kV	2 m	5 m
KB 20(10) kV	2 m	5 m

Zaštitni pojasevi za nadzemne elektroenergetske vodove su:

Nadzemni dalekovod	Postojeći	Planirani
DV 220 kV	50 m	80 m
DV 110 kV	40 m	50 m
DV 35 kV	30 m	30 m
DV 10 kV	15 m	15 m

Za napajanje trafostanice TS35/10(230)kV „Mavri“ planira se izgradnja prijenosnog voda naponske snage 110 kV po koridoru postojećeg 35 kV voda nakon popunjena kapaciteta postojeće trafostanice.

Po popunjenu kapaciteta postojeće TS 35/10(20) kV “Mavri” planira se na platou do nje izgraditi nova TS 110/20 kV “Mavri” kapaciteta 2x20(40) MVA.

Za izgradnju transformatorske stanice „Mavri“ na građevinskom zemljištu planske oznake GZ-ts, prikazane simbolom na kartografskom prikazu 2.1. Infrastrukturni sustavi i mreže - Energetski sustav - Elektroopskrba, pošta i telekomunikacije, određuju se sljedeći uvjeti za neposrednu provedbu:

Planom se omogućuje neposredna provedba za gradnju transformatorskog postrojenja 110/20 kV zatvorene (GIS) izvedbe

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevina se planira na platou uz postojeću TS 35/10(20) Mavri , a određena je simbolom građevinskog zemljišta planske oznake GZ-ts

2. Namjena građevine

Osnovna namjena građevine je transformacija električne energije

3. Veličina građevine

- Za postrojenje 110/20 kV zatvorene (GIS) izvedbe potrebno je osigurati površinu građevinskog zemljišta maksimalne veličine 4000 m^2
- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je kig = 0,9. Koeficijent izgrađenosti podrazumijeva odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama i ukupne površine građevinske čestice
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je 1.
- veličina građevine transformatorske stanice prilagodit će se u opsegu izgradnje postrojenja (broju i rasporedu energetskih polja i opreme na otvorenom i u pogonskim zgradama), tehnološkim zahtjevima i zatečenim uvjetima u prostoru u okruženju kao i zahtjevima ostalih sudionika u prostoru što će se utvrđivati kroz postupak izdavanja lokacijske dozvole.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru. Krov građevine može biti kosi ili ravan.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Građevna čestica svojom veličinom i oblikom mora formirati površinu podobnu za gradnju transformatorskog postrojenja i pomoćnih građevina. Najveća dopuštena površina građevne čestice iznosi 4000 m^2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Najmanja dopuštena udaljenost građevine od granice građevne čestice mora biti 4 m, a udaljenost od granice prema građevinskoj čestici javne prometne površine mora biti najmanje 6 m.

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

- potrebno je osigurati minimalno jedno parkirališno mjesto za servisna vozila
- građevnu česticu potrebno je ograditi prema ulici te među prema susjednim građevnima čvrstom ogradom
- minimalna visina ograde (ulične i prema drugim česticama) mora biti 2 m

8. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Građevna čestica transformatorskog postrojenja mora imati kolni pristup posrednim putem do županijske ceste planske oznake ŽC 3 : Viškovo – Saršoni – Trnovica – Martinovo – Dražice.
Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana.

9. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom

Tijekom izgradnje i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

Isključuje se građenje novih građevina u koridoru dalekovoda, osim iznimno, a na temelju uvjeta koje utvrđuje HOPS ili HEP. Tijelo koje vodi upravni postupak izdavanja dozvola za zahvat u prostoru (provođenje dokumenata prostornog uređenja) i dozvola za gradnju građevina u zaštitnom koridoru dalekovoda ili prostoru u okruženju transformatorske stanice dužno je zatražiti posebne uvjete gradnje od nadležnog elektroprivrednog poduzeća/tvrtke (operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava) u čijoj se nadležnosti nalazi postojeći ili planirani dalekovod/kabel ili transformatorska stanica.

Iznimno ukoliko postoje tehničke, imovinsko – pravne i ekonomske – financijske pretpostavke izvedivosti, postojeći dalekovodi i trase planiranih dalekovoda napona 10 Kv, 20 Kv, 35 Kv, 110 Kv i 220 Kv mogu se, po njihovim postojećim trasama i pripadnim koridorima, rekonstrukcijom preoblikovati u nadzemne / podzemne dalekovode ili više naponske razine i povećane prijenosne moći, a da se pri tome njihove trase, na pojedinim dijelovima ovisno o zatečenoj razvijenosti i stanju prostora mogu kroz postupak pribavljanja prethodnog mišljenja/rješenja o potrebi ili izostanku potrebe ishođenja lokacijske dozvole prilagoditi novom stanju prostora i rekonstruirati / izgraditi sukladno tehničkim propisima koji reguliraju način i uvjete izgradnje elektroenergetskih građevina.

<u>Distribucijska elektroenergetska mreža</u>
Novi distributivni elektroenergetski objekti naponskog nivoa 10(20) kV (trafostanice 10(20)/0.4 kV i 10(20) kV vodovi), niskonaponska mreža i javna rasvjeta mogu se graditi neposrednom provedbom ovoga Plana.
Nove trafostanice 10(20) kV i planirani srednjenaponski vodovi mogu se graditi neposrednom provedbom Plana u izgrađenim i uređenim dijelovima neizgrađenih građevinskih područja naselja.

U neuređenim dijelovima neizgrađenih dijelova građevinskih područja grade se u skladu s odgovarajućim urbanističkim planom uređenja.

Trafostanice mogu biti slobodnostojeće građevine ili ugradbene u građevini. Ako se trafostanice grade kao slobodnostojeće, najmanja udaljenost građevine od granice građevne čestice iznosi 1,0 m a od regulacijskog pravca 2,0 m,a iznimno su moguće i manje udaljenosti prema lokalnim uvjetima oblikovanja primjerenog lokacijskim uvjetima. Trafostanice moraju imati osiguran direktan ili posredan pristup na javnu površinu.
10(20) kV vodovi će se gdje god je to moguće izvoditi u sklopu izgradnje ostale komunalne infrastrukture.

Niskonaponska mreža planira se izvoditi primarno podzemnim kabelima. Tamo gdje to nije moguće ili se dograđuje postojeća nadzemna mreža, planira se izvodit nadzemno.

U kartografskom prikazu su dane lokacije i trase postojećih i planiranih trafostanica 10(20) kV i postojećih i planiranih dalekovoda/kabelskih vodova 10(20) kV.

3.5.3.2. Opskrba plinom

Sustav opskrbe plinom temelji se na Strategiji energetskog razvitka Vlade Republike Hrvatske te Studiji i idejnom projektu opskrbe prirodnim plinom Primorsko-goranske županije.

Prostornim Planom na kartografskom prikazu 2.2. Infrastrukturni sustavi i mreže - Energetski sustav – Plinoopskrba, u mj. 1:25.000 određeni su planirani magistralni i lokalni plinovodi te mjerno redukcijska stanica za područje Općine Viškovo. Priključak plinoopskrbnog sustava Općine Viškovo na opskrbni sustav Županije ostvaren je putem MRS 1 Viškovo.

Plinski sustav na području općine Viškovo čine sljedeći pripadajući objekti i instalacije:
- Magistralni pllinovod za međunarodni transport Pula – Viškovo – Kamenjak – Delnice – Vrabovsko – Karlovac sa pripadajućom „MRS 1 - Viškovo“ (mjerno redukcijska stanica) na području obuhvata Plana
- Županijska plinska mreža – regionalni transportni plinovod MRS 1 Viškovo – MRS Turnić
- Lokalna distributivna plinska mreža

Planom se planira daljnji razvoj plinske mreže na razini općine sukladno Idejnom projektu opskrbe plinom Primorsko-goranske županije izrađenim od Energetskog instituta «Hrvoje Požar» i Teh-projekt plin Rijeka za implementiranje regionalnog energetskog planiranja na području jedinica lokalne samouprave.
Mrežu opskrbe plinom na području Općine Viškovo potrebno je u potpunosti izgraditi. Razvod plinovoda unutar naselja rješavati će se sukladno dinamici plinifikacije Općine Viškovo, a realizacija provoditi neposrednom provedbom Plana.
Ako se razvodna plinska mreža postavlja izvan javnih prometnih površina, potrebno ju je zaštititi od vanjskih utjecaja zaštitnim pojasom. U zaštitnom pojasu zabranjena je gradnja i drugi zahvati, koji

bi mogli ugroziti ili otežavati djelovanje plinovoda. Širinu zaštitnog pojasa određuje distributer, ovisno o promjeru cijevi i načinu rada, nadzora i održavanja plinovoda.

Razmaci od podzemnih instalacija određuju se obzirom na promjer cijevi i važnost djelovanja.

Plinska distributivna mreža polaže se u pravilu u trupu prometnica utvrđenih ovim Prostornim planom. Priključke do građevina budućih korisnika treba graditi podzemno.
Sklop spoja kućnog priključka i unutarnje plinske instalacije može biti u samostojećim ili fasadnim ormarićima. Ovisno o radnom tlaku plina, sklop može biti unutar ili izvan građevine.
Ormarići sa sklopom moraju biti ugrađeni na mjestu pogodnom za pristup ovlaštenim djelatnicima distributera plina.

3.5.3.3. Obnovljivi izvori energije

Korištenje obnovljivih izvora energije dugoročno može pridonijeti značajnom smanjenju štetnog utjecaja na okoliš. Planom se dozvoljava korištenje obnovljivih izvora energije kao dopunskih izvora energije sukladno energetskim i ekonomskim potencijalima.

Dopunski izvori čije korištenje je predviđeno na području Općine Viškovo su:

- sunčana energija u formi fotonaponskih sustava i solarnog grijanja,

U razvitku korištenja sunčeve energije planom se omogućava instaliranje solarnih sustava za zagrijavanje vode, a moguće je i instaliranje fotonaponskih sustava u rasponu snage 100-1000 kW koji koriste energiju sunca za proizvodnju električne energije na krovovima postojećih i novih stambenih, poslovnih i javnih objekata te nadstrešnicama, parkirališta i drugim površinama pogodnim za njihov smještaj.

3.5.4. Infrastruktura vodoopskrbe i odvodnje

3.5.4.1. Sustav vodoopskrbe

Općina Viškovo dio je vodoopskrbnog sustava Rijeka. Sustav vodoopskrbe grafički je prikazan na kartografskom prikazu 2.3. Infrastrukturni sustavi i mreže – Vodnoogospodarski sustav - Vodoopskrba u mjerilu 1:25.000.
Na području obuhvata plana postoje dva dijela vodoopskrbnog sustava:

1.Vodoopskrbni sustav „HOSTI – MARINIĆI – MARČELJI“ sastoji se od sljedećih instalacija:

- Vodosprema Hosti volumena 5000 m3 na koti 234 m.n.m (izvan obuhvata plana)
- Vodosprema Marinići volumena vodospreme od 2000 m^3, na koti 313(308) m.n.m.
- Tlačno opskrbni cjevovod od vodospreme Marinići do vodospreme Viškovo
- Vodosprema Viškovo volumena od 1500 m^3 na koti 370(365) m.n.m.
- Transportni opskrbni cjevovod od vodospreme Podbreg do vodospreme RZ Marinići

Postojeći vodoopskrbni sustav planira se proširiti izgradnjom vodospreme „RZ Marinići“ u svrhu opskrbe potrošača radne zone Marinići i okolnog područja. Pri razradi koncepcijskog rješenje kroz izradu projektne dokumentacije utvrditi će se se kapacitet i mikrolokacija vodospreme koja se planira na okvirnoj visinskoj koti 420 m.n.m. Do VS RZ Marinići predviđena je gradnja transportnog opskrbnog cjevovoda iz smjera VS Podbreg.

2.Vodoopskrbni sustav „STRELJANA – PODBREG – SARŠONI - MARČELJI-KLANA“ sastoji se od sljedećih instalacija:

- Crpna stanica „Streljana“ (izvan obuhvata)
- Za dizanje vode u smjeru Podbreg instalirane su tri crpke
- Tlačni cjevovod za smjer Podbreg
- Vodosprema „Podbreg“ volumena od 1500+1500 m^3, kota 439/ 434 m.n.m.. Iz ove vodospreme gravitacijskim cjevovodom puni se vodosprema Kastav i napajaju crpke u CS Saršoni za dizanje vode u VS Saršoni I
- Gravitacijski cjevovod VS Podbreg- VS Kastav
- CS Saršoni na koti 396 m.n.m. sa dvije crpke sa direktnim usisom na gravitacijskom cjevovodu VS Podbreg- VS Kastav sa kapacitetom crpke 16 l/s
- Tlačno- opskrbni cjevovod CS Saršoni II - VS Saršoni II

Postojeći vodoopskrbni sustav „Streljana – Podbreg – Saršoni - Marčelji-Klana“ planira se proširiti prema Klani na način da podmire postojeće potrebe za naselja Klana, Lisac, Studena, Škalnica, te potrošače: proizvodne poslovne zone (asfaltna baza na području Općine Klana) i Centralne zone za gospodarenje otpadom (ŽCGO) MARIŠĆINA.

Planom je planirana izgradnja vodnih građevina:

- **CS Streljana- smjer Podbreg**
  Planira se rekonstrukcija postojećeg sustava i izgradnja nove crpne stanice za smjer Podbreg
- **Tlačni cjevovod CS Streljana- VS Podbreg**
  Planira se položiti novi tlačni cjevovod, s predloženim alternativnim pravcima
- **Vodosprema Podbreg** - proširenje kapaciteta s postojećih 1500+1500 m^3 na 4000-4500 m^3 (5000 m^3) izgradnjom nove vodospreme na istoj lokaciji
- **Gravitacijski cjevovod VS Podbreg- CS Saršoni** I
  Projektirani novi gravitacijski cjevovod do nove lokacije nove crpne stanic Saršoni, predviđen magistalni a ne i vodoopskrbni.
- **CS Saršoni II** - mikrolokacija nove crpne stanice sa prekidnom komorom na lokaciji definirati će se u sklopu razrade idejnog projekta
- **Tlačno- opskrbni cjevovod CS Saršoni II- VS Saršoni II**
  Planira se izgradnja novog tlačnog cjevovoda u dužini cca 1000 m. Postojeći tlačno opskrbni cjevovod dobiva namjenu gravitacijskog cjevovoda.
- **Gravitacijski cjevovod VS Saršoni II- CS Marčelji**
  Planira se izgradnja novog gravitacijskog cjevovoda (magistralnog) do CS Marčelji
- **CS Marčelji sa** sabirnim bazenom
  Planirana je nova crpna stanica sa sabirnim bazenom, sa predviđenim kasnijim povećanjem kapaciteta. U ovoj crpnoj stanici treba riješiti dizanje vode u tri odvojene zone: zona Pogled (Rošca), zona Marišćina i zona Klana a za tu svrhu planom su određene sljedeće vodne građevine:
  - Tlačni cjevovod od CS Marčelji prema Klani do VS BORŠT : trasu cjevovoda položiti većim djelom u trup cesta
  - Tlačni cjevovod od CS Marčelji do VS PEĆINICA trasu cjevovoda položiti većim djelom u trup cesta.
- **VS Pećinica**- lokacija predviđena iznad ŽCGO Marišćina za potrebe ŽCGO i Asfaltne baze

Postojeća vodoopskrbna mreža planira se proširiti u dijelu cjevovodne opskrbne mreže sa pratećim vodnim građevinama paralelno sa dogradnjom sustava odvodnje sustava odvodnje aglomeracije Rijeka.
Izgradnja sustava vodoopskrbe se provodi neposrednim provođenjem plana.
Planom je predviđena opskrba vodom svih potrošača na području Općine Viškovo, što uključuje:
- priključivanje novih građevinskog područja naselja postojeći vodoopskrbni sustav.
- rekonstrukciju i dogradnju postojećeg cjevovoda

Planom je predviđena rekonstrukcija svih cjevovoda manjih profila na cjevovode promjera 100mm kako bi se zadovoljili protupožarni propisi.
Pri projektiranju vodovodne mreže potrebno je pridržavati se Pravilnika o opskrbi vodom i izvedbi vodovodne mreže sa vodovodnim priključcima, sa priključkom svakog objekta na javnu vodovodnu mrežu te prema ostalim važećim zakonskim propisima.

Način i mjesto izvedbe vodovodnog priključka, veličinu vodomjernog okna, vrstu materijala za priključak, te položaj i promjer cijevi, vodomjera i ventila, određuje upravitelj vodnih usluga, vodeći računa o interesima potrošača i tehničkim mogućnostima.

Potrošači su dužni osigurati mjerenje utroška vode ugradnjom vodomjera posebno za stambeni a posebno za svaki poslovni prostor. Ukoliko objekt ima i hidrantski vod za njega se izvodi odvojeni priključak sa vodomjerom. Položaj vodomjernog okna određuje upravitelj vodnih usluga prema pravilima struke.

3.5.4.2. Sustav odvodnje

Prema Prostornom planu Primorsko-goranske županije građevine sustava odvodnje na području Općine Viškovo s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama predstavljaju dio Sustava odvodnje aglomeracije Rijeka. Sustav odvodnje grafički je prikazan na kartografskom prikazu 2.4. Infrastrukturni sustavi i mreže – Vodnoogospodarski sustav – Odvodnja u mjerilu 1:25.000.

Planom je predviđena izgradnja sustava odvodnje razdjelnog tipa. Otpadne vode sa područja Općine Viškovo odvode se glavnim odvodnim kolektorima do centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda "Delta" koji se nalazi izvan obuhvata Plana.

Za odvodnju otpadnih voda, a u skladu sa izrađenom „Studijom izvedivosti odvodnja i UPOV u sklopu sustava javne odvodnje GRAD" (izrađivača: Hidroconslut d.o.o. Rijeka, Hidroinženjering d.o.o. Ljubljana) te izrađenom projektnom dokumentacijom u sklopu EU projekta „GRAD" u području obuhvata plana i gravitacijskim područjima planira se gradnja sljedećih građevina:
- kolektor Škurinje
- kolektor Viškovo
- kolektor Drenova
- kolektor Marčelji (DC 427 planska oznaka DC) nastavno na kolektor Vukovarske ulice te dalje na centralni uređaj Delte
- kolektor Jardasi (za Kastav)
- pripadajuće građevine sustava odvodnje, crpne stanice

Sve planirane djelatnosti i planirana izgradnja na području obuhvata plana mora biti u skladu s važećom, Odlukom o zaštiti izvorišta vode za piće u slivu izvora u Gradu Rijeci i slivu izvora u Bakarskom zaljevu te Odlukom o odvodnji otpadnih voda na području aglomeracije Rijeka.

Za područja unutar obuhvata Plana gdje nema tehničke ni ekonomske opravdanosti za gradnju sustava javne odvodnje istu će biti moguće rješavati individualno na način utvrđen Odlukom o odvodnji otpadnih voda na području aglomeracije Rijeke i važećom Odlukom o zonama zaštite.

Do realizacije cjelokupnog sustava odvodnje na području općine otpadne se vode ispuštaju u sabirnu ili septičku trokomorno jamu odnosno preko odgovarajućeg uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u prijemnik sukladno uvjetima važeće Odluke o odvodnji otpadnih voda na području aglomeracije Rijeka i važeće Odluke o zonama zaštite izvorišta za piće.

Planom se propisuje obaveza pročišćavanja otpadnih i oborinskih voda:
- tehnološke otpadne vode unutar građevinskog područja naselja i unutar građevinskog područja i poslovne namjene upuštaju se u sustav sanitarnih otpadnih voda uz prethodno pročišćavanje sukladno parametrima prema važećem Pravilniku kojim se propisuju granične vrijednosti emisija otpadnih voda, odnosno dozvoljene koncentracije onečišćujućih tvari u otpadnim vodama, preko odgovarajućih uređaja za pročišćavanje
- oborinske otpadne vode s većih parkirnih, radnih i manipulativnih površina zagađenih naftnim derivatima upuštaju se u teren preko upojnog bunara nakon pročišćavanja na taložniku - separatoru. Za parkirne površine do tri parkirna mjesta dozvoljava se odvođenje oborinskih voda ovisno o lokalnim uvjetima.

Na parkirnim i manipulativnim površinama je moguće oborinske vode odvesti raspršeno u okolni teren do najviše 15 vozila ili do 1000m2 površine parkirnog ili manipulativnog prostora bez prethodnog pročišćavanja na separatoru, a iznad tog broja i površine je potrebno pročišćavanje otpadnih voda na separatoru, prije upuštanja u podzemlje putem upojnih bunara, a sve vodeći računa o zoni sanitarne zaštite.
Oborinske vode sa krovnih površina potrebno je rješavati unutar građevinske čestice sa upojnim građevinama ili disperzijom u okolni teren.
Crpne stanice mogu se graditi kao podzemne, poluukopane ili nadzemne te ih je izgledom potrebno prilagoditi okolini.

3.6. Postupanje s otpadom

Prioritet cjelovitog sustava gospodarenja otpadom je sprječavanje nastanka otpada. Sukladno ZOGO sprječavanje nastanka otpada su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda, štetan učinak otpada na okoliš ili zdravije ljudi ili sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.
Kako bi se zaustavio trend rasta proizvedenog komunalnog otpada, povećao stupanj odvojenog prikupljanja i recikliranja te smanjio udio odloženog biorazgradivog otpada potrebno je uspostaviti sustav gospodarenja komunalnim otpadom koji potiče sprječavanje nastanka otpada, odvajanje otpada na mjestu nastanka i sadrži infrastrukturu koja omogućuje ispunjavanje ciljeva i gospodarenje otpadom sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom:

1. sprječavanje nastanka otpada,
2. priprema za ponovnu uporabu,
3. recikliranje,
4. drugi postupci oporabe npr. energetska oporaba i
5. zbrinjavanje otpada.

S obzirom da je usvojen Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. (u nastavku PGORH). Općina Viškovo dužna je pridržavati se općih ciljeva i mjera koje su propisane u navedenom Planu. Planom gospodarenja otpadom Općine Viškovo za razdoblje 2017. – 2022. godine (SN Općine Viškovo 9/2018) određeni su ciljevi gospodarenja otpadom te mjere za ostvarenje tih ciljeva. Ciljevi za gospodarenje otpadom određeni su u skladu s PGO RH. Za svaki od navedenih ciljeva u Planu gospodarenja otpadom Općine Viškovo određene su mjere. Sustav gospodarenja otpadom provodi se u skladu s tim dokumentom.

Tablica 15: Ciljevi za gospodarenje otpadom definirani u PGO RH u skladu s kojima su definirane mjere u Planu gospodarenja otpadom Općine Viškovo

Br.	Cilj		
1.	Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	Cilj 1.1	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
		Cilj 1.2	Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
		Cilj 1.3	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
		Cilj 1.4	Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada
2.	Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	Cilj 2.1	Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
		Cilj 2.6	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
4.	Sanirati lokacije onečišćene otpadom		
5.	Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		
6.	Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		

Na području Općine Viškovo planirane su sljedeće građevine za postupanje otpadom:

- Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina – ŽCGO Marišćina;
- Reciklažno dvorište Viškovo – unutar građevinskog područja radna zona Marinići – K-1.

Ovim Planom, u skladu s Planom gospodarenja otpada Općine Viškovo za razdoblje 2017. – 2022. godine (SN PGŽ 9/2018) ovim planom omogućava se gradnja sljedećih građevina komunalno servisnih sadržaja:

Unutar građevinskog područja gospodarske namjene Marišćina (K-2), u skladu s uvjetima određenim u urbanističkom planu (UPU 3) omogućava se gradnja reciklažnog centra u kojemu se može planirati gradnja i postavljanje: centra ponovnu uporabu „ReUse“, postrojenja za kompostiranje - kompostana, postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica)) postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica)) i reciklažnog dvorišta za građevinski otpad.

Mjere zaštite za građevine sustava gospodarenja otpadom Općine Viškovo određuju se u urbanističkim planovima uređenja (UPU 2 i UPU 3) , a obuhvaćaju minimalno:

- za kompostište odabrati najbolje raspoloživu tehnologiju za obradu biootpada radi potrebe da se spriječi ili svede na minimum sveukupni utjecaj emisija u okoliš, posebno emisije neugodnih mirisa. Sa svrhom zaštite voda potrebno je izvesti nepropusnu podlogu na dijelu gdje će se obavljati kompostiranje, kontroliranu odvodnju i pročišćavanje oborinskih voda s radnih površina onečišćenih biootpadom.
- za postrojenje za sortirano odvojeno prikupljanje otpada – sortirnicu prilikom projektiranja uzeti u obzir najbolje raspoložive tehnike koje se primjenjuju prilikom sortiranja otpada kako bi se smanjio utjecaj postrojenja na okoliš

U neposrednoj blizini zone gospodarske namjene Marišćina planira se i smještaj odlagališta od viška iskopa - mineralne sirovina, a uvjeti su određeni u poglavlju 3.4.2.1. Npeposredno provođenje Plana – c) građevine na građevinskom zemljištu.

3.7. Sprječavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš

Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš određene ovim Planom obuhvaćaju skup aktivnosti usmjerenih na očuvanje sastavnica okoliša (zrak, vode, more, tlo, šume i šumsko zemljište) i utjecaja opterećenja na okoliš (zaštita od buke, svjetlosno onečišćenje).

U cilju osiguranja i očuvanja kvalitetnih, zdravih i humanih uvjeta života i rada, ovim Planom utvrđuju se obveze, zadaci i smjernice za zaštitu zraka, vode, tla kao i zaštita od prekomjerne buke.

3.7.1. Zaštita tla

Zaštita tla, sukladno Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13, 78/15, 12/18), obuhvaća očuvanje zdravlja i funkcija tla, sprečavanje onečišćenja tla, praćenje stanja i promjenu kakvoće tla te saniranje i obnavljanje oštećenih tala i lokacija.

Prioritetna mjera radi zaštite tla od onečišćenja je sanacija odlagališta opasnog otpada Crne jame Sovjak. Sanacija je potrebna i na divljim odlagalištima otpada.

Prilikom gradnje objekata potrebno je provoditi slijedeće mjere zaštite tla:

- građevinske zemljane radove, krčenje niskog raslinja i grmlja izvoditi po etapama u cilju smanjenja mehaničkog trošenja tla (erozije) i

- definirati putove teške mehanizacije kako ne bi došlo do dodatnog devastiranja i erozije tla u području koje nije predviđeno za gradnju.

3.7.1.1. Šume i šumsko tlo

Prema Zakonu o šumama u šumi i na šumskom zemljištu može se graditi samo šumska infrastruktura, građevine koje su planirane prostornim planovima, građevine za potrebe obrane te spomenici kojima se obilježavaju mjesta masovnih grobnica žrtava rata.
Na području gospodarske šume na području Općine Viškovo može se graditi samo šumska infrastruktura.
Zaštita šuma i šumskog zemljišta je od izuzetne važnosti, a određuje se slijedećim mjerama:

- sa svrhom zaštite zaštita tla i voda (korištenje opće korisnih funkcija šuma) potrebno je gospodariti šumama na način i u obimu koji ne vodi do njihova propadanja, nego osigurava njihovu stabilnost i održava potencijal,
- primijeniti održivo (potrajno) gospodarenje šumama uz očuvanje prirodne strukture i razvoja izvornih šuma;
- pravilnim održavanjem i gospodarenjem održavati postojeće šumske površine, a sve zahvate izvoditi u korist autohtonih vrsta drveća,
- očuvati šume od bespravne i nekontrolirane sječe,
- povećati zaštitu šuma od nametnika i bolesti, a naročitu pažnju posvetiti zaštiti od požara,
- kod eventualnog pošumljavanja voditi računa o održavanju stabilnosti šumskog ekosustava, a prednost dati prirodnom pomlađivanju u cilju postizanja stabilnih šuma.
- izbjegavati planiranje onih zahvata koji bi ugrozili zaštitnu ulogu šuma koje služe za zaštitu zemljišta, voda, naselja, objekata i druge imovine
- izbjegavati promjenu namjene šuma i šumskog zemljštia ako je ono predviđeno za sadnju višegodišnjih nasada na kojima je odobreno pravo služnosti ili se planira osnivanje služnosti,
- radi smanjenja opasnosti i sprječavanje šteta od požara nužno je provoditi sve mjere šumskog reda. Ne smije se dozvoliti da u šumi nastanu divlja odlagališta otpada, koja osim svoje ekološke neprihvatljivosti predstavljaju i stalnu opasnost od izbijanja požara.

3.7.1.2. Poljoprivredno tlo

Vrijedno poljoprivredno tlo na prostoru Općine Viškovo pokriva površinu od 50 ha (2,60% površine) te je fragmentirano u vrlo malim površinama koje se namjenjuju isključivo poljoprivrednoj proizvodnji. Poljoprivredna tla na prostoru Općine su pretežito neobrađena i zapuštena, te stalno izložena prenamjeni iz poljoprivrednog u građevinsko. Ovim Planom su sve veće površine poljoprivrednih površina zaštićene izdvajanjem iz građevinskog područja. Također postojeće poljoprivredno zemljište mora se održavati sposobnim za poljoprivrednu proizvodnju što podrazumijeva sprječavanje njegove zakorovljenosti i obrastanje višegodišnjim raslinjem. Poljoprivredno zemljište potrebno je obrađivati sukladno agrotehničkim mjerama ne umanjujući njegovu vrijednost.

Male površine ostalih poljoprivrednih površina unutar područja naselja moraju se također štititi pa je to potrebno učiniti planovima užeg područja koji će se izrađivati temeljem ovog Plana.

3.7.1.3. Tlo na području sanacije odlagališta komunalnog otpada

Sadašnji prostor odlagališta komunalnog otpada Viševac i prostor odlagališta opasnog otpada Sovjak direktno utječu na onečišćenje tla.

Odlagalište Viševac prostire se na površini od 10 ha od čije površine 8,5 ha predstavlja sanirani prostor na kojem je odložen otpad, a 1,5 ha čini sanirani prostor sa infrastrukturnim objektima te zona Mariščina. Projekt sanacije odlagališta neopasnog otpada Viševac je završen. U ožujku 2016. godine je obavljen tehnički pregled, izvršena primopredaja objekta te je izdana uporabna dozvola. Sanacija je provedena na način da je preko cijelog odlagališta napravljena nepropusna prekrivka, tj.

izgrađen je gornji brtveni sustav pa je cijela površina uređena i zatravljena. Prostor odlagališta Viševac je nakon sanacije planiran kao ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište.

Lokacija visoko onečišćena opasnim otpadom jama Sovjak predstavlja točkasti izvor onečišćenja koji direktno utječe na onečišćenje tla u blizini, odnosno kroz stijenke jame prodorom onečišćene vode u podzemlje. U siječnju 2016. godine je ishođeno rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš, a nakon izrađenog idejnog projekta, u rujnu 2016. godine ishođena je Lokacijska dozvola. Nakon provedenog postupka sanacije biti će zaustavljeno sadašnje onečišćenje tla. Ovim Prostornim planom uređenja općine Viškovo lokacija jame Sovjak (kao i prostor odlagališta Viševac) nakon sanacije planira se namjena saniranog područja kao ostalog poljoprivrednog tla, šume i šumsko zemljište. Navedeno treba uzeti u obzir prilikom konačnog zatvaranja jame, uklanjanja privremenih objekta i građevina te završnog uređenja građevne čestice.

3.7.1.4. Tlo na području CZGO Mariščina

Najveći utjecaj na tlo prostora CZGO Mariščina imaju procjedne vode koje nastaju prilikom padanja oborina ili procesa na samom odlagalištu. Svi elementi sustava odvodnje procjednih voda, bilo s MBO postrojenja ili odlagališnih ploha, izvedeni su kao vodonepropusni. Izgrađeni objekti i sustavi odvodnje procjednih voda onemogućavaju istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, u vode, podzemne vode i more.
Kako bi se tlo zaštitilo od daljnjih nepovoljnih utjecaja postrojenja za obradu otpada potrebno je za vrijeme rada i nakon prestanka rada odabrati najbolje raspoloživu tehnologiju, te odlagališni prostor u okviru CZGO «Mariščina» izvesti sa donjim i gornjim brtvenim slojevima sa prikupljanjem odlagališnog plina i procjednih voda i sa sustavom detekcije potencijalnog propuštanja. Prilikom rada te sanacije i zatvaranja potrebno je pridržavati se mjera koje su propisane u okolišnoj dozvoli CZGO Mariščina te samom projektu postrojenja.

3.7.1.5. Tlo za građenje

Tlo za građenje štiti se primjenom svih važećih propisa, zakona, mjera zaštite, normativa i uvriježenih postupaka iz područja arhitekture i graditeljstva, geotehnike i protupotresnog inženjerstva, zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti koji se moraju primjeniti prilikom projektiranja i izgradnje građevina na određenom zemljištu.

3.7.2. Zaštita zraka

Zaštita zraka obuhvaća mjere zaštite i poboljšanje kakvoće zraka u svrhu izbjegavanja ili smanjivanja štetnih posljedica po ljudsko zdravlje, kakvoću življenja i okoliš u cjelini, očuvanje kakvoće zraka te sprječavanje i smanjivanje onečišćivanja koja utječu na oštećivanje ozonskog sloja i promjenu klime.

Izgradnjom prometnice D427 (nalazi se u završnoj fazi izgradnje) biti će značajno smanjeno onečišćenje zraka cestovnim prometom (veća protočnost i zaobilaženje gusto naseljenog područja). Toplinski izvori onečišćenja su manji problem o kojem također treba voditi brigu.

Praćenje kvalitete zraka na području Općine Viškovo provodi se na mjernoj postaji Viševac- u sklopu monitoringa bivšeg odlagališta Viševac i mjernoj postaji Mariščina – u sklopu monitoringa na području Županijskog centra za gospodarenje otpadom „Mariščina“.

Kvaliteta zraka na područja Općine Viškovo je narušena (uglavnom II.kategorije) obzirom na lebdeće cestice PM10.

Na saniranom odlagalištu Viševac izgrađeno je postrojenje za proizvodnju električne energije iz odlagališnog plina snage 1,2 MW kojim je predviđena proizvodnja oko 6.000 MWh električne energije godišnje. Za izgrađeno je postrojenje dobivena 2017. godine Uporabna dozvola. Na ovaj način se staklenički plin metan prevodi u manje problematičan staklenički plin ugljični dioksid, a toksične komponente iz odlagališnog plina termičkim postupkom se prevode u manje toksične komponente.

Sa svrhom poboljšanja kvalitete zraka potrebno je:

- Nastaviti s kontinuiranim praćenjem kakvoće zraka na mjernim postajama Viševac i Marišćina
- Donijeti Akcijski plan za poboljšanje kvalitete zraka u slučaju da razine onečišćujućih tvari u zraku prekoračuju bilo koju graničnu vrijednost ili ciljnu vrijednost.
- Informirati javnost o pojavi praga upozorenja ili praga obavještavanja putem priopćenja svim raspoloživim medijima.
- Kontrolirati provođenje mjera zaštite zraka utvrđenih okolišnom dozvolom za Županijski centra za gospodarenjem otpadom i rješenjem, koja uključuje i mjere sprječavanja emisija neugodnih mirisa.

U narednom periodu planirana je sanacija lokacije visoko onečišćene otpadom (crna točka) „Sovjak“. Tijekom sanacije potrebno je kontrolirati provođenje mjera zaštite zraka definiranih rješenjem o prihvatljivosti zahvata "Sanacija crne jame Sovjak na okoliš“.

Radi smanjenja onečišćenja iz kotlovnica i ostalih toplinskih izvora namijenjenih grijanju potrebno je promicati upotrebu plina.

3.7.3. Zaštita voda

Na području Općine nema površinskih voda (vodotoka, jezera). Dio područja Općine Viškovo nalazi se u slivu izvora u Gradu Rijeci zahvaćenih za javnu vodoopskrbu. Granice, režim zaštite i program sanacije postojećeg stanja definirani su Odlukom o zaštiti izvorišta vode za piće u slivu izvora u Gradu Rijeci i slivu izvora u Bakarskom zaljevu (Sl. novine PGŽ 35/12, 31/13, 39/14).
Prema navedenoj Odluci područje općine nalazi se u:

- trećoj zoni zaštite – zona ograničenja i kontrole koja obuhvaća površinu od 109,07 ha i
- četvrtoj zoni zaštite – zona ograničene zaštite koja obuhvaća 801,58 ha.

Područja zona zaštite prikazane su u kartografskom prikazu 3.2. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju, u mj. 1:25000.

Mjere zaštite voda u zonama zaštite izvorišta provode se u skladu s navedenom odlukom.

Osnovne mjere zaštite podzemnih voda na području obuhvata zahvata je:

- izgradnja sustava javne odvodnje GRAD koja predviđa odvođenje, pročišćavanje i ispuštanje otpadnih voda izvan područja Općine (u more). Kanalizacijsku infrastrukturu s

prioritetima izgradnje u područjima III. zone zaštite izvorišta vode za piće i gusto izgrađenih područja

- odvodnju i pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda, gdje nema tehničke ni ekonomske opravdanosti za gradnju sustava javne odvodnje (na područjima izvan aglomeracija) moguće je rješavati individualno uz primjenu sljedećeg stupnja pročišćavanja:
  - do 50 ES odgovarajuće pročišćavanje (može i trokomorna, tipska septička jama)
  - od 50 ES do 2000 ES drugi stupanj pročišćavanja

Pročišćene otpadne vode moguće je ispuštati neizravno u podzemne vode procjeđivanjem kroz tlo putem upojnih građevina.

- benzinske postaje i drugi spremnici naftnih derivata za potrebe djelatnosti moraju se graditi sa spremnicima s dvostrukom stjenkom i uređajem za automatsko detektiranje dojavu propuštanja,
- manipulativne površine potencijalno onečišćene naftnim derivatima, te drugim opasnim tvarima, ne smiju se graditi bez građevina odvodnje, uređaja za prikupljanje ulja i masti i odgovarajućeg sustava pročišćavanja onečišćenih oborinskih voda,
- kakvoća tehnoloških otpadnih voda koje se ispuštaju u sustav javne odvodnje mora zadovoljiti granične vrijednosti za ispuštanje u sustav javne odvodnje iz važećeg propisa o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda.
- gdje nema tehničke ni ekonomske opravdanosti za priključenje na sustav javne odvodnje individualno je moguće rješavati samo odvodnju i pročišćavanje biorazgradivih tehnoloških otpadnih voda, uz primjenu stupnja pročišćavanja propisanog za snaitarne otpadne vode Pročišćene otpadne vode moguće je ispuštati neizravno u podzemne vode procjeđivanjem kroz tlo putem upojnih građevina.
- gospodarskim objektima koja koriste prioritetne opasne, opasne i prioritetne onečišćujuće tvari moraju se provoditi sljedeće mjere zaštite:

- skladištiti u zatvorenom prostoru u originalnoj ambalaži ili u nadzemnim spremnicima u prihvatnom bazenu,

- manipulaciju navedenim tvarima obavljati isključivo na mjestima koja imaju izgrađen propisani sustav zaštite (natkriveni prostor, nepropusna podloga, prihvatni bazen),

- periodično obavljati kontrole radi identifikacije mogućih mjesta propuštanja (procjeđivanja) prioritetnih opasnih, opasnih i drugih onečišćujućih tvari..

- trafostanice s uljnim transformatorom moraju imati vodonepropusnu uljnu jamu. Trafostanice s količinom transformatorskog ulja većom od 600 l moraju biti izgrađene s dvostrukom barijerom,
- prijevoz opasnih tvari mora se obavljati uz propisane mjere zaštite u skladu s važećim propisima o prijevozu opasnih tvari,
- koristiti gnojivo u skladu s važećim propisom o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva,
- uporaba pesticida mora biti kontrolirana, koristiti preporučene doze i metode primjene, izbjegavati primjenu za nepovoljnih vremenskih uvjeta (kiša, jaki vjetar).

Centralno županijsko odlagalište otpada i Crna jama Sovjak veliki su potencijalni izvori onečišćenja podzemnih voda. Mjere zaštite voda koje se odnose na ove izvore onečišćenja su:

- mjere zaštite tla u okviru prostora odlagališta CZGO «Marišćina» prikazane su u poglavlju 3.7.1.4. "Tlo na području CZGO Marišćina' . Ove mjere su ujedno i mjere zaštite voda jer se sprječavanjem onečišćenja tla indirektno sprječava i onečišćenje podzemnih voda. Pratiti stanje sustava odvodnje i efekt pročišćavanja procjednih voda centralnog županijskog odlagališta otpada,.
- tijekom sanacije lokacije visoko onečišćene otpadom (crna točka) „Sovjak“ potrebno je:
  - praćenje kvalitete korespodentnih izvora vode (Zvir, Mlaka, Pod Jelšun, Cerovica) s posebnom pažnjom na reperne spojeve trihalometane, lakohlapive halogene ugljikovodike, tetrahidrofuran i tetrahidrotiofen- 1 puta tjedno radi očekivanih dinamičkih promjena u jami „Sovjak“
  - posebnu pažnju posvetiti kvaliteti vode prije upuštanja u krško podzemlje nakon uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ili oborinskih voda. Sukladno regulativi provoditi analizu repernih parametara u vodi prije upuštanja u krško podzemlje, posebice tijekom upuštanja pročišćenih otpadnih voda iz jame
  - nakon završene sanacije jame „Sovjak“, mjesec dana 1 puta tjedno analizirati vode korespodentnih izvora na relevantne parametre.

O rezultatima praćenja za Centralno odlagalište otpada i Sanaciju Crne jame nositelj zahvata obavezan je podatke dostavljati Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu (HAOP) te Općini Viškovo.

- lokva Kapitovac ispod odlagališta Viševac služi kao mjerno mjesto za kontrolu onečišćenja voda nakon sanacije odlagališta Viševac i Sovjak.

3.7.4. Zaštita od buke

S obzirom da se na području Općine Viškovo ne provode sustavna mjerenja razine buke nema ni pravih pokazatelja o pritiscima na okoliš bukom.

S obzirom na broj stanovnika, prema uvjetima iz Prostornog plana Županije, Općina Viškovo dužna je izraditi kartu buke. Također, županijskim planom određena je obveza izrade karte buke za sve prometnice s više od 5000 vozila dnevno, pa je stoga potrebna strateška karta buke za županijsku cestu ŽC1.

Do izrade karte buke na prostoru Općine Viškovo najviše dopuštene razine buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave su slijedeće:

- u zonama namijenjenim rekreaciji i odmoru 50 dBA za dan i 40 dBA za noć
- u naseljima u zonama namijenjenima stanovanju i društvenim građevinama odgojno-obrazovne namjene 55 dBA za dan i 40 dBA za noć
- u naseljima mješovite, pretežito stambene namjene 55 dBA za dan i 45 dBA za noć
- u zonama mješovite, pretežito poslovne namjene sa stanovanjem, 65 dBA za dan i 50 dBA za noć
- u zoni turističke namjene 55 dBA za dan i 40 dBA za noć
- u zoni gospodarske namjene, na granici građevne čestice, unutar zone buka ne smije prelaziti 80 dB(A)
- u zonama duž državnih i županijskih prometnica 65 dBA za dan i 50 dBA za noć

U poslovnim zonama, skladišnim i servisnim područjima, te područjima transportnih terminala, bez stanova – na granici zone buka ne smije prelaziti dopuštene razine u zoni s kojom graniči

Pri izradi prostornih planova užih područja te projekata planiranih prometnica zadržati nivo buke u dopustivim granicama za određene zone. Potrebno je voditi računa o pozicioniranju pojedinih zona i sadržaja u njima u odnosu na izvor buke te bliže izvoru smještati građevine u kojima se dopušta viši nivo buke.

Mjerama zaštite od buke mora se spriječiti nastajanje buke, odnosno smanjiti postojeća buka na dopuštene razine.

Mjere zaštite od buke obuhvaćaju:
1. odabir i uporaba malobučnih strojeva, uređaja, sredstava za rad i transport,
2. promišljeno uzajamno lociranje izvora buke ili objekata s izvorima buke (emitenata) i područja ili objekata sa sadržajima koje treba štititi od buke (imitenata),
3. izvedbu odgovarajuće zvučne izolacije građevina u kojima su izvori buke radni i boravišni prostori,
4. primjenu akustičkih zaštitnih mjera na temelju mjerenja i proračuna buke na mjestima emisije, na putovima širenja i na mjestima imisije buke,
5. akustička mjerenja radi provjere i stalnog nadzora stanja buke,
6. povremeno ograničenje emisije zvuka.

Tijekom sanacije lokacije visoko onečišćene otpadom (crna točka) „Sovjak“ potrebno je provoditi mjere zaštite od buke koje su propisane u Rješenju o prihvatljivosti sanacije za okoliš (Ministarstvo zaštite okoliša i prirode) te u Studiji utjecaja na okoliš zahvata sanacije lokacije visoko onečišćene opasnim otpadom „Sovjak“.

Unutar sustava monitoringa onečišćenja zraka biti će instaliran i monitoring za automatsko kontinuirano mjerenje razine ambijentalne buke.

Zaštita od buke u okviru prostora CZGO «Marišćina» je izvedena na principu zatvorenog prostora obzirom da se glavne aktivnosti prihvata i obrade komunalnog otpada izvode u zatvorenom prostoru hala.

S ciljem smanjivanja opterećenja bukom u pred završetkom je izgradnja državne ceste D427 (buduća obilaznica Viškova) koja će preuzeti prometno opterećenje ionako jako opterećene ŽC 5025.

3.7.5. Mjere posebne zaštite

Mjere posebne zaštite ovim Planom se određuju na temelju sagledavanja prirodnih i drugih uzroka koji mogu dovesti do eventualnih izvanrednih događaja i ugroziti život i zdravlje ljudi, materijalna i kulturna dobra i okoliš, te preventivnih mjera koje treba poduzeti kako bi se isto izbjeglo ili svelo na minimum.
Mjere posebne zaštite za Općinu Viškovo su određene sukladno Procjeni ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša, Procjene ugroženosti od požara te Plana zaštite i spašavanja i Plana zaštite od požara za Općinu Viškovo.

3.7.5.1. Sklanjanje ljudi

Za prostor obuhvata Plana nije utvrđena obveza izgradnje skloništa osnovne zaštite. Sklanjanje zaposlenika i korisnika na prostoru obuhvata Plana rješava se Planom zaštite i spašavanja Općine Viškovo. Objekti pogodni za sklanjanje ljudi su naročito oni s izgrađenim podrumskim prostorijama i poluukopanim suterenima. Pri projektiranju podzemnih građevina (javnih, komunalnih i sl.) dio kapaciteta treba projektirati kao dvonamjenski prostor za potrebe sklanjanja ljudi ukoliko se za njih utvrde posebni uvjeti građenja, ako u krugu od 250 metara od takvih građevina sklanjanje ljudi nije osigurano na drugi način.

3.7.5.2. Mjere koje omogućavaju lokalizaciju i ograničavanje dometa posljedica prirodnih opasnosti - potresi

Protupotresno projektiranje kao i građenje građevina treba provoditi sukladno zakonskim propisima o građenju (Zakon o prostornom uređenju i Zakonom o gradnji). Izrađene su »Karte potresnih područja za Republiku Hrvatsku 2011. – 2012. «. Karte s tumačem sastavni su dio Nacionalnog dodatka HRN EN 1998-1:2011/NA:2011, Eurokod 8: Projektiranje potresne otpornosti konstrukcija - 1. dio: Opća pravila, potresna djelovanja i pravila za zgrade, čija će primjena osigurati gradnju primjereno seizmički otpornih građevina.

Područje Općine Viškovo nalazi u rubnom pojasu seizmotektonski aktivne zone na potezu Ilirska Bistrica (Slovenija)-Klana-Rijeka-Vinodol-Senj. Osnovna značajka seizmičnosti je pojava većeg broja relativno slabijih potresa u seizmički aktivnim razdobljima. Općina Viškovo, obuhvaćena je potresnim područjima intenziteta VIII˚ prema MSK ljestvici uz 63% vjerojatnost pojave.

Ovim planom određena je lokacija privremenog odlaganja materijala od urušavanja prikazana na kartografskom prikazu 3.2. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju, u mj.1:25000.

Na području Općine Viškovo je prilikom izrade prostornog plana užeg područja i prilikom neposredne provedbe ovog plana potrebno provoditi slijedeće mjere koje omogućavaju lokalizaciju i ograničavanje dometa posljedica potresa:

- pri planiranju više stambenih građevina potrebno je voditi računa o međusobnim udaljenostima građevina u svrhu osiguravanja slobodnih prolaza i površina u slučaju incidentnog događaja,
- definirati područja koja nisu ugrožena urušavanjem kao zone (kartografski) za evakuaciju ljudi (zelenilo, trgovi, slobodne površine i slično), a u svrhu olakšanja pristupa i evakuacije prilikom incidentne situacije,
- označiti na kartografskim prikazima površine za privremeno odlaganje materijala od urušavanja
- Obveza geoloških ispitivanja tla, kod izgradnje objekata i prometne infrastrukture
- Kod rekonstrukcija postojećih građevina i pomoćnih građevina koje nisu projektirane u skladu s propisima za protupotresno projektiranje i građenje, potrebno je uvjetovati analizu otpornosti na rušilačko djelovanje potresa u statičkom proračunu, kojim će se ustanoviti da li je potrebno ojačavanje konstruktivnih elemenata na djelovanje potresa.
- U građevinama u kojima se okuplja ili istodobno boravi više od 250 ljudi te odgojne, obrazovne, zdravstvene i druge ustanove, sportske dvorane, hoteli, autokampovi, u kojima se zbog buke ili akustičke izolacije ne može osigurati dovoljna čujnost sustava za javno uzbunjivanje, potrebno je uspostaviti i održavati odgovarajući interni sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje

te preko istog osigurati provedbu javnog uzbunjivanja i prijem priopćenja nadležnog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama za zaštitu koje je potrebno poduzeti.
- Pregled puteva evakuacije i pomoći.
- Pri projektiranju treba poštivati postojeće tehničke propise za projektiranje, građenje i rekonstrukciju važnih građevina mora se provesti tako da građevine budu otporne na potres. Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove i potrebno je omogućiti nesmetan pristup svih vrsta pomoći u skladu s važećim propisima o zaštiti od požara, elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti.
- planirati manju visina građevina,
- planirati manju gustoću izgrađenosti,
- planirati više zelenih površina,
- infrastrukturne građevine osobito vodocrpilišta, energetske građevine, cestovne građevine projektirati, graditi i rekonstruirati na način da izdrže i najveći stupanj potresa, a infrastrukturne sustave planirati tako da je u razdoblju trajanja incidentne situacije moguće koristiti alternativne izvore i rješenja pružanja komunalnih usluga.

3.7.5.3. Mogući izvori tehničko-tehnoloških katastrofa i većih nesreća u gospodarstvu i prometu

Mogućnost nastanka tehničko-tehnoloških nesreća za koje postoji opasnost prerastanja u veliku nesreću ili katastrofu ovisi o vrsti, koncentraciji i količini opasne tvari na lokaciji. Posljedice i utjecaji ovakvih katastrofa na okolinu mogu biti raznovrsne. Najvažniji utjecaj koji mogu imati je ponajprije na život i zdravlje ljudi nastanjenih u bližoj i daljoj okolini, zatim na stanje u okolišu te na okolno gospodarstvo i objekte kritične infrastrukture. Jačina utjecaja katastrofe ovisi o vrsti, koncentraciji i količini opasne tvari u postrojenju, geofizičkom položaju, njegovoj udaljenosti od najbližeg naselja te brzini reagiranja snaga spašavanja. Na području Općine Viškovo od značajnijih gospodarskih objekata gdje se skladište, koriste određene količine opasnih tvari te se u slučaju nesreće očekuju izvanlokacijske posljedice prikazane su sljedećom tablicom, dok su lokacije istih prikazane na kartografskom prikazu 3.2. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju, u mj.1:25000.

Tablica 16: Prikaz pravnih osoba na području Općine Viškovo koje koriste, skladište opasne tvari

SUBJEKT	OPASNA TVAR	MAKSIMALNA KOLIČINA NA LOKACIJI
Filtom d.o.o. Benzinska postaja Viškovo, Furićevo bb	Eurosuper	1 podzemni spremnik 50 000l (39 000 kg)
	Super 98 plus 1 podzemni spremnik	25 000l (19 500 kg)
	Dizel 1 podzemni spremnik	25 000l (21 125 kg)
	Eurodizel 1 podzemni spremnik	50 000l (42 250 kg)
	Lož ulje 1 podzemni spremnik	50 000 l (43 000 kg)
Benzinska postaja Petrol, Viškovo	UNP Benzin, dizel	
Osnovna škola Viškovo	Lož ulje	40 m^3 (podzemni spremnik)

SUBJEKT	OPASNA TVAR	MAKSIMALNA KOLIČINA NA LOKACIJI
Prodajno mjesto plina u bocama M. Šegota – Lučinići 2	UNP	70 + 70 boca po 10 kg
Prodajno mjesto plina u bocama M. Bezjak – Zorzići 27	UNP	47 + 47 boca po 10 kg
Plinacro d.o.o. Zagreb Energo d.o.o. Rijeka	Prirodni plin	plinovod
KD Čistoća d.o.o. Rijeka Kompaktno postrojenje za spaljivanje odlagališnog plina na odlagalištu komunalnog otpada Viševac	Odlagališni plin s udjelom od 30 do 50 vol. % metana – od 150- 600 Nm3/h (N = normalni plin sobne temperature i normalnog atm. tlaka od 1 bara)	Interni plinovod
Sovjak - crna jama		

Izvor: Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća Općina Viškovo

Obveza svih pravnih subjekata koji će koriste opasne tvari u svom radu je provedba preventivnih mjera za sprječavanje nesreće, ograničavanje pristupa u dijelove postrojenja s opasnim tvarima samo ovlaštenom osoblju te odgovorno ponašanje u području zaštite okoliša u vidu upoznavanja lokalnog stanovništva s mogućim opasnostima, poduzetim mjerama za sprječavanje nesreća te metodama samozaštite, do dolaska snaga zaštite i spašavanja, u slučaju nesreće.

Uobičajene mjere prevencije su:
- održavanje instalacija i postrojenja;
- održavanje građevina i građevinskih dijelova;
- provođenje aktivnih mjera sigurnosti: npr. osiguravanje pumpi za prepumpavanje opasnih tvari iz oštećenog spremnika u ispravni, ugrađivanje blok ventila kako bi se izolirali dijelovi postrojenja, instaliranje hidrantskih ventila i ostale opreme za gašenje požara, opremanje spremnika protupožarnim instalacijama za hlađenje i gašenje požara, ugradnja detektora otrovnih plinova, ugradnja neutralizatora, ugradnja sustava za apsorpciju itd.;
- provođenje pasivnih mjera sigurnosti: izgradnja tankvana u kojima su smješteni spremnici s opasnim tvarima, ojačavanje cjevovoda/spremnika itd.;
- ispitivanje nepropusnosti spremnika i tankvana.

U cilju pripravnosti na iznenadne događaje potrebno je u pravnim osobama:
- uspostaviti proceduru za periodičko testiranje pripravnosti, obučenosti i opremljenosti osoba koje postupaju s opasnim tvarima;
- provesti nadzor nad obukom i stvarnom provođenju vježbi.

Prometna infrastruktura kojom se odvija promet opasnim tvarima

Europski sporazum o cestovnom prijevozu roba u međunarodnom prijevozu i Zakon o prijevozu opasnih tvari (NN 79/07), kao i drugi podzakonski akti propisuju norme sigurnog djelovanja s opasnim tvarima. To se posebno odnosi na pakiranje, obilježavanje, rukovanje, gradnju sigurnih vozila te na izobrazbu vozača i ostalih sudionika u prijevozu opasnih tvari i rukovanju s istima.

Cestovni promet

Odlukom o određivanju cesta po kojima smiju motorna vozila prevoziti opasne tvari i o određivanju mjesta za parkiranje motornih vozila s opasnim tvarima (NN 15/2010), određeno je da prijevoz opasnih tvari cestama na području Općine Viškovo nije dozvoljen, osim opskrbe gospodarskih subjekata i individualnih korisnika i cestovnog pravca od industrijskog područja Bakra i Kostrene prema graničnim prijelazima Rupa i Pasjak („petrolejska cesta“). Navedeni pravac može se smatrati sigurnom i dobro označenom prometnicom, dok se priključne ceste koje se vežu na taj pravac (posebice prema i od Rafinerije nafte Rijeka) mogu smatrati prometnicama povećanog rizika obzirom na broj raskrižja i gustoću prometa. Po izgradnji državne ceste D427 (čvor Rujevica-čvor Viškovo) njome će se obavljati promet opasnih tvari.

Iz svega navedenog može se zaključiti da najveću opasnost na području Općine Viškovo, a vezano za cestovni promet, predstavlja prijevoz opasnih tvari do krajnjeg korisnika.

Željeznički promet

Lokalno stanovništvo Općine Viškovo za sada koristi usluge željezničkog kolodvora Rfeka i pripadajućim objektima, uređajima i opremom. Promet opasnim tvarima na području Općine Viškovo trenutno se ne odvija željezničkim putem. Navedeno će se preispitati po izgradnji željezničke pruge visoke učinkovitosti.

Zračni promet

Na području Općine Viškovo ne postoje objekti u funkciji zračnog prometa. Najbliža zračna luka je 'Aerodrom Rijeka' na otoku Krku, kraj Omišlja. Ova građevina zračnog prometa, po svojoj poziciji i kategoriji u funkciji je primorsko-goranske regije. Zračna luka udaljena je od Viškova oko 35 km.

U svrhu zaštite u slučaju tehničko-tehnoloških katastrofa i većih nesreća u gospodarstvu i prometu potrebno je prilikom izrade urbanističkih planova uređenja:

- definirati zone dometa istjecanjem opasnih tvari u zrak, tlo, površinske i podzemne vode, kao i urbanističke mjere zaštite u smislu redukcije izgradnje za ugrožene zone.
- unutar zone dosega učinka nesreće ograničiti izgradnju stambeno – poslovnih objekata i objekata u kojem boravi veći broj osoba (dječji vrtići, škole, sportske dvorane, trgovački centri, stambene građevine i sl.);
- nove objekte koji se planiraju graditi u kojima se pojavljuju opasne tvari potrebno je locirati na način da u slučaju nesreće ne ugrožavaju stanovništvo te obvezati vlasnike istih na uspostavu sustava za uzbunjivanje i uvezivanje na nadležni Županijski centar 112.
- Za potrebe gašenja požara u hidrantskoj mreži treba, ovisno o broju stanovnika, osigurati potrebnu količinu vode i odgovarajućeg tlaka. Prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža, ukoliko ne postoji treba predvidjeti vanjsku hidrantsku mrežu sukladno propisima.

- Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina i gašenja požara na građevini ili otvorenom prostoru treba planirati odgovarajuće vatrogasne pristupe, prilaze i površine za operativni rad vatrogasnih vozila.
- Ucrtati cestovne, željezničke i pomorske pravce kojima se vrši prijevoz opasnih tvari, te po mogućnosti prijevoz takvih tvari planirati van naseljenih mjesta.

Nuklearne i radiološke nesreće

NE Krško nalazi se najbliže Općini Viškovo, no ne nalazi se u nijednom od sektora nuklearnih nesreća u nuklearnim elektranama stoga ovo područje nije ugroženo eventualnom nesrećom u NE Krško. Na području Primorsko goranske županije nalazi se nekoliko izvora opasnosti (Adriainspekt d.o.o., Dioxa d.o.o., Zavar d.o.o., Tisan d.o.o. i KBC Rijeka), ali ne i na području Općine Viškovo te se procjenjuje da područje Općine nije ugroženo navedenom nepogodom.

3.7.5.1. Mjere zaštite od poplava

Cjelokupni teritorij Općine Viškovo je bez površinskih vodnih pojava što je karakteristično za krške terene. Iznimka je lokva na lokaciji Kapiti, jugoistočno od mjesta Viškovo. Nije poznato da li je voda oborinskog podrijetla ili postoji dotok iz podzemlja.

Sukladno Provedbenom planu obrane od poplava branjenog područja Sektor E – Sjeverni Jadran, branjeno područje 23: Područja malih slivova Kvarnersko primorje i otoci i podvelebitsko primorje i otoci područje Općine Viškovo nije ugroženo od poplava. Odvodnju oborinskih voda planirati u skladu s ovim Planom, stalno održavati sustav odvodnje.

3.7.5.1. Mjere koje omogućavaju zaštitu od štetnog djelovanja voda, ekstremnih vremenskih uvjeta i erozije tla, klizišta

Procjene ugroženosti od ostalih prirodnih uzroka rađene su temeljem Meteorološke podloge za izradu procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te okoliša za područje Primorsko-goranske županije izrađene od strane Državnog hidrometeorološkog zavoda. Za prikaz klimatskih prilika na području Općine Viškovo mjerodavni su jedino podaci s meteorološke postaje Rijeka koja ima dovoljno dug (barem 30 godina) neprekinuti niz mjerenja. Nažalost za hiposmetrijski viši dio Općine ovi podaci nisu u cijelosti realni. Područje Općine Viškovo, većim dijelom ima submediteransku klimu (Cfa). Zbog modifikatorskog utjecaja reljefa, najviši dijelovi nalazi se graničnom pojasu koji ima značajke umjerene planinske klime (Cfb).

Suša i toplinski val

Tijekom godine najviše bezoborinskih dana u prosjeku imaju srpanj i kolovoz (oko 23 dana), a zatim siječanj, veljača i ožujak (22 dana mjesečno) dok ih je najmanje u travnju (oko 17 dana). Vrijednost standardne devijacije najveća je u listopadu (5,7 dana), tj. srednji mjesečni broj dana bez oborine u tim mjesecima se od godine do godine nešto više razlikuje nego u drugim mjesecima u kojima standardna devijacija iznosi tri do četiri dana.

Tablica 17: Broj dana bez oborine

MJESECI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	GOD
BROJ DANA BEZ OBORINE													
SRED	21.5	21.0	21.3	17.0	19.2	17.5	23.1	22.7	18.9	18.2	18.4	19.8	238.4
STD	5.1	3.3	3.5	3.5	3.6	3.1	2.4	2.5	4.6	5.7	5.5	4.9	11.5

MIN	11	15	14	11	11	12	17	18	12	8	6	8	218
MAKS	29	26	27	22	29	25	27	27	27	26	26	29	263

Izvor: Državni hidrometeorološki zavod Republike Hrvatske

Najsiromašniji oborinama u najnižem dijelu Općine su ljetni mjeseci lipanj i srpanj, te u zimskom periodu u siječnju, veljači i ožujku, a najkišovitiji kolovoz, rujan, listopad i studeni, tj. količine oborina u hladnom su polugodištu veće nego u toplom. Općenito se može reći da je srednja temperatura najtoplijeg mjeseca u godini veća od 22 °C. Ljeta su vruća s minimum oborina. Kišovito razdoblje je u jesen, najkišovitiji je mjesec listopad. Iako je minimum oborine ljeti, češća i dulja sušna razdoblja javljaju se zimi i u rano proljeće. Međutim, zimska i ranoproljetna sušna razdoblja su u pravilu prekidana s većim količinama oborine nego ona ljetna. Duljina sušnih razdoblja (broj uzastopnih dana s količinom oborine 0.1 mm) pokazala se kao dobar pokazatelj mogućih katastrofalnih požara. Pokazalo se da se veliki i katastrofalni šumski požari javljaju u godinama s 50 i više uzastopnih dana bez oborine ili u godinama s dva ili više uzastopnih razdoblja s 30 ili više bezoborinskih dana.

Obzirom na dobro razvijeni vodnogospodarski sustav, sušna razdoblja neće dovesti u pitanje funkcioniranje Općine Viškovo. Zbog sušnosti smanjuje se razina vode u lokvi Kapiti, dolazi do pomora organizama koji u njoj žive.

Od posljedica duže suše, pogotovo povezane s povišenim temperaturama i sušnim tlom, može se očekivati stradavanje dijela stanovnika, naročito starije dobi (dehidracija). Nedostatak čiste vode za piće i potrebe osobne higijene može dovesti do širenja širokog spektra po život opasnih bolesti. S obzirom na klimatske promjene koje su nastupile posljednjih godina, a koje karakteriziraju dugi ljetni sušni periodi, kao i zbog promjene vodnog režima u budućnosti se mogu očekivati još veće i češće suše.

Suša nastaje uslijed dugotrajnog pomanjkanja oborina i izaziva tzv. hidrološku sušu – pomanjkanje podzemne vode. Na osnovi mjerenih vrijednosti količine padalina i bezoborinskih dana vidi se smanjenje količina oborina i povećanje bezoborinskih dana što znači da je potrebno uvesti mjere za sprečavanje utjecaja suše, prvenstveno na poljoprivredne kulture.

Toplinski val

Tablica 18. Srednji sezonski i godišnji broj sati sijanja sunca na postaji Rijeka - grad

PROLJEĆE	LJETO	JESEN	ZIMA	GODIŠNJE
537.7	805	470.7	321	2134.4

Područje Općine Viškovo nije ugroženo od toplinskog vala. U ljetnim mjesecima može doći do stradavanja dijela stanovnika, naročito starije dobi (dehidracija), osoba s bolestima kardiovaskularnog sustava, trudnica, dojenčadi i male djece. Stoga je potrebno u to doba godine osigurati dovoljne količine pitke vode. Radi ublažavanja posljedica uzrokovanih pojavom toplinskog vala potrebno je pojačano držati u pripravnosti službe medicinske pomoći radi eventualnih hitnih intervencija.

Mjere u slučaju suša i toplinskog vala:

- Statistički pregled područja pogođenih sušom.

Olujno i orkansko nevrijeme i tuča

Za prikaz godišnjeg hoda broja dana bez oborine na području Općine Viškovo analizirani su podaci s meteorološke postaje Rijeka 1981 – 2000.

Tablica 19. Broj dana s jakim i olujnim vjetrom

MJESECI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	GOD
BROJ DANA S JAKIM VJETROM													
SRED	4.7	4.1	5.0	3.6	2.5	2.0	2.2	2.1	2.3	3.8	4.7	4.5	41.2
STD	3.2	3.5	3.3	3.5	2.2	2.1	2.9	2.4	2.6	3.0	3.6	2.0	22.6
MIN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
MAKS	11	12	11	14	8	7	10	9	8	10	12	8	92
BROJ DANA S OLUJNIM VJETROM													
SRED	2.0	1.3	1.6	1.0	0.5	0.5	0.7	0.8	0.6	1.3	1.9	1.7	13.6
STD	2.0	1.8	1.6	1.1	0.8	0.8	1.1	1.8	1.1	1.6	2.0	1.5	10.0
MIN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
MAKS	7	6	6	3	2	3	3	7	4	5	6	4	33
MAKSIMALNI UDARI VJETRA (m/s)													
MAKS	39.1	26.9	41.5	40.0	25.6	25.0	26.5	28.5	24.8	40.8	42.0	30.2	42.0
NNE	N	NE	NE	NE	NE	N	NE	NE	NNE	S	NE	S	

Izvor: Državni hidrometeorološki zavod Republike Hrvatske

Dominantan vjetar tijekom godine je iz N-NE smjera koji je poznat kao lokalni vjetar bura. Vjetar iz smjerova N, NNE i NE predstavlja oko 40% situacija. Brzine vjetrova iz ovih smjerova uglavnom su veće od 3 m/s (bura). Vjetrovi s mora (jugo i maestral) zastupljeni su u oko 12% vremena. Brzine vjetrova iz tog smjera uglavnom su između 2 i 2.5 m/s. Ekstremne brzine vjetra na ovom području zabilježene su uglavnom u situacijama s burom. Iako se jak vjetar javlja relativno rijetko, jaka bura može neprekidno trajati i nekoliko dana. Većina godišnjih maksimalnih udara vjetra bila je iz N–NE-NNE smjerova (10 puta), a zatim iz S smjerova. U 20-godišnjem razdoblju na ovom području su u osam godina godišnji maksimalni udari vjetra bili veći od 30 m/s (od čega tri puta i veći od 40 m/s) za vrijeme bure osim jednom za vrijeme juga. Apsolutni godišnji maksimalni udar vjetra iznosio je 42.0 m/s iz S smjera i zabilježen je 24. Studenog 1987. Vrijednosti navedene u tablici pokazuju da u prosječnim klimatskim prilikama na postaji Rijeka očekivani maksimalni udar vjetra s povratnim periodom od 50 godina i uz vjerojatnost 98% iznosi 49.0 m/s. Apsolutni izmjereni maksimalni udar vjetra od 42.0 m/s prema istoj procjeni razdiobi ekstrema pokazuje da se može očekivati jednom u 20 godina.

Zaštita od olujnih i orkanskih vjetrova koji nisu posljedica nevremena kao kompleksne atmosferske pojave moguće je ostvariti provođenjem preventivnih mjera već pri gradnji naselja, zgrada za stanovanje i drugih građevinskih i industrijskih objekata napose tamo gdje se očekuju olujni i jači vjetrovi. Također i u gradnji prometnica.

S obzirom na svoje rušilačko djelovanje, olujni i orkanski vjetar i tuča vrlo štetno djeluje na građevinarsku djelatnost jer onemogućava radove, ruši dizalice, krovove i loše izvedene građevinske objekte.

U području elektroprivrede i telekomunikacija, kidaju se električni i telekomunikacijski vodovi, ruše njihovi nosači.

Mjere zaštite za slučaj olujnog, orkanskog vjetra i tuče:

- Građevine se moraju projektirati i izvoditi sukladno tehničkim pravilnicima kojima su definirana opterećenja na konstrukciju građevine sukladno području u kojem se grade (podaci o udarima vjetra).
- Način gradnje stambenih, gospodarskih i poljoprivrednih objekata kako bi se smanjile posljedice olujnih ili orkanskih nevremena i jakih vjetrova.
- Kako bi se spriječilo kidanje električnih i telefonskih vodova i rušenje njihovi nosača, preferira se gradnja podzemnih energetskih vodova i telekomunikacijske mreže.
- Statistički pregled područja pogođenih olujnim ili orkanskim nevremenom ili jakim vjetrom, te tučom.

Klizišta

Pojave klizišta pod utjecajem su geološke građe, geomorfoloških procesa, fizičkih procesa sezonskog karaktera (npr. oborine), te ljudskih aktivnosti (sječa vegetacije, način obrade tla, izgradnja ceste i dr.). Na području Općine Viškovo ne postoje aktivna klizišta.

Potrebno je već kod izrade projektne dokumentacije za izgradnju pojedinih objekata predvidjeti potrebne protuerozijske radove (biološke i građevinske) radi sprječavanja erozije u slivu.

U prostornim planovima užih područja potrebno je, ukoliko postoje, klizišta i mjesta velikih erozija tla prikazati na kartografskom prikazu.

Snježne oborine

Snježni režim ovog područja prikazuje se prema podacima glavne meteorološke postaje u Rijeci na Kozali (120 m nm). U tablici su prikazani srednji mjesečni i godišnji broj dana s padanjem snijega, standardna devijacija kao mjera odstupanja od srednjaka u vremenu, te najveći i najmanji broj dana s padanjem snijega koji je zabilježen u višegodišnjem razdoblju. Slijede podaci o najvećoj visini novog snijega i najvećoj visini snježnog pokrivača izmjereni u pojedinom mjesecu u istom višegodišnjem razdoblju, te procjena maksimalne visine snježnog pokrivača, koji se može očekivati u prosjeku jednom u 50 godina (prema nizu 1961-1990.).

Tablica 20. Broj dana s padanjem snijega

MJESECI	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	ZIMA
BROJ DANA S PADANJEM SNIJEGA													
SRED	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	1.3	1.1	1.4	0.8	0.2	0.0	0.0	5.1
STD	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1	1.2	1.8	1.8	1.0	0.4	0.0	0.0	4.0
MIN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MAKS	0	0	0	0	4	4	8	7	3	1	0	0	16
MAKSIMALNA VISINA NOVOGA SNIJEGA (cm)													
MAKS	0	0	0	0	0	1	15	5	3	0	0	0	15
MAKSIMALNA VISINA SNJEŽNOG POKRIVAČA (cm)													
MAKS	0	0	0	0	0	1	28	5	3	0	0	0	28

MAKS. ZABILJ. VISINA	**52 cm**

Izvor: Državni hidrometeorološki zavod Republike Hrvatske

Snijeg je česta pojava na području Općine i ta je meteorološka pojava uglavnom povezana s jakim istočnim i sjevernim vjetrovima kada snježne oborine budu nanesene na pojedinim dijelovima i preko nekoliko desetaka centimetara visine. Snijeg se javlja neredovito (u prosjeku svake druge zime). Najduže se može očuvati tijekom siječnja.

Poledica

Na području Općine Viškovo je moguće očekivati pojavu poledice u prosjeku od 3 do 24 dana. Godišnji prosjek za Općinu je 9 dana kada se može očekivati poledica, a u promatranom se razdoblju 1981.-2000. Godine taj broj kretao od jednog dana 1994. Godine do 19 takvih dana 1987. Godine. Godišnji hod broja dana s ostvarenim uvjetima za poledicu na meteorološkoj postaji Rijeka pokazuje da je poledica najvjerojatnija u mjesecima siječnju, veljači i ožujku sa srednjim brojem od 2 do 3 povoljna dana. Najveće varijacije uočavaju se u siječnju u kojem je zabilježen i maksimalni broj od 9 dana 1985. Godine, a minimalno niti jedan dan. U prosincu je srednji broj dana neznatno manji nego u ožujku. Travanj i studeni pokazuju mali rizik od poledice s prosječno samo jednim danom s poledicom, dok je najviše zabilježeno 4 dana u travnju. U ostalim mjesecima vjerojatnosti za poledicu nema.

Tablica 21. Broj dana s poledicom

BROJ DANA S POLEDICOM (Rd≥0.1mm i tmin5cm 0.0°C)													
MJES.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	GOD.
SRED	2.7	1.8	1.5	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.9	1.4	9.1
STD	2.8	1.9	1.3	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	1.1	1.5	5.0
MIN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
MAKS	9	7	4	4	0	0	0	0	0	1	3	5	19

Izvor: Državni hidrometeorološki zavod Republike Hrvatske

Pojava zaleđenih kolnika može biti uzrokovana meteorološkim pojavama ledene kiše, poledice i površinskog leda (zaleđeno i klizavo tlo). To su izvanredne meteorološke pojave koje u hladno doba godine ugrožavaju promet i ljudsko zdravlje, a u motriteljskoj praksi Republike Hrvatske opažaju se i bilježe.

Poledica je prirodna pojava koja se dešava na području Općine nekoliko puta godišnje i kao posljedicu ima otežano odvijanje prometa, opskrbu stanovništva i rad gospodarskih subjekata. Zaštita od poledice je zasoljavanje prometnica od strane zimske službe, a u poljoprivredi zatvaranje vrijednih kultura u staklenike ili plastenike. Zimska služba je dostatna za zasoljivanje područja Općine.

Snježne oborine mogu prouzročiti velike štete na građevinama, a najvećim dijelom to se odnosi na krovne konstrukcije, koje trebaju biti projektirane prema normama za opterećenje snijegom karakteristično za različita područja, a određeno na temelju meteoroloških podataka iz višegodišnjeg razdoblja motrenja.

Preventivne mjere koje uključuju prognozu za pojavu poledica te izvještavanje o tome odgovarajućih nadležnih službi koje u svojoj redovnoj djelatnosti vode računa o sigurnosti i

prohodnosti prometne infrastrukture zbog poduzimanja potrebnih aktivnosti i zadaća provedu najveći stupanj pripravnosti i djelovanja operativnih snaga i materijalnih resursa.

Mjere zaštite u slučaju snježnih oborina i poledica

- Građevine se moraju projektirati i izvoditi sukladno tehničkim pravilnicima kojima su definirana opterećenja na konstrukciju građevine sukladno području u kojem se grade kako bi izdržala opterećenja od snijega i poledice.

Tuča

U tablici su prikazani srednji mjesečni i godišnji broj dana s krutom oborinom te maksimalni i minimalni mjesečni i godišnji broj dana u razdoblju 1981–2000. Godine.

Meteorološka postaja Rijeka ima prosječno godišnje 2.2 dana s krutom oborinom. U prosjeku najviše takvih dana javlja se u veljači i travnju 0.4 dana. U ostalim mjesecima srednji broj tih dana je od 0.1 do 0.3.

Tablica 22. Broj dana s tučom

MJESECI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	GOD
BROJ DANA S TUČOM													
SRED	0.1	0.4	0.2	0.4	0.1	0.3	0.2	0.2	0.1	0.2	0.2	0.1	2.2
STD	0.3	0.7	0.7	0.7	0.3	0.6	0.4	0.4	0.3	0.5	0.4	0.3	1.4
MIN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MAKS	1	2	3	2	1	2	1	1	1	2	1	1	5

Izvor: Državni hidrometeorološki zavod Republike Hrvatske

Općina Viškovo spada u područja sa niskom opasnosti od tuče od 0 do 5 dana u godini, pa nije potrebna organizacija posebne zaštite. Ipak, važno je napomenuti da i jedna tuča u godini može prouzročiti velike štete na poljoprivrednim usjevima i objektima, pa je potrebna individualna briga radi zaštite. Procjenjuje se da bi najveća materijalna šteta uzrokovana tučom nastala na poljoprivrednim zemljištima te manje na pokretnoj i nepokretnoj imovini (automobili, stambeni objekti).

3.7.5.1. Mjere koje omogućuju opskrbu vodom i energijom u izvanrednim uvjetima katastrofa ili nesreća (kritična infrastruktura)

Mjere kojima se omogućuje opskrba vodom i energijom za vrijeme otklanjanja posljedica nastalih prirodnom ili tehničko-tehnološkom nesrećom na promatranom području provode se na način da se nakon nastanka izvanrednog događaja (oštećenja objekata kritične infrastrukture) u prvom redu utvrdi nastala mogućnost i način opskrbe vodom i energijom.

Kritična infrastruktura na području Općine Viškovo navodi se u nastavku:

Prometna infrastruktura
Prostornim planom utvrđene su osnove cestovne mreže (državne, županijske, lokalne) Općine Viškovo.
Mrežu županijskih cesta na području Općine Viškovo čine:
- ŽC 1: A.G. Grada Rijeke - Marinići - Viškovo - spoj na cestu Marčelji- Saršoni -A.G. Grada Rijeke
- ŽC 2: Kastav - Marinići (Radna zona)- A.G. Grada Rijeke

- ŽC 3: Viškovo - Saršoni - Trnovica - Martinovo - Dražice
- ŽC 4: Jurčići -Viškovo
- ŽC 5: Rupa-Lipa-Škalnica- čvor Viškovo(Marčelji)
- ŽC 6: Marčelji- Saršoni - A.G. Grada Rijeke
- ŽC 7: Studena - spoj na cestu (Rupa- Škalnica - Saršoni - A.G. Grada Rijeke)
- ŽC 8: Sroki - spoj na državnu cestu (Rujevica - čvor Viškovo (Marčelji)
- ŽC 9: Mladenići - spoj na državnu cestu (Rujevica - čvor Viškovo (Marčelji)

Lokalne ceste povezuju ostala naselja sa sustavom županijskih cesta:
LC1: Marinići (ŽC1) - Škumje (A.G.Rijeka)
LC 2: Marinići(LCI) - Petrci- Drenova(A.G.Rijeka)
LC 3 :ŽC2 - Skvažići (ŽC6)
LC 4: Marinići(ŽC 1) - Bezjaki- Donji Jugi LC 5: Sroki(ŽC1) - Kosi - Bmčići(Grad Kastav).
Nerazvrstane ceste su u funkciji povezivanja unutar naselja te su pod upravom i nadležnošću Općine Viškovo.
U kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina, u mj.1:25000, prikazana je prometna infrastruktura.

Građevine vodnogospodarskog sustava s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama na području Općine Viškovo su građevine sustava vodoopskrbe (regionalni vodoopskrbni sustav, vodozahvati površinskih i podzemnih voda, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje do stupnja sanitarne ispravnosti, glavni magistralni cjevovodi, vodospreme, industrijski transportni cjevovodi) kapaciteta većeg od 2501/s - Podsustav Rijeka), građevine sustava za odvodnju (građevine pripadajućih sustava za odvodnju otpadnih voda u izgradnji (kolektori, glavni odvodni kanali, rasteretne građevine, uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, ispust i dr.) kapaciteta većeg od 50.000 ekvivalentnih stanovnika (ES) - Sustav Rijeka) i regulacijske vodne građevine (Hidrotehnički tunel Kukuljani - Valići).

Na području Općine su tri vodospreme, a još dvije su od važnosti za vodoopskrbu i to:
- vodosprema Marinići, V = 2000 m3,
- vodosprema Viškovo, V = 1500 m3,
- vodosprema Saršoni, V = 1000 m3,
- vodosprema Podbreg, V = 2100 m3
- vodosprema Kastav, V = 1500 m3,

U kartografskom prikazu Prostornog plana .Infrastrukturni sustav* dan je vodoopskrbni sustav.

Građevine energetske infrastrukture sa pripadajućim objektima uređajima i instalacijama na području Općine Viškovo su elektroenergetski objekti za prijenos električne energije:
- Prijenosni dalekovodi naponske razine 2 x 220 kV: Pehlin-TE Plomin
- Prijenosni dalekovodi naponske razine 220 kV: Pehlin- Divača i Meline-Pehlin.

U kartografskom prikazu Prostornog plana,Infrastrukturni sustav* dan je prikaz elektroenergetike.

Energetika - plinoopskrba
Građevine plinoopskrbe s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:
- MRS 1 Viškovo

- Distribucijski sustav plinovoda sa pripadajućim objektima uključujući i redukcijske stanice

Građevine plinoopskrbe prikazane su u kartografskom prikazu 2.2. Infrastrukturni sustavi i mreže-Energetski sustav-Plinoopskrba.

Građevine pošte, javne telekomunikacije, sustav radara, radio i TV sustav veza:

- javne telekomunikacije (Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema

- sustav radara (Radio-komunikacijski sustavi na frekvencijskim pojasevima VHF i MF/HF)

Navedene građevine prikazane su na kartografskom prikazu 2.1. Infrastrukturni sustavi i mreže-Energetski sustav-Elektroopskrba, pošta i telekomunikacije, u mj.1:25000.

Planom zaštite i spašavanja i civilne zaštite definirane su pravne osobe na području Općine Viškovo. Pravne osobe za osiguranje prehrane:
- Pekarski obrt Sv. Matej, Viškovo
- Pekara Panin d.o.o., Viškovo
Za distribuciju prehrambenih i higijenskih potrepština postoji više trgovačkih centara i trgovina prehrambenim i neprehrambenim proizvodima kao što su TC Hiperplodine, VTC Viškovo i Trgovina Krk, Kosi, pekarnice ‚Panin" Viškovo i .Sv. Matej* Viškovo i ugostiteljski objekti s većim kuhinjama „Mladenka", Ronjgi", ‚Maretina", „Nono Frane* i dr.

Javno zdravstvo
Na području Općine djeluje Centar primarne zdravstvene zaštite i to ambulanta opće medicine u sklopu Doma zdravlja sa timovima opće medicine, stomatologije i predškolske zaštite i dvije ljekarne, te dvije liječničke ambulante privatne prakse u Marinićima i Viškovu.

Zaštićena nepokretna kulturna dobra:
- ruralna cjelina: Bmasi - Viškovo
- etno spomenik: kuća .Srok" u Brnasima, Kuća „Širola - Kovačić" u Bmasima
- memorijalna građevina: rodna kuća Ivana Matetića Ronjgova.

Prirodna i krajobrazna vrijedna područja
Kapitov dol, Bezjakov dol,(uključujući lokve Kapitovac i lokvu u Bezjakovom dolu)
Zaštićena nepokretna kulturna dobra i prirodne vrijednosti prikazane su na kartografskom prikazu 3.1. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja.

3.7.5.1. Mjere koje omogućavaju učinkovitije provođenje mjera civilne zaštite

Vlasnici i korisnici objekata u kojima se okuplja ili istodobno boravi više od 250 ljudi te odgojne, obrazovne, zdravstvene i druge ustanove, prometni terminali, sportske dvorane, stadioni, trgovački centri, hoteli, autokampovi, proizvodni prostori i slično, u kojima se zbog buke ili akustičke izolacije ne može osigurati dovoljna čujnost sustava za javno uzbunjivanje, dužni su uspostaviti i održavati odgovarajući interni sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje te preko istog osigurati provedbu javnog uzbunjivanja i prijem priopćenja nadležnog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama za zaštitu koje je potrebno poduzeti.

Na području Općine definiraju se dopunski načini uzbunjivanja za specifične potrebe svih osoba s invaliditetom, osobito gluhih, slijepih, gluhoslijepih, polupokretnih i nepokretnih osoba. Primjereni dopunski načini uzbunjivanja osoba s invaliditetom razlikuju se u odnosu na standardne, osobito po pitanju korištenja novih tehnologija i operativnih komunikacijskih postupaka, te ovisno o specifičnosti potreba osoba s invaliditetom.

Osiguranje uzbunjivanja osoba s invaliditetom na području Općine provoditi će se putem povjerenika civilne zaštite, koji će imati uvid o broju osoba s invaliditetom na području Općine, te će se informacija o ranom upozoravanju moći provesti u realnom vremenu.

Pravci kojima će se provoditi evakuacija definiraju se Planom zaštite i spašavanja i civilne zaštite. Evakuacija se provodi svim državnim, županijskim i lokalnim cestama na području Općine Viškovo, a zatim i svim autocestama, državnim i županijskim cestama na području Grada Rijeke, Grada Kastva i Općine Klana.Autoceste: A-6: Rijeka-Bosiljevo i A-7: Rupa-Rijeka-Žuta Lokva

U okviru priprema za evakuaciju stanovništva, treba poduzeti organizacijske, materijalne, kadrovske, psihološke i druge mjere i postupke, kako bi se stvorili uvjeti za sigurno premještanje stanovništva, njihov boravak na određenim lokacijama i povratak u ranije mjesto boravka kada za to budu stvoreni uvjeti.
U prostornim planovima užih područja potrebno je odrediti:

- lokacije pogodne za instaliranje sirena za uzbunjivanje stanovništva , te ih kartografski prikazati,
- glavne putove evakuacije u izvanrednim uvjetima (putovi evakuacije ljudi - cestovni).
- Posebnu pozornost posvetiti ugrađivanju mjera zaštite prilikom planiranja zona za turističke, zdravstvene, obrazovne, sportske, kulturne, gospodarske namjene poradi velikog broja korisnika i pojačanih rizika.
- odrediti mjesta okupljanja osoba koje se evakuiraju (zone koje nisu ugrožene urušavanjem i ne ulaze u zone ugroženosti od tehničko-tehnoloških nesreća)
- odrediti lokacije za zbrinjavanje ljudi za izmještanje van zona ugroza
- kod planiranja i gradnje podzemnih i javnih, komunalnih i sličnih građevina voditi računa da se takve građevine ili njihov dio po potrebi mogu prilagoditi za potrebe sklanjanja ljudi
- pri projektiranju građevina javne namjene u kojima se okuplja veći broj ljudi predvidjeti slobodan neizgrađen prostor namijenjen za njihovo okupljanje i evakuaciju,

U slučaju potrebe, mjesta prikupljanja na području Općine Viškovo su:

- Parkiralište Hiperplodine Viškovo, Marinići, Mladenići
- Parkiralište Milihovo Viškovo, Sroki, Mladenići
- Dom Marinići Marinići
- Dom Marčelji Marčelji
- Vatrogasni Dom, Gornji Sroki Sroki, Kosi
- Sportski park Ronjgi Mladenići, Saršoni
- Igralište NK Halubjan Viškovo, Sroki, Kosi

Zbrinjavanje stanovništva moguće je izvršiti u:

- domovima kulture Marinići, Saršoni i Marčelji,
- u osnovnoj školi „Sv. Matej“ sa sportskom dvoranom i

- dječjim vrtićima Viškovo, Malik, Maza, Loptica i Zvončica.

U dijelu navedenih objekata moguća je i priprema hrane jer su opremljeni kuhinjom.

Ovim planom određuju se sljedeće lokacije pogodne za ukop većeg broja ljudi i životinja:

- neizgrađeni dio područja groblja G-1 Viškovo
- područje groblja G-2 Ćikovina

Ovim planom određena je za privremeno odlaganje materijala od urušavanja na području lokacije građevinskog zemljišta namijenjenog za odlaganje viška iskopa. GZ-Mi

Lokacija mjesta prikupljanja ljudi, zbrinjavanja stanovništva, ukop većeg broja ljudi i životinja te lokacija za privremeno deponiranje materijala od urušavanja određene su na kartografskom prikazu 3.2. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju, u mj. 1:25000.

Mjere zaštite koje omogućavaju učinkovitije provođenje mjera civilne zaštite:

- ukoliko pravci evakuacije i opskrbe prolaze križanjima cesta i križanjima pravaca i željezničke pruge u dvije ili više razina mora se osigurati da na istom evakuacijskom pravcu postoji paralelna cesta s križanjem u jednoj razini
- Zone za zbrinjavanje stanovništva su neizgrađene površine čija veličina ne može biti manja od 40 m 2 po stanovniku. Zone za zbrinjavanje predstavljaju mjesta za sklanjanje od rušenja građevina, evakuaciju i privremeni smještaj stanovništva. Zone za zbrinjavanje ne smiju biti udaljene jedna od druge više od 3 km zračne linije.
- Ukoliko se evakuacijski pravci do izdvojenih naselja i lokaliteta nalaze na mjestima gdje su mogući njegovi prekidi uslijed potresa, poplava, snježnih nanosa, odrona ili sličnih razloga mora se odrediti i štititi površina za slijetanje helikoptera (heliodrom).

3.7.5.2. Mjere zaštite od epidemija i epizootija

U slučaju posebnih okolnosti, elementarnih nepogoda ili epizootija većih razmjera, ministar može narediti druge mjere i postupke radi suzbijanja i iskorjenjivanja bolesti. Mjere zaštite se mogu narediti i u slučaju neposredne opasnosti od zarazne ili nametničke bolesti. Mjere zaštite u urbanističkim planovima i građenju obuhvaćaju statistički pregled područja koja bi mogla biti pogođena epidemiološkim i sanitarnim ugrozama.

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, NN 94/13 i 73/17, jedinice regionalne samouprave na svom području trebaju organizirati odvojeno sakupljanje otpada, te definirati mjesta i lokacije građevina za gospodarenje otpadom. Radi čestih pojava požara na odlagalištima otpada, preporučuje se sanirati “divlja” odlagališta.

Na području Općine Viškovo nalaze se sljedeće lokacije odlagališta otpada:

- Odlagalište Viševac (zatvoreno i sanirano)
- Odlagalište opasnog otpada „Sovjak“ (u tijeku su pripreme za sanaciju)

Na području Općine Viškovo nalaze se sljedeće postojeće građevine za gospodarenje otpadom:

- Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina – ŽCGO Marišćina;
- Reciklažno dvorište Viškovo

Popis lokacija divljih odlagališta otpada na području Općine Viškovo prikazuje Tablica 23.

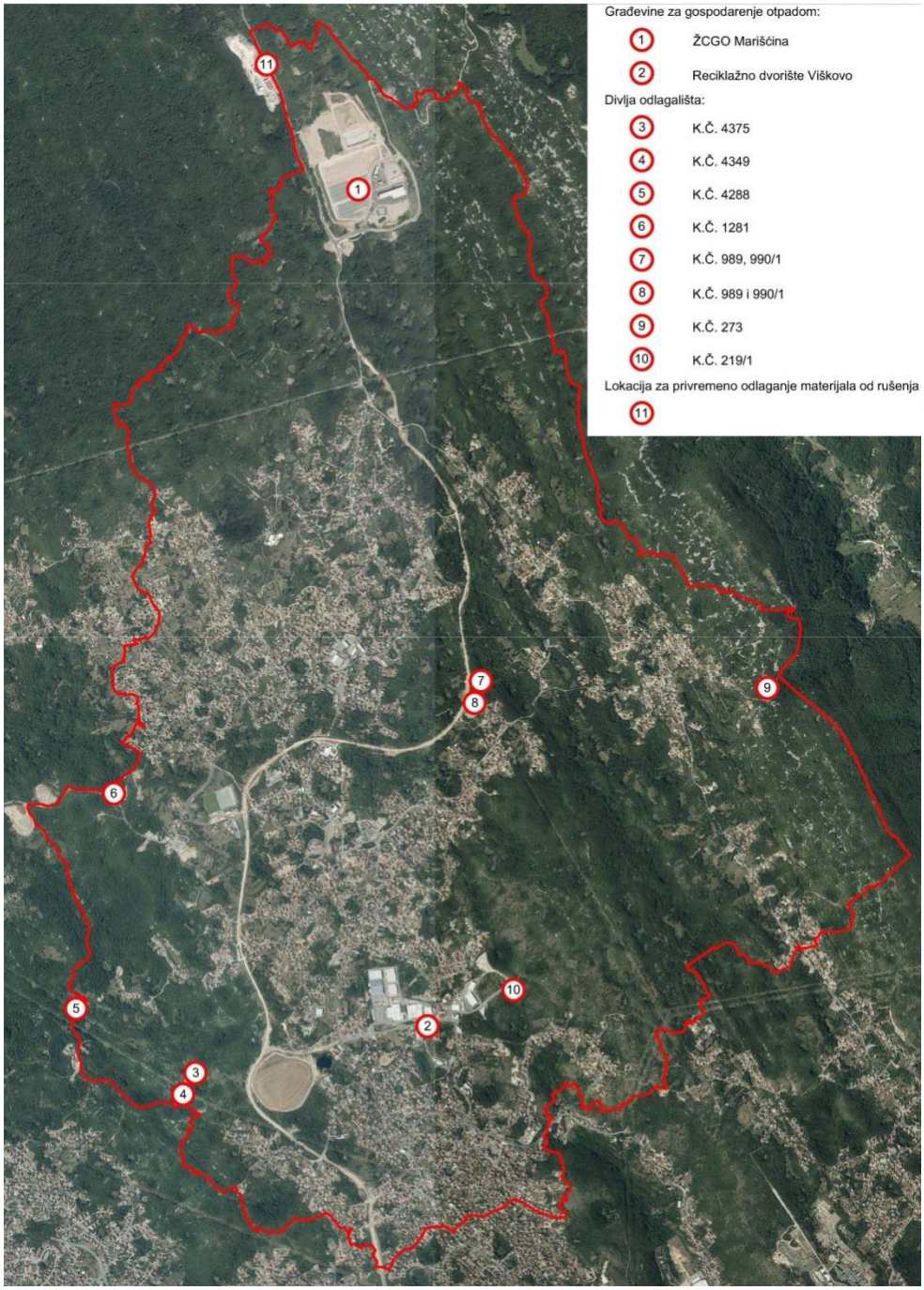
Tablica 23. Pregled divljih odlagališta na području Općine Viškovo

KATASTARSKA OPĆINA	KATASTARSKA ČESTICA	PROCIJENJENA KOLIČINA OTPADA	VRSTE ODBAČENOG OTPADA
Viškovo	4375	10	Građevni otpad, krupni (glomazni) otpad, komunalni otpad
Viškovo	4349	5	Građevni otpad, krupni (glomazni) otpad, komunalni otpad
Viškovo	4288	50	Građevni otpad, krupni (glomazni) otpad, opasni, komunalni otpad
Viškovo	1281	10	Građevni otpad, krupni (glomazni) otpad, komunalni otpad
Viškovo	989, 990/1	40	Građevni otpad, krupni (glomazni) otpad, komunalni otpad
Viškovo	989 i 990/1	70	Građevni otpad, krupni (glomazni) otpad, opasni, komunalni otpad
Viškovo	273	25	Građevni otpad, komunalni otpad
Marinići	219/1	100	Krupni (glomazni) otpad,opasni, komunalni otpad

Izvor: Plan gospodarenja otpadom za razdoblje od 2017. do 2022. godine

Lokacije odlagališta otpada, postojećih građevina za gospodarenje otpadom i lokacije divljih odlagališta otpada koja su evidentirana u Planu gospodarenja otpadom na području Općine Viškovo prikazane su na sljedećoj slici:

Slika 5: Lokacije građevina za gospodarenje otpadom i divljih odlagališta otpada koje je potrebno sanirati (prema Planu gospodarenja otpadom za razdoblje od 2017. do 2022. godine)

U cilju smanjenja rizika i posljedica od epidemija zaraznih bolesti čiji uzročnici se prenose putem hrane i vode te vektorskih bolesti, u slučaju katastrofa potrebno je provoditi sljedeće protuepidemijske mjere:

- Osigurati smještaj stradalnika uz mogućnost provedbe osnovnih mjera za održavanje osobne higijene i higijene prostora u smještajnim kapacitetima.
- Osiguranje zdravstveno ispravne vode za opskrbu stanovništva, ukoliko nije moguće provesti postojećim vodoopskrbnim sustavom potrebno je provoditi dostavom cisterni na pogođena područja. Za opskrbu cisternama nužno je osigurati sigurne izvore vode, te prilikom transporta i

opskrbe dezinfekcijom održavati zdravstvenu ispravnost vode do konzumacije. Potrebe za količinama procjenjuju se prema broju pogođenih stanovnika i očekivanoj dnevnoj potrošnji po osobi.
- U cilju prevencije zaraznih bolesti, dispoziciju otpada i fekalija potrebno je što ranije organizirati na pogođenom području.
- Otpad organskog podrijetla potrebno je što hitnije odvoziti na lokacije predviđene za odlaganje, a ako to nije moguće potrebno je hitno organizirati privremena odlagališta sukladno specifičnim zahtjevima.
- U sklopu asanacije pogođenog područja potrebno je osigurati brzo uklanjanje i odgovarajuću dispoziciju životinjskih leševa.
- Potrebno osigurati kapacitete za stacionarni smještaj i obradu očekivanog broja bolesnika i ozlijeđenih kao i odgovarajuće postupke s umrlim i poginulim osobama.
- Provesti posebne obvezne preventivne i eventualno protuepidemijske DDD mjere po ovlaštenim izvođačima, a u koordinaciji i pod nadzorom NZZJZ-a, sanitarne inspekcije i ostalih nadležnih subjekata.
- Protuepidemijske mjere provode se u neposrednoj suradnji sa sanitarnom inspekcijom, zdravstvenim subjektima, ovlaštenim izvođačima DDD mjera i u koordinaciji s ostalim uključenim nadležnim službama

Mjere zaštite od epidemija i epizootija obuhvaćaju i:
- Mjere postupanja s otpadom provode se sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17), i propisa donesenih temeljem Zakona, te Plana gospodarenja otpadom Općine Viškovo.
- Višak materijala od iskopa i drugi otpadni građevinski materijal (šuta) prilikom gradnje građevina može se deponirati samo na mjesta koja određuje Općina Viškovo, u skladu s ovim Planom.
- Kontinuirano praćenje kvalitete zraka na području Općine Viškovo.
- Provođenje mjera kontrolirane odvodnje i pročišćavanja procjednih voda centralnog županijskog odlagališta otpada.

Redovitim provođenjem zakonski propisanih mjera zaštite na radu i nadzorom se u građevinama za gospodarenje otpadom se, zdravstveni rizik izloženosti stanovništva svodi na minimum, i to uključujući događaje poput fizičkih oštećenja tijekom rada i rukovanja neposrednih izvršitelja otpadom, ulaska štetnih tvari u hranidbeni lanac čovjeka i životinja, razmnožavanja insekata u otpadu te ptica i glodavaca kao potencijalnih prijenosnika patogenih zaraza. Oko površine zahvata, posebno odlagališta otpada, podići takvu ogradu čija će mrežna gustoća biti dovoljno mala da u što većoj mjeri onemogući fizički pristup životinjama (posebno onima srednje veličine i većima).

3.7.5.3. Zaštita od požara

Pri izradi urbanističkih planova uređenja obavezno voditi računa o slijedećim mjerama zaštite od požara, posebice o:

- mogućnosti evakuacije i spašavanja ljudi, životinja i imovine,
- sigurnosnim udaljenostima između građevina ili njihovom požarnom odjeljivanju,
- osiguranju pristupa i operativnih površina za vatrogasna vozila,

- osiguranju dostatnih izvora vode za gašenje,

uzimajući u obzir postojeća i nova naselja, građevine, postrojenja i prostore te njihova požarna opterećenja i zauzetost osobama.

Prilikom projektiranja i građenja građevine mora se osigurati zaštita od požara, kao jedan od bitnih zahtjeva za građevinu propisanih posebnim propisom kojim se uređuje područje prostornog uređenja i gradnje, tako da se u slučaju požara:

- očuva nosivost konstrukcije tijekom određenog vremena utvrđena posebnim propisom,
- spriječi širenje vatre i dima unutar građevine,
- spriječi širenje vatre na susjedne građevine,
- omogući da osobe mogu neozlijeđene napustiti građevinu, odnosno da se omogući njihovo spašavanje,
- omogući zaštita spašavatelja.

Svaka građevina ili njezin dio, ovisno o svojoj namjeni, mora se tijekom svog trajanja održavati na način da ispunjava bitne zahtjeve zaštite od požara.

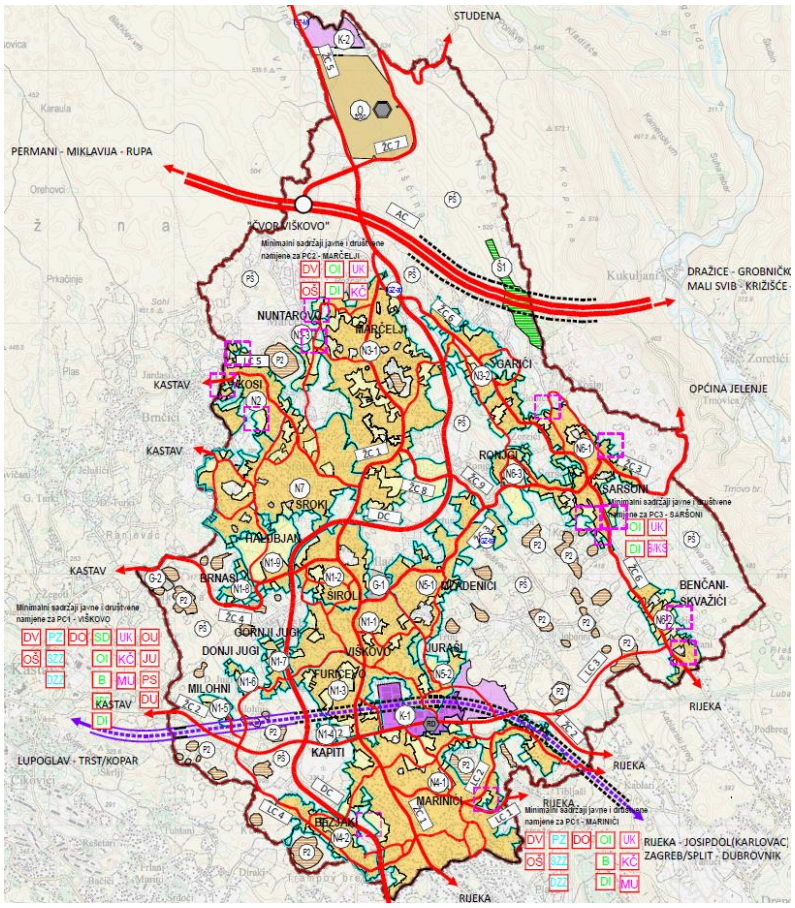
Propisane su sljedeće mjere zaštite od požara:

- Kod određivanja međusobne udaljenosti objekata voditi računa o požarnom opterećenju objekata, intenzitetu toplinskog zračenja kroz otvore objekata, vatrootpornosti objekata i fasadnih zidova, meteorološkim uvjetima i dr. Ako se izvode slobodnostojeći niski građevinski objekti, njihova međusobna udaljenost trebala bi biti jednaka visini višeg objekta, odnosno minimalno 6,0 metara Međusobni razmak kod stambeno-poslovnih objekata ne može biti manji od visine sljemena krovišta višeg objekta. Ukoliko se ne može postići minimalna propisana udaljenost među objektima potrebno je predvidjeti dodatne, pojačane mjere zaštite od požara sukladno glavi V. Pravilnika o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljiti u slučaju požara („Narodne novine“, br. 29/13 i 87/15).
- Kod projektiranja građevina, prilikom procjene ugroženosti od požara, u prikazu mjera zaštite od požara kao sastavnom dijelu projektne dokumentacije potrebno je primjenjivati odredbe Pravilnika o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljiti u slučaju požara („Narodne novine", br. 29/13 i 87/15).
- Dosljedno se pridržavati važeće zakonske regulative i pravila tehničke prakse iz područja zaštite od požara i prijedloga tehničkih i organizacijskih mjera iz Procjene ugroženosti od požara Općine Viškovo.
- Za gradnju građevina i postrojenja za skladištenje i promet zapaljivih tekućina i/ili plinova, moraju se poštivati odredbe čl. 11. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima («Narodne novine», br. 108/95 i 56/10) i propisa donesenih na temelju njega.
- Kod projektiranja novih prometnica i mjesnih ulica ili rekonstrukcije postojećih, obavezno je planiranje vatrogasnih pristupa koji imaju propisanu širinu, nagibe, okretišta, nosivosti i radijuse zaokretanja, a sve u skladu sa Pravilnikom o uvjetima za vatrogasne pristupe («Narodne novine», br. 35/94, 55/94 i 142/03).
- Prilikom gradnje i rekonstrukcije vodoopskrbnih sustava obvezno je planiranje izgradnje hidrantske mreže sukladno Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara («Narodne novine», br. 8/06).

- Prilikom projektiranja i gradnje garaža, zbog nedostataka domaćih propisa, primijeniti austrijske smjernice TRVB N 106.
- Temeljem čl. 28. st. 2. Zakona o zaštiti od požara («Narodne novine», br. 92/10) potrebno je izraditi elaborat zaštite od požara za složenije građevine (građevine skupine 2).

☼☼☼

PLANiMETAR

III. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE VIŠKOVO

I – Odredbe za provedbu s označenim izmjenama

Županija: **PRIMORSKO - GORANSKA ŽUPANIJA** Općina/grad: **OPĆINA VIŠKOVO**	
Naziv prostornog plana: **III. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE VIŠKOVO**	
Odluka o izradi plana (službeno glasilo): „Službene novine Općine Viškovo" br. 4/21	Odluka predstavničkog tijela o donošenju plana (službeno glasilo): „Službene novine Općine Viškovo" br. 12/25
Javna rasprava (datum objave): Dnevne novine „Novi list" - 27.2.2025. Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine - 24.2.2025. Mrežne stranice Općine - 24.2.2025. Oglasna ploča Općine - 24.2.2025.	Javni uvid održan od: 28.veljače 2025. do: 14.ožujka 2025.
Pečat tijela odgovornog za provođenje javne rasprave:	Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave: Robert Simčić, dipl.oec.
Suglasnost na plan prema članku 107. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19 i 67/23) KLASA: 350-02/25-11/1; URBROJ: 2170-72-03/2-25-4; datum: 31. ožujka 2025.g.	
Pravna osoba/tijelo koje je izradilo plan: PLANIMETAR d.o.o. Gornji Dragonožec, Pučki 75	PLANIMETAR d.o.o. PUČKI 75 GORNJI DRAGONOŽEC
Pečat pravne osobe/tijela koje je izradilo plan: PLANIMETAR d.o.o. Gornji Dragonožec	Odgovorna osoba: Romana Di Giusto, dipl.ing.arh. Mladen Kardum, ing.građ.
Odgovorni voditelj izrade Plana: Sandra Smiljanić, mag.ing.arch.	SANDRA SMILJANIĆ mag.ing.arch. OVLAŠTENA ARHITEKTICA URBANISTICA A-U 571
Stručni tim u izradi plana: Romana Di Giusto, dipl.ing.arh. Mladen Kardum, ing.građ. Sandra Smiljanić, mag.ing.arch. Mirsad Navrboc, struč.spec.ing.aedif.	Nikola Di Giusto, dipl.ing.el. Ivka Kardum, dipl.oecc. Ivana Najman, dipl.iur.
Pečat predstavničkog tijela:	Predsjednik predstavničkog tijela: Goran Petrc, prof.
Istovjetnost ovog prostornog plana s izvornikom ovjerava: (ime, prezime i potpis)	Pečat nadležnog tijela:

Odredbe za provedbu

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENE POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE VIŠKOVO
1.1. POVRŠINE NASELJA
1.2. IZGRAĐENE STRUKTURE IZVAN NASELJA
1.2.1. Površine za izdvojene namjene
1.2.2. Površine izvan građevinskog područja
1.3. POLJOPRIVREDNE POVRŠINE
1.4. ŠUMSKE POVRŠINE
1.5. OSTALO POLJOPRIVREDNO TLO, ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE:

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA
2.1. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I PRIMORSKO-GORANSKU ŽUPANIJU
2.2. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA
2.2.1. Neposredna provedba za građevinska područja naselja
2.2.1.1. Građevine stambene namjene
2.2.1.2. Građevine društvene namjene,
2.2.1.3. Građevine gospodarske namjene,
2.2.1.4. Građevine prometne i druge infrastrukturne namjene
2.2.1.5. Građevine komunalne namjene
2.2.1.6. Ostale građevine
2.2.2. Posredna provedba za građevinska područja naselja

2.3. IZGRAĐENE STRUKTURE IZVAN NASELJA
2.3.1. Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene
2.3.1.1. Građevinska područja gospodarske namjene
2.3.1.2. Građevinska područja groblja
2.3.1.3. Građevinsko područje za gospodarenje otpadom
Neposredna provedba za građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene
Posredna provedba za građevinska područja gospodarske namjene
2.3.2. Građenje izvan građevinskih područja
2.3.2.1. Građenje na građevinskim zemljištima
Neposredna provedba za građenje na građevinskim zemljištima
2.3.2.2. Građevine na prirodnom području
Neposredna provedba za građevine na prirodnom području

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

4.1. PREDŠKOLSTVO I ŠKOLSTVO
4.2. KULTURA
4.3. ZDRAVSTVO
4.4. SOCIJALNA SKRB
4.4. SPORT I REKREACIJA
4.6. VJERSKE GRAĐEVINE
4.7. UPRAVA I PRAVOSUĐE

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

5.1. PROMETNI SUSTAV
5.1.1. Cestovni promet
5.1.2. Željeznički promet
5.2. INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACIJA I POŠTA
5.3. ENERGETSKA INFRASTRUKTURA
Elektroopskrba
Opskrba plinom
Obnovljivi izvori energije
5.4. VODNOGOSPODARSKI SUSTAV
5.4.1. Sustav vodoopskrbe
5.4.2. Sustav odvodnje

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA
6.1. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH VRIJEDNOSTI
6.2. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI
6.3. MJERE ZAŠTITE KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

7. POSTUPANJE S OTPADOM

8. MJERE SPREČAVANJA NEPOVOLJNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ
8.1. ZAŠTITA TLA
8.1.1. Poljoprivredno tlo
8.1.2. Šumsko tlo
8.1.3. Zaštita tla od onečišćenja
8.1.4. Tlo za građenje
8.2. ZAŠTITA ZRAKA
8.3. ZAŠTITA VODA
8.4. ZAŠTITA OD BUKE
8.5. MJERE POSEBNE ZAŠTITE
8.5.1. Sklanjanje ljudi
8.5.2. Mjere koje omogućavaju lokalizaciju i ograničavanje dometa posljedica prirodnih opasnosti – potresi
8.5.3. Mogući izvori tehničko-tehnoloških katastrofa i većih nesreća u gospodarstvu i prometu
8.5.4. Mjere zaštite od poplava
8.5.5. Mjere koje omogućavaju zaštitu od štetnog djelovanja voda, ekstremnih vremenskih uvjeta i erozije tla, klizišta
8.5.6. Mjere koje omogućuju opskrbu vodom i energijom u izvanrednim uvjetima katastrofa ili nesreća (kritična infrastruktura)
8.5.7. Mjere koje omogućavaju učinkovitije provođenje mjera civilne zaštite
8.5.8. Mjere zaštite od epidemija i epizootija
8.5.9. Mjere zaštite od požara
9. MJERE PROVEDBE PLANA
9.1. OBVEZA IZRADE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA
9.2. PRIMJENA POSEBNIH RAZVOJNIH I DRUGIH MJERA
9.3. REKONSTRUKCIJA GRAĐEVINA ČIJA JE NAMJENA PROTIVNA PLANIRANOJ NAMJENI

Odredbe za provedbu izmijenjene u III. Izmjenama i dopunama PPUO Viškovo izmijenjene su tako da je tekst koji se briše označen ~~crvenom bojom, prekrižen~~, a tekst koji se dodaje plavom bojom. (2025.g.)

II. ODREDBE ZA PROVEDBU

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENE POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE VIŠKOVO

Članak 6.

(1) Osnovna namjena i korištenje površina određena Prostornim planom prikazana je na kartografskom prikazu 1 "Korištenje i namjena površina", u mj. 1:25 000.

(2) Prostor Općine Viškovo se prema namjeni dijeli na:

prema namjeni na:

- površine naselja
- izgrađene strukture izvan naselja
- poljoprivredne površine,
- šumske površine,
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište

(4) Graditi se u pravilu može unutar građevnog područja, a iznimno izvan njih.

(5) Ovim Planom se određuju dvije vrste građevinskih područja:

- građevinsko područje naselja i
- građevinsko područje izdvojene namjene izvan naselja.

(6) Građevinsko područje dijeli se na izgrađeni i neizrađeni dio, a neizgrađeni dio na uređeni i neuređeni.

(7) Izvan građevinskih područja može se graditi na:

- ovim Planom određenim građevinskim zemljištima i
- prirodnim površinama.

Članak 7.

(1) Provođenje ovog Plana vrši se neposredno putem akta za provedbu i posredno putem prostornog plana niže razine.

(2) Postojeće građevine sagrađene u skladu s prijašnjim propisima mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u postojećim gabaritima, ukoliko nisu zadovoljeni uvjeti propisani ovim Planom.

1.2. POVRŠINE NASELJA

Članak 8.

(1) U naselje se, osim stanovanja, smještaju i sve njemu sukladne funkcije u skladu s rangom ili značenjem naselja, kao što su:

- sadržaji javne i društvene namjene (obrazovni, zdravstveni, zabavni, kulturni, upravni, pravosudni,vjerski i drugi slični sadržaji),
- sadržaji gospodarske namjene (tihe proizvodne i poslovne djelatnosti bez opasnosti za okoliš, skladišta, servisi i uređaji i sl.),
- sadržaji ugostiteljsko-turističke namjene,
- sadržaji sportsko-rekreacijske namjene,
- komunalne građevine i infrastruktura,
- prometni sadržaji
- ostali sadržaji i namjene sukladne naselju.

(2) Ovim Planom utvrđena su građevinska područja naselja:

- Građevinsko područje naselja Viškovo N1 koje obuhvaća dijelove:
  - N1-1 Viškovo
  - N1-2 Široli
  - N1-3 Furićevo
  - N1-4 Kapiti
  - N1-5 Milohni
  - N1-6 Donji Jugi
  - N1-7 Gornji Jugi
  - N1-8 Brnasi
  - N1-9 Halubjan
- Građevinsko područje naselja Kosi N2
- Građevinsko područje naselja Marčelji N3 koje obuhvaća dijelove:
  - N3-1 Marčelji
  - N3-2 Garići
  - N3-3 Nuntarovo
- Građevinsko područje naselja Marinići N4 koje obuhvaća dijelove:
  - N4-1 Marinići
  - N4-2 Bezjaki
- Građevinsko područje naselja Mladenići N5 obuhvaća dijelove:
  - N5-1 Mladenići
  - N5-2 Juraši
- Građevinsko područje naselja Saršoni N6 koje obuhvaća dijelove:
  - N6-1 Saršoni
  - N6-2 Benčani-Skvažići
  - N6-3 Ronjgi
- Građevinsko područje naselja Sroki N7

(2) Razgraničenje površina iz stavka (1) ovoga članka određeno je na kartografskom prikazu 4 „Građevinska područja“, u mjerilu 1:5000.

1.2. IZGRAĐENE STRUKTURE IZVAN NASELJA

Članak 9.

Ovim Planom određuju se sljedeće izgrađene strukture izvan građevinskih područja naselja:

1. građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene
2. područja i građevine izvan građevinskog područja za koje se planira izgradnja.

1.2.1. Površine za izdvojene namjene

Članak 10.

(1) Ovim Planom određuju se sljedeća građevinska područja za izdvojene namjene:

1. Građevinska područja gospodarske namjene:
   a) poslovna,
2. Građevinska područja groblja,
3. Građevinsko područje za gospodarenje otpadom

(2) Poslovna namjena obuhvaća manje proizvodne pogone, trgovačke i skladišne komplekse, servise različitih djelatnosti (uključujući i komunalnu djelatnost), i sl.

Članak 11.

(1) Građevinska područja gospodarske namjene su:

a) poslovna (K):
   - Poslovna zona Marinići (K-1)
   - Poslovna zona Marišćina (K-2)

(2) Građevinska područja groblja (G) su:

- Groblje Viškovo (G-1)
- Groblje Ćikovina(G-2)

(3) Građevinsko područje za gospodarenje otpadom je (O):

- $O_{ŽCGO}$ - Središnja županijska građevina za zbrinjavanje otpada Marišćina (ŽCGO Marišćina).

(4) Razgraničenje površina iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka određeno je na kartografskom prikazu 4. „Građevinska područja“, u mjerilu 1:5000.

1.2.2. Površine izvan građevinskog područja

Članak 12.

(1) Gradnja izvan građevinskog područja iznimno se dopušta na:

- građevinskom zemljištu određenom ovim Planom i
- na prirodnim površinama,

prema kriterijima i odredbama ovog Plana.

(2) **Građevinsko zemljište** izvan građevinskog područja određeno je za izgradnju građevina koje nisu u funkciji korištenja prirodnih resursa (primarne proizvodnje) i/ili građevina koje svojom veličinom, tehnološkim procesom i drugim obilježjima, mijenjaju prirodna obilježja područja na kojima se grade. Unutar građevinskog zemljišta za ove građevine utvrđuje se građevinska čestica.

(3) **Na prirodnim površinama** dopušteno je graditi građevine koje su isključivo u funkciji iskorištavanja prirodnih resursa, a svojom funkcijom, veličinom, tehnologijom i ostalim obilježjima ne utječu bitno na svojstva prirodnih površina. Karakteristika je ove gradnje da se građevine grade na čestici osnovne namjene (poljoprivredno zemljište, šuma itd.) bez da se formira zasebna građevinska čestica za izgrađenu građevinu.

Članak 13.

Ovim Planom određena su građevinska zemljišta za građevine sljedeće namjene:

a) gospodarska namjena

b) infrastrukturna namjena
- građevine prometne infrastrukture
- infrastrukturne građevine vodoopskrbe i odvodnje
- građevine energetske infrastrukture

Članak 14.

(1) Ovim Planom određuju se uvjeti za građenje na prirodnim površinama.

(2) Prirodna površina je poljoprivredno, šumsko i ostalo poljoprivredno i šumsko zemljište.

(3) Na prirodnim površinama mogu se graditi sljedeće građevine u funkciji primarnih djelatnosti:
a) Građevine u funkciji poljoprivrede
   - građevine za potrebe uzgoja bilja,
   - staklenici i plastenici,
   - jednostavne građevine sukladno posebnom propisu (cisterna za vodu zapremine do 27 m^3, niski i visoki poljoprivredni tuneli s tunelskim pokrovom koji nije krut , itd.…)

b) Građevine u funkciji šumarstva i lovstva
c) Sportsko-rekreacijske građevine i površine na prirodnim područjima
d) Infrastrukturne građevine

1.3. POLJOPRIVREDNE POVRŠINE

Članak 15.

(1) Razgraničenje namjene poljoprivrednih površina obavlja se temeljem vrednovanja zemljišta i utvrđenih bonitetnih kategorija, a prikazano je na kartografskom prikazu 1 “Korištenje i namjena površina” u mjerilu 1:25.000.

(2) Poljoprivredne površine osnovne namjene na području Općine Viškovo su vrijedna obradiva tla (P2).

(3) Vrijedno obradivo tlo (P2) štiti se od svake izgradnje koja nije u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti.

1.4. ŠUMSKE POVRŠINE

Članak 16.

(1) Razgraničenje namjene šumskih površina prikazano je na kartografskom prikazu 1. "Korištenje i namjena površina" u mjerilu 1:25.000.

(2) Šumske površine su šume gospodarske namjene (Š1)

1.5. OSTALO POLJOPRIVREDNO TLO, ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE:

Članak 17.

(1) Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište čini sav preostali prostor koji se može koristiti na način predviđen za poljoprivredne ili šumske površine. Ove površine obuhvaćaju u pravilu, neobrasla šumska zemljišta, šikare, kamenjare i poljoprivredno zemljište lošije kakvoće koje nije pogodno za ratarsku proizvodnju.

(2) Planiranje i korištenje izvan građevinskog područja obavlja se sukladno ovom Planu.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I PRIMORSKO-GORANSKU ŽUPANIJU

Članak 18.

(1) Ovim Planom određuju se građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku, Primorsko-goransku županiju i Općinu Viškovo.

(2) Građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku:

1.Građevine infrastrukture

Građevine prometne infrastrukture:

- Željeznice s pripadajućim građevinama i uređajima, izuzev industrijskih kolosijeka, kolodvorskih i pogonskih zgrada:

- planirana željeznička pruga visoke učinkovitosti: Trst/Kopar – Lupoglav – Rijeka – Josipdol – (Karlovac) – Zagreb/Split – Dubrovnik,

- Ceste s pripadajućim građevinama:

a) autoceste:

- Rupa – Rijeka– Žuta Lokva obilazno oko grada Rijeke,

II. etapa: vanjska dionica sa čvorištima: Rupa – Miklavija – Permani – Viškovo – Dražice – Grobničko polje – Mali Svib – Križišće – spoj na trasu Križišće – Žuta Lokva

b) državne ceste

- državna cesta čvor Rujevica – čvor Viškovo (Marčelji)

Građevine pošte, javne telekomunikacije, sustav radara, radio i TV sustav veza:

a) javne telekomunikacije

- Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema

b) sustav radara

- radio-komunikacijski sustavi na frekvencijskim pojasevima VHF i MF/HF

Građevine vodnogospodarskog sustava:

1. Građevine sustava vodoopskrbe:

- Regionalni vodoopskrbni sustav, vodozahvati površinskih i podzemnih voda, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje do stupnja sanitarne ispravnosti, glavni magistralni cjevovodi, vodospreme, industrijski transportni cjevovodi) kapaciteta većeg od 250l/s:

– Podsustav Rijeka

Građevine sustava za odvodnju:

- Građevine pripadajućih sustava za odvodnju otpadnih voda u izgradnji (kolektori, glavni odvodni kanali, rasteretne građevine, uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, ispust i dr.) kapaciteta većeg od 50.000 ekvivalentnih stanovnika (ES):

– Sustav Rijeka

Regulacijske vodne građevine:

- Hidrotehnički tunel Kukuljani - Valići

Građevine energetske infrastrukture sa pripadajućim objektima uređajima i instalacijama:

a) Elektroenergetski objekti za prijenos električne energije:

- Prijenosni dalekovodi naponske razine 2 x 220 kV:
  - Pehlin-TE Plomin
- Prijenosni dalekovodi naponske razine 220 kV:
  - Pehlin- Divača
  - Meline-Pehlin

b) Građevine za proizvodnju i transport nafte i plina:

- Plinovodi:

- međunarodni magistralni plinovod eksploatacijska polja na Sjevernom Jadranu – Pula – Viškovo – Zlobin – Delnice – Vrbovsko – Karlovac,
- međunarodni magistralni plinovod terminal za ukapljeni prirodni plin– Zlobin – Rupa (granice sa Republikom Slovenijom)/Karlovac – Zagreb-…,
- kao i svi priključni plinovodi do velikih proizvodnih, energetskih ili drugih postrojenja.

2. Građevine za postupanje s otpadom:

- Županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO) Marišćina (Viškovo)

(3) Ovim Planom određene su slijedeće građevine od važnosti za Primorsko-goransku županiju:

1.Građevine infrastrukture

Ceste s pripadajućim građevinama:

- Županijske ceste:

  – ŽC 1: A.G. Grada Rijeke – Marinići – Viškovo – spoj na cestu Marčelji- Saršoni – A.G. Grada Rijeke
  – ŽC 2: Kastav – Marinići (Radna zona)- A.G. Grada Rijeke
  – ŽC 3: Viškovo – Saršoni – Trnovica – Martinovo – Dražice
  – ŽC 4: Jurčići –Viškovo
  – ŽC 5: Rupa-Lipa-Škalnica– čvor Viškovo(Marčelji)
  – ŽC 6: Marčelji- Saršoni – A.G. Grada Rijeke
  – ŽC 7: Studena – spoj na cestu (Rupa– Škalnica – Saršoni – A.G. Grada Rijeke)
  – ŽC 8: Sroki – čvor Bujki (spoj na državnu cestu Rujevica – čvor Viškovo)
  – ŽC 9: Mladenići – čvor Bujki (spoj na državnu cestu Rujevica – čvor Viškovo)

Građevine pošte, javne telekomunikacije, radio i TV sustav veza

a) pošta:

- Poštanski ured Viškovo

Građevine vodnogospodarskog sustava s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama županijskog značenja

Građevine sustava vodoopskrbe (građevine i instalacije vodozahvata, crpljenja, pripreme, spremanja i transporta vode kapaciteta od 50 do 250 l/s) koji pripadaju podsustavima:

- Podsustav Rijeka

Građevine energetske infrastrukture sa pripadajućim objektima uređajima i instalacijama

a) Elektroenergetske građevine

- elektroenergetski objekti za prijenos i distribuciju električne energije

- Transformacijski objekti:

- TS Mavri 110/35 kV,

- Prijenosni dalekovodi naponske razine 2x110kV:

- TS Pehlin – EVP Jurdani
- TS Pehlin – TS Mavri

b) Građevine plinoopskrbe s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

- MRS 1 Viškovo
- Distribucijski sustav plinovoda sa pripadajućim objektima uključujući i redukcijske stanice

2. Građevine za postupanje s otpadom

- Odlagališta za građevinski otpad:
  - Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina
- Odlagališta za građevinski otpad koji sadrži azbest:
  - Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina

2.2. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA

Članak 19.

(1) Ovim Planom su u **članku 8.** utvrđena građevinska područja naselja.

(2) Unutar građevinskog područja naselja na području Općine Viškovo mogu se graditi:

a) Građevine stambene namjene:

1. obiteljska kuća, (stambena ili stambeno-poslovna građevina s najviše jednom stambenom jedinicom)
   a) slobodnostojeće tipologije (može se graditi u svim građevinskim područjima naselja)
   b) dvojne tipologije (može se planirati gradnja samo posrednom provedbom u građevinskim područjima naselja: N1-1 Viškovo, neizgrađenim dijelovima

građevinskog područja naselja N6-2 Benčani-Skvažići i neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja N3-1 Marčelji)

c) tipologije niza (može se planirati gradnja posrednom provedbom u neizgrađenim dijelovima N6-2 Benčani-Skvažići)

2. višeobiteljska građevina, (stambena ili stambeno-poslovna građevina s dvije do tri stambene jedinice)
   a) slobodnostojeće tipologije (može se graditi u svim građevinskim područjima naselja)
   b) dvojne tipologije (može se planirati gradnja samo posrednom provedbom u građevinskim područjima naselja: N1-1 Viškovo, neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja N6-2 Benčani-Skvažići i neizgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja N3-1 Marčelji)
   c) tipologije niza, (može se planirati gradnja posrednom provedbom u neizgrađenim dijelovima N6-2 Benčani-Skvažići)
3. višestambena građevina slobodnostojeće tipologije s najviše 6 stambenih jedinica - može se graditi u građevinskim područjima naselja u građevinskim područjima naselja, osim u sljedećim građevinskim područjima: N1-4 Kapiti, N1-5 Milohni, N1-8 Brnasi, N1-9 Halubjan, N4-2 Bezjaki, N6-3 Ronjgi. Rekonstrukcija postojećih višestambenih građevina slobodnostojeće tipologije s najviše 6 stambenih jedinica dozvoljena je u svim građevinskim područjima naselja.
4. višestambene građevine dvojne tipologije s najviše 4 stambene jedinice: (može se planirati izgradnja posrednom provedbom u građevinskom području naselja Viškovo N-1, neizgrađenim dijelovima N6-2 Benčani-Skvažići)
5. višestambena građevina s više od 6 stambenih jedinica -slobodnostojeće, dvojne tipologije i tipologije niza (može se planirati gradnja samo posrednom provedbom u građevinskim područjima naselja: neizgrađenim dijelovima N6-2 Benčani-Skvažići).

b) Građevine društvene namjene za:

- predškolski odgoj
- školstvo,
- kulturu,
- sport,
- zdravstvo,
- socijalnu skrb,
- vjerske zajednice i
- uprava i pravosuđe.
- vatrogasni dom

Lokacijski uvjeti za navedene građevine određeni su u točki 4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti

c) Građevine gospodarske namjene
- Poslovne građevine
- Poljoprivredno-gospodarske građevine (samo bez izvora zagađenja)
- Ugostiteljsko-turističke građevine

d) Građevine prometne i druge infrastrukturne namjene

Za građevine prometne, infrastrukturne i komunalne namjene lokacijski uvjeti određeni su u točki 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava

e) Građevine komunalne namjene
–groblja,
–parkovi,
–dječja igrališta
–javna parkirališta unutar naselja
–druge komunalne građevine i površine

f) Ostale građevine
–Zelene i druge javne površine
–Druge građevine i površine sukladne rangu ili značenju pojedinog naselja.

2.2.1. Neposredna provedba za građevinska područja naselja

Članak 20.

(1) Određuju se uvjeti za neposrednu provedbu unutar sljedećih građevinskih područja naselja ili dijelova naselja:

- Građevinsko područje naselja Viškovo koje obuhvaća građevinska područja:

N1-1 Viškovo

N1-2 Široli

N1-3 Furićevo

N1-4 Kapiti

N1-5 Milohni

N1-6 Donji Jugi

N1-7 Gornji Jugi

N1-8 Brnasi

N1-9 Halubjan

- Građevinsko područje naselja Kosi N2

-Građevinsko područje naselja Marčelji N3 koje obuhvaća dijelove:

N3-1 Marčelji

N3-2 Garići

N3-3 Nuntarovo

- Građevinsko područje naselja Marinići N4 koje obuhvaća dijelove:

N4-1 Marinići

N4-2 Bezjaki

- Građevinsko područje naselja Mladenići N5 koje obuhvaća dijelove:

N5-1 Mladenići

N5-2 Juraši

- Građevinsko područje naselja Saršoni N6 koje obuhvaća dijelove:

  N6-1 Saršoni

  N6-2 Benčani-Skvažići

  N6-3 Ronjgi

- Građevinsko područje naselja Sroki N7

(2) Uvjeti za neposredno provođenje određuju se za izgrađeni dio i uređeni dio neizgrađenog građevinskog područja naselja navedenih u stavku (1) ovog članka.

(3) Za naselja navedena u stavu (1) definiraju se uvjeti za neposrednu provedbu po vrstama građevina.

2.2.1.1. Građevine stambene namjene

Članak 21.

(1) U građevinskim područjima naselja, neposrednom provedbom ovoga Plana, mogu se graditi građevine stambene namjene:

- obiteljska kuća slobodnostojeće tipologije (s najviše 1 stambenom jedinicom)
  - obiteljske kuće slobodnostojeće tipologije mogu se graditi neposrednom provedbom ovoga Plana u svim građevinskim područjima naselja
- višeobiteljska građevina slobodnostojeće tipologije (s najviše 3 stambene jedinice)
  - višeobiteljske građevine slobodnostojeće tipologije mogu se graditi neposrednom provedbom ovoga Plana u svim građevinskim područjima naselja
- višestambena građevina slobodnostojeće tipologije (s najviše 6 stambenih jedinica)
  - Višestambene građevine slobodnostojeće tipologije mogu se graditi neposrednom provedbom ovoga Plana u građevinskim područjima naselja, osim u sljedećim građevinskim područjima: N1-4 Kapiti, N1-5 Milohni, N1-8 Brnasi, N1-9 Halubjan, N4-2 Bezjaki, N6-3 Ronjgi.

Članak 22.

(1) Neposrednom provedbom ovoga Plana dozvoljena je rekonstrukcija postojećih građevina stambenih i stambeno-poslovnih građevina koje su sagrađene u dvojnoj tipologiji i u tipologiji niza u svim građevinskim područjima naselja. Rekonstrukcija tih građevina dozvoljena je unutar postojećih gabarita građevine.

(2) Postojeće građevine stambene i stambeno-poslovne namjene, u građevinskim područjima naselja, koje ne zadovoljavaju uvjete određene ovim Planom mogu se rekonstruirati u postojećim gabaritima.

Članak 23.

(1) Građevina stambene namjene smješta se na jednoj građevnoj čestici.

(2) Osnovna namjena je stanovanje, a pomoćne namjene u funkciji stanovanja su poslovni prostor, spremišta, odlagališta, garaže, kuhinje, sjenice, bazeni i slično.

(3) Osnovne i pomoćne namjene smještaju se u jednu ili više građevina unutar jedne građevne čestice. Površina pomoćne namjene iznosi najviše 40% građevinske (bruto) površine osnovne namjene. U navedeni omjer ne uračunavaju se površine cisterni, septičkih jama, spremnika plina,

bazena i sličnih građevina ukoliko su ukopane u zemlju, terase na terenu i otvorene parkirališne površine.

(4) Unutar stambene građevine može se nalaziti i poslovni prostor. Površina poslovnog prostora ne smije prelaziti 50% ukupne bruto površine građevine.

(5) Poslovnim prostorom smatra se prostor namijenjen odvijanju djelatnosti društvene, gospodarske i ostalih namjena, koje ne narušavaju standard stanovanja, odnosno ne zahtijevaju veće površine, ne privlače jači promet, ne proizvode veću buku i štetne emisije u okoliš te ne povećavaju opasnost od požara i eksplozije i sl.

Obiteljska kuća slobodnostojeće tipologije

Članak 24.

Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti neposredne provedbe za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevine obiteljske kuće slobodnostojeće tipologije:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Obiteljske kuće slobodnostojeće tipologije mogu se graditi u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Namjena obiteljske kuće slobodnostojeće tipologije je stambena ili stambeno poslovna. Slobodnostojeća obiteljska kuća ima jednu stambenu jedincu. Pored svoje osnovne građevine obiteljska kuća može imati i druge pomoćne građevine.

Pomoćne građevine mogu biti: garaže, drvarnice, sjenice, ljetne kuhinje, spremišta, manje građevine gospodarske namjene (poslovne, poljoprivredne i sl.).

Unutar stambene građevine može se nalaziti i poslovni prostor. Površina poslovnog prostora ne smije prelaziti 50% ukupne bruto površine građevine. Namjena poslovnog dijela stambene građevine ne smije narušavati standard stanovanja, ne zahtijevati veće površine, ne privlačiti jači promet te ne proizvoditi buku i štetne emisije u okoliš, te svojom djelatnošću ne ugrožavati život i rad okolnog stanovništva. Poslovna namjena može biti za tihe i čiste djelatnosti bez opasnosti od požara i eksplozije sa bukom manjom od 45 dB noću i 55 danju. Poslovni dio stambene građevine može se formirati kao zasebna funkcionalna cjelina u sklopu osnovne građevine.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (k_{ig}) je 0,3
- Najmanja dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 60 m^2
- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 180 m^2
- Najveća dopuštena građevinska (bruto) površina građevine obiteljske kuće slobodnostojeće tipologije iznosi 400 m^2
- Najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti građevinske čestice (k_{is}) je 0,9
- Najveći dopušteni broj etaža su dvije nadzemne etaže i jedna podrumska etaža
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 6,5 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca.
- Pomoćna građevina može imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca

građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,0 metra, a za poslovni prostor najviše 5,0 m.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Krov može biti ravni ili kosi, a nagib krovnih ploha smije biti najviše 25°. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 600 m^2.
Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- najmanja površina građevne čestice može biti 500 m2
- najveći koeficijent izgrađenosti kig=0,36
- najveći koeficijent iskorištenosti kis=1,08

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Smještaj građevina na građevnoj čestici, određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od ruba građevne čestice i to:

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice najmanje pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini.
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).
- Smještaj osnovne građevine na rubu građevinske čestice moguć je iznimno kod interpolacija građevina u postojeću urbanu strukturu naselja među susjednim osnovnim građevinama višim od prizemlja radi usklađenja izgleda uličnog pročelja. Za navedeno je potrebno ishoditi posebne uvjete nadležnih institucija za upravljanje cestama.

Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- najmanja udaljenost građevinskog pravca od granice građevne čestice ceste, odnosno od regulacijskog pravca, iznosi 2,0 m,

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici građevine stambene namjene uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina. Minimalna površina tla pod zelenilom je 40% površine građevne čestice. U minimalnu površinu tla pod zelenilom ne mogu se uračunavati površine namijenjene parkiranju vozila.
Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- minimalna površina zelenila za izgradnju nove građevine iznosi 30% površine građevinske čestice,

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Visina podzida ne smije prelaziti 1,5m. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m.

Unutar građevne čestice dopuštena je izgradnja dječjih i ostalih igrališta, otvorenih bazena i sl. Parkirališta se moraju osigurati na građevnoj čestici temeljem standarda propisanih ovim Planom.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina poželjno je omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovih Odredbi za provođenje.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u stambenu ili stambeno-poslovnu namjenu određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati i prenamijeniti uvažavajući ostale uvjete ovog Plana
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku, mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz uvjet da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevina od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini te da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

Višeobiteljska građevina slobodnostojeće tipologije

Članak 25.

Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti neposredne provedbe za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevine višeobiteljske građevine slobodnostojeće tipologije:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Višeobiteljske građevine slobodnostojeće tipologije mogu se graditi u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Namjena višeobiteljske građevine je stambena ili stambeno poslovna. Slobodnostojeća višeobiteljska građevina ima dvije ili tri stambene jedince. Pored svoje osnovne građevine višeobiteljska kuća može imati i druge pomoćne građevine.

Pomoćne građevine mogu biti: garaže, drvarnice, sjenice, ljetne kuhinje, spremišta, manje građevine gospodarske namjene (poslovne, poljoprivredne i sl.).

Namjena poslovnog dijela stambene građevine ne smije narušavati standard stanovanja, ne zahtijevati veće površine, ne privlačiti jači promet te ne proizvoditi buku i štetne emisije u okoliš, te svojom djelatnošću ne ugrožavati život i rad okolnog stanovništva. Poslovna namjena može biti za tihe i čiste djelatnosti bez opasnosti od požara i eksplozije sa bukom manjom od 45 dB noću i 55 danju. Poslovni dio stambene građevine može se formirati kao zasebna funkcionalna cjelina u sklopu osnovne građevine.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (k_{ig}) je 0,3
- Najmanja dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 60 m^2
- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 250 m^2
- Najveća dopuštena građevinska (bruto) površina građevine iznosi 600 m^2
- Najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti građevinske čestice (k_{is}) je 1,2
- Najveći dopušteni broj etaža su tri nadzemne etaže i jedna podrumska etaža
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 9 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca.
- Pomoćna građevina može imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,0 metra, a za poslovni prostor najviše 5,0 m.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Krov može biti ravni ili kosi, a nagib krovnih ploha smije biti najviše 25°. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m^2.
Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- najmanja površina građevne čestice može biti 700 m2
- najveći koeficijent izgrađenosti kig=0,36
- najveći koeficijent iskorištenosti kis=1,44

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini.
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).
- Smještaj osnovne građevine na rubu građevinske čestice moguć je iznimno kod interpolacija građevina u postojeću urbanu strukturu naselja među susjednim osnovnim građevinama višim od prizemlja radi usklađenja izgleda uličnog pročelja. Za navedeno je potrebno ishoditi posebne uvjete nadležnih institucija za upravljanje cestama.

Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- najmanja udaljenost građevinskog pravca od granice građevne čestice ceste, odnosno od regulacijskog pravca, iznosi 2,0 m,

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici građevine stambene namjene uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina. Minimalna površina tla pod zelenilom je 40% površine građevne čestice. U minimalnu površinu tla pod zelenilom ne mogu se uračunavati površine namijenjene parkiranju vozila.
Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- minimalna površina zelenila za izgradnju nove građevine iznosi 30% površine građevinske čestice,

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Visina podzida ne smije prelaziti 1,5m.

Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m.

Unutar građevne čestice dopuštena je izgradnja dječjih i ostalih igrališta, otvorenih bazena i sl. Parkirališta se moraju osigurati na građevnoj čestici temeljem standarda propisanih ovim Planom.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina poželjno je omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovih Odredbi za provođenje.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u stambenu ili stambeno-poslovnu namjenu određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati i prenamijeniti uvažavajući ostale uvjete ovog Plana
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku, mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz uvjet da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevina od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini te da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

Višestambena građevina slobodnostojeće tipologije

Članak 26.

Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti neposredne provedbe za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevine višestambene građevine slobodnostojeće tipologije:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Višestambene građevine slobodnostojeće tipologije mogu se graditi u građevinskim područjima naselja, osim u sljedećim građevinskim područjima: N1-4 Kapiti, N1-5 Milohni, N1-8 Brnasi, N1-9 Halubjan, N4-2 Bezjaki, N6-3 Ronjgi.

2. Namjena građevine

Namjena višestambene građevine je stambena ili stambeno poslovna. Slobodnostojeća višestambena građevina ima najviše 6 stambenih jedinica. Pored svoje osnovne građevine višestambena građevina može imati i druge pomoćne građevine.

Pomoćne građevine mogu biti: garaže, drvarnice, sjenice, ljetne kuhinje, spremišta, manje građevine gospodarske namjene (poslovne, poljoprivredne i sl.).

Namjena poslovnog dijela stambene građevine ne smije narušavati standard stanovanja, ne zahtijevati veće površine, ne privlačiti jači promet te ne proizvoditi buku i štetne emisije u okoliš, te

svojom djelatnošću ne ugrožavati život i rad okolnog stanovništva. Poslovna namjena može biti za tihe i čiste djelatnosti bez opasnosti od požara i eksplozije sa bukom manjom od 45 dB noću i 55 danju. Poslovni dio stambene građevine može se formirati kao zasebna funkcionalna cjelina u sklopu osnovne građevine.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (k_{ig}) je 0,2
- Najmanja dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 60 m^2
- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 300 m^2
- Najveća dopuštena građevinska (bruto) površina građevine iznosi 900 m^2
- Najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti građevinske čestice (k_{is}) je 0,8
- Najveći dopušteni broj etaža su tri nadzemne etaže i jedna podrumska etaža
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 9 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca.
- Pomoćna građevina može imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,0 metra, a za poslovni prostor najviše 5,0 m.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Krov može biti ravni ili kosi, a nagib krovnih ploha smije biti najviše 25°. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice je:

- 1100 m^2 za gradnju višestambene građevine s najviše 4 stambene jedinice
- 1300 m^2 za gradnju višestambene građevine s najviše 6 stambenih jedinica

Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, najmanja površina građevne čestice može biti 1200 m2

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici građevine stambene namjene uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina. Minimalna površina tla pod zelenilom je 40% površine građevne čestice. U minimalnu površinu tla pod zelenilom ne mogu se uračunavati površine namijenjene parkiranju vozila.

Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- minimalna površina zelenila za izgradnju nove građevine iznosi 30% površine građevinske čestice,

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Visina podzida ne smije prelaziti 1,5m.

Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m.

Unutar građevne čestice dopuštena je izgradnja dječjih i ostalih igrališta, otvorenih bazena i sl. Parkirališta se moraju osigurati na građevnoj čestici temeljem standarda propisanih ovim Planom.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina poželjno je omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovih Odredbi za provođenje.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih višestambenih građevina u građevinskim područjima naselja i prenamjena u građevine stambene i stambeno poslovne namjene, određuje se pod istim uvjetima kao za nove građevine, a kada zahvati na građevini ne zadovoljavaju uvjete propisane ovim Planom, vrše se u postojećim gabaritima građevine. Rekonstrukcija postojećih višestambenih građevina dozvoljena je u svim građevinskim područjima naselja. Ukoliko postojeća višestambena građevina ima više stambenih jedinica od dozvoljenih ovim Planom, dopušta se zadržavanje postojećeg broja stambenih jedinica.

2.2.1.2. Građevine društvene namjene

Članak 27.

(1) Građevine društvene namjene određene su u **članku 19.** ove Odluke.

(2) Minimalna mreža građevina društvene namjene te način njihovog planiranja određeni su u točki 4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti, ovog Plana

(3) Osim u samostalnim građevinama, sadržaji javne i društvene namjene mogu se smještati i u gospodarskim građevinama u građevinskim područjima naselja ili u sklopu poslovnog dijela stambeno-poslovne građevine. Djelatnosti u funkciji socijalne skrbi mogu se obavljati i u stambenim građevinama i gospodarskim građevinama na području građevinskih područja naselja, uz zadovoljavanje uvjeta iz posebnih propisa.

(4) Za gradnju građevina društvene namjene kao samostalne građevine, ovim Planom se omogućava gradnja neposrednom provedbom ovoga Plana za građevine u funkciji:

- predškolskog odgoja
- kulturne djelatnosti
- zdravstva
- socijalne skrbi
- uprave i/ili pravosuđa
- sporta i rekreacije

(5) Postojeće građevine društvene namjene u građevinskim područjima naselja, koje ne zadovoljavaju uvjete određene ovim Planom, mogu se rekonstruirati i/ili prenamijeniti u druge građevine društvene namjene unutar postojećih gabarita.

Građevina u funkciji predškolskog odgoja – vrtić i/ili jaslice

Članak 28.

Ovim planom određuju se sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje, rekonstrukciju građevina u funkciji predškolskog odgoja – vrtić i/ili jaslice

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine u funkciji predškolskog odgoja – vrtić i/ili jaslice se mogu graditi u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena-u funkciji predškolskog odgoja-dječji vrtići i/ili jaslice. Na građevnoj je čestici moguće planirati i pomoćne građevine koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,3

- najveći koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (kis) je ~~0,6~~ 0,9

- najveća visina građevine je ~~7,5~~ 8,0 m

- najveći dopušteni broj etaža je ~~2 etaže~~ dvije nadzemne etaže i jedna podzemna etaža

- neposrednom provedbom ovog Plana moguće je graditi građevine u funkciji predškolskog odgoja (vrtić i/ili jaslice) najveće površine do ~~600~~ 2400 m2 GBP.

- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine

nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Arhitektonsko oblikovanje građevina javne i društvene namjene treba biti suvremenog tipa, prema načelima suvremenog građenja, primjenom kvalitetnih i postojanih materijala.

Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º. Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 1000 m2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Smještaj građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od ruba građevne čestice i to:

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Neizgrađeni dio građevne čestice mora biti uređen, a najmanje 30% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila od čega dio zelene površine mora biti namijenjen sadnji autohtonih stablašica. U sklopu građevne čestice treba osigurati površine za odmor i rekreaciju, igrališta, zelene površine i dr. u skladu s posebnim propisom. Vanjski prostori namijenjeni djeci moraju sadržavati zelene površine, osunčane i hladovite prostore za igru u skladu s posebnim propisom.

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Vanjski prostori namijenjeni djeci moraju biti ograđeni i sigurni za djecu. Ograde se mogu izvoditi kao zidane, u kombinaciji niskog punog zidića i transparentne metalne ograde sa ili bez živice ili kao transparentne metalne ograde. U slučaju kada se ograda izvodi u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1.00m) i transparentne metalne ograde, ili kao transparentna metalna ograda, maksimalna visina ograde iznosi ukupno najviše 1.80m mjereno od nivoa konačno zaravnatog terena uz ogradu s unutarnje strane građevne čestice. Maksimalna visina ograde od punog zida iznosi 1.50m.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta mora se osigurati na građevnoj čestici.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u građevinu u funkciji predškolskog odgoja određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati i prenamijeniti uvažavajući ostale uvjete ovog Plana
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku, mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz uvjet da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevina od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini te da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

Građevina u funkciji kulturne djelatnosti – „Dom“ u Marinićima

Članak 29.

(1) U naselju Marinići u planu je rekonstrukcija građevine **“Dom” u Marinićima** na način da se formira suvremeni društveni centar lokalne zajednice.

(2) Ovim Planom se određuju sljedeći uvjeti za uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevine “Dom” u Marinićima:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevina se gradi u građevinskom području naselja N4 Marinići.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena- društveni centar

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,6
- najveći koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (kis) je 2,0
- najveća visina građevine je 13,5 m

- najveća ukupna visina je 15,0 m

- najveći dopušteni broj etaža su 4 etaže.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Oblik krova se ne određuje. Broj funkcionalnih jedinica u sklopu građevine nije planom ograničen.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 1000 m2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Dopušta se rekonstrukcija postojeće građevine na regulacijskom pravcu (kao postojeće stanje).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Postojeće stablašice na građevnoj čestici zadržati i dopuniti novim nasadima.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališta i/ili garažnih osigurava se u okviru javnih parkirališta u okruženju.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

Građevina u funkciji kulturne djelatnosti

Članak 30.

Ovim Planom se određuju sljedeći uvjeti za uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevina u funkciji kulturne djelatnosti:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine u funkciji kulturne djelatnosti se mogu graditi u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena - građevina u funkciji kulture (knjižnica i čitaonica, kino, galerija, muzej, društveni dom i sl.). Na građevnoj je čestici moguće planirati i pomoćne građevine koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,3

- najveći koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (kis) je 1,2

- najveća visina građevine je 9,5 m

- najveći dopušteni broj etaža je 3 nadzemne etaže i jedna podzemna

- neposrednom provedbom ovog Plana moguće je graditi građevine u funkciji kulturne djelatnosti najveće površine do 600m2 GBP.

- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Pri oblikovanju građevine treba posebnu pažnju posvetiti odnosu sa građevinama u okruženju.

Arhitektonsko oblikovanje građevina javne i društvene namjene treba biti suvremenog tipa, uklopiti se u naselje slijedom zatečenih lokalnih uvjeta, dok je u oblikovnom dijelu moguće ponuditi i suvremenija rješenja.

Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º . Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m2, iznimno kod interpolacija u izgrađena građevinska područja naselja 600 m2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Smještaj građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od ruba građevne čestice i to:

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini
- Podzemne građevine mogu se graditi na rubu građevne čestice.
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Neizgrađeni dio građevne čestice namjene mora biti uređen, a najmanje 30% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila od čega dio zelene površine mora biti namijenjen sadnji autohtonih stablašica.

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i

to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta određen u skladu s ovim Planom, mora se osigurati na građevnoj čestici i/ili na javnom parkiralištu u okruženju.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u građevinu društvene namjene u funkciji kulture određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati i prenamijeniti uvažavajući ostale uvjete ovog Plana
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku, mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz uvjet da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevina od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini te da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

Građevina u funkciji zdravstvene djelatnosti

Članak 31.

Ovim Planom se određuju sljedeći uvjeti za uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevina u funkciji zdravstvene djelatnosti:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine u funkciji zdravstvene djelatnosti se mogu graditi u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena- građevina u funkciji zdravstvene djelatnosti (ambulante, specijalističke klinike, ljekarne i sl.). Na građevnoj je čestici moguće planirati i pomoćne građevine koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,3

- najveći koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (kis) je 1,2

- najveća visina građevine je 9,5 m

- najveći dopušteni broj etaža je 3 nadzemne etaže i jedna podzemna

- neposrednom provedbom ovog Plana moguće je graditi građevine u funkciji zdravstvene djelatnosti najveće površine do 400m2 GBP.

- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Pri oblikovanju građevine treba posebnu pažnju posvetiti odnosu sa građevinama u okruženju.

Arhitektonsko oblikovanje građevina javne i društvene namjene treba biti suvremenog tipa, uklopiti se u naselje slijedom zatečenih lokalnih uvjeta: izgrađenosti i iskoristivost parcela, visine, dok je u oblikovnom dijelu moguće ponuditi i suvremenija rješenja.

Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º .

Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m2, iznimno kod interpolacija u izgrađena građevinska područja naselja 400 m2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici
Smještaj građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od ruba građevne čestice i to:

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4m od pristupnog puta.
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Neizgrađeni dio građevne čestice namjene mora biti uređen, a najmanje 30% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila od čega dio zelene površine mora biti namijenjen sadnji autohtonih stablašica.

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i

to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta određen u skladu s ovim Planom, mora se osigurati na građevnoj čestici i/ili u okviru javnog parkirališta u okruženju.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u građevinu društvene namjene u funkciji zdravstvene djelatnosti određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati i prenamijeniti uvažavajući ostale uvjete ovog Plana
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku, mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz uvjet da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevina od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini te da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

Građevina u funkciji socijalne skrbi

Članak 31.a

Ovim planom određuju se sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje, rekonstrukciju građevina u funkciji socijalne skrbi - domova za starije osobe:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine u funkciji socijalne skrbi - domovi za starije osobe se mogu graditi u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena-građevina u funkciji socijalne skrbi - dom za starije osobe. Na građevnoj čestici je moguće planirati i pomoćne građevine koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.

3. Veličina građevine

Veličina građevine određuje se na temelju sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,3

- najveći koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (kis) je 0,9

- najveća visina građevine je 7,5 m

- najveći dopušteni broj etaža su dvije nadzemne etaže i jedna podzemna etaža

- najveća površina GBP-a iznosi 800 m^2

- pri projektiranju građevine potrebno je zadovoljiti uvjete iz posebnih propisa.

- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Arhitektonsko oblikovanje građevina javne i društvene namjene treba biti suvremenog tipa, prema načelima suvremenog građenja, primjenom kvalitetnih i postojanih materijala.

Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º. Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m^2, iznimno kod interpolacija u izgrađena građevinska područja naselja 600 m^2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Smještaj građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od granice građevne čestice i to:

- Površina za građenje nove građevine udaljena je od: granice građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od granice građevne čestice prema javnoj prometnoj površini;
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice građevne čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice

Neizgrađeni dio građevne čestice mora biti uređen, a najmanje 30% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila od čega dio zelene površine mora biti namijenjen sadnji autohtonih stablašica. Potrebno je zadovoljiti uvjete za organizaciju vanjskih prostora sukladno posebnim propisima.

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto uz uvjet da udaljenost između potpornih zidova nije manja od 1,0 m.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10 m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50 m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8 m.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta mora se osigurati na vlastitoj građevnoj čestici.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u građevinu u funkciji socijalne skrbi - dom za starije osobe određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati (uključuje i prenamjenu u građevinu socijalne skrbi) i uvažavajući ostale uvjete ovog Plana;
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku za nove građevine, mogu se rekonstruirati (uključuje i prenamjenu u građevinu socijalne skrbi) u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz sljedeće dodatne uvjete:

• prilikom rekonstrukcije se dopušta zadržavanje postojeće udaljenosti građevine od granice građevne čestice prema javnoj prometnoj površini i ostalim granicama građevne čestice, ali se zabranjuje njezino smanjenje prema svim navedenim granicama;

• ukoliko je postojeća udaljenost manja od pola visine građevine (h/2), postojeća visina građevine se ne može povećavati.

Građevina u funkciji uprave i/ili pravosuđa

Članak 32.

(1) Ovim Planom se određuju sljedeći uvjeti za uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevina u funkciji uprave i/ili pravosuđa:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine u funkciji uprave i/ili pravosuđa se mogu graditi u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena- građevina u funkciji uprave i/ili pravosuđa. To su građevine namijenjene radu državnih tijela i organizacija, radu tijela i organizacija lokalne i područne (regionalne) samouprave te radu pravnih osoba s javnim ovlastima. Na građevnoj je čestici moguće planirati i pomoćne građevine koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,3

- najveći koeficijent iskorištenosti građevinske čestice (kis) je 1,2

- najveća visina građevine je 9,5 m

- najveći dopušteni broj etaža je 3 nadzemne etaže i jedna podzemna

- neposrednom provedbom ovog Plana moguće je graditi građevine u funkciji uprave i/ili pravosuđa najveće površine do 400m2 GBP.

- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Pri oblikovanju građevine treba posebnu pažnju posvetiti odnosu sa građevinama u okruženju.

Arhitektonsko oblikovanje građevina javne i društvene namjene treba biti suvremenog tipa, uklopiti se u naselje slijedom zatečenih lokalnih uvjeta: izgrađenosti i iskoristivost parcela, visine, dok je u oblikovnom dijelu moguće ponuditi i suvremenija rješenja.

Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º .

Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m2, iznimno kod interpolacija u izgrađena građevinska područja naselja 400 m2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Smještaj građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od ruba građevne čestice i to:

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4m od pristupnog puta.
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Neizgrađeni dio građevne čestice namjene mora biti uređen, a najmanje 30% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila od čega dio zelene površine mora biti namijenjen sadnji autohtonih stablašica.

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta određen u skladu s ovim Planom, mora se osigurati na građevnoj čestici i/ili u okviru javnog parkirališta u okruženju.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u građevinu društvene namjene u funkciji uprave i/ili pravosuđa određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati i prenamijeniti uvažavajući ostale uvjete ovog Plana
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku, mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz uvjet da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevina od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini te da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

Građevina u funkciji sporta i rekreacije

Članak 33.

(1) Ovim Planom se određuju sljedeći uvjeti za uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevina u funkciji sporta i rekreacije- zatvorene sportsko-rekreacijske građevine :

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine u funkciji sporta i rekreacije (zatvorene sportsko-rekreacijske građevine) mogu se graditi u svim građevinskim područjima naselja

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena- građevina u funkciji sporta i rekreacije (zatvorene sportsko rekreacijske građevine- dvorane, zatvoreni bazeni i sl.). Na građevnoj je čestici moguće planirati i pomoćne građevine koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.

Unutar građevnih područja naselja mogu se graditi sve građevine namijenjene sportsko-rekreacijskim aktivnostima izuzev streljana otvorenog tipa.

Zatvorene sportsko rekreacijske građevine mogu imati i sadržaje trgovačko-uslužne, javne i društvene i ugostiteljsko-turističke namjene.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,4

- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (kis) građevne čestice je 1,2

- najveća visina građevine je 9 m

- najveći dopušteni broj etaža je 2 nadzemne i jedna podzemna etaža

- neposrednom provedbom ovog Plana moguće je graditi građevine u funkciji sporta i rekreacije (zatvorene sportsko-rekreacijske građevine) najveće površine do ~~600~~ 800 m2 GBP.

- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu i jednu podzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Pri oblikovanju građevine treba posebnu pažnju posvetiti odnosu sa građevinama u okruženju.

Arhitektonsko oblikovanje građevina javne i društvene namjene treba biti suvremenog tipa, uklopiti se u naselje slijedom zatečenih lokalnih uvjeta: izgrađenosti i iskoristivost parcela, visine, dok je u oblikovnom dijelu moguće ponuditi i suvremenija rješenja.

Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º .

Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 1000 m2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini,

- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Neizgrađeni dio građevne čestice namjene mora biti uređen, a najmanje 30% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila.

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta mora se osigurati na građevnoj čestici i/ili u okviru javnog parkirališta u okruženju.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina društvene namjene –građevina u funkciji sporta i rekreacije (zatvorenih sportsko-rekreacijskih građevina) omogućava se pod istim uvjetima kao za nove građevine, a kada zahvati na građevini ne zadovoljavaju uvjete propisane ovim Planom, vrše se u postojećim gabaritima građevine.

Rekonstrukcija građevine boćališta u naselju Marinići

Članak 33.a

U naselju Marinići N4-1 planirana je rekonstrukcija građevine u funkciji sporta i rekreacije - zatvorene građevine boćališta za koju se određuju sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje (rekonstrukciju):

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevnu česticu građevine boćališta potrebno je formirati na dijelu k.č. 1352/2 k.o. Marinići, a moguće je formirati i veću građevnu česticu koja će osim navedenog dijela k.č. uključivati i dijelove

ili cijele površine susjednih katastarskih čestica. Dozvoljeno je formirati jednu građevnu česticu unutar površine izgrađenog dijela građevinskog područja naselja.

S obzirom na mjerilo Plana, u postupku izdavanja odgovarajućeg akta kojim se odobrava gradnja precizno će se odrediti površina građevne čestice, prema geodetskoj izmjeri.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena, građevina u funkciji sporta i rekreacije - zatvorena sportsko rekreacijska građevina - boćalište. Na građevnoj čestici je moguće planirati i pomoćne građevine (spremište, čvrste ili montažno-demontažne tribine, privremene i montažne građevine u funkciji održavanja sportsko-rekreacijskih i sličnih aktivnosti, pergole, nadstrešnice i slično) koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.

Zatvorena sportsko rekreacijska građevina - boćalište može imati i prateće sadržaje trgovačko-uslužne i ugostiteljsko-turističke namjene.

Omogućava se smještaj sadržaja otvorenih sportsko-rekreacijskih igrališta - otvorenog boćališta i dječjeg igrališta na kojima se dozvoljava postavljanje svih naprava i opreme potrebnih za privođenje njihovoj namjeni.

3. Veličina građevine

Veličina građevine određuje se na temelju sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,6;

- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (kis) građevne čestice je 0,6;

- najveća visina građevine je 9 m;

- najveći dopušteni broj etaža je jedna nadzemna etaža;

- najveća površina GBP-a iznosi 1000 m^2;

- najveća visina naprava i opreme sportsko-rekreacijskih igrališta - otvorenog boćališta i dječjeg igrališta određuje se u skladu s njihovim funkcionalnim zahtjevima i lokalnim uvjetima;

- pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara;

- omogućuje se etapno/fazno građenje unutar građevne čestice.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevine moraju biti u skladu s funkcijom uz upotrebu postojanih materijala i boja, a uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru.

Krov može biti izveden kao kosi ili kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 1500 m^2, a najveća se ne određuje.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Na građevnoj čestici moguće je graditi jednu ili više građevina koje čine jedinstvenu funkcionalnu cjelinu (složena građevina).

Površina za građenje (rekonstrukciju) postojeće građevine udaljena je od ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4,0 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4,0 m od pristupnog puta. Postojeće udaljenosti koje su manje od propisanih mogu se zadržati, ali se zabranjuje njihovo daljnje smanjenje.

Sadržaji otvorenih sportsko-rekreacijskih igrališta moraju biti udaljeni najmanje 3,0 m od ruba građevne čestice osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4,0 m od pristupnog puta. Postojeće udaljenosti koje su manje od propisanih mogu se zadržati, ali se zabranjuje njihovo daljnje smanjenje.

Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice građevne čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice

Najmanje 10% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10 m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50 m) i/ili zelenila.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevine mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta mora se osigurati na građevnoj čestici i/ili u okviru javnog parkirališta u okruženju.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

Članak 34.

Ovim Planom se određuju sljedeći uvjeti za uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevina u funkciji sporta i rekreacije – otvorenih sportsko-rekreacijskih igrališta:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine u funkciji sporta i rekreacije – otvorena sportsko-rekreacijska igrališta mogu se graditi u svim građevinskim područjima naselja

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena- građevina u funkciji sporta i rekreacije – otvorena sportsko rekreacijska igrališta (otvoreni bazeni, sportsko-rekreacijski tereni, igrališta, dječja igrališta

i sl.). Na građevnoj je čestici moguće planirati i pomoćne građevine koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene.

Unutar građevnih područja naselja mogu se graditi sve građevine namijenjene sportsko-rekreacijskim aktivnostima izuzev streljana otvorenog tipa.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (kig) je 0,8.

- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (kis) građevne čestice je 0,8,

- ~~najveća visina građevine je 2,5 m (visina tribina)~~ najveća visina naprava i opreme sportsko-rekreacijskih terena i igrališta, dječjih igrališta i sl. određuje se u skladu s njihovim funkcionalnim zahtjevima i lokalnim uvjetima;

- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara. Najveća dozvoljena površina tlocrtne projekcije pomoćne građevine je 60 m2.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Pri oblikovanju građevine treba posebnu pažnju posvetiti odnosu sa građevinama u okruženju.

Arhitektonsko oblikovanje građevina javne i društvene namjene treba biti suvremenog tipa, uklopiti se u naselje slijedom zatečenih lokalnih uvjeta: izgrađenosti i iskoristivost parcela, visine, dok je u oblikovnom dijelu moguće ponuditi i suvremenija rješenja.

Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º .

Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja dopuštena površina građevinske čestice se ne određuje. Najveća dozvoljena površina građevinske čestice je ~~2500~~ 5000 m2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od ~~4~~ 3 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4 m od pristupnog puta.
- Postojeće građevine koje su izgrađene na manjim udaljenostima od onih određenih ovim Planom, mogu se rekonstruirati, ali bez mogućnosti smanjenja udaljenosti, uz uvjet da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),
- Podzemne građevine mogu se graditi na rubu građevne čestice.
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Neizgrađeni dio građevne čestice namjene mora biti uređen, a najmanje 20% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila (osim za igrališta s travnatom podlogom).

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se mogu izvoditi kao transparentne metalne ograde, ograde u kombinaciji niskog punog zidića i transparentne metalne ograde ili zelenila. U slučaju kada se ograda izvodi u kombinaciji niskog punog zida, zid može biti visine do 1.00 m. Najveća dozvoljena ukupna visina ograde je 2,5 m, a iznimno 5,0 m za košarkaške i slične sportsko-rekreacijske terene uz uvjet da se oblikovno moraju uklopiti u lokalni ambijent. Ograda svojim položajem, visinom i oblikom ne smije ugroziti prometnu preglednost prometnice i time utjecati na sigurnost prometa.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta mora se osigurati na građevnoj čestici i/ili u okviru javnog parkirališta u okruženju.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina društvene namjene –građevina u funkciji sporta i rekreacije omogućava se pod istim uvjetima kao za nove građevine, a kada zahvati na građevini ne zadovoljavaju uvjete propisane ovim Planom, vrše se u postojećim gabaritima građevine.

Otvoreno sportsko-rekreacijsko igralište u naselju Saršoni

Članak 34.a

U naselju Saršoni N6-1 planirana je izgradnja građevine u funkciji sporta i rekreacije - otvorenog sportsko-rekreacijskog igrališta za koju se određuju sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Propisuje se obveza formiranja građevne čestice na dijelu ili cijeloj površini k.č. 2128 k.o. Viškovo, a moguće je formirati i veću građevnu česticu koja će osim navedene k.č. uključivati i dijelove ili cijele površine k.č. 2127, 2129 i 2130 sve k.o. Viškovo. Na navedenoj površini moguće je formirati jednu ili dvije građevne čestice.

S obzirom na mjerilo Plana, u postupku izdavanja odgovarajućeg akta kojim se odobrava gradnja precizno će se odrediti površina građevne čestice, prema geodetskoj izmjeri.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena je društvena namjena - građevina u funkciji sporta i rekreacije – otvoreno sportsko-rekreacijsko igralište (sportsko-rekreacijski tereni i igrališta, dječja igrališta, skate park i sl. izuzev streljane otvorenog tipa). Na građevnoj čestici moguće je planirati i pomoćne građevine (sanitarni čvorovi, spremišta, svlačionice, uslužne djelatnosti (caffe bar), čvrste ili montažno-demontažne tribine, privremene i montažne građevine u funkciji održavanja sportsko-rekreacijskih i sličnih aktivnosti) koje smiju biti samo u funkciji osnovne namjene. Na sportsko-rekreacijskim terenima i igralištima, dječjim igralištima i sl. dozvoljava se postavljanje svih naprava i opreme potrebnih za privođenje njihovoj namjeni.

3. Veličina građevine

Veličina građevine određuje se na temelju sljedećih ukupnih kriterija:

- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (kig) je 0,8;

- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (kis) građevne čestice je 0,8;

- najveća visina naprava i opreme sportsko-rekreacijskih terena i igrališta, dječjih igrališta i sl. određuje se u skladu s njihovim funkcionalnim zahtjevima i lokalnim uvjetima;

- Pomoćne građevine mogu imati najviše jednu nadzemnu etažu. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,5 metara. Dopušta se izgradnja max dvije pomoćne građevine u koje se ne uračunavaju tribine ukoliko se formira građevna čestica površine veće od 2000 m^2, odnosno jedne pomoćne građevine u koju se ne uračunavaju tribine ukoliko je površina građevne čestice 2000 m^2 i manja. Najveća dozvoljena površina tlocrtne projekcije pojedinačne pomoćne građevine je 60 m^2. Izgradnja pomoćnih građevina dopušta se nakon izgradnje osnovne građevine.

4. Uvjeti za oblikovanje građevina na građevnoj čestici

Pri oblikovanju građevina treba posebnu pažnju posvetiti odnosu s građevinama u okruženju.

Arhitektonsko oblikovanje građevina treba biti suvremenog tipa i uklopiti se u naselje slijedom zatečenih lokalnih uvjeta: izgrađenosti i iskoristivost parcela, visine, dok je u oblikovnom dijelu moguće ponuditi i suvremenija rješenja.

Krovište se definira prema odabranom materijalu pokrova, klimatskoj zoni i zahtjevima arhitektonskog oblikovanja. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º .

Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja dopuštena površina građevne čestice se ne određuje. Najveća dozvoljena površina građevne čestice je 5000 m^2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Površina za građenje nove građevine udaljena je od: granice građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 3 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od granice građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4,0 m od pristupnog puta.

Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice građevne čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl.).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice

Neizgrađeni dio građevne čestice namjene mora biti uređen, a najmanje 20% ukupne površine građevne čestice mora biti uređena površina zelenila (osim za igrališta s travnatom podlogom).

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto uz uvjet da udaljenost između potpornih zidova nije manja od 1,0 m.

Na površini građevne čestice omogućuje se uređenje pješačkih, biciklističkih i trim staza.

Ograde se mogu izvoditi kao transparentne metalne ograde, ograde u kombinaciji niskog punog zidića i transparentne metalne ograde ili zelenila. U slučaju kada se ograda izvodi u kombinaciji niskog punog zida, zid može biti visine do 1.00 m. Najveća dozvoljena ukupna visina ograde je 5,0 m za košarkaške i slične sportsko-rekreacijske terene, ali se oblikovno moraju uklopiti u zatečeni lokalni ambijent. Dopušta se postavljanje više različitih vrsta ograda na jednoj građevnoj čestici, a može se ograditi dio ili čitava površina građevne čestice. Ograda svojim položajem, visinom i oblikom ne smije ugroziti prometnu preglednost prometnice i time utjecati na sigurnost prometa.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana. Potreban broj parkirališnih i/ili garažnih mjesta mora se osigurati na građevnoj čestici.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina društvene namjene –građevina u funkciji sporta i rekreacije omogućava se pod istim uvjetima kao za nove građevine.

2.2.1.3. Građevine gospodarske namjene

Članak 35.

(1) Građevine gospodarske namjene mogu se graditi na pojedinačnim građevnim česticama koje svojom veličinom, smještajem i osiguranjem osnovnih priključaka na prometnu i komunalnu infrastrukturu omogućuju obavljanje gospodarskih djelatnosti bez štetnih utjecaja na uvjete života i stanovanja u naselju.

(2) Građevine gospodarske namjene su:

a) Poslovne građevine
b) Poljoprivredno-gospodarske građevine
c) Ugostiteljsko-turističke građevine

a) Poslovne građevine

Članak 36.

U građevinskim područjima naselja, neposrednom provedbom ovoga Plana, mogu se graditi sljedeće građevine gospodarske namjene – poslovne:

- samostalna manja poslovna građevina
- samostalna veća poslovna građevina – ne može se graditi neposrednom provedbom u građevinskim područjima: N1-5 Milohni, N1-6 Donji Jugi, N1-7 Gornji Jugi, Kosi N2, N3-3 Nuntarovo, N4-2 Bezjaki, N6-3 Ronjgi,

Samostalna manja poslovna građevina

Članak 37.

Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti neposredne provedbe za korištenje, građenje i rekonstrukciju samostalne manje poslovne građevine:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Samostalne manje poslovne građevine mogu se graditi u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Namjena poslovne građevine je poslovna ili poslovno stambena.

Poslovne građevine unutar građevinskog područja naselja namijenjene su za sve vrste uslužnih, zanatskih djelatnosti, pružanje intelektualnih usluga (uredi, ateljei, agencije i sl.), trgovačko opskrbnih djelatnosti (prodavaonice), za obavljanje svih vrsta manjih proizvodno poslovnih djelatnosti, manjih proizvodnih obrta, servisa, komunalnih i sličnih djelatnosti koje ne ugrožavaju okoliš i ne izazivaju opasnosti od požara i eksplozija i proizvode buku unutar dozvoljenih granica. U sklopu poslovnih građevina mogu se smještati i sadržaji javne i društvene namjene.

Osnovna građevina može imati pomoćnu građevinu. Pomoćna građevina mora s osnovnom građevinom činiti funkcionalnu cjelinu. U sklopu poslovne osnovne građevine može se smjestiti jedan stan kao pomoćni prostor.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem slijedećih ukupnih kriterija:

- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (k_{ig}) je 0,3
- Najmanja dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 60 m^2
- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 400 m^2
- Najveća dopuštena građevinska (bruto) površina građevine poslovne namjene iznosi 400 m^2
- Najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti građevinske čestice (k_{is}) je 1,2
- Visina građevine mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, te tehnološkim procesom. Najveći dopušteni broj etaža su dvije nadzemne etaže i dvije podrumske etaže. Najveća dopuštena visina građevine iznosi 9,0 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena

do gornjeg ruba krovnog vijenca. Izuzetak su građevine proizvodnih radionica i skladišta čija visina ne smije prijeći 6 metara.

- Pomoćna građevina se može graditi kao jednoetažna. Ona se gradi uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 4,0 metra.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º. Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 1000 m^2.
Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- najmanja površina građevne čestice može biti 900 m2
- najveći koeficijent izgrađenosti kig=0,33,
- najveći koeficijent iskorištenosti kis=1,32

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Smještaj građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od ruba građevne čestice i to:

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici građevine poslovne namjene uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina. Minimalna površina tla pod zelenilom je 30% površine građevne čestice. U minimalnu površinu tla pod zelenilom ne mogu se uračunavati površine namijenjene parkiranju vozila.
Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- minimalna površina zelenila za izgradnju nove građevine iznosi 20% površine građevinske čestice,

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Visina podzida ne smije prelaziti 1,5m.

Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se izgrađuju kao zidane i od zelenila, prema lokalnim prilikama do najviše 1,10m. Iznimno

je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m. Pri ograđivanju gospodarskih građevina dozvoljena je visina do 2,2 m, ali tada treba biti izvedena kao transparentna iz metala ili drugog odgovarajućeg materijala. Ograde se mogu izvoditi i u kombinaciji niskog punog zidića i transparentne metalne ograde ili kao transparentne metalne ograde. U slučaju kada se ograda izvodi u kombinaciji niskog punog zida, zid može biti visine do 1.00m.

Privremene i montažne građevine se mogu postaviti na građevnoj čestici ako su osigurani uvjeti udaljenosti od susjednih građevnih čestica. Parkirališta se moraju osigurati na građevnoj čestici temeljem standarda propisanih ovim Planom.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina poželjno je omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovih Odredbi za provođenje. Na građevnoj čestici se mora osigurati potreban broj parkirališnih mjesta određen u skladu s ovim Planom.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u građevinu poslovne namjene određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati i prenamijeniti uvažavajući ostale uvjete ovog Plana
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku, mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz uvjet da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevina od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini te da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

Postojeće građevine gospodarske namjene koje ne zadovoljavaju uvjete određene ovim Planom mogu se rekonstruirati u postojećim gabaritima građevine.

Samostalna veća poslovna građevina

Članak 38.

Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti neposredne provedbe za korištenje, građenje i rekonstrukciju samostalne veće poslovne građevine:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Samostalne veće poslovne građevine grade se u građevinskim područjima naselja osim u sljedećim građevinskim područjima: N1-5 Milohni, N1-6 Donji Jugi, N1-7 Gornji Jugi, Kosi N2, N3-3 Nuntarovo, N4-2 Bezjaki, N6-3 Ronjgi,

2. Namjena građevine

Namjena poslovne građevine je poslovna ili poslovno stambena.

Poslovne građevine unutar građevinskog područja naselja namijenjene su za sve vrste uslužnih, zanatskih djelatnosti, pružanje intelektualnih usluga (uredi, ateljei, agencije i sl.), trgovačko opskrbnih djelatnosti (prodavaonice), skladišta, za obavljanje svih vrsta manjih proizvodno poslovnih djelatnosti, manjih proizvodnih obrta, servisa, komunalnih i sličnih djelatnosti koje ne ugrožavaju okoliš i ne izazivaju opasnosti od požara i eksplozija i proizvode buku unutar dozvoljenih granica. U sklopu poslovnih građevina mogu se smještati i sadržaji javne i društvene namjene (kulturne djelatnosti, zdravstvene djelatnosti, uprava i pravosuđe i sl.)

Osnovna građevina može imati pomoćnu građevinu. Pomoćna građevina mora s osnovnom građevinom činiti funkcionalnu cjelinu. U sklopu poslovne osnovne građevine može se smjestiti jedan stan kao pomoćni prostor.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem slijedećih ukupnih kriterija:

- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (k_{ig}) je 0,3
- Najmanja dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 60 m^2
- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 600 m^2
- Najveća dopuštena građevinska (bruto) površina građevine poslovne namjene iznosi 2000 m^2
- Najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti građevinske čestice (k_{is}) je 1,2
- Visina građevine mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, te tehnološkim procesom. Najveći dopušteni broj etaža su dvije nadzemne etaže i dvije podrumske etaže.
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 9,0 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca. Izuzetak su građevine proizvodnih radionica i skladišta čija visina ne smije prijeći 6 metara.
- Pomoćna građevina se može graditi kao jednoetažna. Ona se gradi uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 4,0 metra.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru. Najveći nagib kosog krova iznosi 25º. Krov može biti izveden i kao ravni krov. Na krov je dopušteno ugraditi elemente za prirodno osvjetljavanje i kolektore sunčeve energije.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 1400 m^2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Smještaj građevina na građevnoj čestici, odnosno unutar zahvata u prostoru određuje se uvjetima minimalne udaljenosti od ruba građevne čestice i to:

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici građevine poslovne namjene uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina. Minimalna površina tla pod zelenilom je 30% površine građevne čestice. U minimalnu površinu tla pod zelenilom ne mogu se uračunavati površine namijenjene parkiranju vozila.
Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- minimalna površina zelenila za izgradnju nove građevine iznosi 20% površine građevinske čestice,

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Visina podzida ne smije prelaziti 1,5m.

Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se izgrađuju kao zidane i od zelenila, prema lokalnim prilikama do najviše 1,10m. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m. Pri ograđivanju gospodarskih građevina dozvoljena je visina do 2,2 m, ali tada treba biti izvedena kao transparentna iz metala ili drugog odgovarajućeg materijala. Ograde se mogu izvoditi i u kombinaciji niskog punog zidića i transparentne metalne ograde ili kao transparentne metalne ograde. U slučaju kada se ograda izvodi u kombinaciji niskog punog zida, zid može biti visine do 1.00m.

Privremene i montažne građevine se mogu postaviti na građevnoj čestici ako su osigurani uvjeti udaljenosti od susjednih građevnih čestica.

Parkirališta se moraju osigurati na građevnoj čestici temeljem standarda propisanih ovim Planom.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina poželjno je omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovih Odredbi za provođenje. Na građevnoj čestici se mora osigurati potreban broj parkirališnih mjesta određen u skladu s ovim Planom.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina

ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u građevinu poslovne namjene određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati i prenamijeniti uvažavajući ostale uvjete ovog Plana
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku, mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz uvjet da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevina od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini te da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

Postojeće građevine gospodarske namjene koje ne zadovoljavaju uvjete određene ovim Planom mogu se rekonstruirati u postojećim gabaritima građevine.

b) Poljoprivredno-gospodarske građevine

Članak 39.

Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti neposredne provedbe za korištenje, građenje i rekonstrukciju poljoprivredno-gospodarske građevine:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Poljoprivredno-gospodarske građevine grade se u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Poljoprivredno-gospodarska građevina je građevina namijenjena isključivo za obavljanje poljoprivredne djelatnosti i to:

– građevina poljoprivredne namjene bez izvora zagađenja (staklenici, plastenici, gljivarnici, spremišta poljoprivrednih proizvoda, alata i sl.)

Gradnja građevina poljoprivredne namjene s izvorom zagađenja nije dozvoljena unutar građevinskih područja naselja. Unutar građevinskog područja naselja ne dozvoljava se niti izgradnja otvorenih poljoprivredno-gospodarskih građevina (nadstrešnica za čuvanje stoke i slično).

Pored osnovne građevine dopušta se izgradnja pomoćne građevine stambene jedinice, kao i ostale nadopunjujuće namjene.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem slijedećih ukupnih kriterija:

– Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (kig) je 0,4
– Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine tipa iznosi 200 m2
– Najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti građevinske čestice (kis) je 0,8
– Visina građevine mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, te tehnološkim procesom. Najveći dopušteni broj etaža je jedna nadzemna i jedna podzemna etaža
– Najveća dopuštena visina građevine iznosi 4 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca.

- Pomoćne građevine mogu se graditi kao jednoetažne. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,0 metra, a tlocrtna zauzetost pomoćnih građevina nije veća od 50 m2

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 600 m^2.

6. Smještaj građevina na građevnoj čestici

-- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4m od pristupnog puta.

- Postojeće građevine koje su izgrađene na manjim udaljenostima od onih određenih ovim Planom, mogu se rekonstruirati, ali bez mogućnosti smanjenja udaljenosti, uz uvjet da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici građevine poljoprivredno-gospodarske namjene uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina.. Minimalna površina tla pod zelenilom je 30% površine građevne čestice. U minimalnu površinu tla pod zelenilom ne mogu se uračunavati površine namijenjene parkiranju vozila.

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Visina podzida ne smije prelaziti 1,5m.

Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se izgrađuju kao zidane i od zelenila, prema lokalnim prilikama do najviše 1,10m. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m. Pri ograđivanju gospodarskih građevina dozvoljena je visina do 2,2 m, ali tada treba biti izvedena kao transparentna iz metala ili drugog odgovarajućeg materijala. Ograde se mogu izvoditi i u kombinaciji niskog punog zidića i transparentne metalne ograde ili kao transparentne metalne ograde. U slučaju kada se ograda izvodi u kombinaciji niskog punog zida, zid može biti visine do 1.00m.

Privremene i montažne građevine se mogu postaviti na građevnoj čestici ako su osigurani uvjeti udaljenosti od susjednih građevnih čestica.

Parkirališta se moraju osigurati na građevnoj čestici temeljem standarda propisanih ovim Planom.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina poželjno je omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovih Odredbi za provođenje. Na građevnoj čestici se mora osigurati potreban broj parkirališnih mjesta određen u skladu s ovim Planom.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih poljoprivredno-gospodarskih građevina u građevinskim područjima naselja, kao i rekonstrukcija u cilju promjene namjene dijela građevine, određuje se pod istim uvjetima kao za nove građevine, a kada zahvati na građevini ne zadovoljavaju uvjete propisane ovim Planom, vrše se u postojećim gabaritima građevine.

c) Ugostiteljsko-turističke građevine

Članak 40.

Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti neposredne provedbe za korištenje, građenje i rekonstrukciju ugostiteljsko-turističke građevine iz skupine hotela- vrsta: hotel, pansion, vila i aparthotel:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine ugostiteljsko-turističke namjene grade se u svim građevinskim područjima naselja.

2. Namjena građevine

Osnovna namjena ugostiteljsko-turističke građevine je smještaj sa prehranom. Pomoćne namjene su, jedna stambena jedinica, sportski tereni, bazeni, terase, garaže, spremišta i slično.

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se temeljem slijedećih ukupnih kriterija:

- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (k_{ig}) je 0,3.
- Najmanja dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 60 m^2
- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 300 m^2
- Najveća dopuštena građevinska (bruto) površina građevine ugostiteljsko-turističke namjene iznosi 1000 m^2
- Najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti građevinske čestice (k_{is}) je 1,2
- Najveći dopušteni broj nadzemnih etaža su tri etaže i jedna podzemna etaža. Najveća dopuštena visina građevine iznosi 9,5 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca.
- Maksimalni smještajni kapacitet je 70 ležajeva

- Pomoćne građevine mogu se graditi kao jednoetažne. One se grade uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 3,0 metra, a tlocrtna zauzetost pomoćnih građevina nije veća od 30 m^2

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Najmanja površina građevne čestice iznosi 1500 m^2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

- Površina za građenje nove građevine udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 4 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 7,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini, a najmanje 4m od pristupnog puta.
- Postojeće građevine koje su izgrađene na manjim udaljenostima od onih određenih ovim Planom, mogu se rekonstruirati, ali bez mogućnosti smanjenja udaljenosti, uz uvjet da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),
- Dopušta se izgradnja pomoćnih građevina i na manjoj udaljenosti od granice čestice, ali ta udaljenost ne može biti manja od h/2 pomoćne građevine. U tom slučaju pomoćna građevina na toj strani ne smije imati otvore (prozor, vrata, ventilacija, dimnjak, i sl).

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici građevine poslovne namjene uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina. Minimalna površina tla pod zelenilom je 30% površine građevne čestice. U minimalnu površinu tla pod zelenilom ne mogu se uračunavati površine namijenjene parkiranju vozila.
Iznimno, za izgradnju i rekonstrukciju građevina na zemljištu u okviru kojeg je dio površine namijenjen za rekonstrukciju i proširenje lokalnih i ostalih (nerazvrstanih) cesta, ukoliko se ne mogu ostvariti uvjeti propisani ovim planom, određuju sljedeći granični uvjeti:

- minimalna površina zelenila za izgradnju nove građevine iznosi 20% površine građevinske čestice,

Teren oko građevine, potporni zidovi i terase i slično, trebaju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Visina podzida ne smije prelaziti 1,5m. Unutar građevne čestice dopuštena je izgradnja dječjih i ostalih igrališta, otvorenih bazena i sl. u funkciji osnovne namjene.

Nagib terena koji zahtjeva više podzida rješavati terasasto.

Ograde se mogu izvoditi kao zidane do najviše 1,10 m visine, od zelenila, ili u kombinaciji niskog punog zida (visine do 1,10m) i transparentne metalne ograde (do ukupne visine ograde 1,50m) i/ili zelenila. Iznimno je dozvoljena veća visina ograde kada je ograda u funkciji oblikovanja građevine i to na dužini od najviše 20% cijele dužine ograde, a visine ne veće od 1,8m.

Privremene i montažne građevine se mogu postaviti na građevnoj čestici ako su osigurani uvjeti udaljenosti od susjednih građevnih čestica.

Parkirališta se moraju osigurati na građevnoj čestici temeljem standarda propisanih ovim Planom.

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem građevina poželjno je omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovih Odredbi za provođenje. Na građevnoj čestici se mora osigurati potreban broj parkirališnih mjesta određen u skladu s ovim Planom.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

11. Uvjeti rekonstrukcije građevina

Rekonstrukcija postojećih građevina kao i promjena namjene u građevinu ugostiteljsko-turističke namjene određuje se prema uvjetima za nove građevine, a iznimno, u izgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, vrijedi:

- postojeće građevine izgrađene na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju mogu se rekonstruirati i prenamijeniti uvažavajući ostale uvjete ovog Plana
- postojeće građevine koje se nalaze na udaljenostima manjim od onih određenih u ovome članku, mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u skladu s uvjetima ovog Plana, ali uz uvjet da se ne smanjuje postojeća udaljenost građevina od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini te da se postojeća visina ne može povećavati ako je udaljenost do granice građevne čestice manja od pola visine građevine (h/2),

Postojeće građevine ugostiteljsko-turističke namjene koje ne zadovoljavaju uvjete određene ovim Planom mogu se rekonstruirati u postojećim gabaritima građevine.

2.2.1.4. Građevine prometne i druge infrastrukturne namjene

Članak 41.

Uvjeti za građenje građevina i instalacija za prometnu površinu i drugu infrastrukturu određeni su u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana.

2.2.1.5. Građevine komunalne namjene

Članak 42.

(1) Ovim se Planom može neposredno provoditi gradnja sljedećih građevina komunalne namjene:
- parkovi,
- dječja igrališta
- javna parkirališta unutar naselja

(2) Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti za korištenje, građenje i rekonstrukciju građevina komunalne namjene u građevinskim područjima naselja

- parkove i dječja igrališta sukladno projektu krajobraznog uređenja
- uvjeti za neposrednu provedbu za građenje javnih parkirališta unutar naselja određeni su u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana

2.2.1.6. Ostale građevine

Članak 43.

(1) Ovim se Planom neposredno provodi gradnja građevina u kategoriji ostale građevine, druge građevine i površine sukladne rangu ili značenju pojedinog naselja.
(2) Ostale građevine i površine su: kiosci, tipski manji montažni ili pokretni objekti za prodaju novina, duhana, galanterije, voća i povrća i dr., kao i za pružanje manjih ugostiteljskih ili obrtničkih usluga. Kiosci se mogu postavljati na javnim površinama, površinama u vlasništvu Općine Viškovo i drugim površinama, kao samostalne građevine ili se nekoliko kioska može povezati u jednu funkcionalnu cjelinu.
(3) Privremene građevine su temeljem Odredbi ovog Plana montažne građevine čija postava je vremenski ograničena na najviše 30 dana, za potrebe sajmova, manifestacija i reklamiranja. Privremene građevine se mogu postavljati na javnim površinama, površinama u vlasništvu Općine Viškovo i drugim površinama.
(4) Reklamni panoi mogu se postavljati na zelene površine, pročelja građevina, potporne i obložne zidove i dr. Mogu se postavljati unutar i izvan građevinskog područja, uz javne ili nerazvrstane ceste.
(5) Uvjeti postavljanja građevina iz stavaka 2. i 3. ovoga članka te reklamnih panoa propisuju se posebnom odlukom Općine Viškovo.

2.2.2. Posredna provedba za građevinska područja naselja

Članak 44.

(1) Ovim Planom određuju se uvjeti i smjernice za posrednu provedbu po pojedinim dijelovima građevinskih područja naselja za koja se ovim Planom određuje izrada urbanističkog plana uređenja.

(2) Potrebno je izraditi sljedeće urbanističke planove uređenja unutar građevinskih područja naselja kako slijedi:

- Urbanistički plan uređenja središnjeg dijela naselja Viškovo– UPU 1
- Urbanistički plan uređenja osnovne škole Marinići i dijela naselja Blažići - UPU 4
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marinići - UPU 5
- Urbanistički plan uređenja naselja Marinići - centar - UPU 6
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo: Kapiti-Furićevo - UPU 7
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo i Mladenići (Juraši) - UPU 8
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo: Široli-Vozišće - UPU 9
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo: Halubjan - UPU 10
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Bujki - UPU 11
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Marovičino - UPU 12
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Gornji Sroki - UPU 13
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Stara škola Marčelji - UPU 14
- Urbanistički plan uređenja naselja Ronjgi - UPU 15
- Urbanistički plan uređenja za urbanu preobrazbu središnjeg dijela naselja Saršoni - UPU 16

- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marinići – Dom za starije i nemoćne osobe – UPU 17
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Saršoni: Benčani-Skvažići – UPU 20

Članak 45.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja središnjeg dijela naselja Viškovo – UPU 1:

- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u naselju.
- Poticati korištenje prostornih rezervi za gradnju u izgrađenom dijelu naselja.
- Poticati revitalizaciju i prenamjenu napuštenih i zapuštenih površina u naselju.
- Osigurati prostor za komunalne građevine i javne površine, (parkovi, dječja igrališta, tržnice na malo, površine za zbrinjavanje otpada, i ostalo).
- Planirati infrastrukturnu mrežu na način da je moguće ostvariti minimalnu razinu opremljenosti za građevinskog zemljišta u skladu s ovim Planom
- Osigurati javna parkirališna.
- Planirati sustave za odvodnju i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda i sustave vodoopskrbe, te rješavati oborinsku odvodnju.
- Prilikom izgradnje linijske infrastrukture omogućiti postavljanje mreže podzemnih cijevi za smještaj elektroničkih komunikacijskih kabela.
- Osigurati minimalne sadržaje javne i društvene namjene u skladu s točkom 4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti ovog Plana. (obrazovni, zdravstveni, zabavni, kulturni, upravni, pravosudni,vjerski i drugi slični sadržaji)
- U građevinskom području naselja Viškovo mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s **člankom 19.** ove Odluke. Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da se radi o već izrađenom Planu mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 2.2.1. odredbi ovog Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.
- Preporuča se planirati na način da se osiguraju sljedeći standardi:
    - najmanje 15% površine naselja namijenjeno odmoru (sportsko-rekreacijska, parkovi, dječja igrališta, površine zaštitnog zelenila)
    - najviše 20% površine naselja namijenjeno radu (poslovna i ugostiteljsko-turistička namjena)
    - najviše 15% površine naselja namijenjeno prometu
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

Članak 46.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja osnovne škole Marinići i dijela naselja Blažići - UPU 4:

- Osigurati minimalne sadržaje javne i društvene namjene u skladu s točkom 4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti ovog Plana. (obrazovni, zdravstveni, zabavni, kulturni, upravni, pravosudni,vjerski i drugi slični sadržaji)
- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja i planirani kapacitet škole te uvjete oblikovanja i zaštite.
- Postići skladnu strukturu i odnose namjena unutar obuhvata Plana
- Planirati infrastrukturnu mrežu na način da je moguće ostvariti minimalnu razinu opremljenosti za građevinskog zemljišta u skladu s ovim Planom
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s **člankom 19.** ove Odluke. Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da se radi o već izrađenom Planu mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši ili prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 2.2.1. odredbi ovog Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

Članak 47.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja dijela naselja Marinići - UPU 5:

- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- Postići skladnu strukturu i odnose namjena unutar obuhvata Plana
- Planirati infrastrukturnu mrežu na način da je moguće ostvariti minimalnu razinu opremljenosti za građevinskog zemljišta u skladu s ovim Planom
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s **člankom 19.** ove Odluke
- Osigurati minimalne sadržaje javne i društvene namjene u skladu s točkom 4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti ovog Plana.
- Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Urbanističkim planom uređenja ne može se odrediti veća visina za građevine stambene i gospodarske namjene od one određene za istu vrstu građevina u točki 2.2.1. ovih odredbi za provođenje.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

Članak 48.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja naselja Marinići - centar - UPU 6:

- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u središnjem dijelu naselja

- Osigurati prostor za komunalne građevine i površine javne namjene, (parkovne površine, dječja igrališta i ostalo).
- Planirati infrastrukturnu mrežu na način da je moguće ostvariti minimalnu razinu opremljenosti za građevinskog zemljišta u skladu s ovim Planom
- Planirati sadržaje javne i društvene namjene u skladu s točkom 4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti ovog Plana
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s **člankom 19.** ove Odluke. Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

Članak 49.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja dijela naselja Viškovo: Kapiti-Furićevo - UPU 7:

- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u naselju, a posebnu pažnju posvetiti međuodnosu površina gospodarske namjene i dijela naselja namijenjenog stanovanju
- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s **člankom 19.** ove Odluke. Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da je za veći dio područja ve na snazi urbanistički odnosno detaljni plan uređenja, mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 2.2.1. odredbi ovog Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

Članak 50.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja dijela naselja Viškovo i Mladenići (Juraši) - UPU 8:

- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u naselju
- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s **člankom 19.** ove Odluke. Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da se radi o već izrađenom Planu mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 2.2.1. odredbi ovog Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.
- Neizgrađene neuređene dijelove naselja u urbanističkom planu uređenja potrebno je prvenstveno namijeniti sadržajima javne i društvene namjene, a obavezno je planirati minimalno zelene i parkovne površine te dječje igralište i sportsko-rekreacijsko igralište.

- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

Članak 51.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja dijela naselja Viškovo: Široli-Vozišće - UPU 9:

- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u naselju, a posebnu pažnju posvetiti međuodnosu površina gospodarske namjene i dijela naselja namijenjenog stanovanju
- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s **člankom 19.** ove Odluke. Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da se radi o već izrađenom Planu mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 2.2.1. odredbi ovog Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

Članak 52.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja dijela naselja Viškovo: Halubjan - UPU 10:

- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- Postići skladnu strukturu i odnose namjena unutar obuhvata Plana
- Osigurati minimalne sadržaje javne i društvene namjene u skladu s točkom 4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti ovog Plana.
- Omogućava se izgradnja četverostaznog boćališta unutar obuhvata Plana
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s **člankom 19.** ove Odluke, osim građevina stambene namjene. Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da se radi o već izrađenom Planu mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 2.2.1. odredbi ovog Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.
- Omogućava se izgradnja sportske dvorane s pratećim sadržajima trgovačko-uslužne, javne i društvene (udruge i sl.) i ugostiteljsko-turističke namjene (restorani, caffe barovi i slično te hostel sukladno Pravilniku o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine ostali ugostiteljski objekti za smještaj) i sličnim pratećim sadržajima u funkciji osnovne namjene. Maksimalni smještajni kapacitet hostela iznosi 80 ležajeva. Navedene sadržaje je potrebno planirati u skladu s posebnim propisima.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

Članak 53.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja dijela naselja Marčelji: Bujki - UPU 11:

- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u naselju
- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja. Ovim urbanističkim Planom potrebno je formirati središnji dio naselja Marčelji koji će svojim sadržajima osiguravati potrebe za sadržajima društvene i javne namjene za stanovnike Prostorne cjeline 2 i djelomično Prostorne cjeline 3 određene ovim Planom. U skladu s navedenim, potrebno je osigurati minimalne sadržaje javne i društvene namjene u skladu s točkom 4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti ovog Plana.
- ~~Urbanističkim Planom obavezno osigurati prostor za površinu groblja, u okviru programa izrade urbanističkog plana uređenja obavezno izrađuje i program uređenja groblja koji sadrži proračun potreba, proračun dimenzija groblja i sadržaja sa iskazom površina, brojem i kapacitetom potrebnih ukupnih mjesta~~
- Osigurati prostor za komunalne građevine i površine javne namjene (parkovi, dječja igrališta, tržnice na malo i ostalo).
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s **člankom 19.** ove Odluke. Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om.
- Osigurati javne parkirališne površine
- Način priključenja građevnih čestica građevina na javne prometne površine i infrastrukturu, kao i broj parkirnih mjesta, određuje se koristeći elemente iz poglavlja 5. ovih Odredbi
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

Članak 54.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja dijela naselja Marčelji: Marovičino - UPU 12:

- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u naselju, a posebnu pažnju posvetiti međuodnosu površina gospodarske namjene i dijela naselja namijenjenog stanovanju
- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s **člankom 19.** ove Odluke. Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da se radi o već izrađenom Planu (za dio područja na snazi je detaljni odnosno urbanistički plan) mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 2.2.1. odredbi ovog Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

Članak 55.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja dijela naselja Marčelji: Gornji Sroki - UPU 13:

- Postići skladnu strukturu i razmještaj djelatnosti i aktivnosti u naselju, a posebnu pažnju posvetiti međuodnosu površina gospodarske namjene i dijela naselja namijenjenog stanovanju
- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s **člankom 19.** ove Odluke. Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da se radi o već izrađenom Planu mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 2.2.1. odredbi ovog Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

Članak 56.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja dijela naselja Marčelji: Stara škola Marčelji - UPU 14:

- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- Postići skladnu strukturu i odnose namjena unutar obuhvata Plana
- Osigurati minimalne sadržaje javne i društvene namjene u skladu s točkom 4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti ovog Plana.
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s **člankom 19.** ove Odluke. Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da se radi o već izrađenom Planu mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 2.2.1. odredbi ovog Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

Članak 57.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja naselja Ronjgi - UPU 15:

- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- Postići skladnu strukturu i odnose namjena unutar obuhvata Plana
- Osigurati minimalne sadržaje javne i društvene namjene u skladu s točkom 4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti ovog Plana.

- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s **člankom 19.** ove Odluke. Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da se radi o već izrađenom Planu (za dio područja na snazi je urbanistički plan uređenja) mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 2.2.1. odredbi ovog Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana
- Unutar obuhvata urbanističkog plana uređenja obavezno se, u dijelu, planiraju i sadržaji ugostiteljsko-turističke namjene koji su primjereni smještaju u naselju (objekti iz skupine „hoteli"-osim vrste turističko naselje i turistički apartmani, objekti iz skupine kampovi i/ili objekti iz skupine ostali ugostiteljski objekti za smještaj). Minimalni ukupni kapacitet ugostiteljsko-turističkih sadržaja na području obuhvata Plana je 50 ležajeva. Ugostiteljsko-turistički sadržaji mogu se planirati i kao prateći sadržaji sportsko-rekreacijskih i kulturnih sadržaja na području obuhvata
- Nužno je u urbanističkom Planu težiti manjoj izgrađenosti građevnih čestica i većem udjelu slobodnih i uređenih zelenih parkovnih površina, u cilju očuvanja prepoznatog „biokoridora"
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

Članak 58.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja za urbanu preobrazbu središnjeg dijela naselja Saršoni - UPU 16:

- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- Urbanističkim Planom uređenja potrebno je formirati središnji dio naselja Saršoni da se omogući gradnja sadržaja koji su potrebni za centar naselja u skladu minimalnim sadržajima javne i društvene namjene u skladu s poglavljem 3.1.4. Planirane funkcije naselja obrazloženja Plana i točkom 4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti ovih Odredbi. Planom je potrebno postići skladnu struktura i odnose namjena unutar obuhvata, definirati primjerenu infrastrukturnu mrežu, osigurati prostor za komunalne građevine i površine javne namjene, (parkovne površine, dječja igrališta i ostalo).
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s **člankom 19.** ove Odluke. Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om.
- Nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

Članak 59.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja dijela naselja Marinići – Dom za starije i nemoćne osobe – UPU 17 :

- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- Osigurati minimalne sadržaje javne i društvene namjene u skladu s točkom 4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti ovog Plana.
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s **člankom 19.** ove Odluke. Granične vrijednosti građevnih čestica i uvjeti gradnje na istim utvrditi će UPU-om. Budući da se radi o već izrađenom Planu mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 2.2.1. odredbi ovog Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.

Članak 60.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana dijela naselja Saršoni: Benčani-Skvažići – UPU 20:

- Odlukom o izradi Plana utvrdit će se ciljevi i programska polazišta u odnosu na planirane sadržaje dijela naselja
- Postići skladnu strukturu i odnose namjena unutar obuhvata Plana
- Planirati infrastrukturnu mrežu na način da je moguće ostvariti minimalnu razinu opremljenosti za građevinskog zemljišta u skladu s ovim Planom
- U građevinskom području naselja mogu se planirati sve vrste građevina u skladu s **člankom 19.** ove Odluke.
- Najveća dozvoljena katnost novih planiranih građevina stambene namjene tipa obiteljska kuća i višeobiteljska kuća je 3 nadzemne etaže, najviše visine 9,5m. Ostali parametri odrediti će se u urbanističkom planu uređenja.

2.3. IZGRAĐENE STRUKTURE IZVAN NASELJA

Članak 61.

U smislu ovoga Plana, izgrađene strukture izvan građevinskih područja naselja su:

1. građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene:
   - građevinska područja gospodarske namjene: poslovna
   - građevinska područja groblja,
   - građevinsko područje za gospodarenje otpadom

2. područja i građevine izvan građevinskog područja za koje se planira izgradnja.
   - građevinska zemljišta i
   - građevine na prirodnim područjima

2.3.1. Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene

Članak 62.

(1) U **članku 11.** ove Odluke određena su građevinska područja izvan naselja za izdvojene

namjene.

(2) Građevinsko područje je u pravilu zbir građevnih čestica planom određene namjene.

(3) U specifičnim slučajevima građevinsko područje može činiti i samo jedna građevna čestica. Ova se forma pojavljuje kod namjena izdvojenih iz naselja koje zahtijevaju gradnju više građevina koje su međusobno funkcionalno ili tehnološki povezane (složena građevina) i čine jedinstvenu funkcionalnu cjelinu. Unutar građevne čestice te jedinstvene funkcionalne cjeline grade se građevine i uređuju površine isključivo u funkciji jedne djelatnosti.

(4) U građevinskim područjima za izdvojene namjene, osim građevina osnovne namjene, mogu se smještati pomoćne građevine u funkciji građevine osnovne namjene i prateće građevine u funkciji osnovne namjene građevinskog područja.

(5) Pomoćne građevine su građevine u funkciji građevine osnovne namjene i grade se na građevnoj čestici građevine osnovne namjene. Građevinska (bruto) površina pomoćne građevine ne može činiti više od 40% ukupne građevinske (bruto) površine svih građevina izgrađenih na građevnoj čestici.

(6) Pratećim građevinama smatraju se građevine u funkciji cijeloga građevinskog područja (gospodarske, ugostiteljsko turističke, sportske i druge zone), a ne samo u funkciji pojedinačne građevine osnovne namjene. Takve se građevine mogu graditi kao samostalne, na zasebnim građevinskim česticama unutar pripadajućega građevnog područja. Ukupna površina namijenjena pratećim građevinama ne može činiti više od 20% ukupne površine pripadajućeg građevinskog područja.

2.3.1.1. Građevinska područja gospodarske namjene

Članak 63.

(1) Ovim Planom određene su površine za gradnju sadržaja poslovne namjene.

(2) Površine poslovne namjene namijenjene su poslovnim djelatnostima koje obuhvaćaju manje proizvodne, skladišne, uslužne, trgovačke ili komunalno servisne sadržaje.

(3) Na području Općine Viškovo određena su sljedeća građevinska područja poslovne namjene:
- Poslovna zona Marinići (K-1) površine 28,3 ha, pretežito izgrađena
- Poslovna zona Marišćina (K-2) površine 7,2 ha, neizgrađena

(4) Građevinska područja poslovne namjene K-1 i K2 određena ovim planom namijenjena su poslovnim djelatnostima koje obuhvaćaju manje proizvodne, skladišne, uslužne, trgovačke ili komunalno servisne sadržaje.

(5) U građevinskim područjima poslovne namjene mogu se uz građevine osnovne namjene graditi i ostale građevine kao što su: nadstrešnice i trjemovi, prostori za manipulaciju, parkirališta, potporni zidovi, komunalne građevine i uređaji, prometne građevine i uređaji, površine i građevine za sport i rekreaciju, druge građevine prema zahtjevima tehnološkog procesa.

(6) Za zone poslovne namjene Marinići (K-1) i Marišćina (K-2) propisana je obavezna izrada urbanističkih planova uređenja za izdvojene namjene izvan naselja.

2.3.1.2. Građevinska područja groblja

Članak 64.

(1) Površine za razvoj groblja izvan građevinskog područja naselja na području Općine Viškovo su:

- Groblje Viškovo (G-1) površine 3,5 ha, pretežito izgrađeno;
- Groblje Ćikovina (G-2) površine 3,07 ha, neizgrađeno;

2) Na prostorima groblja mogu se graditi prateće građevine, tj. građevine namijenjene osnovnoj funkciji groblja kao što su kapele, mrtvačnice i sl. te komunalna infrastruktura, ~~parkirlališta~~ parkirališta.

(3) Uređenje groblja, gradnja pratećih građevina te oblikovanje opreme koja se postavlja na groblju mora biti primjereno oblikovanju, uređenosti i tradiciji.

(4) Za područja za razvoj groblja propisana je obavezna izrada urbanističkih planova uređenja.

2.3.1.3. Građevinsko područje za gospodarenje otpadom

Članak 65.

Građevinsko područje za gospodarenje otpadom na području Općine Viškovo oznake $O_{ŽCGO}$ obuhvaća površinu za smještaj Središnje županijske građevine za zbrinjavanje otpada Marišćina (ŽCGO Marišćina).

Neposredna provedba za građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene

Članak 66.

(1) Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja za koje se određuje neposredna provedba je građevinsko područje za gospodarenje otpadom $O_{ŽCGO}$.

(2) Rekonstrukcija ŽCGO Marišćina provodi se neposrednom provedbom ovoga Plana.

(3) Građevinsko područje za gospodarenje otpadom $O_{ŽCGO}$ obuhvaća površinu za smještaj Središnje županijske građevine za zbrinjavanje otpada Marišćina (u nastavku ŽCGO Marišćina) te je određeno na kartografskom prikazu 1. „Korištenje i namjena površina“ u mjerilu 1:25000 i na kartografskom prikazu 4. “Građevinska područja“ u mjerilu 1:5000.

(4) Određeni su sljedeći uvjeti za neposrednu provedbu:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Središnja županijska građevina za zbrinjavanje otpada gradi se u građevinskom području $O_{ŽCGO}$, koje je određeno u grafičkom prilogu Plana na kartografskom prikazu 1 “Korištenje i namjena površina“ mj. 1:25.000. i kartografskom prikazu 4. Građevinska područja u mjerilu 1:5000.

2. Namjena građevine

Namjena građevine je središnja županijska građevina za zbrinjavanje otpada.

U sklopu ŽCGO Marišćina odvijat će se sljedeće aktivnosti:

- prihvat i obrada komunalnog otpada te odlaganje metanogene frakcije komunalnog otpada,
- prihvat i odlaganje prethodno obrađenoga neopasnoga proizvodnog otpada,
- prihvat i privremeno skladištenje odvojeno sakupljenog otpada koji se može ponovno uporabiti ili reciklirati,
- kompostiranje biootpada,
- privremeno skladištenje opasne komponente komunalnog otpada iz domaćinstava
- obrada građevnog otpada s djelomičnim odlaganjem, i
- odlaganje građevinskog otpada koji sadrži azbest

ŽCGO je složena građevina, a u sklopu koje se omogućava smještaj i uređenje:

- postrojenja za obradu otpada, uređaja za obradu otpadnih voda sa svim pratećim građevinama i sustavima, odlagališnih ploha sa svom pratećom infrastrukturom, postrojenja za proizvodnju električne energije iz odlagališnog plina te sve potrebne prateće infrastrukture i ostalih građevina i površina u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom.
- Omogućava se smještaj površina pratećih građevina u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom (npr. upravnih zgrada, servisnog centra, čuvarske kućice, prališta kotača i prateće infrastrukture, radionica i spremišta i sl.)

3. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, a najveća dozvoljena površina građevne čestice je jednaka površini građevinskog područja određenog na Kartografskom prikazu 4. Građevinska područja u mjerilu 1:5000., odnosno najviše 41,5 ha.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Arhitektonsko oblikovanje građevina mora biti u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, uz upotrebu postojanih materijala i boja.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Građevna čestica svojom veličinom i oblikom mora formirati što pravilniji oblik, a najveća dozvoljena površina je 41,5 ha**.**

6. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike tehnološkog procesa. Građevina mora biti ograđena.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana.

8. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana

9. Dijelovi građevine za koje se izdaju građevinske dozvole

Dopušta se etapno i/ili fazno građenje građevine.

Posredna provedba za građevinska područja gospodarske namjene

Članak 67.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja za **Poslovnu zonu Marinići (K-1) - UPU 2**

- Urbanistički plan uređenja izrađuje se za građevinsko područje poslovne namjene – poslovna zona Marinići oznake K-1

- Površine poslovne namjene namijenjene su poslovnim djelatnostima koje obuhvaćaju manje proizvodne, skladišne, uslužne, trgovačke ili komunalno servisne sadržaje.
- Na površini poslovne namjene mogu se uz građevine osnovne namjene graditi i ostale građevine kao što su: nadstrešnice i trjemovi, prostori za manipulaciju, parkirališta, potporni zidovi, komunalne građevine i uređaji, prometne građevine i uređaji, površine i građevine za sport i rekreaciju, druge građevine prema zahtjevima tehnološkog procesa.
- Ostale građevine grade se, u pravilu, unutar gradivog dijela građevne čestice. Iznimno, izvan gradivog dijela građevne čestice mogu se graditi i uređivati: potporni zidovi, prostori za manipulaciju, parkirališta, komunalne građevine i uređaji, prometne građevine i uređaji.
- Potrebno je u urbanističkom planu odrediti sve mjere zaštite (osobito mjere zaštite od buke i mjere zaštite zraka) uvažavajući smještaj poslovne zone neposredno uz građevinsko područje naselja i vrijedna prirodna područja (Jurašev dol)
- Nije dozvoljeno planiranje proizvodnih pogona koji zahtijevaju značajne prostorne resurse i koji mogu imati značajnijeg utjecaja na prostor i okoliš.
- Granične vrijednosti građevne čestice i uvjeti gradnje na istoj utvrditi će UPU-om, ovisno o vrsti tehnološkog procesa koji se planira u navedenoj zoni.
- Način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na javno prometnu površinu i komunalnu infrastrukturu temelji se na odredbama o minimalnoj opremljenosti građevne čestice određene ovim Prostornim planom uređenja Općine

Članak 68.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja za **Poslovnu zonu Marišćina (K-2) - UPU 3**

- Urbanistički plan uređenja izrađuje se za građevinsko područje poslovne namjene – poslovna zona Marišćina oznake K-2
- Površine poslovne namjene namijenjene su poslovnim djelatnostima koje obuhvaćaju manje proizvodne, skladišne, uslužne, trgovačke i komunalno servisne sadržaje (uključujući građevine sustava gospodarenja otpadom Općine Viškovo – reciklažni centar s postrojenjem za kompostiranje i sortiranje, Re-Use centar i sl.).
- Na površini poslovne namjene mogu se uz građevine osnovne namjene graditi i ostale građevine kao što su: nadstrešnice i trjemovi, prostori za manipulaciju, parkirališta, potporni zidovi, komunalne građevine i uređaji, prometne građevine i uređaji, površine i građevine za sport i rekreaciju, druge građevine prema zahtjevima tehnološkog procesa.
- Ostale građevine grade se, u pravilu, unutar gradivog dijela građevne čestice. Iznimno, izvan gradivog dijela građevne čestice mogu se graditi i uređivati: potporni zidovi, prostori za manipulaciju, parkirališta, komunalne građevine i uređaji, prometne građevine i uređaji.
- Granične vrijednosti građevne čestice i uvjeti gradnje na istoj utvrditi će UPU-om, ovisno o vrsti tehnološkog procesa koji se planira u navedenoj zoni.
- Način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na javno prometnu površinu i komunalnu infrastrukturu temelji se na odredbama o minimalnoj opremljenosti građevne čestice određene ovim Prostornim planom uređenja Općine

Članak 69.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja za **Groblje Viškovo**

G-1 – UPU 18

- Groblje je ograđeni prostor zemljišta na kojem se nalaze grobna mjesta, komunalna infrastruktura i u pravilu prateće građevine.
- Unutar građevinskog područja groblja mogu se graditi prateće građevine u funkciji groblja, uključujući parkirališne površine za potrebe groblja, u skladu s posebnim propisom.

Članak 70.

Ovim Planom određuju se smjernice za izradu urbanističkog plana uređenja za **Groblje Ćikovina G-2 – UPU 19**

- Groblje je ograđeni prostor zemljišta na kojem se nalaze grobna mjesta, komunalna infrastruktura i u pravilu prateće građevine.
- Unutar građevinskog područja groblja mogu se graditi prateće građevine u funkciji groblja, u skladu s posebnim propisom.
- Unutar građevinskog područja groblja, urbanističkim planom uređenja, obavezno se planira parkirališni prostor za potrebe groblja dimenzioniran u skladu s ovim Planom, izvan površine groblja i odvojen od javne ceste.

2.3.2. Građenje izvan građevinskih područja

Članak 71.

(1) Pojedinačne građevine koje se nalaze izvan građevinskog područja, a izgrađene su na temelju građevinske dozvole, posebnog rješenja, ili prije 15.02.1968. godine, ili su provele odgovarajući postupak ozakonjenja, tretiraju se kao postojeća izgradnja izvan građevinskog područja.

(2) Postojeće građevine stambene i stambeno-poslovne namjene izvan građevinskog područja mogu se rekonstruirati neposrednom provedbom ovoga Plana prema uvjetima određenim za obiteljske kuće slobodnostojeće tipologije ili višeobiteljske građevine slobodnostojeće tipologije u građevinskim područjima naselja. Nije dozvoljeno povećavanje postojeće građevne čestice.

(3) Kada pri rekonstrukciji postojećih građevina stambene i stambeno-poslovne namjene zahvati ne zadovoljavaju uvjete određene ovim Planom, rekonstrukcija se vrši u postojećim gabaritima građevine.

(4) Rekonstrukcija u skladu sa stavkom (2) ovoga članka, moguća je samo pod uvjetom da se postojeće građevine ne nalaze unutar infrastrukturnog koridora planirane infrastrukturne građevine.

(5) Za postojeće građevine izvan građevinskih područja koje se nalaze u dijelovima predloženim za zaštitu prirodne baštine ili na vrijednom obradivom tlu (oznake P2), dozvoljava se samo rekonstrukcija u opsegu neophodnom za poboljšanje uvjeta života i rada, u skladu sa s **člankom 190.** ove Odluke.

(6) Postojeće građevine stambene i stambeno-poslovne namjene izvan građevinskih područja mogu se prenamijeniti samo u namjene koje su dopuštene izvan građevinskog područja u skladu sa ovim Planom.

(7) Nije dozvoljena prenamjena postojećih gospodarskih i drugih građevina izvan građevinskih područja u građevine stambene namjene ili u namjenu koja nije sukladna sa namjenom prostora.

(8) Za postojeće pojedinačne građevine drugih namjena (gospodarske: poslovne, turističko-ugostiteljske, društvene, infrastrukturne i druge građevine) izvan građevinskih područja čija

namjena nije u skladu s namjenom određenom ovim Planom, dozvoljava se rekonstrukcija, adaptacija i dogradnja u opsegu neophodnom za poboljšanje uvjeta života i rada u skladu sa s **člankom 190.** ove Odluke.

Članak 72.

Izvan građevinskih područja može se graditi na

a) građevinskim zemljištima određenim ovim Planom i na
b) prirodnim područjima

Članak 73.

(1) Provođenje ovog Plana za građenje izvan građevina građevinskog područja vrši se neposredno putem akta za provedbu temeljem odredbi ovog Plana.

2.3.2.1. Građenje na građevinskim zemljištima

Članak 74.

(1) Kriteriji planiranja izgradnje na građevinskom zemljištu odnose se na gradnju ili uređenje pojedinačnih građevina i zahvata. Pojedinačne građevine ne mogu biti mješovite, a određene su jednom građevnom česticom.

(2) Kriteriji kojima se određuje vrsta, veličina i namjena građevine i zahvata u prostoru jesu:

- građevina mora biti u funkciji korištenja prostora,
- građevinu treba graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva,
- građevina može biti priključena na komunalnu infrastrukturu ili imati vlastitu vodoopskrbu (cisternom), odvodnju i energetski sustav (plinski spremnik, električni agregat i sl.).

(3) Položaj građevinskih zemljišta iz **članka 75.** ove Odluke određen je simbolom na kartografskom prikazu 1. "Korištenje i namjena površina", mj. 1:25000.

Neposredna provedba za građenje na građevinskim zemljištima

Članak 75.

Na građevinskim zemljištima na području Općine Viškovo mogu se smještati sljedeće izdvojene namjene:

1. gospodarska namjena
   - Površina za odlaganje viška iskopa Marišćina (GZ-Mi)
2. infrastrukturna namjena
   - građevine prometne infrastrukture
   - infrastrukturne građevine vodoopskrbe i odvodnje
   - građevine energetske infrastrukture

Gospodarska namjena

Članak 76.

(1) Ovim Planom određuju se površine za odlaganje viška iskopa mineralnih sirovina izvan građevnog područja na lokaciji uz poslovnu zonu Marišćina - Površina za odlaganje viška iskopa Marišćina (GZ-Mi)

(2) Planom se određuju sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevine za odlaganje viška iskopa mineralnih sirovina (u nastavku teksta: deponij mineralnih sirovina):

1. Vrsta radova

Određeni su uvjeti za gradnju odlagališta za smještaj viška iskopa mineralnih sirovina.

2. Lokacija zahvata u prostoru

Građevina poslovne namjene za deponij mineralnih sirovina gradi se na građevinskom zemljištu, koje je određeno u grafičkom prilogu Plana na kartografskom prikazu 1 "Korištenje i namjena površina" mj. 1:25.000.

3. Namjena građevine

Namjena građevine je za deponij minerala.

Osnovna građevina može imati više pomoćnih građevina. Pomoćne građevine moraju s osnovnom građevinom činiti funkcionalnu cjelinu.

4. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se maksimalno temeljem slijedećih ukupnih kriterija:

- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 100 m^2
- Najveća dopuštena građevinska (bruto) površina građevine poslovne namjene iznosi 200 m^2
- Visina građevine mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, te tehnološkim procesom. Najviše je dopušteno 2 etaže.
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 7 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca.
- Pomoćna građevina se može graditi kao jednoetažna. Ona se gradi uz uvjet da visina od kote konačno zaravnatog terena do vijenca građevine nije viša od visine osnovne građevine i ne prelazi visinu od 4,0 metra.

Volumen, veličina i oblik deponija mineralnih sirovina mora biti u skladu sa neposrednim i širim okolišem, ne umanjujući vrijednost i kvalitetu rada ili/i stanovanja na susjednim prostorima (vizura, prašina, promet, buka, i ostalo).

5. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru.

6. Oblik i veličina građevne čestice

Građevna čestica svojom veličinom i oblikom mora formirati površinu pravilnog oblika. Najveća dopuštena površina građevne čestice iznosi 7000 m^2.

7. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Građevina se smješta unutar površine predviđene za građenje (gradivi dio građevne čestice). Površina za građenje udaljenja je od: ruba građevne čestice pola visine građevine (h/2), ali ne

manje od 5 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 8,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini.

8. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina, uz upotrebu autohtonih biljnih vrsta. Minimalna površina tla pod zelenilom je 20% površine građevne čestice.

Ograda se podiže unutarnjim rubom građevinske čestice, najmanje visine od najniže kote terena 1,2 m, iznimno i više, kada je određeno posebnim propisima radi zaštite sirovine.

Podzidi unutar građevne čestice grade se stepenasto sa kaskadama minimalne širine 1,0 m.

9. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Mora se omogućiti dostupnost građevini osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

10. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana.

11. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno uvjetima iz poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

Infrastrukturna namjena

Članak 77.

(1) Građevine infrastrukture jesu građevine u funkciji prometnog sustava, sustava veza, sustava vodoopskrbe i odvodnje i sustava energetike, smještene na građevno zemljište.

(2) Na građevnom zemljištu mogu se graditi sljedeće građevine infrastrukture:

1. građevine prometne infrastrukture
2. građevine vodoopskrbe i odvodnje
3. građevine energetske infrastrukture

(3) Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i infrastrukturnih sustava određeni su u poglavlju 5. ovoga Plana.

2.3.2.2. Građevine na prirodnom području

Članak 78.

Ovim planom određuju se uvjeti za građenje na prirodnim površinama, odnosno poljoprivrednom, šumskom, ostalom poljoprivrednom i šumskom zemljištu. Na prirodnim površinama mogu se graditi građevine isključivo u funkciji primarnih djelatnosti koje se na njima obavljaju ili građevine u funkciji pojedinih aktivnosti koje se temelje na korištenju prirodnih datosti, kao:

a) Građevine u funkciji poljoprivrede,

b) Građevine u funkciji šumarstva i lovstva,

c) Sportsko-rekreacijske građevine i površine na prirodnim područjima.
d) Infrastrukturne građevine

Članak 79.

(1) Na prirodnim područjima mogu se graditi gospodarske građevine prema sljedećim osnovnim kriterijima:

- građevina mora biti u funkciji korištenja prostora (poljoprivredna, planinarska, itd);
- građevina mora imati, ovisno o namjeni i načinu korištenja, vlastitu vodoopskrbu (cisterna, kopani bunar do 10 m dubine), odvodnju (pročišćavanje otpadnih voda) i energetski sustav (plinski spremnik, električni agregat, ili drugo);
- građevine treba graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva;
- građevine moraju biti udaljene od građevinskog područja, građevnog zemljišta i ostalih građevina izvan građevnog područja, izuzev građevina linijske infrastrukture, minimalno:
  a) 500 m za uzgoj bilja
  b) 2 000 m za sportsko rekreacijsku namjenu

(2) Izgrađene objekte nije dopušteno prenamijeniti u stambene, ugostiteljsko-turističke namjene ili druge namjene koje nisu sukladne odredbama ovog Plana.

Neposredna provedba za građevine na prirodnom području

a) Građevine u funkciji poljoprivrede

Članak 80.

(1) Građevine poljoprivredne namjene grade se izvan građevnog područja na poljoprivrednom zemljištu.

(2) Gospodarske građevine namijenjene isključivo za poljoprivrednu djelatnost i preradu poljoprivrednih proizvoda izvan građevinskog područja smiju se graditi na vrijednim (P2), ostalim (P3) obradivim tlima.

(3) Pod registriranim poljoprivrednim gospodarstvom, podrazumijeva se gospodarstvo upisanim u odgovarajuće registre sukladno djelatnosti. U zemljište poljoprivredne površine pribrajaju se sve katastarske čestice izvan građevnog područja koje čine funkcionalnu poljoprivrednu cjelinu. Čestice se mogu međusobno dodirivati i/ili biti povezane cestom, kolno-pješačkim ili drugim putom, u krugu do 2000 m od gospodarskih građevina.

(4) Građevine za potrebe uzgoja bilja koje se mogu graditi su:

- Građevine za potrebe uzgoja bilja na zemljištu preko 1 000 m2
- Građevine za potrebe uzgoja bilja na zemljištu preko 5 000 m2
- Plastenici i staklenici

Građevine za potrebe uzgoja bilja na zemljištu preko 1 000 m^2

Članak 81.

Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevine za uzgoj bilja:

1. Vrsta radova

Određeni su jednaki uvjeti za gradnju nove građevine kao i za rekonstrukciju postojeće.

2. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine se grade na poljoprivrednom području, prema kriterijima ovog Plana.
Poljoprivredne građevine smiju se graditi na vrijednim (P2) i ostalim (P3) obradivim tlima.

3. Namjena građevine

Namjena građevine je gospodarska, za držanje alata, strojeva i poljoprivredne opreme.

4. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se maksimalno temeljem slijedećih ukupnih kriterija:

- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 30 m^2
- Visina građevine mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, te tehnološkim procesom.
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 3,0 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca, odnosno jedna etaža.

5. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru.

6. Oblik i veličina prirodnog područja

Građevina se može graditi na poljoprivrednom zemljištu minimalne površine od 1000 m^2.
U zemljište poljoprivredne površine pribrajaju se sve katastarske čestice izvan građevnog područja koje čine funkcionalnu poljoprivrednu cjelinu. Čestice se mogu međusobno dodirivati i/ili biti povezane cestom, kolno-pješačkim ili drugim putom, u krugu do 2000 m od gospodarskih građevina iz ovog članka.

7. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Građevina se smješta na cjelovitom dijelu poljoprivrednog zemljišta koje iznosi minimalno 33% pripadajućeg zemljišta poljoprivredne površine, ali ne manje od 1000 m^2.
Površina za građenje udaljena je od ruba čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 5 m sa svih strana.

8. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici građevine poslovne namjene uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Građevna čestica mora imati neposredan pristup s javne prometne površine/nerazvrstane ceste.
Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu je autonoman. Ukoliko je potrebno građevina može imati vlastitu vodoopskrbu (cisterna, kopani bunar do 10 m dubine), odvodnju i energetski sustav (plinski spremnik, električni agregat, ili drugo);

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno uvjetima iz poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

Građevine za potrebe uzgoja bilja na zemljištu preko 5 000 m^2

Članak 82.

(1) Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevine za uzgoj bilja:

1. Vrsta radova

Određeni su jednaki uvjeti za gradnju nove građevine kao i za rekonstrukciju postojeće.

2. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine se grade na poljoprivrednom području, prema kriterijima ovog Plana.
Poljoprivredne građevine smiju se graditi na vrijednim (P2) i ostalim (P3) obradivim tlima**.**

3. Namjena građevine

Namjena građevine je gospodarska, za držanje alata, strojeva i poljoprivredne opreme.

4. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se maksimalno temeljem slijedećih ukupnih kriterija:

- Najveća dopuštena površina tlocrtne projekcije građevine iznosi 50 m^2
- Visina građevine mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, te tehnološkim procesom.
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 3,0 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca, odnosno jedna etaža.

5. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru.

6. Oblik i veličina prirodnog područja

Građevina se može graditi na poljoprivrednom zemljištu minimalne površine od 5000 m^2.
U zemljište poljoprivredne površine pribrajaju se sve katastarske čestice izvan građevnog područja koje čine funkcionalnu poljoprivrednu cjelinu. Čestice se mogu međusobno dodirivati i/ili biti povezane cestom, kolno-pješačkim ili drugim putom, u krugu do 2000 m od gospodarskih građevina iz ovog članka.

7. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Građevina se smješta na cjelovitom dijelu poljoprivrednog zemljišta koje iznosi minimalno 33% pripadajućeg zemljišta poljoprivredne površine.
Površina za građenje udaljenja je od ruba čestice pola visine građevine (h/2), ali ne manje od 5 m sa svih strana.

8. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

Prostor na građevnoj čestici građevine poslovne namjene uređivat će se poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza i namjene građevina.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Građevna čestica mora imati neposredan pristup s javne prometne površine/nerazvrstane ceste.
Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu je autonoman. Ukoliko je potrebno građevina može imati vlastitu vodoopskrbu (cisterna, kopani bunar do 10 m dubine), odvodnju i energetski sustav (plinski spremnik, električni agregat, ili drugo);

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno uvjetima iz poglavlja 3.4.3. Uvjeti zaštite prostora i 3.7 Sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš, ovog Plana.

Plastenici i staklenici

Članak 83.

(1) Gradnja plastenika i staklenika kao laganih montažno-demontažnih objekata dopuštena je na svim kategorijama poljoprivrednog zemljišta za obavljanje poljoprivredne ratarske djelatnosti.

(2) Staklenici i plastenici se mogu podizati na zemljištu većem od 2.000 m^2.

Staklenici i plastenici su lagane montažno-demontažne konstrukcije obložene staklenim ili plastičnim providnim stijenama ili sličnim materijalom, maksimalne visine do 4,50 m.

(3) Uz staklenike i plastenike dopuštena je gradnja pratećeg-pomoćnog objekta za spremanje alata i strojeva poljoprivredne opreme i slično, površine do 30m2 tlocrtne bruto površine s najviše jednom etažom, bez smještajnih kapaciteta.

b) Građevine u funkciji šumarstva i lovstva

Članak 84.

(1) Građevine šumarske namjene grade se izvan građevnog područja na šumskom zemljištu.

(2) Gradnja gospodarskih i ostalih građevina namijenjenih isključivo za šumarsku djelatnost izvan građevinskog područja smiju se graditi u gospodarskoj šumi (Š1).

(3) Građevine se razvrstavaju na:

- građevine za obavljanje šumarske djelatnosti, i
- ostale građevine.

Članak 85.

(1) Građevine za obavljanje šumarske djelatnosti (šumarske kuće, lovačke kuće i sl) planiraju se izvan građevinskih područja naselja.

(2) Na površinama lovišta dopuštena je izgradnja gatera (uzgajališta divljači), postava hranilišta, pojilišta, lovačkih čeka i građevina u funkciji održavanja i uređenja lovišta.

Članak 86.

Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju ostalih građevina šumarske djelatnosti:

1. Vrsta radova

Određeni su jednaki uvjeti za gradnju nove građevine kao i za rekonstrukciju postojeće. Gradnja je dopuštena za registrirane djelatnosti lovstva ili šumarstva.

2. Lokacija zahvata u prostoru

Građevine se grade se na šumskom području, prema kriterijima ovog Plana.
Građevine za šumarsku djelatnost smiju se graditi na gospodarskoj šumi (Š1).

3. Namjena građevine

Namjena građevine je ostale građevine šumarske djelatnosti, koja obuhvaća šumarska djelatnost zaštite i održavanja flore i faune (skloništa, spremišta opreme).

4. Veličina građevine:

Veličina građevine određuje se maksimalno temeljem sljedećih kriterija:

- Najveća dopuštena građevinska (bruto) površina građevine iznosi 20 m^2
- Najveća dopuštena visina građevine iznosi 3,0 m, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca.

5. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom i tehnološkim procesom, uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru.

6. Oblik i veličina prirodnog područja

Građevina se može graditi na šumskom zemljištu.

7. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana.

8. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom

Tijekom izgradnje odnosno rekonstrukcije i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

c) Sportsko-rekreacijske površine na prirodnim površinama

Članak 87.

(1) Pod sportsko-rekreacijskim površinama podrazumijevaju se površine koje se uređuju u svrhu odvijanja rekreacijskih djelatnosti koje su funkcionalno vezane za specifična prirodna područja.

(2) Rekreacijske površine su veće samostalne cjeline namijenjene uređenju, a bez izgradnje građevina. Uređuju se na površinama čija je osnovna namjena šuma (Š1, Š2, Š3), ostalo obradivo poljoprivredno tlo (P3) i ostalo poljoprivredno i šumsko zemljište (PŠ), a koriste se i uređuju u funkciji rekreacije u slobodnom prostoru i izletničkog turizma.

(3) U rekreacijskim područjima sukladno obilježjima prostora i uz posebno vrednovanje krajobraznih vrijednosti, mogu se uređivati razne vrste rekreacijskih površina u funkciji pasivne i aktivne rekreacije građana, a bez izgradnje, kao što su:

- pješačke, biciklističke, trim i slične staze, odmorišta, šetnice
- igrališta za rekreaciju odraslih i djece različitih uzrasta,
- površine za izletišta, i
- ostale slične površine namijenjene rekreaciji i zabavi.

(4) U okviru zahvata se pored hortikulturnog uređenja omogućava uređenje terena preoblikovanjem topografije, izgradnja potpornih i obloženih zidova, uređenje partera, postava urbane opreme i sl.

(5) U sklopu ovih površina mogu se graditi ili postavljati samo prizemne građevine za prehranu i piće, sanitarije i spremišta za sportske rekvizite, skloništa i slično, koje su u funkciji dnevnog izletničkog turizma i održavanja manifestacija. Građevinska (bruto) površina takvih građevina ne smije biti veća od 0,5% rekreacijske površine, a ne više od 60 m2. Građevina može imati i natkrivenu terasu čija površina ne smije prelaziti izgrađenu površinu.

(6) Građevine moraju biti primjereno oblikovane i uklopljene u prostor u kojem se grade odnosno postavljaju te izgrađene od autohtonog materijala.

(7) U slučaju da ne postoji mogućnost priključenja građevine na vodove infrastrukture, građevina mora imati vlastitu vodoopskrbu, odvodnju i elektroopskrbu.

(8) Parkirališne površine moraju biti uređene prirodnim materijalom (trava ili pijesak/šljunak).

e) Infrastrukturne građevine

Članak 88.

(1) Građevine infrastrukture jesu građevine u funkciji prometnog sustava, sustava veza, sustava vodoopskrbe i odvodnje i sustava energetike, smještene na prirodno područje.

(2) Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i infrastrukturnih sustava određeni su u poglavlju 5. ovoga Plana.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

Članak 89.

(1) Ovim Prostornim planom određene su mogućnosti smještaja gospodarskih djelatnosti, i to:

- u građevinskim područjima naselja
- unutar površina za izdvojene namjene
- izvan građevinskog područja

(2) Gospodarske djelatnosti smještaju se u prostore iz stavka (1) ovog članka uz uvjet da racionalno koriste prostor i nisu u suprotnosti sa zaštitom okoliša.

(3) Uvjeti za izgradnju građevina gospodarskih djelatnosti koje se grade unutar građevinskog područja naselja utvrđuju se temeljem kriterija iz poglavlja 2.2.1. ili sukladno uvjetima određenim u propisanim urbanističkim planovima u skladu s poglavljem 2.2.2. ovih Odredbi.

(4) Uvjeti za izgradnju građevina gospodarskih djelatnosti koje se grade unutar građevinskog područja izvan naselja za izdvojene namjene utvrđuju se temeljem urbanističkih planova uređenja u skladu s poglavljem 2.3.1.

(5) Uvjeti za izgradnju građevina izvan građevinskih područja utvrđuju se u skladu s poglavljem 2.3.2.

Članak 90.

(1) Glavni nositelj gospodarskih aktivnosti na području Općine Viškovo je sektor malog i srednjeg poduzetništva te obrtništva.

(2) Aktivnosti se usmjeravaju na dva prioritetna područja: jačanje sektora malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva te unaprjeđenje poduzetničke i investicijske klime.

(3) U građevinska područja naselja, se u skladu s uvjetima određenim ovim Planom, mogu smještati sve vrste uslužnih, zanatskih djelatnosti, pružanje intelektualnih usluga, trgovačko opskrbnih djelatnosti, skladišta za obavljanje svih vrsta manjih proizvodno poslovnih djelatnosti, manjih proizvodnih obrta, servisa, komunalnih i sličnih djelatnosti koje ne ugrožavaju okoliš i ne izazivaju opasnosti od požara i eksplozija i proizvode buku unutar dozvoljenih granica.

Članak 91.

(1) Poslovne zone na području Općine predstavljaju temelj za dinamičan gospodarski razvoj.

(2) Postojeće poslovne zone trebaju se racionalno koristiti i popunjavati.

(3) Proizvodne djelatnosti (proizvodnja, prerada i obrada prehrambenih, tekstilnih, metalnih, betonskih, drvenih i dr. proizvoda) smještaju se prvenstveno na područje poslovne zone K-2 Marišćina i područje zone K – 1 Marinići. Urbanističkim planom uređenja zone K-1 Marinići potrebno je planirati namjene uvažavajući smještaj poslovne zone neposredno uz građevinsko područje naselja i vrijedna prirodna područja (Jurašev dol).

Članak 92.

Prostornim planom su određeni uvjeti smještaja sljedećih djelatnosti:

- šumarstvo
- poljoprivreda
- trgovina
- prerađivačka industrija

- građevinarstvo
- stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
- ugostiteljstvo i turizam
- ostale gospodarske djelatnosti

Šumarstvo

Članak 93.

(1) Razvoj šumarstva kao gospodarske djelatnosti potrebno je temeljiti na načelu održivog gospodarenja.

(2) Uvjeti smještaja građevina za gospodarske djelatnosti u šumarstvu određeni su u poglavlju 2.3.2.2. ovih Odredbi.

Poljoprivreda

Članak 94.

(1) Razvoj poljoprivrede na prostoru Općine Viškovo temelji se na obiteljskom gospodarstvu.

(2) U svrhu zaštite prostora potrebno je u korištenju poljoprivrednog zemljišta promovirati i podupirati ekološku poljoprivredu.

(3) Prostornim planom osigurani su prostorni i drugi uvjeti za smještaj poljoprivrednih gospodarskih građevina u građevinskom području naselja i izvan građevinskih područja.

Trgovina

Članak 95.

Ovim planom daju se sljedeće smjernice za smještaj djelatnosti trgovine:

- Poslovne subjekte aktivne u djelatnosti trgovine na veliko smjestiti na područje poslovnih zona Općine Viškovo, zonu K-1 Marinići i zonu K-2 Marišćina.
- Poslovni subjekti djelatnosti trgovine na malo smjestiti prvenstveno u građevinska područja naselja, ponajprije u blizinu stambenih objekata te objekata vezanih uz sportsko-rekreacijske i turističke sadržaje.

Prerađivačka industrija

Članak 96.

Građevine vezane uz djelatnost prerađivačke industrije (proizvodnja, prerada i obrada prehrambenih, tekstilnih, metalnih, betonskih, drvenih i dr. proizvoda) smjestiti prvenstveno na područje poslovne zone Marišćina K-2 te neiskorišteno područje poslovne zone Marinići K-1.

Građevinarstvo

Članak 97.

Smještaj vozila i opreme za obavljanje djelatnosti građevinarstva prvenstveno smjestiti na području poslovnih zona Marinići K-2 i Marišćina K-1.

Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti

Članak 98.

(1) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti pokreću inovacije i razvoj novih tehnologija, pa bi njihov razvoj trebao osigurati gospodarski rast i razvoj na znanju utemeljenog gospodarstva.

(2) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti mogu se obavljati u građevinskim područjima gospodarske namjene i građevinskim područjima naselja.

Ugostiteljstvo i turizam

Članak 99.

(1) Daljnji razvoj turizma zasnivati na baštini i segmentaciji turističkog tržišta. Osigurati dobru turističku ponudu putem kvalitetne gastro ponude, bogatih kulturnih programa i povijesnog nasljeđa.

(2) Razvoj turističkog identiteta zasnivati prvenstveno na selektivnim i specijaliziranim turističkim proizvodima i uslugama, čime bi se izgradio prepoznatljiv imidž ove destinacije.

(3) Izgradnja građevina i korištenje površina za potrebe gospodarskih djelatnosti ugostiteljstva i turizma moguća je u građevinskim područjima naselja.

(4) Uređenje i izgradnju turističkih sadržaja potrebno je planirati i provoditi tako da se u najvećoj mogućoj mjeri očuva izvorna vrijednost prirodnog i kulturno-povijesnog okruženja.

(5) Uvjeti smještaja građevina ugostiteljsko turističke namjene unutar građevinskog područja naselja utvrđuju se temeljem kriterija iz poglavlja 2.2.1. ili sukladno uvjetima određenim u propisanim urbanističkim planovima u skladu s poglavljem 2.2.2. ovih Odredbi.

Ostale gospodarske djelatnosti

Članak 100.

U građevinskim područjima naselja mogu se smještati i ostale gospodarske djelatnosti koje ne ugrožavaju okoliš i ne izazivaju opasnosti od požara i eksplozija i proizvode buku unutar dozvoljenih granica.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 101.

(1) Za društvene djelatnosti osnivaju se ustanove koje služe za trajno obavljanje djelatnosti odgoja i obrazovanja, znanosti, kulture, informiranja, sporta, tjelesne kulture, tehničke kulture, skrbi o djeci, zdravstva, socijalne skrbi, skrbi o invalidima i druge djelatnosti, ako se ne obavljaju radi stjecanja dobiti.

(2) Ovim Planom određuje se mreža građevina društvenih djelatnosti za:

1. predškolstvo i školstvo
2. kulturu,
3. sport i rekreaciju,
4. zdravstvo,
5. socijalnu skrb

6. vjerske zajednice
7. upravu i pravosuđe

(3) Djelatnosti iz prethodnog stavka vrše se u samostalnim građevinama ili u dijelu građevina.

(4) Osim u samostalnim građevinama, društvene djelatnosti mogu se odvijati i u stambeno-poslovnim, poslovno-stambenim i gospodarskim građevinama sukladne namjene.

(5) Ovim Planom određen je minimalan broj, vrsta i kapacitet građevina društvenih djelatnosti, te se mogu predvidjeti i dodatni sadržaji, lokaliteti, kao i druge građevine društvenih djelatnosti sukladno odredbama ovog Plana.

(6) U skladu sa podjelom prostora na cjeline koja je prikazana u Obrazloženju plana (točka 3.1.4.), ovim Planom određene su planirane funkcije za svaku prostornu cjelinu. Cilj je ostvariti potrebe za javnim i društvenim sadržajima svaku prostornu cjelinu, u skladu s brojem stanovnika koji se u tim cjelinama nalazi. S obzirom na veličinu naselja, te broj stanovnika, za prostornu cjelinu PC1, određeni su minimalni sadržaji i za naselje Viškovo, kao i za naselje Marinići.

(7) Ovim Planom određene prostorne cjeline su:

- PROSTORNA CJELINA 1 (PC 1) – područje koje približno obuhvaća statistička naselja Viškovo, Marinići i Mladenići.
- PROSTORNA CJELINA 2 (PC 2) – područje koje približno obuhvaća statistička naselja Sroki, Kosi i dio naselja Marčelji (sjeverozapadno od državne ceste), dio statističkog naselja Mladenići (područje Bujki).
- PROSTORNA CJELINA 3 (PC 3) – područje koje približno obuhvaća statistička naselja Saršoni i dio naselja Marčelji (istočno od državne ceste)
- PROSTORNA CJELINA 4 (PC 4) – predjel Marišćine – u ovoj prostornoj cjelini nema građevinskih područja naselja, pa tako niti stalnih stanovnika

(8) Minimalni sadržaji građevina društvene namjene po naseljima Općine Viškovo prikazani su na kartografskom prilogu 1.Korištenje i namjena površina u mjerilu 1:25 000.

4.1. PREDŠKOLSTVO I ŠKOLSTVO

4.1.1. Predškolstvo

Članak 102.

(1) Vrtići i jaslice su predškolske odgojno-obrazovne ustanove za djecu uzrasta do 7 godina.

(2) Građevine za predškolski odgoj se smještaju se minimalno u građevinska područja naselja Viškovo, Marinići i Marčelji. Pored minimalnih kapaciteta predškolskog odgoja određenog ovim Planom, moguće je planirati dodatne kapacitete u svim građevinskim područjima naselja.

(3) Na području prostorne cjeline PC 1 ukupan kapacitet vrtića mora biti dostatan za 620 djece.

(4) Uvjeti za gradnju i smještaj građevina predškolskog odgoja u naselju Viškovo odrediti će se u Urbanističkom planu uređenja središnjeg dijela naselja Viškovo – UPU 1. Urbanistički Planom uređenja potrebno je planirati minimalni kapacitet vrtića na području naselja Viškovo za 400 djece (s minimalno 5 jasličkih grupa).

(5) U naselju Marinići potrebno je ostvariti minimalni kapacitet vrtića za 120 djece.

(6) Na području prostorne cjeline PC 2 potrebno je ostvariti ukupni minimalni kapacitet vrtića za 250 djece.

(7) U građevinskom području naselja Marčelji planiraju se najmanje dvije građevine predškolskog odgoja-vrtića, a uvjeti za gradnju određuju se u urbanističkim planovima: Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Bujki - UPU 11 i Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Stara škola Marčelji - UPU 14.

(8) Urbanistički planovi mogu definirati i drugačije uvjete gradnje građevina predškolskog odgoja od onih određenih ovim Planom za neposrednu provedbu.

4.1.2. Školstvo

Članak 103.

(1) Školstvo je određeno mrežom građevina škola.

(2) Najmanji broj razrednih odjeljenja koji treba ostvariti na području Općine Viškovo je ukupno 69 razrednih odjeljenja u 3 zasebne građevine.

(3) Ovim Planom određena je mreža građevina škola iskazana po naseljima.

(4) Građevine osnovnih škola određene su minimalno u građevinskim područjima naselja:

- Viškovo (32 odjeljenja),
- Marinići (32 odjeljenja)
- i Marčelji (8 razrednih odjeljenja).

(5) Moguće je mijenjati odnos broja razrednih odjeljenja među školama, no potrebno je zadovoljiti ukupan propisani kapacitet na području Općine te standard određen posebnim propisom.

(6) Uvjete za gradnju i smještaj navedenih škola definirat će sljedeći Urbanistički planovi uređenja:
- Urbanistički plan uređenja središnjeg dijela naselja Viškovo – UPU 1
- Urbanistički plan uređenja osnovne škole Marinići i dijela naselja Blažići - UPU 4
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Bujki - UPU 11

(7) U građevinskim područjima naselja dozvoljeno je smještanje dodatnih građevina osnovnih škola i područnih osnovnih škola, u skladu s potrebama. Za planiranje dodatnih građevina osnovnih škola obavezna je izrada urbanističkog plana uređenja koji mora obuhvatiti šire područje buduće škole na način da obuhvaća logičnu funkcionalnu cjelinu kako bi se omogućio adekvatan pristup građevini te primjeren odnos s ostatkom naselja.

4.2. KULTURA

Članak 104.

(1) Građevine kulture koje se smještaju se u građevinska područja naselja namijenjene su za:

- dom kulture
- muzeje, galerije, zbirke,
- knjižnice i čitaonice,
- kina
- manje scenske prostore za potrebe kazališta,
- i druge potrebe kulture.

(2) Naselje Viškovo, kao lokalno središte riječkog prstena mora sadržavati minimalno sljedeće funkcije kulture:

- ustanova u kulturi-dom kulture
- muzeji ili galerije, zbirke
- knjižnice i čitaonice

(2) Naselje Marinići, mora sadržavati minimalno sljedeće funkcije kulture:

- ustanova u kulturi-dom kulture
- muzeji ili galerije, zbirke
- knjižnice i čitaonice

(3) Naselje Marčelji mora sadržavati minimalno sljedeće funkcije kulture:

- ustanova u kulturi-dom kulture
- knjižnicu

(4) Naselje Saršoni mora sadržavati minimalno sljedeće funkcije kulture:

- ustanova u kulturi
- bibliobus ili knjižnični stacionar

Članak 105.

(1) Uvjeti gradnje građevina u kulturi propisanih kao minimalni standard po pojedinim naseljima određuju se u urbanističkim planovima uređenja:

- Naselje Viškovo: - Urbanistički plan uređenja središnjeg dijela naselja Viškovo – UPU 1
- Naselje Marčelji: - Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Bujki - UPU 11
  - Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Stara škola Marčelji - UPU 14

(2) Uvjeti za gradnju i rekonstrukciju građevine ustanove u kulturi „Ivan Matetić Ronjgov“ određuju se u Urbanističkom planu uređenja naselja Ronjgi - UPU 15

(3) Uvjeti za gradnju ustanove u kutluri „Zavičajna kuća zvončara“ određuju se u Urbanističkom planu uređenja dijela naselja Viškovo: Halubjan - UPU 10.

(4) Urbanistički planovi mogu definirati i drugačije uvjete gradnje građevina javne i društvene namjene u funkciji kulture od onih određenih ovim Planom za neposrednu provedbu.

(5) Planom se omogućava izgradnja kulturnih, kulturno-umjetničkih, zabavnih i ostalih društvenih sadržaja u svim naseljima na području Općine.

4.3. ZDRAVSTVO

Članak 106.

(1) Ovim Planom zdravstvena djelatnost planira se na primarnoj i sekundarnoj razini, te na razini zdravstvenih zavoda.

(2) Minimalni sadržaji građevina zdravstvenih djelatnosti koji moraju biti ostvareni u Općini Viškovo (minimalno u naseljima Viškovo i/ili Marinići) su:

- građevine primarne zaštite

- građevine sekundarne zaštite
- građevine zdravstvenih zavoda

(3) Pod primarnom zdravstvenom djelatnosti podrazumijevaju se djelatnosti u okviru domova zdravlja, ustanova za zdravstvenu skrb, ustanova za zdravstvenu njegu i ustanova za palijativnu skrb. (obuhvaća djelatnosti opće/obiteljske medicine, zdravstvenu zaštitu predškolske djece, zdravstvenu zaštitu žena, patronažnu zdravstvenu zaštitu, zdravstvenu njegu u kući bolesnika, stomatološku zdravstvenu zaštitu, higijensko-epidemiološku zdravstvenu zaštitu, preventivno-odgojne mjere za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata, laboratorijsku dijagnostiku, ljekarništvo, hitnu medicinsku pomoć)

(4) Zdravstvena djelatnost na sekundarnoj razini obuhvaća specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu i bolničku zdravstvenu zaštitu.

(5) Zdravstvena djelatnost na razini zdravstvenih zavoda podrazumijeva djelatnost državnih zavoda, zavoda za javno zdravstvo jedinica područne (regionalne) samouprave i zavoda za hitnu medicinu jedinica područne (regionalne) samouprave)

Članak 107.

(1) Detaljni uvjeti za gradnju građevina zdravstva određuju se za naselje Viškovo u urbanističkom planu uređenja središnjeg dijela naselja Viškovo (UPU 1). Dodatne građevine u funkciji zdravstvene djelatnosti mogu se planirati u urbanističkim planovima uređenja određenim ovim Planom.

(2) Urbanistički planovi mogu definirati i drugačije uvjete gradnje građevina javne i društvene namjene u funkciji zdravstvene djelatnosti od onih određenih ovim Planom za neposrednu provedbu.

(3) U građevinskim područjima naselja dozvoljeno je smještanje dodatnih građevina javne i društvene namjene u funkciji zdravstvene djelatnosti, u skladu s potrebama. Sadržaji javne i društvene namjene u funkciji zdravstvene djelatnosti mogu se obavljati i u gospodarskim građevinama ili u sklopu poslovnog dijela stambeno-poslovne građevine.

4.4. SOCIJALNA SKRB

Članak 108.

(1) U pogledu pružanja usluga socijalne skrbi, na području Općine Viškovo potrebno je planirati minimalno građevinu doma za odrasle osobe kapaciteta minimalno 100 korisnika.

(2) Uvjeti za gradnju i rekonstrukciju građevine doma za starije i nemoćne određuju se u Urbanističkom planu uređenja – Dom za starije i nemoćne osobe – UPU 17 .

(3) Djelatnosti u funkciji socijalne skrbi mogu se obavljati i u stambenim građevinama i gospodarskim građevinama na području građevinskih područja naselja, uz zadovoljavanje uvjeta iz posebnih propisa.

(4) U građevinskim područjima naselja je, osim građevine utvrđene u stavku 2. ovog članka, dozvoljeno ~~je~~ smještanje dodatnih građevina u funkciji socijalne skrbi u skladu s potrebama ~~kroz urbanističke planove uređenja naselja koji su određeni ovim Planom.~~ i to:

- na području za koje se ne izrađuje urbanistički plan uređenja, a sukladno uvjetima gradnje propisanima u članku 31.a (neposredna provedba);

- na području za koje se izrađuje urbanistički plan uređenja koji su određeni ovim Planom, a za koje će se uvjeti gradnje propisati tim urbanističkim planom uređenja.

4.4. SPORT I REKREACIJA

Članak 109.

(1) Ovim Planom određeni su minimalni sadržaji funkcija sporta po naseljima. Građevine i područja namijenjena za smještaj sportsko-rekreacijskih sadržaja smještaju se unutar građevinskih područja naselja.

(2) Na području svih naselja Općine Viškovo potrebno je planirati minimalno igralište na otvorenom i dječje igralište.

(3) Na području građevinskog područja naselja Viškovo potrebno je planirati minimalno: zatvorene sadržaje – sportska dvorana, otvorene sadržaje – za nogomet/košarku/atletiku/rukomet, dječja igrališta, sportsku dvoranu (zatvorenu).

(4) Građevine za sadržaje sportske i rekreacijske namjene mogu se planirati unutar svih građevinskih područja naselja, a obavezno se određuju u sljedećim urbanističkim planovima uređenja:

- Urbanistički plan uređenja središnjeg dijela naselja Viškovo – UPU 1 (minimalno se planiraju otvoreni sadržaji – igralište/boćalište i dječja igrališta)
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marinići - UPU 5 (minimalno se planiraju otvoreni sadržaji – igralište/boćalište i dječje igralište)
- Urbanistički plan uređenja naselja Marinići - centar - UPU 6 (minimalno se planiraju otvoreni sadržaji – dječje igralište)
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo i Mladenići (Juraši) - UPU 8 (minimalno se planiraju otvoreni sadržaji – dječje igralište i sportsko-rekreacijsko igralište)
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo: Halubjan - UPU 10 (minimalno se planiraju otvoreni sadržaji (igralište za nogomet/atletiku/košarku/rukomet) i zatvoreni sadržaji – sportska dvorana)
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Bujki - UPU 11(minimalno se planiraju otvoreni sadržaji – igralište/boćalište i dječje igralište)
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Stara škola Marčelji - UPU 14 (minimalno se planiraju otvoreni sadržaji – igralište/boćalište i dječje igralište)
- Urbanistički plan uređenja naselja Ronjgi - UPU 15 (minimalno se planiraju otvoreni sadržaji – igrališta)
- Urbanistički plan uređenja za urbanu preobrazbu središnjeg dijela naselja Saršoni - UPU 16 (minimalno se planiraju otvoreni sadržaji – igralište/boćalište i dječje igralište)

4.6. VJERSKE GRAĐEVINE

Članak 110.

(1) Vjerske građevine (kapele, crkve i dr.) grade se u građevinskim područjima naselja i izvan građevinskih područja naselja (na području građevinskih područja groblja u skladu s uvjetima određenim u urbanističkim planovima za ta područja)

(2) Jednostavne građevine spomeničkog ili sakralnog obilježja mogu se graditi unutar građevinskog područja naselja i izvan građevinskih područja sukladno posebnom propisu.

(3) Detaljni uvjeti za gradnju vjerskih građevina u naselju Viškovo i u naselju Marčelji odredit će se urbanističkim planovima uređenja: Urbanistički plan uređenja središnjeg dijela naselja Viškovo – UPU 1 i Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Bujki - UPU 11.

(4) U građevinskim područjima naselja dozvoljeno je smještanje dodatnih vjerskih građevina-crkvi u skladu s potrebama kroz urbanističke planove uređenja naselja koji su određeni ovim Planom.

4.7. UPRAVA I PRAVOSUĐE

Članak 111.

(1) Prostornim planom određen je minimalni sadržaj funkcija uprave i sudstva u skladu s rangom naselja Viškovo, a to su:

- Javnobilježnički uredi
- Policijska stanica
- Općinska uprava
- Ispostave državne uprave

(2) Uvjeti za navedene funkcije te njihov smještaj u naselju definirati će se u Urbanističkom planu uređenja središnjeg dijela naselja Viškovo (UPU 1).

(3) U građevinskim područjima naselja dozvoljeno je smještanje dodatnih građevina u funkciji uprave i pravosuđa, u skladu s potrebama kroz urbanističke planove uređenja naselja koji su određeni ovim Planom te neposrednom provedbom prema uvjetima određenim ovim Planom.

(4) Djelatnosti u funkciji upravnih i pravosudnih djelatnosti mogu se obavljati i gospodarskim građevinama te u poslovnom dijelu stambeno-poslovnih građevina na području građevinskih područja naselja, uz zadovoljavanje uvjeta iz posebnih propisa.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Članak 112.

(1) Planom namjene površina osigurane su površine infrastrukturnih sustava, kao linijske i površinske infrastrukturne građevine i to za:

a) prometni sustav (kopneni i telekomunikacijski),

b) energetski sustav (elektroopskrba, plinoopskrba),

c) sustav vodoopskrbe i odvodnje.

(2) Površine predviđene za infrastrukturne koridore su uzduž pravaca infrastrukturnih instalacija i ostalih linearnih trasa, a određuju se širinom pojasa u metrima od osi trase simetrično na jednu i drugu stranu pola širine koridora.

(3) Površine namijenjene za smještaj planiranih infrastrukturnih građevina prikazane su na kartografskom prikazu br. 3.3. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju-koridori“ u mj. 1:25.000

(4) Površine predviđene za infrastrukturne građevine su za smještaj uređaja, građevina instalacija i sl., a razgraničavaju se ovisno o vrsti infrastrukturnog sustava prema slijedećim veličinama:

Tablica 1: Kriteriji razgraničenja infrastrukturnih koridora

Sustav	**PODSUSTAV**		**GRAĐEVINA**	**KORIDOR GRAĐEVINE**
	vrsta	**kategorija**	**vrsta**	**m**
PROMETNI SUSTAV	željeznica*	državna	visoke učinkovitosti	200
	ceste	državna	autocesta	200
			ostale	100
		županijska	županijska	70
		lokalna	lokalna	20
		nerazvrstane	nerazvrstane	15
TELEKOMUNIKACIJE	kablovska kanalizacija	županijski	magistralni	1
		lokalni	ostali	1-2
VODOOPSKRBA I ODVODNJA	vodovodi	županijski	magistralni cjevovod	10
		lokalni	ostali cjevovodi	4
	kolektori	županijski	kolektor	6
		lokalni	sekundarni	4
ENERGETIKA	dalekovodi	državni	dalekovodi 220 kV	100
		županijski	dalekovodi 110 kV	70
		ostali	dalekovod 35 kV	30
			kabelski vod 10 (20) kV	8
	plinovod	državni	magistralni	100
		županijski	županijski	60
		lokalni	distributivni	15

(5) *Planirani tunelski koridor željezničke pruge visoke učinkovitosti na području obuhvata plana ne sprječava gradnju iznad tunela i na odgovarajućoj udaljenosti od portala tunela.

(6) Koridor željezničke pruge visoke učinkovitosti u građevinskom području naselja iznosi 100 m.

5.1. PROMETNI SUSTAV

Članak 113.

Osnovu prometnog sustava Općine čini cestovni i željeznički promet te sustav elektroničke telekomunikacije i pošte.

5.1.1. Cestovni promet

Članak 114.

(1) Prostornim planom utvrđene su osnove cestovne mreže Općine Viškovo kao integralnog dijela Primorsko-goranske županije prikazane na kartografskom prikazu br. 1 "Korištenje i namjena površina", mj. 1:25000 te označene planskim oznakama: AC – autoceste, DC – državne, ŽCx

– županijske, LCx – lokalne i NCx – nerazvrstane ceste.

(2) Linijsku cestovnu infrastrukturu čine državne, županijske, lokalne i nerazvrstane ceste.

(3) Plošnu cestovnu infrastrukturu čine prometni terminal, prateći uslužni objekti, benzinske postaje, parkirališta te drugi prateći objekti i sadržaji u funkciji prometa.

(4) Prostornim planom određena je osnovna mreža cesta:

- autoceste
- državne ceste,
- županijske ceste,
- lokalne ceste i
- nerazvrstane ceste

Autoceste

Članak 115.

(1) Ovim Planom na sjevernom području Općine, planirana je u drugoj etapi vanjska dionica autoceste Rupa – Rijeka – Žuta Lokva, obilazno oko grada Rijeke, sa čvorištima: Rupa – Miklavija – Permani – Viškovo (na području obuhvata Plana) – Dražice – Grobničko polje – Mali Svib – Križišće – spoj na trasu Križišće – Žuta Lokva.

(2) Rješenja planiranog autocestovnog čvora „Viškovo“ kao veza na prometnice nižeg ranga unutar obuhvata Plana prikazan je simbolom unutar koridora autoceste, na kartografskim prikazima 4. Građevinska područja te na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina, mj. 1:25000.

Državne ceste

Članak 116.

(1) Ovim Planom planira se državna cesta, planske oznake DC, čvor Rujevica – čvor Viškovo (Marčelji).

(2) Paralelno uz izgradnju državne ceste planira se rekonstrukcija raskrižja koja spajaju državnu cestu s cestama nižeg reda.

Županijske ceste

Članak 117.

Mrežu županijskih cesta na području Općine Viškovo čine:

– ŽC 1: A.G. Grada Rijeke – Marinići – Viškovo – spoj na cestu Marčelji- Saršoni – A.G. Grada Rijeke

- ŽC 2: Kastav – Marinići (Radna zona)- A.G. Grada Rijeke
- ŽC 3: Viškovo – Saršoni – Trnovica – Martinovo – Dražice
- ŽC 4: Jurčići –Viškovo
- ŽC 5: Rupa – Lipa – Škalnica – čvor Viškovo(Marčelji)
- ŽC 6: Marčelji –Saršoni – A.G. Grada Rijeke
- ŽC 7: Studena – spoj na cestu (Rupa– Škalnica – Saršoni – A.G. Grada Rijeke)
- ŽC 8: Sroki – čvor Bujki (spoj na državnu cestu Rujevica – čvor Viškovo)
- ŽC 9: Mladenići – čvor Bujki (spoj na državnu cestu Rujevica – čvor Viškovo)

Lokalne ceste

Članak 118.

(1) Mrežu planiranih lokalnih cesta na području Općine Viškovo čine:

- LC 1: Marinići (ŽC1) – Škurnje (A.G.Rijeka)
- LC 2: Marinići(LC1) – Petrci- Drenova(A.G.Rijeka)
- LC 3 :ŽC2 – Skvažići (ŽC6)
- LC 4: Marinići(ŽC1) - Bezjaki- Donji Jugi
- LC 5: Sroki(ŽC1) – Kosi – Brnčići(Grad Kastav)

(2) Za postojeće lokalne ceste potrebno je predvidjeti rekonstrukcije i proširenja, na pojedinim dijelovima trase ili u cijelosti. Također se planira uređenje odvodnje, postavljanje zaštitnih ograda, te dopuna prometne signalizacije.

Nerazvrstane ceste

Članak 119.

(1) Mrežu nerazvrstanih cesta čine ceste:

- sve ceste u naseljima koje nisu razvrstane u javne ceste, kolno-pristupni putovi te ostali putovi izvan građevinskog područja

(2) Na kartografskom prikazu br. 1. „Korištenje i namjena prostora“ prikazane su samo važnije nerazvrstane ceste koje imaju funkcije glavnih mjesnih i sabirnih ulica unutar naselja.

Osnovni tehnički elementi za gradnju i rekonstrukciju cesta

Autoceste

Članak 120.

(1) Osnovni tehnički elementi za planiranu autocestu na području obuhvata ovoga Plana određuju se prema sljedećim uvjetima:

- Za planiranu autocestu određuje se planski koridor širine 200 m.

- Sa svake strane autoceste potrebno je osigurati zaštitni pojas minimalno 40 m mjereno od vanjskog ruba zemljišnog pojasa, a prema odredbama Zakona o cestama, unutar kojeg nije dozvoljeno planiranje poslovnih, stambenih i drugih građevina visokogradnje.
- Za potrebe ostalih zahvata u prostoru unutar zaštitnog pojasa autoceste, sukladno odredbama važećih Zakona, potrebno je podnijeti zahtjev za izdavanjem posebnih uvjeta građenja.
- Unutar zaštitnog pojasa mogu se planirati zaštitne zelene površine, locirati i izgraditi objekti niskogradnje (prometnice, pješačke i biciklističke staze, prilazi i parkirališta) te komunalna infrastrukturna mreža (telekomunikacije, elektroenergetska mreža i javna rasvjeta, plinoopskrba, vodoopskrba, odvodnja otpadnih voda, kanalizacija), a minimalna udaljenost istih od vanjskog ruba zemljišnog pojasa definira se ovisno o vrsti i namjeni niskogradnje-infrastrukture.
- Zaštitna ograda autoceste ne smije se koristiti kao ograda budućih zahvata u prostoru te se ista mora predvidjeti na k.č. u vlasništvu investitora udaljena min. 3,0 m od zaštitne žičane ograde zbog redovitog održavanja zemljišnog pojasa autoceste.

Državne, županijske i lokalne ceste

Članak 121.

(1) Osnovni tehnički elementi za gradnju i rekonstrukciju državne, županijske i lokalne ceste na području obuhvata ovoga Plana određuju se propisom koji definira tehničke elemente za javne ceste.

(2) Najmanja dozvoljena širina dvostranog nogostupa za državne, županijske i lokalne ceste iznosi 1,60 m.

(3) Iznimno od stavaka 1. i 2., kod rekonstrukcije i gradnje državnih, županijskih i lokalnih cesta unutar izgrađenog dijela građevinskih područja naselja, ukoliko zbog postojeće izgrađenosti nije moguće zadovoljiti uvjete određene propisom iz stavaka 1. i 2., širina nogostupa te poprečni i uzdužni nagib određuju se ovisno o prostornim mogućnostima.

(4) Prilikom rekonstrukcije i gradnje državnih, županijskih i lokalnih cesta potrebno je u cijelosti očuvati krajobrazne i spomeničke vrijednosti područja, prilagođavanjem trase prirodnim oblicima terena uz minimalno korištenje podzida, usjeka i nasipa. Obvezno je saniranje nasipa, usjeka i podzida ozelenjavanjem, formiranjem terasa i drugim radovima kojima se osigurava najveće moguće uklapanje trase ceste u krajobraz.

Članak 122.

(1) Na području obuhvata plana ceste se rekonstruiraju i grade neposrednom provedbom ovoga Plana, izuzev izgradnje novih cesta u neizgrađenim područjima kad je propisana obavezna izrada planova užeg područja te područja na kojima je na snazi urbanistički plan uređenja.

Nerazvrstane ceste

Članak 123.

(1) Osnovni tehnički elementi za gradnju i rekonstrukciju nerazvrstanih cesta određuju se sukladno sljedećim uvjetima:

- najmanja širina prometnog traka dvosmjerne ceste iznosi 2,75m,
- kod jednosmjernih jednotračnih kolnika širina voznog traka iznosi najmanje 4,5 m,

- pješački nogostup minimalne preporučene širine 1,50 m odnosno 1,60 m za slučajeve gdje prostorne mogućnosti to omogućavaju.
- zemljišni pojas s obiju strana ceste potreban za nesmetano održavanje ceste širine je prema projektu ceste, a najmanje 0,5 m računajući od crte koja spaja krajnje točke poprečnog presjeka ceste
- ulice moraju imati nogostup obostrano uz iznimke za slučaj kad zbog postojeće izgradnje nije moguće širenje postojeće prometnice te se u tom slučaju dozvoljava jednostrani nogostup,
- iznimno od gornjih odredbi kod rekonstrukcije i gradnje nerazvrstanih ceste unutar izgrađenog dijela građevinskih područja naselja, ukoliko zbog postojeće izgrađenosti nije moguće zadovoljiti uvjete određene ovim Planom širina nogostupa, zemljišnog pojasa i drugih elemenata ceste, izuzev širine prometne trake određuje se ovisno o prostornim mogućnostima.
- Ukoliko se planira formiranje zelenog pojasa pri izgradnji novih prometnica, najmanja širina zelenog pojasa za nisko zelenilo iznosi 2,0 m, a za visoko zelenilo 3,0
- drvoredi ili pojedinačna stabla sade se na udaljenosti većoj od 1,5 m od ruba kolnika,
- nadzemne građevine komunalne infrastrukture (ups-telekomunikacijskog sustava, građevine vodoopskrbnog sustava i kanalizacije i dr.) se grade na udaljenosti najmanje 6,0 m od ruba ceste,
- iznimno u gusto izgrađenim dijelovima naselja, na područjima s izrazitim nagibom terena ili u drugim ograničavajućim okolnostima se nadzemne građevine komunalne infrastrukture grade na udaljenosti najmanje 2,0 m od ruba ceste
- visina potpornih zidova, usjeka i nasipa se ne ograničava.
- odnos visina pojedinih dijelova poprečnog profila prometnica:
- površine kolnika i traka za parkiranje su (u pravilu) na istoj visini,
- nogostup nadvisuje kolnik ili trak za parkiranje za 0,15 m,
- kod pješačkih prijelaza obavezna je izvedba rampe za invalidska ili dječja kolica

(2) Kolno pristupni putovi:

- najmanja dozvoljena širina novog kolno pristupnog puta iznosi 4,50 m, a najveća dozvoljena dužina kolno pristupnog puta iznosi 50,0 m
- zemljišni pojas s obiju strana ceste potreban za nesmetano održavanje ceste širine je prema projektu ceste, a najmanje 0,5 m računajući od crte koja spaja krajnje točke poprečnog presjeka kolno pristupnog puta

Uvjeti priključenja i građenja uz ceste

Članak 124.

(1) Građevna čestica mora imati osiguran priključak na izgrađenu javnu cestu, nerazvrstanu cestu odnosno kolno pristupni put ili na planiranu javnu odnosno nerazvrstanu cestu te kolno–pristupni put za čiju izgradnju je izdana pravomoćna građevinska dozvola.

(2) Širina izgrađenog kolno pristupnog puta na koji se priključak izvodi ne može biti manja od 3,0 m.

(3) Unutar gusto izgrađenih dijelova naselja, prilikom rekonstrukcije građevine koja nema ili ne može imati kolno-pristupni put, pristupnim putem smatra se i pješački put najmanje dozvoljene širine 1,50 m te pješačke stube.

(4) Ukoliko kod građenja nove građevine širina postojeće javne ili nerazvrstane ceste te kolno pristupnog puta nema širinu propisanu **člancima 121.-123.** ove Odluke, regulacijski pravac građevne čestice zgrade mora se utvrditi tako da se omogući širenje ceste, odnosno kolno pristupnog puta, na način da od osi postojeće ceste, odnosno kolno pristupnog puta, bude odmaknut najmanje pola propisane širine ceste, odnosno kolno pristupnog puta. Na zemljištu predviđenom za širenje ceste, odnosno kolno pristupnog puta nije moguća gradnja zidova, ograda, stuba i ostalih građevina.

(5) Na regulacijskoj liniji javnih i nerazvrstanih cesta te kolno pristupnog puta, gradnja novih ili rekonstrukcija postojećih građevina dozvoljena je samo u slučaju interpolacije između susjednih građevina izgrađenih u nizu radi usklađenja izgleda uličnog pročelja i to uz suglasnost upravitelja ceste odnosno kolno pristupnog puta.

(6) U koridoru planirane ceste, odnosno kolno pristupnog puta, dozvoljavaju se radovi samo na održavanju i rekonstrukciji postojeće građevine unutar postojećih gabarita.

(7) Iznimno od prethodnog stavka , dozvoljava se građenje infrastrukturnih građevina uz suglasnost Općine Viškovo.

(8) Pristup svim javnim dijelovima površina i građevina mora biti izveden u skladu s važećim Pravilnikom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

(9) Zaštitni pojas nerazvrstane ceste, odnosno kolno-pristupnog puta, mjeri se od vanjskog ruba zemljišnog pojasa tako da je sa svake strane širok 2,0 m.

Pješački promet

Članak 125.

(1) Pješačke površine su staze, putovi, trgovi, stubišta, šetnice, nadhodnici i podhodnici. Namijenjene su prometovanju pješaka, životinja u pratnji ljudi, a iznimno mogu služiti za prilaz interventnih vozila i za prometovanje biciklima duž označenih traka i prema posebnoj odluci Općine.

(2) Širina pješačkih prometnica utvrđuje se sukladno broju korisnika, prostornim uvjetima i ambijentalnim obilježjima. Minimalna širina pješačke površine je 1,60 m. Iznimno se u jezgrama naselja dozvoljava širina 1,20 m.

(3) Na području Općine Viškovo Planom se utvrđuje mreža pješačkih staza (šetnice).

Uređene i obilježene pješačke staze jesu:
- Milohni,
- Plešivac
- Lončeva griža

(4) Planom se omogućava i daljnje uređenje pješačkih staza, a posebice postojećih staza i putova, rekonstrukcijom povijesnih trasa putova; starih cesta, poljskih putova, pješačkih staza.

(5) Planom se omogućava gradnja i daljnje uređenje građevina nadhodnika i podhodnika.

(6) Sve pješačke staze (postojeće ili planirane) moraju biti obilježene putokazima i drugim odgovarajućim oznakama, a mogu sadržavati i manje prostore za odmor s odgovarajućom komunalnom opremom (drvene klupe, nadstrešnice, koševi za otpad i sl.).

(7) Mreža pješačkih staza, šumskih, poljskih putova nije prikazana u grafičkom dijelu Plana.

Autobusna stajališta

Članak 126.

(1) Sustavom javnog prijevoza obvezno je povezivanje svih naselja unutar Općine Viškovo korištenjem javnih i dijela nerazvrstanih cesta.

(2) Uvjeti za utvrđivanje lokacija i uvjeti za projektiranje autobusnih stajališta na javnim i nerazvrstanim cestama određuju se na temelju posebnih propisa.

Benzinske postaje

Članak 127.

(1) Postojeće benzinske postaje s pratećim sadržajima mogu se rekonstruirati na način da se osigura: - sigurnost svih sudionika u prometu,

- zaštita okoliša,
- da građevina bude veličinom i smještajem prilagođena okolišu.

(2) Planom se dozvoljava rekonstrukcija postojećih benzinskih stanica kao adaptacija isključivo u svrhu poboljšanja kvalitete usluge, a sukladno zakonskoj regulativi i posebnim tehničkim uvjetima nadležnih službi.

Biciklistički promet

Članak 128.

(1) Biciklističke staze ili trake mogu se graditi u okviru uličnog profila kao zasebna površina, odnosno prometnom signalizacijom obilježena traka na kolniku ili nogostupu, ili kao zasebna trasa izvan uličnih profila.

(2) Dimenzije biciklističke staze i njen smještaj u poprečnom presjeku ceste definirane su na način:

- prometni profil jednosmjerne biciklističke staze min 100 cm, a dvosmjerne min 160
- uzdužni nagib biciklističke staze ne može biti veći od 8%.
- uz trase biciklističkih staza ili traka moguće je graditi površine za parkiranje bicikala.
- iznimno uzdužni nagib biciklističke staze može biti i veći od 8% sukladno tehničkim elementima postojeće ceste uz koju se gradi

(3) Planom se planira sustav javnog izmjenjivanja bicikala („Bike sharing“ sustav) izgradnjom stanica „Bike sharing“ sustava sa nadstrešnicama za smještaj i punjenje električnih bicikala.

(4) Dopušta se etapno ili fazno građenje sustava.

Na području Općine Viškovo Planom se utvrđuju „BIKE SHARING“ stanice na lokacijama:

- Marinići
- Centar
- Halubjan

- Marčelji
- Ronjgi
- Saršoni
- Pogled
- Radna zona
- Donji Jugi
- Sroki

(5) Pored navedenih lokacija, mogu se planirati i dodatne „BIKE SHARING“ stanice prema potrebi.

Promet u mirovanju

Članak 129.

(1) Svaka građevna čestica mora imati osiguranu površinu za smještaj vozila. Iznimno, prostornim planom užeg područja može se utvrditi drugačije rješenje i to isključivo za područja na kojima je predviđena izrada planova užeg područja, ili ukoliko su ovim Planom dani drugačiji uvjeti za neposrednu provedbu za građevinu.

(2) Ovim Planom određeni su slijedeći minimalni kriteriji građenja parkirališnih površina:
- unutar građevne čestice obiteljske kuće potrebno je osigurati dva parkirna mjesta
- unutar građevne čestice višeobiteljske građevine potrebno je osigurati 2.5 parkirna mjesta po stanu
- unutar građevne čestice višestambene građevine potrebno je osigurati 2.5 parkirno mjesto po stanu
- unutar građevne čestice poslovne, stambeno-poslovne građevine i građevine javne namjene potrebno je osigurati minimalan broj parkirnih mjesta ovisno o planiranom broju korisnika prostora i korisnoj površini kako slijedi:
    - za trgovačku djelatnost, na 25 m^2 građevinske (bruto) površine potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto;
    - za industrijsku i komunalno-servisnu djelatnost, na 50 m^2 građevinske (bruto) površine potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto, odnosno jedno parkirališno/garažno mjesto na tri zaposlena u smjeni
    - za zanatsku i uslužnu djelatnost, na 35 m^2 građevinske (bruto) površine potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto;
    - za poljoprivredno-gospodarske građevine na 60 m^2 građevinske (bruto) površine potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto
    - za ugostiteljsko-turističku djelatnost potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto:
        - na četiri sjedeća mjesta u ugostiteljskom objektu,
        - na tri osobe zaposlene u hotelu motelu, pansionu i slično,
        - na jednu smještajnu jedinicu u hotelu motelu, pansionu i slično,
    - za uredsku djelatnost, na 30 m2 građevinske (bruto) površine potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto;

- za kulturnu djelatnost potrebno je osigurati jedno parkirališno/garažno mjesto na 50 m^2 građevinske (bruto) površine
- za zdravstvenu djelatnost na 30 m^2 građevinske (bruto) površine u ambulanti, poliklinici, domu zdravlja i socijalnoj ustanovi, potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto,
- za vjersku djelatnost, na 15 sjedala u vjerskoj građevini potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto,
- za školsku djelatnost, na jednu učionicu potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto
- za predškolsku djelatnost, na jednu grupu djece u predškolskoj ustanovi potrebno je osigurati tri parkirališna mjesta
- za sportsku djelatnost, na 20 sjedećih mjesta u sportskoj dvorani i igralištu potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto i parkirališno mjesto za 1 autobus na 500 mjesta
- za rekreacijsku djelatnost potrebno je osigurati jedno parkirališno/garažno mjesto na svakih 500 m^2 građevinske (bruto) uređene površine za rekreaciju.

– unutar građevnog područja planiranog Groblja Ćikovina potrebno je osigurati minimalno 80 parkirnih mjesta

Javna parkirališta i garaže

Članak 130.

(1) Minimalna veličina građevne čestice izdvojenog parkirališta ili garaže određuje se prema normativu 35 m^2 prometne površine po svakom vozilu za osobne automobile, a 120 m^2 prometne površine za autobuse. (U prometne površine uračunate su površine parkirnog mjesta 2,5 x 5,0 m, prilazna cesta 2,5 x 6,0 m, te priključenje na javnu površinu za osobe, a 12 x 4 m parkirno mjesto + 1 x 4,0 prilazne ceste, te priključenje na javnu površinu za autobuse).

(2) Na javnim parkiralištima treba od ukupnog broja parkirnih mjesta osigurati za automobile invalida najmanje 5% parkirališnih mjesta, a najmanje jedno parkirališno mjesto na parkiralištima s manje od 20 mjesta.

(3) Parkirališne površine treba hortikulturno urediti sadnjom visoke i niske vegetacije. Minimalan kriterij je jedno stablo na 3 parkirališna mjesta.

(4) Prometni pristup javnog parkirališta s javne prometne površine treba izvesti na način da isti nema negativni utjecaj na odvijanje i sigurnost prometa prema uvjetima za kolne pristupne putove propisanim ovim Planom.

(5) Dopušta se etapno ili fazno građenje građevine.

(6) Na parkirnim i manipulativnim površinama na područjima unutar zona sanitarne zaštite se oborinska odvodnja rješava u skladu s odgovarajućom Odlukom o zaštiti izvorišta vode za piće. Na područjima izvan zona sanitarne zaštite, na parkirnim i manipulativnim površinama kapaciteta do 15 vozila ili do 1000 m2 površine parkirnog ili manipulativnog prostora moguće je oborinske vode odvesti raspršeno u okolni teren bez prethodnog pročišćavanja na separatoru, a iznad tog broja i površine, je potrebno pročišćavanje otpadnih voda na separatoru, prije upuštanja u podzemlje putem upojnih bunara. Za javne parkirne površine kapaciteta do tri parkirna mjesta dozvoljava se odvođenje oborinskih voda ovisno o lokalnim uvjetima.

(7) Postojeća parkirališna mjesta ne mogu se prenamijeniti u druge sadržaje ako se ne osigura drugo parkirališno mjesto na istoj građevnoj čestici ili u neposrednoj blizini građevne čestice.

(8) Uvjeti za izgradnju građevine garaže utvrđuju se posredno provedbenim dokumentom prostornog uređenja.

Članak 131.

Prometna vježbališta – poligoni

U građevinskim područjima naselja, dozvoljeno je posrednom provedbom ovoga Plana, planiranje prometnih vježbališta – poligona i svih potrebnih pratećih sadržaja.

Prometni terminal na lokaciji Pogled

Članak 132.

Prostornim planom planira se izgradnja prometnog terminala neposrednom provedbom plana na građevinskom zemljištu planske oznake GZ-at na lokaciji Pogled. Površina je namijenjena gradnji građevina vezanih uz sljedeće prometne djelatnosti:
- autobusnog terminala javnog gradskog prijevoza
- osiguranja javnog parkirališta za automobile pri prelasku sa osobnih vozila na javni gradski prijevoz (model „Park and ride“)
- stajališta sustava za razmjenu bicikla (model „Bike sharing“)
- površine za smještaj turističkih autobusa

Članak 133.

Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti za korištenje, zaštitu, građenje i rekonstrukciju građevine prometnog terminala „Pogled“:

1. Lokacija zahvata u prostoru

Građevina se planira na lokaciji Pogled, a određena je simbolom građevinskog zemljišta planske oznake GZ-at na kartografskom prikazu br. 1 "Korištenje i namjena površina", u mjerilu 1:25000,

2. Namjena građevine

Osnovna namjena građevine je autobusni terminal. Autobusni terminal je složena građevina, a u sklopu koje se omogućava smještaj i uređenje:
- okretišta autobusa
- stajališta autobusa javnog gradskog prijevoza
- parkirališta za osobna vozila (model „Park & Ride“)
- parkirališta za turističke autobuse
- stanice sustava razmjene bicikla (model „Bike sharing“)
- pomoćnih objekata: info punkt, objekti s ugostiteljskim, uslužnim, trgovačkim, izložbenim, agencijskim i sličnim sadržajima, sanitarnim čvorom te drugim sadržajima u funkciji pružanja kvalitetne usluge,
- i drugih pomoćnih građevina u funkciji osnovne namjene a sve prema određenim graničnim uvjetima.

3. Veličina građevine:

- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je kig = 0,8. Koeficijent izgrađenosti podrazumijeva odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama i ukupne površine građevinske čestice
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je 1.
- Minimalne dimenzije parkirališnih mjesta za parkiranje osobnih vozila su 2,5 m x 5,0 m,
- parkiralište za osobna vozila mora imati minimalni kapacitet od 50 PM
- Provozna parkirališna stajališta za autobuse su minimalne širine 4,0 m i dubine 12,0 m mjereno okomiti na glavnu os prilaznog kolnika
- Prostor za stajalište autobusa mora biti veličine dovoljne za minimalno 2 autobusa javnog gradskog prijevoza
- parkiralište za turističke autobuse mora imati minimalni kapacitet od 3 PM
- Pomoćne građevine izvode se kao prizemne, visine do 7 metara (mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca)
- Maksimalna dopuštena bruto površina pomoćne građevine je 300 m2.

4. Uvjeti za oblikovanje građevine

Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru. Krov građevine može biti kosi ili ravan te se Planom omogućava korištenje površine krova za terasu ili korisnu površinu za smještaj solarnih panela.

5. Oblik i veličina građevne čestice

Građevna čestica svojom veličinom i oblikom mora formirati površinu podobnu za gradnju autobusnog terminala i pomoćnih građevina.

- Najveća dopuštena površina građevne čestice iznosi 6000 m^2.

6. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Najmanja dopuštena udaljenost pomoćne građevine od granice građevne čestice mora biti 1 m, a udaljenost od granice prema građevinskoj čestici javne prometne površine mora biti najmanje 2 m.

7. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

- uz javne površine (prometnice, pješačke staze i sl.) treba osigurati zeleni pojas širine najmanje 3,0 m s visokom vegetacijom.
- parkirališne površine za osobna vozila treba hortikulturno urediti sadnjom visoke i niske vegetacije. Minimalan kriterij je jedno stablo na 3 parkirališna mjesta.
- ograda se može podizati prema ulici i na međi prema susjednim građevnim. Najveća visina ograde (ulične i prema drugim česticama) može biti 1,50 m

8. Uvjeti za nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

Projektiranjem i građenjem mora se omogućiti dostupnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, sukladno Pravilniku o osiguranju pristupačnosti građevina osoba s invaliditetom i smanjene pokretljivosti i zadnjim izmjenama i dopunama istog Pravilnika.

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

- Građevna čestica prometnog terminala mora imati pristup sa županijske ceste planske oznake ŽC 6 : Marčelji- Saršoni – A.G. Grada Rijeke.

- Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom

Tijekom izgradnje i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

11. Dijelovi složene građevine za koje se izdaju građevinske dozvole u slučaju etapnog građenja i/ili dijelovi građevine za koje se izdaju građevinske dozvole u slučaju faznog građenja građevine

- Dopušta se etapno i/ili fazno građenje građevine.

5.1.2. Željeznički promet

Članak 134.

(1) Planom je na području Općine Viškovo planirana gradnja željezničke pruge "velikih učinkovitosti" od državnog značaja Trst/Kopar – Lupoglav – Rijeka – Josipdol(Karlovac) - Zagreb/Split –Dubrovnik

(2) Središnja os koridora željezničke pruge prikazana je na kartografskom prikazu br. 1.Korištenje i namjena površina, mj. 1:25000 dok je površina koridora prikazana na kartografskom prikazu br. 3.3. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju" u mj. 1:25.000.

(3) Planirani tunelski koridor željezničke pruge ne sprječava gradnju iznad tunela i na odgovarajućoj udaljenosti od portala tunela.

5.2. INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACIJA I POŠTA

Članak 135.

Prostornim planom utvrđene su osnove razvoja infrastrukture elektroničkih komunikacija i pošte Općine Viškovo kao integralnog dijela Primorsko-goranske županije prikazane na kartografskom prikazu br. 2.1. Infrastrukturni sustavi i mreže_Energetski sustav_Elektroopskrba, pošta i telekomunikacije, u mjerillu 1:25000.

Pristupna telekomunikacijska mreža

Članak 136.

(1) Za izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničkih komunikacijskih vodova planira se dogradnja, odnosno rekonstrukcija te eventualno proširenje radi implementacije novih tehnologija odnosno potreba novih operatera, vodeći računa o pravu zajedničkog korištenja od strane svih operatera.

(2) Gradnja nove i rekonstrukcija pristupne TK mreže izvoditi će se postupno u skladu s potrebama za nove priključke, najprije na mjestima s nedostatkom kapaciteta u kabelskoj mreži, a potom prema starosti mreže.

(3) Nova TK mreža planira se i gradi kao distribucijska kabelska kanalizacija (DTK) sa kabelskim zdencima u naseljima i poslovnim zonama. Uz novo planirane javne ceste potrebno je predvidjeti gradnju DTK, kapaciteta prema odgovarajućem projektu.

(4) U zoni obuhvata plana planira se izgradnja širokopojasne prijenosne mreže. Prilikom izgradnje i rekonstrukcija građevina, obzirom da uvođenje optičkih kabela u pretplatničku mrežu omogućava gradnju širokopojasne tk mreže sa integriranim uslugama tako da jedan priključak osigurava korištenje novih usluga u telekomunikacijama, kao i prijenos radio i televizijskog signala, potrebno je:

- izgraditi unutrašnju telefonsku instalaciju i instalaciju za kabelsku televiziju,
- izvesti koncentraciju instalacije u kabelskom ormaru, a od ormara do granice građevne čestice položiti najmanje 1 cijev ovisno o veličini građevine kao pripremu za uvođenje podzemnih priključaka.
- Iznimno , u prijelaznom razdoblju, postojeće građevine s manjim brojem stanova ili interpolirane građevine mogu se priključiti zračnim kabelima od najbližeg izvodnog ormara na stupu.

(4) Novu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničkih komunikacijskih vodova treba odrediti planiranjem koridora uz primjenu sljedećih načela:

za sva naselja: podzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina. Tamo gdje to nije moguće ili se dograđuje postojeća nadzemna mreža planira se izvoditi nadzemno.

- za magistralno i međumjesno povezivanje: podzemno slijedeći koridore prometnica. Iznimno kad je moguće samo radi bitnog skraćivanja trasa, koridor se planira i izvan koridora prometnica vodeći računa o pravu vlasništva.

Pokretna telekomunikacijska mreža

Članak 137.

(1) Novu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje komunikacijskih usluga putem elektromagnetskih valova, bez korištenja vodova, moguće je osigurati planiranjem postave baznih stanica i njihovih antenskih sustava na antenskim prihvatima na izgrađenim građevinama i rešetkastim i/ili jednocjevnim stupovima isključivo izvan GP naselja vodeći računa o mogućnosti pokrivanja tih područja radijskim signalom koji će se emitirati radijskim sustavima smještenim na antenske prihvate (zgrade ili stupove) uz načelo zajedničkog korištenja od strane svih operatera koncesionara.

(2) Građenje građevina elektroničke pokretne komunikacije vrši se sukladno uvjetima određenim ovim Planom, te posebnim uvjetima pravnih subjekata u čijem je vlasništvu ili koje upravljanju područjem na kojem se planira gradnja.

(3) Gradnja antenskih stupova nije moguća:

- unutar građevinskog područja naselja

(4) Iznimno se građenje samostojećih antenskih stupova dopušta u izdvojenim građevinskim područjima gospodarske namjene.

Pošta

Članak 138.

(1) Poštanski ured je u naselju Viškovo, a prikazan na kartografskom prikazu broj 2.1. Infrastrukturni sustavi i mreže_Energetski sustav_Elektroopskrba, pošta i telekomunikacije.

(2) Građevine sustava telekomunikacija i poštanskog prometa se mogu graditi neposrednom provedbom ovog Plana u svim naseljima općine.

5.3. ENERGETSKA INFRASTRUKTURA

Elektroopskrba

Članak 139.

Prostornim planom utvrđene su osnove razvoja elektroopskrbnog sustava Općine Viškovo kao integralnog dijela Primorsko-goranske županije prikazane na kartografskom prikazu br. 2.1. „Infrastrukturni sustavi i mreže - Energetski sustav - Elektroopskrba, pošta i telekomunikacije“, mj. 1:25000.

Prijenosna elektroenergetska mreža

Članak 140.

(1) Područje Općine Viškovo presjecaju tri trase 220 kV nadzemna dalekovoda i to:
- TS “Pehlin” - Divača, jednosistemski, južnija trasa
- TS “Pehlin” - Plomin, dvosistemski, sjeverna trasa
- TS “Pehlin” - TS “Meline”, dvosistemski, mali dio trase unutar granica Općine u predjelu Petrci, te trasa 35 kV dvosistemskog nadzemnog dalekovoda TS “Pehlin” - TS, “Mavri”.

(2) Unutar zaštićenog koridora ovih vodova izgradnja građevina ograničena je posebnim tehničkim propisima (50 m za 110 kV i 220 kV vodove, 30 m za 35 kV vodove i 10 m za 10(20) kV vodove).

(3) Planom su predviđeni pravci dalekovoda kao i zaštitni pojasevi te planski koridori planiranih dalekovoda, prikazani na kartografskom prikazu br. 2.1. Infrastrukturni sustavi i mreže - Energetski sustav - Elektroopskrba, pošta i telekomunikacije.

(4) Prostornim planom određuju se zaštitni pojasevi postojećih i planiranih kabela i dalekovoda, širine ovisne o naponskom nivou prema sljedećim vrijednostima:

- Zaštitni pojasevi za podzemne elektroenergetske vodove su:

Podzemni dalekovod	Postojeći	Planirani
KB 110 kV	5 m	10 m
KB 35 kV	2 m	5 m
KB 20(10) kV	2 m	5 m

- Zaštitni pojasevi za nadzemne elektroenergetske vodove su:

Nadzemni dalekovod	Postojeći	Planirani
DV 220 kV	50 m	80 m

DV 110 kV	40 m	50 m
DV 35 kV	30 m	30 m
DV 10 kV	15 m	15 m

(5) U blizini prijenosnog elektroenergetskog objekta, djelomično u zaštićenom pojasu ili na njegovim granicama, ostali sudionici u prostoru smiju graditi i koristiti građevine određene namjene i obavljati određene djelatnosti sukladno posebnim uvjetima koje određuje operator prijenosne mreže, a sve u skladu sa Mrežnim pravilima prijenosnog sustava.

(6) Isključuje se građenje novih građevina u koridoru dalekovoda, osim iznimno, a na temelju uvjeta koje utvrđuje HOPS ili HEP. Tijelo koje vodi upravni postupak izdavanja dozvola za zahvat u prostoru (provođenje dokumenata prostornog uređenja) i dozvola za gradnju građevina u zaštitnom koridoru dalekovoda ili prostoru u okruženju transformatorske stanice dužno je zatražiti posebne uvjete gradnje od nadležnog elektroprivrednog poduzeća/tvrtke (operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava) u čijoj se nadležnosti nalazi postojeći ili planirani dalekovod/kabel ili transformatorska stanica.

(7) Iznimno ukoliko postoje tehničke, imovinsko – pravne i ekonomske – financijske pretpostavke izvedivosti, postojeći dalekovodi i trase planiranih dalekovoda napona 10 Kv, 20 Kv, 35 Kv, 110 Kv i 220 Kv mogu se, po njihovim postojećim trasama i pripadnim koridorima, rekonstrukcijom preoblikovati u nadzemne / podzemne dalekovode ili više naponske razine i povećane prijenosne moći, a da se pri tome njihove trase, na pojedinim dijelovima ovisno o zatečenoj razvijenosti i stanju prostora mogu kroz postupak pribavljanja prethodnog mišljenja/rješenja o potrebi ili izostanku potrebe ishođenja lokacijske dozvole prilagoditi novom stanju prostora i rekonstruirati / izgraditi sukladno tehničkim propisima koji reguliraju način i uvjete izgradnje elektroenergetskih građevina.

(8) Za napajanje trafostanice TS35/10(230)kV „Mavri“ planira se izgradnja prijenosnog voda naponske snage 110 kV po koridoru postojećeg 35 kV voda nakon popunjena kapaciteta postojeće trafostanice.

(9) Po popunjenu kapaciteta postojeće TS 35/10(20) kV “Mavri” planira se na platou do nje izgraditi nova TS 110/20 kV “Mavri” kapaciteta 2x20(40) MVA.

Transformatorsko postrojenje „Mavri“ 110/20 kV

Članak 141.

(1) Za izgradnju transformatorske stanice „Mavri“ na građevinskom zemljištu planske oznake GZ-ts, prikazane simbolom na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina te na kartografskom prikazu 2.1. Infrastrukturni sustavi i mreže - Energetski sustav - Elektroopskrba, pošta i telekomunikacije, određuju se sljedeći uvjeti za neposrednu provedbu:

1. Vrsta radova

Planom se omogućuje neposredna provedba za gradnju transformatorskog postrojenja 110/20 kV zatvorene (GIS) izvedbe

2. Lokacija zahvata u prostoru

Građevina se planira na platou uz postojeću TS 35/10(20) Mavri , a određena je simbolom građevinskog zemljišta planske oznake GZ-ts

3. Namjena građevine

Osnovna namjena građevine je transformacija električne energije

4. Veličina građevine

- Za postrojenje 110/20 kV zatvorene (GIS) izvedbe potrebno je osigurati površinu građevinskog zemljišta maksimalne veličine 4000 m^2
- Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je kig = 0,9. Koeficijent izgrađenosti podrazumijeva odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama i ukupne površine građevinske čestice
- Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti je 1.
- veličina građevine transformatorske stanice prilagodit će se u opsegu izgradnje postrojenja (broju i rasporedu energetskih polja i opreme na otvorenom i u pogonskim zgradama), tehnološkim zahtjevima i zatečenim uvjetima u prostoru u okruženju.

5. Uvjeti za oblikovanje građevine

- Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje građevina moraju biti u skladu s funkcijom uz upotrebu postojanih materijala i boja, uz maksimalnu prilagodbu okolnom prostoru.
- Krov građevine može biti kosi ili ravan.

6. Oblik i veličina građevne čestice

- Građevna čestica svojom veličinom i oblikom mora formirati površinu podobnu za gradnju transformatorskog postrojenja i pomoćnih građevina.
- Najveća dopuštena površina građevne čestice iznosi 4000 m^2.

7. Smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici

Najmanja dopuštena udaljenost građevine od granice građevne čestice mora biti 4 m, a udaljenost od granice prema građevinskoj čestici javne prometne površine mora biti najmanje 6 m.

8. Uvjeti za uređenje građevne čestice:

- potrebno je osigurati minimalno jedno parkirališno mjesto za servisna vozila
- građevnu česticu potrebno je ograditi prema ulici te među prema susjednim građevnima čvrstom ogradom
- minimalna visina ograde (ulične i prema drugim česticama) mora biti 2 m

9. Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

- Građevna čestica transformatorskog postrojenja mora imati kolni pristup posrednim putem do županijske ceste planske oznake ŽC 3 : Viškovo – Saršoni – Trnovica – Martinovo – Dražice.
- Način i uvjeti priključenja građevne čestice na komunalnu i drugu infrastrukturu određen je u poglavlju 5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava, ovog Plana.

10. Mjere (način) sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš i prirodu određene u skladu s prostornim planom

Tijekom izgradnje i pri korištenju građevina nužno je osigurati mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka), na građevnoj čestici i na građevnim česticama na koje građevina ima utjecaj sukladno odredbama poglavlja 6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, 8. Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i ostalih odredbi ovog Plana.

Distribucijska elektroenergetska mreža

Članak 142.

(1) Novi distributivni elektroenergetski objekti naponskog nivoa 10(20) kV (trafostanice 10(20)/0.4 kV i 10(20) kV vodovi), niskonaponska mreža i javna rasvjeta mogu se graditi neposrednom provedbom ovoga Plana.

(2) Nove trafostanice 10(20) kV i planirani srednjenaponski vodovi mogu se graditi neposrednom provedbom Plana u izgrađenim i uređenim dijelovima neizgrađenih građevinskih područja naselja. U neuređenim dijelovima neizgrađenih dijelova građevinskih područja grade se u skladu s odgovarajućim urbanističkim planom uređenja.

(3) Trafostanice se grade kao slobodnostojeće građevine ili ugradbene u građevini. Ako se trafostanice grade kao slobodnostojeće, najmanja udaljenost građevine od granice građevne čestice iznosi 1,0 m a od regulacijskog pravca 2,0 m,a iznimno su moguće i manje udaljenosti prema lokalnim uvjetima oblikovanja primjerenog lokacijskim uvjetima.

(4) Trafostanice moraju imati osiguran direktan ili posredan pristup na javnu površinu.

(5) 10(20) kV vodovi će se gdje god je to moguće izvoditi u sklopu izgradnje ostale komunalne infrastrukture.

(6) Niskonaponska mreža planira se izvoditi primarno podzemnim kabelima. Tamo gdje to nije moguće ili se dograđuje postojeća nadzemna mreža, planira se izvoditi nadzemno.

Opskrba plinom

Članak 143.

(1) Sustav opskrbe plinom temelji se na Strategiji energetskog razvitka Vlade Republike Hrvatske te Studiji i idejnom projektu opskrbe prirodnim plinom Primorsko-goranske županije.

(2) Prostornim Planom, na kartografskom prikazu 2.2. Infrastrukturni sustavi i mreže - Energetski sustav – Plinoopskrba, u mj. 1:25.000 određeni su planirani magistralni i lokalni plinovodi te mjerno redukcijska stanica za područje Općine Viškovo. Priključak plinoopskrbnog sustava Općine Viškovo na opskrbni sustav Županije ostvaren je putem MRS 1 Viškovo.

(3) Plinski sustav na području općine Viškovo čine sljedeći pripadajući objekti i instalacije:
- Magistralni pllinovod za međunarodni transport Pula – Viškovo – Kamenjak – Delnice – Vrabovsko – Karlovac sa pripadajućom „MRS 1 - Viškovo“ (mjerno redukcijska stanica) na području obuhvata Plana
- Županijska plinska mreža – regionalni transportni plinovod MRS 1 Viškovo – MRS Turnić
- Lokalna distributivna plinska mreža

(4) Planom se planira daljnji razvoj plinske mreže na razini općine sukladno Idejnom projektu opskrbe plinom Primorsko-goranske županije izrađenim od Energetskog instituta «Hrvoje Požar» i Teh-projekt plin Rijeka za implementiranje regionalnog energetskog planiranja na području jedinica lokalne samouprave.

Uvjeti utvrđivanja koridora plinske cjevovodne mreže

Članak 144.

(1) Razvod plinovoda unutar naselja rješavati će se sukladno dinamici plinifikacije Općine Viškovo, a realizacija provoditi neposrednom provedbom Plana.

(2) Ako se razvodna plinska mreža postavlja izvan javnih prometnih površina, potrebno ju je zaštititi od vanjskih utjecaja zaštitnim pojasom. U zaštitnom pojasu zabranjena je gradnja i drugi zahvati, koji bi mogli ugroziti ili otežavati djelovanje plinovoda. Širinu zaštitnog pojasa određuje distributer, ovisno o promjeru cijevi i načinu rada, nadzora i održavanja plinovoda.

(3) Razmaci od podzemnih instalacija određuju se obzirom na promjer cijevi i važnost djelovanja.

(4) Plinska distributivna mreža polaže se u pravilu u trupu prometnica utvrđenih ovim Prostornim planom.

(5) Priključke do građevina budućih korisnika treba graditi podzemno.

(6) Sklop spoja kućnog priključka i unutarnje plinske instalacije može biti u samostojećim ili fasadnim ormarićima. Ovisno o radnom tlaku plina, sklop može biti unutar ili izvan građevine.

(7) Ormarići sa sklopom moraju biti ugrađeni na mjestu pogodnom za pristup ovlaštenim djelatnicima distributera plina.

Obnovljivi izvori energije

Članak 145.

(1) Planom se dozvoljava korištenje obnovljivih izvora energije kao dopunskih izvora energije sukladno energetskim i ekonomskim potencijalima.

(2) Dopunski izvori čije korištenje je predviđeno na području Općine Viškovo su:
- sunčana energija u formi fotonaponskih sustava i solarnog grijanja,

(3) U razvitku korištenja sunčeve energije planom se omogućava instaliranje solarnih sustava za zagrijavanje vode, a moguće je i instaliranje fotonaponskih sustava u rasponu snage 100-1000 kW koji koriste energiju sunca za proizvodnju električne energije na krovovima postojećih i novih stambenih, poslovnih i javnih objekata te nadstrešnicama, parkirališta i drugim površinama pogodnim za njihov smještaj.

5.4. VODNOGOSPODARSKI SUSTAV

5.4.1. Sustav vodoopskrbe

Članak 146.

(1) Općina Viškovo dio je vodoopskrbnog sustava Rijeka. Sustav vodoopskrbe grafički je prikazan na kartografskom prikazu 2.3. Infrastrukturni sustavi i mreže - Vodnogospodarski sustav-Vodoopskrba, mj. 1:25.000.

(2) Izgradnja i proširenje vodoopskrbnog sustava na području Općine Viškovo treba biti u skladu s Vodoopskrbnim planom županije.

(3) Ovim Planom planirana su sljedeća dva dijela vodoopskrbnog sustava:

a.) **Vodoopskrbni sustav „Hosti – Marinići – Marčelji“** sastoji se od sljedećih instalacija:

- Vodosprema Hosti volumena 5000 m3 na koti 234 m.n.m (izvan obuhvata plana)

- Vodosprema Marinići volumena vodospreme od 2000 m^3, na koti 313(308) m.n.m.

- Tlačno opskrbni cjevovod od vodospreme Marinići do vodospreme Viškovo

- Vodosprema Viškovo volumena od 1500 m^3 na koti 370(365) m.n.m.

- Transportni opskrbni cjevovod od vodospreme Podbreg do vodospreme RZ Marinići

b.) **Vodoopskrbni sustav „Streljana – Podbreg – Saršoni - Marčelji-Klana“** sastoji se od sljedećih instalacija:

- Crpna stanica „Streljana“ (izvan obuhvata)
- Za dizanje vode u smjeru Podbreg instalirane su tri crpke
- Tlačni cjevovod iz smjera Podbreg
- Vodosprema „Podbreg“ volumena od 1500+1500 m^3, kota 439/ 434 m.n.m.. Iz ove vodospreme gravitacijskim cjevovodom puni se vodosprema Kastav i napajaju crpke u CS Saršoni za dizanje vode u VS Saršoni I
- Gravitacijski cjevovod VS Podbreg- VS Kastav
- CS Saršoni I na koti 396 m.n.m. sa dvije crpke sa direktnim usisom na gravitacijskom cjevovodu VS Podbreg- VS Kastav sa kapacitetom crpke 16 l/s
- Tlačno- opskrbni cjevovod CS Saršoni II - VS Saršoni II

(5) Postojeći vodoopskrbni sustav „Hosti – Marinići – Marčelji“ planira se proširiti izgradnjom vodospreme „RZ Marinići“ u svrhu opskrbe potrošača radne zone Marinići i okolnog područja. Pri razradi koncepcijskog rješenje kroz izradu projektne dokumentacije utvrditi će se kapacitet i mikrolokacija vodospreme koja se planira na okvirnoj visinskoj koti 420 m.n.m. Do VS RZ Marinići predviđena je gradnja transportnog opskrbnog cjevovoda iz smjera VS Podbreg.

4) Postojeći vodoopskrbni sustav „Streljana – Podbreg – Saršoni - Marčelji-Klana“ planira se proširiti prema Klani na način da podmire postojeće potrebe za naselja Klana, Lisac, Studena, Škalnica, te potrošače: proizvodne poslovne zone (asfaltna baza na području Općine Klana) i Centralne zone za gospodarenje otpadom (ŽCGO) MARIŠĆINA.

Članak 147.

(1) Planom je planirana izgradnja sljedećih vodoopskrbnih cjevovoda te pratećih vodnih građevina:

- CS Streljana - smjer Podbreg
- Tlačni cjevovod CS Streljana- VS Podbreg
- Vodosprema Podbreg – volumena (1500+1500 m^3)
- Gravitacijski cjevovod VS Podbreg- CS Saršoni I
- CS Saršoni II - mikrolokacija nove crpne stanice sa prekidnom komorom na lokaciji definirati će se u sklopu razrade idejnog projekta
- Tlačno- opskrbni cjevovod CS Saršoni II- VS Saršoni II
- Gravitacijski cjevovod VS Saršoni II- CS Marčelji
  - CS Marčelji sa sabirnim bazenom
- Tlačni cjevovod od CS Marčelji prema Klani do VS Boršt
- Tlačni cjevovod od CS Marčelji do VS Pećinica
- VS-Pećinica volumena 2000 m3–

(2) Postojeća vodoopskrbna mreža planira se proširiti u dijelu cjevovodne opskrbne mreže sa pratećim vodnim građevinama paralelno sa dogradnjom sustava odvodnje sustava odvodnje aglomeracije Rijeka.

(3) Izgradnja sustava vodoopskrbe se provodi neposrednim provođenjem plana.

(4) Planom je predviđena opskrba vodom svih potrošača na području Općine Viškovo, što uključuje:

- priključivanje novih građevinskog područja naselja postojeći vodoopskrbni sustav.
- rekonstrukciju i dogradnju postojećeg cjevovoda

(5) Planom je predviđena rekonstrukcija svih cjevovoda manjih profila na cjevovode promjera 100mm kako bi se zadovoljili protupožarni propisi.

(6) Pri projektiranju vodovodne mreže potrebno je pridržavati se Pravilnika o opskrbi vodom i izvedbi vodovodne mreže sa vodovodnim priključcima, sa priključkom svakog objekta na javnu vodovodnu mrežu te prema ostalim važećim zakonskim propisima.

(7) Način i mjesto izvedbe vodovodnog priključka, veličinu vodomjernog okna, vrstu materijala za priključak, te položaj i promjer cijevi, vodomjera i ventila, određuje upravitelj vodnih usluga, vodeći računa o interesima potrošača i tehničkim mogućnostima.

(8) Potrošači su dužni osigurati mjerenje utroška vode ugradnjom vodomjera posebno za stambeni a posebno za svaki poslovni prostor. Ukoliko objekt ima i hidrantski vod za njega se izvodi odvojeni priključak sa vodomjerom. Položaj vodomjernog okna određuje upravitelj vodnih usluga prema pravilima struke.

Uvjeti utvrđivanja koridora za vodoopskrbne cjevovode

Članak 148.

(1) Koridor za vođenje vodoopskrbnog cjevovoda određen je u smislu minimalnog potrebnog prostora za intervenciju na cjevovodu, odnosno zaštitu od mehaničkog oštećenja drugih korisnika prostora.

(2) U okolnostima kada nije moguće zadovoljiti potrebne udaljenosti, moguće je zajedničko vođenje trase s drugim instalacijama na manjoj udaljenosti, ali uz zajednički dogovor s ostalim vlasnicima, i to u posebnim instalacijskim kanalima i zaštitnim cijevima, vertikalno etažirano, što se određuje posebnim projektom.

(3) Vertikalni međusobni razmak s ostalim instalacijama te način prijelaza ceste, debljina pokrova nad tjemenom cijevi za osiguranje potrebne toplinske zaštite vode u cjevovodu te način izvođenja mehaničke zaštite cjevovoda određuje se prema posebnim uvjetima javnopravnih tijela.

5.4.2. Sustav odvodnje

Članak 149.

(1) Prema Prostornom planu Primorsko-goranske županije građevine sustava odvodnje na području Općine Viškovo s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama predstavljaju dio Sustava odvodnje aglomeracije Rijeka.

(2) Sustav odvodnje grafički je prikazan na kartografskom prikazu 2.4. Infrastrukturni sustavi i mreže - Vodnogospodarski sustav – Odvodnja, mj. 1:25.000.

(3) Planom je predviđena izgradnja sustava odvodnje razdjelnog tipa.

(4) Otpadne vode sa područja Općine Viškovo odvode se glavnim odvodnim kolektorima do centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda “Delta” koji se nalazi izvan obuhvata Plana.

(5) Za odvodnju otpadnih voda, a u skladu sa izrađenom „Studijom izvedivosti odvodnja i UPOV u sklopu sustava javne odvodnje GRAD“ (izrađivača: Hidro conslut d.o.o. Rijeka, Hidroinženjering d.o.o. Ljubljana) te izrađenom projektnom dokumentacijom u sklopu EU projekta „GRAD“ u području obuhvata plana i gravitacijskim područjima planira se gradnja sljedećih građevina:

- kolektor Škurinje
- kolektor Viškovo
- kolektor Drenova
- kolektor Marčelji (DC 427 planska oznaka DC) nastavno na kolektor Vukovarske ulice te dalje na centralni uređaj Delte
- pripadajuće građevine sustava odvodnje, crpne stanice.

(6) Sve planirane djelatnosti i planirana izgradnja na području obuhvata plana mora biti u skladu s važećom, Odlukom o zaštiti izvorišta vode za piće u slivu izvora u Gradu Rijeci i slivu izvora u Bakarskom zaljevu te Odlukom o odvodnji otpadnih voda na području aglomeracije Rijeka.

(7) Za područja unutar obuhvata Plana gdje nema tehničke ni ekonomske opravdanosti za gradnju sustava javne odvodnje istu će biti moguće rješavati individualno na način utvrđen Odlukom o odvodnji otpadnih voda na području aglomeracije Rijeke i važećom Odlukom o zonama zaštite.

(8) Do realizacije cjelokupnog sustava odvodnje na području općine otpadne se vode ispuštaju u sabirnu ili septičku trokomorno jamu odnosno preko odgovarajućeg uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u prijemnik sukladno uvjetima važeće Odluke o odvodnji otpadnih voda na području aglomeracije Rijeka i važeće Odluke o zonama zaštite izvorišta za piće.

(9) Planom se propisuje obaveza pročišćavanja otpadnih i oborinskih voda:

– tehnološke otpadne vode unutar građevinskog područja naselja i unutar građevinskog područja i poslovne namjene upuštaju se u sustav sanitarnih otpadnih voda uz prethodno pročišćavanje do nivoa sanitarnih otpadnih voda.

– oborinske otpadne vode s većih parkirnih, radnih i manipulativnih površina zagađenih naftnim derivatima upuštaju se u teren preko upojnog bunara nakon pročišćavanja na taložniku - separatoru. Za parkirne površine do tri parkirna mjesta dozvoljava se odvođenje oborinskih voda ovisno o lokalnim uvjetima.

(10) Na parkirnim i manipulativnim površinama na područjima unutar zona sanitarne zaštite se oborinska odvodnja rješava u skladu s odgovarajućom Odlukom o zaštiti izvorišta vode za piće. Na područjima izvan zona sanitarne zaštite, na parkirnim i manipulativnim površinama kapaciteta do 15 vozila ili do 1000 m2 površine parkirnog ili manipulativnog prostora moguće je oborinske vode odvesti raspršeno u okolni teren bez prethodnog pročišćavanja na separatoru, a iznad tog broja i površine, je potrebno pročišćavanje otpadnih voda na separatoru, prije upuštanja u podzemlje putem upojnih bunara. Za javne parkirne površine kapaciteta do tri parkirna mjesta dozvoljava se odvođenje oborinskih voda ovisno o lokalnim uvjetima.

(11) Oborinske vode sa krovnih površina potrebno je rješavati unutar građevinske čestice sa upojnim građevinama ili disperzijom u okolni teren.

(12) Crpne stanice mogu se graditi kao podzemne, poluukopane ili nadzemne te ih je izgledom potrebno prilagoditi okolini.

Uvjeti utvrđivanja koridora za cjevovode sustava za odvodnju

Članak 150.

(1) Potreban koridor za vođenje kolektora utvrđuje se obzirom na profil samog cjevovoda.

(2) Obzirom da kolektori nemaju značajne mogućnosti odstupanja pri vođenju nivelete, kako u vertikalnom, tako i u horizontalnom smislu, detaljima svakog pojedinačnog projekta određuju se mimoilaženja s ostalim vodovima, pri čemu u slučaju potrebe treba izvršiti izmicanje i preseljenje istih.

(3) Svijetli razmak između cjevovoda i ostalih instalacija određuje prema posebnim uvjetima javnopravnih tijela. Razmak od drvoreda, zgrada i sličnih građevina u skladu je s lokalnim uvjetima. Križanje s ostalim instalacijama u pravilu je na način da je odvodnja ispod.

(4) Zbog mogućnosti pristupa mehanizacijom za održavanje sustava odvodnje, kao i za oborinsku odvodnju cesta i ulica, preporuča se vođenje trase u cestovnom pojasu (na mjestu odvodnog jarka, nogostupa ili po potrebi u trupu ceste).

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

6.1. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH VRIJEDNOSTI

Članak 151.

(1) Ovim Planom određena su 3 krajobrazno vrijedna područja značajnijih šumskih kompleksa i 2 biokoridora („zelene poveznice“) koji su u funkciji omogućavanja povezanosti između očuvanih dijelova prirodnih krajobraza.

(2) Područja iz stavka (1) ovoga članka štite se ovim Planom kroz način kroz način formiranja građevinskih područja te kroz uvjete korištenja građevinskih područja kao i površina izvan građevinskih područja.

(3) Na kartografskom prikazu 3.2. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju**,** u mj. 1:25000, označeni su prostori posebnih ograničenja u korištenju koja se odnose na krajobraz.

Članak 152.

(1) Krajobrazno vrijedna područja koja se štite ovim Planom su sljedeći prostrani šumski kompleksi:

- Rekreacijski zanimljivo područje između Plešivca, naselja Petrci, naselja Benčani i Saršona
- Ponikvice - Lončeva griža
- Šumski predjeli Marišćine i Nežnice te ruba Lužine

(2) Područjima iz stavka (1) ovoga članka potrebno je gospodariti na način da se očuva struktura biljnih zajednica te da se spriječi njihova degradacija. Moguće je korištenje i gradnja u skladu s uvjetima određenim u ovome Planu.

Članak 153.

(1) Biokoridori – „zelene poveznice“ koje se štite na području Općine Viškovo su:

- Biokoridor 1- koji se proteže duž ruba doline Rječine (duž sjeveroistočne granice općine Viškovo)
- Biokoridor 2 - koji se proteže od Marišćine usporedno cesti Marčelji-Benčani

(2) Područjima iz stavka 1. ovoga članka treba upravljati na način da služe boljoj povezanosti živog svijeta između pojedinih kompleksa i fragmenata očuvanog krajobraza na području obuhvata Plana, kao i na širem području. Moguće je korištenje i gradnja u skladu s uvjetima određenim u ovome Planu.

Članak 154.

Opće mjere zaštite prirodnih i krajobraznih vrijednosti obuhvaćaju:

- Poticanje poljoprivrednih aktivnosti – sadnja voćaka, košnja livada, napasivanje domaćih životinja.
- Održavanje tradicijskih struktura krajobraza – terasa, suhozida, dolaca (uz poticanje obrade i tradicionalnog održavanja dolaca).
- Očuvanje i održavanje povijesnih (tradicijskih) trasa pješačkih i kolskih putova.
- Poticanje korištenja autohtonih vrsta i vrsta s jestivim plodovima i plodovima koje su hrana pticama (npr. šumskih voćkarica) kod hortikulturnog uređenja prostora.
- Planiranje, izvedba i održavanje funkcionalnih „zelenih koridora“ / „biopoveznica“ u strukturi antropogenog i prirodnog krajobraza.
- Čišćenje strojeva prije dolaska na gradilište kako bi se spriječilo unošenje sjemena i dijelova kojima se mogu razmnožiti invazivne i potencijalno škodljive vrste.
- Izbjegavanje nepotrebnog nasipavanja i iskopa prilikom građevnih i drugih zahvata kako bi se spriječio unos invazivnih i potencijalno škodljivih vrsta. Zbog istog razloga iskope i nasipe treba sanirati u što kraćem roku od njihova nastanka.
- Izbjegavanje uništavanja tradicijskih dolaca (vrtača, ponikava).
- Izbjegavanje onečišćavanja i uništavanja speleoloških objekata.
- Održavanje tradicijskih lokvi (kala, kalića).
- Poticanje istraživanja, inventarizacije, održavanja i zaštite vrijedne prirodne i krajobrazne baštine na području obuhvata Plana.

6.2. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI

Članak 155.

(1) Radi zaštite i unapređivanja stanja okoliša Prostornim su planom utvrđena osobito vrijedna područja, te su određene mjere njihove zaštite.

(2) Područja predložena za zaštitu i vrijedna prirodna područja koja se štite ovim planom prikazani su na kartografskom prikazu 3.1. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja, u mj. 1:25000.

6.2.1.Dijelovi prirode predloženi za zaštitu:

Spomenik prirode

Članak 156.

(1) Spomenik prirode je pojedinačni neizmijenjeni dio prirode koji ima ekološku, znanstvenu, estetsku ili odgojno-obrazovnu vrijednost. Na spomeniku prirode dopušteni su zahvati i djelatnosti kojima se ne ugrožavaju njegova obilježja i vrijednosti.

(2) Ovim Planom se u kategoriji spomenika prirode predlaže zaštititi sljedeće lokalitete

- Bezjakov dol (naselje Marinići – u Prostornom planu Primorsko-goranske županije (Ponikva podno Trampovog Brega).
- područje vrtače Kapitov dol

Članak 157.

(1) Bezjakov dol duboka je kraška vrtača sličnih osobina kao i vrtača Kapitov dol, a zbog osobitosti mikroklime i šumske vegetacije koje se znatno razlikuju od okolnih šuma, ali i kao geomorfološka i krajobrazna osobitost s lokvom na dnu zaslužuje očuvanje i zaštitu.

(2) Botanički je najzanimljivija sastojina šume „kontinentalnog“ predznaka – običnog graba i u primorju rijetkog grma klokočike (Staphylea pinnata).

(3) Mjere zaštite odnose se na očuvanje geomorfologije, hidrologije i živog svijeta (biljnih zajednica, flore, faune i gljiva). Nije dozvoljeno nasipavanje i odlaganje otpada u dolce te iskapanje i odnošenje zemlje crvenice.

Članak 158.

(1) Osobita vrijednost Kapitovog dola je nepresušna lokva Kapitovac koja je nekad imala važnu ulogu u vodoopskrbi lokalnog stanovništva, a (i) danas služi kao mrijestilište vodozemaca, prvenstveno žaba.

(2) Potrebno je štititi lokvu i okolnu šumu koja je i sama vrijedno šumsko stanište s cijelim nizom vrsta koje ukazuju na posebnu (vlažniju i hladniju) mikroklimu kraške vrtače.

(3) Vrtača Kapitov dol je važna i kao stanište nekolicine vrsta ptica koje ovdje imaju svoja gnjezdišta i/ili hranilišta.

(4) Mjere zaštite odnose se na očuvanje geomorfologije, hidrologije i živog svijeta (biljnih zajednica, flore, faune i gljiva). Nije dozvoljeno nasipavanje i odlaganje otpada u dolce te iskapanje i odnošenje zemlje crvenice.

6.2.2. Prirodne vrijednosti za zaštitu od značaja za Općinu Viškovo

Članak 159.

(1) Ovim Planom se štite sljedeća prirodno vrijedna područja lokalnog značaja - Dolci:

- 1.1. Dol istočno od Juraša i travnjaci sjeverno od dola - staništa orhideja
- 1.2. Kosov dol

(2) Mjere zaštite prirodnih i krajobraznih vrijednosti za dolce navedene u stavku (1) ovoga članka se na očuvanje njihove geomorfologije, hidrologije i živog svijeta (biljnih zajednica, flore, faune i gljiva). Nije dozvoljeno nasipavanje i odlaganje otpada u dolce te iskapanje i odnošenje zemlje crvenice.

Članak 160.

(1) Ovim Planom se štite sljedeća prirodno vrijedna područja lokalnog značaja – lokve, kali i kalići:

- 2.1. Lokva Kapitovac
- 2.2. Lokva u Bezjakovom dolu
- 2.3. Lokvica (kalić) u dolu istočno od naselja Juraši (lokva u Juraševom dolu)
- 2.4. Trikalići kod naselja Petrci
- 2.5. Lokvica Dušetov kalić kod naselja Trtni
- 2.6. Lokva Čapili s betoniranim dnom u zaleđu naselja Garići
- 2.7. Lokva Melniki s betoniranim dnom nedaleko naselja Brtuni
- 2.8. Lokva u predjelu Jesenovica
- 2.9. Lokva Mučići
- 2.10. Lokva Rupica – Trtni
- 2.11. Lokva Lončeva griža
- 2.12. Lokva Klići – kod lovačke kuće

(2) Mjere zaštite lokaliteta prirodnih i krajobraznih vrijednosti navedenih u stavku (1) ovoga članka obuhvaćaju zabranu zatrpavanja i odlaganja otpada. U slučajevima revitalizacije pojedinih lokvi potrebno je voditi računa da se ne ošteti nepropusni sloj gline koji zadržava vodu i štiti je od procjeđivanja u krško podzemlje.

Članak 161.

(1) Ovim Planom se štite sljedeća prirodno vrijedna područja lokalnog značaja – jame i ponori

- 3.1. Špilja u predjelu Žustovo
- 3.2. Jama Blažići 1 na Plešivcu
- 3.3. Jama Tuljan na rubu šume Lužina

(2) Mjere zaštite prirodnih i krajobraznih vrijednosti za lokalitete navedene u stavku (1) ovog članka odnose se na očuvanje i otklanjanje otpada.

6.3. MJERE ZAŠTITE KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

Članak 162.

Ovim Planom određena su sljedeća područja i lokaliteti kulturno-povijesnog naslijeđa:

- zaštićena nepokretna kulturna dobra:
  - Ruralna cjelina: Brnasi-Viškovo
  - Etno spomenici: - Kuća „Srok“ u Brnasima
    - Kuća „Širola-Kovačić“ u Brnasima
  - Memorijalna građevina: Rodna kuća Ivana Matetića Ronjgova

Članak 163.

(1) Područja i lokaliteti kulturno-povijesnog naslijeđa prikazana su na kartografskom prikazu 3.1. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja, u mj. 1:25000.

(2) Na području zaštićenih kulturno-povijesnih cjelina se uvjeti gradnje određuju u skladu s uvjetima zaštite kulturnog dobra te nadležnog Konzervatorskog odjela.

Ruralna cjelina Brnasi-Viškovo

Članak 164.

(1) Ovim planom određuje se potreba izvršavanja valorizacije stanja te definirati smjernice mogućeg interveniranja u prostoru, odnosno na građevinama.

(2) Sve građevne aktivnosti u smislu gradnje i rekonstrukcije moguće su temeljem odredbi ovog Prostornog plana i u skladu s uvjetima zaštite kulturnog dobra koje u postupku ishođenja akta za građenje izdaje nadležno Ministarstvo, odnosno nadležni Konzervatorski odjel.

Etno spomenici: - Kuća „Srok“ u Brnasima i Kuća „Širola-Kovačić“ u Brnasima

Članak 165.

(1) Ovim planom određuje se potreba izvršavanja valorizacije stanja te definirati smjernice mogućeg interveniranja na građevinama.

(2) Sve građevne aktivnosti u smislu gradnje i rekonstrukcije moguće su temeljem odredbi ovog Prostornog plana i u skladu s uvjetima zaštite kulturnog dobra koje u postupku ishođenja akta za građenje izdaje nadležno Ministarstvo, odnosno nadležni Konzervatorski odjel.

Memorijalna građevina:

Članak 166.

(1) Uvjeti zašite memorijalne građevine Rodna kuća Ivana Matetića Ronjgova odrediti će se u Urbanističkom planu uređenja naselja Ronjgi - UPU 15.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 167.

(1) Na području Općine Viškovo ovim Planom određene su sljedeće građevine za postupanje otpadom:

- Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina – ŽCGO Marišćina;
- Reciklažno dvorište – unutar građevinskog područja Poslovna zona Marinići (K-1)

(2) Uvjeti za gradnju i uređenje Županijskog centra za gospodarenje otpadom Marišćina određeni su ovim Planom **u članku 66.** ove Odluke.
(3) Uvjeti za gradnju i uređenje Reciklažnog dvorišta određeni su u Urbanističkom planu uređenja Radne zone Marinići K-1 – UPU 2
(4) Građevine iz stavka (1) ovog članka prikazane su na kartografskom prikazu 1.Korištenje i namjena površina, u mj.1:25000.

Članak 168.

(1) Ovim Planom, omogućava se unutar građevinskog područja gospodarske namjene Marišćina (K-2), smještaj reciklažnog centra u kojemu se može planirati gradnja i postavljanje slijedećih komunalno servisnih sadržaja:

- centra ponovnu uporabu „ReUse“,
- postrojenja za kompostiranje - kompostana,
- postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica))
- reciklažnog dvorišta za građevni otpad
- komunalno-servisnog centra sa upravnom zgradom komunalnog društva

(2) Mjere zaštite za komunalno servisne građevine i sadržaje iz stavka (1) ovog članka određuju se u urbanističkim planovima uređenja (UPU 3) i obuhvaćaju minimalno:

a) za postrojenje za kompostiranje :
   - odabrati najbolje raspoloživu tehnologiju za obradu biootpada radi potrebe da se spriječi ili svede na minimum sveukupni utjecaj emisija u okoliš, posebno emisije neugodnih mirisa
   - sa svrhom zaštite voda potrebno je izvesti nepropusnu podlogu na dijelu gdje će se obavljati kompostiranje, kontroliranu odvodnju i pročišćavanje oborinskih voda s radnih površina onečišćenih biootpadom.

b) za postrojenje za sortirano odvojeno prikupljanje otpada – sortirnicu:
   - prilikom projektiranja uzeti u obzir najbolje raspoložive tehnike koje se primjenjuju prilikom sortiranja otpada.

8. MJERE SPREČAVANJA NEPOVOLJNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ

8.1. ZAŠTITA TLA

8.1.1. Poljoprivredno tlo

Članak 169.

Na području Općine Viškovo nema poljoprivrednog zemljišta koje pripada kategoriji vrijedno poljoprivredno tlo (P1). Vrijednog poljoprivrednog tla (P2) ima malo i za njegovu zaštitu određuju se slijedeće mjere:

- Ovim Planom su sve veće poljoprivrednih površine zaštićene izdvajanjem iz građevinskog područja
- postojeće poljoprivredno zemljište mora se održavati sposobnim za poljoprivrednu proizvodnju što podrazumijeva sprječavanje njegove zakorovljenosti i obrastanje višegodišnjim raslinjem.
- Poljoprivredno zemljište potrebno je obrađivati sukladno agrotehničkim mjerama ne umanjujući njegovu vrijednost.
- Male površine ostalih poljoprivrednih površina unutar područja naselja štititi planovima užeg područja koji će se izrađivati temeljem ovog Plana.

8.1.2. Šumsko tlo

Članak 170.

(1) Za zaštitu šuma i šumskog tla određuju se ovim Planom slijedeće mjere:

- U šumi i na šumskom zemljištu može se graditi samo šumska infrastruktura, građevine koje su planirane prostornim planovima, građevine za potrebe obrane te spomenici kojima se obilježavaju mjesta masovnih grobnica žrtava rata.

- Na području gospodarske šume na području Općine Viškovo može se graditi samo šumska infrastruktura
- Sa svrhom zaštite tla i voda (korištenje opće korisnih funkcija šuma) potrebno je gospodariti šumama na način i u obimu koji ne vodi do njihova propadanja, nego osigurava njihovu stabilnost i održava potencijal
- primijeniti održivo (potrajno) gospodarenje šumama uz očuvanje prirodne strukture i razvoja izvornih šuma;
- pravilnim održavanjem i gospodarenjem održavati postojeće šumske površine, a sve zahvate izvoditi u korist autohtonih vrsta drveća,
- očuvati šume od bespravne i nekontrolirane sječe,
- povećati zaštitu šuma od nametnika i bolesti, a naročitu pažnju posvetiti zaštiti od požara,
- kod eventualnog pošumljavanja voditi računa o održavanju stabilnosti šumskog ekosustava, a prednost dati prirodnom pomlađivanju u cilju postizanja stabilnih šuma.
- izbjegavati planiranje onih zahvata koji bi ugrozili zaštitnu ulogu šuma koje služe za zaštitu zemljišta, voda, naselja, objekata i druge imovine
- izbjegavati promjenu namjene šuma i šumskog zemljštia ako je ono predviđeno za sadnju višegodišnjih nasada na kojima je odobreno pravo služnosti ili se planira osnivanje služnosti,
- radi smanjenja opasnosti i sprječavanje šteta od požara nužno je provoditi sve mjere šumskog reda. Ne smije se dozvoliti da u šumi nastanu divlja odlagališta otpada, koja osim svoje ekološke neprihvatljivosti predstavljaju i stalnu opasnost od izbijanja požara.

(2) Sa svrhom sprječavanje erozije potrebno je prilikom gradnje objekata provoditi slijedeće mjere zaštite tla:

- građevinske zemljane radove, krčenje niskog raslinja i grmlja izvoditi po etapama u cilju smanjenja mehaničkog trošenja tla (erozije)
- definirati putove teške mehanizacije kako ne bi došlo do dodatnog devastiranja i erozije tla u području koje nije predviđeno za gradnju

8.1.3. Zaštita tla od onečišćenja

Članak 171.

(1) Prioritetna mjera zaštite tla od onečišćenja je sanacija odlagališta opasnog otpada Crne jame Sovjak.
(2) Potrebna je sanacija divljih odlagališta otpada.
(3) Mjere zašite tla od onečišćenja na području ŽCGO Marišćina su

- za vrijeme rada i nakon prestanka rada odabrati najbolje raspoloživu tehnologiju, te odlagališni prostor u okviru ŽCGO Marišćina izvesti sa donjim i gornjim brtvenim slojevima sa prikupljanjem odlagališnog plina i procjednih voda i sa sustavom detekcije potencijalnog propuštanja.
- Prilikom rada te sanacije i zatvaranja potrebno je pridržavati se mjera koje su propisane u okolišnoj dozvoli ŽCGO Marišćina te samom projektu postrojenja.

8.1.4. Tlo za građenje

Članak 172.

(1) Tlo za građenje štiti se primjenom svih važećih propisa, zakona, mjera zaštite, normativa i uvriježenih postupaka iz područja arhitekture i graditeljstva, geotehnike i protupotresnog inženjerstva, zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti koji se moraju primijeniti prilikom projektiranja i izgradnje građevina na određenom zemljištu

8.2. ZAŠTITA ZRAKA

Članak 173.

Sa svrhom poboljšanja kvalitete zraka ovim Planom određuju se slijedeće mjere:

- Nastaviti s kontinuiranim praćenjem kakvoće zraka na mjernim postajama Viševac i Marišćina
- Donijeti Akcijski plan za poboljšanje kvalitete zraka u slučaju da razine onečišćujućih tvari u zraku prekoračuju bilo koju graničnu vrijednost ili ciljnu vrijednost.
- Informirati javnost o pojavi praga upozorenja ili praga obavještavanja putem priopćenja svim raspoloživim medijima.
- Kontrolirati provođenje mjera zaštite zraka utvrđenih okolišnom dozvolom za Županijski centar za gospodarenjem otpadom koja uključuje i mjere sprječavanja emisija neugodnih mirisa.
- Tijekom sanacije crne jame Sovjak kontrolirati provođenje mjera zaštite zraka definiranih rješenjem o prihvatljivosti zahvata "Sanacija crne jame Sovjak na okoliš“.
- Radi smanjenja onečišćenja iz kotlovnica i ostalih toplinskih izvora namijenjenih grijanju promicati upotrebu plina.

8.3. ZAŠTITA VODA

Članak 174.

(1) Mjere zaštite voda u zonama zaštite izvorišta provode se u skladu s Odlukom o zaštiti izvorišta vode za piće u slivu izvora u Gradu Rijeci i slivu izvora u Bakarskom zaljevu.
(2) Osnovne mjere zaštite podzemnih voda na području obuhvata Plana su:

- izgradnja sustava javne odvodnje GRAD koja predviđa odvođenje, pročišćavanje i ispuštanje otpadnih voda izvan područja Općine
- Kanalizacijska infrastruktura s prioritetima izgradnje u područjima III. zone zaštite izvorišta vode za piće i gusto izgrađenih područja
- odvodnju i pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda, gdje nema tehničke ni ekonomske opravdanosti za gradnju sustava javne odvodnje (na područjima izvan aglomeracija) moguće je rješavati individualno uz primjenu sljedećeg stupnja pročišćavanja:
    - do 50 ES odgovarajuće pročišćavanje (može i trokomorna, tipska septička jama)
    - od 50 ES do 2000 ES drugi stupanj pročišćavanja
    - Pročišćene otpadne vode moguće je ispuštati neizravno u podzemne vode procjeđivanjem kroz tlo putem upojnih građevina.

- benzinske postaje i drugi spremnici naftnih derivata za potrebe djelatnosti moraju se graditi sa spremnicima s dvostrukom stjenkom i uređajem za automatsko detektiranje i dojavu propuštanja,
- manipulativne površine potencijalno onečišćene naftnim derivatima, te drugim opasnim tvarima, ne smiju se graditi bez građevina odvodnje, uređaja za prikupljanje ulja i masti i odgovarajućeg sustava pročišćavanja onečišćenih oborinskih voda,
- kakvoća tehnoloških otpadnih voda koje se ispuštaju u sustav javne odvodnje mora zadovoljiti granične vrijednosti za ispuštanje u sustav javne odvodnje iz važećeg propisa o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda.
- gdje nema tehničke ni ekonomske opravdanosti za priključenje na sustav javne odvodnje individualno je moguće rješavati samo odvodnju i pročišćavanje biorazgradivih tehnoloških otpadnih voda, uz primjenu stupnja pročišćavanja propisanog za sanitarne otpadne vode. Pročišćene otpadne vode moguće je ispuštati neizravno u podzemne vode procjeđivanjem kroz tlo putem upojnih građevina.
- gospodarskim objektima koja koriste prioritetne opasne, opasne i prioritetne onečišćujuće tvari moraju se provoditi sljedeće mjere zaštite:
    - skladištiti u zatvorenom prostoru u originalnoj ambalaži ili u nadzemnim spremnicima u prihvatnom bazenu,
    - manipulaciju navedenim tvarima obavljati isključivo na mjestima koja imaju izgrađen propisani sustav zaštite (natkriveni prostor, nepropusna podloga, prihvatni bazen),
    - periodično obavljati kontrole radi identifikacije mogućih mjesta propuštanja (procjeđivanja) prioritetnih opasnih, opasnih i drugih onečišćujućih tvari.
- trafostanice s uljnim transformatorom moraju imati vodonepropusnu uljnu jamu. Trafostanice s količinom transformatorskog ulja većom od 600 l moraju biti izgrađene s dvostrukom barijerom,
- prijevoz opasnih tvari mora se obavljati uz propisane mjere zaštite u skladu s važećim propisima o prijevozu opasnih tvari,
- koristiti gnojivo u skladu s važećim propisom o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva,
- uporaba pesticida mora biti kontrolirana, koristiti preporučene doze i metode primjene, izbjegavati primjenu za nepovoljnih vremenskih uvjeta (kiša, jaki vjetar).

(3) Potrebno je pratiti stanje sustava odvodnje i efekt pročišćavanja procjednih voda centralnog županijskog odlagališta otpada

(4) Tijekom sanacije lokacije visoko onečišćene otpadom (crna točka) „Sovjak“ potrebno je:

- praćenje kvalitete korespodentnih izvora vode (Zvir, Mlaka, Pod Jelšun, Cerovica) s posebnom pažnjom na reperne spojeve trihalometane, lakohlapive halogene ugljikovodike, tetrahidrofuran i tetrahidrotiofen- 1 puta tjedno radi očekivanih dinamičkih promjena u jami „Sovjak“
- posebnu pažnju posvetiti kvaliteti vode prije upuštanja u krško podzemlje nakon uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ili oborinskih voda.
- Sukladno regulativi provoditi analizu repernih parametara u vodi prije upuštanja u krško podzemlje, posebice tijekom upuštanja pročišćenih otpadnih voda iz jame
- nakon završene sanacije jame „Sovjak“, mjesec dana 1 puta tjedno analizirati vode korespodentnih izvora na relevantne parametre.

- O rezultatima praćenja za Centralno odlagalište otpada i Sanaciju Crne jame nositelj zahvata obavezan je podatke dostavljati Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu (HAOP) te Općini Viškovo.
- lokva Kapitovac ispod odlagališta Viševac služi kao mjerno mjesto za kontrolu onečišćenja voda nakon sanacije odlagališta Viševac i Sovjak.

8.4. ZAŠTITA OD BUKE

Članak 175.

(1) Izraditi stratešku kartu buke za županijsku cestu ŽC1 i kartu buke za Općinu.

(2) Do izrade karte buke na prostoru Općine Viškovo najviše dopuštene razine buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave su slijedeće:

- u zonama namijenjenim rekreaciji i odmoru 50 dBA za dan i 40 dBA za noć
- u naseljima u zonama namijenjenima stanovanju i društvenim građevinama odgojno-obrazovne namjene 55 dBA za dan i 40 dBA za noć
- u naseljima mješovite, pretežito stambene namjene 55 dBA za dan i 45 dBA za noć
- u zonama mješovite, pretežito poslovne namjene sa stanovanjem, 65 dBA za dan i 50 dBA za noć
- u zoni turističke namjene 55 dBA za dan i 40 dBA za noć
- u zoni gospodarske namjene, na granici građevne čestice, unutar zone buka ne smije prelaziti 80 dB(A)
- u zonama duž državnih i županijskih prometnica 65 dBA za dan i 50 dBA za noć

(3) U poslovnim zonama, skladišnim i servisnim područjima, te područjima transportnih terminala, bez stanova – na granici zone buka ne smije prelaziti dopuštene razine u zoni s kojom graniči
(4) Pri izradi prostornih planova užih područja te projekata planiranih prometnica zadržati nivo buke u dopustivim granicama za određene zone.
(5) Potrebno je voditi računa o pozicioniranju pojedinih zona i sadržaja u njima u odnosu na izvor buke te bliže izvoru smještati građevine u kojima se dopušta viši nivo buke.
(6) Cestovni promet je najznačajniji izvor buke te je potrebno osigurati akustične barijere na pojedinim prometnicama kod kojih buka premašuje dozvoljene granice.
(7) Ostale mjere zaštite od buke su:

- odabir i uporaba malobučnih strojeva, uređaja, sredstava za rad i transport,
- promišljeno uzajamno lociranje izvora buke ili objekata s izvorima buke (emitenata) i područja ili objekata sa sadržajima koje treba štititi od buke (imitenata),
- izvedbu odgovarajuće zvučne izolacije građevina u kojima su izvori buke radni i boravišni prostori,
- primjenu akustičkih zaštitnih mjera na temelju mjerenja i proračuna buke na mjestima emisije, na putovima širenja i na mjestima imisije buke,
- akustička mjerenja radi provjere i stalnog nadzora stanja buke,
- povremeno ograničenje emisije zvuka.

(8) Tijekom sanacije lokacije visoko onečišćene otpadom (crna točka) „Sovjak“ potrebno je provoditi mjere zaštite od buke koje su propisane u Rješenju o prihvatljivosti sanacije za okoliš (Ministarstvo zaštite okoliša i prirode) te u Studiji utjecaja na okoliš zahvata sanacije lokacije visoko onečišćene opasnim otpadom „Sovjak“.

(9) Unutar sustava monitoringa onečišćenja zraka instalirati i monitoring za automatsko kontinuirano mjerenje razine ambijentalne buke.

8.5. MJERE POSEBNE ZAŠTITE

Članak 176.

(1) Mjere posebne zaštite za Općinu Viškovo su određene sukladno Procjeni ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša, Procjene ugroženosti od požara te Plana zaštite i spašavanja i Plana zaštite od požara za Općinu Viškovo.

(2) Mjere posebne zaštite ovim Planom se određuju na temelju sagledavanja prirodnih i drugih uzroka koji mogu dovesti do eventualnih izvanrednih događaja i ugroziti život i zdravlje ljudi, materijalna i kulturna dobra i okoliš, te preventivnih mjera koje treba poduzeti kako bi se isto izbjeglo ili svelo na minimum.

8.5.1. Sklanjanje ljudi

Članak 177.

(1) Za prostor obuhvata Plana nije utvrđena obveza izgradnje skloništa osnovne zaštite. Sklanjanje zaposlenika i korisnika na prostoru obuhvata Plana rješava se Planom zaštite i spašavanja Općine Viškovo.

(2) Objekti pogodni za sklanjanje ljudi su naročito oni s izgrađenim podrumskim prostorijama i poluukopanim suterenima.

(3) Pri projektiranju podzemnih građevina (javnih, komunalnih i sl.) dio kapaciteta treba projektirati kao dvonamjenski prostor za potrebe sklanjanja ljudi ukoliko se za njih utvrde posebni uvjeti građenja, ako u krugu od 250 metara od takvih građevina sklanjanje ljudi nije osigurano na drugi način.

8.5.2. Mjere koje omogućavaju lokalizaciju i ograničavanje dometa posljedica prirodnih opasnosti – potresi

Članak 178.

(1) Protupotresno projektiranje kao i građenje građevina treba provoditi sukladno zakonskim propisima o građenju (Zakon o prostornom uređenju i Zakonom o gradnji).

(2) Općina Viškovo, obuhvaćena je potresnim područjima intenziteta VIII˚ prema MSK ljestvici uz 63% vjerojatnost pojave.

(3) Ovim planom određena je lokacija za privremeno odlaganje materijala od urušavanja prikazana na kartografskom prikazu 3.2. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju.

(4) Prilikom izrade prostornog plana užeg područja i prilikom neposredne provedbe ovog plana potrebno provoditi slijedeće mjere koje omogućavaju lokalizaciju i ograničavanje dometa posljedica potresa:

- pri planiranju više stambenih građevina potrebno je voditi računa o međusobnim udaljenostima građevina u svrhu osiguravanja slobodnih prolaza i površina u slučaju incidentnog događaja,

- definirati područja koja nisu ugrožena urušavanjem kao zone (kartografski) za evakuaciju ljudi (zelenilo, trgovi, slobodne površine i slično), a u svrhu olakšanja pristupa i evakuacije prilikom incidentne situacije,
- označiti na kartografskim prikazima površine za privremeno odlaganje materijala od urušavanja
- Obveza geoloških ispitivanja tla, kod izgradnje objekata i prometne infrastrukture
- Kod rekonstrukcija postojećih građevina i pomoćnih građevina koje nisu projektirane u skladu s propisima za protupotresno projektiranje i građenje, potrebno je uvjetovati analizu otpornosti na rušilačko djelovanje potresa u statičkom proračunu, kojim će se ustanoviti da li je potrebno ojačavanje konstruktivnih elemenata na djelovanje potresa.
- U građevinama u kojima se okuplja ili istodobno boravi više od 250 ljudi te odgojne, obrazovne, zdravstvene i druge ustanove, sportske dvorane, hoteli, autokampovi, u kojima se zbog buke ili akustičke izolacije ne može osigurati dovoljna čujnost sustava za javno uzbunjivanje, potrebno je uspostaviti i održavati odgovarajući interni sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje te preko istog osigurati provedbu javnog uzbunjivanja i prijem priopćenja nadležnog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama za zaštitu koje je potrebno poduzeti.
- Pregled puteva evakuacije i pomoći.
- Pri projektiranju treba poštivati postojeće tehničke propise za projektiranje, građenje i rekonstrukciju važnih građevina mora se provesti tako da građevine budu otporne na potres. Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove i potrebno je omogućiti nesmetan pristup svih vrsta pomoći u skladu s važećim propisima o zaštiti od požara, elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti.
- planirati manju visina građevina,
- planirati manju gustoću izgrađenosti,
- planirati više zelenih površina,
- infrastrukturne građevine osobito vodocrpilišta, energetske građevine, cestovne građevine projektirati, graditi i rekonstruirati na način da izdrže i najveći stupanj potresa, a infrastrukturne sustave planirati tako da je u razdoblju trajanja incidentne situacije moguće koristiti alternativne izvore i rješenja pružanja komunalnih usluga.

8.5.3. Mogući izvori tehničko-tehnoloških katastrofa i većih nesreća u gospodarstvu i prometu

Članak 179.

(1) Na području Općine Viškovo od značajnijih gospodarskih objekata gdje se skladište ili koriste određene količine opasnih tvari te se u slučaju nesreće očekuju izvanlokacijske posljedice prikazane su tablicom 12. u poglavlju 3.7.5.3. Obrazloženja Plana, a lokacije su prikazane 3.3. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju-koridori.

(2) Obveza svih pravnih subjekata koji će koriste opasne tvari u svom radu je provedba preventivnih mjera za sprječavanje nesreće, ograničavanje pristupa u dijelove postrojenja s opasnim tvarima samo ovlaštenom osoblju te odgovorno ponašanje u području zaštite okoliša u vidu upoznavanja lokalnog stanovništva s mogućim opasnostima, poduzetim mjerama za sprječavanje nesreća te metodama samozaštite, do dolaska snaga zaštite i spašavanja, u slučaju nesreće.

(3) Promet opasnim tvarima na području Općine Viškovo odnosi se na opskrbu gospodarskih subjekata i individualnih korisnika i cestovnog pravca od industrijskog područja Bakra i Kostrene prema graničnim prijelazima Rupa i Pasjak („petrolejska cesta“). Po izgradnji državne ceste D427 (čvor Rujevica-čvor Viškovo) njome će se obavljati promet opasnih tvari.

(4) Uobičajene mjere prevencije su:

- održavanje instalacija i postrojenja;
- održavanje građevina i građevinskih dijelova;
- provođenje aktivnih mjera sigurnosti: npr. osiguravanje pumpi za prepumpavanje opasnih tvari iz oštećenog spremnika u ispravni, ugrađivanje blok ventila kako bi se izolirali dijelovi postrojenja, instaliranje hidrantskih ventila i ostale opreme za gašenje požara, opremanje spremnika protupožarnim instalacijama za hlađenje i gašenje požara, ugradnja detektora otrovnih plinova, ugradnja neutralizatora, ugradnja sustava za apsorpciju itd.;
- provođenje pasivnih mjera sigurnosti: izgradnja tankvana u kojima su smješteni spremnici s opasnim tvarima, ojačavanje cjevovoda/spremnika itd.;
- ispitivanje nepropusnosti spremnika i tankvana.

(4) U svrhu zaštite u slučaju tehničko-tehnoloških katastrofa i većih nesreća u gospodarstvu i prometu potrebno je prilikom izrade urbanističkih planova uređenja:

- definirati zone dometa istjecanjem opasnih tvari u zrak, tlo, površinske i podzemne vode, kao i urbanističke mjere zaštite u smislu redukcije izgradnje za ugrožene zone.
- unutar zone dosega učinka nesreće ograničiti izgradnju stambeno – poslovnih objekata i objekata u kojem boravi veći broj osoba (dječji vrtići, škole, sportske dvorane, trgovački centri, stambene građevine i sl.);
- nove objekte koji se planiraju graditi u kojima se pojavljuju opasne tvari potrebno je locirati na način da u slučaju nesreće ne ugrožavaju stanovništvo te obvezati vlasnike istih na uspostavu sustava za uzbunjivanje i uvezivanje na nadležni Županijski centar 112.
- za potrebe gašenja požara u hidrantskoj mreži treba, ovisno o broju stanovnika, osigurati potrebnu količinu vode i odgovarajućeg tlaka. Prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža, ukoliko ne postoji treba predvidjeti vanjsku hidrantsku mrežu sukladno propisima.
- radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina i gašenja požara na građevini ili otvorenom prostoru treba planirati odgovarajuće vatrogasne pristupe, prilaze i površine za operativni rad vatrogasnih vozila.
- ucrtati cestovne, željezničke i pomorske pravce kojima se vrši prijevoz opasnih tvari, te po mogućnosti prijevoz takvih tvari planirati van naseljenih mjesta.

8.5.4. Mjere zaštite od poplava

Članak 180.

(1) Sukladno Provedbenom planu obrane od poplava branjenog područja Sektor E – Sjeverni Jadran, branjeno područje 23: Područja malih slivova Kvarnersko primorje i otoci i podvelebitsko primorje i otoci područje Općine Viškovo nije ugroženo od poplava. Odvodnju oborinskih voda planirati u skladu s ovim Planom, stalno održavati sustav odvodnje.

8.5.5. Mjere koje omogućavaju zaštitu od štetnog djelovanja voda, ekstremnih vremenskih uvjeta i erozije tla, klizišta

Članak 181.

(1) Mjere zaštite za slučaj olujnog, orkanskog vjetra i tuče:

- Građevine se moraju projektirati i izvoditi sukladno tehničkim pravilnicima kojima su definirana opterećenja na konstrukciju građevine sukladno području u kojem se grade (podaci o udarima vjetra).
- Kako bi se spriječilo kidanje električnih i telefonskih vodova i rušenje njihovi nosača, preferira se gradnja podzemnih energetskih vodova i telekomunikacijske mreže.

(2) Na području Općine Viškovo ne postoje aktivna klizišta. U prostornim planovima užih područja potrebno je, ukoliko postoje, klizišta i mjesta velikih erozija tla prikazati na kartografskom prikazu.

(3) Mjere zaštite za slučaj snježnih oborina i poledica podrazumijevaju gradnju i projektiranje sukladno tehničkim pravilnicima kojima su definirana opterećenja na konstrukciju građevine sukladno području u kojem se grade kako bi izdržala opterećenja od snijega i poledice.

8.5.6. Mjere koje omogućuju opskrbu vodom i energijom u izvanrednim uvjetima katastrofa ili nesreća (kritična infrastruktura)

Članak 182.

(1) Kritična infrastruktura na području Općine Viškovo obuhvaća

- Prometnu infrastrukturu – mrežu županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta - prikazane na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina.
- Građevine vodnogospodarskog sustava s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama na području Općine Viškovo određena ovim Planom i prikazana na kartografskim prikazima 2.3. Infrastrukturni sustavi i mreže-Vodnogospodarski
- sustav- Vodoopskrba i 2.4. Infrastrukturni sustavi i mreže-Vodnogospodarski sustav-Odvodnja.
- Građevine energetske infrastrukture sa pripadajućim objektima uređajima i instalacijama na području Općine Viškovo - elektroenergetski objekti za prijenos električne energije određeni ovim Planom i prikazane na kartografskom prikazu 1. Infrastrukturni sustavi i mreže-Energetski sustav-Elektroopskrba, pošta i telekomunikacije

- građevine plinoopskrbe s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama prikazane na kartografskom prikazu 2.2. Infrastrukturni sustavi i mreže-Energetski sustav-Plinoopskrba.
- Zaštićena nepokretna kulturna dobra prikazana na kartografskom prikazu 3.1. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja.
- Prirodno vrijedna područja Kapitov dol, Bezjakov dol,(uključujući lokve Kapitovac i lokvu u Bezjakovom dolu) prikazana na kartografskom prikazu 3.1. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja.

8.5.7. Mjere koje omogućavaju učinkovitije provođenje mjera civilne zaštite

Članak 183.

(1) Vlasnici i korisnici objekata u kojima se okuplja ili istodobno boravi više od 250 ljudi te odgojne, obrazovne, zdravstvene i druge ustanove, prometni terminali, sportske dvorane, stadioni, trgovački centri, hoteli, autokampovi, proizvodni prostori i slično, u kojima se zbog buke ili akustičke izolacije ne može osigurati dovoljna čujnost sustava za javno uzbunjivanje, dužni su uspostaviti i održavati odgovarajući interni sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje te preko istog osigurati provedbu javnog uzbunjivanja i prijem priopćenja nadležnog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama za zaštitu koje je potrebno poduzeti.

(2) Pravci kojima će se provoditi evakuacija definiraju se Planom zaštite i spašavanja i civilne zaštite. Evakuacija se provodi svim državnim, županijskim i lokalnim cestama na području Općine Viškovo, a zatim i svim autocestama, državnim i županijskim cestama na području Grada Rijeke, Grada Kastva i Općine Klana

(3) U slučaju potrebe, mjesta prikupljanja na području Općine Viškovo su:

- Parkiralište Hiperplodine
- Parkiralište Milihovo
- Dom Marinići,
- Dom Marčelji,
- Vatrogasni Dom
- Sportski park Ronjgi
- Igralište NK Halubjan
- dokumentima iz područja zaštite i spašavanja moguće je odrediti i dodatna mjesta prikupljanja stanovništva

(4) Zbrinjavanje stanovništva moguće je izvršiti u:

- domovima kulture Marinići, Saršoni i Marčelji,
- u osnovnoj školi „Sv. Matej“ sa sportskom dvoranom i
- dječjim vrtićima Viškovo, Malik, Maza, Loptica i Zvončica.
- dokumentima iz područja zaštite i spašavanja moguće je odrediti i dodatna mjesta zbrinjavanja stanovništva

(5) Ovim planom određuju se sljedeće lokacije pogodne za ukop većeg broja ljudi i životinja:

- su neizgrađeni dio područja groblja G-1 Viškovo
- područje groblja G-2 Ćikovina
- ~~groblje na području Bujki (određeno u urbanističkom planu uređenja)~~

(6) Ovim planom određena je za privremeno odlaganje materijala od urušavanja na području lokacije građevinskog zemljišta namijenjenog za odlaganje viška iskopa. GZ-Mi

(7) Lokacije mjesta prikupljanja ljudi, zbrinjavanja stanovništva, lokacija pogodnih za ukop većeg broja ljudi i životinja te lokacija za privremeno odlaganje materijala od urušavanja određene su na kartografskom prikazu 3.3. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora – Područja posebnih ograničenja u korištenju-koridori.

Članak 184.

(1) U prostornim planovima užih područja potrebno je odrediti:

- lokacije pogodne za instaliranje sirena za uzbunjivanje stanovništva , te ih kartografski prikazati,
- glavne putove evakuacije u izvanrednim uvjetima (putovi evakuacije ljudi - cestovni).
- Posebnu pozornost posvetiti ugrađivanju mjera zaštite prilikom planiranja zona za turističke, zdravstvene, obrazovne, sportske, kulturne, gospodarske namjene poradi velikog broja korisnika i pojačanih rizika.
- odrediti mjesta okupljanja osoba koje se evakuiraju (zone koje nisu ugrožene urušavanjem i ne ulaze u zone ugroženosti od tehničko-tehnoloških nesreća)
- odrediti lokacije za zbrinjavanje ljudi za izmještanje van zona ugroza
- kod planiranja i gradnje podzemnih i javnih, komunalnih i sličnih građevina voditi računa da se takve građevine ili njihov dio po potrebi mogu prilagoditi za potrebe sklanjanja ljudi
- pri projektiranju građevina javne namjene u kojima se okuplja veći broj ljudi predvidjeti slobodan neizgrađen prostor namijenjen za njihovo okupljanje i evakuaciju,

8.5.8. Mjere zaštite od epidemija i epizootija

Članak 185.

(1) Na području Općine Viškovo nalaze se sljedeće lokacije odlagališta otpada:

- Odlagalište Viševac (zatvoreno i sanirano)
- Odlagalište opasnog otpada „Sovjak“ (u tijeku su pripreme za sanaciju)

(2) Na području Općine Viškovo nalaze se sljedeće postojeće građevine za gospodarenje otpadom:

- Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina – ŽCGO Marišćina;
- Reciklažno dvorište Viškovo

(3) Popis lokacija divljih odlagališta otpada na području Općine Viškovo prikazan je u tablici 19. Obrazloženja Plana.

(4) Lokacije napuštenih odlagališta otpada, postojećih građevina za gospodarenje otpadom prikazane su na kartografskom prikazu 3.2. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju u mjerilu 1:25000.

8.5.9. Mjere zaštite od požara

Članak 186.

(1) Propisane su sljedeće mjere zaštite od požara:

- Kod određivanja međusobne udaljenosti objekata voditi računa o požarnom opterećenju objekata, intenzitetu toplinskog zračenja kroz otvore objekata, vatrootpornosti objekata i fasadnih zidova, meteorološkim uvjetima i dr. Ako se izvode slobodnostojeći niski građevinski objekti, njihova međusobna udaljenost trebala bi biti jednaka visini višeg objekta, odnosno minimalno 6,0 metara. Međusobni razmak kod stambeno-poslovnih objekata ne može biti manji od visine sljemena krovišta višeg objekta. Ukoliko se ne može postići minimalna propisana udaljenost među objektima potrebno je predvidjeti dodatne, pojačane mjere zaštite od požara sukladno glavi V. Pravilnika o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljiti u slučaju požara („Narodne novine“, br. 29/13 i 87/15).
- Kod projektiranja građevina, prilikom procjene ugroženosti od požara, u prikazu mjera zaštite od požara kao sastavnom dijelu projektne dokumentacije potrebno je primjenjivati odredbe Pravilnika o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljiti u slučaju požara („Narodne novine", br. 29/13 i 87/15).
- Dosljedno se pridržavati važeće zakonske regulative i pravila tehničke prakse iz područja zaštite od požara i prijedloga tehničkih i organizacijskih mjera iz Procjene ugroženosti od požara Općine Viškovo.
- Za gradnju građevina i postrojenja za skladištenje i promet zapaljivih tekućina i/ili plinova, moraju se poštivati odredbe čl. 11. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima («Narodne novine», br. 108/95 i 56/10) i propisa donesenih na temelju njega.
- Kod projektiranja novih prometnica i mjesnih ulica ili rekonstrukcije postojećih, obavezno je planiranje vatrogasnih pristupa koji imaju propisanu širinu, nagibe, okretišta, nosivosti i radijuse zaokretanja, a sve u skladu sa Pravilnikom o uvjetima za vatrogasne pristupe («Narodne novine», br. 35/94, 55/94 i 142/03).
- Prilikom gradnje i rekonstrukcije vodoopskrbnih sustava obvezno je planiranje izgradnje hidrantske mreže sukladno Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara («Narodne novine», br. 8/06).
- Prilikom projektiranja i gradnje garaža, zbog nedostataka domaćih propisa, primijeniti austrijske smjernice TRVB N 106.
- Temeljem čl. 28. st. 2. Zakona o zaštiti od požara («Narodne novine», br. 92/10) potrebno je izraditi elaborat zaštite od požara za složenije građevine (građevine skupine 2).

(2) Pri izradi urbanističkih planova uređenja, uzimajući u obzir postojeća i nova naselja, građevine, postrojenja i prostore te njihova požarna opterećenja i zauzetost osobama, obavezno voditi računa o slijedećim mjerama zaštite od požara, posebice o:

- mogućnosti evakuacije i spašavanja ljudi, životinja i imovine,
- sigurnosnim udaljenostima između građevina ili njihovom požarnom odjeljivanju,
- osiguranju pristupa i operativnih površina za vatrogasna vozila,
- osiguranju dostatnih izvora vode za gašenje

9. MJERE PROVEDBE PLANA

9.1. OBVEZA IZRADE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

Članak 187.

(1) Potrebno je izraditi sljedeće urbanističke planove uređenja:

- Urbanistički plan uređenja središnjeg dijela naselja Viškovo – UPU 1
- Urbanistički plan uređenja Radne zone Marinići K-1 – UPU 2
- Urbanistički plan uređenja Radne zone Marišćina K-2 – UPU 3
- Urbanistički plan uređenja osnovne škole Marinići i dijela naselja Blažići - UPU 4
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marinići - UPU 5
- Urbanistički plan uređenja naselja Marinići - centar - UPU 6
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo: Kapiti-Furićevo - UPU 7
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo i Mladenići (Juraši) - UPU 8
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo: Široli-Vozišće - UPU 9
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Viškovo: Halubjan - UPU 10
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Bujki - UPU 11
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Marovičino - UPU 12
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Gornji Sroki - UPU 13
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marčelji: Stara škola Marčelji - UPU 14
- Urbanistički plan uređenja naselja Ronjgi - UPU 15
- Urbanistički plan uređenja za urbanu preobrazbu središnjeg dijela naselja Saršoni - UPU 16
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Marinići – Dom za starije i nemoćne osobe – UPU 17
- Urbanistički plan uređenja dijela naselja Saršoni: Benčani-Skvažići – UPU 20
- Urbanistički plan uređenja Groblja Viškovo G-1 – UPU 18
- Urbanistički plan uređenja Groblja Ćikovina G-2 – UPU 19

(2) Granice obuhvata urbanističkih planova uređenja iz stavka (1) ovog članka prikazane su na kartografskom prikazu 3.4. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja primjene planskih mjera zaštite, u mjerilu 1:25000.

(3) Urbanistički plan uređenja donosi se obavezno za neuređene dijelove neizgrađenih građevinskih područja i za izgrađene dijelove građevinskih područja planirane za urbanu preobrazbu. Granice obuhvata urbanističkih planova uređenja u ovome su Planu određene na način da obuhvaćaju smislenu cjelinu građevinskog područja, uključujući izgrađene i neizgrađene dijelove građevinskih područja kako bi planiranje potrebne infrastrukture bilo omogućeno u cjelini za područje.

(4) Do donošenja urbanističkog plana uređenja na neuređenim dijelovima neizgrađenih građevinskih područjima i na izgrađenim dijelovima građevinskih područja planiranim za urbanu preobrazbu ne može se izdati lokacijska dozvola i građevinska dozvola za građenje nove građevine.

(4) Iznimno od stavka (3) ovog članka, akt za građenje može se izdati za rekonstrukciju postojeće građevine i za građenje nove građevine na mjestu ili u neposrednoj blizini mjesta prethodno uklonjene postojeće građevine unutar iste građevne čestice, kojom se bitno ne mijenja namjena, izgled, veličina i utjecaj na okoliš dotadašnje građevine.

(4) Smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja iz stavka (1) ovog članka dane su u odredbama ovog Plana.

9.2. PRIMJENA POSEBNIH RAZVOJNIH I DRUGIH MJERA

Članak 188.

(1) Uređenje građevinskog zemljišta je skup odluka, mjera i postupaka na temelju kojih se provodi opremanje građevinskog zemljišta u skladu s prostornim planom.

(2) Građevinsko područje se razgraničava na izgrađeno i neizgrađeno. Neizgrađeno građevinsko područje može biti uređeno i neuređeno. Izgrađeno građevinsko područje smatra se uređenim.

(3) Neuređeni dio građevinskog područja i izgrađeni dio građevinskog područja planiran za urbanu preobrazbu je označen na kartografskom prikazu 4 „Građevinska područja“, mj. 1:5.000

(4) Ovim Prostornim planom određuje se uređenje građevinskog zemljišta na području Općine Viškovo, koje pored pripreme obuhvaća i opremanje osnovnom prometnom i komunalnom infrastrukturom. Kategorije uređenosti građevinskog zemljišta su:

- **I. kategorija:** minimalno uređeno građevinsko područje koje obuhvaća pripremu i pristupni put, vodoopskrbu, odvodnju i električnu energiju;
- **II. kategorija:** optimalno uređeno građevinsko područje koje obuhvaća minimalno uređeno građevinsko područje i ostale elemente opremanja

Članak 189.

(1) Ovim Planom određena je sljedeća minimalna razina uređenja za:

a) građenje na građevinskom području se određuje najmanje I. kategoriju uređenosti.

b) građenje na građevinskom zemljištu koje osim pripreme obuhvaća pristup s prometne površine te ukoliko građevina nije priključena na javni sustav vlastitu vodoopskrbu odvodnju minimalno putem nepropusne septičke jame, elektroopskrbu ili vlastiti energetski sustav i propisani broj parkirališnih mjesta.

c) građenje na prirodnim površinama koje osim pripreme obuhvaća pristup s prometne površine, te ukoliko je za građevinu potrebna vodoopskrba, odvodnja i elektroopskrba autonomnu vodoopskrbu, odvodnju i elektroopskrbi sustav.

(2) Građenje se planira na uređenoj građevnoj čestici

(3) Odredbe ovoga članka ne odnose se na rekonstrukciju postojećih građevina ako se zahvatom ne povećava volumen, kapacitet i broj korisnika građevine i ne mijenja osnovna namjena građevine.

9.3. REKONSTRUKCIJA GRAĐEVINA ČIJA JE NAMJENA PROTIVNA PLANIRANOJ NAMJENI

Članak 190.

(1) Rekonstrukcija postojećih građevina čija namjena nije u skladu s namjenom prostora utvrđenom ovim Planom moguća je u svrhu poboljšanja neophodnih uvjeta života i rada.

(2) Rekonstrukcijom u svrhu poboljšanja neophodnih uvjeta smataraju se:

- za stambene i stambeno-poslovne građevine:
  - obnova sanacija i zamjena oštećenih i dotrajalih konstruktivnih i drugih dijelova građevine u postojećim gabaritima
  - funkcionalne preinake zbog boljih uvjeta stanovanja i rada (dogradnje sanitarnih prostorija, stubišta i sl. veličine do 30 m2, nadogradnje do visine osnovne građevine),

- priključci na građevine i uređaje komunalne infrastrukture,
- uređenje potkrovlja ili drugog prostora unutar postojećih gabarita u stambeni prostor.

– za građevine drugih namjena (gospodarske - poslovne, turističko-ugostiteljske, društvene, infrastrukturne i druge građevine):
  - rekonstrukcije građevina radi poboljšanja uvjeta rada,
  - zamjena dotrajalih instalacija,
  - priključci na građevine i uređaje komunalne infrastrukture,
  - sanacije postojećih ograda i gradnje potpornih zidova radi sanacije terena.

(3) Dopuštena je prenamjena i rekonstrukcija građevina u namjenu planiranu ovim Planom u skladu s uvjetima određenim ovim Planom.